

TelekomSlovenije

LETNO POROČILO 2016

Skupina Telekom Slovenije
in Telekom Slovenije, d. d.

**ZAČNIMO
DOBRO
VSE LETO**

www.telekom.si

Nefinančno poročanje v Skupini Telekom Slovenije

Družbena odgovornost kot vrednota Skupine Telekom Slovenije bistveno opredeljuje našo razvojno strategijo in je sestavni del našega poslovanja.

Prizadevanja za trajnostno obvladovanje vseh naših vplivov na ekonomskem, družbenem in okoljskem področju zato celostno prikazujemo tudi v letnih poročilih.

Že od leta 2009 objavljamo integrirano letno poročilo s trajnostnimi kazalniki po mednarodnih smernicah poročanja GRI – Global Reporting Initiative. Skladnost z njimi vseskozi preverjamo tudi pri zunanjih neodvisnih preveriteljih.

Nefinančne informacije za naše deležnike vključujemo v vsa poglavja, kar je razvidno iz tekočih sklicev na GRI-kazalnike in preglednega GRI-kazala.

V letnem poročilu smo naredili dodaten korak in prešli na najnovejši GRI-sistem poročanja po trajnostnih smernicah – GRI Global Standards. Tak pristop k poročanju nam je omogočil, da v poročilo že drugo leto zapored vključujemo zahteve direktive EU o razkritju nefinančnih informacij in raznolikosti poslovodnih organov. Tovrstno poročanje je skladno z oblikami, ki jih predvideva direktiva EU.

ZAČNIMO DOBRO VSE LETO

LETNO POROČILO 2016

Skupina Telekom Slovenije
in Telekom Slovenije, d. d.

Kazalo

1.	SKUPINA TELEKOM SLOVENIJE V LETU 2016	8
1.1	O Skupini Telekom Slovenije	8
1.1.1	Prvi operater v Sloveniji in eden najcelovitejših ponudnikov komunikacijskih storitev v regiji	8
1.2	Poudarki poslovanja Skupine Telekom Slovenije v letu 2016	9
1.3	Pismo predsednika uprave	13
1.4	Izjava o odgovornosti uprave	15
1.5	Poročilo nadzornega sveta	16
1.6	Trgi in družbe	18
1.7	Zaveze in članstvo v združenjih	19
1.8	Razvojna strategija in načrti	21
1.8.1	Vizija, poslanstvo in vrednote	21
1.8.2	Doseganje načrtovanih ciljev Skupine Telekom Slovenije v letu 2016	22
1.8.3	Strateški poslovni načrt Skupine Telekom Slovenije za obdobje 2017–2021	23
1.8.4	Strateški projekti	26
1.9	Vključevanje in sodelovanje deležnikov	28
1.10	O letnem poročilu	30
1.11	Pomembnejši dogodki in dosežki v letu 2016	31
1.12	Korporativno upravljanje	34
1.12.1	Politika upravljanja	34
1.13	Izjava o upravljanju	44
1.14	Trgovanje z delnicami in lastniška struktura	50
2.	POSLOVNO POROČILO	56
2.1	Finančni rezultati Skupine Telekom Slovenije	56
2.2	Finančno upravljanje in poslovanje	58
2.3	Naložbe v osnovna sredstva in finančne naložbe	60
2.4	Upravljanje tveganj	61
2.5	Poslovno okolje in trendi v panogi	70
2.5.1	Vpliv makroekonomskega okolja na poslovanje	70
2.5.2	Stanje in trendi v telekomunikacijskem sektorju	71
2.5.3	Regulativa na področju elektronskih komunikacij	76
2.5.4	Varstvo konkurence in postopki pred sodišči	79
2.5.5	Skladnost poslovanja in protikorupcijsko ravnanje	80
2.6	Trženje in prodaja	84

2.6.1	Trg in tržni deleži v ključnih storitvenih segmentih	84
2.6.2	Upravljanje portfelja blagovnih znamk	89
2.6.3	Trženske in prodajne aktivnosti	92
2.6.4	Odgovoren odnos do uporabnikov	97
2.6.5	Zadovoljstvo uporabnikov	100
2.6.6	Tržno komuniciranje	102
2.7	Nabavna in logistična funkcija	104
2.8	Omrežja, tehnologije in IT	108
2.8.1	Raziskave in razvoj storitev	108
2.8.2	Konvergentno jedrno omrežje	109
2.8.3	Dostopovna omrežja	110
2.8.4	Razvoj informacijskih tehnologij	113
2.9	Odgovornost do družbenega okolja	116
2.10	Odgovornost do zaposlenih	118
2.11	Odgovornost do kakovostnega trajnostnega vodenja	127
2.12	Odgovornost do naravnega okolja	129
2.13	Odgovorno varovanje objektov, sistemov, informacij in informacijskih tehnologij	138
2.14	Vsebinsko kazalo po standardu poročanja GRI	139
2.15	Izjava o preveritvi poročanja o trajnostnem razvoju	148
3.	RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE TELEKOM SLOVENIJE IN DRUŽBE TELEKOM SLOVENIJE, D. D., ZA LETO 2016	154
3.1	Uvodna pojasnila	154
3.2	Računovodsko poročilo Skupine Telekom Slovenije	155
3.2.1	Računovodski izkazi Skupine Telekom Slovenije	155
3.2.2	Pojasnila k uskupinjenim računovodskim izkazom	161
3.2.3	Poročilo neodvisnega revizorja za Skupino Telekom Slovenije	224
3.3	Računovodsko poročilo družbe Telekom Slovenije, d. d.	232
3.3.1	Ločeni računovodski izkazi Telekoma Slovenije, d. d.	232
3.3.2	Pojasnila k ločenim računovodskim izkazom Telekoma Slovenije, d. d.	238
3.3.3	Poročilo neodvisnega revizorja za družbo Telekom Slovenije, d. d.	300
4.	PRILOGA	308
4.1	Družbe v Skupini Telekom Slovenije	308
4.2	Slovar kratic, tujk in strokovnih izrazov	311

A woman with long dark hair, wearing a white knit cardigan, is sitting on a bed. She is holding a white mug in her left hand and looking at a tablet device in her right hand. The background shows a window with white curtains and a metal bed frame. The scene is lit with soft, warm light.

VSAKO POGLAVJE ZAČENJAMO Z DOBRIMI VSEBINAMI

Širitev obzorij na nova področja
ustvari dobre vsebine
za uporabnike naših storitev.

1. SKUPINA TELEKOM SLOVENIJE V LETU 2016

1.1 O SKUPINI TELEKOM SLOVENIJE

1.1.1 Prvi operater v Sloveniji in eden najcelovitejših ponudnikov komunikacijskih storitev v regiji¹

Telekom Slovenije je prvi slovenski operater telekomunikacij, ki je prepoznaven kot vodilni pri uvajanju ter povezovanju najnaprednejših celovitih telekomunikacijskih storitev v prvem (fiksni in mobilni) omrežju v Sloveniji. Skupina Telekom Slovenije v regiji jugovzhodne Evrope sodi med celovite ponudnike komunikacijskih storitev, ki prek odvisnih družb deluje tudi na Kosovu, v Bosni in Hercegovini, v Makedoniji, na Hrvaškem, v Srbiji in v Črni gori.

Svoje uporabnike navdihujemo z inovativnimi tehnologijami. Odpiramo jim nove poslovne in osebne poti. Skupaj ustvarjamo okolje za razvoj družbe priložnosti.

Dejavnost Skupine Telekom Slovenije obsega:

- fiksne in mobilne komunikacije,
- digitalne in televizijske vsebine in storitve,
- multimedijske storitve in digitalno oglaševanje,
- sistemsko integracijo in storitve v oblaku,
- razvoj in implementacijo rešitev za upravljanje poslovnih vsebin in odnosov ter orodij za vodenje in spremljanje poslovanja,
- gradnjo in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij ter
- ohranjanje naravne in kulturne dediščine na območju Krajinskega parka Sečoveljske soline.

Delnice Telekoma Slovenije, d. d., so uvrščene v Prvo kotacijo Ljubljanske borze vrednostnih papirjev. Več v poglavju 1.14 Trgovanje z delnicami in lastniška struktura.

Družbe v Skupini Telekom Slovenije

Več v točki 4.1.

Kontakt za investitorje

Vlagateljem, delničarjem in drugim zainteresiranim deležnikom smo za informacije na voljo na elektronskih naslovih ir@telekom.si, skupscina@telekom.si in dividenda@telekom.si.

Kontakt za informacije o letnem poročilu in za poročanje o trajnostnem razvoju²

Telekom Slovenije, d. d., Cigaletova ulica 15, 1000 Ljubljana, Služba za odnose z javnostmi pr@telekom.si

Družba: Telekom Slovenije, d. d.

Sedež: Ljubljana

Naslov: Cigaletova ulica 15, 1000 Ljubljana

Enotna identifikacijska številka: 5014018000

Davčna številka: SI98511734

Številka vpisa v sodni register:

vložna številka 1/24624/00,
Okrožno sodišče v Ljubljani

Število delnic: 6.535.478

Kosovne delnice – oznaka: TLSG

Telefon: + 386 1 234 10 00

Telefaks: + 386 1 231 47 36

Spletna stran: <http://www.telekom.si>

Elektronski naslov: info@telekom.si

Twitter: @TelekomSlo

Facebook:

<https://www.facebook.com/TelekomSlovenije/>

LinkedIn

<https://www.linkedin.com/company/telekom-slovenije>

1 GRI GS 102-1, GS 102-3

2 GRI GS 102-53

1.2 POUDARKI POSLOVANJA SKUPINE TELEKOM SLOVENIJE V LETU 2016³

Skupina Telekom Slovenije je v letu 2016 dosegla naslednje rezultate:

- Skupina Telekom Slovenije izvaja sprejeti strateški poslovni načrt ter uspešno uresničuje aktivnosti in zastavljene cilje v okviru strategije preskoka Telekoma Slovenije do leta 2020. V letu 2016 je tako Telekom Slovenije med drugim ohranjal tržni delež in zaustavil trend padanja števila fiksnih širokopasovnih priključkov, svoje poslovanje širil na nove storitve (IKT, elektrika) in nadaljeval z aktivnostmi za vzpostavitev vitke in okretne organizacije.
- Skupina Telekom Slovenije je dosegla EBITDA v višini 199,3 milijona evrov, kar je več od načrtovanega.
- Čisti prihodki od prodaje Skupine Telekom Slovenije so dosegli 701,7 milijona evrov in so v primerjavi z doseženimi v letu 2015 nižji za 4 %, vendar je ob tem treba poudariti, da je bila v letu 2015 do 31. julija v konsolidacijo vključena tudi makedonska družba One. Ne upoštevaje družbe One so doseženi čisti prihodki v letu 2016 za 5,7 milijona evrov oz. za 1 % višji kot v letu 2015.
- Skupina Telekom Slovenije je v letu 2016 ustvarila 39,9 milijona evrov čistega poslovnega izida, kar je za 16 % več od načrtovanega. Doseženi čisti poslovni izid v letu 2016 zaradi enkratnega vpliva izločitve družbe One v letu 2015 ni primerljiv z letom poprej.

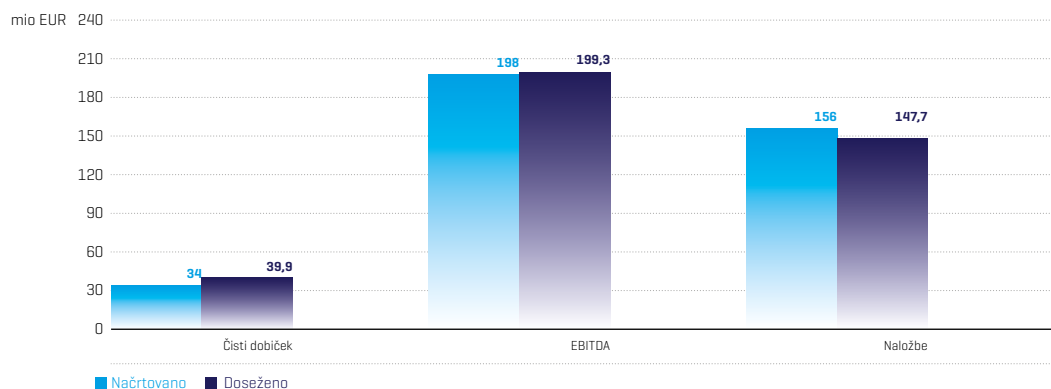
Načrte za leto 2016 in bistvene razmere, ki vplivajo na naše poslovanje, predstavljamo v nadaljevanju, in sicer v poglavju 1.8. Razvojnata strategija in načrti.

Finančni kazalniki*

v tisoč EUR / v %	2016	2015 prilagojeno	2014	Ind 16/15
Čisti prihodki od prodaje	701.748	728.279	756.454	96
Drugi poslovni prihodki	9.433	17.663	8.442	53
Poslovni prihodki skupaj	711.181	745.942	764.896	95
EBITDA	199.264	206.380	170.051	97
EBITDA marža = EBITDA / čisti prihodki od prodaje	28,4%	28,3%	22,5%	100
EBIT	36.122	50.825	11.418	71
Donosnost prodaje = EBIT / čisti prihodki od prodaje	5,1%	7,0%	1,5%	74
Čisti poslovni izid	39.940	68.559	1.506	58
Sredstva	1.367.419	1.321.567	1.346.586	103
Kapital	705.862	701.727	697.528	101
Donosnost sredstev (ROA)	3,0%	5,1%	0,1%	58
Donosnost kapitala (ROE)	5,7%	9,8%	0,2%	58
Razmerje med kapitalom in sredstvi (Equity Ratio)	51,6%	53,1%	51,8%	97
Neto finančni dolg	246.501	277.008	344.221	89
NFD / EBITDA	1,2	1,3	2,0	92

* Računovadski izkazi za primerjalno obdobje so v vseh nadaljnjih tabelah in grafih, skladno z zahtevami MRS 1 in MRS 8, prilagojeni za spremembo računovadske usmeritve. Več v računovadskem poročilu, od strani 154 dalje.

Izpolnitev poslovnih pričakovanj v letu 2016

Drugi ekonomski kazalniki

v tisoč EUR	2016	2015 prilagojeno	2014	Ind 16/15
Distribuirana ekonomska vrednost	550.516	608.203	665.084	91
Dodana vrednost	181.461	221.165	162.014	82
Dodana vrednost na zaposlenega v EUR	48.597	53.720	35.935	90
Bruto dodana vrednost na zaposlenega v EUR	86.035	88.508	69.722	97
Investicije v osnovna sredstva [CAPEX]	147.737	119.896	111.941	123
EBITDA - CAPEX (v tisoč EUR)	51.527	86.485	58.110	60
Delež EBITDA - CAPEX v EBITDA (Cash Margin)	25,9%	41,9%	34,2%	62
Stroški dela	116.053	130.215	138.887	89
Davek iz dobička z odloženimi davki	6.072	3.586	1.126	169
Plačilo lastnikom - dividende	32.527	65.055	65.055	50

Družbeni kazalniki – zaposleni

v tisoč EUR	2016	2015 prilagojeno	2014	Ind 16/15
Število zaposlenih*	3.665	3.803	4.431	96
Stopnja fluktuacije	7,3%	7,6%	6,5%	96
Število ur izobraževanja na zaposlenega	26,1	23,7	23,0	110
Neposredni stroški izobraževanja (v tisoč EUR)	1.611	1.426	1.386	113

*Vključno z zaposlenimi v Makedoniji v letu 2014.

Družbeni kazalniki – skupnost

Priključki*	2016	2015	2014	Ind 16/15
Mobilna telefonija	1.769.385	1.802.126	1.753.935	98
Fiksna govorna telefonija	558.233	572.920	582.019	97
Širokopolasovni maloprodajni priključki	346.238	327.498	314.466	106
Delež sredstev za sponzorstva in donacije od poslovnih prihodkov	0,3%	0,4%	0,4%	75

* Brez upoštevanja družb v Makedoniji v letu 2014.

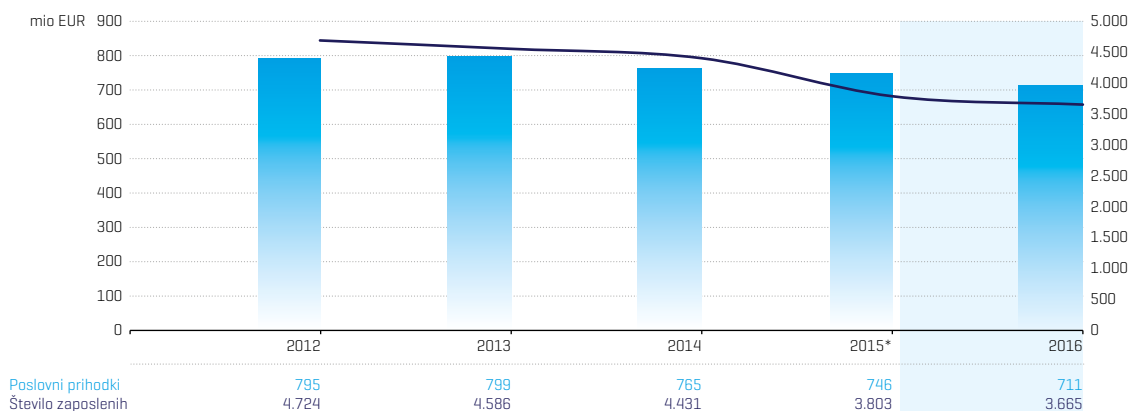
Energetski in okoljski kazalniki [Telekom Slovenije]

	2016	2015	2014	Ind 16/15
Poraba električne energije (v milijon kWh)*	77,3	77,9	78,3	99
Neposredni okoljski stroški** (v milijon evrih)	9,95	10,4	10,3	96

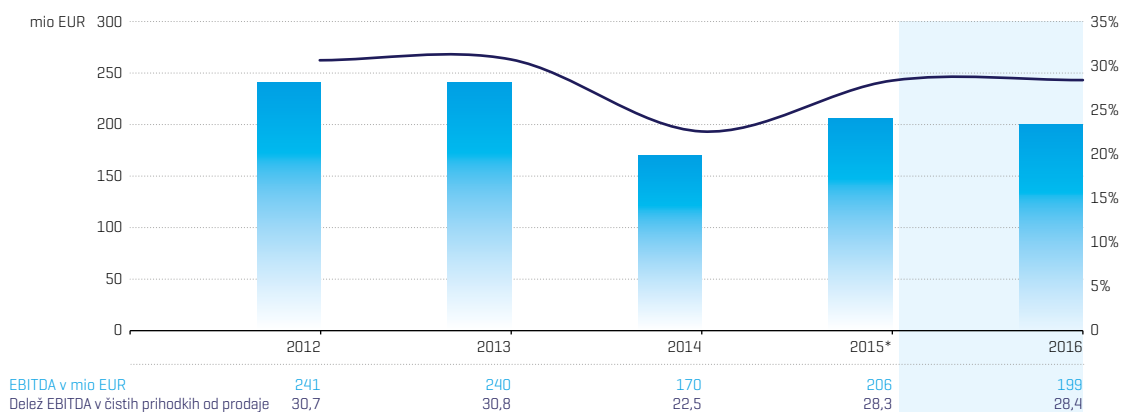
* Vključuje porabo električne energije Telekoma Slovenije, TSmedie, Avtente, lokacij RTV.

** Neposredni okoljski stroški Telekoma Slovenije vključujejo stroške električne energije, goriva za vozni park in ogrevanje ter stroške higienskih in komunalnih storitev.

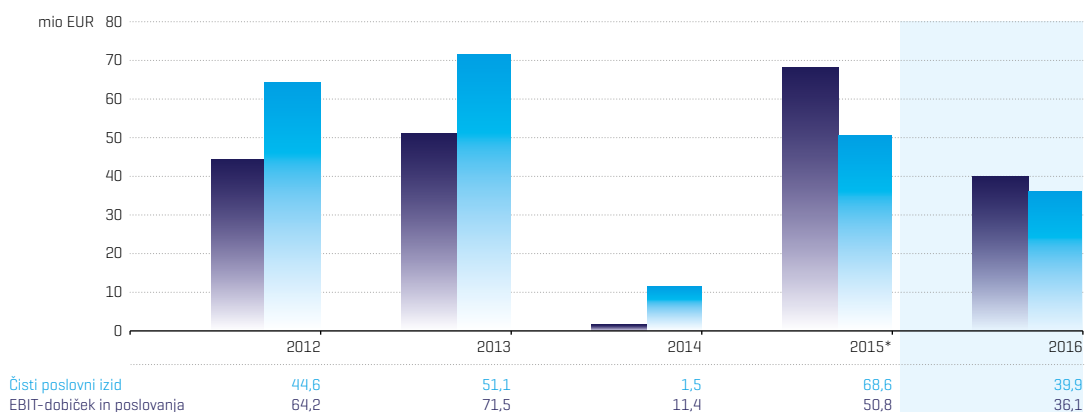
Poslovni prihodki v milijon evrih in število zaposlenih v Skupini Telekom Slovenije

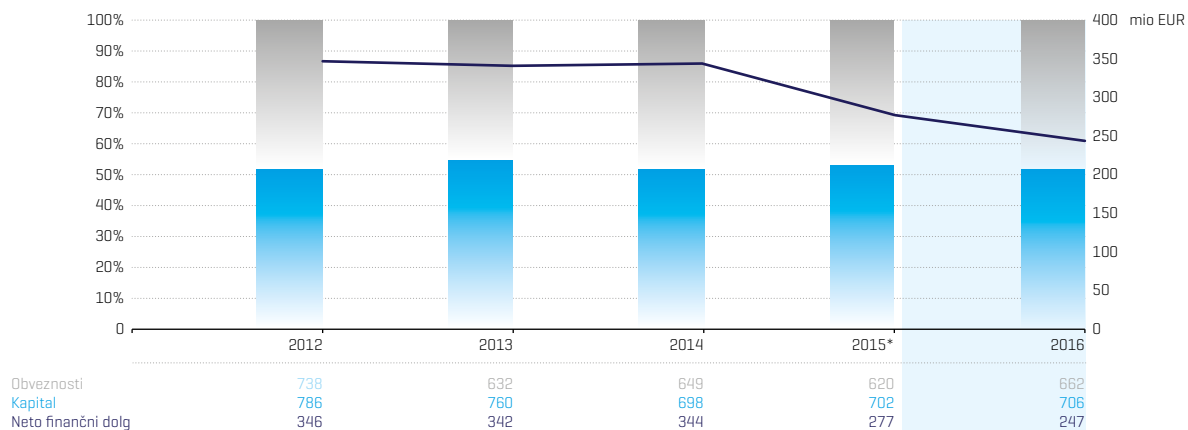
EBITDA v milijon evrih in delež EBITDA v čistih prihodkih od prodaje Skupine Telekom Slovenije

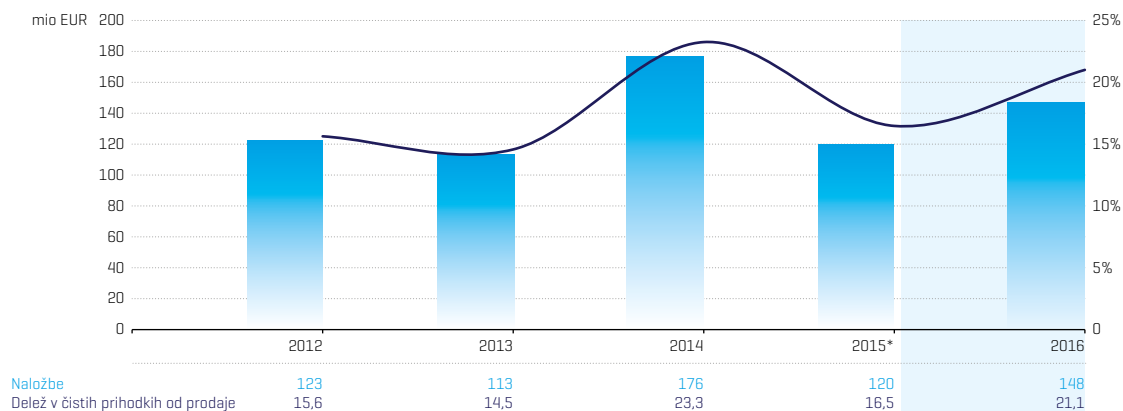
EBIT – dobiček iz poslovanja in čisti poslovni izid Skupine Telekom Slovenije v milijon evrih

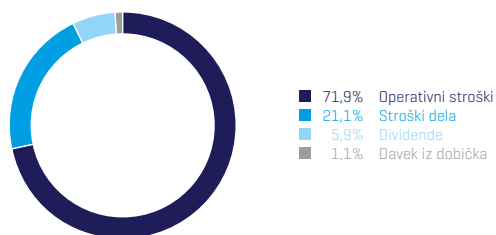
Sestava virov sredstev in neto dolg Skupine Telekom Slovenije v milijon evrih

Naložbe v osnovna sredstva v milijon evrih in njihov delež v čistih prihodkih od prodaje v %

Sestava distribuirane ekonomske vrednosti⁴

1.3 PISMO PREDSEDNIKA UPRAVE⁵

Spoštovani delničarji, vlagatelji, poslovni partnerji in sodelavci,

v Telekomu Slovenije verjamemo, da tako, kot gledamo na svet, tako ga lahko spreminjamo. Zato smo v letu 2016 pričeli z uresničevanjem nove petletne strategije, ki temelji na transformaciji, v njenem središču pa so digitalizacija, poenostavljanje našega poslovanja, preoblikovanje v vitkega in okretnega operaterja, razvoj novih storitev in rešitev, krepitev osnovne dejavnosti ter seveda ustvarjanje vrednosti za lastnike.

V prvem letu smo se osredotočali na aktivnosti za ohranjanje tržnih deležev iz naše osnovne dejavnosti, povečevanje dodane vrednosti za naše uporabnike, izvajanje strateških projektov ter na širitev in nadgradnjo omrežja. Kakor smo napovedali, smo v letu 2016 vstopili v nov investicijski cikel, v katerem smo za naložbe v Skupini Telekom Slovenije namenili 147,7 milijona evrov oz. za 23 % več kot v letu 2015, od tega za naložbe v Telekomu Slovenije 130,8 milijona evrov. Pretežni del naložb smo namenili modernizaciji in razvoju širokopasovnih optičnih omrežij in mobilnih omrežij četrte generacije, z aktivnostmi pa bomo v podobnem ritmu nadaljevali tudi v letu 2017. Na ta način ustvarjamo platformo za razvoj in vstop novih storitev, saj trendi kažejo, da bo za prihodnje komunikacije ključna (mobilna in fiksna) širokopasovna povezljivost, ki bo operaterjem omogočala prehod v popolno digitalizacijo, upravljanje z napravami in storitvami, komunikacijo in povezljivost med napravami ter razvoj celovitih pametnih rešitev.

Z vlaganjem v širitev in nadgradnjo omrežja smo v prvem letu izvajanja strategije povečevali število širokopasovnih in IPTV- priključkov, kar je tudi ena izmed naših ključnih strateških usmeritev. Tako smo v Sloveniji število optičnih širokopasovnih priključkov povečali za 2 %, število IPTV- priključkov pa za 5 %. Na trgih jugovzhodne Evrope smo število širokopasovnih priključkov povečali za 12 %. Pri tem v Sloveniji z mobilnim omrežjem LTE/4G pokrivamo preko 97 % prebivalstva, na Kosovu pa skoraj 85 % prebivalstva.

Z uspešnim izvajanjem v strategiji zastavljenih aktivnosti, skrbnim spremljanjem poslovanja in hitrim odzivanjem na spremembe smo bistvene finančne cilje za leto 2016 dosegli oz. presegli. Tako smo v Skupini Telekom Slovenije dosegli EBITDA v višini 199,3 milijona evrov, s čimer smo presegli načrte, in ustvarili čisti poslovni izid v višini 39,9 milijona evrov, kar je 16 % več, kot smo načrtovali. Čisti prihodki od prodaje Skupine Telekom Slovenije so dosegli 701,7 milijona evrov in za odstotek oz. za 8,3 milijona evrov presegajo načrtovane. V letu 2015 je bila v konsolidacijo Skupine Telekom Slovenije do vključno julija vključena tudi makedonska družba One, tako da doseženi rezultati v letu 2016 zaradi izločitve navedene družbe niso neposredno primerljivi. Ob primerjavi doseženih prihodkov v letu 2015 brez družbe One smo v Skupini Telekom Slovenije v letu 2016 ustvarili za 5,7 milijona evrov več prihodkov kot v letu 2015. V primerjavi z letom 2015 smo višje čiste prihodke od prodaje ustvarili tudi v Telekomu Slovenije, in sicer smo jih povečali za 1 % oz. za 5,4 milijona evrov in so dosegli 639,5 milijona evrov. Pri tem smo v letu 2016 v Telekomu Slovenije z IKT-storitvami ustvarili 28 milijonov evrov prihodkov, kar je za 6 odstotkov več kot v letu 2015, v katerem smo prihodke na tem področju, v primerjavi s predhodnim obdobjem, povečali za dvakrat.

Ustvarjanje vrednosti za lastnike je naše temeljno poslanstvo, z uspešnim poslovanjem pa zagotavljamo dolgoročno vrednost naložb. V letu 2016 smo za leto 2015 izplačali dividende v višini 5,0 evrov na delnico.

Načrtujemo, da bomo v letu 2017 v Skupini Telekom Slovenije ustvarili 717,8 milijona evrov poslovnih prihodkov, dosegli 41,3 milijona evrov čistega poslovnega izida in EBITDA v višini 206,8 milijona evrov.

5 GRI GS 102-14, GRI GS 103-1, 103-2, 103-3

Zavedamo se, da so za uspešno uresničevanje zastavljenih ciljev pomembni motivirani in zadovoljni zaposleni, zato nadgrajujemo ciljno vodenje, prepoznavamo in nagrajujemo najuspešnejše ter izvajamo obsežen program izobraževanj. V okviru uresničevanja strateških usmeritev pa hkrati izvajamo tudi kadrovsko prestrukturiranje, s čimer zagotavljamo optimalno število zaposlenih glede na potrebe delovnega procesa posameznih družb. Skladno z navedenim smo v letu 2016 v Skupini Telekom Slovenije stroške dela, v primerjavi z letom 2015, znižali za 11 %. V Telekomu Slovenije pa smo ob tem v letu 2016 pričeli tudi s pripravo nove organizacije in prenovo sistemizacije delovnih mest, ki sta pričeli veljati s 1. marcem 2017.

Razumevanje trajnostnega poslovanja v Skupini Telekom Slovenije je široko in presega zgolj obvladovanje naših vplivov na okolje. Kljub temu najprej izpostavljam dejstvo, da smo že sedmo leto zapored izboljšali rezultate na področju energetske učinkovitosti. V Telekomu Slovenije smo tako neposredne energetske in okoljske stroške, ki vključujejo stroške električne energije, goriva za vozni park in ogrevanje ter stroške higienskih in komunalnih storitev, zmanjšali za 4 %. Širitev omrežja izvajamo odgovorno do lokalnih skupnosti ter si prizadevamo, da bi imeli dostop do najnaprednejših komunikacijskih storitev tudi prebivalci manj naseljenih območij.

Z vedno večjo dostopnostjo digitalnih tehnologij in družbenih omrežij se odpirajo tudi možnosti zlorab in širjenja nestrpnosti. Zato na tem področju, s posebno skrbjo za najbolj ranljivo skupino, to so otroci in mladostniki, skupaj z neprofitnimi organizacijami mlade spodbujamo k ustrezni rabi mobilnih naprav in spoštljivi medvrstniški komunikaciji.

H kakovosti, ki jo zagotavljamo uporabnikom naših storitev, stremimo na vseh področjih svojega poslovanja. Med pomembne dosežke na tem področju sodi certifikat ISO 22301, ki smo ga v letu 2016 kot prvi v Sloveniji prejeli za vzpostavljen sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja. Uspešno smo recertificirali tudi vse dosedanje sisteme vodenja.

Pri svojem poslovanju uveljavljamo najvišje standarde korporativnega upravljanja, ki veljajo za vse družbe v skupini. Prizadevamo si za načrtno izvajanje aktivnosti in vzpostavitev sistema, ki zagotavlja skladnost našega poslovanja z zakonodajo, predpisi in internimi akti. S tem namenom smo v letu 2016 imenovali pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto ter opredelili dodatne ukrepe na posameznih področjih. S februarjem 2017 je pričel veljati tudi prenovljeni Etični kodeks Skupine Telekom Slovenije, ki postavlja osnovna vodila našega delovanja in odgovornosti, ki jih imamo tako v medsebojnih odnosih kot v odnosih do uporabnikov naših storitev, delničarjev, družbenega in naravnega okolja, v katerem delujemo, ter vseh ostalih deležnikov, ki na različne načine vzpostavljajo odnos z našo skupino.

Verjamemo, da trdna in močna partnerstva prinašajo najboljše rezultate. Skupaj s partnerji razvijamo vedno nove rešitve in dokazujemo, da v zahtevni tržni tekmi uspevajo le najboljši. Zato še naprej začnimo dobro vse leto in vsak dan, seveda v prvem omrežju v Sloveniji.

V imenu uprave Telekoma Slovenije se vam zahvaljujem za sodelovanje in zaupanje.

mag. Rudolf Skobe,
predsednik uprave

1.4 IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE

Člani Uprave Telekom Slovenije, d. d., odgovorni za sestavo letnega poročila Skupine Telekom Slovenije in družbe Telekom Slovenije, d. d., za leto 2016, zagotavljamo, da je pričujoče letno poročilo z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe, po našem najboljšem vedenju sestavljeno in objavljeno skladno z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU [računovodsko poročilo] in Zakonom o gospodarskih družbah [poslovno poročilo].

Računovodsko poročilo Skupine Telekom Slovenije in družbe Telekom Slovenije, d. d., z računovodskimi izkazi in pojasnili daje resnično in pošteno sliko sredstev in obveznosti, finančnega položaja in poslovnega izida družbe Telekom Slovenije, d. d., in Skupine Telekom Slovenije ter vključuje pošten prikaz informacij o pomembnih poslih s povezanimi osebami, skladno s predpisi.

Uprava prav tako izjavlja, da so računovodski izkazi skupine in družbe pripravljeni ob predpostavki nadaljevanja poslovanja v prihodnosti, da se izbrane računovodske usmeritve dosledno uporabljajo in da so razkrite njihove morebitne spremembe.

Uprava je odgovorna za ukrepe za preprečevanje in odkrivanje prevar ter nepravilnosti, prav tako za ohranjanje vrednosti premoženja družbe Telekom Slovenije, d. d., in Skupine Telekom Slovenije.

Uprava Telekom Slovenije, d. d.

Aleš Aberšek,
član uprave

mag. Tomaž Seljak,
podpredsednik
uprave

mag. Rudolf Skobe,
predsednik uprave

Vesna Lednik,
članica uprave –
delavska direktorica

Ranko Jelača,
član uprave

1.5 POROČILO NADZORNEGA SVETA

Nadzorni svet Telekoma Slovenije sestavlja devet članov. V letu 2016 se je njegova sestava spremenila 13. maja, ko se je skupščina seznanila z odstopom člana Mateja Goloba Matzeleta in za mandatno obdobje štirih let izvolila Dimitrija Marjanovića. Nadzornemu svetu od konstitutivne seje predsedujem Borut Jamnik, namestnika sta Adolf Zupan in Dean Žigon.

Sestava nadzornega sveta je glede na izobrazbo, delovne izkušnje in osebnostne značilnosti dokaj raznolika, kar omogoča učinkovito izmenjavo mnenj na sejah. Delo nadzornega sveta in njegovih komisij je bilo strokovno in usmerjeno v učinkovitost opravljanja funkcije. Nadzorni svet je v letu 2016 opravil skupno dvajset sej, dvanajst je bilo rednih, osem pa dopisnih sej. Seje so potekale na sedežu družbe, vrednotenje svoje učinkovitosti pa je nadzorni svet opravil zunaj poslovnih prostorov družbe.

Najpomembnejše teme sej nadzornega sveta v letu 2016

Na prvi seji v letu 2016 je nadzorni svet sprejel strategijo družbe za obdobje 2016–2020 in preoblikoval upravo družbe. Za nov štiriletni mandat je imenoval obstoječega predsednika uprave Rudolfa Skobeta, z začetkom mandata 1. september 2016. Upravo je zapustil Zoran Janko, ki mu je mandat potekel. Matejo Božič je nadzorni svet sporazumno razrešil in hkrati za štiriletni mandat imenoval dva nova člana uprave – Aleša Aberška, odgovornega za področje financ in ekonomike, ter Ranka Jelačo, odgovornega za trg. Obema je mandat pričel teči 15. marca 2016.

Najpomembnejše teme sej nadzornega sveta v nadaljevanju leta 2016 so bile povezane s spremljanjem rednega poslovanja družbe in skupine, nadzorovanjem izvajanja strategije, obvladovanjem poslovnih tveganj in vrednotenjem dela uprave.

V oktobru 2016 je na podlagi Priročnika za vrednotenje učinkovitosti nadzornih svetov izvedel postopek vrednotenja svoje učinkovitosti. Vrednotenje je izvedel na podlagi matrike za samoocenjevanje, ki jo je za slovenske razmere razvilo Združenje nadzornikov Slovenije. Po opravljeni analizi in razpravi je sprejel Akcijski načrt z zavezami za dodatno izboljšanje svojega nadaljnjega dela.

V zadnjem delu leta 2016 je nadzorni svet obravnaval in podal soglasje k prenovljeni strategiji Skupine Telekom Slovenije za obdobje 2017–2021 ter soglašal z dokapitalizacijo družbe TSmedia in imenovanjem novega vodstva Antenna TV SL.

Nadzorni svet je sproti spremljal možnost obstoja nasprotja interesov svojih članov. V letu 2016 takšne okoliščine pri članih nadzornega sveta niso bile zaznane.

Delo komisij nadzornega sveta

Nadzorni svet je imel v letu 2016 oblikovanih pet komisij, ki so obravnavale teme s področja delovanja nadzornega sveta in mu svetovale pri pomembnih vprašanjih. S tem so znatno pripomogle k boljšemu delu in večji učinkovitosti nadzornega sveta.

Poleg revizijske, kadrovske, tehnične komisije ter komisije za spremljanje strateških projektov in priprave strateškega načrta je nadzorni svet v letu 2016 imenoval še nominacijsko komisijo. Ta komisija je bila imenovana za pomoč pri pripravi predloga kriterijev in kandidatov za članstvo v nadzornem svetu.

Delo svojih komisij in izvajanje njihovih sklepov je nadzorni svet sproti spremljal. V okviru ocenjevanja svoje učinkovitosti je komisije ocenil z najvišjo mogočo oceno. Njihovo delo je podrobneje opisano v poglavju Korporativno upravljanje v poslovnem delu letnega poročila.

Ocena dela uprave in nadzornega sveta

Nadzorno funkcijo člani opravljajo s polno odgovornostjo in pri svojem odločanju delujejo neodvisno. Na obravnavane teme na posameznih sejah so se ustrezno pripravili, podajali konstruktivne predloge in pripombe ter na podlagi celovitih pisnih in ustnih informacij, prejetih od uprave, odločitve sprejemali skladno s poslovnikom, akti družbe in zakonskimi pooblastili. Nadzorni svet in uprava sta z odkritim dialogom in sodelovanjem gradila medsebojno zaupanje.

Na podlagi opisanega tekočega spremljanja ter nadziranja poslovanja in vodenja družbe Telekom Slovenije in družb v skupini v poslovnem letu 2016 ter na podlagi Konsolidiranega letnega poročila Skupine Telekom Slovenije za leto 2016, ki ga je sestavila in predložila uprava, nadzorni svet ocenjuje, da letno poročilo in v njem vsebovana razkritja prikazujejo dejansko stanje in položaj Skupine Telekom Slovenije.

Nadzorni svet ocenjuje, da je uprava družbe Telekom Slovenije v poslovnem letu 2016 uspešno vodila posle in uresničevala zastavljene cilje.

Potrditev letnega poročila in predlog uporabe bilančnega dobička za leto 2016

Nadzorni svet je letno poročilo družbe Telekom Slovenije, d. d., in Skupine Telekom Slovenije za leto 2016 temeljito preveril v zakonitem roku. Nadzorni svet za poslovno leto 2016 ugotavlja, da je Skupina Telekom Slovenije poslovala skladno z zastavljenimi cilji.

Nadzorni svet se je seznanil in obravnaval tudi revizijsko poročilo, v katerem revizijska družba KPMG Slovenija, d.o.o., ugotavlja, da računovodski izkazi, ki so del letnega poročila, resnično in pošteno predstavljajo finančno stanje družbe in skupine, njun poslovni in finančni izid ter gibanje kapitala. Nadzorni svet na revizorjevo poročilo ni imel pripomb, prav tako ni imel pripomb oziroma zadržkov, ki bi onemogočili sprejem odločitve o potrditvi letnega poročila in konsolidiranega letnega poročila.

Na podlagi določil 282. člena Zakona o gospodarskih družbah nadzorni svet potrjuje letno poročilo družbe Telekom Slovenije, d. d., ter konsolidirano letno poročilo Skupine Telekom Slovenije s pripadajočim revizijskim poročilom za leto 2016.

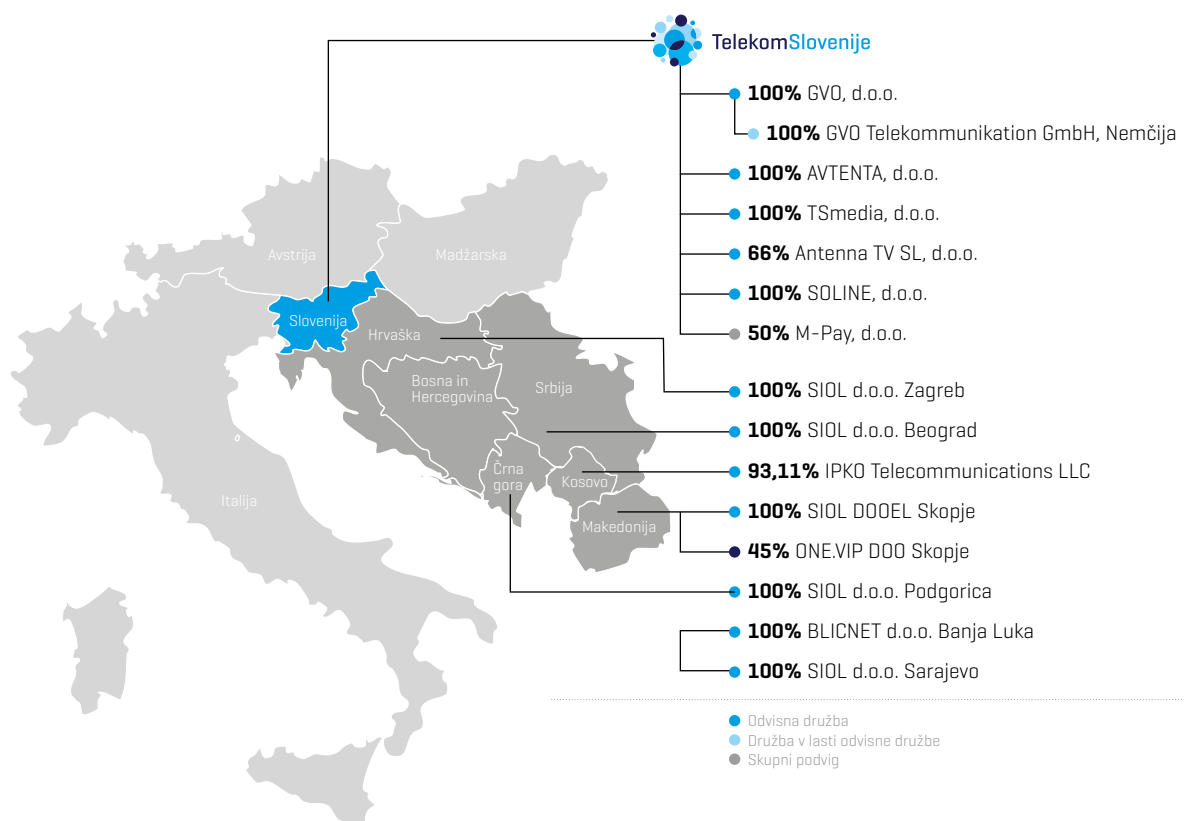
Borut Jamnik,
predsednik Nadzornega sveta Telekoma Slovenije, d. d.

1.6 TRGI IN DRUŽBE⁶

Skupino Telekom Slovenije sestavljajo obvladujoča družba Telekom Slovenije, d. d. [v nadaljevanju: Telekom Slovenije], odvisne družbe in skupni podvigi (glej sliko s prikazanimi lastniškimi deleži).

Stanje na 31. 12. 2016

Podrobneje je sestava Skupine Telekom Slovenije predstavljena na <http://www.telekom.si/o-podjetju/skupina-telekom-slovenije/hcerinske-druzbe>.

Spremembe v skupini⁷

- Telekom Slovenije in odvisna družba Debitel telekomunikacije, d.d., sta 22. januarja 2016 sklenila pogodbo o pripojitvi, na podlagi katere se je 1. junija 2016 družba Debitel telekomunikacije, d.d., pripojila k Telekomu Slovenije. Telekom Slovenije je kot univerzalni pravni naslednik vstopil v vsa pravna razmerja, katerih subjekt je bila družba Debitel telekomunikacije, d.d.
- Odvisna družba TSmedia, medijske vsebine in storitve, d.o.o., je 16. decembra 2016 dokapitalizirala družbo Antenna TV SL, televizijska dejavnost, d.o.o. z novim denarnim vložkom in prevzela nov poslovni delež ter tako postala lastnica 50,1% deleža te družbe. 21. decembra 2016 je TSmedia, d.o.o., svoj poslovni delež prenesla na Telekom Slovenije, na skupščini družbe Antenna TV SL, d.o.o., pa sta družbenika družbo dokapitalizirala, in sicer tako, da je Telekom Slovenije postal družbenik s 66% poslovnim deležem v družbi Antenna TV SL d.o.o.
- Telekom Slovenije je na podlagi pogodbe, sklenjene z družbo DEPOS, družba za informacijske storitve in svetovanje, d.o.o., in po izpolnitvi odložnega pogoja decembra 2016 odsvojil svoj 36% poslovni delež v družbi SETCCE, družba za e-poslovanje, d.o.o.

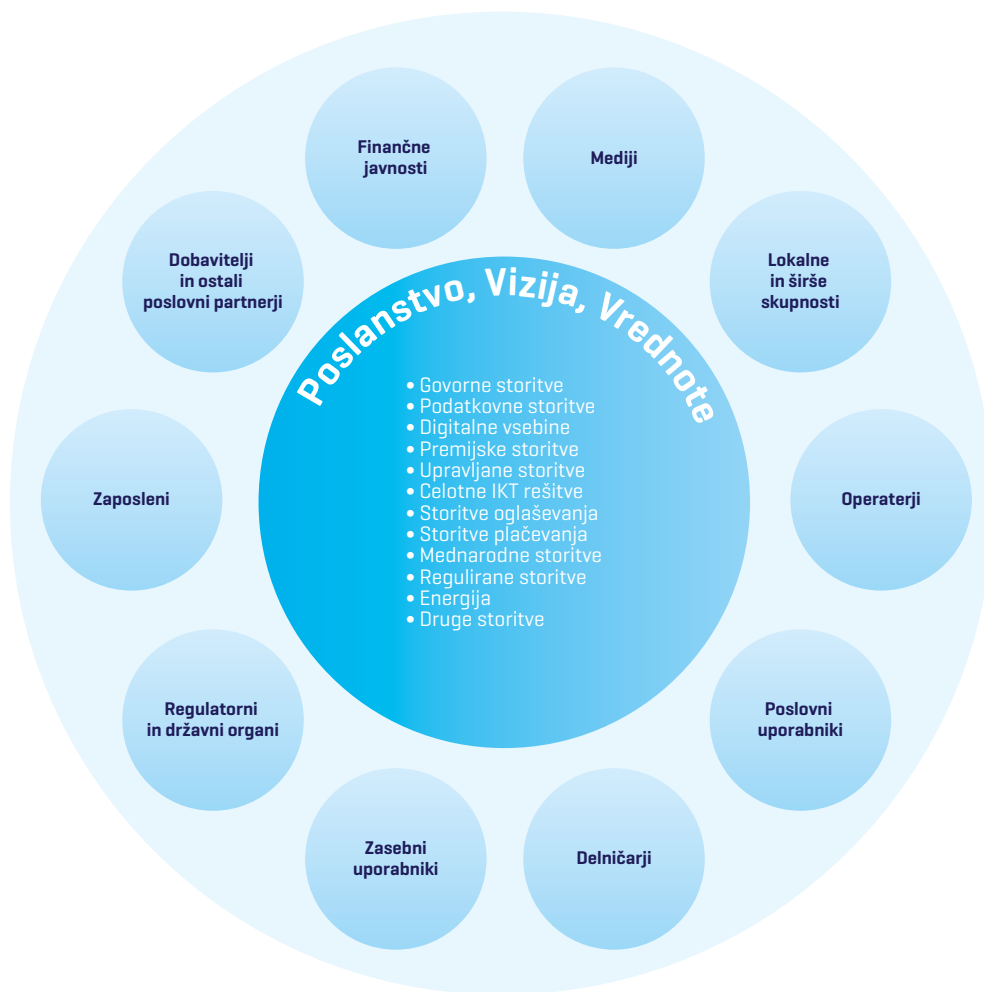
6 GRI GS 102-4, 102-6

7 GRI GS 102-10

1.7 ZAVEZE IN ČLANSTVO V ZDRUŽENJIH⁸

V Skupini Telekom Slovenije smo korporativni in individualni člani številnih strokovnih organizacij in združenj. S proaktivnim delovanjem gradimo uspešne poslovne povezave, priložnosti za razvoj in strokovno informiranje. Naši zaposleni so dejavni člani njihovih upravnih odborov, strokovnih in strateških svetov ter drugih organov:

Slovenija [Telekom Slovenije]	Članstvo v mednarodnih organizacijah
<ul style="list-style-type: none"> • Društvo za marketing Slovenije: letni partnerji društva [tudi TSmedia], • Elektrotehniška zveza Slovenije, • Gospodarska zbornica Slovenije: članstvo v skupščini zbornice in upravnem odboru Združenja za informatiko in telekomunikacije, • INIS – Inštitut za neionizirana sevanja: članstvo za projekt Forum EMS, • Inštitut za korporativne varnostne študije, • Inštitut za delo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, • Inštitut za delovna razmerja in socialno varnost pri Pravni fakulteti v Mariboru, • Inštitut za gospodarsko pravo, • Inženirska zbornica Slovenije [tudi GVO], • Obrtna zbornica Slovenije [tudi TSmedia], • Slovenska oglaševalska zbornica: članstvo v upravnem odboru, članstvo v svetu pristopnikov in izvršnem odboru ter strokovni komisiji sveta pristopnikov MOSS [merjenje obiskanosti slovenskih spletnih strani] [tudi TSmedia], • Slovenski inštitut za standardizacijo: predsedovanje strokovnemu svetu, članstvo v delovnih skupinah, • Slovensko združenje oglaševalcev, ki deluje v okviru Slovenske oglaševalske zbornice • Slovensko društvo za odnose z javnostmi, • Slovensko združenje za projektni management, • Slovensko združenje za tveganja in zavarovanja: članstvo v upravnem odboru, • Urad za interaktivno oglaševanje – IAB, • Zavod za IPv6 – go6, • Zbornica za razvoj slovenskega zasebnega varovanja, • Združenje delodajalcev Slovenije, • Združenje kablinskih operaterjev Slovenije, • Združenje nabavnikov Slovenije, • Združenje nadzornikov Slovenije, • Združenje manager Slovenije [tudi TSmedia in Avtenta], • Združenje slovenskih operaterjev digitalnih televizijskih storitev: podpredsedstvo, • Združenje svetov delavcev Slovenije. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ameriška gospodarska zbornica [tudi TSmedia in Avtenta], • Broadband Forum, • ETNO – Evropsko združenje telekomunikacijskih operaterjev: vključitev v več novih delovnih skupin [RESI: Research and Innovation] in prenova članstva v obstoječih, • ETSI – European Telecommunications Standards Institute [Evropski inštitut za telekomunikacijske standarde], • GSM Association: članstvo v delovnih skupinah, • UMTS Forum: predsedovanje upravnemu odboru. • IEEE – Institute of Electrical and Electronics Engineers [Inštitut inženirjev elektrotehnike in elektronike], slovenska sekcija: članstvo v delovni skupini, • SIINDA – Združenje izdajateljev univerzalne imeniške službe [TSmedia].
	<p>Družbene, okoljske in gospodarske pobude, v katere je vključen Telekom Slovenije</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Certifikat Družini prijazno podjetje, • podpisniki kodeksa Evropske iniciative za varnejšo rabo mobilnih telefonov za otroke in mladostnike, • Slovensko društvo ZN za trajnostni razvoj, • podpora aktivnostim za varnejšo rabo interneta SAFE.SI [Telekom Slovenije in TSmedia], • Kodeks za regulacijo sovražnega govora na spletnih portalih [digitalni medij Siol.net], • Mreža družbeno-poslovne koristnosti Sinergija, • podpis Slovenskih smernic korporativne integritete.
Bosna in Hercegovina – Blicnet	Kosovo – IPKO
<ul style="list-style-type: none"> • AKOP BIH – združenje kablinskih operaterjev, • KTO – združenje konkurenčnih telekom operaterjev, • FIC – Foreign Investors Council [svet tujih investitorjev], • Gospodarska zbornica Republike Srbske, • Inštitut za standardizacijo: članstvo v komisiji za telekomunikacije, • UUPRS – Unija združenj delodajalcev Republike Srbske. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gospodarska zbornica, • Ameriška gospodarska zbornica, • Svet evropskih vlagateljev.

1.8 RAZVOJNA STRATEGIJA IN NAČRTI

Uspešno smo uresničevali zastavljeno strategijo do leta 2020 in sprejeli posodobljen Strateški poslovni načrt Skupine Telekom Slovenije za obdobje 2017–2021.

Uresničevanje strategije je potekalo v okviru strateških projektov.

1.8.1 Vizija, poslanstvo in vrednote⁹

Vizija

V Skupini Telekom Slovenije smo zaupanja vreden partner svojih uporabnikov, s katerimi skupaj ustvarjamo družbo priložnosti.

Poslanstvo

V Skupini Telekom Slovenije z inovativnimi tehnologijami navdihujemo svoje uporabnike. Odpiramo jim nove poslovne in osebne poti ter skupaj z njimi ustvarjamo okolje za razvoj družbe priložnosti. Z odprtostjo, prilagodljivostjo ter nadgradljivostjo izdelkov, storitev in privlačnih vsebin uporabnikom ves čas zagotavljamo učinkovita, uporabna, zanesljiva, zabavna in vedno nova orodja za posel in prosti čas.

Vrednote

Živimo z uporabnikom.

Naše vodilo je zadovoljen uporabnik. Razumemo in spoštujemo njegove želje in potrebe, zato mu nudimo enostavne, uporabne in njemu prilagojene storitve. Ko potrebuje informacijo, nasvet ali pomoč, smo tu, da jo zagotovimo.

Zagotavljamo zanesljivost in inovativnost.

S kakovostjo, zanesljivostjo, inovativnostjo in prilagodljivostjo uporabnikom nudimo možnost svobodne izbire pri združevanju in prepletanju naših storitev, paketov, vsebin in izdelkov.

Ravnamo odgovorno.

V družbi in okolju, kjer delujemo, se vedemo etično, srčno, odgovorno in trajnostno. Spodbujamo razvoj znanja, izmenjavo izkušenj, ustvarjanje inovativnih rešitev ter okolju in ljudem prijazno delovanje.

Ustvarjamo povezanost.

Zaposleni v Skupini Telekom Slovenije ustvarjamo v kreativnem okolju. Odlične rezultate dosegamo, ker smo medsebojno povezani, proaktivni, izkušeni in cenimo podjetniško miselnost. Spoštujemo dogovore in držimo obljube.

Ključne strateške usmeritve Skupine Telekom Slovenije za obdobje 2017–2021 predstavljamo v nadaljevanju, v poglavju 1.8.3.

1.8.2 Doseganje načrtovanih ciljev Skupine Telekom Slovenije v letu 2016

V letu 2016 je Skupina Telekom Slovenije dejavno in uspešno uresničevala cilje, zastavljene v Strateškem poslovnem načrtu za obdobje 2016–2020.

Strateški cilji iz strateškega poslovnega načrta in njihovo uresničevanje v letu 2016

Strateški cilj	Koraki in doseženo v letu 2016
Konsolidacija na posameznih trgih <ul style="list-style-type: none"> Spremljanje aktivnosti na trgih doma in v tujini ter nadaljevanje konsolidacije, bodisi s širitvijo bodisi z dezinvestiranjem na posameznih trgih. 	<ul style="list-style-type: none"> V Sloveniji smo pripojili družbo Debitel in odprodali 36% delež v družbi Setce. Dokapitalizirali smo družbo Antenna TV SL in postali večinski lastnik družbe.
Širitev optičnega dostopnega omrežja <ul style="list-style-type: none"> Omogočanje visoke hitrosti dostopa uporabnikov do interneta in širokopasovnih vsebin s širitvijo omrežja. Modernizacija optičnega dostopnega omrežja tam, kjer je pričakovana največja stopnja penetracije. 	<ul style="list-style-type: none"> V letu 2016 smo po vsej Sloveniji intenzivno nadgrajevali in razvijali optično dostopno omrežje s tehnologijo GPON. Ob koncu leta smo omogočili možnost priklopa v omrežje GPON 33.268 gospodinjstvom, vanj pa vključili 9.875 uporabnikov. Naš načrt, priključiti 6.000 uporabnikov v letu 2016, smo tako bistveno presegle.
Rast števila širokopasovnih in IPTV-priključkov <ul style="list-style-type: none"> Povečanje števila uporabnikov ter tržnega deleža v segmentu širokopasovnih in IPTV-priključkov s pospešeno izgradnjo optičnih dostopovnih omrežij. 	<ul style="list-style-type: none"> V Sloveniji smo v vseh segmentih ohranili vodilni tržni delež. Tržni delež optičnega širokopasovnega dostopa do interneta smo povečali za 0,8 odstotne točke (AKOS 3Q 2016). Število fiksnih širokopasovnih priključkov smo v Sloveniji v letu 2016 povečali za 2 %, na trgih jugovzhodne Evrope pa za 12 %. V Sloveniji smo število IPTV-priključkov povečali za 5,0 %, tržni delež v 3Q 2016 je znašal 50,4 %. IPKO je na Kosovu ohranil vodilni, 49,2% tržni delež fiksnih širokopasovnih priključkov. V BiH je Blicnetov tržni delež pri širokopasovnem dostopu 4 %.
Novi viri prihodkov <ul style="list-style-type: none"> Razvoj novih storitev in širitev ponudbo na nova področja, ki bodo prinašala nove vire prihodkov. Zagotavljanje najsoodnejših IKT-rešitev in storitev. 	<ul style="list-style-type: none"> Uporabnikom smo ob koncu leta ponudili storitev elektrike, kot prvi v Sloveniji pa lahko naši uporabniki storitev naročijo tudi prek televizije oz. BDX-a. Poleg ponudbe Monete smo začeli z uvajanjem dodatnih finančnih storitev e-zdravja. S partnerji smo bili izbrani za izvajalca projekta vzpostavitve elektronskega cestninjenja za tovorna vozila in v letu 2016 začeli z aktivnostmi. V Sloveniji smo vključili 283 novih baznih postaj v nadgradnjo širokopasovnega mobilnega omrežja s tehnologijo LTE/4G, konec leta jih je bilo že 1.003, s čimer s tehnologijo LTE/4G pokrivamo že več kot 97 % prebivalcev. IPKO je na Kosovu ob koncu leta pokritost prebivalstva s tehnologijo 3G povečal s 87 % na 90,7 %, pokritost prebivalstva s tehnologijo LTE/4G pa s 81,7 % na 84,4 %. Regionalno optično omrežje, ki je v celoti v lasti Telekoma Slovenije, predstavlja ključno strateško prednost Skupine Telekom Slovenije in glavno povezavo matične družbe do odvisnih družb. Omrežje predstavlja največji potencial za rast mednarodnih veleprodajnih storitev.
Optimizacija procesov in IT-infrastrukture <ul style="list-style-type: none"> Preoblikovanje v vitko in okretno podjetje z optimizacijo poslovnih procesov in IT-infrastrukture. 	<ul style="list-style-type: none"> Izvajali smo strateški projekt prenove BSS-sistemov (Business support systems). Poenostavljali smo ponudbo naročniških paketov in storitev.
Kadrovsko prestrukturiranje <ul style="list-style-type: none"> Optimiziranje kadrovske strukture in stroškov dela. Razvoj kompetenc zaposlenih. 	<ul style="list-style-type: none"> Zasnovali in pričeli smo izvajati aktivnosti, povezane z novo organizacijo ter posodobljenim in fleksibilnim sistemom delovnih mest. Nova organizacija in sistemizacija sta stopili v veljavo 1. marca leta 2017. Izvajali smo razgovore z zaposlenimi in prerazporeditve znotraj družbe ter omogočali odpovedi pogodb o zaposlitvi iz poslovnega razloga. Število zaposlenih v Sloveniji smo zmanjšali za 4,4 %, v celotni skupini pa za 3,6 % glede na leto 2015. Stroški dela so bili v skupini nižji za 11 %. 14 % zaposlenih je prepoznanih kot ključni kader z razvojnim potencialom. Število ur izobraževanja smo povečali za 6 %.
Kakovost in družbena odgovornost <ul style="list-style-type: none"> Zagotavljanje kakovosti storitev z razvojem in celovito ponudbo najsoodnejših storitev in rešitev. Vzdrževanje in nadgrajevanje sistemov kakovostnega vodenja. Sledenje usmeritvam trajnostnega razvoja in odgovornega upravljanja svojih ekonomskih, družbenih in okoljskih vplivov delovanja. 	<ul style="list-style-type: none"> Uspešno smo pridobili certifikat ISO 22301 za vzpostavljen sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja. Brez neskladnosti smo prestali vse recertifikacijske in redne presoje skladnosti z zahtevami standardov SIST EN ISO /IEC, v matični in odvisnih družbah. S standardom ISO 50001 in energetskega managementom zagotavljamo znatne prihranke na energetske-okoljskem področju. Izdelali smo metodologijo ocenjevanja ogljičnega odtisa Telekoma Slovenije. V sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine Slovenije smo izvedli komunikacijsko kampanjo »Kar poveš, je zares«, s katero smo izpostavljali vpliv žaljivih izjav oz. objav na družbenih omrežjih na življenje posameznika. Sredstva, ki bi jih namenili za letošnje čestitke, smo donirali projektu Botrstvo v Sloveniji. Za sponzorstva in donacije smo sicer namenili 2,4 milijona evrov ali 0,3 % poslovnih prihodkov Skupine Telekom Slovenije.

Izpolnitev poslovnih pričakovanj Skupine Telekom Slovenije za leto 2016

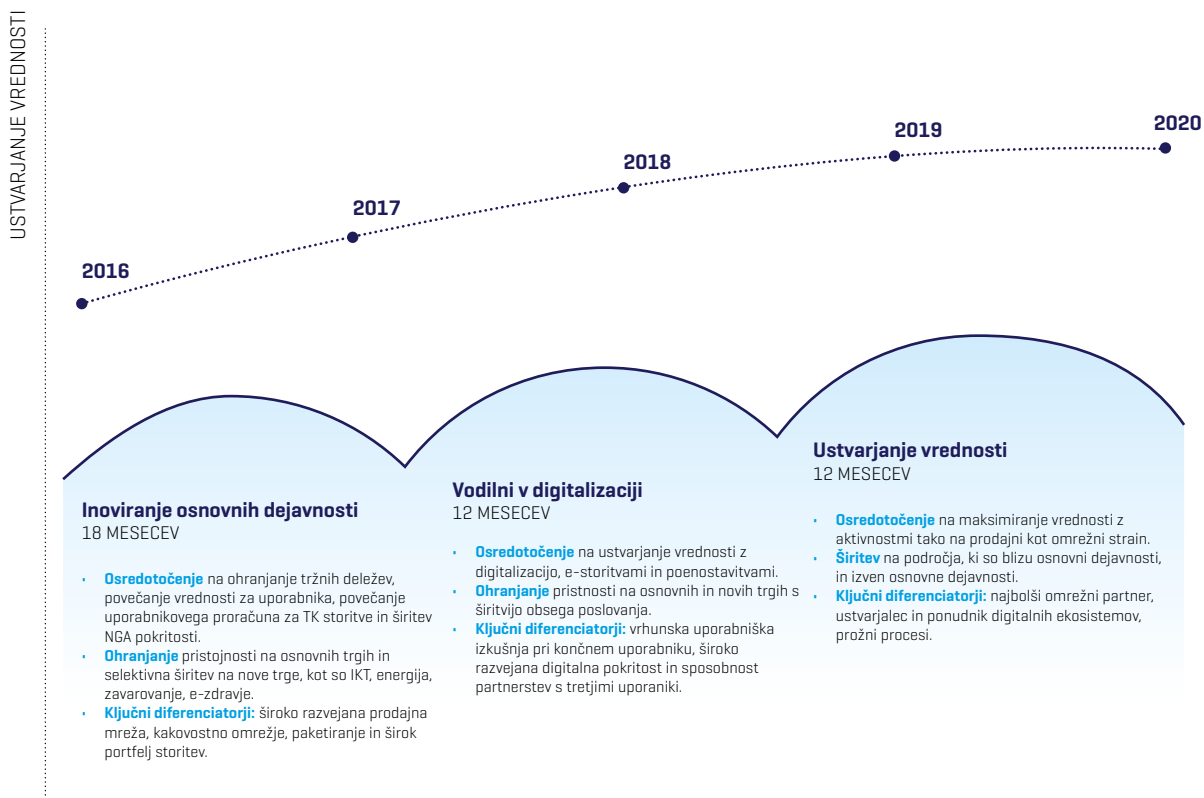
	Načrtovano 2016	Doseženo 2016
Naložbe	do 156 mio EUR	147,7 mio EUR
EBITDA	do 198 mio EUR	199,3 mio EUR
Čisti poslovni izid	34 mio EUR	39,9 mio EUR

1.8.3 Strateški poslovni načrt Skupine Telekom Slovenije za obdobje 2017–2021

Slovenski trg telekomunikacijskih storitev je primerljiv z najrazvitejšimi zahodnoevropskimi trgi, kjer analitiki prvotnim operaterjem napovedujejo nadaljnje upadanje prihodkov in tržnih deležev. Tudi telekomunikacijski trgi v jugovzhodni Evropi prihajajo v fazo zrelosti, kar se že odraža v zniževanju prihodkov. V Skupini Telekom Slovenije se bomo tem trendom zoperstavili z osredotočenostjo na svoje ključne strateške usmeritve, ki smo jih opredelili v Strateškem poslovnem načrtu za obdobje 2016–2020, v letu 2016 pa smo sprejeli njegovo posodobitev za obdobje 2017–2021. Družba Telekom Slovenije bo svojo strategijo skozi petletno obdobje, ki se je začelo v letu 2016, uresničevala v treh korakih. Vsak izmed treh korakov pomeni preskok v našem delovanju. V prvem obdobju smo osredotočeni na (re)inoviranje osnovne dejavnosti, v drugem se bomo še bolj intenzivno osredotočali na digitalizacijo, v tretjem pa na ustvarjanje vrednosti iz prvih dveh obdobj.

Z uresničevanjem strategije se bomo tako preoblikovali v vitko in okretno podjetje. Dinamično se bomo prilagajali zahtevam uporabnikov s preprosto razumljivimi in za uporabo enostavnimi rešitvami. Najnaprednejše storitve in rešitve bomo uporabnikom zagotavljali z učinkovitimi procesi in z odprtim dostopom do omrežij naslednjih generacij fiksni in mobilni storitev.

Strategija preskoka 2020 in pot uresničevanja

ČAS

Ključne strateške usmeritve Skupine Telekom Slovenije v obdobju 2017–2021

Konsolidacija na posameznih trgih

V minulih letih smo v Skupini Telekom Slovenije konsolidacijo že izvedli na makedonskem, z nakupom Debitela pa delno tudi na slovenskem trgu. Poleg tega smo prodali delež v operaterju Gibtelecom. Z aktivnostmi konsolidacije bomo bodisi prek širitve bodisi prek dezinvestiranja na posameznih trgih nadaljevali tudi v prihodnje.

Širitev optičnega dostopnega omrežja

Optično dostopno omrežje Telekoma Slovenije uporabnikom omogoča visoke hitrosti dostopa do interneta, najnaprednejše širokopasovne vsebine in vrhunsko uporabniško izkušnjo širokopasovnih vsebin. Z vlaganji v širitev in nadgradnjo optičnega širokopasovnega omrežja, s katerimi smo intenzivneje pričeli v letu 2016, bomo nadaljevali tudi v letu 2017. Modernizacijo optičnega dostopnega omrežja Telekoma Slovenije bomo izvajali predvsem tam, kjer glede na vložek pričakujemo največjo stopnjo penetracije in s tem najvišje prihodke. Hkrati bomo izpolnjevali zaveze iz naslova izkazanega tržnega interesa Telekoma Slovenije za gradnjo širokopasovnih omrežij elektronskih komunikacij v Republiki Sloveniji, kjer smo v letu 2016 na podlagi razpisa Direktorata za informacijsko družbo izrazili nameru za gradnjo priključkov v obdobju naslednjih treh let.

Rast števila širokopasovnih in IPTV-priključkov

S pospešeno širitvijo optičnega dostopnega omrežja, ponudbo konvergenčnih paketov, širitvijo ponudbe izven osnovne telekomunikacijske dejavnosti, predvsem pa z najboljšo uporabniško izkušnjo, bomo dosegali rast števila širokopasovnih in IPTV-priključkov Telekoma Slovenije.

Novi viri prihodkov

S širitvijo ponudbe na nova področja in storitve, ki so pomembne za naše uporabnike, tudi izven osnovne, telekomunikacijske dejavnosti, bo Telekom Slovenije na eni strani krepil svojo osnovno dejavnost, hkrati pa povečeval svoj delež v proračunu družin in podjetij. Telekom Slovenije bo svojim uporabnikom zagotavljal širok nabor najsodobnejših storitev in rešitev na enem mestu, pri tem pa bomo ob povečevanju prihodkov od IKT-storitev svoje poslovanje širili tudi na nova področja, kot so zavarovanje, finančne storitve, storitve pametnega doma, storitve e-m-zdravja, e-m-državljana, e-m-varnosti, e-m-mobilnosti, big data ...

Optimizacija procesov in IT-infrastrukture

Z optimizacijo poslovnih procesov in IT-infrastrukture ter s kadrovskim prestrukturiranjem se bo Telekom Slovenije preoblikoval v vitko in okretno podjetje, ki se bo dinamično prilagajalo zahtevam uporabnikov s preprostimi, razumljivimi in za uporabo enostavnimi rešitvami.

Kadrovsko prestrukturiranje

V Skupini Telekom Slovenije bomo tudi v prihodnje nadaljevali z optimizacijo stroškov dela, zagotavljanjem optimalnega števila zaposlenih glede na potrebe delovnega procesa posameznih družb ter razvojem kompetenc zaposlenih.

Finančna stabilnost

Finančno stabilnost na nivoju Skupine Telekom Slovenije bomo dosegali z ustrežno strukturo virov financiranja, zagotavljanjem ustrezne likvidnostne rezerve, vključno z dolgoročnimi rezervnimi kreditnimi linijami, izpolnjevanjem finančnih zavez, izboljšanjem finančnih kazalnikov, potrebnih za dvig bonitetne ocene, spremljanjem in proučevanjem trendov na finančnih trgih, izboljšanjem nadzora nad denarnim tokom Skupine Telekom Slovenije z namenom učinkovitejšega upravljanja likvidnosti, vzdrževanjem učinkovitih mehanizmov korporativnega upravljanja, preučevanjem in uporabo alternativnih virov financiranja ter izboljšanjem upravljanja z obratnim kapitalom v vseh družbah v skupini.

Kakovost

Kakovost je in bo ostala primerjalna prednost storitev, ki jih ponujajo družbe v Skupini Telekom Slovenije. Svojim uporabnikom bomo tako še naprej zagotavljali celovito ponudbo najsodobnejših rešitev in storitev, ob tem pa bomo vzdrževali in nadgrajevali sisteme kakovostnega vodenja in preverjene modele odličnosti poslovanja.

Družbena odgovornost

V Skupini Telekom Slovenije dejavno prepoznavamo priložnosti, kjer lahko s svojim znanjem, finančnimi sredstvi in z drugimi viri prispevamo k razvoju družbenega in gospodarskega okolja, v katerem delujemo. Kot vodilni nacionalni operater v Sloveniji ter v razvoj in prihodnost usmerjeno podjetje se zavedamo svoje družbene odgovornosti. Zato so v poslovanje, izdelke, storitve in vsebine družb Skupine Telekom Slovenije vgrajena načela trajnostnega razvoja, odgovorno pa upravljamo tudi ekonomske, družbene in okoljske vplive svojega delovanja

Ključni poslovni cilji Skupine Telekom Slovenije za leto 2017

Poslovni prihodki	717,8 milijona evrov
EBITDA	206,8 milijona evrov
Čisti poslovni izid	41,3 milijona evrov

Strateški stebri

Telekom Slovenije bo strategijo uresničeval v okviru štirih strateških stebrov:

PRESEGAMO pričakovanja uporabnikov	RAZVIJAMO se v vodilno digitalno podjetje	ŠIRIMO se na nova področja	PREOBLIKUJEMO se v vitkega in okretnega operaterja
<p>Najpomembnejše merilo so naši uporabniki. Naše najpomembnejše vodilo je zagotavljanje zadovoljstva uporabnikov naših storitev.</p> <hr/> <p>V tem, kar delamo, smo najboljši. Zaposleni smo zavezani k odličnosti na vseh nivojih poslovanja.</p> <hr/> <p>Prva izbira uporabnikov. Smo zaželeni partner in izbrani sopotnik uporabnikov. Dolgoročni učinki so pomembnejši od kratkoročnih finančnih učinkov.</p>	<p>Povezujemo brez omejitev. Zagotavljamo vrhunsko uporabniško izkušnjo ne glede na tehnologijo.</p> <hr/> <p>Digitaliziramo kontaktne točke z uporabniki. Z digitalizacijo omogočamo enostavno, udobno in prijazno uporabniško izkušnjo.</p> <hr/> <p>Smer je digitalna. Digitalizacija je del našega vsakdana. Je naš način razmišljanja in delovanja.</p>	<p>Postajamo celovit partner svojih uporabnikov. Krepimo svojo osnovno dejavnost, hkrati pa vstopamo na nova področja, ki so pomembna našim uporabnikom.</p> <hr/> <p>Za dom in prosti čas. Imamo najboljšo ponudbo za dom in prosti čas. Poleg zabavnih vsebin razvijamo tudi napredne storitve za pametni dom.</p> <hr/> <p>Smo zaželen poslovni partner. Skupaj s svojimi partnerji nenehno razvijamo nove rešitve, s katerimi ustvarjamo dodano vrednost za uporabnike naših storitev.</p>	<p>Ključna prednost so naši zaposleni. Skrbimo za nenehen razvoj zaposlenih in krepitev njihovih kompetenc, kar nam omogoča še hitrejše prilagajanje spremembam trga.</p> <hr/> <p>Poenostavljamo in avtomatiziramo. Optimiziramo procese, s čimer postajamo dinamični in bolj prilagodljivi.</p> <hr/> <p>Imamo učinkovito infrastrukturo. Na vseh nivojih naše infrastrukture zagotavljamo najučinkovitejše poslovne modele.</p>

1.8.4 Strateški projekti

Izvajanje strategije

Izvajanje zastavljene strategije temelji na digitalni transformaciji, širitvi na nova področja ter preoblikovanju družbe v vitkega in okretnege operaterja. Na ta način bomo uporabnikom ponudili še kakovostnejše, naprednejše in enostavnejše storitve. Med projekte, ki sodijo v okvir izvajanja strategije, sodijo:

Oblikovanje produktnega portfelja »Vse-na-enem-mestu«

Z oblikovanjem ponudbe vse-na-enem-mestu želimo uporabnikom zagotoviti najboljšo uporabniško izkušnjo ter hkrati postati vodilni na trgu storitev za dom in posel. V skladu s strategijo smo novembra ponudbo za dom nadgradili tako, da smo storitvam interneta, televizije in telefonije dodali tudi ponudbo elektrike. Na področju eZdravja smo se uspešno prijaviili na razpis Pametne specializacije/ Pametna mesta/program EkoSmart. Skupaj s partnerji si bomo prizadevali za vključitev projekta razvitih telemedicinskih storitev med pravice obveznega zdravstvenega zavarovanja. V letu 2016 smo pričeli postopno uvajati dodatne finančne storitve, ki z inovativnimi prijemi povezujejo finančni in telekomunikacijski sektor, skladno z digitalno transformacijo pa smo začeli vpeljevati obdelavo velepodatkov. V okviru iniciative enotnega prodajnega kanala smo začeli razvijati platformo, ki bo povezovala različne prodajne kanale in uporabnikom omogočala celovito nakupovalno izkušnjo. Zastavljeni projekt že prinaša rezultate, saj smo z različnimi prodajnimi akcijami v e-trgovini močno povečali število nakupov prek spletnega mesta telekom.si.

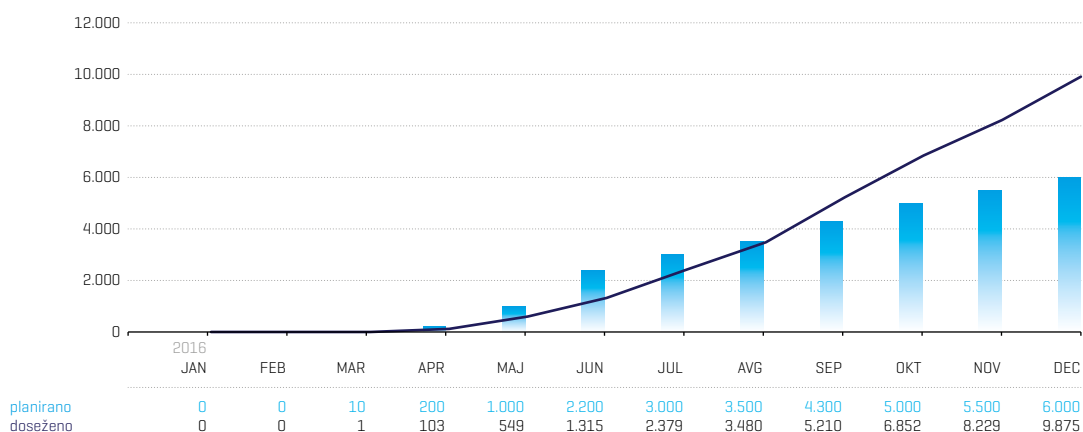
Odličnost uporabniške izkušnje

Pri odličnosti uporabniške izkušnje smo podrobno opredelili vse stične točke, kjer se srečujemo z uporabniki svojih storitev. Pri tem prepoznavamo dobre prakse in jih širimo tudi na druga področja našega delovanja ter uspešno sproti rešujemo izzive, ki se nam na tem področju porajajo. V ta namen smo zasnovali tudi Prodajno akademijo Telekom Slovenije, v okviru katere zaposlene dodatno izobražujemo, nadaljevali pa jo bomo tudi v letu 2017.

Pametna infrastruktura¹⁰

V Telekomu Slovenije intenzivno nadgrajujemo in širimo optično dostopovno omrežje GPON. GPON oz. gigabitno pasivno optično omrežje omogoča, da si več uporabnikov (večstanovanjska stavba, blok) deli eno vlakno od aktivne opreme do optičnih razcepnikov. Z gradnjo tovrstnega omrežja postavljamo infrastrukturne temelje za prihodnje telekomunikacijske dejavnosti. Ob koncu leta smo omogočili možnost priklopa na optično dostopovno infrastrukturo 33.268 gospodinjstvom, vanje pa smo dejansko vključili 9.875 uporabnikov.

Število na optično omrežje priključenih naročnikov

10 GRI GS 103-1, 103-2, 103-3

B2B IKT – Razvoj poslovnih rešitev

Cilj Telekoma Slovenije je postati vodilni celoviti ponudnik IKT-rešitev za najzahtevnejše poslovne uporabnike. V letu 2016 smo opredelili sestavo produktnega portfelja, ki vključuje šest sklopov (prikazanih na spodnji sliki). Za vsakega med njimi smo opredelili tudi predvideni ciljni portfelj do leta 2020.

1	2	3	4	5	6
Govor in podatki	Poslovna omrežja	Varnost	Infrastruktura	Podatkovni center	Aplikacije
Upravljana telefonija in širokopasovne povezave	Upravljanje WAN omrežje	Podatkovna varnost	Upravljanje mobilnost	Kolokacija	Upravljanje aplikacije
				IaaS	
Upravljeni sistemi za telefonijo	Upravljanje LAN omrežje	Informacijska varnost	Upravljanje pisarna in IT oprema	PaaS	Razvoj aplikacij
			Prodaja blaga	SaaS	
				DCaaS	

Upravljanje kadrov

V Telekomu Slovenije gradimo organizacijsko kulturo, ki bo temeljila na usmerjenosti k uporabniku, razvoju storitev in poslovni odličnosti. Z ukrepi in aktivnostmi bomo ustvarili prodorno, dinamično, inovativno naravnano, odprto in sodelovalno kulturo, ki nam bo tudi v prihodnje omogočala, da bomo na trgu korak pred konkurenco.

Radikalna poenostavitve

Poenostaviti želimo delovanje na vseh področjih našega poslovanja. V letu 2016 smo konsolidirali ponudbo paketov in storitev, v letih 2017 in 2018 pa bomo te aktivnosti nadaljevali. Na ta način bomo vsem svojim naročnikom zagotovili najsodobnejšo ponudbo. Pripravili smo tudi vzvode za poenostavitve procesov.

Prenova BSS-sistemov

Sistemi za poslovno podporo – BSS-sistemi (business support systems) imajo osrednjo vlogo v IT-arhitekturi telekomunikacijskih operaterjev. Celovita prenova sistemov za podporo delovanja Telekoma Slovenije se je tako nadaljevala tudi v letu 2016. Program prenove BSS-sistemov sestavljajo konsolidacija obračuna fiksnih in mobilnih storitev, CRM-sistemov (sistemi za upravljanje odnosov z uporabniki), sistemov za zajem in upravljanje naročil (OMS), upravljanje virov (TRM) ter konsolidacija upravljanja produktov.

eCestninjenje

Telekom Slovenije je bil v letu 2016 s partnerji izbran za izvajalca projekta Vzpostavitev in delovanje večsteznega elektronskega cestninskega sistema v prostem prometnem toku na avtocestah in hitrih cestah. Po podpisu pogodbe z Družbo za avtoceste RS (DARS) smo začeli z aktivnostmi za uspešno izvedbo projekta.

Evolucija mobilnih podatkovnih storitev (EMPS)

S projektom EMPS želimo vzpostaviti dolgoročen poslovni model za trženje mobilnega podatkovnega omrežja LTE/4G ter s tem visoko konkurenčnost mobilnega omrežja Telekoma Slovenije. Nadaljevali smo širitev omrežja LTE/4G, ki ga bomo tudi v prihodnje razvijali in nadgrajevali, da bomo lahko uspešno sledili uporabniškim zahtevam in trgu.

Povečanje produktivnosti Telekoma Slovenije

S projektom bomo dosegli procesne in organizacijske izboljšave za večjo produktivnost Telekoma Slovenije. Izvajali smo ukrepe za optimizacijo procesov v družbi. Tudi na ta način se Telekom Slovenije oblikuje v vitko in okretno podjetje, ki se bo hitreje in še učinkoviteje prilagajalo zahtevam uporabnikov in spremembam na trgu.

1.9 VKLJUČEVANJE IN SODELOVANJE DELEŽNIKOV¹¹

V Politiki upravljanja Telekom Slovenije smo opredelili skupine deležnikov in strategijo komuniciranja z njimi. Vključujemo jih v svoje dejavnosti in z njimi sodelujemo na različne načine. Na podlagi neposrednih in posrednih medsebojnih odnosov (raziskave, analize podatkov, statistike ...) prepoznavamo medsebojne vplive in interese, ki jih upoštevamo tudi pri pripravi letnega poročila.

Interese uporabnikov merimo z migracijskimi analizami za fiksni in mobilni segment, raziskavami po principu skrivnostnih nakupov, raziskavami zadovoljstva uporabnikov, statistiko ogledov spletnih strani ipd. Pri delničarjih smo upoštevali njihova vprašanja na skupščini delničarjev in na kontaktnem naslovu ir@telekom.si ter statistiko ogledov spletne strani za investitorje na www.telekom.si. Interese medijev smo razbrali na podlagi polletne in letne medijske analize ter vsakodnevnih odnosov z njimi prek novinarskih vprašanj (350 vprašanj v letu 2016). Interese analitikov in finančne javnosti prav tako prepoznavamo z medijsko analizo, vprašanji na elektronskem naslovu ir@telekom.si in srečanju z investitorji. Interese regulatorjev in državnih organov smo spremljali na podlagi kontaktov s SDH (Slovenski državni holding), AKOS (Agencija za komunikacijska omrežja in storitve RS) ipd. Z zaposlenimi vzpostavljamo stalen dialog, njihovo zadovoljstvo pa merimo z raziskavo organizacijske klime in zadovoljstva, izvedbe letnih ocenjevalnih razgovorov ipd. Zaposleni so zelo pomembna skupina deležnikov, zato smo njihove interese v 2016 spremljali tudi prek vprašanj in pobud predstavnikov zaposlenih v svetu delavcev.

Interese lokalne in širše skupnosti spremljamo z donatorskimi in sponzorskimi partnerstvi ter izvajanjem drugih družbeno odgovornih projektov. Pomembne vsebine za uporabnike prepoznavamo na podlagi sporočil, ki jih uporabniki pošiljajo na info@telekom.si, s klici v Center za pomoč uporabnikom in neposredno komunikacijo z uporabniki na družbenih omrežjih. Tako splošna javnost kot novinarji se na nas obračajo tudi s prošnjami za pridobitev informacij javnega značaja, in sicer prek e-naslova ijz@telekom.si. Interese dobaviteljev zaznavamo v nabavnih procesih. V 2016 smo 44 dobaviteljem (velikim, srednjim in malim) poslali tudi anketni vprašalnik, na katerega smo dobili 18 odgovorov.

11 GRI GS 102-40, 102-42, 102-43, 102-44

Deležniki	Kaj je zanje najpomembnejše?	Kako jih vključujemo?
Delničarji	<ul style="list-style-type: none"> • Relevantne, aktualne in pravočasne informacije o poslovanju in delnici TLSG. • Poslovanje, ki omogoča izplačilo dividend. • Učinkovito korporativno upravljanje. 	<p>Redno, proaktivno in celovito komuniciranje z obstoječimi in potencialnimi delničarji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spletno središče za vlagatelje, • publikacija za delničarje, • prenos skupščine delničarjev po spletu, • udeležba na investicijskih konferencah doma in v tujini, • udeležba na srečanjih v lastni organizaciji ali organizaciji drugih institucij, • redno objavljane informacij v sistemu Ljubljanske borze vrednostnih papirjev, SEOnet, • četrletna elektronska spletna publikacija TLSG novice.
Uporabniki	<ul style="list-style-type: none"> • Vrhunska kakovost omrežja in storitve, ki so skladne z njihovimi potrebami in pričakovanji. • Najboljše razmerje med kakovostjo in ceno storitev. • Najsodobnejše in inovativne storitve. • Zanesljiva, stabilna in široko razširjena omrežja. • Preprosto in hitro komuniciranje z nami. • Hitra odprava morebitnih napak. 	<p>Komuniciranje z uporabniki o novih storitvah in tehnologijah:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osebni stiki s strokovnimi sodelavci, • spletne storitve za uporabnike, • oglaševanje ponudbe v medijih širokega dosega, • redno obveščanje o ponudbi in storitvah s pomočjo službe za odnose z mediji ter s komuniciranjem prek ostalih kanalov (računi, neposredna pošta, katalogi, sejmi, promocije na dogodkih, posebni dogodki ipd), • komuniciranje na družbenih omrežjih, • možnost izbire povratnega klica v primeru daljših časov javljanja na klice v kontaktnem centru.
Zaposleni	<ul style="list-style-type: none"> • Možnosti razvoja kariere. • Pridobivanje dodatnih znanj. • Strokovno in učinkovito vodenje. • Informacije o poslovanju in strateških načrtih družbe. 	<p>Ustvarjanje kulture medsebojnega zaupanja, spoštovanja, nenehnega učenja ter učinkovitega in odgovornega dela:</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznanjanje zaposlenih s poslovnimi dogodki v Telekomu Slovenije in v skupini po uveljavljenih kanalih (intranetni portal TIP in Oglasi se, oglasne deske, e-pošta, sistem kolegijev ...), • spodbujanje inovativnosti prek internega projekta Brihta, • sodelovanje s svetom delavcev in sindikati, • aktivnosti za varovanje zdravja zaposlenih v okviru internega portala Modro jabolko, • merjenje organizacijske klime, letni ocenjevalno-razvojni pogovori.
Dobavitelji in preostali poslovni partnerji	<ul style="list-style-type: none"> • Spoštovanje poslovnih dogovorov. • Dоследno poravnavanje dogovorjenih obveznosti. • Dolgoročno sodelovanje. • Jasna merila za izbor dobaviteljev. 	<ul style="list-style-type: none"> • Spoštovanje etičnega kodeksa in Pravilnika o nabavi blaga in storitev v družbi Telekom Slovenije ter ostalih internih aktov. • Redno poravnavanje obveznosti v pogodbeno opredeljenih plačilnih rokih. • Vzpostavljane dolgoročnih odnosov in strateških partnerstev z dobavitelji.
Regulatorji in državni organi	<ul style="list-style-type: none"> • Skladnost poslovanja s predpisi in spoštovanje odločitev regulatorja. • Zagotavljanje kakovostnega dostopa do telekomunikacijskih storitev. 	<ul style="list-style-type: none"> • Strokovno odzivanje na odločitve regulatorjev. Sodelovanje pri pripravi zakonodaje s strokovnimi pripombami.
Analitiki in druge finančne javnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Redne in celovite informacije o aktualnem in načrtovanem poslovanju. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predstavitve in srečanja, ki se jih udeležujeta predsednik uprave ali član uprave, odgovoren za finance (investitorske konference). • Izdaja četrletne elektronske spletne publikacije TLSG novice. • Neposredni prenos skupščine delničarjev. • Redno objavljane informacij v sistemu Ljubljanske borze vrednostnih papirjev SEOnet.
Lokalna in širša skupnost	<ul style="list-style-type: none"> • Sponzorsko in donatorsko sodelovanje pri podpori športu, kulturi, znanosti, humanitarnosti. • Dostopnost fiksnih in mobilnih storitev. • Omejevanje vplivov na okolje. • Odgovorna širitve infrastrukture (fiksno in mobilno omrežje). 	<ul style="list-style-type: none"> • Izbor projektov s poudarkom na družbeni odgovornosti in spremljanju njihovih učinkov. • Ocena okoljskih vplivov je vsebinski vidik vseh razvojnih aktivnosti. • Podpora športnim, kulturnim, izobraževalnim ter humanitarnim organizacijam in projektom. Z donacijo smo podprli ZPM Ljubljana Moste-Polje pri projektu Botrstvo. Bili smo sponzor na Olimpijskih igrah v Rio 2016. • Z nadgradnjo omrežij uporabnikom in lokalnim skupnostim omogočamo širok dostop do najsodobnejših telekomunikacijskih storitev tudi v manj poseljenih območjih. Investicije v osnovna sredstva so v letu 2016 znašala 147,7 milijona evrov, največji delež smo namenili širitvi in kakovosti omrežij. • Ob širitvi omrežja LTE/4G opravljamo dodatne meritve elektromagnetnega sevanja in skrbimo, da ne presegajo zakonsko dovoljenih mej. V letu 2016 smo v Sloveniji opravili 252 meritev, na Kosovu pa 25. Povsod so bile vrednosti nižje od dovoljenih.
Mediji	<ul style="list-style-type: none"> • Redne in aktualne informacije o poslovanju Skupine Telekom Slovenije. • Redno komuniciranje o aktualnih aktivnostih Skupine Telekom Slovenije ter novostih pri razvoju storitev in v ponudbi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Upravljanje odnosov z mediji (novinarske konference, sporočila za medije, dogodki za novinarje). Komuniciranje je proaktivno, ob tem redno odgovarjamo tudi na novinarska vprašanja. • Komuniciranje korporativnih, storitvenih in produktnih novosti.

Politika upravljanja je dostopna na <http://www.telekom.si/o-podjetju/predstavitev/organiziranost-in-upravljanje/upravljanje-druzbe>.

1.10 O LETNEM POROČILU

Načela poročanja

O poslovanju Skupine Telekom Slovenije in družbe Telekom Slovenije poročamo skladno z zahtevami nacionalne zakonodaje in Mednarodnih standardov računovodskega poročanja. Svoje ekonomske, družbene in okoljske vplive pojasnujemo v integriranem letnem poročilu. Vanje, po posameznih poglavjih, vključujemo finančne in nefinančne vidike poslovanja.

Trajnostni vidiki poslovanja – najnovejši standardi¹²

O trajnostnem razvoju in korporativni družbeni odgovornosti že od leta 2009 poročamo po mednarodnih smernicah trajnostnega poročanja Global Reporting Initiative (GRI). V letu 2016 smo prešli na najnovejšo generacijo, in sicer GRI Global Standards (GS). Ob tem pa upoštevamo tudi prejšnje generacije GRI-priporočil za telekomunikacijski sektor in medije. V poročilo vključujemo prihodnje zahteve direktive EU o razkritju nefinančnih podatkov ter politik raznovrstnosti poslovnih organov.

Za prehod na GRI GS smo 22. novembra 2016 opravili strokovni pregled trajnostnih vplivov poslovanja Skupine Telekom Slovenije. 42 strokovnih sodelavcev, ki sodelujejo pri pripravi letnega poročila, je opravilo pregled preteklega poročanja in priporočil zunanjega preveritelja. Obravnavali smo načela novih standardov GRI GS ter zahteve EU o nefinančnih razkritjih in raznolikosti organov vodenja in upravljanja. Na podlagi gradiva (interesi deležnikov, teme in razkritja GRI ter vsebine poročila) smo izvedli analizo bistvenosti ter določili obseg tem GRI GS in razkritij (26 tem in 48 razkritij), ki so razvidni iz GRI-kazala. Pri določitvi obsega poročila smo upoštevali načela poročanja: celovitost, trajnostni okvir, bistvenost tem in vključenost interesov deležnikov. Slednje podrobneje opisujemo v poglavju 1.9 Vključevanje in sodelovanje deležnikov.

Priprava poročila in obseg poročanja¹³

Pripravo in izdajo poročila koordinirata Sektor za računovodstvo in kontroling ter Služba za odnose z javnostmi Telekom Slovenije. Podatke in informacije zajemamo s strukturiranimi vprašalniki, vsebine pa pripravljajo strokovni sodelavci za posamezna področja iz družb Telekom Slovenije, GVO, TSmedia, Soline, Avtenta, IPKO in Blicnet.

O kazalnikih trajnostnega razvoja v letnem poročilu poročamo za predhodno koledarsko leto. Zadnje letno poročilo, za leto 2015, je bilo objavljeno 31. marca 2016. Poročilo je namenjeno predvsem delničarjem in finančnim javnostim ter tudi uporabnikom in zaposlenim. Poročanje o nefinančnih kazalnikih se nanaša na Skupino Telekom Slovenije, pri vsebinah, kjer enotna vodila poročanja še niso uveljavljena za celotno skupino, pa je posebej pojasnjeno, da veljajo za matično družbo Telekom Slovenije oz. posamezno družbo v skupini.¹⁴

V letu 2015 je bila do 31. julija v konsolidacijo vključena tudi makedonska družba One, v letu 2016 pa smo pripojili tudi družbo Debitel, zato nekateri podatki niso neposredno primerljivi z letom 2015. V teh primerih podatke pojasnujemo posebej. Drugih bistvenih sprememb pri podatkih iz preteklih let in mej poročanja ni bilo. V primeru spremembe v metodologiji prikazovanja podatkov so vsebina spremembe in razlogi zanje pojasnjeni v opombah.

Preveritev nefinančnega poročanja¹⁵

Razkritja nefinančnih podatkov oz. poročilo o trajnostnem razvoju predložimo v neodvisno zunanjo preveritev, ki vključuje tudi preveritev poročanja po standardih GRI. Izjava o zunanji preveritvi poročanja o trajnostnem razvoju po standardu GRI GS je v točki 2.15 na strani 148.

12 GRI GS 102-46, 102-54

13 GRI GS 102-48, 102-49, 102-50, 102-51, 102-52

14 GRI GS 102-49

15 GRI GS 102-56

1.11 POMEMBNEJŠI DOGODKI IN DOSEŽKI V LETU 2016

Prvo četrtletje

Januar

- Nadzorni svet Telekom Slovenije je potrdil Strašeski poslovni načrt Skupine Telekom Slovenije za obdobje 2016–2020 in letni poslovni načrt za leto 2016. Ob tem je nadzorni svet predsedniku Uprave Telekom Slovenije, mag. Rudolfu Skobetu, podelil nov štiriletni mandat za vodenje družbe. Za štiriletni mandat je imenoval tudi dva nova člana uprave. To sta postala Aleš Aberšek in Ranko Jelača, mandat sta nastopila 15. marca 2016.
- GVO je začel tržiti storitve odprtega širokopašnega omrežja v Občini Ormož. Omrežje je bilo v obliki javno-zasebnega partnerstva zgrajeno v letu 2015 in zajema celotno naselje Pavlovci.

Februar

- Telekom Slovenije je prejel odločbo Agencije za trg vrednostnih papirjev, na podlagi katere je prenehalo mirovanje glasovalnih pravic iz delnic izdajatelja Telekom Slovenije z oznako TLSG Slovenskemu državnemu holdingu, Republiki Sloveniji, Kapitalski družbi pokojninskega in invalidskega zavarovanja, Novi Kreditni banki Maribor, Zavarovalnici Triglav in Skladu za financiranje razgradnje NEK. S prenehanjem mirovanja glasovalnih pravic je prenehala veljati tudi prepoved uresničitve glasovalnih pravic, ki je bila izrečena družbi Telekom Slovenije.
- Telekom Slovenije je v Novi Gorici odprl prenovljeni Telekomov center Kromberk.

Marec

- TSmedia je prenovila digitalni medij Siol.net. Nova podoba poleg novega imena Siol.net in logotipa prinaša predvsem preprosto in pregledno zasnovano spletno mesto ter sodoben dizajn.
- Nadzorni svet je skupaj z upravo za skupščino delničarjev pripravil predlog uporabe bilančnega dobička za leto 2015. Predlagana dividenda je znašala 5,00 evra bruto na delnico.
- Telekom Slovenije je podpisal pogodbo o dolgoročnem sindiciranem posojilu v višini 300 milijonov evrov s sindikatom bank v organizaciji NLB, SKB banke in Société Générale. V sindikatu sodelujejo, poleg bank organizatorok, tudi Abanka, Banka Koper, SID banka in UniCredit Banka Slovenija. Sindicirano posojilo je razdeljeno na tri enake tranše v višini 100 milijonov evrov. Obsega tranšo A z ročnostjo 7 let in odplačilom glavnice v 13 enakih polletnih obrokih, tranšo B z ročnostjo 5 let in enkratnim odplačilom glavnice ter tranšo C z ročnostjo 2 leti in enkratnim odplačilom glavnice.

Drugo četrtletje

April

- Uporabniki ljubljanske mestne kartice lahko odslej z mobilno aplikacijo Urbana plačujejo vožnjo z avtobusi, storitve parkirišč, prevoz z vzpenjačo na Ljubljanski grad, storitve BicikeLJ in uporabo storitve SMS parking. Mobilno aplikacijo Urbana so razvili Telekom Slovenije, Mestna občina Ljubljana in Ljubljanski potniški promet [LPP].
- Telekom Slovenije je v Luciji odprl prenovljen Telekomov center.

Maj

- Avtenta je na partnerskem dogodku na temo Digitalne transformacije predstavila novi rešitvi Bizbox in BusinessConnect za hitrejšo digitalno preobrazbo in uvedbo digitalnih procesov in storitev.

Junij

- Telekom Slovenije bo odslej komuniciral ponudbo za mlade pod krovno blagovno znamko. Novi naročniški paket za mlade Paket Dogaja v mesečni naročnini 16,95 evra vključuje 10 GB prenosa podatkov v omrežju Telekom Slovenije, klici in sporočila pa se obračunavajo po porabi (0,02 evra/min ali sporočilo), vendar nikoli več kot 4 evre na mesec.
- Telekom Slovenije je kot prva družba v Sloveniji prejel mednarodni certifikat ISO 22301:2012. S tem mednarodnim standardom izkazuje zanesljivo delovanje storitev in procesov ter hiter in učinkovit odziv ob izrednem dogodku.
- Telekom Slovenije je izdal 5-letne obveznice v nominalni višini 100 milijonov evrov. Obveznice TLS1 so bile 10. 6. 2016 izdane v nematerializirani obliki z vpisom na račune imetnikov obveznic pri KDD - Centralni klirinško depotni družbi, Ljubljana.
- Bonitetna agencija Moody's je Telekomu Slovenije izboljšala oceno prihodnjih napovedi iz »negativne« v »stabilno«. Bonitetna ocena ostaja na ravni Ba2.
- Telekom Slovenije je odprl prenovljeni Telekomov center Trbovlje.

Tretje četrletje

Avgust

- Družba SAP je Avtenti obnovila naziv Zlati partner – SAP Gold partner. Najvišji naziv partnerstva SAP potrjuje, da Avtenta izvaja napredne projekte, uspešno ponuja in uvaja SAP-ove rešitve.

September

- Konzorcij družb Telekom Slovenije in Q-Free ASA je podpisal pogodbo z DARS-om o vzpostavitvi in delovanju večstoznega elektronskega cestninskega sistema v prostem prometnem toku na avtocestah in hitrih cestah. Skupna vrednost pogodbenih del je 90.566.754,08 evra brez DDV ter vključuje vzpostavitev sistema elektronskega cestninjenja za tovorna vozila in zagotavljanje tehničnega delovanja za obdobje 10 let. Telekom Slovenije in Q-Free ASA bosta elektronski sistem cestninjenja vzpostavila na osnovi mikrovalovne tehnologije.
- Telekom Slovenije je s podjetjem Samsung uporabnikom ponovno ponudil posebno različico mobitela Samsung Galaxy A5 2016 Pink Ribbon. Od vsakega prodanega mobitela v oktobru sta podjetji 10 evrov namenili Slovenskemu združenju za boj proti raku dojk Europa Donna.

Četrto četrletje

Oktober

- Telekom Slovenije in organizacija Logout sta zasnovala projekt Moja prva pogodba. Namenjen je ozaveščanju o varni, poučni in konstruktivni uporabi mobilnih naprav ter informiranju in pomoči staršem pri vzgoji otrok v digitalnem svetu.
- TSmedia je skupaj z Business Intelligence Centrom (BIC) že drugič organizirala največjo poslovno in networking konferenco (NetPRO) v Sloveniji. Več kot 150 udeležencem smo poleg uporabnih vsebinskih predavanj ponudili tudi organizirano mreženje.
- Avtenta je za svoje in za poslovne partnerje Telekoma Slovenije pripravila informativno-izobraževalno srečanje. Predstavila jim je rešitve SAP ERP, ki so stroškovno učinkovite in brez začetnih investicij.

November

- Telekom Slovenije je svojo ponudbo storitev za dom razširil še s storitvijo elektrike. Storitve je ponudil po izjemno konkurenčnih cenah. Menjava dobavitelja električne energije je enostavna – z obiskom prodajnega mesta Telekoma Slovenije, od doma prek spleta oz. s klicem na številko 080 8000. Naročniki televizije Telekoma Slovenije pa lahko kot prvi in edini naročniki televizije v Sloveniji storitev elektrike naročijo kar prek televizije oz. BOX-a.
- Telekom Slovenije je odprl prenovljeni center v Slovenj Gradcu.

December

- V Telekomu Slovenije smo sredstva za izdelavo ali nakup naših novoletnih čestitk namenili projektu Botrstvo v Sloveniji in Zvezi prijateljev mladine Ljubljana Moste-Polje predali donacijo v višini 10.000 evrov. Sredstva bodo namenjena pokritju stroškov bivanja v dijaških domovih mladim, ki prihajajo iz socialno ogroženih okolij.
- Izšel je Telefonski imenik Slovenije 2017, ki je brezplačno na voljo v tiskani izdaji v skupno 50.000 izvodih v Telekomovih centrih in v izbranih večjih prodajalnah Mercatorja po Sloveniji. TIS smo izdali tudi na DVD-ju.
- V decembru smo v Telekomu Slovenije opravili testiranja prenosnih hitrosti v mobilnem omrežju tehnologije LTE Advanced Pro, kjer smo v laboratorijskem okolju dosegli hitrost, ki je presegla 900 Mbit/s, v zunanjih razmerah pa na mobilnem terminalu dosegli hitrost prenosa podatkov 881 Mbit/s.
- GVO je pričel gradbena dela, ki so potrebna za uspešno izvedbo del v okviru izvajanja projekta e-cestninjenje. V okviru gradbenih del so postavili prvo ograjo pri portalu na odseku dolenske avtoceste Grosuplje-Višnja Gora.

Prejeta priznanja in nagrade v letu 2016:

- Naziv zaupanja vredna znamka **Trusted Brand 2016** za Telekom Slovenije v kategorijah Mobilne storitve in Internetne storitve.
- Priznanje **Best Buy Award** za ponudbo v skupini uporabnikov med 15. in 35. letom Telekomu Slovenije za obdobje 2015/16.
- **WebSI 2016** – 1. mesto TSmedii v kategoriji Mediji za celovito prenovo digitalnega medija Siol.net in 3. mesto Telekomu Slovenije v kategoriji Mobilne aplikacije za mobilno aplikacijo Urbana.
- **DiGGIT 2016** – velika nagrada v kategoriji Digitalna inovacija ter zlata nagrada v kategoriji IT & komunikacije za aplikacijo Daljinec+ Telekoma Slovenije.
- Slovenska oglaševalska zbornica – naziv Oglaševalec leta.
- **Slovenski oglaševalski festival** – dve veliki nagradi za akcijo Ne objavi, kar te lahko gnjavi in srebrno priznanje za mednarodno potujočo razstavo Barbarstvo muk za Telekom Slovenije.
- **Sporto awards 2016** – finale v kategoriji Najboljše športno sponzorstvo za akcijo Naj vas nič ne ustavi za Telekom Slovenije in zmaga v kategoriji Najboljše medijsko partnerstvo za projekt Naj planinska koča 2016 za TSmedia.
- Nagrada **SAP Quality Awards** za Telekom Slovenije in Avtento za uvedbo rešitve SAP Success Factors za ciljno vodenje kadrov v kategoriji Inovativne rešitve.

Pomembnejši dogodki po datumu bilance stanja so navedeni v računovodskem delu poročila, in sicer na straneh 223 in 299.

1.12 KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

S 15. 3. 2016 sta mandat v Upravi Telekom Slovenije nastopila dva nova člana, Aleš Aberšek in Ranko Jelača. Prenova etičnega kodeksa in Politike upravljanja Telekoma Slovenije.

1.12.1 Politika upravljanja

Korporativno upravljanje v Skupini Telekom Slovenije temelji na načelih in usmeritvah Politike upravljanja družbe Telekom Slovenije, d. d., ki velja od decembra 2011 in smo jo prenovili konec leta 2016 z veljavnostjo od februarja 2017, in Pravilnika korporativnega upravljanja Skupine Telekom Slovenije iz leta 2014.

Uprava in nadzorni svet sta pri opravljanju svojih nalog upoštevala interese deležnikov ter oblike sodelovanja z njimi, politiko povezav matične družbe z odvisnimi družbami ter svoje zaveze, pristojnosti in odgovornosti. Te izhajajo iz veljavne zakonodaje in kodeksov upravljanja. Opredeljene so v Statutu družbe Telekom Slovenije, d. d., ter v poslovnih o delu uprave in nadzornega sveta.

Politika upravljanja, poslovnik o delu uprave in drugi dokumenti, povezani z upravljanjem družbe, so dostopni na spletnem mestu www.telekom.si na podstrani Predstavitev, Organiziranost in upravljanje, rubrika Upravljanje družbe: [<http://www.telekom.si/o-podjetju/predstavitev/organiziranost-in-upravljanje/upravljanje-druzbe>].

Skupščina delničarjev¹⁶

Delovanje skupščine delničarjev

Delničarjem, ki jim je bilo po odločbi Agencije za trg vrednostnih papirjev (ATVP) s 25. 1. 2013 prepovedano uresničevati glasovalne pravice v družbi, je na podlagi odločbe ATVP s 4. 2. 2016 prenehalo mirovanje glasovalnih pravic.

Delničarji Telekoma Slovenije so se sestali na 27. skupščini 13. 5. 2016. Skupno število na skupščini zastopanih delnic je bilo 5.209.307, kar predstavlja 80,08 % od 6.505.478 delnic z glasovalno pravico. Zaradi prenehanja omejitve glasovalnih pravic je bila ob prvem sklicu dosežena zadostna udeležba zastopanih delnic.

Delničarji so:

- sprejeli sklep o spremembah in dopolnitvah Statuta družbe Telekom Slovenije, d. d.,
- potrdili predlog uporabe bilančnega dobička za poslovno leto 2015,
- podelili razrešnico upravi in nadzornemu svetu za poslovno leto 2015,
- imenovali revizijsko družbo KPMG Slovenija, d. o. o., Ljubljana, za revidiranje računovodskih izkazov Telekoma Slovenije za poslovno leto 2015,
- se seznanili z odstopom Mateja Goloba Matzeleta s funkcije člana nadzornega sveta in izvolili novega člana nadzornega sveta Dimitrija Marjanovića za mandatno obdobje štirih let z začetkom 13. 5. 2016.

Izpodbojne tožbe niso bile napovedane.

Uresničevanje pravic delničarjev

Enakopravno obravnavo in dosledno uresničevanje pravic vseh delničarjev Telekoma Slovenije zagotavlja njen sistem korporativnega upravljanja ter strategija komuniciranja z delničarji in drugimi deležniki, in sicer ne glede na to, ali so delničarji pravne ali fizične osebe, institucionalni investitorji, domači ali mednarodni delničarji, država ali/in upravljavec kapitalskih naložb države. Skladno z Zakonom o gospodarskih družbah [ZGD-1] in Statutom družbe Telekom Slovenije, d. d., delničarji uresničujejo svoje pravice prek skupščine delničarjev. Sklicevanje skupščine in druge zadeve, ki so pomembne za njeno izvedbo, so opredeljene v statutu.

Sklic 27. skupščine delničarjev je bil objavljen na spletnih straneh Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, skupaj s celotnim gradivom pa na spletnih straneh družbe <http://skupscina.telekom.si/> in borznem sistemu elektronskega obveščanja <http://seonet.ljse.si>. S pravočasno objavo gradiv za skupščino in pravilnim postopkom sklica skupščine smo delničarjem omogočili aktivno uresničevanje pravic. Na spletni

strani družbe so objavljeni sklepi skupščin in dokumentacija preteklih sej, na voljo so tudi posnetki sej skupščin delničarjev, ki jih je mogoče spremljati tudi v živo.

Delničarji lahko naslovijo svoje predloge in pobude družbi na naslov, namenjen odnosom z vlagatelji ir@telekom.si.

Nadzorni svet

Sestava nadzornega sveta¹⁷

Nadzorni svet opravlja nadzorno funkcijo s polno odgovornostjo in pri svojem odločanju deluje neodvisno. Sestavljen je iz devetih članov, šest je predstavnikov kapitala, trije pa so predstavniki zaposlenih. V letu 2016 je nadzorni svet sprejel sklep o želeni sestavi nadzornega sveta. S ciljem heterogene in komplementarne sestave je opredelil ključna znanja in kompetence ter želeno raznolikost po več kriterijih – spolu (moški/ženski), izkušnjah (mednarodne/lokalne) in starosti (mlajši/starejši).

Vsi člani nadzornega sveta so v skladu s Kodeksom upravljanja javnih delniških družb za leto 2016 podali izjave o izpolnjevanju kriterijev neodvisnosti [izjave so objavljene na spletni strani družbe <http://www.telekom.si/Documents/izjave-clanov%20-NS-o-neodvisnosti-2016.pdf>].

Nadzorni svet so na 31. 12. 2016 sestavljali:

Predstavniki kapitala:

1. Borut Jamnik, predsednik nadzornega sveta

- univerzitetni diplomirani inženir matematike,
- predsednik uprave družbe Modra zavarovalnica, d.d.,
- predsednik upravnega odbora družbe PDP, d.d.,
- predsednik Združenja nadzornikov Slovenije,
- predsednik nadzornega sveta družbe Cinkarna Celje, d.d.

2. Mag. Adolf Zupan, namestnik predsednika

- univerzitetni diplomirani pravnik, magister pravnih znanosti.

3. Dimitrij Marjanović, član

- univerzitetni diplomirani ekonomist,
- direktor Oddelka za finančno upravljanje pri Slovenskem državnem holdingu,
- predsednik upravnega odbora Iskra ESV, d.d.

4. Dr. Marko Hočevar, član

- univerzitetni diplomirani ekonomist, doktor ekonomskih znanosti,
- redni profesor na katedri za računovodstvo in revizijo na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani,
- predsednik nadzornega sveta Slovenske tiskovne agencije.

5. Mag. Tomaž Berločnik, član

- univerzitetni diplomirani inženir strojništva, magister ekonomskih znanosti,
- predsednik uprave družbe Petrol, d.d.,
- poslovodja družbe IGES, d.o.o.,
- član nadzornega sveta družbe Geoplin, d.o.o., Ljubljana.

6. Mag. Bernarda Babič, članica

- magistra znanosti s področja poslovne politike in organizacije, smer bančništvo,
- pomočnica generalnega direktorja družbe Slovenske železnice, d.o.o. in pomočnica direktorja družbe SŽ - Železniško gradbeno podjetje Ljubljana, d.d.,
- članica nadzornega sveta Deželne banke Slovenije, d.d.,
- članica nadzornega sveta družbe Terme Olimia, d.d.

Predstavniki zaposlenih:

1. Dean Žigon, namestnik predsednika

- trgovski poslovodja,
- zaposlen v Sektorju za prodajo, Služba za prodajo poslovnim uporabnikom,
- predsednik sindikata SINEKS,
- član sveta delavcev.

2. Samo Podgornik, član

- elektrotehnik,
- zaposlen v Sektorju za dostopovna omrežja,
- predsednik Sindikata Telekom Slovenije PE Nova Gorica,
- član sveta delavcev.

3. Primož Per, član

- magister inženir tehniške varnosti,
- zaposlen v Kabinetu uprave, Služba za kadre,
- član sveta delavcev.

Delovanje nadzornega sveta

Nadzorni svet se je v okviru svojih pooblastil in skladno z načeli korporativnega upravljanja redno seznanjal s poslovanjem Telekoma Slovenije ter Skupine Telekom Slovenije. Sestal se je na 12 rednih sejah, osem sej je opravil dopisno.

Med najpomembnejšimi vsebinami, ki jih je obravnaval, sta bila spremljanje rednega poslovanja družbe in skupine ter nadzorovanje izvajanja strategije in obvladovanja poslovnih tveganj. Nadzorniki so sproti obravnavali strateško pomembne aktivnosti in predloge uprave, se nanje aktivno odzivali ter podali svoja stališča. Delovanje nadzornega sveta je podrobneje predstavljeno v Poročilu nadzornega sveta.

Komisije nadzornega sveta – sestava in delovanje¹⁸

Nadzorni svet je imel v letu 2016 pet komisij, ki so obravnavale vsebine posameznih strokovnih področij, skladno s svojimi pristojnostmi in nalogami, opredeljenimi v politiki upravljanja družbe. V nadaljevanju so navedena pomembnejša področja, ki so jih komisije obravnavale, in sestava komisij na zadnji dan leta 2016.

Revizijska komisija se je sestala na 12 sejah, na katerih je obravnavala naslednja področja:

- letno poročilo Skupine Telekom Slovenije in Telekoma Slovenije za leto 2015 in kvartalna poročila o poslovanju Skupine Telekom Slovenije in Telekoma Slovenije v letu 2016,
- ostala redna kvartalna poročila (poročilo o upravljanju s tveganji, poročilo o anonimnih prijavih, poročilo o izvajanju priporočil notranje revizije),

18 GRIGS 102-18

- letno in kvartalno poročilo o poslovanju ter kvartalno poročilo o tveganjih je nadgradila z obsežnejšim poročanjem o finančnih tveganjih,
- sistem rednega kvartalnega poročanja je dopolnila s poročilom o tožbah in rezervacijah ter s poročilom o aktivnostih na področju razvoja funkcije skladnosti poslovanja,
- podrobneje je pregledala sistem financiranja odvisnih družb ter ga preko obsežnejše dopolnitve internih aktov s tega področja in uvedbe tekočega oz. kvartalnega poročanja nadzornemu svetu pomembno nadgradila,
- obravnavala je seznam poslovno nepotrebnih sredstev,
- preverila je ustreznost nabavnih postopkov pri sklepanju svetovalnih pogodb s poudarkom na zagotavljanju ekonomičnosti in obvladovanju potencialnega konflikta interesov,
- spremljala je delo revizorjev računovodskih izkazov in se v ta namen z njimi trikrat sestala,
- sprejela je smernice za zagotavljanje neodvisnosti revizorjev računovodskih izkazov in tekoče spremljala sklepanje vseh novih pogodb z revizorskimi družbami,
- obravnavala je letni plan dela notranje revizije ter preko zgrajenega sistema poročanja tekoče spremljala njegovo izvajanje,
- definirala je kriterije za izbor izvajalca ocene dela notranje revizije ter se seznanila z rezultati te ocene,
- opravila je samooceno svojega dela, pripravila akcijski načrt in o rezultatih poročala nadzornemu svetu.

Člani revizijske komisije na 31. 12. 2016:

- mag. Bernarda Babič, predsednica,
- dr. Marko Hočevar,
- Dimitrij Marjanović,
- Dean Žigon,
- Barbara Nose, zunanja članica.

Tehnična komisija se je v letu 2016 sestala na eni seji, kjer se je seznanila s stanjem razvoja in investicijskih vlaganj v omrežje in IT-infrastrukturo.

Člani tehnične komisije na 31. 12. 2016:

- mag. Tomaž Berložnik, predsednik,
- Borut Jamnik,
- Samo Podgornik.

Kadrovska komisija je imela sedem sej. V začetku leta je bilo njeno delo usmerjeno predvsem v postopke za imenovanje članov uprave in kandidatov za poslovodne funkcije odvisnih družb ter pripravo predloga ciljev članov uprave za leto 2016. V nadaljevanju leta je opravila razgovore s kandidati za zunanjega člana tehnične komisije ter obravnavala kadrovske strategije družbe.

Člani kadrovske komisije na 31. 12. 2016:

- mag. Adolf Zupan, predsednik,
- Borut Jamnik,
- Primož Per.

Komisija za spremljanje strateških projektov in priprave strateškega načrta se je sestala na dveh sejah, na katerih je bil podrobneje obravnavan Strateški poslovni načrt Skupine Telekom Slovenije za obdobje 2017–2021. Na obe seji komisije so bili vabljeni vsi člani nadzornega sveta.

Člani komisije na 31. 12. 2016:

- mag. Adolf Zupan, predsednik,
- dr. Marko Hočevar,
- Dimitrij Marjanović,
- Dean Žigon.

Nominacijska komisija

Član nadzornega sveta Matej Golob Matzele je 30. 3. 2016 podal odstopno izjavo. Nadzorni svet je zato imenoval nominacijsko komisijo za pomoč pri izbiri kandidatov za člana nadzornega sveta. Člani komisije so bili predstavniki večjih delničarjev družbe. Komisija se je aprila 2016 sestala na treh sejah in predlagala kandidata, ki ga je nadzorni svet predlagal skupščini v imenovanje. Po opravljeni nalogi je bila nominacijska komisija razpuščena.

Julija je nadzorni svet ponovno imenoval nominacijsko komisijo za pripravo predloga opredelitve strokovnih profilov svojih članov. Komisija se je sestala na treh sejah in pripravila predlog meril, ki ga je nadzorni svet nato sprejel.

Člani komisije na 31. 12. 2016:

- Borut Jamnik, predsednik,
- Alenka Stanič,
- Miha Kerin.

Nagrajevanje članov nadzornega sveta

Plačila članom nadzornega sveta družbe so določena s sklepom skupščine delničarjev. Nadzorniki so upravičeni do plačila sejin, osnovnega plačila za opravljanje funkcije in doplačila za sodelovanje v komisijah nadzornega sveta. Določeni so tudi najvišji letni zneski in kriteriji upravičenosti do povračila stroškov prevoza, dnevnic in stroškov prenočevanja. Zneski plačil članom nadzornega sveta so prikazani v računovodskem poročilu.

Uprava¹⁹

Sestava uprave

Upravo Telekom Slovenije sestavlja pet članov, ki so imenovani za štiriletni mandat. Imenuje jih nadzorni svet družbe, pri tem pa upošteva ustreznost strokovnih in vodstvenih kompetenc. Na podlagi statuta družbe je za člana uprave lahko imenovan posameznik, ki ima poleg zakonsko izpolnjenih pogojev ustrezno izobrazbo in najmanj 3 leta delovnih izkušenj na vodilnih mestih ter potrebne strokovne, organizacijske in druge kompetence za opravljanje najodgovornejših nalog.

Telekom Slovenije je od 1. 1. do 15. 3. 2016 vodila uprava v okrnjeni sestavi, saj je članu uprave Zoranu Janku mandat potekel 27. 10. 2015, članica uprave mag. Mateja Božič pa je bila 12. 1. 2016 sporazumno razrešena na svoj predlog. Od 15. 3. 2016 dalje družbo vodi uprava v polni, petčlanski sestavi:

1. Mag. Rudolf Skobe, predsednik uprave

- Rojen leta 1973. Po izobrazbi je magister poslovedenja in organizacije ter univerzitetni diplomirani inženir elektrotehnike.
- V Skupini Telekom Slovenije je zaposlen od leta 1996. V letu 1998 se je zaposlil v enoti SiOL, kjer je bil odgovoren za prodajo in marketing. V letu 2004 je postal direktor prodaje in marketinga v družbi SiOL, leta 2006 pa tudi direktor družbe, ki se je kasneje preimenovala v družbo TSmedia. Družbo je vodil do prevzema mandata predsednika uprave Telekoma Slovenije.
- Predsednik upravnega odbora družbe IPKO, član nadzornega sveta družbe One.Vip in član svetovalnega odbora družbe Antenna TV SL.
- Prvi mandat predsednika uprave Telekoma Slovenije je nastopil 1. 9. 2012, drugi mandat pa 1. 9. 2016.

2. Mag. Tomaž Seljak, podpredsednik uprave

- Rojen leta 1972. Po izobrazbi je magister elektrotehnike in univerzitetni diplomirani inženir elektrotehnike.
- V Telekomu Slovenije se je zaposlil leta 1997. Leta 2004 je postal vodja Službe skrbništva telekomunikacijskega kabelskega omrežja, v letu 2006 pa direktor Sektorja za vključevanje in odpravo napak. Med leti 2009 in 2011 je bil direktor Sektorja za kabelska omrežja in zagotavljanje storitev, nato direktor Sektorja za vzdrževanje omrežja in zagotavljanje storitev, v zadnjem obdobju pa je kot direktor vodil Sektor za dostopovna omrežja.
- Član upravnega odbora družbe IPKO.
- Mandat člana uprave je nastopil 1. 5. 2014.

3. Aleš Aberšek, član uprave

- Rojen leta 1977. Po izobrazbi je univerzitetni diplomirani ekonomist.
- Med leti 2002 in 2004 je v Unicredit Banki delal kot analitik poslovanja ključnih komitentov, od leta 2004 pa je bil zaposlen v družbi Sava, kjer je bil kot član uprave odgovoren za področje financ, računovodstva, notranje revizije in pravne pisarne. Od decembra 2015 je bil v družbi Sava predsednik uprave.
- Član nadzornih svetov Skupne pokojninske družbe, družbe Sava Turizem in Gorenjske banke.
- Mandat člana uprave je nastopil 15. 3. 2016.

4. Ranko Jelača, član uprave

- Rojen leta 1977. Po izobrazbi je univerzitetni diplomirani ekonomist.
- Od leta 2011 je bil zaposlen v Atlantic Grupi, kjer je bil kot direktor marketinga odgovoren za ključne blagovne znamke na trgih jugovzhodne Evrope, Rusije, Italije in Avstrije. Pred tem je vodil področje marketinga v družbi Kraš.
- Član nadzornega sveta IEDC – Poslovna šola Bled.
- Mandat člana uprave je nastopil 15. 3. 2016.

5. Vesna Lednik, članica uprave – delavska direktorica

- Rojena leta 1973. Študirala je pedagogiko.
- V zadnjem obdobju je bila v Telekomu Slovenije zaposlena kot koordinatorka v Službi za naročniška razmerja, pred tem pa je bila v družbi Mobitel vodja Oddelka za obračun, reklamacije in kontrolo računov, vodja Oddelka reklamacij ter vodja naročniškega centra. V družbi Mobitel je bila tudi članica in predsednica sveta delavcev.
- Mandat članice uprave – delavske direktorice je nastopila 23. 4. 2014.

Delovanje uprave

Uprava Telekom Slovenije vodi posle ter zastopa in predstavlja družbo samostojno in na lastno odgovornost. Odločitve sprejema v skladu s strateškimi cilji družbe in v korist delničarjev, z upoštevanjem načel trajnostnega razvoja in preostalih deležnikov.

V letu 2016 se je sestala na 56 rednih in 16 dopisnih sejah. Pripravila je Strateški poslovni načrt Skupine Telekom Slovenije za obdobje 2017–2021 ter izvajala aktivnosti za doseganje ciljev iz aktualnega strateškega načrta. Uprava je zagotovila dolgoročno financiranje Skupine Telekom Slovenije s podpisom pogodbe o dolgoročnem sindiciranem posojilu v višini 300 milijonov evrov ter izdajo 5-letnih obveznic v nominalni višini 100 milijonov evrov. Zaključila je tudi postopek pripojitve družbe Debitel. Med pomembnejšimi aktivnostmi so bile še:

- skrb za razvoj in doseganje zastavljenih ciljev,
- širitev dejavnosti na nova področja,
- uvajanje novih ter nadgradnja obstoječih storitev,
- izboljšanje uporabniške izkušnje,
- nadgradnja celovite ponudbe IKT-storitev,
- optimizacija poslovanja.

Nagrajevanje uprave

Sestava in višina prejemkov uprave sta določeni v pogodbah o zaposlitvi članov uprave, skladno z Zakonom o prejemkih poslovodnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnostih [ZPPOGD].

Nadzorni svet vsako leto sprejme cilje uprave za posamezno poslovno leto. Osnova za postavitev ciljev upravi je potrjen letni poslovni načrt in nekateri ključni kazalniki. Cilji uprave so sestavljeni iz kvantitativnih in kvalitativnih ter finančnih in nefinančnih ciljev, ki so opredeljeni za spremljanje uspešnosti delovanja članov uprave, ki je usmerjeno v dolgoročno uspešnost družbe in skupine.

Glede na določila statuta družbe, ki določa, da posamezni član uprave samostojno vodi posle družbe in sprejema odločitve na področju, za katerega je odgovoren, je vsaj en cilj članov uprave določen individualno.

Pogoje za udeležbo uprave pri dobičku ureja statut družbe. Prejemki uprave v letu 2016 so navedeni v računovodskem poročilu, v točkah Posli s povezanimi strankami.

Vodenje in upravljanje odvisnih družb²⁰

Telekom Slovenije kot obvladujoča družba upravlja in nadzira delovanje odvisnih družb v Skupini Telekom Slovenije, določa strateške usmeritve in cilje njihovega delovanja ter spremlja uresničevanje zastavljenih ciljev. Upravljanje in nadzor opravlja skladno z zakonodajo Republike Slovenije in zakonodajami, ki veljajo na območju države posamezne odvisne družbe ter skladno z veljavnimi akti družbe in skupine. Odvisne družbe delujejo na vseh poslovnih področjih v skladu z lokalno zakonodajo, pogodbami o poslovnem sodelovanju s Telekomom Slovenije in internimi pravilniki ter navodili, ki jih sprejema poslovodstvo posamezne družbe oz. uprava matične družbe.

Pravila, kriterije in mehanizme upravljanja ter nadzora družb v skupini opredeljuje Pravilnik korporativnega upravljanja Skupine Telekom Slovenije, ki je bil sprejet marca 2014. Pravilnik je skladen s Politiko upravljanja Telekoma Slovenije. Upravljanje in nadzor delovanja družb v skupini temelji na naslednjih osnovnih načelih:

- povezanost s strategijo skupine;
- upravljanje prek ciljnega vodenja, pri čemer cilji izhajajo iz strategije skupine;
- jasno opredeljene vloge (naloge, pristojnosti in odgovornosti) nosilcev upravljanja in nadzora skupine;
- enostavnost in fleksibilnost (zmožnost prilagajanja spremembam v organizaciji in poslovanju skupine).

Uprava Telekoma Slovenije aktivno spremlja in nadzira poslovanje odvisnih družb s članstvom v internih organih nadzora odvisnih družb. Za člana organa nadzora so lahko imenovani: člani uprave, direktorji sektorjev, vodje samostojnih služb v kabinetu uprave, pomočniki predsednika uprave in druge osebe, ki jih imenuje uprava Telekoma Slovenije. Član organa nadzora odvisne družbe je praviloma član uprave, ki je zadolžen za posamezno odvisno družbo. V letu 2016 so se organi nadzora posameznih odvisnih družb sestajali najmanj četrletno. S tem smo dosegli sprotno in pravočasno izmenjavo informacij med Upravo Telekoma Slovenije ter upravami odvisnih družb.

Sestava organov vodenja in nadzora v odvisnih družbah Skupine Telekom Slovenije na 31. 12. 2016

Slovenija

GVO, d. o. o.

Direktor: Borut Radi

AVTENTA, d. o. o.

Direktor: Miha Praunseis

TSmedia, d. o. o.

Direktorica: mag. Tina Česen

SOLINE, d. o. o.

Direktor: Klavdij Godnič

M-Pay, d. o. o.

Direktor: Janez Stajnko

ANTENNA TV SL d.o.o.

Generalna direktorica: mag. Tina Česen

Direktorji: mag. Samo Jošt, Petra Šušteršič in Vladan Andjelković.

Druge države

IPKO Telecommunications LLC, Kosovo

Člani upravnega odbora: mag. Rudolf Skobe, predsednik, Bujar Musa, podpredsednik, Artan Lahaj, mag. Tomaž Seljak, mag. Robert Erzin

Glavni izvršni direktor: mag. Robert Erzin

Blicnet d. o. o. Banja Luka, Bosna in Hercegovina

Direktor: mag. Igor Bohorč

SIOL d. o. o. , Hrvatska

Direktor: mag. Igor Rojs

SIOL d.o.o. Podgorica, Črna gora

Direktor: mag. Igor Rojs

SIOL d.o.o. Sarajevo, Bosna in Hercegovina

Direktor: mag. Igor Rojs

SIOL DOOEL Skopje, Makedonija

Direktor: mag. Igor Rojs

SIOL DOO BEOGRAD, Srbija

Direktor: mag. Igor Rojs

Komuniciranje z deležniki

Prepoznane skupine deležnikov ter strategija komuniciranja in sodelovanja z njimi je sestavni del Politike upravljanja družbe Telekom Slovenije. Prizadevamo si za učinkovito, proaktivno in konsistentno upravljanje komuniciranja na vseh ravneh poslovanja. Naše ključne usmeritve so bile tudi v letu 2016 odprtost, uravnoteženost notranjega in zunanjega komuniciranja, uravnoteženost proaktivnega in reaktivnega komuniciranja ter točnost, relevantnost in jasnost sporočil.

Več o deležnikih poročamo v poglavju Vključevanje in sodelovanje deležnikov. O komuniciranju s posameznimi skupinami deležnikov poročamo tudi v drugih poglavjih, kjer celovito obravnavamo odgovornost do zaposlenih, investitorjev, delničarjev, dobaviteljev, poslovnih partnerjev ter lokalne in širše skupnosti.

Informacije javnega značaja

Novela Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ) je začela veljati 17. aprila 2014 in je omogočila dostop do informacij javnega značaja (IJZ) tudi v družbah s prevladujočim vplivom države. V skladu z ZDIJZ smo tudi v letu 2016 proaktivno objavljali informacije in obravnavali zahteve za dostop do informacij, opravljali pa smo tudi podpirne aktivnosti (npr. izobraževanje zaposlenih).

Na spletnih straneh Telekoma Slovenije in družb v skupini, ki so zavezane objavljati informacije po ZDIJZ, objavljamo osnovne podatke o izplačilih upravi in nadzornemu svetu ter o donatorskih, sponzorskih, svetovalnih in avtorskih pogodbah. Do 8. 5. 2016, ko je pričela veljati novela ZDIJZ-E, smo objavljali tudi podatke o izplačilih po teh pogodbah.

V Telekomu Slovenije imamo dva pooblaščenca za posredovanje informacij javnega značaja, v odvisnih družbah v Sloveniji pa po enega. V Telekomu Slovenije je zaposlenim na voljo interni portal z vsemi potrebnimi informacijam, na elektronskem naslovu ijz@telekom.si pa sprejemamo in odgovarjamo na zahteve za dostop do IJZ v elektronski obliki.

Komuniciranje z mediji²¹

S hitrim odzivanjem, odkritim komuniciranjem, pripravljenostjo za sodelovanje ter posredovanjem resničnih, korektnih in relevantnih informacij dosegamo v Skupini Telekom Slovenije odprt in profesionalen odnos z mediji. Komuniciranje z njimi predstavlja podporo poslovanju Skupine Telekom Slovenije, strateškim in poslovnim ciljem ter krepitvi položaja in ugleda skupine v okolju, v katerem delujemo.

V letu 2016 smo javnost redno seznanjali z aktualnimi informacijami o poslovanju in strateških usmeritvah, razvoju omrežja in storitev, novostih v ponudbi in drugih relevantnih aktivnostih v Skupini Telekom Slovenije. Z novinarji smo komunicirali na novinarskih konferencah in priložnostnih dogodkih, pripravljali sporočila za medije ter redno in ažurno odgovarjali na novinarska vprašanja. V Telekomu Slovenije smo odgovorili na okoli 350 novinarskih vprašanj, najpogosteje o poslovanju, strategiji, novostih v ponudbi ter širitvi oz. nadgradnji omrežja.

V letu 2016 smo o Telekomu Slovenije zasledili skoraj 10.000 medijskih objav. Večina objav se je nanašala na vrednost delnice, poslovanje, sponzorstva, prodajno ponudbo in privatizacijo družbe.

Komuniciranje z regulatorji in državnimi organi²²

Področje telekomunikacij sodi med najbolj regulirane gospodarske panoge, zato imajo AKOS in sorodni organi v državah, kjer delujejo naše družbe, pomemben vpliv na naše delovanje. Pomemben deležnik so tudi pristojna ministrstva in drugi državni organi, ki imajo predvsem zakonodajno vlogo.

V Telekomu Slovenije dosledno upoštevamo veljavne predpise, priporočila in odločitve regulatorjev ter se, kadar je to potrebno, nanje odzivamo s strokovno utemeljenimi argumenti. S strokovnimi predlogi se aktivno vključujemo tudi v procese priprave zakonodaje s področja elektronskih komunikacij.

Notranje revidiranje

Služba za notranje revidiranje opravlja naloge notranjega revidiranja za vse družbe v Skupini Telekom Slovenije. Deluje skladno z Mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju, kar je v letu 2016 ponovno potrdila neodvisna zunanja presoja. Presoja je poudarila neodvisnost in ugled službe. Priporočila za nadaljnji razvoj je služba vključila v lasten program zagotavljanja kakovosti.

21 GRI GS 102-43, 102-44

22 GRI GS 102-43, 102-44

Področja in obseg dela za leto 2016 so bila opredeljena v načrtu dela službe in izhajajo iz njenega večletnega načrta za obdobje 2016–2020. Letni in večletni načrt je sprejela uprava, pregledala ju je revizijska komisija nadzornega sveta in potrdil nadzorni svet. Cilj notranjega revidiranja je prispevati k stalnemu izboljševanju uspešnosti obvladovanja tveganj, kontrolnih postopkov in korporativnega upravljanja v družbah Skupine Telekom Slovenije. S priporočili in prenosom dobrih praks pomaga uresničevati strateške in poslovne cilje družbe.

V letu 2016 je služba opravila preglede skladnosti poslovanja, informacijske varnosti, učinkovitosti in gospodarnosti poslovnih procesov nabave, prodaje in izpolnitve storitev, kakovosti podatkov v sistemih ter financiranja odvisnih in pridruženih družb. Podala je priporočila za izboljšanje notranjih kontrol ter učinkovitejše obvladovanje tveganj na pregledanih področjih. Uresničevanje priporočil služba redno spremlja. O ugotovitvah, priporočilih in njihovem uresničevanju poroča upravi in revizijski komisiji nadzornega sveta. Služba je izvajala tudi svetovalne naloge.

Zunanje revidiranje

Za revidiranje računovodskih izkazov Telekoma Slovenije za poslovno leto 2016 je bila na 27. skupščini delničarjev Telekoma Slovenije imenovana revizijska družba KPMG Slovenija, d.o.o. Stroški revizorjev so prikazani v računovodskem poročilu.

1.13 IZJAVA O UPRAVLJANJU

Družba Telekom Slovenije, d.d., v skladu s petim odstavkom 70. člena Zakona o gospodarskih družbah ter priporočili Kodeksa upravljanja javnih delniških družb in Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države

izjavlja,

- da je vodenje in upravljanje družbe Telekom Slovenije, d.d., v poslovnem letu 2016 potekalo skladno z veljavno zakonodajo, pravili in priporočili Ljubljanske borze, d. d., priporočili Slovenskega državnega holdinga, d. d., ter internimi akti družbe,
- da je družba Telekom Slovenije, d.d., pri svojem poslovanju v letu 2016 kot subjekt javnega interesa, s katerega vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, in sočasno kot družba s kapitalsko naložbo države v največji možni meri spoštovala priporočila za upravljanje družb iz:
 - **Kodeksa upravljanja javnih delniških družb**, ki so ga 8. 12. 2009 sprejeli Ljubljanska borza, d. d., Ljubljana, Združenje nadzornikov Slovenije in Združenje Manager, ter **Priporočil javnim družbam za obveščanje** z dne 28. 10. 2016, ki jih je sprejela Ljubljanska borza, d. d. Oba dokumenta sta javno dostopna na spletnih straneh www.ljse.si, in sicer v slovenskem in angleškem jeziku;
 - **Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države**, ki ga je v marcu 2016 sprejel Slovenski državni holding, d. d., ter **Priporočil in pričakovanj Slovenskega državnega holdinga** iz februarja 2016. Oba dokumenta sta objavljena na spletnih straneh www.sdh.si.

V letu 2016 je družba Telekom Slovenije, d.d. [v nadaljnjem besedilu: družba Telekom Slovenije], pri svojem delu in poslovanju upoštevala usmeritve tudi iz lastnega Kodeksa poslovne etike družbe Telekom Slovenije, d.d., z dne 27. 3. 2012 in 5. 6. 2012, ki je objavljena na spletnih straneh družbe www.telekom.si.

Izjava o upravljanju je sestavni del revidiranega Letnega poročila Skupine Telekom Slovenije in družbe Telekom Slovenije, d.d., za leto 2016. Nanaša se na obdobje od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2016. Izjava je dostopna v elektronski obliki, in sicer najmanj pet let od njene objave na spletnih straneh družbe www.telekom.si in v sistemu elektronskega obveščanja Ljubljanske borze, d. d., na naslovu <http://seonet.ljse.si>.

Družba Telekom Slovenije v nadaljevanju te izjave pojasnjuje odstopanja od posameznih priporočil iz Kodeksa upravljanja javnih delniških družb, Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države ter Priporočil in pričakovanj Slovenskega državnega holdinga.

Izjava o skladnosti s Kodeksom upravljanja javnih delniških družb

Razmerje med družbo in delničarji

Priporočilo 5.2:

Družba Telekom Slovenije v letu 2016 ni organizirano zbirala pooblastil za skupščino delničarjev, prav tako ni prejela obvestila institucije ali posameznika o nameravanem organiziranem zbiranju pooblastil za skupščino delničarjev.

Izjava o skladnosti s Kodeksom korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države

Nadzorni svet

Kompetenčni profil za člane nadzornega sveta - priporočilo 6.5.1

Družba Telekom Slovenije delno odstopa od priporočila. Nadzorni svet družbe Telekom Slovenije je v skladu s tem priporočilom v juliju 2016 oblikoval merila in strokovne profile članov nadzornega sveta družbe (kompetenčni profil) ob upoštevanju specifičnosti družbe. Kompetenčni profil je nadzorni svet opredelil kot poslovno skrivnost, zato ni bil objavljen na spletnih straneh družbe.

Revizijska komisija - priporočilo 6.12.2

Družba Telekom Slovenije delno odstopa od priporočila. Glede na aktualnost in zahtevnost posameznih zadev je imela revizijska komisija nadzornega sveta več sej od priporočenega števila, in sicer 12.

Uprava oziroma poslovodstvo

Prejemki članov uprave - priporočilo 7.3

Družba Telekom Slovenije delno odstopa od priporočila, saj je nadzorni svet pri določanju prejemkov članov uprave upošteval Zakon o prejemkih poslovodnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti [Uradni list RS, št. 21/10 in 8/11].

Preglednost poslovanja in poročanje

Razkritje prejemkov in drugih pravic posameznega člana organa vodenja in organa nadzora - tč. 8.3

Družba Telekom Slovenije delno odstopa od priporočila. V letnem poročilu ne razkriva prejemkov iz delovnega razmerja članov nadzornega sveta, ki so predstavniki delavcev, saj za to nima njihovega soglasja. Družba Telekom Slovenije in družbe v Skupini Telekom Slovenije prejemke organov vodenja in nadzora razkrivajo skladno z določili Zakona o dostopu do informacij javnega značaja in v svojih letnih poročilih.

Izjava o skladnosti s Priporočili in pričakovanji Slovenskega državnega holdinga

Triletno poslovno načrtovanje družbe/skupine - tč. 1

Družba Telekom Slovenije delno odstopa od priporočila, saj letne in strateške poslovne načrte obravnava kot poslovno skrivnost. Njihovo razkritje bi negativno vplivalo tako na konkurenčni položaj družbe Telekom Slovenije kot Skupine Telekom Slovenije kot celote. Povzetek Strateškega poslovnega načrta Skupine Telekom Slovenije za obdobje 2017–2021 s poudarki Letnega poslovnega načrta 2017 je družba javno objavila na sistemu SEOnet Ljubljanske borze, d. d., in na spletnih straneh družbe.

Periodično poročanje o poslovanju družbe/skupine - tč. 2

Družba Telekom Slovenije delno odstopa od priporočila, saj tako o poslovanju matične družbe kot Skupine Telekom Slovenije poroča skladno z veljavno zakonodajo, ki jo zavezuje kot javno delniško družbo.

Transparentnost postopkov sklepanja poslov, ki zadevajo izdatke družbe (naročilo blaga in storitev, donatorstvo in sponzorstvo) – tč. 3.6

Družba Telekom Slovenije delno odstopa od priporočila. Družba v skladu s poslovnimi interesi ter zaradi varovanja poslovnih skrivnosti iz pogodbenih razmerij in podatkov, katerih razkritje bi lahko škodilo konkurenčnemu položaju družbe ali družbi povzročilo poslovno škodo, na svoji spletni strani ne objavlja podatkov o izbranem ponudniku (naročilo blaga in storitev), vrstah poslov in vrednosti sklenjenega posla. Skladno z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja družba na svojih spletnih straneh [www.telekom.si/o-podjetju/ijz] redno objavlja informacije javnega značaja, ki se nanašajo na sklenjene donatorske, sponzorske, svetovalne in druge avtorske ali intelektualne storitve.

Javna objava podatkov o realizaciji plačil – tč. 4.3

Družba Telekom Slovenije delno odstopa od priporočila, saj podatke o stroških dela razkriva v letnih poročilih.

Javna objava zavezujoče kolektivne pogodbe oziroma dogovorov s predstavniki delavcev, ki se nanašajo na plačilo za delo – tč. 4.4

Družba Telekom Slovenije odstopa od priporočila. Zavezujoče kolektivne pogodbe oz. dogovori s predstavniki delavcev, ki se nanašajo na plačilo za delo, niso javno objavljeni, saj družba za objavo nima soglasja predstavnikov delavcev.

Doseganje kakovosti in odličnosti poslovanja družb/skupin – tč. 5

Družba Telekom Slovenije delno odstopa od priporočila, saj je v letu 2016 izvedla samooceno poslovne odličnosti po modelu EFQM za matično družbo.

Pojasnila v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah

V skladu s petim odstavkom 70. člena Zakona o gospodarskih družbah-1 družba Telekom Slovenije podaja naslednja pojasnila:

A. Glavne značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja:

Sistem notranjih kontrol je skupek različnih usmeritev in politik, ki jih vzpostavi in sprejme uprava z namenom, da bi kar najbolje upravljala s tveganji, povezanimi z računovodskim poročanjem. Namen notranjih kontrol je zagotoviti učinkovitost in uspešnost delovanja, zanesljivost računovodskega poročanja in skladnost z veljavnimi zakoni ter drugimi zunanjimi in notranjimi predpisi.

Pravilnost, popolnost in resničnost računovodskega poročanja zagotavljamo z izvajanjem naslednjih notranjih kontrol:

- kontrola pravilnosti računovodskih podatkov, ki jih zagotavljamo na različne načine, kot na primer z usklajevanjem postavk s kupci in dobavitelji,
- kontrole popolnosti zajemanja podatkov (npr. zaporedje dokumentacije, številčenje dokumentov),
- kontrola razmejitev dolžnosti in odgovornosti (npr. ločeno izvajanje evidentiranja in plačevanja),
- kontrola omejitve dostopa (pravice dostopa do računovodskih evidenc so selektivno dodeljene),
- kontrola nadziranja.

Proces računovodenja je informacijsko podprt, zato so vse zgoraj naštetje notranje kontrole povezane tudi s kontrolami, vgrajenimi v okvir informacijske tehnologije, ki obsegajo tako kontrole omejitev dostopa do omrežja, podatkov, aplikacij kot tudi kontrole točnosti in popolnosti zajemanja in obdelovanja podatkov.

B. Podatki o delovanju skupščine družbe in njenih ključnih pristojnostih ter opis pravic delničarjev in načina njihovega uveljavljanja:

Delničarji uresničujejo svoje pravice na skupščini. Skupščino delničarjev se skliče, kadar je to v korist družbe ali kadar je to potrebno v skladu z zakonom in s statutom družbe, najmanj pa enkrat letno.

Pristojnosti in delovanje skupščine opredeljujejo Zakon o gospodarskih družbah-1, statut družbe in poslovnik o delu skupščine.

Imetniki delnic imajo pravico do udeležbe pri upravljanju družbe, pravico do dela dobička in pravico do ustreznega dela preostalega premoženja po likvidaciji ali stečaju družbe.

Delničar lahko svojo pravico do obveščeniosti v skladu s 1. odstavkom 305. člena ZGD-1 uresničuje na skupščini. Podrobne informacije o pravicah delničarjev iz 1. odstavka 298. člena, 1. odstavka 300. člena, 301. člena in 305. člena ZGD-1 so dostopne na spletnih straneh družbe ob vsakokratni objavi sklica skupščine <http://www.telekom.si/o-podjetju/za-vlagatelje/skupscina-delnicarjev>.

Pravico do udeležbe in glasovanja imajo delničarji, ki so kot imetniki delnic vpisani v centralnem registru vrednostnih papirjev pri KDD - Centralna klirinško depotna družba, d.d., konec četrtega dne pred zasedanjem skupščine [presečni dan], če se najkasneje tri dni pred sejo skupščine pisno prijavijo na sedežu družbe.

27. skupščina delničarjev Telekoma Slovenije je bila 13. 5. 2016. Dnevni red, podatki o glasovanju, sprejeti sklepi in druge informacije o poteku skupščine so bili objavljeni na spletnih straneh družbe in Ljubljanske borze, d. d., v sklopu sistema elektronskega obveščanja SEOnet.

C. Podatki o sestavi in delovanju organov vodenja ali nadzora ter njihovih komisij:

Predstavitev organov vodenja ali nadzora in njihovih komisij ter njihovega delovanja je opisana v Letnem poročilu Skupine Telekom Slovenije in družbe Telekom Slovenije, d.d., za leto 2016, in sicer v poglavju 1.12. Korporativno upravljanje in v Poročilu nadzornega sveta [poglavje 1.5].

Vsak član nadzornega sveta je v začetku leta 2016 podal izjavo glede izpolnjevanja kriterijev neodvisnosti po točki C.3 priloge Kodeksa upravljanja javnih delniških družb, Po nastopu funkcije je izjavo podal tudi novi član nadzornega sveta. Izjave so dostopne na spletni strani <http://www.telekom.si/o-podjetju/predstavitev/organiziranost-in-upravljanje/upravljanje-druzbe>.

D. Podatki in pojasnila v zvezi z Zakonom o prevzemih:

- **Struktura osnovnega kapitala družbe Telekom Slovenije**
V strukturi osnovnega kapitala v letu 2016 ni bilo sprememb. Vrednost osnovnega kapitala družbe Telekom Slovenije znaša 272.720.664,33 evrov in je razdeljen na 6.535.478 navadnih imenskih kosovnih delnic. Vse delnice so enega razreda in izdane v nematerializirani obliki. Vsaka ima enak delež in pripadajoč znesek v osnovnem kapitalu, vse so vplačane v celoti. Vsaka delnica njenemu imetniku zagotavlja pravico do enega glasu na skupščini, do sorazmernega dela iz dobička, namenjenega izplačilu dividend, in sorazmernega dela iz preostalega premoženja po likvidaciji ali stečaju družbe. Delnice so uvrščene v prvo kotacijo na Ljubljanski borzi. Podrobnejši podatki o delnici in lastniški strukturi so predstavljeni v poglavju 1.14. Trgovanje z delnicami in lastniška struktura v Letnem poročilu Skupine Telekom Slovenije in družbe Telekom Slovenije, d.d., za leto 2016.
- **Omejitve prenosa delnic**
Vse delnice so prosto prenosljive.
- **Kvalificirani deleži po Zakonu o prevzemih**
Na 31. 12. 2016 sta bila imetnika kvalificiranega deleža, ki ga določa Zakon o prevzemih, Republika Slovenija s 4.087.569 delnicami oz. z 62,54 % osnovnega kapitala izdajatelja in Kapitalska družba, d. d., s 365.175 delnicami oz. s 5,59 % osnovnega kapitala izdajatelja.
- **Imetniki vrednostnih papirjev, ki zagotavljajo posebne kontrolne pravice**
Družba ni izdala vrednostnih papirjev, ki bi zagotavljali posebne kontrolne pravice.
- **Delniška shema za delničarje**
Družba nima delniške sheme za delničarje.

- Omejitev glasovalnih pravic
Z odločbo št. 0600-50/2010-38 z dne 4. 2. 2016 je Agencija za trg vrednostnih papirjev (v nadaljevanju: Agencija) na podlagi 3. točke prvega odstavka 63. člena v zvezi z 2. točko tretjega odstavka Zakona o prevzemih ter upoštevanje 28. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevzemih in ob uporabi 1. točke drugega odstavka 498. člena in tretjega odstavka 552. člena Zakona o trgu finančnih instrumentov ugotovila:
 - da je prenehalo mirovanje glasovalnih pravic iz delnic izdajatelja Telekom Slovenije, d.d., Ljubljana, z oznako TLSG in glasovalno pravico, naslednjim osebam:
 1. Slovenskemu državnemu holdingu, d. d.
 2. Republiki Sloveniji
 3. Kapitalski družbi pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d.d.
 4. Novi Kreditni banki Maribor, d.d.
 5. Zavarovalnici Triglav, d.d.
 6. Skladu za financiranje razgradnje NEK
 - da je s prenehanjem mirovanja glasovalnih pravic prenehala veljati tudi prepoved uresničitve glasovalnih pravic, ki je bila izrečena ciljni družbi Telekom Slovenije, d.d., s točko III. odločbe Agencije št. 0600-50/2010-25 z dne 25. 1. 2013.

- Dogovori med delničarji, ki lahko povzročijo omejitev prenosa vrednostnih papirjev ali glasovalnih pravic Družbi Telekom Slovenije tovrstni dogovori niso znani.

- Pravila družbe o imenovanju ter zamenjavi članov organov vodenja ali nadzora
V skladu z zakonskimi pristojnostmi in statutarnimi določbami nadzorni svet imenuje člane uprave. Pri tem skrbno in odgovorno ocenjuje izpolnjevanje zahtevanih kvalifikacij. Skladno z navedenim je nadzorni svet z Merili in postopki za ugotavljanje primernosti kandidatov za člana uprave opredelil tudi postopek izbire kandidatov, dodatne pogoje, ki jih morajo kandidati izpolnjevati, in postopke za ugotavljanje primernosti kandidatov. V juniju 2016 je nadzorni svet oblikoval merila in strokovne profile članov nadzornega sveta družbe [kompetenčni profil] ob upoštevanju specifičnosti družbe.

- Pravila družbe o spremembah statuta
Družba Telekom Slovenije nima posebnih pravil o spremembah statuta. Spremembe statuta družbe se izvajajo skladno z zakonom in samim statutom.

- Pooblastila članov posloводства, zlasti pooblastila za izdajo ali nakup lastnih delnic
Poslovodstvu je pooblastilo za nakup lastnih delnic, dano na 24. skupščini delničarjev 1. 7. 2013, prenehalo z dnem 1. 7. 2016.

- Pomembni dogovori, ki pričnejo učinkovati, se spremenijo ali prenehajo na podlagi spremembe kontrole v družbi, ki je posledica ponudbe, kot jo določa zakon, ki ureja prevzeme
Družbi Telekom Slovenije takšni dogovori niso znani.

- Dogovori med družbo in člani njenega organa vodenja ali nadzora ali delavci, ki predvidevajo nadomestilo, če ti zaradi ponudbe, kot jo določa zakon, ki ureja prevzeme, odstopijo, so odpuščeni brez utemeljenega razloga ali njihovo delovno razmerje preneha.
Takšnih dogovorov skladno z zakonom o prevzemih družba nima.

Družba Telekom Slovenije si pri svojem poslovanju nenehno prizadeva za izboljšanje prakse na področju korporativnega upravljanja, vključno s proaktivno korporativno komunikacijo z različnimi deležniki. Družba komunicira na način, ki je opredeljen v Politiki upravljanja družbe Telekom Slovenije, d.d., in Strategiji komuniciranja družbe Telekom Slovenije, d.d. Oba dokumenta sta javno dostopna na spletnih straneh družbe <http://www.telekom.si/o-podjetju/predstavitev/organiziranost-in-upravljanje/upravljanje-druzbe>.

Ob uvrstitvi delnic družbe Telekom Slovenije v prvo kotacijo Ljubljanske borze se je družba zavezala k spoštovanju standardov obveščanja. Družba je vlagateljem tudi v letu 2016 zagotavljala kakovostne, pravočasne, relevantne in verodostojne informacije.

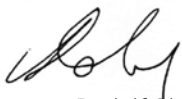
Odvisne družbe Telekoma Slovenije Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države ter priporočila in pričakovanja Slovenskega državnega holdinga spoštujejo preko določil Pravilnika korporativnega upravljanja Skupine Telekom Slovenije, ki zavezuje vse družbe v skupini. Pri vodenju in upravljanju odvisnih družb družba uveljavlja visoke standarde korporativnega upravljanja, in sicer na način, kakor veljajo tudi za matično družbo.

Družba Telekom Slovenije načrtno izvaja aktivnosti na področju korporativne integritete, s čimer zagotavlja skladnost svojega poslovanja z zakonodajo, predpisi in internimi akti. Družba Telekom Slovenije na področju skladnosti poslovanja aktivnosti izvaja predvsem na naslednjih področjih:

- preprečevanje korupcije in navzkrižja interesov,
- konkurenčno pravo,
- varovanje podatkov in
- preprečevanje pranja denarja.

Sistem upravljanja skladnosti poslovanja vključuje vzpostavitev organov za izvajanje funkcije zagotavljanja skladnosti poslovanja, sprejem, izvajanje in vzdrževanje aktov s področja skladnosti poslovanja in integritete ter opredelitev aktivnosti izvajanja funkcije zagotavljanja skladnosti poslovanja.

Družba Telekom Slovenije si bo tudi v prihodnje prizadevala za spoštovanje in uvajanje najvišjih standardov in dobrih praks na področju korporativnega upravljanja tako v matični družbi kot v družbah Skupine Telekom Slovenije. Pri tem bo sledila priporočilom novega Kodeksa upravljanja javnih delniških družb z dne 27. 10. 2016, ki je pričel veljati 1. 1. 2017, novim Priporočilom javnim družbam za obveščanje z dne 3. 2. 2017 (oba dokumenta sta objavljena na spletnih straneh Ljubljanske borze, d. d., www.ljse.si), kakor tudi Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države ter Priporočilom in pričakovanjem Slovenskega državnega holdinga, ki sta objavljena na www.sdh.si.

mag. Rudolf Skobe,
predsednik uprave

Borut Jamnik,
predsednik nadzornega sveta

1.14 TRGOVANJE Z DELNICAMI IN LASTNIŠKA STRUKTURA²³

Tečaj delnice je na letni ravni rahlo padel (2,6 %).

Dividendna donosnost delnice je znašala 7 %.

V lastniški strukturi po kategorijah lastnikov ni bilo večjih sprememb, z izjemo premikov med največjimi lastniki.

Osnovni podatki o delnici družbe Telekom Slovenije na 31. 12. 2016

Osnovni podatki o delnici	
Oznaka	TLSG
ISIN koda	SI0031104290
Kotacija	Prva kotacija Ljubljanske borze
Osnovni kapital [v EUR]	272.720.664,33
Število navadnih imenskih kosovnih delnic	6.535.478
Število lastnih delnic	30.000
Število delničarjev na 31. 12. 2016	10.002

Trgovanje z delnicami v letu 2016

Delnica Telekom Slovenije je uvrščena v Prvo kotacijo Ljubljanske borze, na borznem trgu pa kotira z oznako TLSG. Delnica je vključena v »blue chip« borzni indeks SBITOP in je v sestavi indeksa ob koncu leta 2016 predstavljala 9,4% delež.

Indeks SBI TOP je leto sklenil s pozitivnim predznakom, Ljubljansko borzo pa je leto zaznamovalo z manjšim prometom in manjšo tržno kapitalizacijo vseh delnic kot leto prej. Z delnico Telekom Slovenije je bil dosežen promet v višini 18,2 milijona evrov in je v celotnem borznem prometu z delnicami predstavljal 5,8% delež.

Zaključni tečaj delnice TLSG je na zadnji trgovanjski dan v letu 2016 znašal 71,10 evra in je na letni ravni zabeležil padec vrednosti za 2,6 %. V istem obdobju se je vrednost indeksa SBITOP povečala za 3,1 %. Najvišjo vrednost v letu je imela delnica na prvi trgovanjski dan v letu 2016, in sicer 82,90 evra.

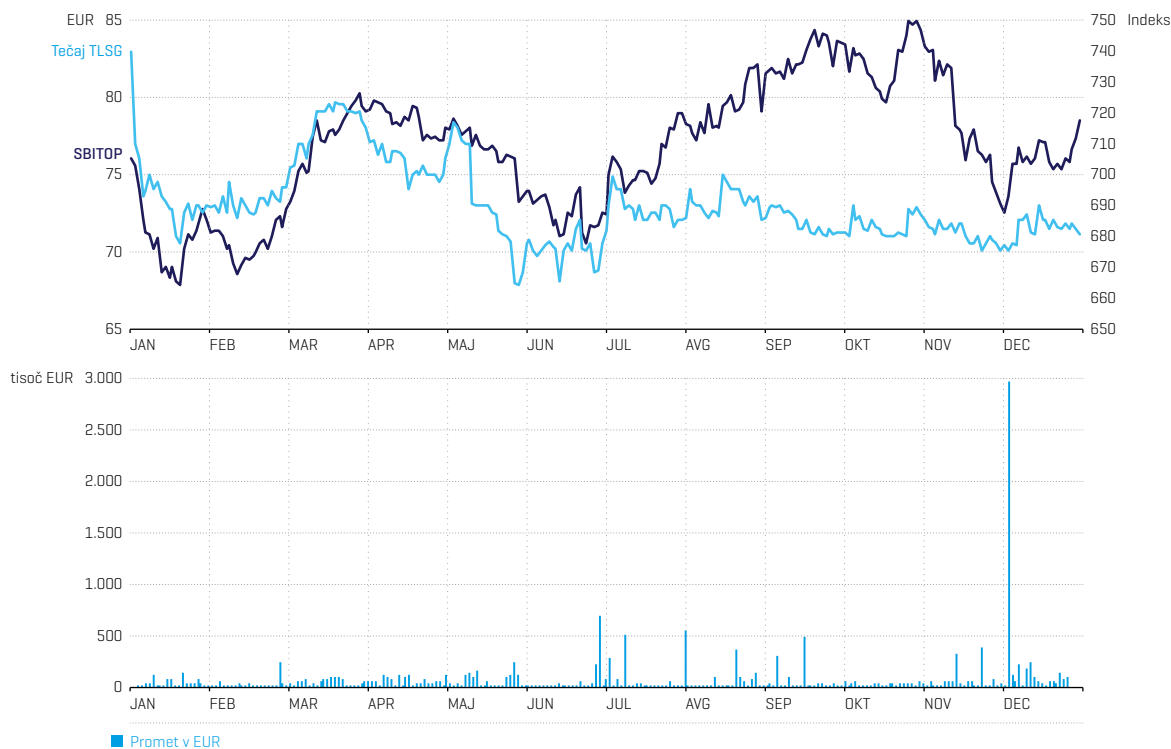
Tržna kapitalizacija Telekom Slovenije je 31. decembra 2016 znašala 464,67 milijona evrov in je imela 9,3% delež v tržni kapitalizaciji delnic borznega trga.

Skupaj z dividendno donosnostjo v višini 7,0 % je delnica v letu 2016 dosegla 4,4% donosnost.

Statistika trgovanja s TLSG na Ljubljanski borzi

Zaključni tečaj v EUR	2016	2015
Najvišji dnevni	82,90	150,00
Najnižji dnevni	67,81	71,00
Povprečni	73,01	103,68
Promet v tisoč EUR	2016	2015
Skupni v letu	18.174,80	25.475,85
Najvišji dnevni	2.959,71	1.154,94
Najnižji dnevni	0,07	0,24
Povprečni	72,41	101,50

Primerjava gibanja tečaja TLSG z gibanjem indeksa SBITOP in prometa z delnicami TLSG

Vir: Ljubljanska borza, arhiv tečajev.

Ključni finančni kazalniki o delnici

	31. 12. 2016	31. 12. 2015 Prilagojeno*
Zaključni tečaj na zadnji trgovalni dan v obdobju v EUR	71,10	73,01
Knjigovodska vrednost delnice v EUR ¹	108,00	107,37
Čisti dobiček na delnico ² v EUR	6,14	10,54
Razmerje tržna/knjigovodska vrednost	0,66	0,68
Kapitalska donosnost delnice v obdobju v % ³	-2,62	-49,65 %
Dividendna donosnost ⁴	7,03	13,70

Opombe:

* Primerjalni podatek bilance stanja za leto 2015 je prilagojen spremembi računovodskih usmeritev, prilagojene na 31. 12. 2016.

¹ Knjigovodska vrednost delnice je izračunana kot razmerje med knjigovodsko vrednostjo kapitala Skupine Telekom Slovenije na zadnji dan obdobja in številom izdanih navadnih delnic.

² Čisti dobiček na delnico je izračunan kot razmerje med čistim poslovnim izidom Skupine Telekom Slovenije v obravnavanem obdobju in povprečnim številom izdanih navadnih delnic brez lastnih delnic.

³ Kapitalska donosnost delnice je izračunana kot: (tečaj na zadnji trgovalni dan v obdobju – tečaj na zadnji trgovalni dan v predhodnem obdobju) / tečaj na zadnji trgovalni dan v predhodnem obdobju.

⁴ Dividendna donosnost delnice je izračunana kot razmerje med zadnjo izplačano dividendo in tečajem na zadnji trgovalni dan v letu.

Lastniška struktura in največji delničarji ob koncu leta 2016

Ob koncu leta 2016 je imel Telekom Slovenije 10.002 delničarja ali 756 delničarjev manj kot ob koncu leta 2015. V največji meri se je zmanjšalo število individualnih delničarjev, in sicer za 743.

V lastniški strukturi s 95% deležem prevladujejo domači lastniki. Njihov delež se je znižal v korist mednarodnih vlagateljev za 0,9 odstotne točke. Največji lastnik družbe je bila država skupaj s Kapitalsko družbo, Slovenskim državnim holdingom ter Prvim pokojninskim skladom in njegovim kritnim skladom Modre zavarovalnice. V neposrednem in posrednem lastništvu države je bilo ob koncu leta 74,15 % delnic družbe.

Individualni delničarji so v lastniški strukturi druga največja kategorija lastnikov in so svoj delež v letu 2016 še povečali. Lastniški delež so povečale tudi tuje pravne osebe, do znižanja pa je prišlo pri domačih pravnih osebah ter domačih finančnih družbah in skladih.

Lastniška struktura na 31. 12. 2016

62,54%	Republika Slovenija
3,24%	Domače pravne osebe
0,46%	Lastne delnice
5,59%	Kapitalska družba d.d.
12,16%	Individualni delničarji (domači in tuji)
4,25%	Slovenski državni holding
6,82%	Domače finančne družbe in skladi
4,94%	Tuje pravne osebe

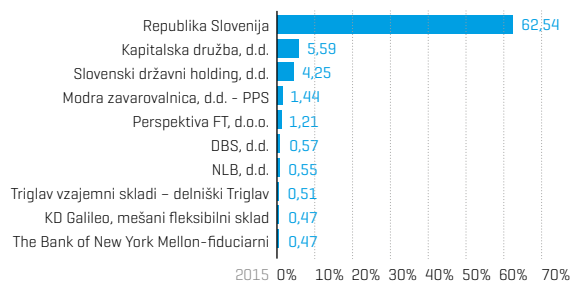
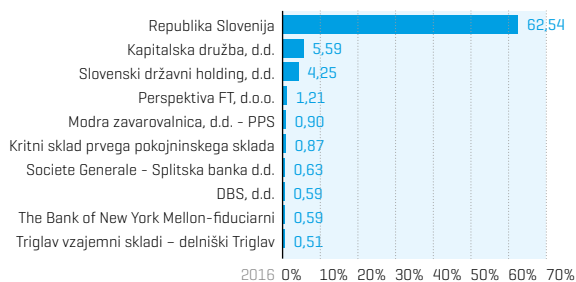
Opomba: Z 31. 12. 2016 je družba pričela delničarje kategorizirati v skladu s Standardno klasifikacija institucionalnih sektorjev.

Spremembe lastniške strukture po kategorijah delničarjev

Naziv delničarja	% lastništva 31. 12. 2016	% lastništva 31. 12. 2015	Letna sprememba v odstotnih točkah
Individualni delničarji (domači in tuji)	12,16	11,75	0,41
Domače pravne osebe	3,24	3,64	-0,41
Domače finančne družbe in skladi	6,82	7,66	-0,84
Tuje pravne osebe	4,94	4,10	0,84

10 največjih delničarjev

Koncentracija lastništva, merjena z lastniškim deležem desetih največjih delničarjev, je ob zaključku leta znašala 77,68 % in se je na letni ravni povečala za 0,08 odstotne točke. Spremenila se je struktura prve deseterice. Prvi pokojninski sklad Modre zavarovalnice je delež v višini 0,54 % prenesel na Kritni sklad prvega pokojninskega sklada. V prvo deseterico se je v letu 2016 uvrstila tudi Société Générale – Splitska banka, medtem ko je NLB svoj delež v celoti odprodala.

Delnice v lasti uprave in nadzornega sveta Telekoma Slovenije

31. 12. 2016 so imeli člani uprave in nadzornega sveta skupaj v lasti 1.542 delnic TLSG. Njihovo skupno število se je v primerjavi s koncem leta 2015 povečalo za 34 delnic, kar je posledica sprememb v sestavi uprave in nadzornega sveta.

Ime in priimek	Funkcija	Število delnic	Delež v kapitalu v %
Uprava			
mag. Rudolf Skobe	predsednik uprave	300	0,00459
Aleš Aberšek	član uprave	50	0,00077
Nadzorni svet			
mag. Adolf Zupan	namestnik predsednika	1.094	0,01674
Samo Podgornik	član nadzornega sveta	92	0,00141
Primož Per	član nadzornega sveta	5	0,00008
Dean Žigon	član nadzornega sveta	1	0,00002
Skupaj uprava in nadzorni svet		1.542	0,02361

Trgovanje predstavnikov družbe z njenimi delnicami in obveščanje o tovrstnih transakcijah v Telekomu Slovenije sledi veljavni zakonodaji in Pravilniku o omejitvi trgovanja s finančnimi instrumenti Telekoma Slovenije.

Odnosi z vlagatelji²⁴

Z obstoječimi in potencialnimi vlagatelji ter drugo zainteresirano javnostjo komuniciramo redno in celovito. Pri tem sledimo načelom enakomerne obravnave, transparentnosti, pravočasnosti in točnosti informacij. Transparentnost poslovanja Skupine Telekom Slovenije dosegamo z doslednim spoštovanjem meril in standardov, ki veljajo za izdajatelje delnic v Prvi kotaciji.

Z zainteresiranimi domačimi in tujimi vlagatelji ter analitiki komuniciramo na individualnih sestankih, investitorskih konferencah, prek konferenčnih klicev ter e-pošte [ir@telekom.si, skupscina@telekom.si in dividenda@telekom.si]. Na spletnih straneh družbe objavljamo tudi odgovore na vprašanja delničarjev, ki jih prejmemo prek e-pošte ali navadne pošte.

V sklopu odnosov z vlagatelji smo v letu 2016 izvedli naslednje aktivnosti:

- četrtno, po vsaki objavi poslovnih rezultatov, smo vsem prijavljenim domačim in tujim prejemnikom poslali elektronsko publikacijo, ki je vsebovala zbir najpomembnejših novic posameznega časovnega obdobja, podprtih z aktualnimi podatki o poslovanju,
- pred redno skupščino delničarjev smo izdali revijo Telekomov delničar, s katero delničarjem podajamo ključne informacije o skupščini, poslovanju in aktualnih poslovnih dogodkih v skupini,
- organizirali smo skupščino delničarjev in jo neposredno prenašali po spletu.

Cenovno občutljive in druge pomembne informacije redno objavljamo na svoji spletni strani v zavihku Za vlagatelje in v sistemu Ljubljanske borze SEOnet. V letu 2016 smo imeli 52 javnih objav, sočasno v slovenskem in angleškem jeziku.

Finančni koledar

Finančni koledar za leto 2017 je bil objavljen v sistemu Ljubljanske borze SEOnet, dostopen pa je tudi na spletni strani <http://www.telekom.si/o-podjetju/za-vlagatelje/financni-koledar>. Na istem mestu so objavljene tudi vse morebitne spremembe finančnega koledarja.

Dividendna politika

Telekom Slovenije zagotavlja dolgoročno stabilne dividende, ki zasledujejo ravnotežje med donosi za lastnike in uporabo prostega denarnega toka za financiranje investicij, kar zagotavlja dolgoročno rast in maksimiranje vrednosti za lastnike.

Delničarji so na 27. skupščini delničarjev, ki je potekala 13. 5. 2016, sprejeli sklep o uporabi bilančnega dobička za poslovno leto 2015, skladno s katerim so bile v avgustu 2016 izplačane bruto dividende v višini 5,00 evrov na delnico.

Lastne delnice

Število lastnih delnic družbe je nespremenjeno od pridobitve v letu 2003. 31. 12. 2016 je imela družba 30.000 lastnih delnic, kar predstavlja 0,46 odstotka kapitala.

VSAK TRENUTEK ZAČENJAMO Z DOBRIMI PRILOŽNOSTMI

Trdna in močna partnerstva ustvarjajo
dobre priložnosti za rast.

2. POSLOVNO POROČILO

2.1 FINANČNI REZULTATI SKUPINE TELEKOM SLOVENIJE

Čisti poslovni izid Skupine Telekom Slovenije je dosegel 39,9 milijona evrov.
EBITDA Skupine Telekom Slovenije znaša 199,3 milijona evrov.

Pomembnejši kazalniki poslovanja Skupine Telekom Slovenije²⁵

v tisoč EUR / v %	2016	2015 prilagojeno	2014	Ind 16/15
Čisti prihodki od prodaje	701.748	728.279	756.454	96
Drugi poslovni prihodki	9.433	17.663	8.442	53
Poslovni prihodki skupaj	711.181	745.942	764.896	95
EBITDA	199.264	206.380	170.051	97
EBITDA marža = EBITDA/čisti prihodki od prodaje	28,4%	28,3%	22,5%	100
EBIT	36.122	50.825	11.418	71
Donosnost prodaje = EBIT/čisti prihodki od prodaje	5,1%	7,0%	1,5%	74
Čisti poslovni izid	39.940	68.559	1.506	58
Sredstva	1.367.419	1.321.567	1.346.586	103
Kapital	705.862	701.727	697.582	101
Donosnost sredstev (ROA)	3,0%	5,1%	0,1%	58
Donosnost kapitala (ROE)	5,7%	9,8%	0,2%	58
Razmerje med kapitalom in sredstvi (Equity Ratio)	51,6%	53,1%	51,8%	97
Neto finančni dolg	246.501	277.008	344.221	89
NFD/EBITDA	1,2	1,3	2,0	92
Investicije v osnovna sredstva (CAPEX)	147.737	119.896	176.481	123
EBITDA - CAPEX	51.527	86.485	-6.430	60
Delež EBITDA - CAPEX v EBITDA (Cash Margin)	25,9%	41,9%	-3,8%	62

* Podatki za primerjalno obdobje so prilagojeni spremembi računovodske usmeritve. Več v računovodskem poročilu od strani 154 dalje.

Analiza izkaza poslovnega izida²⁶

Poslovni prihodki Skupine Telekom Slovenije so v letu 2016 dosegli 711,2 milijona evrov oz. 5 % manj kot v predhodnem letu. Čisti prihodki od prodaje Skupine Telekom Slovenije so dosegli 701,7 milijona evrov in so v primerjavi z doseženimi v letu 2015 nižji za 4 %, vendar je bila v letu 2015 do 31. julija v konsolidacijo vključena tudi makedonska družba One. Ob primerjavi doseženih prihodkov v letu 2015 brez družbe One so doseženi čisti prihodki od prodaje v letu 2016 za 5,7 milijona evrov oz. za 1 % višji kot v letu 2015.

Za 5,4 milijona evrov oz. za 1 % so višji tudi čisti prihodki od prodaje Telekoma Slovenije, ki so dosegli 639,5 milijona evrov. Čisti prihodki od prodaje so se povečali predvsem zaradi višjih prihodkov na veleprodajnem trgu, ki so bili v primerjavi z letom 2015 višji za 6 %, ter prihodkov širokopasovnih in IT-storitev. Rast prihodkov dosegamo kljub nižjim prihodkom mobilnih naročnikov in predplačnikov zaradi prehoda na nove, za naročnike ugodnejše pakete, ter pričakovanega padanja prihodkov klasične govorne telefonije zaradi nadomeščanja z mobilno in IP-telefonijo. Na domačem trgu rastejo prihodki širokopasovnega in razvezanega dostopa ter nacionalnega sledenja, na mednarodnem trgu še naprej rastejo predvsem prihodki od tranzita mednarodnega prometa.

25 GRI GS 102-7, GS 201-1

26 Več glej računovodsko poročilo od strani 154 dalje.

Poslovni odhodki Skupine Telekom Slovenije so bili za 3 % nižji kot v letu 2015 in so dosegli 675,1 milijona evrov. S konsolidacijo poslovanja ter optimizacijo procesov v Skupini Telekom Slovenije smo v primerjavi z letom 2015 dosegli znižanje vseh stroškov, razen amortizacije, ki je zaradi večjih osnovnih sredstev višja za 5 %, in drugih odhodkov poslovanja. Ti so zaradi oblikovanih rezervacij, prevrednotenij nepremičnin in slabitev terjatev do družbe T-2, nad katero je bil v marcu ponovno uveden stečajni postopek, višji za 4,3 milijona evrov oz. za 32 %.

Dobiček iz poslovanja pred obrestmi, amortizacijo in davki (EBITDA) je dosegel 199,3 milijona evrov, kar je več od načrtovanega. V čistih prihodkih od prodaje je imel EBITDA 28,4% delež.

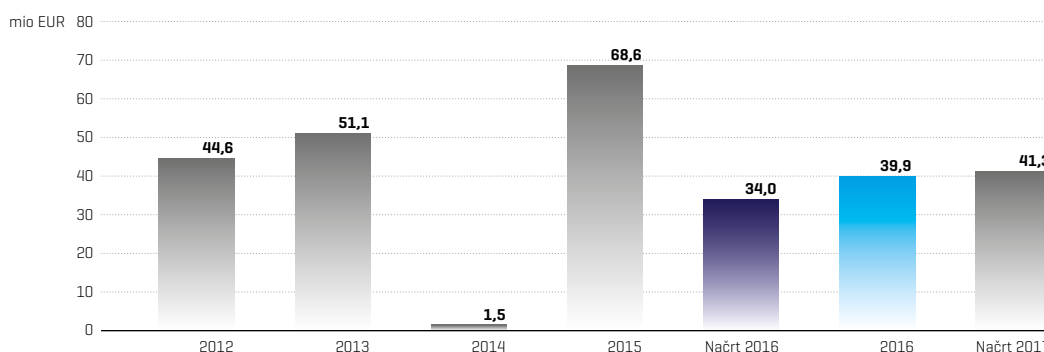
Donosnost prodaje je bila 5,1%.

Dobiček iz poslovanja (EBIT) je znašal 36,1 milijona evrov.

Finančni prihodki so dosegli 23,6 milijona evrov. To je 15,7 milijona evrov ali 40 % manj v primerjavi z doseženimi v letu 2015. Finančni odhodki v višini 19,4 milijona evrov so bili višji za 3 % ali 591 tisoč evrov. Delež poslovnega izida pridruženih in skupaj obvladovanih podjetij znaša 6,4 milijona evrov.

Po obračunu davka iz dobička z odloženimi davki v višini 6,1 milijona evrov je Skupina Telekom Slovenije leto 2016 zaključila s **čistim poslovnim izidom** v višini 39,9 milijona evrov, kar je za 16 % več od načrtovanega. Doseženi čisti poslovni izid v letu 2016 zaradi enkratnega vpliva izločitve družbe One v letu 2015 ni primerljiv z letom 2015. V letu 2015 sta namreč Telekom Slovenije in Telekom Austria Group v Makedoniji ustanovila novo združeno družbo, v kateri ima Telekom Slovenije 45% delež, Telekom Austria Group pa 55% delež. Pogodba o ustanovitvi vključuje tudi pogoje izstopa Telekoma Slovenije v treh letih od ustanovitve družbe, skladno s standardi pa so se vplivi navedenega izstopa evidentirali v obdobju združitve.

Čisti poslovni izid Skupine Telekom Slovenije po letih

Analiza bilance stanja

Bilančna vsota je 31. 12. 2016 znašala 1.367,4 milijona evrov in bila v primerjavi s predhodnim letom višja za 3 % oz. za 45,9 milijona evrov.

Dolgoročna sredstva so dosegla 975,8 milijona evrov in so se zmanjšala za 2 % oz. za 16,8 milijona evrov. Delež dolgoročnih sredstev v premoženju družbe znaša 71,4 %. Za 30,9 milijona evrov so nižja opredmetena osnovna sredstva.

Kratkoročna sredstva so znašala 391,6 milijona evrov in so višja za 19 % oz. za 62,7 milijona evrov. Od tega so za 31,9 milijona evrov višji denar in denarni ustrezniki, za 17,3 milijona evrov višje kratkoročne aktivne časovne razmejitev in za 16,3 milijona evrov kratkoročne finančne naložbe.

Vrednost kapitala in rezerv je bila 705,9 milijona evrov, kar je za odstotek oz. za 4,1 milijona evrov več kot konec leta 2015. V strukturi bilančne vsote je predstavljala 51,6% delež.

Dolgoročne obveznosti v višini 162,2 milijona evrov so imele v sestavi bilančne vsote 11,9% delež predvsem zaradi prerazporeditve finančnih obveznosti iz naslova izdanih obveznic na kratkoročni del. Telekom Slovenije je ob zapadlosti (v decembru 2016) poplačal obveznosti iz naslova izdanih obveznic v višini 300 milijonov evrov in obveznosti refinanciral z dolgoročnim sindiciranim posojilom v enaki višini. Obveznosti iz naslova posojila so bile ob koncu decembra 2016, skladno z zahtevami računovodskih standardov, v poslovnih knjigah

razvrščene kot kratkoročne, saj je prišlo do kršitve določila iz posojilne pogodbe (negativni kapital družbe IPKO). Banke posojilodajalke so nam že odobrile spregled kršitve (waiver).

Kratkoročne obveznosti v višini 499,3 milijona evrov predstavljajo 36,5% delež v strukturi bilančne vsote.

Poročanje po segmentih

Za poročanje po segmentih je kot merilo uporabljen sedež opravljanja dejavnosti. Tako Skupina Telekom Slovenije poslovanje predstavlja v dveh segmentih, in sicer: Slovenija in druge države. Podrobnejše informacije podajamo računovodskem poročilu v poglavju 3.2.2. v točki 6. Poročanje po segmentih.

2.2 FINANČNO UPRAVLJANJE IN POSLOVANJE

Cilj finančne politike v Skupini Telekom Slovenije je zagotavljanje plačilne sposobnosti in dolgoročno vzdržne kapitalske strukture. Za družbe v skupini je izvajanje finančne politike in določanje ključnih usmeritev s področja finančnega upravljanja v pristojnosti matične družbe.

Kapitalska ustreznost in plačilna sposobnost na ravni skupine sta rezultat aktivnega načrtovanja in uravnavanja denarnih tokov, zagotavljanja ustrezne ročnosti in razpršitve finančnega dolga, financiranja v okviru skupine, optimiziranja obratnega kapitala in denarnih sredstev ter obvladovanja ključnih finančnih tveganj.

Rezervno likvidnost skupina zagotavlja s kratkoročnimi revolving kreditnimi linijami, ki se redno obnavljajo. Le-te ob koncu leta niso bile črpane. Skupna likvidnostna rezerva na ravni skupine, upošteva tudi limite na transakcijskih računih, je tako ob koncu leta 2016 znašala 105,5 milijona evrov.

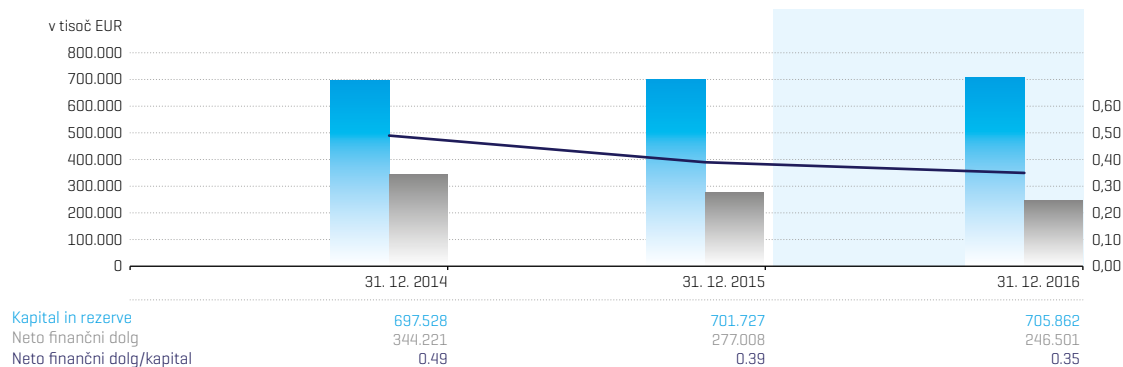
Odvisne družbe se praviloma zadolžujejo pri matični družbi, ki je nosilka financiranja v skupini. Financiranje v okviru skupine in prerazporejanje presežkov denarnih sredstev med družbami omogoča sinergije zaradi ugodnejših pogojev financiranja, ki jih dosega matična družba, in učinkovitejše upravljanje sredstev. Tovrstni način financiranja zagotavlja optimizacijo neto finančnega izida, zmanjšuje posojilno izpostavljenost skupine navzven in s tem zagotavlja večjo finančno fleksibilnost ter učinkovitejše uravnavanje likvidnosti vseh družb v skupini.

Na ravni skupine je izkazana razmeroma nizka zadolženost. Celotne finančne obveznosti skupine so ob koncu leta 2016 znašale 408,7 milijona evrov, večina se jih nanaša na izdajo 5-letnih obveznic v višini 100 milijonov evrov in dolgoročno sindicirano posojilo v višini 300 milijonov evrov. Slednje je bilo črpano v decembru za poplačilo izdaje obveznic 2009 v enaki višini. Posojilo je razdeljeno na tri tranše z različno dinamiko odplačevanj in končno zapadlostjo v marcu 2023, kar bo prihodnji denarni tok razbremenilo velikih enkratnih zapadlosti dolga.

Gibanje neto finančnega dolga

Obstoječa dolgoročna posojila se redno odplačujejo skladno s posojilnimi pogodbami. Neto finančni dolg skupine je na zadnji dan v letu 2016 znašal 246,5 milijona evrov in se je glede na leto 2015 znižal za 11 %. Skupina je v letu 2016 povečala finančno stabilnost, saj se je razmerje med neto finančnim dolgom in kapitalom znižalo in je ob koncu leta znašalo 0,35.

Neto finančni dolg Skupine Telekom Slovenije

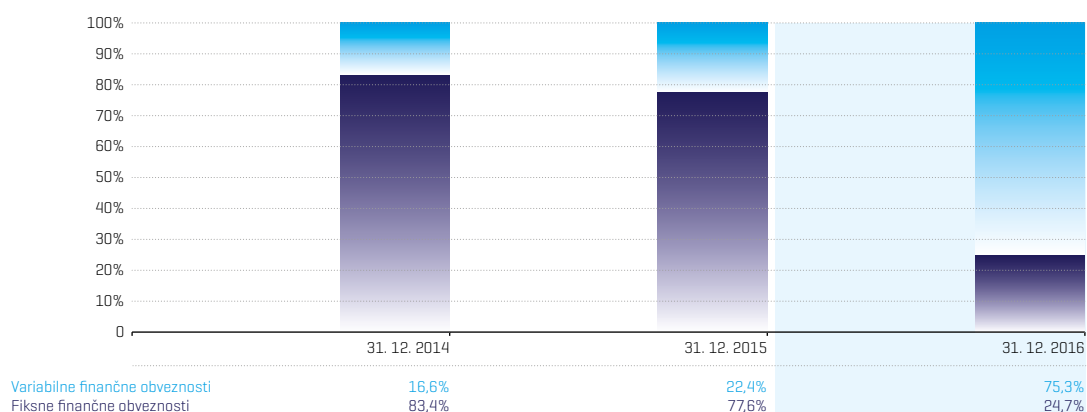

V letu 2016 je skupina pridobila 400 milijonov evrov novih dolgoročnih virov financiranja, obveznosti iz naslova dolgoročnega posojila v višini 300 milijonov evrov pa so bile ob koncu decembra 2016, skladno z zahtevami računovodskih standardov, v poslovnih knjigah razvrščene kot kratkoročne. Prišlo je namreč do kršitve določila iz posojilne pogodbe, za kar so banke posojilodajalke zato družbi v februarju 2017 že podale spregled za kršitev (waiver). Ob neupoštevanju omenjenega prenosa posojila na kratkoročni del bi dolgoročne finančne obveznosti predstavljale 94% delež, kratkoročne pa 6% delež v strukturi vseh finančnih obveznosti.

V strukturi obrestovanih virov financiranja prevladujejo prejeta posojila [75,3 %], sledijo izdane obveznice [24,7 %], zanemarljivi del pa predstavljajo finančni najemi.

Prejeta posojila se obrestujejo z uporabo spremenljivih obrestnih mer, vezanih na 3-mesečni in 6-mesečni EURIBOR, kuponska obrestna mera izdanih obveznic pa je fiksna in znaša 1,95 %. Ponderirani pribitek na spremenljivi del obrestne mere vseh posojil v skupini je konec leta znašal 162 bazičnih točk.

Razmerje med variabilno in fiksno obrestovanimi viri financiranja

Obrestna izpostavljenost v letu 2016 ni bila zavarovana, saj je Telekom Slovenije dolgoročno posojilo v višini 300 milijonov evrov, ki v strukturi obrestno občutljivih finančnih obveznosti predstavlja 98,2-odstotni delež, črpal šele v drugi polovici decembra 2016. Varovanje obrestne mere po tem posojilu je bilo, skladno s posojilno pogodbo, sklenjeno v februarju 2017, v višini polovice dveh tranš, sedemletne (100 milijonov) in petletne (100 milijonov), za celotno obdobje trajanja posamezne tranše.

Upravljanje finančnih tveganj

Pri upravljanju finančnih tveganj smo v letu 2016 največ pozornosti namenjali tveganju likvidnosti in solventnosti ter kreditnemu tveganju. Podrobnejši opis procesov upravljanja finančnih tveganj je podan v računovodskem delu v poglavju 40. Upravljanje finančnih tveganj.

Izpolnjevanje finančnih zavez

Banke posojilodajalke od skupine zahtevajo, da v posojilnih pogodbah vzdržuje opredeljene vrednosti finančnih zavez oziroma kazalnikov. Njihovo nedoseganje je lahko razlog za predčasno zapadlost posojil v plačilo. Na 31. 12. 2016 so bile vse finančne zaveze na ravni skupine dosežene. Kršeno je bilo eno od izmed ostalih pogodbenih določil, za kar pa so banke posojilodajalke že podale spregled.

Bonitetna ocena

Mednarodna bonitetna hiša Moody's Investors Service Ltd. je junija 2016 izdala novo bonitetno poročilo za Telekom Slovenije, s katerim je potrdila bonitetno oceno na ravni Ba2, prihodnje izglede pa spremenila na stabilne. Sprememba je bila predvsem rezultat uspešno zaključenega postopka dolgoročnega zadolževanja v skupni višini 400 milijonov evrov, s čimer se je po mnenju agencije bistveno izboljšal likvidnostni profil Telekoma Slovenije.

V začetku januarja 2017 je bonitetna agencija S&P Telekomu Slovenije dodelila dolgoročno bonitetno oceno BB+, oceno prihodnjih izglede pa opredelila kot stabilno. Bonitetna agencija ocenjuje, da bo Telekom Slovenije, ki se na domačem trgu sooča z močno konkurenco ter pritiskom na cene in marže, svoj tržni položaj ohranjal z nadaljnjim vlaganjem v razvoj omrežja in da bo poslovanje družbe tudi v prihodnje stabilno.

2.3 NALOŽBE V OSNOVNA SREDSTVA IN FINANČNE NALOŽBE

Naložbe v osnovna sredstva²⁷

V Skupini Telekom Slovenije smo za naložbe v gradnjo, posodobitev in razvoj omrežij ter storitev namenili 147,7 milijona evrov, kar je za 23 % oz. 27,8 milijona evrov več kot v letu 2015. Od tega smo za naložbe Telekoma Slovenije namenili 130,8 milijona evrov, preostali del pa za naložbe v razvoj omrežij naših odvisnih družb v jugovzhodni Evropi. Pretežni del naložb smo namenili za nadgradnjo in razvoj širokopolasovnih optičnih omrežij in mobilnih omrežij četrte generacije, ob tem pa smo se osredotočali predvsem na tehnološki razvoj, razvoj novih storitev in nadaljevali z optimizacijo na vseh ravneh svojega poslovanja.

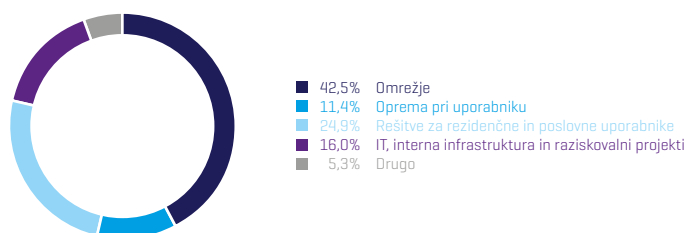
Skladno s strategijo utrjevanja našega tržnega položaja smo februarja 2016 začeli uresničevati projekt gradnje optičnega omrežja s tehnologijo GPON [Gigabitno pasivno optično omrežje].

S konsolidacijo IT-okolja poenostavljamo poslovne procese, hitreje uvajamo spremembe na novih sistemih, pospešeno uvajamo novosti in s tem ustvarjamo učinkovitejše poslovanje družbe. Več v poglavju 2.8. Omrežja, tehnologija in IT.

Naložbe v osnovna sredstva

v tisoč EUR	2016	2015 prilagojeno	Indeks 16/15
Telekom Slovenije	130.799	94.384	139
Druge družbe v Sloveniji	2.839	2.109	135
IPKO – Kosovo	11.915	17.267	69
One in Digi Plus Multimedia – Makedonija	0	2.829	0
Druge družbe v tujini	3.561	4.795	74
Izločitve in prilagoditve	-1.377	-1.488	93
Skupina Telekom Slovenije	147.737	119.896	123

Struktura naložb v osnovna sredstva

Finančne naložbe

Nosilec večine finančnih naložb v skupini je Telekom Slovenije. Njihovo glavnino predstavljajo naložbe v odvisne družbe in skupne podvige ter naložbe v obliki posojil, danih družbam v skupini.

Več v računovodskem poročilu Skupine Telekom Slovenije.

27 GRI GS 203-1, GS 103-1, 103-2, 103-3, GRI I01

2.4 UPRAVLJANJE TVEGANJ

Redno smo posodabljali seznam prepoznanih tveganj in poročanje.

Ponovno smo opredelili sprejemljive stopnje tveganja.

Spremljali smo odstopanja od sprejemljivih stopenj tveganj in po potrebi ustrezno ukrepali.

Postopno smo uvajali ključne indikatorje tveganj.

Krepili smo kulturo odgovornega prevzemanja tveganj.

Sistem upravljanja tveganj

Tveganje za Skupino Telekom Slovenije predstavlja morebitno negotovost dogodka, ki lahko pozitivno ali negativno vpliva na doseganje ciljev in je po svoji naravi vgrajeno v vse poslovne procese in odločitve. Sistem upravljanja tveganj v skupini celovito ureja Politika obvladovanja tveganj, ki je zavezujoča za vse družbe v skupini. Vsebuje osnovne smernice za obvladovanje tveganj, vključno s pristojnostmi in odgovornostmi.

Koordiniranje sistema upravljanja tveganj poteka v okviru Sektorja za finance Telekoma Slovenije in vključuje:

- poročanje o pomembnih tveganjih,
- razvoj metodologije in orodij,
- opozarjanje na potencialna tveganja na posameznih področjih in v poslovnih funkcijah ter
- sodelovanje in strokovno pomoč pri izvajanju procesov upravljanja tveganj.

Pri tem sodeluje tudi Služba za notranje revidiranje, ki na podlagi ocene in popisa tveganj načrtuje letne revizijske preglede. Pri tem ima posebno vlogo pri usmerjanju in koordinaciji aktivnosti Odbor za tveganja, ki ga vodi pristojni član uprave. V letu 2016 se je odbor sestel na štirih sejah, obravnaval je trimesečna poročila o upravljanju tveganj in dopolnitvah metodologije. Odbor je prav tako svetoval in pomagal pri integraciji upravljanja tveganj v poslovne procese.

Proces prepoznavanja in obvladovanja tveganj

V vsako večjo poslovno odločitev in projekt ter v vsak poslovni načrt vključujemo proces prepoznavanja, analize in priprave načrta nadaljnjega obvladovanja možnih tveganj. Ta proces zajema sistematično komuniciranje in posvetovanje, opredelitev tveganj, analizo, vrednotenje, spreminjanje, nadzor, spremljanje in pregledovanje tveganj.

Zaznana tveganja smo razvrstili v štiri glavne skupine:

- strateška oz. poslovna tveganja,
- finančna tveganja,
- operativna tveganja,
- regulatorna tveganja oz. tveganja skladnosti poslovanja.

Ocenjujemo jih po sprejeti metodologiji, kjer je stopnja tveganja izračunana kot zmnožek med verjetnostjo za uresničitev tveganja in njegovim vplivom [posledico]. Merila za ocenjevanje posledic uresničitve dogodka so finančni učinki in občutljivost področja, pri čemer ocenjujemo predvsem vpliv na zadovoljstvo uporabnikov in potencialno zmanjšanje ugleda družbe.

Za obvladovanje tveganj uporabljamo naslednje strategije: sprejetje tveganja, izogibanje tveganju, prenos tveganja na tretjo osebo in zmanjšanje tveganja.

Za zmanjševanje tveganj uporabljamo naslednje ukrepe:

- vzpostavitev notranjih kontrol,
- izpeljava scenarijev za znižanje tveganj na sprejemljivo raven,
- transakcije na denarnem trgu in
- uporaba izvedenih finančnih instrumentov, najpogosteje obrestne zamenjave in obrestne kapice.

V procesu obvladovanja tveganj imajo pomembno vlogo naslednji **lastniki tveganj**:

- člani uprave,
- direktorji družb v skupini,
- direktorji sektorjev,
- vodje služb in drugih organizacijskih enot,
- vodje projektov ter strokovno osebje s pooblastili.

Lastniki tveganj so odgovorni za začetno prepoznavanje tveganj na svojih področjih, njihovo spremljanje in uresničevanje ukrepov. Seznam prepoznanih obstoječih in možnih tveganj redno posodabljam. Izvajanje ukrepov spremljam redno, na tri mesece, o tem poročamo upravi ter nadzornemu svetu. Sestavni del gradiv, ki so predložena upravi v postopkih odločanja, je priloga o zaznanih tveganjih.

Ključna tveganja v Skupini Telekom Slovenije in aktivnosti v letu 2016

Ključna zaznana tveganja so:

- **tveganja iz zunanjega okolja:** konkurenčno-tržna in regulatorna tveganja ter tveganja neizpolnitve obveznosti uporabnikov in operaterjev, tveganja podnebnih sprememb,²⁸
- **notranja tveganja:** tveganja nadzora in učinkovitosti procesov, delovanja in varnosti na področju IKT-tehnologij ter tveganja, povezana z zaposlenimi.

Konkurenčno-tržna tveganja

Telekom Slovenije se, tako kot večina prvotnih operaterjev v Evropi, sooča z upadanjem števila uporabnikov. To je predvsem posledica močne konkurence in cenovne občutljivosti uporabnikov. Med tržnimi tveganji in tveganji, povezanimi s konkurenco, tako ostaja povečano tveganje prehoda poslovnih in rezidenčnih uporabnikov na konkurenčna omrežja. Za obvladovanje tovrstnih tveganj prilagajamo ponudbo ter izvajamo aktivnosti za pospeševanje prodaje in zadržanje obstoječih naročnikov. Veliko pozornosti namenjamo izboljšanju procesov za podporo uporabnikom.

Regulatorna tveganja

Regulatorna tveganja ostajajo za Telekom Slovenije ocenjena visoko, saj Evropska komisija pripravlja ukrepe za uveljavitev Uredbe o evropskem enotnem trgu elektronskih komunikacij. Uredba namreč s 15. junijem 2017 odpravlja zaračunavanje maloprodajnih pribitkov za gostovanje in zaračunavanje storitev gostovanja. V okviru Strategije za enotni digitalni trg pa Evropska komisija pripravlja reformo telekomunikacijskih pravil, saj je obstoječi evropski regulatorni okvir iz leta 2009.

Tveganja postopkov pred regulatorji in pravna tveganja, povezana s tožbami in zakonodajo, tako ostajajo, in sicer kljub uvedenim ukrepom za zmanjšanje regulatornih tveganj (navedeni so v pregledu tveganj Telekoma Slovenije).

Finančna tveganja

Plačilna sposobnost skupine je rezultat aktivnega načrtovanja in uravnavanja denarnih tokov, zagotavljanja ustrezne ročnosti in razpršitve finančnega dolga, financiranja v okviru skupine, optimiziranja obratnega kapitala in denarnih sredstev. Likvidnostno tveganje na ravni skupine se obvladuje v matični družbi, ki načrtuje in spremlja potrebe po finančnih sredstvih odvisnih družb in jim zagotavlja potrebne finančne vire. Kratkoročna neuravnoteženost denarnih tokov se uravnava z bančnimi kratkoročnimi revolving linijami in limiti na TRR. Telekom Slovenije je marca 2016 podpisal dolgoročno sindicirano posojilo v višini 300 milijonov evrov za namen refinanciranja obveznic, ki so zapadle v decembru 2016. S tem smo predčasno zagotovili potrebna finančna sredstva, odpravili tveganje refinanciranja in izkoristili ugodne razmere zadolževanja na bančnem trgu. V juniju je Telekom Slovenije izdal nove obveznice na domačem trgu v višini 100 milijonov evrov za namen financiranja investicij. Z izdajo obveznic in novim posojilom se je tako bistveno izboljšala sestava virov financiranja, posledično pa so se znižala s tem povezana tveganja.

V strukturi obrestovanih finančnih obveznosti skupine predstavljajo obveznosti s spremenljivo obrestno mero 75,3% delež. Preostale obveznosti so iz naslova izdanih obveznic s fiksno obrestno mero. Obrestna izpostavljenost v letu 2016 ni bila zavarovana, saj je Telekom Slovenije dolgoročno posojilo v višini 300 milijonov evrov, ki v strukturi obrestno občutljivih finančnih obveznosti predstavlja 98,2% delež, črpal šele v drugi polovici decembra 2016. Varovanje obrestne mere po tem posojilu je bilo sklenjeno v februarju 2017, v višini polovice dveh tranš, sedemletne (100 milijonov) in petletne (100 milijonov), za celotno obdobje trajanja posamezne tranše.

Valutno tveganje je ocenjeno kot nizko, zato ne uporabljamo instrumentov zavarovanja.

Neplačevanje obveznosti naročnikov (maloprodaja) in operaterjev (veleprodaja) je najpomembnejši vir kreditnega tveganja (tveganja neizpolnitve obveznosti nasprotne stranke). V družbah v Skupini Telekom Slovenije imamo zato uvedene postopke upravljanja terjatev, ki zajemajo spremljanje bonitete poslovnih partnerjev, zavarovanje terjatev, spremljanje visokega prometa naročnikov in izterjavo. Izterjava poteka po vnaprej postavljenem časovnem načrtu, zunanja izterjava pa prek specializiranih agencij. Zaradi navedenih postopkov je kreditno tveganje ocenjeno kot obvladljivo. Podrobnejši pregled finančnih tveganj je predstavljen v računovodskem poročilu.

Tveganje odtekanja prihodkov v procesih obračuna

Podobno kot drugi operaterji tudi v Telekomu Slovenije zaznavamo tveganje izgube prihodkov v procesu od zajema podatkov v centrali do obračuna in tveganje nekakovostnih podatkov ali izgube podatkov med OSS/BSS-sistemi. Tveganje zmanjšujemo s sistemom za preprečevanje odtekanja prihodkov.

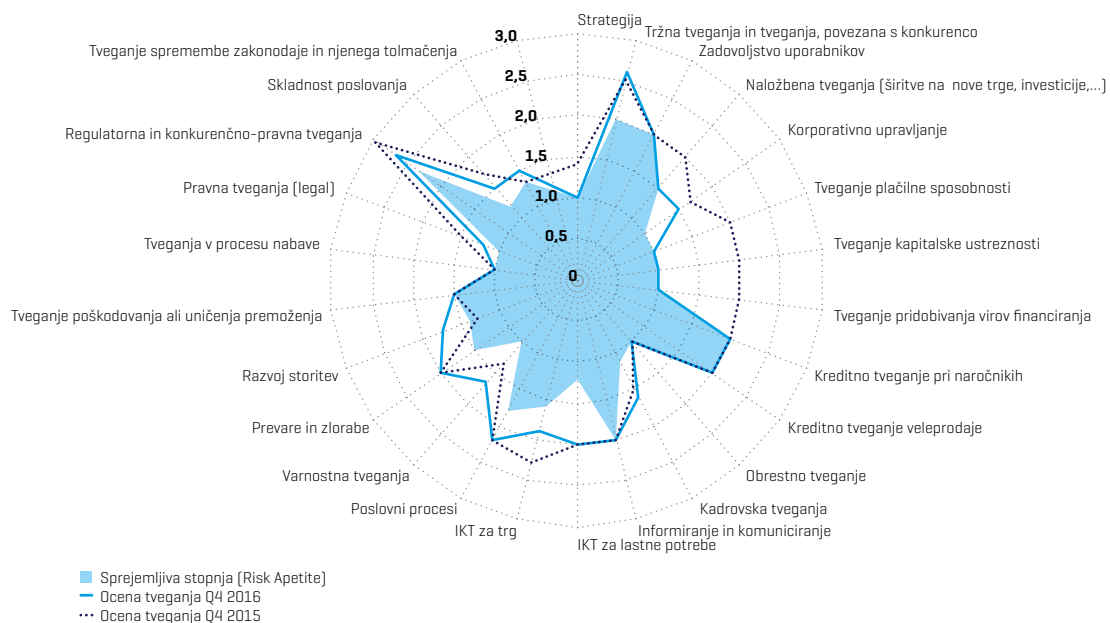
Tveganje delovanja in varnosti na področju informacijsko-komunikacijskih tehnologij (IKT)

Posebno pozornost smo tudi v letu 2016 posvečali obvladovanju operativnih tveganj na področju IKT-omrežij, storitev in naprav. Tveganje delovanja in varnosti na področju dostopnega omrežja ocenjujemo s srednjo stopnjo. Za zmanjšanje tovrstnega tveganja dajemo pri gradnji kableskega omrežja prednost podzemni izvedbi z uporabo zaščitnih cevi in cevne kableske kanalizacije. Z intenzivnimi vlaganji v optična omrežja zagotavljamo višjo stopnjo zanesljivosti delovanja omrežja in znižujemo tveganje staranja omrežja. V določenih omrežnih segmentih, kjer zaznavamo večja tveganja delovanja in varnosti, smo izvedli posodobitve in povečanje zmogljivosti z redundanco.

Tveganja nedelovanja povezav in storitev, ki jih izvajajo drugi subjekti, obvladujemo z vpeljanimi procesi za spremljanje in poročanje o dogovorjeni ravni zagotavljanja storitev na najetih omrežjih ter s standardizacijo zahtev do ponudnikov omrežij za nova najemna omrežja. Vzpostavljeno je tekoče obveščanje o načrtovanih delih na omrežjih operaterjev.

Ključna tveganja po posameznih družbah in trgih

V letu 2016 smo preverili in ponovno določili stopnje sprejemljivega tveganja. Primerjava dejanskih ocen tveganj s sprejemljivimi stopnjami za družbo Telekom Slovenije je podana v naslednjem grafičnem prikazu:

V spodnjih preglednicah predstavljamo ključna tveganja po posameznih družbah in trgih ter tveganja, za katera ocenjujemo, da jim bo skupina izpostavljena tudi v prihodnje. Ukrepi za njihovo obvladovanje so prikazani pri vsakem od zaznanih tveganj. Preverjanje in analiza izvedenih ukrepov se izvajata v okviru Sektorja za finance Telekoma Slovenije v tesnem sodelovanju z lastniki tveganj. V primeru neučinkovitosti sprejetih ukrepov analiziramo razloge zanje in na podlagi analize pripravimo korektivne ukrepe.

Tveganja za Telekom Slovenije

Strateška oz. poslovna tveganja

Strateška oz. poslovna tveganja so povezana z uspešnim uresničevanjem strategije, sposobnostjo kratkoročnega in dolgoročnega ustvarjanja poslovnih prihodkov ter z ohranjanjem vrednosti premoženja in ugleda.

Tveganje	Način obvladovanja	Vpliv	Verjetnost	Stopnja tveganja
Tveganje zmanjšanja števila uporabnikov zaradi prehoda k drugim ponudnikom storitev	<ul style="list-style-type: none"> Zagotavljanje konkurenčnih rešitev v omrežju Telekoma Slovenije. Zagotavljanje kakovostnega delovanja storitev in sistemov. Akcije za preprečevanje odhodov z uporabo napovednega modela. Prilagajanje ponudbe potrebam uporabnikov in trendom v panogi. Prenova prodajnih mest. Pospeševanje prodajnih aktivnosti prek vseh prodajnih kanalov. 	3	3	9
Tveganje zmanjšanja dobičkonosnosti uporabnikov	<ul style="list-style-type: none"> Vsebinska in cenovna optimizacija ponudbe. Optimizacija prodajne mreže. 	3	3	9
Tveganja konsolidacije regionalnih trgov elektronskih komunikacij	<ul style="list-style-type: none"> Aktivno sodelovanje v procesu konsolidacije. Ustrezno ovrednotenje sinergij in realizacija tržnih priložnosti. 	3	3	9
Tveganje zmanjšanja zadovoljstva uporabnikov zaradi neizpoljenih pričakovanj in zahtev	<ul style="list-style-type: none"> Interna in zunanja izobraževanja. Izboljšanje procesov za podporo uporabnikom. Mentorstvo in spremljanje dela zaposlenih v kontaktnem centru. Merjenje zadovoljstva uporabnikov po vsakem stiku. 	3	2	6
Tveganje pri uvajanju novih storitev in produktov ter spreminjanju obstoječih	<ul style="list-style-type: none"> Poenostavljanje ponudbe in usmerjanje na določen segment uporabnikov pri uvajanju novih storitev. Testiranje novih produktov in opreme tako v laboratoriju kot pri testnih uporabnikih ter merjenje vpliva na ostale segmente. Izboljšave pri vodenju projektov in izračunih ekonomičnosti. Postopno uvajanje novih storitev in spremljanje njihovega vpliva na obstoječo ponudbo. Spremljanje trga in konkurentov, motivacija zaposlenih za inovacije in izboljšave, pravočasen odziv na potrebe uporabnikov, skrajševanje časa od ideje do realizacije. Definiranje in obvladovanje poslovnih procesov ter njihova IT-podpora. Intenzivno spremljanje kakovosti storitev takoj po uvedbi in hitro ukrepanje ob ugotovljenih pomanjkljivostih. 	2	2	4

Vpliv: 1 – majhen, 2 – zmeren, 3 – velik, 4 – zelo velik

Verjetnost: 1 – malo verjetno, 2 – možno, 3 – zelo verjetno, 4 – skoraj gotovo

Stopnja tveganja: ■ nizka [1-3], ■ srednja [4-6], ■ visoka [8-9], ■ zelo visoka stopnja pomembnosti tveganja [12-16]

Finančna tveganja

V spodnji preglednici so povzeta ključna finančna tveganja in ukrepi za njihovo obvladovanje, podrobneje pa tovrstna tveganja obravnavamo v računovodskem poročilu.

Zaznana finančna tveganja

Tveganje	Način obvladovanja	Vpliv	Verjetnost	Stopnja tveganja
Tveganje kratkoročne plačilne sposobnosti	<ul style="list-style-type: none"> Načrtovanje in uravnavanje denarnih tokov. Upravljanje z obratnim kapitalom. Kratkoročne kreditne linije pri bankah. Upravljanje s presežki denarnih sredstev. Redni stiki z bankami in preverjanje možnosti za refinanciranje obstoječega dolga. Uporaba presežkov denarnih sredstev znotraj skupine [»cash pooling«]. 	3	1	3
Tveganje kapitalske ustreznosti in dolgoročne plačilne sposobnosti	<ul style="list-style-type: none"> Zagotavljanje ustreznega razmerja med dolgom in kapitalom. Ohranjanje bonitetne ocene in posledično zmožnosti za zagotavljanje dolgoročnih virov financiranja. 	3	1	3
Tveganje pridobivanja virov financiranja	<ul style="list-style-type: none"> Zagotavljanje ustrezne bonitetne ocene. Alternativni nebančni viri financiranja. Pravočasno zaznavanje potreb po virih. Vzdrževanje poslovnega sodelovanja z bankami. 	3	1	3
Tveganje neizpolnitve obveznosti naročnikov	<ul style="list-style-type: none"> Striktno upoštevanje kreditnih limitov pri prodaji preko vseh kanalov in izvajanje ukrepov v skladu s Pravilnikom o upravljanju s terjatvami. Spremljanje dnevnih odmikov prometa naročnikov glede na povprečno porabo in obveščanje o povečani porabi. Redno izvajanje izterjave po časovnem načrtu. 	3	2	6
Tveganje neizpolnitve obveznosti operaterjev	<ul style="list-style-type: none"> Izvajanje sistema upravljanja kreditnega tveganja pri operaterjih. Redno spremljanje terjatev in obveznosti, izterjava po obstoječih predpisih. Izvajanje postopkov v primeru neplačevanja na domačem veleprodajnem trgu. Preverjanje bonitet operaterjev pri sklepanju novih pogodb. 	3	2	6
Izpostavljenost do odvisnih družb	<ul style="list-style-type: none"> Nadzor nad poslovanjem in finančnim stanjem odvisnih družb. Nadzor nad višino izpostavljenosti. Zavarovanja v posojilnih pogodbah. 	4	1	4
Obrestno tveganje	<ul style="list-style-type: none"> Tekoče spremljanje finančnih trgov. Zavarovanje obrestne mere v višini 50 % obrestno občutljivih obveznosti. 	1	2	2

Vpliv: 1 - majhen, 2 - zmeren, 3 - velik, 4 - zelo velik

Verjetnost: 1 - malo verjetno, 2 - možno, 3 - zelo verjetno, 4 - skoraj gotovo

Stopnja tveganja: ■ nizka [1-3], ■ - srednja [4-6], ■ - visoka [8-9], ■ - zelo visoka stopnja pomembnosti tveganja [12-16]

Tveganja delovanja – operativna tveganja

V sledeči preglednici predstavljamo operativna tveganja – tveganja izgub. Ta so posledica neprimerne ali neuspešnega izvajanja notranjih procesov, ravnanj ljudi ali delovanja sistemov oz. zunanjih dejavnikov.

Tveganje	Način obvladovanja	Vpliv	Verjetnost	Stopnja tveganja
Tveganje kot posledica manjše zavzetosti zaposlenih	<ul style="list-style-type: none"> • Skrb za zaposlene, izobraževanje in razvoj vodij na vseh ravneh. • Kadrovske kolegije z direktorji sektorjev. • Komuniciranje o izvajanju kadrovskega sistema. • Prenova sistema nagrajevanja. 	2	2	4
Tveganje zastaranja oz. nezadostnega znanja zaposlenih	<ul style="list-style-type: none"> • Dosledno izvajanje načrta izobraževanja. • Ozaveščanje o uporabi novih izobraževalnih kanalov. • Spodbujanje internega prenosa znanj in internega predavateljstva. 	2	2	4
Tveganje pomanjkanja inovativnosti in kreativnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj in spodbujanje kulture inovativnosti ter ustvarjalnosti. • Prenova procesa inovacij in sistema Brihta. 	2	3	6
Tveganje neustrezne organizacijske kulture	<ul style="list-style-type: none"> • Ustrezno komuniciranje z zaposlenimi glede strateških usmeritev, vizije in vrednot. • Opredelitev želene organizacijske kulture in priprava strategije za dosego le-te. 	3	2	6
Tveganje oteženega konstruktivnega dialoga s socialnimi partnerji	<ul style="list-style-type: none"> • Stalno sodelovanje s socialnimi partnerji. 	2	1	2
Tveganje korporativne medijske izpostavljenosti in negotovosti med zaposlenimi	<ul style="list-style-type: none"> • Redno in sprotno obveščanje zaposlenih. • Spremljanje dogajanja v notranjem in zunanjem okolju. • Aktivno upravljanje informacij v deležniškem okolju. 	2	2	4
Tveganje delovanja in varnosti IKT-omrežij in naprav	<ul style="list-style-type: none"> • Izvajanje preventivnih ukrepov za ugotavljanje morebitnih težav in kritičnih točk, testiranje in usposabljanje osebja za pravilno ukrepanje. • Izvajanje sistema vodenja varovanja informacij [SVVI] za redno delovanje. • Posodabljanje sistema upravljanja neprekinjenega poslovanja [SUNP] za ukrepanje v primeru izrednih dogodkov. 	3	2	6
Tveganje delovanja in varnosti za segment IP/ MPLS	<ul style="list-style-type: none"> • Implementacija nove generacije agregacijskega omrežja 	4	2	8
Tveganje načrtovanja in razvoja IKT-tehnologij	<ul style="list-style-type: none"> • Stalno pridobivanje ekspertnih znanj z vseh področij. • Testiranje in validacija rešitev. • Redno spremljanje trendov. 	3	2	6
Tveganje odvisnosti od zunanjih izvajalcev	<ul style="list-style-type: none"> • Oblikovanje strateškega partnerstva z dobavitelji. • Izvajanje strategije dveh dobaviteljev [»dual vendor«], kjer je to mogoče. • Opredelitev postopkov upravljanja partnerjev v procesu razvoja IT-rešitev, formalizacija procesa upravljanja IT-potreb. 	3	2	6
Tveganja nedelovanja povezav in storitev, ki jih zagotavljajo drugi subjekti	<ul style="list-style-type: none"> • Standardizirane zahteve Telekom Slovenije do ponudnikov omrežij za nova najemna omrežja. • Prilagoditev IT-sistemov avtomatskega obveščanja in sprotne obveščanje o načrtovanih delih na omrežjih operaterjev. • Ureditev procesov za spremljanje in poročanje o kazalnikih po sporazumu o ravni zagotavljanja storitev [SLA] na najetih omrežjih. 	3	2	6
Tveganje staranja omrežja in tehnologij	<ul style="list-style-type: none"> • Prenos storitev z bakrenega na optično omrežje, preventivno vzdrževanje, zamenjava kritičnih elementov, pridobitev dodatne rezervne opreme iz odstranjene opreme. • Uvajanje novih tehnoloških rešitev. • Prenova omrežja ob upoštevanju realnih razpoložljivih sredstev. 	3	2	6
Tveganje zlorab	<ul style="list-style-type: none"> • Uporaba in nadgradnja sistemov za preprečevanje zlorab [FMS]. • Uporaba obstoječih sistemov varovanja objektov družbe. • Dvigovanje varnostne kulture zaposlenih. • Vpeljava novih tehnologij za povišanje varnosti storitev. 	2	3	6
Tveganje izgub zaradi razkritja poslovnih skrivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Ustvarjanje primerne komunikacijske kulture za zmanjševanje nenadzorovanega odliva informacij, ki škodujejo ugledu družbe. • Izvajanje splošnih aktov, krepitev varnostne kulture. 	3	1	3
Tveganje kibernetске varnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Izvajanje politike informacijske varnosti in sistemov varovanja in vodenja informacij [SVVI]. • Vzpostavljeni varnostni sistemi [požarne pregrade ...] 	4	2	8

Tveganje	Način obvladovanja	Vpliv	Verjetnost	Stopnja tveganja
Tveganje izgube prihodkov v procesih »switch to bill«	<ul style="list-style-type: none"> Uporaba vzpostavljenega sistema za preprečevanje odtekanja prihodkov [RAS]. 	2	4	8
Tveganje učinkovitosti procesov	<ul style="list-style-type: none"> Prepoznavanje in popis ključnih procesov s predlogi izboljšav in njihova optimizacija. Uveljavljanje sprejete metodologije prenove procesov v družbi. 	3	2	6
Tveganje neustreznega vodenja sodnih in upravnih postopkov	<ul style="list-style-type: none"> Sodelovanje v zakonodajnem postopku s podajo strokovno utemeljenih predlogov. Aktivna obramba pred sodišči in oporekanje tožbam, prizadevanje za izvensodno reševanje sporov, posvetovanje z notranjimi in zunanji pravnimi strokovnjaki v izogib nadaljnjim tožbenim zahtevkom pri občutljivih poslovnih odločitvah. 	4	1	4
Tveganje poškodovanja/ uničenja premoženja – neposredne škode	<ul style="list-style-type: none"> Tveganje je preneseno na zavarovalnico v okviru določenih limitov kritja. 	3	2	6

Vpliv: 1 – majhen, 2 – zmeren, 3 – velik, 4 – zelo velik

Verjetnost: 1 – malo verjetno, 2 – možno, 3 – zelo verjetno, 4 – skoraj gotovo

Stopnja tveganja: ■ nizka [1-3], ■ – srednja [4-6], ■ – visoka [8-9], ■ – zelo visoka stopnja pomembnosti tveganja [12-16]

Regulatorna tveganja oziroma tveganja skladnosti poslovanja

Regulatorna tveganja so tveganja, ki izhajajo iz zakonskih in regulatornih zahtev.

Zaznana regulatorna tveganja in tveganja skladnosti poslovanja

Tveganje	Način obvladovanja	Vpliv	Verjetnost	Stopnja tveganja
Tveganje pritiska regulatorja z vidika cenovnih, tehničnih in tehnoloških obveznosti	<ul style="list-style-type: none"> Proaktivno sodelovanje v vseh regulatornih postopkih s podajanjem pripomb, stališč ter ustreznih analiz. 	3	3	9
Zagotavljanje skladnosti poslovanja s konkurenčnim pravom	<ul style="list-style-type: none"> Zagotovitev skladnosti poslovanja z upoštevanjem mnenj pravne stroke. Aktivna obramba v postopkih, posvetovanje z zunanjimi in notranjimi pravniki pri občutljivih poslovnih odločitvah. 	4	2	8
Tveganje skladnosti poslovanja pri uporabi licenčne programske opreme	<ul style="list-style-type: none"> Restriktivna politika dodeljevanja uporabe programske opreme. Ozaveščanje zaposlenih o pomembnosti uporabe legalnih programskih orodij. Menjava plačljive z odprtokodno programsko opremo. 	3	2	6
Tveganja s področja energetske učinkovitosti in ravnanja z okoljem	<ul style="list-style-type: none"> Vzdrževanje in dograjevanje formaliziranih sistemov kakovostnega vodenja. Izvajanje projekta učinkovite rabe energije in spremljanje kazalnikov. 	2	3	6
Varnost osebnih podatkov	<ul style="list-style-type: none"> Postopki in ukrepi, s katerimi se varuje osebne podatke, preprečuje slučajno ali namerno nepooblaščen uničenje podatkov, njihova sprememba ali izguba ter nepooblaščen obdelava teh podatkov. 	2	1	2
Tveganje korporativne integritete	<ul style="list-style-type: none"> Etični kodeks in smernice na področju navzkrižja interesov. Vzpostavitev sistema skladnosti poslovanja. 	2	2	4

Vpliv: 1 – majhen, 2 – zmeren, 3 – velik, 4 – zelo velik

Verjetnost: 1 – malo verjetno, 2 – možno, 3 – zelo verjetno, 4 – skoraj gotovo

Stopnja tveganja: ■ nizka [1-3], ■ – srednja [4-6], ■ – visoka [8-9], ■ – zelo visoka stopnja pomembnosti tveganja [12-16]

Ključna tveganja za družbo TSmedia

- **Tveganje zmanjšanja zakupljene količine oglasov** obvladujemo z vlaganji v tehnični in oblikovni razvoj produktov ter prodajno-razvojnimi projekti, prilagojenimi kupcem in aktualnim temam.
- **Tveganje prepočasnega razvoja trga digitalnega oglaševanja** zmanjšujemo s pospeševanjem razvoja trga, tudi s sodelovanjem s preostalimi digitalnimi mediji in agencijami v okviru združenj.
- **Tveganje morebitne neustrezne kapitalske strukture** obvladujemo z izvajanjem ukrepov za izboljšanje poslovanja in pripravo planov za zagotovitev ustrezne kapitalske strukture.

Ključna tveganja za družbo GVO

- Tveganje operativne izvedbe in kakovosti izvedenih projektov se z rastjo obsega poslovanja povečuje. Obvladujemo ga s prenosom enostavnih del na podizvajalce, z zaposlitvijo dodatnih delavcev za čas izvedbe večjih projektov in uvajanjem novih delavcev za delo na projektih, z nakupom ustrezne opreme za dodatne ekipe in nadomeščanjem izrabljenih osnovnih sredstev, prilagajanjem organizacije dela in internih procesov ter pripravo projektnih planov.

Ključna tveganja za družbo Avtenta

- Zaradi povečanega obsega poslov je zaznano **tveganje pomanjkanja primernih izvedbenih kadrov** na storitvenem delu. Ukrepamo z vzpostavljanjem kadrovske povezave z zunanjimi partnerji, obenem pa intenzivno iščemo primerne kadre na trgu.

Ključna tveganja za družbo Soline

- Za znižanje **tveganja poslovanja term Lepa Vida** se izvaja aktivno trženje in povezovanje z lokalnimi hotelskimi verigami.
- Zaradi negotovosti glede izpolnjevanja obveznosti države iz obstoječe koncesijske pogodbe in nedefiniranih prispevkov za upravljanje Krajinskega parka Sečoveljske soline je zaznano povečano **likvidnostno tveganje**. Plačilno sposobnost zagotavljamo z načrtnim upravljanjem denarnih sredstev, načrtovanjem denarnih tokov ter s kratkoročnim in dolgoročnim financiranjem znotraj skupine.
- **Stalno so prisotna tveganja neustreznih vremenskih razmer**, saj gre večinoma za sezonsko dejavnost. Dolga obdobja sončnega vremena in suhega vetra so nujna za tradicionalno proizvodnjo zadostnih količin soli, slabo deževno vreme pa pomeni tudi manjšo obiskanost term Lepa Vida.

Ključna tveganja na Kosovu

- Prisotna so **konkurenčno-tržna tveganja**, predvsem tveganje nelojalne konkurence. Na tveganja se odzivamo s spremljanjem razpisov in ustrezno uporabo pravnih sredstev, pri poslovanju s poslovnimi uporabniki pa delujemo še bolj proaktivno.
- **Tveganje zmanjšanja prihodkov zaradi alternativnih komunikacijskih kanalov** (Viber, Skype itd.) obvladujemo s skrbnim spremljanjem razvoja trga. Negativni učinki se delno nadomeščajo s prilagojenimi ponudbami za podatkovne storitve.
- Zaznano je **tveganje zaradi različnega razumevanja višine nadomestila** za avtorske pravice za prenos programov prek kableske platforme, ki ga določa Zakon o avtorskih pravicah. Rešujemo ga v okviru pogajanj z VAPIC, kolektivno organizacijo za avtorske pravice.
- Tveganje morebitne neustrezne kapitalske strukture obvladujemo z izvajanjem ukrepov za izboljšanje poslovanja in pripravo planov za zagotovitev ustrezne kapitalske strukture.

Ključna tveganja v Bosni in Hercegovini

- **Likvidnostno tveganje** obvladujemo z upravljanjem in načrtovanjem denarnih tokov ter kratkoročnim in dolgoročnim financiranjem znotraj skupine.
- Na trgu Bosne in Hercegovine so **pravna tveganja** ocenjena kot visoka zaradi neurejenega pravnega okolja in dolgotrajnih postopkov pri pridobivanju gradbenih in uporabnih dovoljenj. Posamezni deli omrežja so tako še vedno brez ustreznih dovoljenj, kljub začetim postopkom za legalizacijo.
- **Tveganje neprekinjenega delovanja omrežij** in storitev zmanjšujemo z vzpostavljanjem redundantnih povezav na posameznih segmentih omrežja.

2.5 POSLOVNO OKOLJE IN TRENDI V PANOGI

2.5.1 Vpliv makroekonomskega okolja na poslovanje

Slovenija

V letu 2015 so se gospodarski rezultati v vseh državah članicah EU izboljšali ali so ostali stabilni, do leta 2017 pa je pričakovati rast gospodarstva vseh držav članic. Jesenska UMAR-jeva napoved gospodarskih gibanj za Slovenijo predvideva nadaljevanje ugodnih gospodarskih gibanj. Dinamiko rasti BDP bodo zaznamovale predvsem državne investicije, povezane z obsegom črpanja sredstev EU. Rast BDP naj bi tako v letu 2016 znašala 2,3 %, v letih 2017 in 2018 pa 2,9 % oz. 2,6 %.

Ključni dejavnik rasti gospodarske aktivnosti bodo izvoz ter rast tujega povpraševanja in izboljševanje konkurenčnosti menjalnega sektorja. Poleg omenjenega pa bo k rasti prispevala tudi domača potrošnja ob občutnem izboljšanju razmer na trgu dela in visoki ravni zaupanja potrošnikov. Ti pozitivni trendi se bodo nadaljevali tudi v prihodnjih dveh letih. Cene življenjskih potrebščin se bodo nekoliko povišale, vendar bo inflacija ostala razmeroma nizka, do leta 2018 bo tako ostala pod 2 %. Tudi na trgu dela je pričakovati ugodna gibanja, vendar jih bodo v vedno večji meri zaznamovale demografske spremembe, zlasti krčenje števila delovno sposobnega prebivalstva.

Kljub ugodnim napovedim ostajajo nekatere negotovosti v mednarodnem okolju, predvsem v povezavi z brexitom, prihodnjimi migracijskimi tokovi in različno dinamiko okrevanja največjih svetovnih gospodarstev. Tveganja v domačem okolju so manj izrazita in bolj uravnotežena kot v predhodnih napovedih. Negotovi so predvsem obeti glede obsega prihodnjega črpanja sredstev EU in s tem investicij države.²⁹

Pomembnejši makroekonomski kazalniki v Sloveniji

	2012	2013	2014	2015	Jesenska napoved 2016		
					2016	2017	2018
BDP (realna rast, v %)	-2,7	-1,1	3,1	2,3	2,3	2,9	2,6
BDP v mio. EUR (tekoče cene)	36.003	35.917	37.332	38.570	40.004	41.416	42.885
Stopnja registrirane brezposelnosti (v %)	12,0	13,1	13,1	12,3	11,2	10,2	9,5
Produktivnost dela (BDP na zaposlenega)	-1,8	0,0	2,6	1,2	0,4	1,5	1,5
Inflacija (konec leta)	2,7	0,7	0,2	-0,5	1,1	1,4	1,5
Inflacija (povprečje leta)	2,6	1,8	0,2	-0,5	0,1	1,4	1,5
Zasebna potrošnja (realna rast, v %)	-2,5	-4,0	2,0	0,5	2,3	2,2	2,0
Državna potrošnja (realna rast, v %)	-2,2	-2,1	-1,2	2,5	2,0	1,3	0,7

Vir: SURS, BS, ECB, preračuni in napovedi UMAR (Jesenska napoved gospodarskih gibanj, september 2016).

Jugovzhodna Evropa

V državah jugovzhodne Evrope, kjer deluje Skupina Telekom Slovenije, je bruto domači proizvod (BDP) na ravni držav v razvoju oz. je v nekaterih državah tudi šestkrat manjši kot v Sloveniji. Kljub postopni rasti gospodarstva na teh trgih je brezposelnost še vedno razmeroma zelo visoka, kar vodi do znatno nižjih cen telekomunikacijskih storitev kot v Sloveniji. Gospodarstvo na teh trgih ostaja odvisno od gospodarskega in zaposlitvenega razvoja v zahodni Evropi in opredeljuje nakazila ter neposredna tuja vlaganja.

Na **Kosovu** je gospodarska rast v letu 2015 znašala 4 %. V 2016 je bila na podobni ravni in je dosegla 4,1 %. V prihodnjem letu naj bi se po napovedih nekoliko zmanjšala, na 3,3 %. Tudi razmere na področju trga dela se izboljšujejo, saj stopnja brezposelnosti počasi upada in je v letu 2015 dosegla 32,9 %.

V **Bosni in Hercegovini** se je nadaljevala gospodarska rast. Tako je bila v letu 2016 rast BDP 3%. V naslednjem letu naj bi se še nekoliko okrepila in dosegla 3,2% rast. Čeprav stopnja brezposelnosti postopoma upada, ostaja na razmeroma visoki ravni – v letu 2015 je bila 27,7%, za 2016 pa je napovedana 25,4% stopnja brezposelnosti.

29 Vir: Jesenska napoved gospodarskih gibanj 2016, Urad RS za makroekonomske analize in razvoj, Ljubljana, september 2016

Makroekonomski kazalniki na trgih JV Evrope

	Slovenija	Kosovo	Bosna in Hercegovina
BDP/prebivalca v EUR			
2014	18.107	3.023	3.606
2015	18.693	3.140	3.733
Napoved 2016	19.376	3.223	3.841
Napoved 2017	20.056	3.318	3.998
Rast BDP v %			
2014	3,1	1,2	1,1
2015	2,3	4,0	3,2
Napoved 2016	2,3	4,1	3,0
Napoved 2017	2,9	3,3	3,2
Inflacija [cene življenjskih potrebščin] v %			
2014	0,2	-0,4	-0,5
2015	-0,5	-0,1	-1,2
Napoved 2016	1,1	0,5	-0,3
Napoved 2017	1,4	1,7	0,7
Stopnja nezaposlenosti v %			
2014	13,1	35,3	27,5
2015	12,3	32,9	27,7
Napoved 2016	11,2	n/a	25,4
Napoved 2017	10,2	n/a	25,2

Vir: Slovenija, Umar, Jesenska napoved 2016, september 2016, JVE IMF Outlook. Oktober 2016. Kosovo, nezaposlenost, Statistični urad.

2.5.2 Stanje in trendi v telekomunikacijskem sektorju

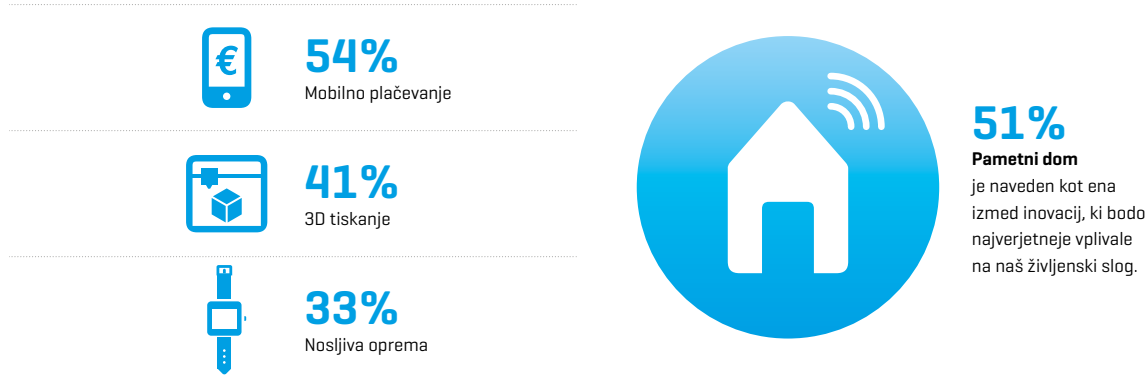
2.5.2.1 Tehnološki trendi

Današnji način življenja in digitalna ozaveščenost so privedli do ravni, ko se uporabniki ne zadovoljujejo več z enostavnim, razpršenim načinom uporabe produktov in storitev. Želijo celovite rešitve, ki jim bodo omogočale napredno in enostavno uporabo telekomunikacijskih produktov in storitev. Zato se trend razvoja rešitev usmerja v enostavnost uporabe ter enotno uporabniško izkušnjo s povezljivostjo na vseh komunikacijskih kanalih in napravah.

Telekomunikacijska podjetja po svetu vse bolj in hitreje prehajajo s tradicionalnih storitev na nove storitve oz. »netradicionalne poslovne modele«. Z uvajanjem novih tehnologij in povezljivostjo različnih naprav širijo svoj portfelj produktov in storitev. Mobilne naprave in širokopasovna povezljivost so namreč vse bolj vpete v družbo in bodo ključne pri zagotavljanju rastočih trendov, kot so predvajanje videovsebin, internetne stvari, mobilna plačila ter upravljanje naprav in storitev. Širila se bosta pametna uporaba in povezovanje med različnimi napravami, kar bo omogočilo prehod v popolno digitalizacijo ter s tem neposredno in neprekinjeno virtualno interakcijo uporabnikov.

Na telekomunikacijskem trgu se odpirajo nove priložnosti predvsem na področju pametnega doma; te nadgrajujejo in združujejo pametne naprave s pametnimi rešitvami in povezavami v celotnem ekosistemu doma. Tako se odpirajo nova področja distribucije ter uporabe produktov in storitev, ki so v praksi že postale realnost. V spodnjih slikah raziskave družbe GFK [družba za raziskave potrošnikov] so prikazane tehnologije, ki naj bi po mnenju potrošnikov najbolj vplivale na življenje v prihodnosti.

Tehnologije prihodnosti po mnenju anketiranih

Vir: GfK POS Tracking

Vprašani so kot najprivlačnejša področja v okviru pametnega doma navedli varnost in nadzor, energijo in razsvetljavo, medtem ko se je za področje gospodinjskih aparatov odločilo 43 % vprašanih.

Zanimiva področja za aplikacijo pametnega doma

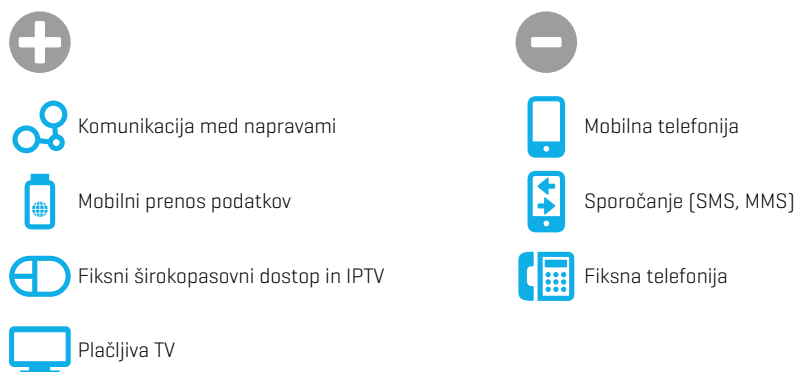

Vir: GfK POS Tracking

Trendi v telekomunikacijskem sektorju v Evropi

Po napovedih analitske in svetovalne hiše Analysys Mason bodo do leta 2021 prihodki telekomunikacijskih storitev v **zahodni Evropi** rahlo upadli. Skupni prihodki se bodo tako med letoma 2015 in 2021 zmanjšali za 4 %, predvsem zaradi upadanja prihodkov mobilne govorne telefonije, sporočil (SMS, MMS) in fiksne telefonije. Največjo rast bo dosegal M2M (machine to machine, tj. komunikacija med napravami) in mobilni prenos podatkov. Rast, vendar nižjo, bosta dosegala tudi fiksni širokopolasovni dostop in plačljiva TV.

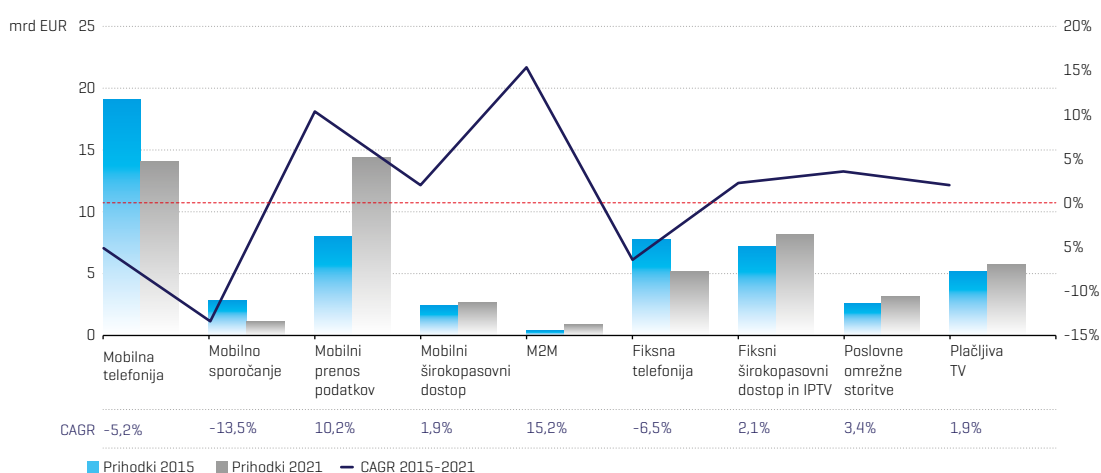
Stanje prihodkov po storitvah v zahodni Evropi do 2021

Pametni mobiteli bodo do leta 2021 skoraj vseprisotni. Njihova rast bo omogočila nadaljnje povečanje uporabe aplikacij OTT (over the top), kot so Netflix, Youtube, Viber, Whatsup, kar bo vplivalo na padec prihodkov mobilne telefonije in sporočil. Prihodki mobilne telefonije so se tako v letu 2015 že zmanjšali za 8,6 %, ta trend pa se bo nadaljeval do leta 2021. Mobilni prenos podatkov, fiksni širokopolasovni dostop in IPTV bodo ublažili padec prihodkov od klasičnih mobilnih in fiksnih govornih storitev do leta 2021, vendar jih ne bodo v celoti nadomestili.

V analitski hiši Analysys Mason napovedujejo zniževanje prihodkov storitev do leta 2021 tudi za **srednjo in vzhodno Evropo**, kar naj bi prav tako povzročil padec prihodkov mobilne telefonije in sporočil, ki danes dosegajo najvišji delež prihodkov. Med posameznimi storitvami bosta največjo rast dosegala M2M in mobilni prenos podatkov, in sicer zaradi vedno večje uporabe mobilnih telefonov za komunikacijo na družbenih omrežjih ter v druge komunikacijske namene (bančništvo, nakupovanje in igre na srečo). Sledila jim bosta fiksni širokopolasovni dostop in IPTV ter plačljiva TV. Tudi za **Slovenijo** je napovedan upad prihodkov v mobilnem in fiksnem segmentu, izraziteje v mobilnem. Slovenija bo v mobilnem segmentu sicer ohranila najvišji povprečni prihodek na uporabnika v regiji, to je nad 10 evrov v letu 2021, in sicer predvsem zaradi visoke penetracije pametnih mobilnih telefonov. Ta bo leta 2021 presegla 80 %.

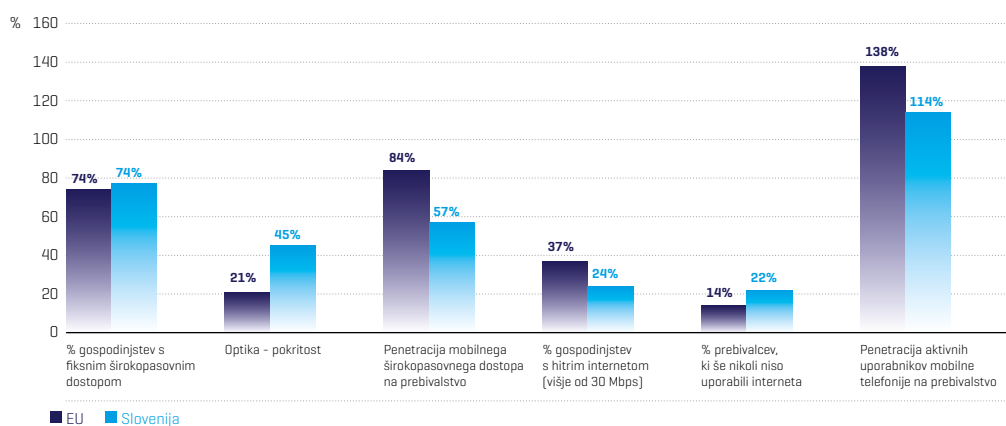
Prihodki od telekomunikacijskih storitev – srednja in vzhodna Evropa v obdobju 2015–2021

Vir: Analysys Mason, 2016

Na področju **oglaševanja** bo v obdobju 2017–2021 največji delež prihodkov v Sloveniji pridobilo digitalno oglaševanje, kamor se uvrščajo dejavnosti TSmedie. Znotraj digitalnega oglaševanja imajo največje možnosti sklopi ciljanega oglaševanja, videooglaševanja, mobilnega oglaševanja in programatični zakup. To so hkrati trije strateški monetizacijski sklopi, v katere TSmedia trenutno največ vlaga.

Razvitost slovenskega trga telekomunikacijskih storitev glede na EU

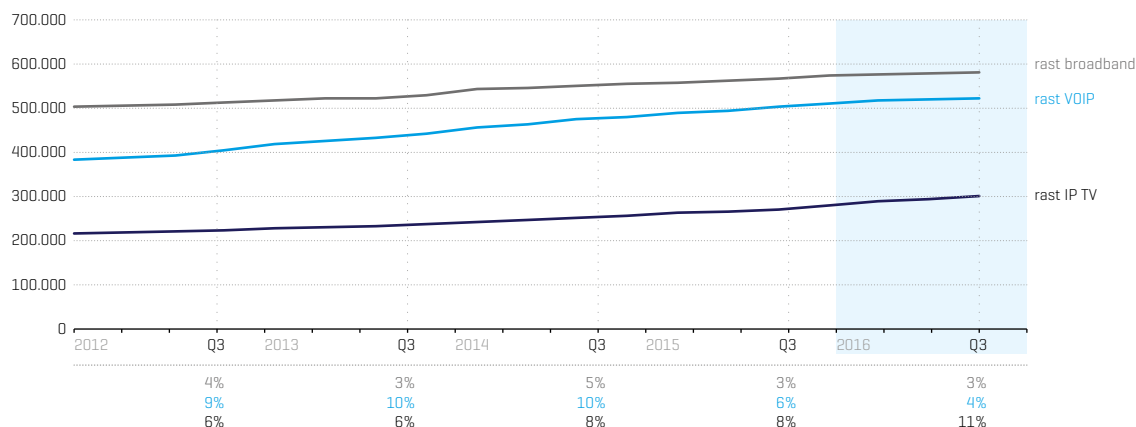

Vir: Evropska komisija, 2016

Trg fiksnega širokopasovnega dostopa

Glede na zadnje podatke Evropske komisije (julij 2015) je Slovenija po penetraciji fiksne širokopasovnega dostopa glede na prebivalstvo (28,0 %) pod povprečjem EU (31,6 %). Tudi rast penetracije je manjša in je pod povprečjem EU. Trg fiksne širokopasovnih priključkov v Sloveniji še vedno raste, vendar se, kot kažejo podatki v spodnjem grafu, rast nekoliko umirja.

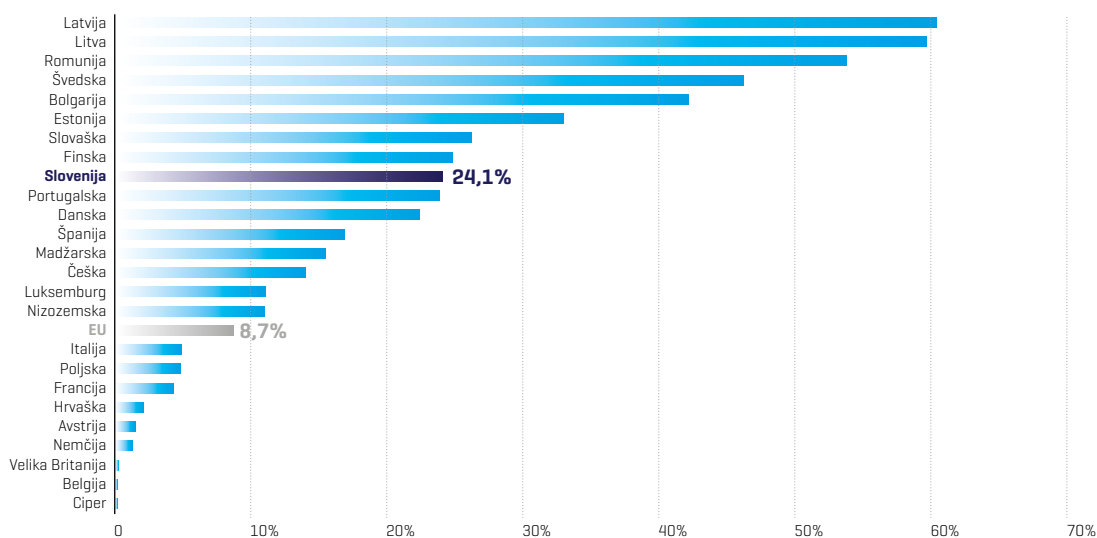
Rast storitev na trgu fiksne širokopasovnih priključkov v Sloveniji

Vir: AKOS, SURS 3Q2016.

Najbolj razširjena fiksna širokopasovna tehnologija še vedno ostaja xDSL, a se je njen tržni delež zmanjšal z 80 % v letu 2009 na 69 % v letu 2015. Slovenija je glede penetracije optičnega dostopa (FTTx) na gospodinjstvo še vedno med vodilnimi državami v evropskem merilu in nad povprečjem EU. Širokopasovni priključki FTTx so v Sloveniji predstavljali 24 % vseh širokopasovnih priključkov, v EU pa 9 %.

Delež optičnih priključkov glede na število priključkov širokopasovnega dostopa do interneta (2015)

Vir: Evropska komisija, Digital Agenda Scoreboard, 2016

Trg plačljive televizije

EkspONENTNO naraščajo poraba in prihodki od nelinearnih, avdiovizualnih in OTT-storitev, kot je npr. Netflix. Ameriški spletni ponudnik filmskih in televizijskih vsebin Netflix je svojo storitev v letu 2016 razširil v 130 držav, tudi v Slovenijo.

IPTV in storitve multimedijskih vsebin imajo pozitiven trend rasti. IPTV predstavlja 50,9 % (3Q 2016) vseh TV-priključkov v Sloveniji in še naprej raste. Sledi kabelska televizija (43,9 %), ki zaznava stalen padec priključkov. Plačljiva televizija je po podatkih AKOS prisotna v 72,1 % gospodinjstev v Sloveniji (3Q 2016). V Telekomu Slovenije dosegamo na trgu IPTV najvišji, 50,4% tržni delež.

Rast IPTV-priključkov v srednji in vzhodni Evropi

IPTV
+40%
do 2021

Skupno število IPTV-naročnikov se bo povečalo z 9,9 milijona v letu 2015 na 13,9 milijona v letu 2021.

Mobilni širokopasovni dostop

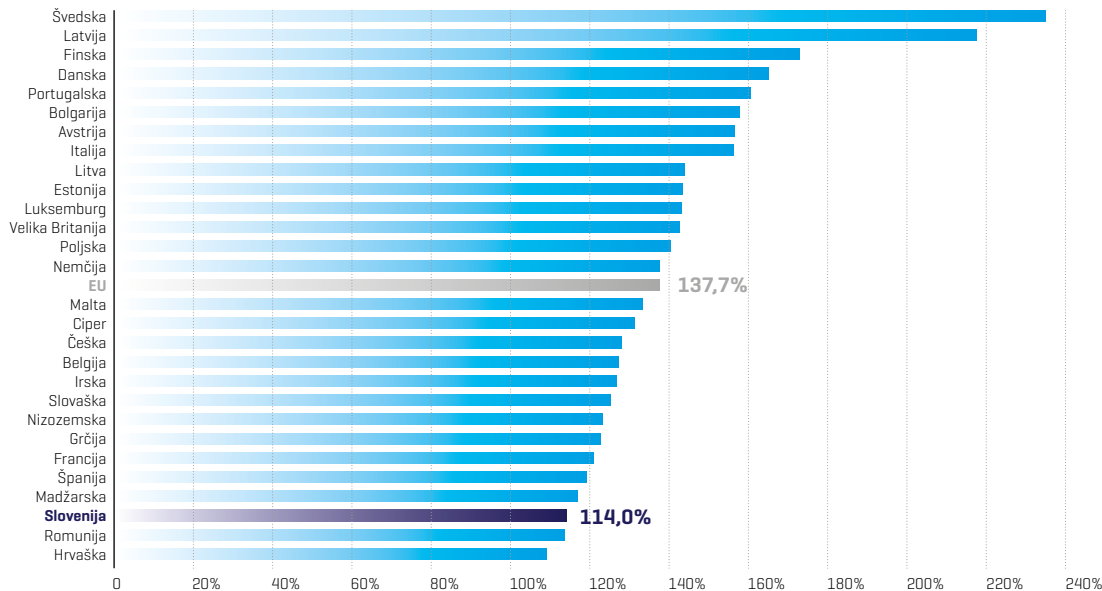
Mobilni širokopasovni dostop do interneta je najhitreje rastoči segment na trgu širokopasovnih storitev, saj ga uporablja že več kot 60 % vseh aktivnih SIM-mobilnih kartic, se pa večinoma uporablja kot dodatni dostop in ne kot zamenjava za fiksni dostop. Večina mobilnih širokopasovnih naročnin se uporablja na pametnih mobilnih telefonih, šele nato na tablicah in prenosnikih. Po številu uporabnikov mobilnega interneta je Slovenija z 49,7% penetracijo pod povprečjem EU [75,3 %], vodilne so severne države (Finska, Švedska, Danska, Estonija), kjer je penetracija nad 100 %.

4G bo v prihodnje postala prevladujoča tehnologija, saj bo po napovedih analitske hiše Analysys Mason v letu 2021 predstavljala že 83 % vseh mobilnih širokopasovnih povezav. Na tehnologijo 5G pa naj bi do leta 2021 prešel le majhen delež uporabnikov. Kot glavni vir prihodkov mobilnih storitev so 4G-povezave že v letu 2016 prehiteli 3G-povezave. V letu 2015 so predstavljale 35 % prihodkov mobilnih storitev, do leta 2021 pa bodo že 92 %.

Trg fiksne in mobilne telefonije

Slovenija ima v **mobilnem segmentu** tretjo najnižjo penetracijo aktivnih uporabnikov mobilne telefonije na prebivalstvo [114 % letu 2015] v EU in s tem še dovolj maneverskega prostora za nadaljnji razvoj.

Penetracija mobilnih SIM-kartic v EU po državah

Vir: Evropska komisija, Digital Agenda Scoreboard, avgust 2016

Tudi pri prometu se nadaljuje fiksno-mobilna substitucija, saj se povečuje delež prometa iz mobilnega omrežja in VoIP ter znižuje delež prometa iz fiksnega omrežja.

Tržni deleži v mobilnem segmentu padajo tako prvotnim operaterjem v EU kot njihovim konkurentom. V letu 2015 je bil tržni delež prvotnih operaterjev 34,2% in je bil manjši od deleža drugih konkurentov. Telekom Slovenije ima v tem segmentu enega od najvišjih tržnih deležev (47,0 % 3Q 2016) v EU, zaradi česar je še pod dodatnim pritiskom regulatorjev. Glede na promet je Telekom Slovenije nad povprečjem prvotnih operaterjev v EU tako v mobilnem kot fiksnem omrežju.

Paketne storitve (trojčki in četverčki)

Operaterji se upadanju števila naročnikov zoperstavljajo s ponudbo vse bolj raznolikih paketov, ki vključujejo fiksno telefonijo, internet, TV in mobilno telefonijo (četverčki). V EU je tako v letu 2015 polovica gospodinjstev imela zakupljen paket storitev, prav tako je bilo kar 80 % internetnih dostopov zakupljenih v sklopu paketov. Rast vseh paketov, še najbolj četverčkov, se povečuje tudi v Sloveniji, upada pa število priključkov samostojnega širokopasovnega dostopa.

Penetracija priključkov na pakete storitev (2015)³⁰

Slovenija
64,2%
EU
50,0%

Penetracija priključkov na pakete storitev glede na gospodinjstva je v Sloveniji v tretjem četrtletju 2016 znašala 63,6 %.

Vir: Poročilo o razvoju trga elektronskih komunikacij za tretje četrtletje 2016, AKOS, december 2016³¹

2.5.3 Regulativa na področju elektronskih komunikacij

Slovenija

Razvoj širokopasovnih omrežij naslednje generacije

Na podlagi sprejetega Načrta razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020 je ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport maja 2016 objavilo javni poziv za izkaz tržnega interesa za gradnjo širokopasovnih omrežij. S tem se bodo določila območja, na katerih bodo lahko v naslednjih treh letih za sofinanciranje gradnje širokopasovne infrastrukture uporabljena javna sredstva. Tržni interes za gradnjo na posameznih območjih je izrazil tako Telekom Slovenije kot tudi drugi potencialni investitorji.

Nacionalna zakonodaja in EU-regulacija

Ministrstvo za javno upravo je julija 2016 pripravilo osnutek predloga novele Zakona o elektronskih komunikacijah (ZEKom-1C). Njegov cilj je v nacionalno zakonodajo prenesti zahteve evropske Direktive 2014/61/EU o ukrepih za znižanje stroškov postavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti. Telekom Slovenije je v okviru javnega posvetovanja posredoval številne pripombe in predloge. Konec decembra 2016 je ministrstvo predlog zakona poslalo v medresorsko obravnavo.

Aprila 2016 je začela veljati Uredba [EU] 2015/2120, ki določa ukrepe, povezane z dostopom do odprtega interneta in predvideva znižanje cen mobilnega gostovanja. Organ evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC) je tako avgusta 2016 izdal Smernice [BoR (16) 127] nacionalnim regulatorjem za uveljavljanje novih pravil nevtralnosti interneta.

Za posodobitev evropskega regulativnega okvira elektronskih komunikacij iz leta 2009 je Evropska komisija objavila predlog nove Direktive za vzpostavitev kodeksa evropskih elektronskih komunikacij. Pripravila je tudi osnutka dveh uredb o pristojnostih in delovanju BEREC ter o širjenju brezžičnih omrežij v javnih prostorih in na območjih lokalnih skupnosti. Spremenjeni regulativni okvir naj bi v državah članicah EU predvidoma uveljavili v letu 2019.

30 V tretjem četrtletju se je zaradi bolj razčlenjenega načina poročanja in posledično ustrežnejših podatkov, pridobljenih pri operaterjih spremenil trend gibanja penetracije priključkov na pakete storitev. Vse spremembe so rezultat intenzivnega usklajevanja podatkov z operaterji [AKOS].

31 Statistični urad Republike Slovenije je registrski popis za leto 2015 izvedel septembra, zato so prikazane vrednosti penetracije priključkov.

Upoštevni trgi³²

AKOS je na upoštevnihih trgih 5, 7 in 3 izdal delne odločbe, na novih upoštevnihih trgih veleprodajnega širokopasovnega dostopa pa je objavil metodologijo:

Upoštevni trg	Sprememba
Trg 5: »Širokopasovni dostop, veleprodajni trg«	Delna sprememba obveznosti »retail minus«, ki je omogočila oblikovanje konkurenčnejših širokopasovnih storitev višjih hitrosti tako na maloprodajni kot na veleprodajni ravni.
Trg 3 »Zaključevanje klicev v omrežjih na fiksni lokaciji« in trg 7 »Zaključevanje klicev v mobilnih omrežjih«	S korektivnima odločbama je regulator Telekomu Slovenije nekoliko spremenil obveznosti. Tako je izključil regulacijo pri oblikovanju cen za klice, ki ne izvirajo pri končnih uporabnikih znotraj EU.
Novi trgi: Načrtovana regulacija trgov 3a »Veleprodajni lokalni dostop na fiksni lokaciji«, 3b »Veleprodajni osrednji dostop na fiksni lokaciji za izdelke za množični trg« in 4 »Veleprodajni visokokakovostni dostop na fiksni lokaciji«.	Telekom Slovenije je marca 2016 AKOS-u podal odgovore na 94 vprašanj glede objavljenih metodologij v zvezi s prihodnjo regulacijo na upoštevnihih trgih. Junija je Telekom Slovenije v okviru javne obravnave podal odgovor na osnutek Metodologije za izvedbo predhodnega preskusa gospodarske ponovljivosti, prav tako v povezavi s prihodnjo regulacijo medoperaterskih upoštevnihih trgov za dostop do širokopasovnega omrežja (trgi 3a, 3b in 4).

AKOS je v letu 2016 zoper Telekom Slovenije vodil različne postopke inšpekcijskega nadzora, povezane z naloženimi obveznostmi na reguliranihih upoštevnihih trgih. Dva postopka je ustavil, v enem postopku pa je ugotovil določene neskladnosti in naložil odpravo le-teh.

Nevtralnost interneta

Upravno sodišče je ugodilo tožbama Telekom Slovenije zoper odločbi AKOS, izdanima v okviru inšpekcijskega postopka zaradi kršenja nevtralnosti interneta. AKOS je z njima Telekomu Slovenije naložil, da mora ves internetni promet, vključno s storitvami Deezer, TViN in TViN Shramba, obravnavati enakovredno. V obeh ponovljenih inšpekcijskih postopkih je AKOS v novembru 2016 ponovno izdal odločbi ter Telekomu Slovenije tokrat prepovedal upočasnjevanje internetnega prometa na ravni posameznih storitev ali aplikacij.

Univerzalna storitev

AKOS je novembra 2016 Telekom Slovenije za obdobje treh let ponovno opredelil za izvajalca univerzalne storitve na področju priključitve na javno komunikacijsko omrežje in dostopa do javno dostopnih telefonskih storitev na fiksni lokaciji. S tem bo omogočeno vzpostavljanje in sprejemanje nacionalnih in mednarodnih klicev ter prenos faksimilnih komunikacij in podatkovnih komunikacij s prenosno hitrostjo, primerno za funkcionalni dostop do interneta. AKOS je z analizo ugotovil, da je nalaganje obveznosti širokopasovnega dostopa zaradi prisotnosti satelitskega interneta in drugih tehnologij nepotrebno.

Regulativni razvoj v jugovzhodni Evropi

Kosovo

V letu 2016 sta kosovska in srbska vlada dosegli pomemben sporazumom o številskem prostoru. Kosovo so bile dodeljene številске kode: E.164: 383, E.212: 221 in omrežna/signalna koda Q.708: 7-214. Natančni datumi aktivacije kod bodo določeni naknadno.

Kosovski regulator [ARKEP] je objavil namero o neposredni dodelitvi frekvenčnega spektra 2100 MHz za uporabo UMTS/IMT-200 in IMT advanced za obdobje 15 let. Zaradi napačne metodologije izračuna cene je IPKO izrazil nestrinjanje s postopkom.

Kosovski regulator je izdal tudi odločbe na upoštevnihih trgih mobilnega zaključevanja klicev in kot operaterja s pomembno tržno močjo določil IPKO in operaterja VALA. Oba operaterja sta s tem zavezana k zagotavljanju dostopa do lastnega mobilnega omrežja, nediskriminaciji, transparentnosti in cenovni kontroli. Določil je tudi ceno zaključevanja klicev, in sicer 1,74 evrskega centa na minuto od januarja 2017 dalje. Cene se bodo postopoma zniževale do 1. julija 2018 na 1,1146 evrskega centa na minuto.

Kosovska neodvisna medijska komisija [IMC] je sprejela Uredbo o distribuciji avdiovizualnih storitev, ki regulira tudi operaterje IPTV in druge oblike retransmisije. Omejila bo delovanje nelicenciranihih IPTV-operaterjev, ki predvajajo nelegalno vsebino.

Bosna in Hercegovina

Regulatorni organ Bosne in Hercegovine (RAK) je objavil pravilnik o reševanju sporov s končnimi uporabniki. Nanje je Blicnet podal pripombe, vendar končna verzija dokumenta še ni bila sprejeta.

RAK je razveljavil odločbo o nacionalnem gostovanju.

Blicnet je podal mnenja in pripombe na javnem posvetu o pravilniku o licencah za distribucijo avdiovizualnih medijskih in radijskih storitev; pravilnik je bil sprejet oktobra.

V juniju je regulator uveljavil model presoje tarif na glasovnih telefonskih storitvah.

Regulator je znižal cene mobilne telefonije ter uskladił pogoje za zagotavljanje telekomunikacijskih storitev na podlagi zahtev parlamentarnega odbora BiH. Odločitve se nanašajo zgolj na operaterje s pomembno tržno močjo.

Blicnet sodeluje v številnih mestnih projektih gradnje kableske kanalizacije, med drugim tudi z mestno občino Banjaluka, vendar projekt še ni zaključen. Gradnja ni bila mogoča tudi v nekaterih drugih občinah.

2.5.4 Varstvo konkurence in postopki pred sodišči³³

Pred Javno agencijo za varstvo konkurence (AVK) sta bila v letu 2016 v teku dva pomembnejša postopka zoper Telekom Slovenije glede morebitnega kršenja pravil konkurence in monopolnega ravnanja. V tem letu proti Telekomu Slovenije ni bil uveden noben nov postopek.

Telekom Slovenije in njegove odvisne družbe so bili v letu 2016 udeleženi v naslednjih pomembnejših postopkih pred sodišči in organi varstva konkurence ter inšpekcijskimi organi:

- Telekom Slovenije je od Okrožnega sodišča v Ljubljani prejel sklep, izdan 3. 2. 2016, s katerim je sodišče zavrnilo predlog družbe T-2 za obnovo postopka, zaključenega s pravnomočno sodbo z dne 21. 1. 2013. S tožbo iz leta 2013 je T-2 od Telekoma Slovenije zahteval plačilo odškodnine v višini 129.556.756,00 evrov s pripadki, sodišče pa je takrat tožbeni zahtevek zavrnilo. Zoper sklep se je T-2 pritožil, Višje sodišče v Ljubljani je 31. 8. 2016 pritožbo zavrnilo.
- Telekom Slovenije je prejel tožbo združenja SAZAS zaradi plačila 1.411.397,90 evrov s pripadki. SAZAS zahteva plačilo nadomestila za kolektivno upravljane avtorske in sorodne pravice (male pravice) pri retransmisiji televizijskih programov v Republiki Sloveniji, in sicer za obdobje od januarja 2011 do junija 2012 in za december 2012. Telekom Slovenije bo v postopku dokazal, da je tožbeni zahtevek neutemeljen.
- SAZAS je vložil še eno tožbo proti Telekomu Slovenije zaradi plačila 331.112,23 evrov s pripadki, in sicer zaradi plačila nadomestila za kolektivno upravljane avtorske in sorodne pravice (male pravice) pri retransmisiji radijskih programov v Republiki Sloveniji za obdobje od januarja 2011 do junija 2012 in od decembra 2012 do decembra 2015. Telekom Slovenije bo tudi v tem postopku dokazal, da je tožbeni zahtevek neutemeljen.
- Telekom Slovenije je od Višjega sodišča v Ljubljani prejel sodbo in sklep glede tožbe Tušmobila, sedaj Telemach, zaradi plačila 28.176.227,00 evrov s pripadki. Višje sodišče v Ljubljani je odločilo, da se ugotovi pritožbi Telekoma Slovenije zoper sodbo Okrožnega sodišča v Ljubljani z 13. 2. 2015. Tožbeni zahtevek se zavrne še v višini 316.847,00 evrov z zakonskimi zamudnimi obrestmi, tožbeni zahtevek za plačilo 1.392.153,00 evrov z zakonskimi zamudnimi obrestmi pa razveljavi ter zadevo vrne prvostopenjskemu sodišču v novo sojenje pred drugim sodnikom. Višje sodišče je prav tako razveljavilo dopolnilni sklep o stroških postopka in vrnilo odločitev prvostopenjskemu sodišču v ponovno odločanje.
- Telekom Slovenije je 24. 6. 2016 od Vrhovnega sodišča prejel sklep glede tožbe Odvetniške družbe Rojs, Peljhan, Prelesnik & partnerji zaradi plačila 5.090.999,47 evrov s pripadki (revizijsko sporno zaradi plačila 4.532.542,84 evrov s pripadki). Vrhovno sodišče je odločilo, da se reviziji ugotovi, sodba sodišča druge stopnje pa se razveljavi v I., III. in IV. točki izreka ter zadeva vrne sodišču druge stopnje v novo sojenje. Telekom Slovenije je sklenil z Odvetniško družba Rojs, Peljhan, Prelesnik & partnerji sodno poravnavo, s katero sta družbi dokončno uredili vsa medsebojna razmerja.
- Telekom Slovenije je 2. 8. 2016 z družbo Akton podpisal sporazum o ureditvi medsebojnih razmerij, s katerim sta družbi uredili vsa odprta medsebojna razmerja. Na podlagi umika tožb s strani Aktona je tako Okrožno sodišče v Ljubljani 4. 8. 2016 najprej ustavilo postopek glede tožbe zaradi plačila 2.402.820,82 evrov s pripadki, 23. 8. 2016 pa še postopek zaradi plačila 8.204.341,50 evrov s pripadki. Postopek zaradi zahtevanega plačila 2.604.506,36 evrov s pripadki je na podlagi umika pritožbe Aktona, 24. 8. 2016 zaključilo tudi Višje sodišče v Ljubljani.

0 rezervacijah za obveznosti za tožbe poročamo v računovodskem delu poročila v točki 26.

2.5.5 Skladnost poslovanja in protikorupcijsko ravnanje³⁴

V Skupini Telekom Slovenije si prizadevamo za skladnost poslovanja na vseh ravneh delovanja. Sledimo strategiji zmanjševanja tveganj skladnosti poslovanja predvsem na področjih:

- konkurenčnega prava,
- preprečevanja korupcije in navzkrižj interesov,
- varstva podatkov in
- preprečevanje pranja denarja.

Skladnost poslovanja krovno ureja Politika upravljanja skladnosti poslovanja Skupine Telekom Slovenije, ki velja za vse družbe v skupini. Politika vzpostavlja in določa delovanje organov za zagotavljanje skladnosti poslovanja. V letu 2016 je Uprava Telekom Slovenije imenovala tudi pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto.

Od februarja 2017 so v veljavi Smernice na področju navzkrižja interesov, ki podrobneje urejajo prepoved konkuriranja, hkrati pa urejajo tudi področje opravljanja dopolnilnih in drugih dejavnosti zaposlenih. Varovanje zaupnosti poslovnih skrivnosti in notranjih informacij določajo interni akti. Vzpostavljeni so tudi mehanizmi za preprečevanje uhajanja notranjih informacij.

V letu 2016 so stopile v veljavo tudi Smernice zagotavljanja skladnosti poslovanja s konkurenčnim pravom, prav tako pa smo v Telekomu Slovenije pripravili Pravilnik o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma.

Skupina Telekom Slovenije ima že od leta 2014 uveden sistem za sprejem, obravnavo in preiskovanje prijav, v letu 2017 pa bomo uporabo sistema omogočili tudi zunanji javnosti in ne samo zaposlenim. Komisija za upravljanje prijav je v letu 2016 obravnavala tri prijave, od tega je bila ena anonimna. V enem primeru je ustrezno ukrepala, v drugih dveh pa je ugotovila, da so bile navedbe neutemeljene.

V Skupini Telekom Slovenije v letu 2016 ni bilo potrjenih primerov korupcije.

V letu 2016 smo pripravili nov Etični kodeks Skupine Telekom Slovenije, veljati je začel 1. februarja 2017 in je v celoti nadomestil Kodeks poslovne etike Telekom Slovenije. Novi kodeks velja za vse družbe v skupini. Njegov namen je zagotavljanje jasnih informacij in seznanjanje sodelavcev v skupini z osnovnimi etičnimi in zakonskimi usmeritvami, ki jih spoštujemo pri opravljanju svojega dela. V etičnem kodeksu smo na novo opredelili naslednje odgovornosti:

- odgovornost do skupine [delovno okolje, premoženje, podatki],
- odgovornost za pošteno in transparentno poslovanje [spoštovanje zakonodaje, izogibanje navzkrižju interesov, darila, varovanje notranjih informacij, preprečevanje pranja denarja, sponzorstva/donacije, prijave nepoštenega ravnanja],
- odgovornost do deležnikov [sodelavcev, uporabnikov, delničarjev, poslovnih partnerjev, regulatorjev, javnosti, širše družbene skupnosti].

S Pravilnikom o obravnavi in odobritvi sponzorstev in donacij Telekom Slovenije obvladuje potencialna korupcijska tveganja pri sponzorstvih in donatorstvih. Telekom Slovenije [prav tako kot družbe v skupini] ne odobrava sponzorskih in donatorskih sredstev za delovanje političnih organizacij. V letu 2016 smo pravilnik posodobili in opredelili dodatne notranje kontrole. Med drugim je tako odslej pri obravnavi sponzorstev in donatorstev vsakokratni član komisije tudi pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto. Določbe pravilnika smiselno uporabljajo tudi družbe v skupini, ki imajo sprejete tudi lastne interne akte. TSmmedia, Avtenta in Blicnet z njimi izrecno prepovedujejo sponzoriranje političnih strank, prav tako v družbi Soline sredstev v ta namen ne odobravajo. Odvisne družbe redno poročajo o vseh sponzorstvih in donatorstvih, ki presegajo predpisano vrednost v pravilniku o korporativnem upravljanju. Slovenske družbe so prav tako zavezane k javnim objavam po ZDIJZ.³⁵

34 GRI GS 103-1, 103-2, 103-3, GS 102-16, GS 205-1

35 GRI GS 415-1

Zunanji nadzori

Z Navodilom o ravnanju in spremljanju zunanjih nadzorov smo v Telekomu Slovenije vzpostavili enotno evidentiranje in spremljanje zunanjih postopkov nadzorov, ki so uvedeni proti družbi in/ali njeni odgovorni osebi, ter ravnanje zaposlenih v teh postopkih. Kot zunanji nadzor pojmuje pregled poslovanja družbe zaradi preveritve spoštovanja zakonskih ali pogodbenih določb ali standardov pri izvajanju dejavnosti družbe.

V letu 2016 smo imeli v Telekomu Slovenije 68 zunanjih nadzorov: ³⁶

- 60 inšpekcijskih postopkov, od teh 36 po uradni dolžnosti in 24 na podlagi prijave ali pobude,
- 8 pogodbenih nadzorov (naročene preventivne zunanje presoje).

Na 31. 12. 2016 je bilo 42 zaključenih nadzorov.

Področja nadzora in število postopkov v Telekomu Slovenije v letu 2016

Inšpekcijski organi v postopkih v letu 2016 niso izrekli denarne kazni niti družbi niti odgovorni osebi družbe.

V odvisnih družbah so bili evidentirani naslednji postopki:

- **GVO:** 3 postopki:
 - 1 inšpekcijski postopek – zaključen
 - 1 predrevizijski postopek – zaključen
 - 1 redna zunanja presoja sistema vodenja kakovosti in sistema ravnanja z okoljem – zaključena
- **Avtenta:** 2 postopka:
 - 1 revizijski postopek – zaključen
 - 1 obnovitvena presoja po standardu ISO 9001:2008 – zaključena
- **Soline:** 9 postopkov:
 - 9 inšpekcijskih postopkov – 7 zaključenih
- **TSmedia:** 14 postopkov:
 - 12 inšpekcijskih postopkov – 9 zaključenih
 - 2 revizijska postopka – zaključena
- **IPKO:** 6 postopkov:
 - 7 inšpekcijskih postopkov – 2 zaključena
- **Blicnet:** 1 postopek:
 - 1 davčni inšpekcijski postopek – zaključen s plačilom globe in zamudnih obresti v skupni višini 44.423,30 evrov.

VSAK KORAK ZAČENJAMO Z DOBRIMI IZKUŠNJAMI

Zadovoljstvo naših uporabnikov,
poslovnih partnerjev, zaposlenih in
ostalih deležnikov lahko prinese le dobre izkušnje.

2.6 TRŽENJE IN PRODAJA

V Sloveniji ohranjamo največji tržni delež v vseh segmentih. V segmentih IP-telefonije in mobilne telefonije smo tržni delež v letu 2016 povečali.

Znamko za mlade Itak od leta 2016 dalje komuniciramo pod krovno znamko Telekom Slovenije.

Uporabnikom smo ponudili storitev elektrike Telekoma Slovenije, ki jo lahko naši naročniki kot edini na trgu naročijo tudi prek televizije oz. BOX-a.

Prenovili smo šest prodajnih centrov Telekoma Slovenije.

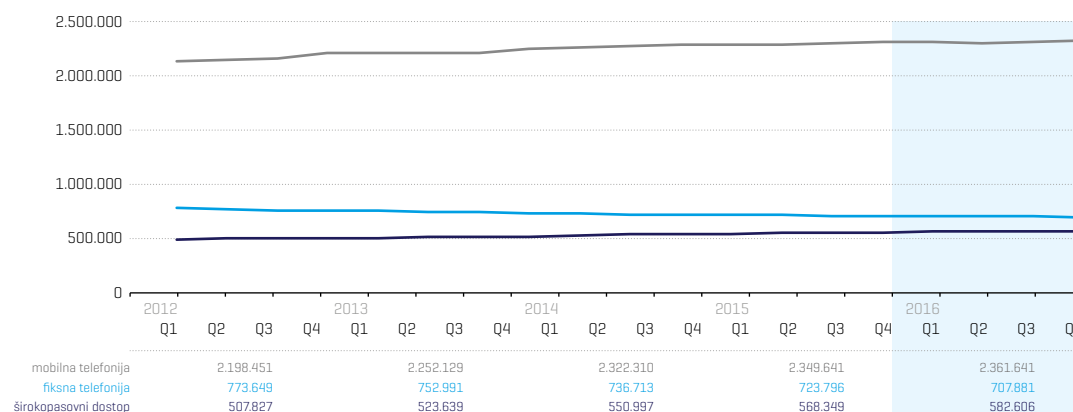
2.6.1 Trg in tržni deleži v ključnih storitvenih segmentih³⁷

Slovenija

Za IKT-panogo so značilne hitre spremembe, razvoj in tehnološki napredek. V Telekomu Slovenije tem spremembam sledimo in svojim uporabnikom zagotavljamo najnaprednejše storitve in rešitve. V prihodnje želimo pričakovanja uporabnikov še preseči in jim z razvojem na področju digitalizacije omogočiti enostavno, udobno in prijazno uporabniško izkušnjo. Za zagotavljanje dolgoročnega uspešnega poslovanja bomo svoje poslovanje širili tudi na nova področja.

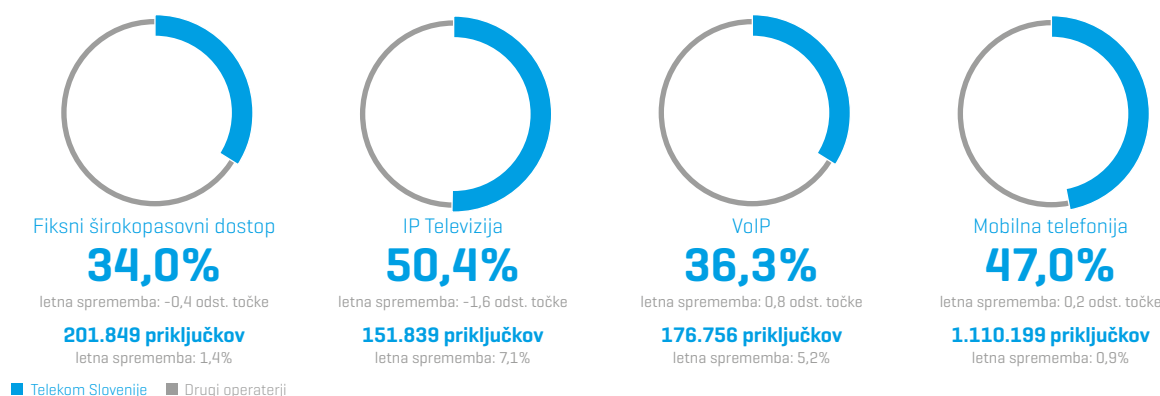
Telekom Slovenije ohranja največji tržni delež v vseh segmentih svojega poslovanja. Alternativni operaterji so cenovno boljše zaznani na trgu fiksnih storitev in na trgu mobilne telefonije, kjer pridobivajo tržne deleže. Upadanju tržnih deležev v posameznih segmentih se zoperstavljamo z optimizacijo prodajne mreže, navzkrižno prodajo storitev, razvojem novih storitev in novih naročniških modelov, diferenciacijo in ponudbo ekskluzivnih vsebin, izboljševanjem uporabniške izkušnje, zagotavljanjem standardiziranih storitev v oblaku ter s celovito ponudbo IKT-storitev.

Gibanje števila priključkov v Sloveniji

Vir: Poročilo o razvoju trga elektronskih komunikacij za tretje četrtletje 2016, AKOS, december 2016, SURS, interni podatki Telekoma Slovenije.

Pregled tržnih deležev v 3. četrtletju 2016 v ključnih segmentih

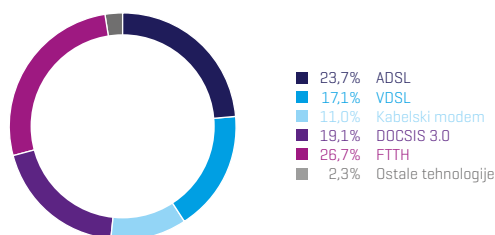
Vir: Poročilo o razvoju trga elektronskih komunikacij za tretje četrtletje 2016, AKOS december 2016; interni podatki Telekoma Slovenije.

Fiksni širokopasovni dostop

V Sloveniji je penetracija fiksnega širokopasovnega dostopa na gospodinjstva v 3. četrtnetu 2016 dosegla 74,1 %.³⁸ Skupaj je bilo 582.606 širokopasovnih priključkov (568.349 v enakem obdobju 2015), od tega so 86,7 % predstavljali rezidenčni širokopasovni priključki.³⁹ Telekom Slovenije ohranja največji tržni delež, sledita Telemach in T-2.

K splošnemu trendu višanja hitrosti prispevata vse večji delež tehnologije FTTH (optična omrežja) in ponudba višjih hitrosti v paketih ponudnikov. Konec tretjega četrtneta 2016 je bilo v Sloveniji že več kot 155.000 aktivnih optičnih priključkov ali 26,7 % vseh priključkov. V enem letu se je njihovo število povečalo za 15 %. Telekom Slovenije je imel ob koncu tretjega četrtneta 2016 55.000 uporabnikov na priključkih FTTH.

Deleži fiksnih širokopasovnih tehnologij glede na število priključkov širokopasovnega dostopa do interneta v Sloveniji

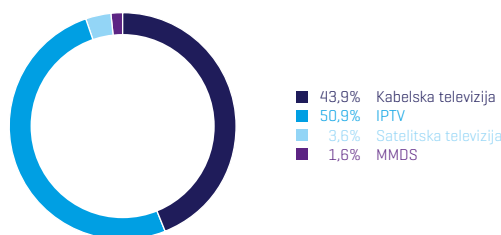
Vir: Poročilo o razvoju trga elektronskih komunikacij za tretje četrtnete 2016, AKOS, december 2016.

Trg televizije

IPTV in storitve multimedijskih vsebin dosegajo rast, tako da IPTV predstavlja že 50,9 % (3Q 2016) vseh TV-priključkov v Sloveniji. Sledi kabelska televizija, predvsem na račun števila digitalnih priključkov, vendar stalno upada. Plačljiva televizija je po podatkih AKOS prisotna v 72,1 % gospodinjstev (3Q 2016).

V Telekomu Slovenije dosegamo na trgu IP-televizije največji tržni delež 50,4 % (3Q 2016), sledita T-2 in Simobil.⁴⁰

Tržni deleži televizijskih priključkov po tehnologijah

Vir: Poročilo o razvoju trga elektronskih komunikacij za tretje četrtnete 2016, AKOS, december 2016.

38 Vir: AKOS – Eden pomembnejših kazalcev razvitosti trga elektronskih komunikacij je penetracija širokopasovnega dostopa, ki je izračunana kot število širokopasovnih rezidenčnih in poslovnih priključkov na število prebivalcev oz. gospodinjstev v Republiki Sloveniji.

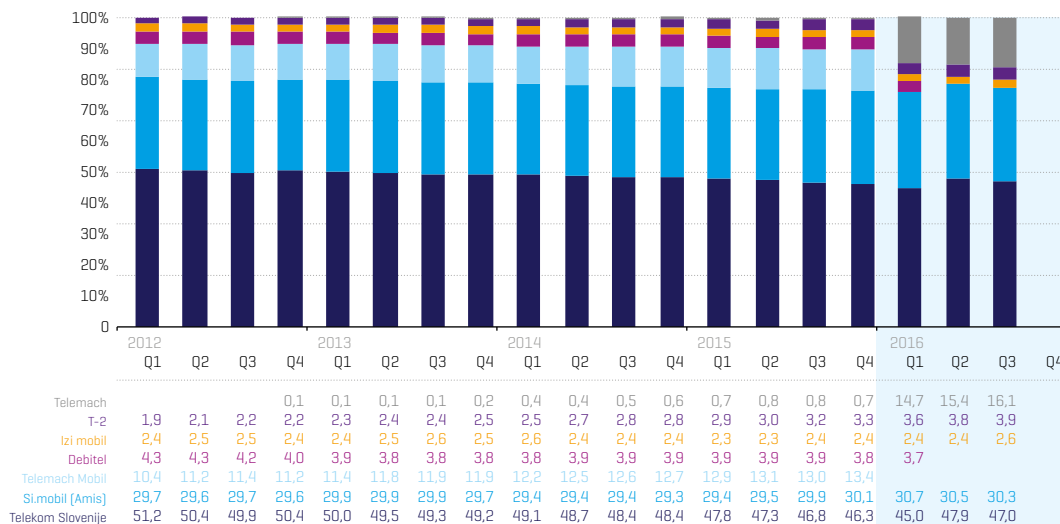
39 Vir: AKOS, 2Q2016, SURS, 2Q2016

40 Postopek pripojitve družbe Amis d.o.o. k družbi Si.mobil d.d. se je zaključil dne 1. 4. 2016.

Trg mobilne telefonije

Število aktivnih uporabnikov mobilne telefonije se je v tretjem četrtnetju 2016 povečalo za 12.000 glede na enako obdobje leta 2015. Povišala se je tudi penetracija, ki je dosegla 114,4 %. Telekom Slovenije ima na trgu mobilne telefonije v tretjem četrtnetju 2016 vodilni tržni delež 47,0 %, sledi družba Si.mobil s 30,3%.

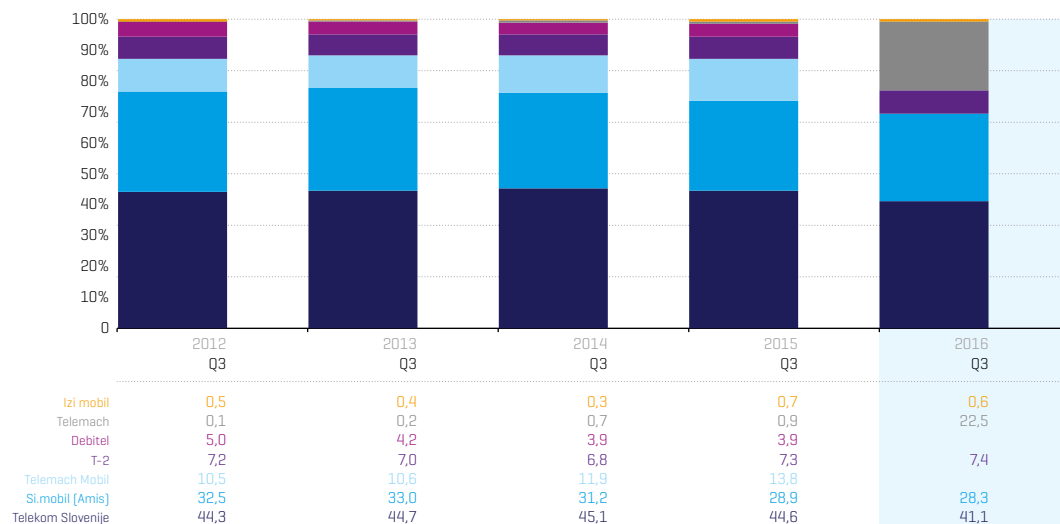
Tržni deleži na trgu mobilne telefonije v Sloveniji

Vir: Poročilo o razvoju trga elektronskih komunikacij za tretje četrtnetje 2016, AKOS, december 2016.

Na trgu mobilnega širokopasovnega dostopa do interneta ima največji tržni delež Telekom Slovenije [41,1 % v 3Q 2016], na letni ravni pa je največ pridobil Telemach s pripojitvijo Tušmobila. Rast podatkovnega prometa v 3G in naprednejših omrežjih z mobilnim širokopasovnim dostopom se nadaljuje. Vodilni tržni delež z mobilnim prometom ima Telekom Slovenije (43,7 % v 3Q 2016), sledi Simobil s 40,3% deležem.

Tržni deleži ponudnikov mobilnega širokopasovnega dostopa do interneta

Vir: Poročilo o razvoju trga elektronskih komunikacij za tretje četrtnetje 2016, AKOS, december 2016.

Trg oglaševanja

TSmedia soustvarja slovenski medijski prostor z enim od vodilnih spletnih medijev Siol.net, z vstopno točko v slovenski splet (najdi.si) in poslovnim imenikom bizi.si pa je osrednji slovenski center informacij.

TSmedia omrežje

TSmedia omrežje s štirimi spletnimi stranmi dosega skoraj dve tretjini vse slovenske internetne populacije.

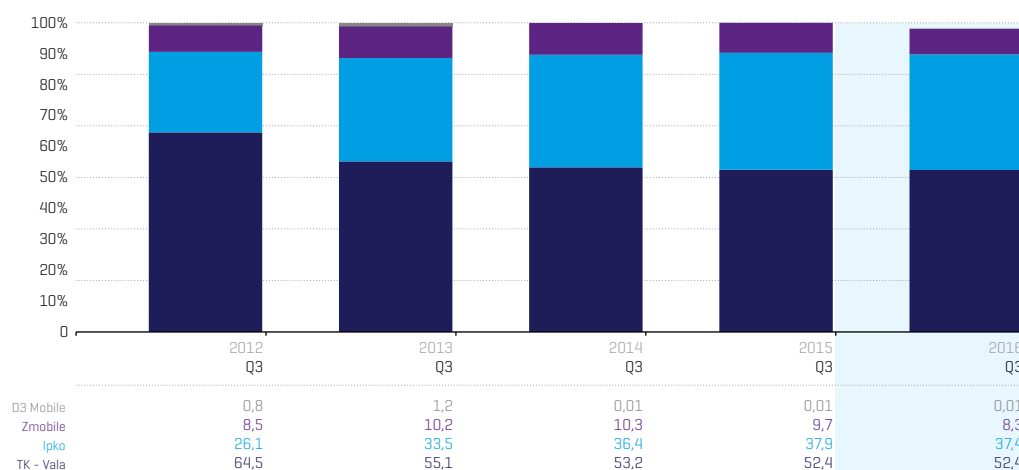
Vir: MOSS, december 2016

Trgi jugovzhodne Evrope

Na **kosovskem** trgu je IPKO vodilni ponudnik širokopasovnih povezav in drugi največji ponudnik mobilne telefonije. Po podatkih regulatorja ARKEP⁴¹ je bilo ob koncu tretjega četrletja 2016 na Kosovu 237.198 širokopasovnih priključkov. Penetracija na gospodinjstvo je znašala 79,8 % oz. 13,1 priključka na sto prebivalcev. IPKO je nekoliko povečal tržni delež tudi v tem segmentu, in sicer z 49,1 % na 49,2 %. IPKO ocenjuje, da je bilo ob koncu tretjega četrletja na Kosovu okoli 230 tisoč digitalnih TV-priključkov, kar pomeni 73% penetracijo na gospodinjstvo, medtem ko je bil IPKOv tržni delež ocenjen na 53,1 %.

Na Kosovu je bilo ob koncu tretjega četrletja 2016 skoraj 1,9 milijona uporabnikov mobilne telefonije, kar pomeni 103,3 na sto prebivalcev. IPKOv tržni delež je znašal 37,4 %, kar je za 0,5 odstotne točke manj kot v enakem obdobju preteklega leta, vendar je v letu 2016 občutno dvignil tržni delež glede na mobilne prihodke, in sicer na 37,9 % (3Q 2015 33,9 %).

Gibanje tržnega deleža operaterjev v segmentu mobilne telefonije na Kosovu

Vir: ARKEP, poročilo 3Q 2016

V **Bosni in Hercegovini** je prisoten trend rasti v segmentu širokopasovnih priključkov. Tako je bilo v tretjem četrletju 2016 po podatkih regulatorja RAK⁴² v državi 641.527 priključkov, kar je za 2,7 % več kot v enakem obdobju 2015. Na trgu mobilne telefonije je bil v tretjem četrletju zaznan padec za 2,9 %, število uporabnikov se je zmanjšalo na 3,4 milijona, kar predstavlja 89,6 % prebivalstva. Občutno upadanje na trgu fiksne telefonije se še naprej nadaljuje. Aktivne telefonske linije prvotnih operaterjev ima 697.884 uporabnikov ali 75.000 manj kot v letu 2015. Blicnetov tržni delež na trgu mobilne telefonije je ostal na enaki ravni kot v lanskem letu in je znašal 0,07 %, ocenjeni tržni delež na širokopasovnem dostopu je znašal 4,0 %.

41 Vir: Kosovski regulator ARKEP, poročilo 3Q 2016.

42 Vir: BiH regulator RAK, poročilo 3Q 2016.

2.6.2 Upravljanje portfelja blagovnih znamk⁴³

Na slovenskem trgu nastopamo s krovno blagovno znamko Telekom Slovenije, ki celovito pokriva vse storitve. V portfelju blagovnih znamk imamo tudi partnerski znamki Moneta in WiFreeLjubljana. Segmentno znamko za mlade Itak smo v letu 2016 konsolidirali, tako da ponudbo za mlade komuniciramo pod krovno znamko Telekom Slovenije. Tudi pri pripojitvi družbe Debitel je vsa komunikacija potekala pod krovno blagovno znamko Telekom Slovenije.

Ključni elementi identitete krovne blagovne znamke so zaupanje in odnos, celovitost ponudbe, najboljše omrežje, ob tem pa gradimo položaj, da uporabnikom ponujamo največ za dani denar. Pomembna sta tudi inovativnost in družbena angažiranost. Te elemente gradimo z vsemi tržno-komunikacijskimi aktivnostmi in jih vzpostavljamo skozi vse stične točke z uporabniki.

Znamka Telekom Slovenije je najmočnejša v kategoriji celovitega ponudnika, ker dosega najvišji priklic in prvo navedbo. Vzpostavila se je kot znamka, ki uporabnikom ponuja celovito ponudbo telekomunikacijskih storitev in velja za najmočnejšo v segmentu mobilnih, fiksnih in celovitih komunikacij, in sicer tako v segmentu poslovnega (B2B) kot množičnega trga (B2C) [vir: Brand Track, september 2016].

Telekom Slovenije ima skupno registriranih⁴⁴ 246 blagovnih znamk, od tega:

- 165 nacionalnih v Sloveniji,
- 36 evropskih,
- 38 mednarodnih,
- 6 nacionalnih znamk v Makedoniji in
- 1 nacionalno znamko na Kosovem.

Portfelj blagovnih znamk smiselno optimiziramo. Ob izteku zaščite opustimo ponovno registracijo tistih, ki imajo premalo zaznanega razlikovalnega elementa in/ali so za naslednje 10-letno obdobje za nas manj pomembne. Tako smo v letu 2016 registracijo podaljšali 18 znamkam, opustili pa smo 30 znamk (29 nacionalnih in 1 evropsko znamko). Celotni seznam najdete na <http://www2.uil-sipo.si/>.

43 GRI GS 102-2, 102-6

44 GRI GS 102-7

KORPORATIVNA BLAGOVNA ZNAMKA

Blagovna znamka/produkt	Opis	Opis storitve/opomba	Trg	
	Krovna blagovna znamka	Pokriva celoten portfelj storitev družbe in se uporablja v komunikaciji z vsemi skupinami deležnikov (uporabniki, vlagatelji, poslovni partnerji, dobavitelji, zaposleni in mediji).	Zasebni	Poslovni

PORTFELJ BLAGOVNIH ZNAMK Telekoma Slovenije

Blagovna znamka/produkt	Opis	Opis storitve/opomba	Trg	
	Partnerska znamka	Pokriva storitve brezgotovinskega plačevanja z mobilnikom.		Poslovna prodaja B2B
	Partnerska znamka	Pokriva storitve brezplačnega omrežja Wi-Fi.	Zasebni	Poslovni

Odvisne družbe v Skupini Telekom Slovenije nastopajo na trgu samostojno, predstavljajo se s svojim logotipom in pod svojo celotno podobo. V portfelju odvisnih družb v Sloveniji so poleg korporativne znamke opisane tudi ključne znamke posameznih družb in njihovih storitev. Podrobnejši opis posamezne blagovne znamke in storitve je na spletnih straneh družb.

PORTFELJ BLAGOVNIH ZNAMK odvisnih družb v Sloveniji

Blagovna znamka/produkt	Opis	Opis storitve/opomba	Trg	
	Korporativna blagovna znamka	Korporativna blagovna znamka TSmedia	Zasebni	Poslovni
	Siol.net	Vodilni slovenski digitalni medij	Zasebni	Poslovni
	najdi.si	Vstopna točka v slovenski splet	Zasebni	Poslovni
	bizi.si	Poslovni asistent		Poslovni
	Telefonski imenik Slovenije	Univerzalni telefonski imenik	Zasebni	Poslovni
	1188	Storitev klicnega centra z dodano vrednostjo	Zasebni	Poslovni
	Dajmedol	VOD-znamka	Zasebni	

Blagovna znamka/produkt	Opis	Opis storitve/opomba	Trg	
	Planet TV	Splošna komercialna televizija	Zasebni	Poslovni
	Korporativna blagovna znamka	Na področju velikih gospodarskih družb in javnih ustanov v Sloveniji in širši regiji ter združuje razvite in preverjene poslovne rešitve za optimizacijo in izboljšanje učinkovitosti podjetij, organizacij in javne uprave.		Poslovni
	Krovna blagovna znamka	Združuje celovite storitve s področij projektiranja, gradnje in vzdrževanja telekomunikacijskih in elektroomrežij.		Poslovni
	Krovna blagovna znamka	Krovna blagovna znamka Piranske soline	Zasebni	Poslovni
	Solnce	Prehrabna linija	Zasebni	Poslovni
	Lepa Vida	Kozmetična linija in Thalasso spa Lepa Vida	Zasebni	Poslovni
	KPSS (Krajinski park Sečoveljske soline)	Naziv parka in ekoturizma, vključuje spominke iz parka.	Zasebni	Poslovni

PORTFELJ BLAGOVNIH ZNAMK odvisnih družb v jugovzhodni Evropi

Država/družba

Blagovna znamka/produkt	Opis	Opis storitve/opomba	Trg	
Bosna in Hercegovina – Blicnet				
	Krovna blagovna znamka	Mobilna telefonija, fiksna telefonija – VoIP, Internet, digitalna televizija, TVin storitev, hramba v oblaku, zakup pasovne širine, medomrežno povezovanje, konvergenčne storitve – paketi storitev, spletno gostovanje, gostovanje strežnikov, rešitve elektronske pošte, registracija domen, integrirane rešitve.	Zasebni	Poslovni
Kosovo – IPKO				
	Korporativna blagovna znamka	Mobilna telefonija – GSM, SMS, MMS, WAP, VMS, mobilni prenos podatkov – 3G, 4G, GPRS/EDGE, internet, fiksna telefonija – VoIP, zakup pasovne širine, medomrežno povezovanje, digitalna kablenska televizija, konvergenčne storitve – paketi storitev, web portal – novice in zabava, rešitve elektronske pošte.	Zasebni	Poslovni
	Hej – segmentna blagovna znamka			

2.6.3 Trženjske in prodajne aktivnosti⁴⁵

Na vseh trgih Skupine Telekom Slovenije dosegamo dobre rezultate pri prodaji širokopasovnih priključkov. Njihovo število smo v Sloveniji povečali za 2 %, kar je predvsem rezultat uspešne prodaje paketov Modri. Na Kosovu je IPKO število priključkov povečal za 12 %, Blicnet pa za 2 %.

Število uporabnikov mobilne telefonije smo v letu 2016 na Kosovu povečali za 6 %, v Bosni in Hercegovini pa za 2 %. V Sloveniji se je njihovo število znižalo za 6 %, predvsem zaradi cenovno agresivne konkurence in odhodov nekaterih večjih poslovnih uporabnikov.

Število priključkov VoIP smo skupaj [v Sloveniji in v jugovzhodni Evropi] povečali za 4 %. Še naprej pa se v Sloveniji nadaljuje zmanjševanje števila priključkov klasične fiksne govorne telefonije, in sicer za 6 % v letu 2016.

Priključki in storitve Skupine Telekom Slovenije po vrstah in trgih

Širokopasovni priključki

Stanje maloprodajnih širokopasovnih priključkov na dan	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014*	Indeks 16/15
Slovenija	204.741	201.516	199.573	102
Jugovzhodna Evropa:	141.497	125.982	114.893	112
Kosovo	115.723	100.799	90.219	115
Bosna in Hercegovina	25.774	25.183	24.674	102
Skupina Telekom Slovenije	346.238	327.498	314.466	106

Priključki fiksne in mobilne telefonije

Stanje maloprodajnih priključkov na dan	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014	Indeks 16/15
Slovenija, mobilna telefonija	1.111.631	1.179.983	1.125.365	94
Slovenija, fiksna govorna telefonija	357.674	380.478	401.599	94
Jugovzhodna Evropa, mobilna telefonija:	657.754	622.143	628.570	106
Kosovo	655.193	619.638	626.817	106
Bosna in Hercegovina	2.561	2.505	1.753	102
Jugovzhodna Evropa, fiksna govorna telefonija	1.204	566	443	213
Skupina Telekom Slovenije	2.128.263	2.183.170	2.155.977	97
Priključki VoIP:				
Slovenija	180.159	172.434	162.042	104
Jugovzhodna Evropa	19.196	19.442	17.935	99
Skupina Telekom Slovenije	199.355	191.876	179.977	104

Skupaj priključki/storitve mobilne in fiksne telefonije

Stanje maloprodajnih priključkov na dan	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014	Indeks 16/15
Skupaj mobilna telefonija	1.769.385	1.802.126	1.753.935	98
Skupaj fiksne govorne storitve*	558.233	572.920	582.019	97
Skupina Telekom Slovenije	2.327.618	2.375.046	2.335.954	98

* Seštevek priključkov fiksne govorne telefonije in storitev VoIP.

Opomba: Zaradi primerljivosti smo iz stanja na 31. 12. 2014 v Skupini Telekom Slovenije izločili priključke družbe One v Makedoniji.

Čisti prihodki od prodaje Skupine Telekom Slovenije

Čisti prihodki od prodaje Skupine Telekom Slovenije so v letu 2016 dosegli 701,7 milijona evrov in so bili za 4 % nižji od doseženih v letu 2015. Pri tem je treba upoštevati, da so bili v čistih prihodkih od prodaje zaradi statusnih sprememb v skupini v letu 2015 prihodki družbe Debitel zajeti za zadnje tri mesece, za družbe v Makedoniji pa za prvih sedem mesecev leta 2015, kar vpliva na skupno zmanjšanje prihodkov v primerjavi z letom 2015. Ob primerjavi doseženih prihodkov v letu 2015 brez družbe One so doseženi čisti prihodki v letu 2016 za 5,7 milijona evrov oz. za 1 % višji kot v letu 2015.

Struktura čistih prihodkov od prodaje po družbah⁴⁶

v tisoč EUR	2016	2015 prilagojeno	2014	Indeks 16/15
Telekom Slovenije	639.471	634.105	643.057	101
Druge družbe v Sloveniji	57.676	46.488	54.357	124
TSmedia	6.901	8.259	9.542	84
Avtenta	7.652	6.229	7.766	123
GVO	38.973	24.382	33.598	160
Debitel	0	3.607	0	-
Soline	4.150	4.011	3.451	103
IPKO – Kosovo	69.462	67.603	69.465	103
Družbe v Makedoniji	0	44.138	75.662	-
Druge družbe v tujini	21.291	21.266	21.227	100
Blicnet – BiH	18.895	19.504	17.721	97
SIOL (JVE)	2.396	1.725	710	139
GVO GmbH, Nemčija	0	37	2.796	-
Skupaj – nekonsolidirano	787.900	813.600	863.768	97
Izločitve in prilagoditve	-86.152	-85.321	-107.314	101
Skupina Telekom Slovenije	701.748	728.279	756.454	96

TELEKOM SLOVENIJE

V letu 2016 so čisti prihodki od prodaje Telekoma Slovenije dosegli 639,5 milijona evrov, kar je za 5,4 milijona evrov oz. za 1 % več od doseženih v letu 2015. Ti so bili višji predvsem zaradi višjih prihodkov na veleprodajnem trgu ter prihodkov širokopasovnih in IT-storitev, kljub nižjim prihodkom mobilnih naročnikov in predplačnikov, ki prehajajo na nove, ugodnejše pakete. Prav tako že več let upadajo prihodki klasične govorne telefonije zaradi nadomeščanja z mobilno in IP-telefonijo.

Trg zasebnih uporabnikov

Uporabnikom **klasične telefonije** smo ponudili večjo preglednost cen klicev v mednarodnem in notranjem prometu. Celotni mednarodni promet smo razdelili na štiri območja in poenotili ceno klicev v vsa slovenska omrežja. Ponudili smo naročniške pakete z vključenimi pogovori, prenovili in dopolnili klicne opcije ter uvedli navzkrižno ponudbo z mobilno telefonijo in dostopom do interneta.

V segmentu **mobilnih storitev** smo poenostavili ponudbo mobilnih paketov. Uporabnikom tako ponujamo pakete Brezskrbni in Enostavni. Paketi Brezskrbni omogočajo brezskrbno komunikacijo doma in v tujini (EU), paketi Enostavni pa so namenjeni tistim, ki želijo vnaprej zakupiti količine enot in jih porabiti po svoje. Ponudbo smo dodatno poenostavili tako, da je pod enakimi pogoji na voljo za zasebne in poslovne uporabnike. Za mlade smo pripravili novi paket Dogaja. V segmentu predplačnikov smo uvedli prenovljen mesečni zakup Mobi 200 in nov zakup Čvekaj Mobi.

Uporaba mobilnega prenosa podatkov se vseskozi povečuje, zato smo pri paketih mobilnega naročniškega interneta dvignili količine prenosa podatkov. V redno ponudbo smo uvrstili naročniški paket Mobilni Internet Brezskrbni, ki naročnikom omogoča neomejen prenos podatkov z možnostjo izbire hitrosti v omrežju LTE.

Na področju **konvergenčnih storitev** smo prvič uvedli ponudbo elektrike Telekoma Slovenije. Dodali smo dva nova konvergenčna rezidenčna paketa, in sicer Modri Plus za večje družine in Modri net za mlade. Prvi na trgu smo na področju **TV-storitev** naročnikom omogočili ogled nazaj za 7 dni in storitev vpeljali v vse svoje platforme. Nadgrajevali smo aplikacije, kot je Daljinec+, videoteko DKINO pa integrirali v TViN. Uporabnikom smo dobro televizijsko izkušnjo približali s 360-stopinjskimi storitvami, kjer so združene istovrstne vsebine iz različnih virov.

Storitve za poslovne uporabnike

Prenovili smo poslovne pakete za male in srednje velike poslovne uporabnike (Premium poslovni paket in Modri poslovni paket) ter jim ponudili možnost prednostne obravnave. Izvajali smo tudi različne navzkrižnoprodatne akcije in ugodnosti za nove naročnike.

Pri upravljanju storitev za velike poslovne sisteme smo prenovili ponudbo multimedijske poslovne telefonije in poenotili platformo za izvajanje konferenčnih storitev. V sklopu premijskih storitev smo nadaljevali konsolidacijo in poenostavitev platform, migracijo uporabnikov in omogočanje novih funkcionalnosti, ki dodatno izboljšajo uporabniško izkušnjo in kakovost storitve.

IKT-storitve

Za zagotavljanje celovitih IKT-storitev in blaga smo nadgradili model upravljanja s principalami in ostalimi partnerji s področja systemske integracije. Na poslovnih dogodkih in strokovnih tehničnih delavnicah smo bili aktivno vključeni v prodajno-marketinške aktivnosti glavnih principalov (Microsoft, IBM, HP, Cisco, Juniper, ECM idr.).

Obnovili smo certifikat Cisco CMSP (Cloud and Managed Services Program) za storitvi MPLS VPN (navidezna zasebna omrežja) in IaaS – Infrastructure as a Service (infrastruktura kot storitev). Telekom Slovenije ima pridobljen status Microsoft LSP (Licence Solution Provider) za preprodajo Microsoftovih licenčnih pogodb pri velikih uporabnikih. Pridobili smo tudi Microsoft CSP (Cloud Solution Provider) za prodajo Microsoft Cloud licenc Office 365, Azure in Express Route. Ob tem imajo zaposleni Telekoma Slovenije certifikate HP Gold Hardware Partner, s čimer dokazujejo strokovno usposobljenost za prodajo in vključevanje HP-produktov v celovite rešitve Telekoma Slovenije. Vsi navedeni statusi so nam omogočili pridobitev poslov in sklenitev pogodb z nekaj največjimi uporabniki Microsoftovih storitev.

V Telekomu Slovenije pospešeno vstopamo na trg AaaS (aplikacije kot storitev). V letu 2016 smo začeli aktivneje tržiti več AaaS-rešitev, kot so SAP aaaS in dokumentni sistem aaaS. Aktivno sodelujemo tudi z razvijalci namenskih aplikativnih rešitev.

Prodajna mesta in posredniška mreža

Nadaljevali smo prenovilo prodajnih mest in v letu 2016 odprli 6 prenovljenih Telekomovih centrov:

- Nova Gorica 2, Cesta 25. junija 1 p, Kromberk
- Lucija, Obala 112/114,
- Novo mesto, Novi trg 9,
- Trbovlje, Trg svobode 14,
- Slovenj Gradec, Ronkova ulica 4 in
- Ptuj, Mestni trg 1.

Nadgradili smo orodja za dvig učinkovitosti prodajnih kanalov zasebnim uporabnikom, kar je prineslo povečanje učinkovitosti in izboljšanje prodajnih rezultatov, predvsem konvergenčnih storitev. S sistematičnim in strukturiranim načinom priprave baz za izvajanje prodajnih aktivnosti preko vseh prodajnih kanalov smo zagotovili večjo transparentnost in ciljno usmerjenost pri obdelavi maloprodajnega trga. Na območjih z zgrajeno infrastrukturo smo s terensko ekipo prodajalcev aktivno tržili naše širokopasovne storitve in našim uporabnikom omogočili kakovostno optično povezavo. Začeli smo z izvajanjem projekta **Prodajne Akademije**, ki je namenjen dvigu prodajne učinkovitosti, kar bo prineslo kakovostnejšo obravnavo in večje zadovoljstvo uporabnikov. Nadaljevali smo z uvajanjem ukrepov »**Prodajne odličnosti**« v Telekom centrih in pri poslovnih partnerjih, s katerim dosegamo višje in enotne standarde prodajne izkušnje. V sklopu **uporabniške izkušnje omnichannel** smo omogočili oddajo povpraševanja za optični priključek prek spleta.

Medoperatersko poslovanje (veleprodaja)

Domača veleprodaja

Veleprodajni prihodki so v primerjavi z letom 2015 višji za 6 %. Na domačem trgu so višji zaradi rasti priključkov na širokopasovnem in razvezanem dostopu, nacionalnem sledenju ter večje količine klicev v mobilno omrežje Telekoma Slovenije. Indeks poslovanja je v tem segmentu sicer znašal 95, vendar s pripojitvijo družbe Debitel poslovanje z njim ni več evidentirano kot veleprodajno, zato prihodki niso neposredno primerljivi z doseženimi v letu 2015. Pri prodaji smo izpeljali številne tržne aktivnosti za vključevanje novih širokopasovnih priključkov v fiksno in mobilno omrežju.

Mednarodna veleprodaja

Na mednarodnem trgu smo dosegli 10% rast prihodkov, kar je rezultat višjih prihodkov od tranzita mednarodnega prometa, zakupov kapacitet in mednarodnega dohodnega prometa ter uvedbe obračuna dohodnih klicev iz tujine glede na izvor.

S proaktivno osebno prodajo in sodelovanjem na specializiranih dogodkih za mednarodne operaterje smo povečevali prisotnost in prepoznavnost Telekoma Slovenije kot regionalnega ponudnika telekomunikacijskih storitev.

Na področju mednarodnega gostovanja (roaming) posebno pozornost namenjamo zniževanju veleprodajnih stroškovnih cen s ciljem zmanjšanja negativnega vpliva uvedbe regulacije Roam like at home na poslovne rezultate družbe.

V letu 2016 je bila aktivirana zadnja manjkajoča trasa **Regionalnega optičnega omrežja** (ROO) Telekoma Slovenije prek Srbije. ROO ostaja eden glavnih potencialov rasti na trgu mednarodne veleprodaje v prihodnjih letih. ROO je komplementarno preostalim panevropskim omrežjem. Za upravljanje ROO smo v preteklih letih že ustanovili odvisne družbe na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini, v Črni gori, v Makedoniji in v Srbiji. ROO je ena ključnih strateških prednosti Skupine Telekom Slovenije, saj ima Telekom Slovenije kot edini nacionalni operater vzpostavljeno lastno infrastrukturo, s katero povezuje vse glavne regije in mesta na območju Balkana ter jugovzhodne Evrope. Omrežje je zgrajeno skladno z najnovejšimi standardi in opremljeno z naj sodobnejšo prenosno opremo.

Regionalno optično omrežje Telekoma Slovenije

TSMEDIA⁴⁷

Družba TSmedia je v letu 2016 dosegla 6,9 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je za 26 % manj glede na prejšnje leto, predvsem zaradi zmanjševanja prihodkov od informacij, saj jih uporabniki nadomeščajo z drugimi viri. Klici na številko 1188 zato že vrsto let upadajo, prav tako upada zanimanje za telefonski imenik.

TSmedia slovenski medijski prostor soustvarja z enim vodilnih digitalnih medijev [Siol.net](#) in predstavlja osrednji slovenski center informacij z vstopno točko v slovenski splet [najdi.si](#), poslovnim asistentom [bizi.si](#), edinim uradnim telefonskim imenikom v Sloveniji [itis.si](#) ter zunanji digitalni zasloni s ključnimi informacijami in dinamičnimi oglasi na 474 lokacijah.

V letu 2016 smo grafično, vsebinsko in tehnološko prenovili [Siol.net](#), s čimer smo se približali tako uporabnikom kot oglaševalcem ter uvedli digitalne trende, ki že veljajo v svetu:

- osnovno vodilo prenove je bila mobilnost in dostopnost prek vseh naprav, s čimer zagotavljamo enotno uporabniško izkušnjo na vseh zaslonih,
- uvedli smo krajše novice ter pokrivanje pomembnejših novic v živo, kar uporabnikom omogoča še hitrejše informacije o ključnih dogodkih v Sloveniji in v svetu,
- članke smo obogatili s še več fotografskimi in videovsebinami za zaokroženo uporabniško izkušnjo,
- za oglaševalce smo uvedli nove oglasne formate premium, s čimer omogočamo vsebinske rešitve po meri in vrhunsko videoprodukcijo ter ekskluzivno napredno ciljano oglaševanje s predvidevanji o hkratnem vedenju uporabnikov.

AVTENTA

Avtenta je vodilni ponudnik rešitev za upravljanje in uvajanje rešitev SAP ter brezpapirnega poslovanja na slovenskem trgu. V letu 2016 je ustvarila 7,7 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je za 23 % več od doseženih v letu 2015. Prihodki so se povečali pri prodaji storitev SAP in ključnih programih na zunanjem trgu. Ob tem krepi tudi tržni delež v segmentu e-poslovnih rešitev in svojo vlogo ponudnika SAP zunaj Skupine Telekom Slovenije.

S prodajnimi aktivnostmi smo podprli uveljavljeno ponudbo [SAP-vzdrževanje, SAP-integracija, EPRsistemi za podjetja] in se usmerjali v razvoj nove rešitve SAP HANA za segment srednjih in majhnih podjetij z inovativnim najemnim modelom. V letu 2016 smo dosegli naslednje cilje:

- pridobili smo nove uporabnike na področju uvedbe in vzdrževanja sistemov SAP ter bistveno povečali obseg prihodkov na osnovi tovrstnih storitev na slovenskem trgu,
- na trgu smo se pozicionirali kot ponudnik SAP ERP za segment srednjih in majhnih podjetij v najemnem modelu,
- z novimi projekti smo utrdili svoj položaj na slovenskem trgu ponudnikov dokumentnih sistemov,
- okrepili smo izvedbeni ekipi obeh programov,
- izvedli smo reakreditacijo sistemov vodenja po standardu ISO 9001,
- nadaljevali smo s prilagoditvijo načina poslovanja Avtente in strategije poslovanja, ki bo v prihodnje omogočala trajnostni razvoj družbe.

GVO

GVO je vodilni ponudnik celovitih rešitev s področij projektiranja, gradnje, upravljanja in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij v Sloveniji. Družba izvaja tudi sorodne dejavnosti s področja gradnje in vzdrževanja infrastrukturnih objektov.

Čisti prihodki od prodaje so bili v letu 2016 za 60 % višji kot v predhodnem letu. Rast je bila predvsem rezultat povečanega obsega gradnje telekomunikacijskih omrežij v Sloveniji ter začetka izvajanja projekta vzpostavitve elektronskega cestninskega sistema v prostem prometnem toku. Zaznati je bilo tudi povečan obseg prihodkov pri upravljanju in vzdrževanju odprtih širokopasovnih omrežij v upravljanju GVO, kjer dosegamo stalno rast števila aktivnih priključkov.

SOLINE

V družbi Soline so zaradi večje prodaje soli [za 15 %], povečanega števila obiskovalcev Krajinskega parka Sečoveljske soline [za 25 %] in povečane prodaje kozmetičnega programa Thalasso Spa Lepa Vida [za 51 %] v letu 2016 povečali prihodke za 3 % glede na leto 2015. Bistveno nižji pa so bili prihodki iz evropskih projektov, in sicer zaradi zaključitve projekta EU Liffe le 23 % doseženih v letu 2015. V letu 2016 so Soline zaključile evropski projekt Cars out, ki je popolnoma omejil promet z vozili v parku. Opravljena je bila tudi sanacija poplave strunjanskih solin.

IPKO

V letu 2016 so bili čisti prihodki od prodaje v družbi IPKO za 1 % nižji v primerjavi z letom prej. Padajoče prihodke od mednarodnih klicev zaradi večje uporabe brezplačnih internetnih govornih aplikacij, kot sta Skype in Viber, je IPKO nadomeščal s prihodki tranzitnega prometa in višjimi prihodki na končnem trgu. Ti so bili višji v fiksnem segmentu (TV in širokopasovne storitve).

IPKO je v letu 2016 predstavljal nove pakete za pridobivanje uporabnikov. Predstavljal je ponudbo z vključenimi mobilnimi napravami z namenom nadomestitve prihodkov od govornih storitev, pa pakete z nacionalnimi podatkovnimi paketi ter za podatkovni roaming za države v regiji ter EU, Švici in ZDA. V fiksnem segmentu je nadaljeval promocijske ponudbe, vključno s fiksnim naročniškim paketom Super DUO. Nadaljeval je širitev fiksnega omrežja in posebno ponudbo digitalne TV brez stroška priključnine.

BLICNET

V družbi Blicnet so se v letu 2016 čisti prihodki v primerjavi z letom 2015 znižali za 1 %. Rast smo zaznali na trgu končnih uporabnikov, medtem ko so se znižali prihodki na veleprodajnem trgu in drugi prihodki od prodaje.

Blicnet svojim uporabnikom v Bosni in Hercegovini omogoča analogno in digitalno TV, internet ter fiksno in mobilno telefonijo. V letu 2016 je Blicnet izvajal digitalizacijo TV-storitev in povečal število HD-kanalov v svoji programski shemi. Družba je postala uradni distributer Applovih mobilnih telefonov iPhone 7 in iPhone 7 Plus ter osvežila ponudbo preostalih proizvajalcev.

2.6.4 Odgovoren odnos do uporabnikov⁴⁸

87%
ZADOVOLJSTVO

0,35%
DELEŽ REKLAMACIJ

10,3 milijona
IZDANIH RAČUNOV

Zadovoljstvo in trdne vezi z uporabniki so osrednjega pomena za naše uspešno poslovanje, zato njihovo zadovoljstvo spremljamo z anketiranjem v kontaktnih centrih Telekoma Slovenije. Pridobljene informacije nam pomagajo pri izboljševanju dela. Zadovoljstvo uporabnikov s kontaktnimi centri, ocenjeno s 4 in 5, je v letu 2016 doseglo 87 % (90 % v letu 2015). Na podlagi prejetih ocen smo tako z ekipo izkušenih notranjih izobraževalcev in mentorjev višali usposobljenost in strokovnost zaposlenih ter pripomogli k dvigu prodajne učinkovitosti.

Pomembnejše aktivnosti v letu 2016

Portal [Moj Telekom](#) smo nadgradili in izboljšali. Najpomembnejša novost je možnost hitre registracije za vse obstoječe in nove naročnike, ki nas obiščejo na enem od prodajnih mest Telekoma Slovenije. Tako si lahko vsak naročnik zagotovi takojšen dostop do vseh podatkov o svojih naročniških razmerjih in storitvah. Uporabniki fiksnih storitev lahko sedaj pregledneje urejajo programske sheme in opcije ter samostojno urejajo nastavitve modemov, vključno z upravljanjem svojega omrežja Wi-Fi. Uporabniki imajo možnost svoj profil povezati tudi z računi na družbenih omrežjih (s Facebookom in Googlom), naročniki storitve elektrike pa lahko spremljajo in urejajo podatke za svoje odjemno mesto. Uporabnikom je Moj Telekom na voljo tudi v obliki prenovljene mobilne aplikacije, v okrnjeni obliki pa še prek TV-komunikatorjev BOX in BOX S. Konec leta smo imeli 45.475 registriranih uporabnikov portala oz. 10 % več kot v letu 2015.

Skrb za uporabnike izkazujemo tudi s [Programom zvestobe Telekoma Slovenije](#), ki je v letu 2016 presegel mejnik 250.000 članov. Pridružil se nam je več kot 25.000 novih članov, ki zbirajo točke in jih menjujejo za ugodnosti. S spodbujanjem in nagrajevanjem uporabnikov za prehod s tiskane oblike na elektronski način prejemanja računov skrbimo tudi za čistejšo okolje; v preteklem letu je svoje navade spremenilo prek 10.000 naših uporabnikov. Ob tem so uporabniki dodatno nagrajeni še za samostojno upravljanje s storitvami prek portala Moj Telekom. V letu 2016 je že več kot 60 % članov samostojno koristilo točke za ugodnosti – prek portala Moj Telekom ali s poslanim SMS-sporočilom.

48 GRIGS 103-1, 103-2, 103-3, GS 102-43

Komuniciranje z uporabniki in tehnična pomoč⁴⁹

Za nasvete in pomoč se uporabniki naših storitev največkrat obrnejo na ključni kontaktni točki Telekom Slovenije, to sta Služba za svetovanje uporabnikom in Služba za tehnično pomoč uporabnikom (STPU) oziroma telefonski številki 080 8000 in 080 1000. Obe kontaktni točki sta uporabnikom na razpolago 24 ur na dan, 7 dni v tednu. V času večje obremenitve klicnega centra smo aktivno promovirali tudi druge komunikacijske kanale, tako da smo prejeli večje število prijav prek e-pošte, spletnega pogovora in tudi SMS-sporočil. Naši uporabniki lahko prijave težav ali zahtev po tehnični pomoči oddajo tudi prek portala Moj Telekom.

S sistemom **WFM (Work Force Management)** dodeljujemo opravila tehnikom na terenu in usklajujemo termine montaže z uporabniki. Zaradi uspešne prodaje se je število opravil v sklopu tega sistema v letu 2016 močno povečalo. V zadnjem četrtletju smo z Varnostno-nadzornega centra na sistem WFM prenesli tudi evidentiranje in razporejanje spremstva tehnikov domačih operaterjev. Začeli smo s pilotnim uvajanjem določanja termina odprave okvar.

V okviru Službe za svetovanje uporabnikom smo organizirali posebno ekipo sodelavcev z dolgoletnimi izkušnjami, ki smo jo poimenovali – **Win Back Team** (ekipa za zadrževanje uporabnikov). S svojimi pogajalskimi in komunikacijskimi veščinami skušajo uporabnikom poiskati najoptimalnejše rešitve, storitve in pakete. Pri tem vsakega obravnavajo individualno. Odziv je izredno pozitiven. Od januarja do septembra 2016 smo uspeli zadržati kar 78 % uporabnikov, ki so razmišljali o zamenjavi ponudnika.

V kontaktnih centrih smo v letu 2016 prejeli 2.127.068 klicev, kar je za 4 % manj kot leto poprej, v Službi za naročniška razmerja pa smo jih sprejeli 89.908. Od tega je 17 % uporabnikov klicalo za reševanje reklamacij, 83 % klicev pa je bilo povezanih s sklepanjem naročniških razmerij in različnimi zahtevki.

Telekomova interaktivna asistentka Tia je posredovala 45.844 odgovorov, največ na temo storitev Telekoma Slovenije in naročniških razmerij, in sicer 21.008. Prek spletnega pogovora na www.telekom.si je s svetovalcem kontakt vzpostavilo 39.839 uporabnikov, kar je dober odstotek manj kot v letu 2015. Uporabnikom smo pomagali tudi prek Twitterja in Facebooka, ki sta dodatna kanala za komunikacijo z uporabniki.

Število interakcij z uporabniki:

 2.664
prek omrežja Twitter

 8.309
Facebook

V **pisnem** komuniciranju z uporabniki (info@telekom.si in tehnicna.pomoc@telekom.si) smo odgovorili na 262.310 sporočil, kar je nekoliko več kot v letu 2015. Aplikacijo za zajem pisnih stikov z uporabniki smo prilagodili tudi za razporejanje stikov, ki jih prejmemo prek Facebooka in Twitterja.

Rešili smo 933.150 tehničnih vprašanj in skupaj opravili 536.725 odhodnih klicev do uporabnikov, kar je slab odstotek manj kot leto prej.

Septembra se je v dogovoru s TSmedio prekinilo sodelovanje za koncesijsko izvajanje storitev 1188, posledično je bila ukinjena Služba za kontaktni center 1188. Do takrat smo odgovorili na 873.093 klicev.

Svetovanje poslovnim uporabnikom se je v preteklem letu močno povečalo. Zaradi vse večje prepoznavnosti naših kontaktov za poslovne uporabnike naraščajo tako klici, e-sporočila (poslovni@telekom.si) kot tudi povpraševanje prek spleta. V primerjavi z lanskim letom je bilo skupno število stikov višje za 50 %.

Preglednost zaračunavanja storitev⁵⁰

V letu 2016 smo nadaljevali uvajanje nekaterih sprememb pri računih, kot so spremenjen videz in preimenovanje postavk, ki prispevajo k še večji preglednosti in boljšemu razumevanju računa. Pri e-računih smo sodelovali pri vpeljavi nove verzije e-Sloga 1.6.1. Na naših računih smo ga uvedli decembra, zakonsko obvezen pa je postal z januarjem 2017.

49 GRI GS 102-43, 102-44

50 GRI PA10

V Službi za reklamacije smo nadaljevali nadgradnjo spremljanja stikov in opravil. Uredili smo prenos e-pošte neposredno v Nabiralnik, kar omogoča hitrejši sprejem reklamacij in sledljivost v arhivu vseh dokumentov.

V Telekomu Slovenije smo izdali več kot 10,3 milijona računov za storitve. Delež reklamacij predstavlja 0,35 % vseh izdanih računov (0,37 % v letu 2015).

Skrb za varnost otrok in mladostnikov⁵¹

Varni rabi komunikacijskih storitev, predvsem interneta, namenjamo veliko pozornosti in naporov, posebej pri najbolj občutljivi populaciji, otrocih in mladostnikih. Sodelujemo s slovensko pobudo varne rabe interneta Safe.si. in smo podporniki organizacije Logout, centra pomoči pri prekomerni rabi interneta. V sodelovanju s slednjo smo v letu 2016 izvedli projekt Moja prva pogodba. V njegovem okviru smo pripravili smernice za starše ter pogodbi za otroke in mladostnike, ki so jim v pomoč pri oblikovanju dogovora o primerni uporabi mobilnega oz. mobilne naprave.

S komunikacijsko kampanjo »Kar poveš, je zares« smo v okviru pobude [Moč besed](#) nadaljevali in nadgradili lansko kampanjo »Ne objavi, kar te lahko gnjavi«. Letos smo izpostavljali vpliv žaljivih izjav oz. objav na družbenih omrežjih na življenje posameznika. Pobudo Moč besed smo zasnovali v sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine Slovenije.

Smo podpisniki kodeksa mobilnih operaterjev in internetnih ponudnikov za zaščito uporabnikov ter listine o odgovornosti podjetij evropskih telekomunikacijskih operaterjev (ETNO). Na našem spletnem mestu uporabnikom v rubriki [Nasveti za varno rabo mobilnih naprav](#) in storitev svetujemo glede varne rabe sodobnih komunikacijskih naprav in storitev. Objavili smo tudi [10 zlatih pravil za varno uporabo spleta](#), ki jih velja upoštevati tudi, ko do spleta dostopamo prek mobilnega.

Dostop do oglada vsebin za odrasle Dajmedol na televiziji oz. BOX je zaščiten s starševskim geslom, opisnim ter videopozorilom, da je vsebina neprimerna za otroke in mladostnike do 18 let.

Z načrtno uredniško politiko v družbi TSmmedia skrbimo za to, da so prosto dostopne vsebine na naših medijih varne ali ustrezno označene. Komentatorje na digitalnem mediju Siol.net pozivamo k spoštovanju bontona spletne komunikacije. Komentarje uporabnikov moderiramo, tako da ne objavljamo tistih, ki spodbujajo sovražni govor.

Uporabnikom nudimo dve možnosti zaščite svojih naprav. [Varnostni paket Kaspersky](#) uporabniki namestijo na svojo napravo, v kateremkoli omrežju pa jim omogoča starševski nadzor, zaščito identitete, predvsem pa varno spletno brskanje. Omogočamo tudi uporabo storitve [Varen splet](#), s katero lahko uporabnik zaščiti podatkovni promet in upravljanje na vseh napravah.

Storitve za ranljive skupine uporabnikov

Ranljivim skupinam uporabnikov omogočamo ugodnejši dostop do naših storitev in jim prilagajamo svojo ponudbo. **Invalidom** zagotavljamo ustrezne storitve, terminalsko opremo, seznam javnih telefonskih govornic ter terminalov, dostopnih z invalidskim vozičkom. **Gluhim in naglušnim** smo ponudili nov naročniški paket Gluhi A, ki omogoča 15 GB prenosa podatkov, pogovori in videopogovori v vsa slovenska omrežja ter SMS- in MMS-sporočila pa se obračunajo po porabi, vendar ne več kot 2 evra na mesec. Novi paket je rezultat našega dolgoletnega dobrega sodelovanja z Zvezo društev gluhih in naglušnih Slovenije, saj posebno ponudbo za uporabnike z okvaro sluha pripravljamo že od leta 1999.

Prostovoljna društva za zaščito in reševanje imajo na voljo paket mobilnih storitev brez naročnine. **Študentom** nudimo posebne, cenovno ugodnejše pakete širokopasovnih storitev in storitev fiksne ter mobilne govorne telefonije. **Upokojenci in aktivni starejši** nad 60 let lahko izkoristijo ugodnosti Penzion, ki jim prinašajo dodaten popust pri izbranih fiksnih in mobilnih paketih ter posebne akcijske ponudbe.

V sodelovanju s podjetjem Doktor 24 omogočamo storitve na področju zdravniške pomoči na daljavo. Namenjene so predvsem starejšim, pa tudi mladim družinam. Storitve so vedno pri roki in enostavne za uporabo, saj delujejo z enim klicem oziroma pritiskom na SOS-gumb na mobilnem ali fiksnem telefonu. Storitve **SOS Zdravnik** je 24-urna zdravniška linija, ki uporabnikom omogoča zdravniško pomoč na daljavo,

51 GRI G4-DMA, G4-M4, PA2

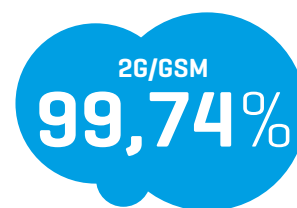
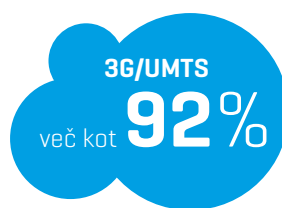
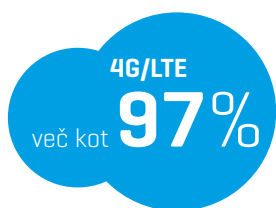
tudi iz tujine. Storitve **SOS Doma** vključuje telefon, ki ima na zadnji strani SOS-gumb, ob pritisku nanj pa se sproži klic v klicni center, kjer se koordinira organizacija pomoči. S storitvijo **SOS Mobilni** uporabnik prejme poseben mobilnik z velikimi tipkami in velikim prikazom črk ter z vgrajenim SOS-gumbom na zadnji strani. Vsebuje tudi detektor padca, z GPS-signalom pa omogoča lociranje uporabnika, če ta potrebuje pomoč. Več informacij je na voljo na naši spletni strani, in sicer na povezavi <http://www.telekom.si/zasebni-uporabniki/telefonija/teleskrba#sos-zdravnik>.

V ponudbi imamo tudi pripomočke **iHealth**, s katerimi lahko uporabniki enostavno spremljajo svoje zdravje doma ali na poti. Opravljene meritve se samodejno shranjujejo, tako da jih lahko spremljajo skozi čas in delijo z osebnim zdravnikom. Z brezžičnimi merilniki si lahko hitro in enostavno izmerijo krvni tlak ali sladkor. V ponudbi je tudi tehnica za analizo telesne sestave, sledilec aktivnosti in spanja ter prstni pulzni oksimeter za merjenje nasičenosti kisika v krvi in srčnega utripa.

Širok dostop do naših storitev⁵²

V okviru družbene odgovornosti si v Telekomu Slovenije prizadevamo za to, da zagotavljamo širok dostop do najnaprednejših IKT-storitev tudi prebivalcem oddaljenih in manj naseljenih območij. Signal mobilne telefonije je tako dostopen na celotnem ozemlju Slovenije, velik del ozemlja smo pokrili s širokopasovnim dostopom do interneta in fiksno telefonijo.

V zadnjih nekaj letih smo veliko naporov vložili v izgradnjo omrežja LTE/4G. Z njim smo konec leta 2016 pokrili že več kot 97 % prebivalstva in več kot 80 % ozemlja Slovenije. Dostop do mobilnih širokopasovnih storitev omogočamo tudi prek satelita ter lastne tehnološke rešitve za internet, fiksno telefonijo in televizijo prek mobilnega omrežja LTE/4G. To rešitev zagotavljamo uporabnikom na območjih, kjer vzpostavitev fiksnega priključka ni mogoča, je pa na voljo mobilni signal LTE/4G.⁵³

K preseganju digitalnega razslojevanja v svojem okolju ter omogočanju najnaprednejših tehnoloških rešitev prispevajo tudi naše družbe v jugovzhodni Evropi. IPKO zagotavlja visoko pokritost Kosova z mobilnim signalom, konec leta je tako s 3Gsignalom pokrival 90 % prebivalstva, z LTE/4G pa 85 %. Blicnet deluje predvsem v severozahodnem delu BiH in tako omogoča prebivalcem ruralnih območij dostop do sodobnih telekomunikacij z brezžičnim paketom TRIO. V letu 2016 je uporabnikom na območju Kotor Varoša dodatno omogočil dostop do FTTH-storitev [optično omrežje].

2.6.5 Zadovoljstvo uporabnikov⁵⁴

Zadovoljstvo uporabnikov storitev Telekoma Slovenije

Zadovoljstvo naših uporabnikov merimo redno, rezultati pa pripomorejo k oblikovanju in izboljšanju produktov po meri uporabnikov. Ti kot našo največjo prednost na področju **fiksni storitev** navajajo razširjenost omrežja. Visoko ocenjujejo tudi kakovost zvoka fiksne telefonije, TV-ogled nazaj, dostopnost prodajnih mest ter usposobljenost tehnikov in prodajalcev.

Naše konkurenčne prednosti pri **mobilnih storitvah** so kakovost delovanja govornih storitev, stabilnost in pokritost omrežja, širina ponudbe naprav, način plačila za nakup naprav, delovanje interneta ter zavzetost operaterja. Na splošno so najbolj zadovoljni uporabniki več storitev hkrati [govor/SMS/mobilni internet/dodatna SIM-kartica] ter mladi in skupnost [večina socialnega kroga – prijatelji, znanci, družina – je znotraj omrežja istega ponudnika].

52 GRI PA1, PA2

53 GRI PA4

54 GRI GS 103-1, 103-2, 103-3, GS 102-43, 102-44

Konkurenčne prednosti Telekom Slovenije⁵⁵

Kakovost delovanja govornih storitev

Razširjenost omrežja

Uporabnikom prijazne metode plačila

TV-ogled nazaj

Širina ponudbe naprav

Dostopnost prodajnih mest

Pokritost in stabilnost mobilnega omrežja

Usposobljenost tehnikov ter prodajalcev

Zadovoljstvo s prodajnimi mesti Telekom Slovenije

V Telekomu Slovenije merimo zadovoljstvo obiskovalcev prodajnih mest ter zadovoljstvo s klicnim centrom in e-pošto info@telekom.si. Z raziskavo Skrivnostni kupec merimo zadovoljstvo štirikrat letno. Vsi kanali dosegajo visoke ocene zadovoljstva, ob tem pa ocene rastejo.

Uporabniki Telekom Slovenije izražajo največje zadovoljstvo⁵⁶ z naslednjimi dejavniki:

Urejenost okolice in notranjosti centrov, založenost polic

Predstavitve ugodnosti, akcij

Vzdušje v centru, komunikacija osebja

Svetovanje glede na potrebe in ponujene rešitve

Pozdrav in pristop osebja, angažiranost in zavzetost osebja

Razlogi za prehod na Telekom Slovenije⁵⁷

Migracije uporabnikov merimo trikrat letno, rezultati pa nam pokažejo, kaj si uporabniki želijo, kaj cenijo in kaj jim je pri izbiri ponudnika najpomembneje. Uporabniki **fiksni storitev**, ki so prešli k Telekomu Slovenije, kot prednostne ocenjujejo naslednje elemente: za isto ceno dobim več, hitrost interneta, kakovost omrežja, popusti na mesečno naročnino, možnost priključitve/nadgradnje, kjer živim, obročni nakup naprav. Uporabniki **mobilnih storitev** kot izstopajoče elemente, ki so jih tudi spodbudili za prehod k Telekomu Slovenije, navajajo naslednje elemente: kakovost in pokritost omrežja ter zaupanje v ponudnika.

Več za isto ceno

Obročni nakup naprav

Kakovost omrežja in hitrost interneta

Kakovost in pokritost mobilnega omrežja

Popusti na mesečno naročnino

Zaupanje v ponudnika

Možnost priključitve, nadgradnje, kjer živim

55 Raziskava Zadovoljstvo uporabnikov [september 2016]

56 Raziskava Mystery Shopping [tretji kvartal 2016]

57 Raziskava Migracije [avgust 2016]

Zadovoljstvo uporabnikov v drugih družbah

Zadovoljstvo uporabnikov redno merimo tudi v drugih odvisnih družbah v Sloveniji in jugovzhodni Evropi. Družba **TSmedia** izvaja raziskave na spletnih produktih s spletno statistiko in spletnimi anketami, prav tako prek fokusnih skupin in s sprejemanjem mnenj uporabnikov. Teh podatkov zaenkrat ni mogoče prikazati zaradi raznolikosti portfelja produktov in metodologij.

V družbi **GVO** zadovoljstvo uporabnikov redno merimo z anketnim vprašalnikom ob zaključenih gradnjah, enkrat letno pa tudi z analizo v skladu z ISO 90001. Delež uporabnikov, ki je delo GVO za potrebe Telekoma Slovenije ocenil kot odlično in zelo dobro, je v letu 2016 znašal 91 %, delež naročnikov na trgu (z oceno odlično in zelo dobro) pa je bil 100 % (leto prej 98 %).

V družbi **IPKO** na Kosovu redno zbiramo odzive uporabnikov prek družbenih omrežij, njihovo zadovoljstvo pa merimo s telefonsko anketo in četrletnimi kvantitativnimi raziskavami. Zadovoljstvo uporabnikov mobilnih storitev je ostalo na enaki ravni kot v letu 2015, na lestvici od 1 do 5 je tako znašalo 4,4. Zadovoljstvo uporabnikov fiksnih storitev je IPKO izboljšal v vseh segmentih. Ipku se je tako zadovoljstvo z internetnimi storitvami povečalo s 3,4 na 3,9, v segmentu digitalne televizije pa je dosegel rezultat 4,0 (2015: 3,4).

V družbi **Blicnet** spremljamo zadovoljstvo uporabnikov s številom pritožb in intervencij na mesečni ravni.

2.6.6 Tržno komuniciranje⁵⁸

Komunikacijske aktivnosti Telekoma Slovenije temeljijo na dolgoročno poenoteni platformi, pa na predhodnih analizah trga, izkušnjah in skrbno segmentiranem nagovoru ciljnih skupin. S skrbno načrtovanimi tržno-komunikacijskimi aktivnostmi smo v letu 2016 uspešno podprli našo ponudbo celovitih telekomunikacijskih storitev, sporočila v komunikacijskih kampanjah smo učinkovito prepletali z uporabo inovativnih komunikacijskih kanalov.

V letu 2016 smo izvedli številne tržno-komunikacijske kampanje, izpostavljam le nekatere. Aprila smo začeli z novo platformo pod sloganom **»Naj vas nič ne ustavi«**, ki smo jo nadaljevali med Olimpijskimi igrami v Rio (Pot v Rio). V poletnem obdobju smo komunicirali opcijo EU zakup in nadaljevali promocijo paketa Modri Plus. Septembra in oktobra smo zasnovali novo platformo **»Prihodnost nas navdušuje«**. Ob ponudbi paketov smo se usmerili v predstavitev svojih krovnih prednosti, kot so omrežje, uporabniška izkušnja (brezplačen ogled nazaj do 7 dni, TViN) ter ponudba naprav po izjemnih cenah. Novembra smo komunikacijsko podprli novo storitev, ponudbo elektrike. Ponudbo za mlade smo pripeljali pod krovno blagovno znamko Telekom Slovenije. Junija smo mladim predstavili novi paket Dogaja, kampanjo z nadgrajeno ponudbo smo nadaljevali še v septembru in novoletnem obdobju.

V segmentu poslovne ponudbe smo za manjše in srednje velike poslovne uporabnike predstavili tržno-komunikacijski zgodbi **»Začnimo dobro«** in **»Vsako jutro je nov začetek«**.

Za doseganje zastavljenih komunikacijskih in prodajnih ciljev smo pripravili več kot 60 tiskovin in 8 katalogov.

Pri **spletnem komuniciranju** smo na centralnem spletnem mestu Telekoma Slovenije našli več kot 21 milijonov obiskov, kar je prineslo več kot 67 milijonov ogledov strani. S pridruženjem profilov Mobitel in SiOL k profilu Telekoma Slovenije nam je uspelo povečati število sledilcev, ob hkratni visoki stopnji angažiranosti. Tako dosegamo na Facebooku in Twitterju eno največjih baz sledilcev med podjetji, ki v Sloveniji poslujejo neposredno z uporabniki. Na Facebooku smo imeli konec leta 188.700 všečkov, na Twitterju pa 12.150 sledilcev. Prav tako je prisoten povišan trend povpraševanja po informacijah in tehnični podpori uporabnikom prek družbenih omrežij.

Telekom Slovenije sodeluje in **organizira številne dogodke in promocije**, prek katerih pridobivamo priložnosti za nadaljnjo neposredno komuniciranje z našimi obstoječimi ter potencialnimi novimi uporabniki. V letu 2016 smo tako izvedli 48 dogodkov, 191 promocij na prireditvah in v Telekomovih centrih ter 3 sejemske nastope. Za naše velike poslovne uporabnike vsako leto pripravimo regijska srečanja, na katerih smo jim v letu 2016

58 GRI GS 103-1, 103-2, 103-3

predstavljali trende na področju digitalne transformacije ter IKT-storitve in rešitve Telekoma Slovenije. V letu 2016 smo izvedli 7 srečanj in skupno gostili več kot 450 udeležencev.

Posebno pozornost namenjamo tudi **neposredni komunikaciji z uporabniki**. Tako smo naše storitve uporabnikom približevali z več kot 300 segmentiranimi kampanjami neposrednega trženja, ki smo jih izvedli prek SMS-sporočil, odhodnih klicev, pošte in e-pošte.

Komunikacijsko odličnost in inovativnost družbe ter njenih blagovnih znamk so tudi v letu 2016 potrdila številna prejeta priznanja in nagrade, o katerih poročamo v točki 1. 11.

Telekom Slovenije in TSmedia sta podpisnici Slovenskega oglaševalskega kodeksa. Spoštovanje kodeksov preverjamo pri vsakem načrtovanju komunikacijskih projektov. Prav tako družbi spoštujeta primere dobre prakse, ki jih je pripravila Slovenska oglaševalska zbornica (www.soz.si/projekti_soz/dobra_praksa/). Splošne profesionalne kodekse na področju oglaševanja spoštuje tudi družba IPKO.⁵⁹

V letu 2016 ni bila nobena od družb v Skupini Telekom Slovenije obravnavana zaradi kršitev kodeksov in prostovoljnih standardov s področja marketinškega komuniciranja.⁶⁰

59 GRI GS 103-1, 103-2, 103-3

60 GRI GS 417-3

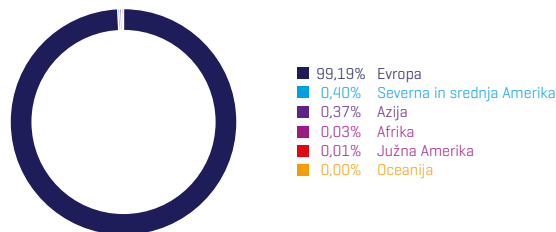
2.7 NABAVNA IN LOGISTIČNA FUNKCIJA⁶¹

Nabavna funkcija

V Telekomu Slovenije nabavljamo blago in storitve predvsem za svoje potrebe. Za odvisno družbo GVO izvajamo nekatere podporne aktivnosti, druge odvisne družbe pa izvajajo nabavo samostojno. V letu 2016 so nabavo v Telekomu Slovenije zaznamovali pospešena izgradnja optičnega dostopovnega omrežja, izvedba večjih projektov, prevzem obveznosti do dobaviteljev Debitela ter povečane aktivnosti, povezane z optimizacijo procesov in IT-infrastrukture. Zaradi manjšega vpliva na okolje in optimizacije stroškov smo promovirali brezpapirno poslovanje, saj želimo s čim več dobavitelji vzpostaviti prejemanje e-računov. V svojo redno poslovno prakso vpeljujemo tudi obratne elektronske dražbe.

Vrednost celotne nabave Telekoma Slovenije je v letu 2016 obsegala 526 milijonov evrov, v kar so vključeni operaterji, posredniki pri prodaji blaga in sklepanju naročniških razmerij ter preostali dobavitelji in partnerji. Obseg celotne nabave Telekoma Slovenije in njegovih slovenskih odvisnih družb je znašal 566 milijonov evrov, skupaj smo opravili kar 73 % vrednosti nabave s slovenskimi dobavitelji.

Deleži dobaviteljev Telekoma Slovenije po kontinentih

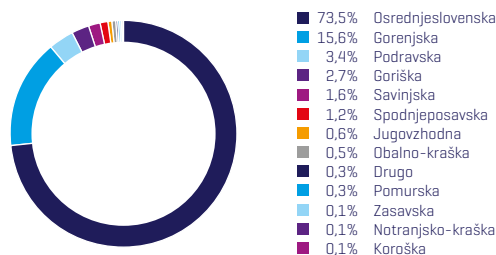

Večina, 92 %, dobaviteljev Telekoma Slovenije izhaja iz Evrope, od tega 88 % iz Evropske unije in 77 % iz Slovenije. Večjih sprememb v sestavi domačih in tujih dobaviteljev v primerjavi z lanskim letom ni bilo.

Top 10 držav po številu dobaviteljev

1. Slovenija
2. Združeno kraljestvo
3. ZDA
4. Nemčija
5. Hrvaška
6. Indija
7. Avstrija
8. Francija
9. Švica
10. Nizozemska

Razpršenost slovenskih dobaviteljev po statističnih regijah

Dobavitelji v Sloveniji prihajajo iz različnih lokalnih okolij, največ jih je iz osrednje Slovenije. Delež dobaviteljev po statističnih regijah podrobneje prikazujemo v zgornjem grafu.

61 GRI GS 102-9, 102-10

Logistična funkcija

V letu 2016 smo na področju logistike izvedli več sistemskih sprememb. Sprejeli smo Pravilnik o skrbništvu zalog, ki opredeljuje vse pravice in dolžnosti lastnika zaloge materiala. Konec leta 2016 smo izvedli popolno centralizacijo voznega parka in vzpostavili nekatera sistemska beleženja zalog. Za večjo ekonomičnost bodo vse prevoze materialov z letom 2017 prevzeli zunanji izvajalci, ki jih že opravljajo za druge pogodbene partnerje.

VSAKO JUTRO ZAČENJAMO Z DOBRIMI REŠITVAMI

Prihodnost nas navdušuje,
saj dobre rešitve odpirajo nove dimenzije.

2.8 OMREŽJA, TEHNOLOGIJE IN IT

Uspešno smo zaključili evropski projekt **eBADGE** za vzpostavitev mednarodnega pilotnega pametnega elektroenergetskega omrežja [Smart Grid].

Začeli smo razvijati nove omnichannel platforme.

Optimizirali in konsolidirali smo strežniške in diskovne kapacitete.

Intenzivno smo vlagali v gigabitno pasivno optično omrežje [GPON]. Možnost vključitve vanje smo letos omogočili že več kot 33.000 gospodinjstvom in pri tem vključili skoraj 10.000 naročnikov.

Povezali smo ARNES-ova vozlišča in izvedli prve povezave podatkovnih centrov za potrebe projekta elektronskega cestninjenja.

Izpolnili smo načrt razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije, ki je bil, da bi 96 % gospodinjstvom do leta 2020 zagotovili hitrost vsaj 100 Mb/s, preostalim pa dostop z najmanj 30 Mb/s.

V omrežju LTE/4G pokrivamo že več kot 657 krajev in kar 97 % prebivalstva.

Omrežje Telekoma Slovenije je pripravljeno na uvedbo storitev SRVCC-VoLTE in VoWiFi.

2.8.1 Raziskave in razvoj storitev⁶²

Razvojno-raziskovalni projekti Telekoma Slovenije potekajo na različnih področjih in jih delno ali v celoti financira Evropska unija. Usmerjamo se na področja, ki nam zagotavljajo trenutno ali prihodnjo primerjalno prednost na trgu, kot so:

- internet stvari (pametna omrežja, povezani domovi, pametna mesta, e-zdravje),
- 5. generacija mobilnih omrežij, veleprodajni del in storitve v oblaku,
- rudarjenje podatkov ter storitve obilnih podatkov (big data),
- kritične javne storitve, npr. storitve klica v sili,
- specialne rešitve za železniško omrežje.

Med večjimi projekti so raziskave infrastrukturnega razvoja pametnih elektroenergetskih omrežij in z njimi povezan razvoj novih storitev ter produktov. V nadaljevanju predstavljamo večje raziskovalno-razvojne projekte, v katerih sodelujemo.

V letu 2016 smo uspešno zaključili evropski projekt **eBADGE**, ki ga je koordiniral Telekom Slovenije v okviru EU-programa FP7. Cilj je bil postavitve mednarodnega pilotnega pametnega elektroenergetskega omrežja [Smart Grid]. Projekt je izvajal mednarodni konzorcij trinajstih partnerjev iz petih držav (Slovenije, Italije, Avstrije, Nemčije in Finske).

V Telekomu Slovenije koordiniramo tudi projekt **SUNSEED**, prav tako iz EU-programa FP7, katerega skupna vrednost znaša 4,7 milijona evrov. V projektu sodeluje devet partnerjev iz šestih držav (Slovenije, Nizozemske, Danske, Velike Britanije, Francije in Nemčije), njegov cilj pa je razvoj tehnično-ekonomskega modela ter analiz za čim učinkovitejšo uporabo obstoječe telekomunikacijske infrastrukture za delovanje pametnih elektroenergetskih omrežij prihodnosti. Projekt vključuje tudi vzpostavitev pilotnega pametnega omrežja v Sloveniji, v katerem bo prenos podatkov potekal prek različnih dostopovnih tehnologij, mobilnega omrežja, fiksnih povezav in satelitskega dostopa.

Na fotografiji je prikaz namestitve opreme SUNSEED na terenu.

Projekt **iCIRRUS** sestavlja konzorcij enajstih mednarodnih partnerjev iz Velike Britanije, Francije, Španije, Nemčije, Cipra in Slovenije. Projekt v skupni vrednosti 3,8 milijona evrov poteka od začetka leta 2015 in bo trajal do konca leta 2017. Namen projekta so raziskave in razvoj tehnologij na področju dostopovnega dela mobilnega omrežja pete generacije (5G). Smo v ključni fazi identifikacije in priprave testnih platform in modulov. Začeli smo priprave na zaključni test v testnem laboratoriju Telekoma Slovenije.

Telekom Slovenije sodeluje tudi v konzorciju podjetij projekta **CHARISMA** v skupni vrednosti 5,9 milijona evrov, ki je del programa Obzorje 2020. Partnerjem v konzorciju projekt ponuja praktične izkušnje in teme, s katerimi se srečujejo telekomunikacijski operaterji pri omrežjih pete generacije (5G).

Projekt **NEXES** (»Next Generation Emergency Services«) se ukvarja z vpeljavo telekomunikacijskih sistemov naslednje generacije v centre za obveščanje – 112 v skupni vrednosti štirih milijonov evrov. Zagotavljamo

62 GRI GS 103-1, 103-2, GS 203-1, 101

gostovanje strežniškega dela aplikacije na svoji infrastrukturi in nudimo pomoč pri integraciji s sistemom za lociranje uporabnikov [»Mobile Positioning System«].

Nadaljevali smo tudi razvojno-raziskovalno delo za nadgradnjo sistema za avtomatski klic v sili [eKlic]. Projekt poteka v okviru panevropskega projekta [I_HeERO](#). Projekt predvideva pilotno vzpostavitev dodatnega vozlišča [eCall Router oz. eCallnode] za sprejem, dekodiranje in shranjevanje relevantnih podatkov o nezgodi.

2.8.2 Konvergentno jedrno omrežje⁶³

Konvergentno jedrno omrežje obsega tehnologije, ki omogočajo signalizacijske in prometne storitvene tokove omrežij Telekoma Slovenije. Segmenti konvergentnega jedra obsegajo: fiksno in mobilno agregacijo prometa dostopovnega omrežja,

- fiksno in mobilno jedrno omrežje,
- hrbtenično omrežje in medomrežne povezave z roaming tehnologijami [za gostovanje],
- interno poslovno omrežje z upravljanimi storitvami,
- platforme za storitve z dodano vrednostjo,
- nadzor nad celotnim omrežjem in storitvami 24 ur na dan, vse dni v letu, zagotavljanje varnosti, razvoj nadzornih in podpornih sistemov ter kontrolo kakovosti.

V letu 2016 smo na tem področju izvajali obsežne programe posodobitve in povečanja zmogljivosti različnih segmentov tehnologije, v veliki meri povezano z obvladovanji tveganj s tega področja. V tem sklopu smo tudi nadaljevali vzpostavljanje novega koncepta geografske redundance za mobilno jedrno omrežje, skladno s priporočili projekta UNP [upravljanje neprekinjenega poslovanja].

Uspešno smo zagotavljali vse ključne kazalnike uspešnosti:

- razpoložljivost mobilnega jedrnega omrežja,
- razpoložljivost fiksnega jedrnega omrežja,
- uspešnost reševanja reklamacij,
- stopnjo kakovosti podatkov v inventarnih sistemih
- realizacija operativnih stroškov.

Dodatno smo uredili procese pri izvajanju načrtovanih del in na področju ponudbe upravljanih storitev.

Skladno s Strateškim poslovnim načrtom Skupine Telekom Slovenije 2016–2020 in v njem opredeljenimi strateškimi usmeritvami ter cilji smo v letu 2016 izvedli številne projekte po posameznih segmentih tehnologije: prenova agregacijskega omrežja, modernizacija in širitev radijskega mobilnega dostopovnega omrežja [RAN] ter nadaljevanje prenove ravni ELAS, rešitve za poslovne uporabnike oz. posebni projekti [e-cestninjenje, upravljane storitve, big data] ter testiranja in verifikacija nove opreme in nadgradnjo nadzornih sistemov za zagotavljanje kakovosti.

Tudi naše odvisne družbe v jugovzhodni Evropi so bile zelo dejavne na področju konvergentnega jedrnega omrežja. Na Kosovu se je IPKO osredotočal na povečanje razpoložljivosti in izboljšanje kakovosti storitev ter optimiziranje operativnih stroškov. Potekalo je tudi intenzivno delo na področju obvladovanja delovanja začasne rešitve za AuC/HSS hosting za vse uporabnike 3G in LTE/4G pri Telekomu Slovenije. Obenem smo dokončali projekt migracije celotne IPKOVE uporabniške baze na novo UDC-platforno [poenotena baza uporabnikov] Telekoma Slovenije.

Opazno smo okrepili delo na področju roaminga, še posebej vzpostavljanja LTE-roaming razmerij. Leto zaključujemo z naslednjimi:

- 433 GSM [v 206 državah],
- 191 UMTS [v 96 državah],
- 301 GPRS [v 135 državah],
- 155 CAMEL [v 83 državah] in
- 30 LTE [v 25 državah].

Celotna IT-infrastruktura za potrebe Telekoma Slovenije je v dveh podatkovnih centrih v Ljubljani [Cigaletova, Stegne]. Podatkovni center na Cigaletovi sicer sodi med najsodobnejše v državi, in tudi največjim poslovnim sistemom nudimo vrhunske storitve – od celovitega upravljanja njihovih rešitev, podatkovnih baz, virtualizacijskega okolja, varnosti, aplikacij do omrežnega dela.

Zaradi povečanja dosegljivosti sistemov smo v letu 2016 postavili še dodatno georedundantno lokacijo v Mariboru. Za večjo fleksibilnost in poenostavitev upravljanja diskovnih zmogljivosti bomo postavili še sistem za virtualizacijo diskovnih kapacitet ter omogočili celovito upravljanje različnih tipov diskovnih sistemov.

Na fotografiji je Data center Telekoma Slovenije na Cigaletovi ulici v Ljubljani.

Izbrani kazalniki delovanja konvergentnega jedrnega omrežja Telekoma Slovenije v letu 2016⁶⁴

Ključni kazalniki delovanja	Doseženo 2016
Razpoložljivost fiksne jedrnega omrežja	Razpoložljivost VPN – 99,977 %
	Razpoložljivost FBB – 99,961 %
	Razpoložljivost R-VOIP – 99,966 %
	Razpoložljivost B-VOIP – 100 %
	Razpoložljivost IPTV – 99,915 %
Razpoložljivost mobilnega jedrnega omrežja	Razpoložljivost vseh elementov omrežja – 99,995 %
Razpoložljivost OSS-sistemov	Razpoložljivost Granite Inventory – 99,772 %
	Razpoložljivost WFM – 99,971 %
	Razpoložljivost HDM – 100 %
	Razpoložljivost Remedy – 99,889 %

2.8.3 Dostopovna omrežja

Fiksno dostopovno omrežje še naprej aktivno razvijamo in nadgrajujemo z novimi tehnologijami, ki omogočajo nove storitve in še boljše uporabniško izkušnjo. Dosegli ali izboljšali smo vse ključne kazalnike upravljanja in vzdrževanja telekomunikacijskega kablanskega omrežja, dostopovnih naprav za fiksne storitve, sistemov prenosa, elektrostrojnih naprav in tehnoloških nepremičnin. S svojimi strokovnimi znanji smo sodelovali tudi pri razvoju ali nadgradnjah različnih produktov in storitev Skupine Telekom Slovenije.

Upravljanje in vzdrževanje telekomunikacijskega kablanskega omrežja

Z intenzivnimi naložbami v optično dostopovno omrežje gradimo osnovno infrastrukturo za vse storitve, ki jih v Telekomu Slovenije ponujamo svojim uporabnikom. Visoko prepustno optično omrežje uporabnikom omogoča kakovostne širokopasovne vsebine, nepozabno uporabniško izkušnjo in vstop v digitalen svet prihodnosti. Naš cilj in strateška usmeritev je, da na optično omrežje preusmerimo vse obstoječe uporabnike širokopasovnih storitev na bakrenem omrežju, kjer je zgrajeno tudi FTTH-omrežje.

Zaradi ugodnih vremenskih razmer ni bilo večjih škod na kablanskem omrežju. Dobre vremenske razmere so omogočile tudi hitrejšo dinamiko investicijske gradnje omrežja in dokončno sanacijo posledic zledoloma na omrežju Telekoma Slovenije, ki je državo prizadel pozimi leta 2014. Izjemen trend rasti smo dosegli pri številu dograditev priključkov na FTTH-omrežje.

Glavni investicijski projekti so bili v letu 2016 usmerjeni v:

- gradnjo novih FTTH-priključkov, tudi z uporabo GPON-tehnologije,
- gradnjo omrežja do naslovov, za katere smo izrazili tržni interes,
- gradnjo optičnih kablov za hrbtenične povezave, povezave do LTE-baznih postaj in poslovnih uporabnikov,
- gradnjo optičnega in bakrenega RNO,
- skupne gradnje z drugimi investitorji v okviru drugih infrastrukturnih projektov.

64 GRI PA3

Uresničitev izraženega tržnega interesa je eden ključnih projektov Telekom Slovenije na področju gradnje širokopasovnih omrežij. Tako smo v letu 2016 v sklopu projekta uspešno pokrili več kot polovico AKOS-u najavljenih gospodinjstev.

Med večjimi izvedenimi projekti sta bila izvedba povezav med ARNES-ovimi vozlišči ter prvih povezav med podatkovnimi centri za potrebe projekta elektronskega cestninjenja.

Dostopovne naprave

V Telekomu Slovenije si prizadevamo, da bi zagotovili izpolnitev načrta razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije. Njegov cilj je, da do leta 2020 vsem gospodinjstvom v državi zagotovimo visokohitrostni dostop do interneta, in sicer 96 % vsaj 100 Mb/s, preostalim pa najmanj 30 Mb/s. Za izpolnitev teh ciljev smo nadaljevali gradnjo optičnih dostopovnih omrežij in krajšanje bakrenih paric ter tako uporabnikom omogočili širokopasovne storitve z višjimi hitrostmi prenosa.

Največji projekt v letošnjem letu je Gigabitno pasivno optično omrežje (GPON). Ta predstavlja alternativo arhitekturi optičnega omrežja »Point to Point«, kjer je vsak uporabnik s svojim optičnim vlaknom povezan na centralno napravo. Več končnih uporabnikov (stanovanjski blok, manjše naselje) ni več neposredno povezanih s svojim optičnim vlaknom na centralno napravo, temveč na vmesno gigabitno omrežno stikalo, to pa na centralno napravo. V novozgrajeno optično omrežje smo letos omogočili možnost vključitve 33.268 gospodinjstev in pri tem že 9.875 naročnikov.

S prehodom na platformo All-IP oz. nadgradnjo fiksne omrežja z novimi tehnologijami nadomeščamo tehnologijo TDM, ki v sodobnem svetu telekomunikacij ne zadošča več razvojnim potrebam in regulatornim zahtevam. V letu 2016 smo na IP-platformo prenesli 39.167 naročnikov (od načrtovanih 42.946).

IPKO je v letu 2016 nadaljeval širitev hibridnega optičnega/koaksialnega (HFC) omrežja na Kosovu.

Sistemi prenosa

Nadaljevali smo nadgradnjo omrežnih elementov z ROADM-funkcionalnostmi, s čimer smo bistveno povečali fleksibilnost omrežja. Zaradi zasedenosti optičnih sekcij in potreb po dodatni pasovni širini uvajamo nove 100G-linjske vmesnike (10x10G na strani uporabnika ali 100G »native«) tehnologije DWDM, ki nam omogoča prenos večjega števila kanalov prek posameznega para optičnih vlaken. S tem se bodo prenosne hitrosti na kanal v našem optičnem omrežju povečale kar za 10-krat. Na omrežje DWDM smo vključili dodatne 10G povezave, s CWDM-sistemi prenosa pa smo zagotavljali večinoma 1G povezave na zasedenih segmentih optičnega omrežja. Začeli smo z modernizacijo omrežja SDH in obstoječe TDM-elemente nadomeščati z elementi, ki podpirajo tako TDM kot paketni prenos. S tem smo bistveno znižali stroške vzdrževanja ter pridobili MPLS-TP-funkcionalnost.

Na območju ROO Balkan smo z izgradnjo DWDM sekcije Sofija–Beograd–Zagreb zaključili obroč, ki nam omogoča realizacijo zvez po dveh fizično ločenih poteh. V Črni gori smo sistem iz Bijelega polja podaljšali do Podgorice. Glede na prometne potrebe smo vključevali 10G in 2,5G povezave do naših IPOP-lokacij ter začeli vključevati zaščitene povezave na relaciji Sofija–Ljubljana (6x10GE).

V prihodnje bomo z nadgradnjami še povečali zmogljivosti in stabilnost delovanja omrežja ter tako uporabnikom zagotavljali kakovostno delovanje storitev.

Elektroenergetski in klimatski sistemi

V sklopu izvajanja ukrepov za zmanjšanje porabe električne energije se nadaljuje trend zmanjševanja porabe električne energije na področju fiksnih komunikacij in poslovnih nepremičnin, na drugi strani pa se nadaljuje rast porabe v segmentu mobilnih komunikacij. Stroške vzdrževanja elektroenergetskih, klimatskih in ogrevalnih sistemov znižujemo z optimizacijami in povečanjem obsega vzdrževanja v lastni režiji.

Telekom Slovenije kot okoljsko naravnano podjetje uporablja tudi alternativne vire električne energije. Poleg zavež k stroškovno učinkovitemu in gospodarnemu ravnanju z električno energijo nas k učinkoviti rabi zavezuje tudi v tem letu uspešno recertificirani certifikat energetske učinkovitosti ISO 50001.

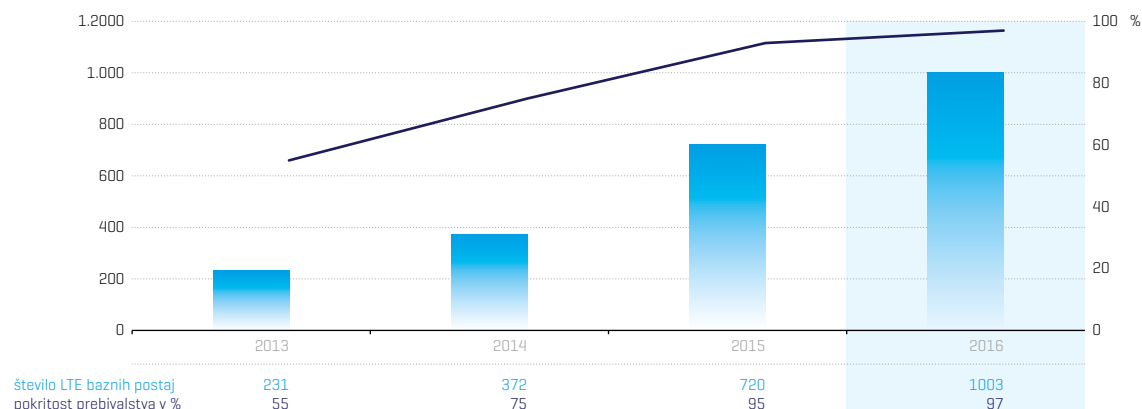
Radijsko omrežje

Vseskozi poteka modernizacija radijskega omrežja Telekom Slovenije. Tako smo nadgrajevali LTE/4G-bazne postaje na obstoječih lokacijah, menjavali zastarelo 2G- in 3Gopremo, posodabljali programsko opremo in višali zmogljivosti na nekaterih baznih postajah, kjer je bilo to potrebno zaradi naraščanja mobilnega podatkovnega prometa.

V radijsko omrežje je bilo konec leta 2016 na skupno 1.171 delujočih lokacijah v Sloveniji vključenih 1.115 GSM-, 910 UMTS- in 1.003 LTE/4G-baznih postaj (283 smo jih v tem letu vključili na novo). V omrežju LTE/4G pokrivamo že več kot 657 krajev in kar 97 % prebivalstva.

Pokrivanje Slovenije z radijskim signalom predstavlja zaradi reliefne razgibanosti terena velik izziv, kljub temu pa smo presegli koncesijske zahteve, ki so izhajale iz zadnje dražbe frekvenc za zagotavljanje javnih mobilnih komunikacijskih storitev AKOS-a in so predvidevale 95% pokritost prebivalstva do leta 2019. V Telekomu Slovenije smo si sicer zastavili cilj, da zagotovimo pokritost s signalom LTE/4G, primerljivo s pokritostjo GSM.

Razvoj omrežja LTE/4G Telekoma Slovenije

Ob množičnih športnih in družabnih prireditvah dodatno nadgrajujemo omrežje s tehnologijo LTE-Advanced za popolno stabilnost tudi ob sočasnem izjemnem povečanju števila uporabnikov. Za zagotavljanje mobilnega signala nameščamo repetitorske instalacije v notranjosti stavb. Konec leta je tako delovalo 1.413 repetitorskih instalacij, samo v zadnjem letu smo na novo vključili 106 lokacij.

Omrežje Telekoma Slovenije je že pripravljeno tudi na uvedbo storitev SRVCC-VoLTE in VoWiFi, ki temeljijo na integraciji različnih tehnologij. Telekom Slovenije bo obe storitvi uporabnikom ponudil sočasno, ko bo na voljo dovolj širok nabor terminalne opreme (pametnih mobilnih telefonov). Hkrati s tem se v Telekomu Slovenije pripravljamo tudi na uvedbo tehnologije LTE-Advanced Pro oz. tehnologije 4.5 G, ki bo v obstoječih omrežjih LTE/4G omogočala hitrosti prenosa podatkov do 1 Gbit/s. Uspešno smo opravili testiranja prenosnih hitrosti v mobilnem omrežju in v laboratorijskem okolju dosegli hitrost, ki je presegla 900 Mbit/s. V zunanjih pogojih smo na mobilnem terminalu dosegli hitrost 881 Mbit/s. Navedeno smo dosegli z LTE-terminalom kategorije 16, ki bo uporabnikom predvidoma na voljo v letu 2017. Nova tehnologija bo tako omogočila še boljše stabilnost in še višje prenosne hitrosti večjemu številu uporabnikov, ki bodo istočasno uporabljali prenos podatkov na določeni lokaciji.

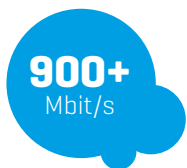
Telekom Slovenije je v mobilnem omrežju v laboratorijskem okolju dosegel hitrost prenosa podatkov, ki je presegla 900 Mbit/s. V zunanjih pogojih pa prek 881 Mbit/s.

IPKO je z novimi lokacijami baznih postaj razširil pokritost z mobilnim omrežjem in hkrati nadaljeval modernizacijo 50 obstoječih baznih postaj s tehnologijo 3G in LTE/4G. Tako je IPKO pokritost prebivalstva s tehnologijo 3G z 87 % povečal na 90,7 % [skupaj 283 baznih postaj], pokritost s tehnologijo LTE/4G pa z 81,7 % na 84,4 % prebivalstva [skupno 215 baznih postaj].

Upravljanje nepremičnin

Večina naših tehnoloških nepremičnin je nameščenih na podlagi sklenjenih služnostnih ali najemnih pogodb, zato posebno pozornost namenjamo zagotavljanju pravne urejenosti, saj so tehnološke nepremičnine pomemben element za zagotavljanje stabilnega in varnega omrežja.

Pri upravljanju nepremičnin dosledno sledimo optimizaciji in obvladovanju stroškov nadomestil, energije, vzdrževanja, zavarovanja, amortizacije in naložb. Dodatna možnost za optimizacijo stroškov je dezinvestiranje. V letu 2016 smo prodali sedem nepremičnin, nameravamo jih prodati še pet. Pospeseno smo nadaljevali prenovno prodajnih mest in odprli šest prenovljenih Telekomovih centrov.

2.8.4 Razvoj informacijskih tehnologij

Sledimo dolgoročnim ciljem in strategiji razvoja informacijske arhitekture družbe. S številnimi aktivnostmi smo zagotavljali kakovostno informacijsko okolje za naše delovanje.

Projekti in pobude konsolidacije IT-arhitekture

Ključni projekti in novosti pri nadgradnji IT-rešitev v letu 2016:

- **Program konsolidacije BSS-področja (Business Support Systems):** združuje pet med seboj povezanih projektov optimizacije procesov in konsolidacije informacijskih rešitev za podporo procesom izpolnitve storitev in njihovega obračunavanja.
- **Konsolidacija platform za upravljanje podatkov in vmesnega sloja (middleware):** zaključili smo s konsolidacijo podatkovnih baz na Oracle ExaData in SAP HANA platformah; nadgradili smo SOA/BPM-okolja in aplikacije na zadnjo verzijo ter zaključili prenos aplikacij na enotno izvajalno okolje (IBM IPAS).
- **Konsolidacija rešitev za upravljanje odnosov z naročniki (CRM):** CRM-funkcionalnosti smo dopolnili z modulom za upravljanje poslovnih priložnosti (lead management) in rešitev vpeljali na področju prodaje IKT.
- **Enotno okolje za izvajanje naprednih analiz in CRM:** vzpostavili smo sistem za sprotno predlaganje najprimernejše ponudbe za različne prodajne kanale in ga integrirali s CRM-sistemom.
- **Migracija Debitel:** s prilagoditvijo oz. dopolnitvijo zalednih informacijskih rešitev in migracijo podatkovnih struktur smo omogočili integracijo mobilnega operaterja Debitel v našo ponudbo in poslovne procese družbe.
- **Mobilna Urbana:** ponudili smo mobilno Urbano z uporabo NFC-funkcionalnosti na mobilnih napravah in omogočili polnjenje dobroimetja z uporabo storitve Moneta.
- **Podpora prodaji elektrike:** omogočili smo implementacijo potrebnih sprememb v zalednih informacijskih rešitvah in informacijsko podporo poslovnim procesom obračuna za prodajo električne energije.

Podpora poslovanju (dopolnitve/izboljšave/operacije)

- Prilagoditev informacijskih rešitev zahtevam nove zakonodaje glede podpore obračuna, izdaje in pošiljanja računov naročnikom: implementacija uredbe EU 2015/2120, ki določa spremenjen način obračunavanja in cen gostovanja znotraj EU.
- Prilagoditev procesov in sistemov za optimizacijo podpornih poslovnih procesov družbe ter zahtevam zakonodaje. Podporo procesom neprestano dopolnjujemo in prilagajamo potrebam naročnika: upravljanje popustov, upravljanje služnosti in soglasij, upravljanje reklamacij, upravljanje zahtevkov za pravno in finančno podporo, podpora in upravljanje s TV-kanali itd.
- Vpeljava organizacije in izboljšave procesa upravljanja potreb na ravni družbe
- Konsolidacija in optimizacija upravljanja IT-težav (Incident Management) ter vpeljava beleženja časa na vseh IT-aktivnostih (Time tracking/Resource management).
- Optimizacija procesa preverjanja tehničnih zmožnosti s prenovo poslovne storitve CSF (Check Service Feasibility) in njeno integracijo v procese izpolnitve naročil.
- Podpora zahtevam regulatorja in zahtevam odprtih širokopasovnih omrežij Prilagoditev in optimizacija informacijske podpore procesom izpolnitve naročil, zagotavljanja storitev in obračuna storitev.
- Podpora vpeljavi novih storitev in marketinških akcij. Za vpeljavo sprememb v ponudbi in novih storitev na fiksnem ter mobilnem segmentu smo izvedli številne dopolnitve sistemov za naročanje, upravljanje odnosov z uporabniki, upravljanje naročil, avtomatsko aktivacijo in obračun za novi konvergenčni paket Modri, storitev TRIO prek LTE, GPON in MVNO (Me2, Spar Mobil, HIP Mobil).
- Prilagoditev informacijskih rešitev za podporo avtomatski aktivaciji storitev na novih omrežnih elementih (UDC).
- Nadgradnja Quota Serverja za povezovanje z mobilnim jedrnim omrežjem z uporabo protokola Gx.
- Posodobitev verzij programskih okolij za zagotavljanje nemotenega delovanja informacijskih rešitev in trajnostnega razvoja informacijskega sistema.

VSAKO SREČANJE ZAČENJAMO Z DOBRIMI ODNOSI

Zavedanje pomena za razvoj okolja,
v katerem bivamo in delujemo,
krepi dobre odnose s širšo skupnostjo.

2.9 ODGOVORNOST DO DRUŽBENEGA OKOLJA⁶⁵

Ohranjamo vlogo pomembnega pokrovitelja in donatorja na nacionalni in lokalni ravni. Tudi v letu 2016 smo podpirali športne, kulturne, izobraževalne in humanitarne organizacije ter projekte.

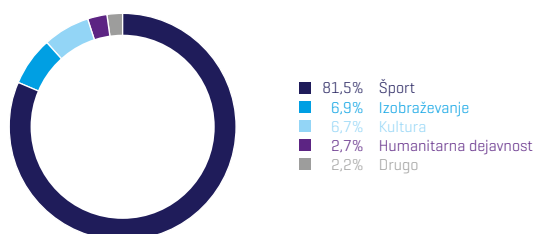
Skupina Telekom Slovenije krepi položaj družbeno odgovorne skupine tudi s številnimi aktivnostmi v okolju, kjer s pomočjo posameznikom, projektom, dogodkom, organizacijam ali ustanovam delujemo na področju izobraževanja, kulture, športa in humanitarosti. Poseben poudarek dajemo športu, kjer pomagamo posameznikom in ekipam, številnim športnim društvom in športnim prireditvam.

V Telekomu Slovenije dolga leta sodelujemo z Olimpijskim komitejem Slovenije [OKS] in tako smo v letu 2016 podprli tudi naše športnike na Olimpijskih igrah v Riu de Janeiru. V sklopu aktivnosti smo na družbenem omrežju Twitter izvedli akcijo #TvitajmoZaNase, kjer smo spodbujali navijanje naših športnikov. Na podlagi zbranega števila tвитov smo namenili sredstva Skladu Olimpijskega komiteja Slovenije za športnike iz socialno ogroženih okolij.

S sponzorstvi in donacijami je Skupina Telekom Slovenije ohranila vlogo pomembnega donatorja in pokrovitelja na nacionalni in regijski ravni. Posebno pozornost smo namenili geografski razpršenosti. Skupno smo za sponzorstva in donacije namenili 2,4 milijona evrov ali 0,3 % poslovnih prihodkov Skupine Telekom Slovenije.

Vloge za sponzorstva in donacije pregleduje komisija, ki o njih odloča redno in skozi vse leto. Pri dodeljevanju sredstev upošteva interese prosilcev in strategijo Skupine Telekom Slovenije.

Porazdelitev sponzorstev in donatorstev po namenu

Pomembnejša donatorstva in sponzorstva v letu 2016

Humanitarni projekti

V Telekomu Slovenije smo med drugim pomagali naslednjim organizacijam:

- Rdečemu križu Slovenije za obnovo Mladinskega zdravilišča in letovišča Debeli rtič,
- Zvezi prijateljev mladine Ljubljana Moste-Polje za vseslovenski projekt Botrstvo v Sloveniji,
- Zvezi prijateljev mladine Slovenije za TOM – telefon, namenjen otrokom in mladostnikom v težavah,
- Zvezi društev svetovalcev za telefonsko pomoč v stiski, Zaupni telefon Samarijan,
- Gasilski zvezi Slovenije.

Donacija za dijake iz socialno ogroženih okolij

V Telekomu Slovenije podpiramo projekt Botrstvo v Sloveniji, ki s svojimi aktivnostmi že vrsto let pomaga družinam v stiski. Projekt deluje pod okriljem Zveze prijateljev mladine Ljubljana Moste-Polje, njegov namen pa je zmanjšanje socialne izključenosti otrok in mladostnikov ter družin zaradi revščine.

V letu 2016 smo sredstva v višini 10.000 evrov, ki bi jih namenili za novoletne čestitke, donirali projektu Botrstvo v Sloveniji. Sredstva so namenjena kritju stroškov bivanja v dijaških domovih mladim, ki prihajajo iz socialno ogroženih okolij. Ob tem ljudem v stiski pomagamo tudi zaposleni Telekoma Slovenije; med drugimi smo poleti 2016 prek projekta Fer Food zbirali sredstva za Botrstvo v Sloveniji.

Izobraževanje in znanost

Smo podporniki več izobraževalno-znanstvenih projektov, konferenc in srečanj ter partner projektov in organizacij, kot so:

- Vesela šola,
- Bralna značka,
- Maturantska parada,
- Fakulteta za elektrotehniko Univerze v Ljubljani – izobraževalni program Multimedija,
- Muzej pošte in telekomunikacij, katerega soustanovitelj je Telekom Slovenije.

Okoljski projekt

Že vrsto let sodelujemo pri projektu Ekokviz, ki je usmerjen k okoljskemu izobraževanju osnovnošolcev, partnersko smo ga podprli tudi v letu 2016.

Kultura

Ob številnih manjših, vsebinsko raznolikih in geografsko razpršenih prireditvah ohranjamo podporo kulturnim dogodkom, ki so tudi z našo pomočjo postali nepogrešljiv del slovenske in mednarodne kulturne izraznosti. Med njimi so:

- Ljubljana festival,
- Mednarodni ljubljanski filmski festival LIFFe,
- Lutkovno gledališče Ljubljana,
- Slovensko narodno gledališče Maribor,
- Kurentovanje na Ptuj.

Šport

Številni lokalni dogodki so bili ob naši pomoči namenjeni predvsem otrokom in mladostnikom. V letu 2016 smo sponzorsko med drugimi podprli:

- **športne zveze:** Olimpijski komite Slovenije, Nogometna zveza Slovenije (reprezentanca in Prva liga Telekom Slovenije), Hokejska zveza Slovenije, Odbojgarska zveza Slovenije, Judo zveza Slovenije, Atletska zveza Slovenije, Kajakaška zveza Slovenije, Rokometna zveza Slovenije.
- **športne klube:** NK Maribor, NK Olimpija, Košarkarski klub Olimpija, Košarkarski klub Krka Novo mesto, Košarkarski klub Helios Suns.
- **športne dogodke:** svetovni pokal v smučarskih skokih Planica 2016, svetovni pokal v smučarskih skokih za ženske Ljubno 2016, Zlata lisica, Kolesarska dirka po Sloveniji, Maraton Franja, Plavalni miting Radovljica.
- **športnike:** Vasilija Žbogarja in Petra Kauzerja.

2.10 ODGOVORNOST DO ZAPOSLENIH

Število zaposlenih v Skupini Telekom Slovenije se je zmanjšalo za 3,6 %, od tega v družbah v Sloveniji za 4,4 %. Fluktuacija v letu 2016 je bila 7,3 %.

Sprejet je bil prenovljen Etični kodeks Skupine Telekom Slovenije, ki je začel veljati februarja 2017.

Etični kodeks⁶⁶

Z v letu 2016 prenovljenim Etičnim kodeksom Skupine Telekom Slovenije želimo sodelavcem zagotoviti jasne informacije in jih seznaniti z osnovnimi etičnimi in zakonskimi usmeritvami pri opravljanju dela. Kodeks postavlja osnovna vodila našega delovanja in odgovornosti v medsebojnih odnosih in v odnosih do uporabnikov naših storitev, delničarjev, družbenega in naravnega okolja ter do vseh preostalih deležnikov.

V Skupini Telekom Slovenije spoštujemo dostojanstvo posameznika, imamo odprte medosebne odnose, skrbno varujemo osebne in poslovne podatke ter odgovorno ravnamo s premoženjem družbe.

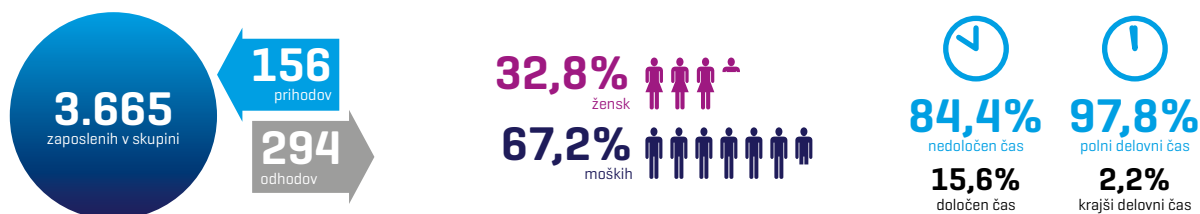
Zavračamo vse oblike posredne ali neposredne diskriminacije, kar opredeljuje tudi kodeks in Pravilnik o preprečevanju in odpravljanju mobinga v družbi Telekom Slovenije. Za ugotavljanje morebitne diskriminacije in ukrepanje v teh primerih imajo posamezne družbe v skupini tudi druge mehanizme. TSmedia ima podpisani Dogovor o sistemu preprečevanja in odpravljanja posledic mobinga v družbi, delavec se lahko obrne tudi na Svet delavcev. Družba GVO ima Pravilnik o preprečevanju in odpravljanju spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja na delovnem mestu in Komisijo za upravljanje s prijavi. V družbi IPKO so mehanizmi določeni v kodeksu ravnanja. Vzpostavljen je e-poštni naslov, kamor je mogoče poslati zaupne pritožbe, delavci se lahko obrnejo tudi na IPKOv sindikat.

V Ipku na Kosovu so novembra 2016 sicer prijeli eno prijavo zoper osebno dostojanstvo, vendar je komisija v postopku ugotovila, da je neutemeljena. V drugih družbah v tem letu ni bilo pritožb zaradi diskriminacije.⁶⁷

Obstoja možnosti otroškega ali prisilnega dela nismo prepoznali pri nobeni dejavnosti družb v skupini, prav tako ne pri naših dobaviteljih.⁶⁸

Struktura zaposlenih⁶⁹

V Skupini Telekom Slovenije je bilo na 31. 12. 2016 skupno 3.665 zaposlenih, od tega 3.027 v Sloveniji. Skupno število se je v primerjavi z letom 2015 zmanjšalo za 3,6 %. V Sloveniji se je zmanjšalo predvsem zaradi prekinitve delovnih razmerij iz poslovnega razloga in upokojitev v Telekomu Slovenije. Fluktuacija je v Skupini Telekom Slovenije tako znašala 7,3 % in je v primerjavi s prejšnjim letom nekoliko nižja [7,6 % v 2015], za družbe v Sloveniji pa 8,16 % [8,9 % v 2015].

66 GRI GS 102-16, GS 103-1, 103-2, 103-3

67 GRI GS 406-1

68 GRI GS 408-1, GS 409-1

69 GRI GS 401-1, GS 102-7

Struktura zaposlenih po družbah v Skupini Telekom Slovenije⁷⁰

Stanje na 31. 12.	2016	2015	2014	Sprememba v letu 2016	Ind. 16/15
SLOVENIJA	3.027	3.167	3.366	-140	96
Telekom Slovenije	2.403	2.543	2.749	-140	94
Druge družbe v Sloveniji	624	624	617	0	100
TSmedia	58	81	90	-23	72
Avtenta	40	38	44	2	105
GVO	437	373	394	64	117
Soline	89	88	89	1	101
Debitel	0*	44		-44	-
JUGOVZHODNA EVROPA	638	636	1.065	2	100
IPKO - Kosovo	532	524	524	8	102
Družbe v Makedoniji	0	0**	420	0	-
Blicnet - BiH	106	112	121	-6	95
SKUPINA TELEKOM SLOVENIJE	3.665	3.803	4.431	-138	96

Opombe:

* Pripojitev družbe Debitel matični družbi Telekom Slovenije.

** Ustanovitev nove družbe One.VIP, ki ni več odvisna družba Skupine Telekom Slovenije.

Število novozaposlenih in odhodov v letu 2016 po starostnih razredih⁷¹

Starostni razred	Skupina Telekom Slovenije		Telekom Slovenije		Druge družbe v Sloveniji		Družbe v jugovzhodni Evropi	
	Prihodi	Odhodi	Prihodi	Odhodi	Prihodi	Odhodi	Prihodi	Odhodi
00-30	86	29	5	7	70	12	11	10
31-40	50	54	15	26	21	14	14	14
41-50	14	52	9	37	3	14	2	1
51-60	5	140	2	87	3	53	0	0
61-65	1	19	1	15	0	4	0	0
Skupaj	156	294	32	172	97	97	27	25

V Skupini Telekom Slovenije ima tipske pogodbe o zaposlitvi oz. pogodbe na podlagi kolektivne pogodbe enak delež zaposlenih kot v prejšnjem letu (98,4 % zaposlenih). Preostalih 1,6 % ima pogodbe zunaj sistema kolektivne pogodbe, mednje sodijo predvsem vodstveni delavci.

Delež zaposlenih glede na tip pogodbe⁷²

na 31. 12. 2016	Skupina Telekom Slovenije	Telekom Slovenije	Druge družbe v Sloveniji	Druge družbe v jugovzhodni Evropi
Zaposleni po kolektivni pogodbi	98,4 %	97,9 %	99,0 %	100,0 %
Zaposleni zunaj sistema kolektivne pogodbe	1,6 %	2,1 %	1,0 %	0,0 %
Skupaj	100 %	100 %	100 %	100 %

70 GRI GS 102-8

71 GRI GS 401-1

72 GRI GS 102-41

Zaposleni glede na vrsto zaposlitve in spol⁷³

Za nedoločen čas je bilo v Skupini Telekom Slovenije zaposlenih 84,4 % delavcev (85,5 % v 2015), za določen čas pa 15,6 % (14,5 % v 2015). V Sloveniji so za določen čas zaposleni predvsem delavci zaradi povečanega obsega dela.

Od skupno 2.403 zaposlenih v Telekomu Slovenije jih je bilo v letu 2016 le 8 zaposlenih za določen čas. V družbah v tujini je tovrstnih delavcev več kot v Sloveniji, kar je odraz zakonodaje posamezne države in politike zaposlovanja družbe.

Delež zaposlenih glede na vrsto pogodbe⁷⁴

Delež v % na 31. 12. 2016	Skupina Telekom Slovenije	Telekom Slovenije	Druge družbe v Sloveniji	Družbe v jugovzhodni Evropi
Za nedoločen čas	84,4	99,7	84,3	27,0
Za določen čas	15,6	0,3	15,7	73,0
Skupaj	100,0	100,0	100,0	100,0

V Skupini Telekom Slovenije smo imeli konec leta zaposlenih 67,2 % moških in 32,8 % žensk. To razmerje se razlikuje po posameznih družbah glede na njihovo dejavnost. V Sloveniji prevladuje moška populacija, v družbah v tujini pa je razmerje v prid moških nekoliko nižje (60 %).⁷⁵

Na ravni skupine je večji delež zaposlitev za polni delovni čas (97,8 %), manjši delež zaposlitev (2,2 %) pa za skrajšani delovni čas.⁷⁶

Zaposleni v Skupini Telekom Slovenije, ki se upokojijo, so upravičeni do odpravnine skladno z veljavno pozitivno zakonodajo in z določili kolektivne pogodbe, kjer je ta v veljavi. Za zaposlene pred upokojitvijo v Telekomu Slovenije ne izvajamo posebnih programov izobraževanja, v večini drugih družb pa zaradi nizke povprečne starosti zaposlenih tovrstni programi niti niso potrebni.⁷⁷

Izobrazbena struktura zaposlenih

V Skupini Telekom Slovenije se je v letu 2016 v največji meri zmanjšalo število zaposlenih s V. stopnjo izobrazbe, ki še vedno predstavljajo okoli tretjino zaposlenih. Delež tistih s VII. stopnjo je 29,8 %, 4,1% pa z VIII. stopnjo. V Telekomu Slovenije je ta delež še višji, in sicer 34 % s VII. stopnjo in 5,4 % z znanstvenim magisterijem ali doktoratom.

Zaposleni po dejanski stopnji izobrazbe v Skupini Telekom Slovenije

Zaposleni po dejanski stopnji izobrazbe	2016	2015	2014	Delež v %	Sprememba v letu	Ind. 16/15
I.-IV. stopnja Šola z manj kot 4 leti šolanja, manj kot tehnična ali druga srednja šola	400	408	478	10,5	-8	98
V. stopnja 4-letna srednja šola	1.154	1.267	1.494	30,3	-113	91
VI. stopnja višja oz. visoka šola, fakulteta z manj kot 4 leti šolanja	866	871	888	22,8	-5	99
VII. stopnja fakulteta – univerzitetna raven, bolonjski magisterij	1.093	1.111	1.392	28,7	-18	98
VIII. stopnja znanstveni magisterij, doktorat	152	146	179	4,0	6	104
Skupaj	3.665	3.803	4.431	100,0	-138	96

73 GRI GS 102-8

74 GRI GS 102-8

75 GRI GS 102-8, GS 405-1

76 GRI GS 102-8

77 GRI GS 201-3

Zaposlovanje invalidov

V Skupini Telekom Slovenije je bilo konec leta zaposlenih 112 invalidov različnih kategorij. Od tega jih 54,5 % dela polni delovni čas, drugi pa skrajšani delovni čas. V večini naših družb v Sloveniji redno presegamo zakonsko določeno kvoto zaposlovanja invalidov, kar je rezultat naših prizadevanj za omogočanje nadaljnje zaposlitve invalidnim sodelavcem. Tako sta tudi v letu 2016 Telekom Slovenije in GVO presegle kvoto, ki za informacijsko in komunikacijsko dejavnost znaša 2 %, za gradbeništvo pa 3 %. Družbi sta bili zato upravičeni do nagrade, ki znaša 25 % minimalne plače na mesec za vsakega zaposlenega invalida nad predpisano kvoto. Družbe v tujini nimajo tovrstnega sistema nagrad.

Izobraževanje in razvoj kadrov⁷⁸

Rast in razvoj družbe ter zaposlenih zagotavljamo s stalnim načrtnim izobraževanjem, usposabljanjem ter managementom znanja. Tako povečujemo uspešnost doseganja ciljev in notranjo mobilnost zaposlenih. Z izobraževalnimi programi sledimo razvoju zlasti informacijsko-telekomunikacijske panoge ter povečujemo interni prenos znanja. Razvijamo in spodbujamo uporabo e-učenja, ki omogoča enostaven ter časovno in finančno ugodnejši način izobraževanja.

Izobraževalni in izpitni center Telekoma Slovenije notranjim ter zunanjim uporabnikom omogoča izobraževanja z visoko kvalificiranimi predavatelji s področja informacijsko-komunikacijskih tehnologij. Z ustreznimi certifikati so prilagojena posameznim podjetjem in njihovim delovnim procesom.

V letu 2016 je bilo v Skupini Telekom Slovenije v procese izobraževanja in usposabljanja vključenih 90,5 % zaposlenih, kar je 3 % več kot v letu 2015 (87,2 %). Število udeležencev izobraževanj je bilo približno enako kot v letu 2015. Število ur izobraževanj na ravni skupine se je povečalo za dobra 2 %.

95 % vseh izobraževanj in usposabljanj je bilo internih. Ta so bila posebej prilagojena našim delovnim posebnostim in potrebam ter časovno, cenovno in krajevno ugodnejša. V izobraževanje je bilo vključenih 66 % moških in 34 % žensk, kar ustreza razmerju med spoloma, saj pri izobraževanju izhajamo iz potreb delovnega mesta in ne razlikujemo med spoloma.

Ključni podatki o izobraževanju zaposlenih v Skupini Telekom Slovenije in družbi Telekom Slovenije⁷⁹

	Skupina Telekom Slovenije				Telekom Slovenije			
	2016	2015	2014	Ind. 16/15	2016	2015	2014	Ind. 16/15
Število udeležencev izobraževanj	3.315	3.318	3.847	100	2.479	2.610	2.596	95
Število ur izobraževanja	95.701	90.006	103.454	106	74.727	74.842	76.055	100
Delež zaposlenih, vključenih v izobraževanje	90,5	87,2 %	86,8 %	104	103,2	102,6 %*	94,40 %	101
Število ur izobraževanja na zaposlenega	26,1	23,7	23,3	110	31,1	29,4	27,7	106

* Delež zaposlenih, vključenih v izobraževanje, je višji od 100, saj so v številu udeležencev izobraževanj vštete tudi osebe, ki so se med letom izobraževale in na 31. 12. 2016 in 2015 niso bile več zaposlene v Telekomu Slovenije.

Struktura izobraževanja po področjih v letu 2016⁸⁰

V letu 2016 smo se največ izobraževali na področju prodaje in informacijsko-komunikacijskih tehnologij. Za določene ciljne skupine so e-izobraževanja s področja prodaje in produktnih znanj obvezna. Večji delež izobraževanj s področja prodaje je povezan tudi s projektom Prodajna akademija.

Zaradi narave našega dela v Telekomu Slovenije razpolagamo z različnimi osebnimi podatki tako uporabnikov naših storitev, poslovnih partnerjev kot zaposlenih. Zaposleni smo dolžni osebne podatke skrbno varovati, vanje ne smemo nepooblaščno vpogledovati in jih ne smemo posredovati tretjim osebam ali jih kakorkoli drugače uporabljati. V Skupini Telekom Slovenije smo v letu 2016 zato opravili 138 ur izobraževanj s tega področja, kar je 0,14 % vseh izobraževanj. Glavnina teh izobraževanj je bila izvedena prek portala za e-učenje. Namen izobraževanja je zaposlenim predstaviti osnove varstva osebnih podatkov, njihove zakonite obdelave, izboljšati poznavanje pravil o varstvu in obdelavi osebnih podatkov ter povečati ozaveščenost zaposlenih.⁸¹

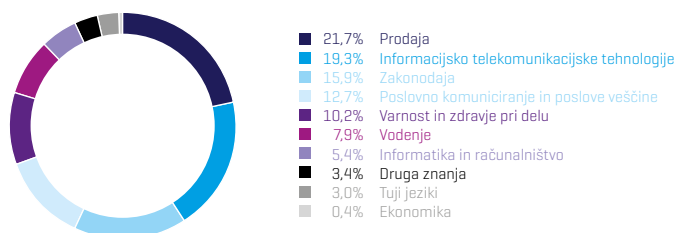
78 GRI GS 103-1, 103-2, 103-3

79 GRI GS 404-1

80 GRI GS 404-1

81 GRI GS 103-1, 103-2, GS 412-2

Struktura izobraževanja po področjih v Skupini Telekom Slovenije v letu 2016

SAP Quality Awards – bronasto priznanje

Uspešna implementacija portala Učinkovita ekipa

V Telekomu Slovenije smo v letu 2016 prejeli prestižno mednarodno nagrado, bronasto priznanje za implementacijo SAP-ove aplikacije Success Factors (pri nas imenovane Učinkovita ekipa), prek katere od leta 2015 izvajamo letne ocenjevalno-razvojne pogovore. Nagrado smo prejeli v kategoriji Inovativne rešitve. Podeljujejo jo podjetjem v Evropi, na Bližnjem vzhodu ter v Afriki za uspešno in stroškovno učinkovito uporabo SAP-ove aplikacije in s tem poenostavitev poslovnih procesov.

Ključni in perspektivni kadri

V Telekomu Slovenije deluje sistem prepoznavanja in upravljanja perspektivnih in ključnih kadrov. To so izkušeni strokovnjaki in vodstveni kadri, ki so nadpovprečno delovno uspešni in imajo potencial za še zahtevnejše naloge. To so tudi mladi, visoko strokovni kadri, ki še nimajo rezultatov, vendar smo prepoznali njihov visoki potencial. V družbi Telekom Slovenije je med vsemi zaposlenimi prepoznanih 14 % ključnih kadrov.

Vsako leto usmerjeno izobražujemo vodje in tiste, ki bodo to šele postali, ter skrbimo za njihov strokovni in osebni razvoj. Letos smo posebno pozornost namenili certificiranju strokovnjakov s pripravo individualnih načrtov izobraževanj ter kariernih razvojnih načrtov. Nadaljevali smo tudi program kroženja perspektivnih kadrov po organizacijskih enotah, ki pripomore k povezovanju med sektorji, optimiziranju procesov in stroškov ter izvajanju skupnih projektov. V drugih odvisnih družbah tovrstnih programov še nimajo.

Vseživljenjsko izobraževanje, štipendije in pridobivanje novih kadrov⁸²

Razvoj novih tehnologij in spremenjene navade naših uporabnikov spremenjajo tudi potrebe po kompetencah naših sodelavcev, zato podpiramo poglobljanje njihovih strokovnih znanj. Zaposlenim financiramo študij in jim omogočamo plačano odsotnost za pripravo na študijske obveznosti. Pogodbo za pridobitev višje stopnje izobrazbe je imelo konec leta 2016 podpisano 16 zaposlenih v Skupini Telekom Slovenije, od tega v matični družbi 14 ter po eno v GVO in Avtenti. Ob koncu leta smo imeli sklenjeno eno pogodbo o štipendiranju v družbi IPKO na Kosovu.

Motivacija zaposlenih

V Telekomu Slovenije finančno in nefinančno nagrajujemo zaposlene, ki pri doseganju zastavljenih ciljev bistveno odstopajo od povprečja. Nagrade izplačujemo v skladu s podjetniško kolektivno pogodbo in drugimi internimi akti.

Nefinančno nagrajevanje v Telekomu Slovenije

Finančno nagrajevanje v Telekomu Slovenije

Individualno nagrajevanje je odvisno od doseganja osebnih ciljev, skupinsko nagrajevanje zaposlenih pa je odvisno od doseženega poslovnega rezultata.

Zaposleni za nedoločen in določen čas imajo enake ugodnosti, izjema je le plačevanje premije za prostovoljno pokojninsko zavarovanje, ki ga novozaposleni pridobijo po enem letu zaposlitve. Premijo po prvem letu delovnega razmerja plačujemo zaposlenim v družbah Telekom Slovenije (98 % zaposlenih), GVO (85 % zaposlenih), TSmedia (95 %) in Avtenta (79 % zaposlenih). Znesek vplačila znaša 5,844 % od določene osnove, razen za Avtento, ki ima fiksno premijo v višini 26,70 evra. Upokojevanje zaposlenih v Telekomu Slovenije načrtujemo že zadnjih 5 let. O tem zaposlene obvestimo vsaj eno leto pred upokojitvijo ter jim nudimo pravno podporo in osebna svetovanja. Zaposleni ob upokojitvi prejme odpravnino, ki je po kolektivni pogodbi nekoliko višja od zakonsko določene. V preostalih družbah v skupini nimajo tovrstnih programov, saj je starostna sestava njihovih zaposlenih precej nižja. Družbe zunaj Slovenije svojim zaposlenim plačujejo obvezne prispevke za pokojninsko zavarovanje v skladu z lokalno zakonodajo, premij za dodatno pokojninsko zavarovanje pa jim ne vplačujejo.⁸³

Osnovna plača zaposlenega v Skupini Telekom Slovenije je enaka vrednosti plačnega razreda delovnega mesta, za katerega je zaposleni sklenil pogodbo o zaposlitvi, in ni odvisna od spola, lokacije ali dejavnosti. Zaposleni v družbah v Sloveniji imajo višjo najnižjo plačo, kot je določena minimalna plača v Sloveniji. Na Kosovu imajo zaposleni v družbi IPKO prav tako višjo plačo [indeks 193].⁸⁴

Strokovna literatura

Zaposleni lahko dostopajo do različne strokovne literature v tiskani in elektronski obliki. Tiskana literatura je hranjena pri zaposlenih, ki si jo med seboj delijo in izposojajo.

Sodelovanje z raziskovalnimi institucijami

V Telekomu Slovenije že vrsto let sodelujemo z univerzami, fakultetami in srednjimi šolami, saj se zavedamo potrebe po novih specializiranih strokovnih znanjih, ki dopolnjujejo klasične telekomunikacijske in IKT-storitve (multimedija, aplikacije v oblaku, uporabniški vmesniki itd.). Sodelovanje omogoča hiter prenos znanja iz okolja v podjetje. Partnersko podpiramo univerzitetni študijski program Multimedija, ki se izvaja na Fakulteti za elektrotehniko ter Fakulteti za računalništvo in informatiko Univerze v Ljubljani. Z univerzami in raziskovalnimi ustanovami sodeluje tudi naša odvisna družba IPKO na Kosovu.

83 GRI GS 401-2, 201-3, 404-2

84 GRI GS 405-2, 202-1

Organizacijska klima, zadovoljstvo in kultura zaposlenih⁸⁵

Organizacijsko kulturo tvorita vidni del, v katerega sodijo vedenje zaposlenih, slog vodenja, norme, simboli, medsebojna komunikacija, notranji običaji, ter nevidni del, kamor štejemo vrednote, prepričanja in občutek pripadnosti. Raziskavo organizacijske kulture smo v letu 2016 izvedli po mednarodno uveljavljeni metodologiji Human Synergistics International. Zaposleni so z vprašalnikom opredelili trenutno kulturo in usmeritve za postavitev zelene kulture. Transformacija organizacijske kulture je del sprejete strategije. V Telekomu Slovenije želimo korporativno kulturo spreminjati v smeri konstruktivnega sloga kulture, kar pomeni pozitivno usmerjenost k uporabniku, razvoju storitev in poslovni odličnosti. Z ukrepi in aktivnostmi bomo ustvarili prodorno, dinamično, inovativno, odprto in sodelovalno kulturo, ki nam bo omogočala, da smo korak pred časom na trgu.

Merjenja organizacijske klime in zadovoljstva v Skupini Telekom Slovenije v letu 2016 nismo izvajali, saj smo se odločili, da jo bomo izvajali vsaki dve leti.

Letni ocenjevalno-razvojni pogovori⁸⁶

V letu 2016 smo nadgradili portal Učinkovita ekipa za letne ocenjevalno-razvojne pogovore. Izvajamo jih enkrat letno in so tudi v tem letu potekali v večini družb. Vključevali so oceno doseganja ciljev in delovne uspešnosti zaposlenih, postavitev ciljev za tekoče leto ter načrt izobraževanja in razvoja zaposlenih.

V družbah v Sloveniji so bili letni ocenjevalno-razvojni pogovori opravljeni z vsemi zaposlenimi, razen z dlje bolniško in porodniško odsotnimi, novozaposlenimi in prerazporejeni delavci ter z delavci v postopku prenehanja delovnega razmerja. V družbi IPKO so bili razgovori opravljeni z 89,5 % zaposlenimi, v Blicnetu pa jih zaradi sprememb Zakona o delu in nove sistematizacije niso opravljali.

Za povečanje dodane vrednosti sistema ciljnega vodenja in posledično ocenjevanja delovne uspešnosti smo se s socialnimi partnerji dogovorili, da bomo posodobitve na tem področju vpeljali v letu 2017.

Upravljanje inovacij

V Telekomu Slovenije spodbujamo inovativnost ter ustvarjamo okolje, v katerem zaposleni razvijajo inovativno uporabo svojega znanja ter sodelujejo s predlogi in inovacijami. S tem ustvarjamo nove oziroma za uporabnike boljše storitve, izboljšujemo procese in ustvarjamo prihranke oziroma višje prihodke.

Kulturo inovativnosti in ustvarjalnosti spodbujamo z novimi učnimi programi, učinkovit proces zbiranja in udejanjanja idej pa poteka prek inovacijskega portala Brihta. Brihta je stičišče idej in komunikacijski kanal za predlagatelje, preostale zaposlene, ocenjevalce in vodje, ki imajo celovit pregled. Vsak zaposleni, ki pošlje koristen predlog, prejme praktično nagrado, predlogi, ki imajo visoko dodano vrednost, pa so tudi denarno nagrajeni. K spodbujanju inovativnosti sodi tudi hackathon, ki smo ga organizirali decembra 2016. Na njem je sodelovalo 65 tekmovalcev, ki so reševali poslovne izzive in razmišljali o priložnostih Telekoma Slovenije. Na hackathonu je sodelovalo tudi 14 zaposlenih.

Možnosti podajanja predlogov za izboljšave, ideje in inovacije na posameznih področjih imajo prek svojih internih postopkov tudi zaposleni v družbah Avtenta, TSmedia in GVO. V Ipku predloge inovacij zbirajo prek razpisa, najboljši so nagrajeni.

Sodelovanje s predstavniki zaposlenih⁸⁷

S sveti delavcev Telekoma Slovenije, GVO in TSmedije sodelujemo konstruktivno ter izvajamo stalni socialni dialog s sindikalnimi zaupniki, skladno z zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju (informiranje, skupna posvetovanja, dajanje soglasij). Svet delavcev Telekoma Slovenije se je v letu 2016 sestal na 13. rednih sejah in eni korespondenčni seji. Največ pobud in vprašanj zaposlenih ter njihovih predstavnikov se je nanašalo na strategijo in poslovanje družbe, o čemer so poročali delavska direktorica in uprava družbe (v letu 2016 je bil na sejah dvakrat prisoten tudi predsednik nadzornega sveta). Predstavniki zaposlenih so se seznanili tudi s kadrovsko strategijo in načrtom kadrov, Pravilnikom o izobraževanju in Kolektivno pogodbo družbe Telekom Slovenije. Prav tako so v Nadzornem svetu Telekoma Slovenije trije predstavniki zaposlenih, v Upravi Telekoma Slovenije pa delavska direktorica. Zaposlene oz. njihove predstavnike obveščamo o uvedbi pomembnih sprememb skladno z veljavno zakonodajo.

85 GRI GS 102-44

86 GRI GS 404-3

87 GRI GS 103-1, 103-2, GS 102-43, 102-44, GS 402-1

Skrb za zaposlene in njihove aktivnosti zunaj delovnega okolja

Podpore zaposlenim v Skupini Telekom Slovenije ponujamo tudi pri prostočasnih aktivnostih in zunaj delovnega okolja. Posebno skrbni smo do otrok naših zaposlenih in upokoјencev. Skladno s politiko druųb izvajamo aktivnosti po posameznih druųbah različno:

- priredili smo športna in druųabna srečanja zaposlenih,
- ob tednu otroka smo zaposlenim staršem z otroki poslali darilni paket Moja prva pogodba,
- obdarili smo otroke zaposlenih, ki so se v letošnjem letu rodili ali postali prvošolčki,
- ob koncu leta smo pripravili obdaritev otrok zaposlenih ter mladoletnih in šolajočih se otrok umrlih delavcev (nekatero druųbe jih podpirajo tudi s štipendijami),
- za rekreacijo zaposlenih smo zakupili športne objekte in podprli športne sekcije, ki delujejo v okviru naših druųb,
- podprli smo klube upokoјencev Telekoma Slovenije,
- ob koncu leta smo obdarili upokoјene sodelavke in sodelavce,
- sodelovali smo s Planinskim druųtvom Pošte in Telekoma,
- omogočili smo nakup vstopnic s popustom za nekatere športne in kulturne prireditve,
- organizirali smo preventivne preglede in cepljenja ter preventivna zdravljenja v zdraviliščih.

Varnost in zdravje pri delu⁸⁸

V Telekomu Slovenije smo v letu 2016 izvajali vse ukrepe s področja varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom. Izvajali smo meritve ekoloških razmer in osvetlitve delovnega okolja na vseh lokacijah, kjer je bilo to potrebno. Prav tako smo izvajali usposabljanja s področja poškodb pri delu, požarne varnosti, dela na višini in usposabljanja odgovornih oseb za izvajanje evakuacije. Redno smo pregledovali osebno varovalno opremo in nadzirali njeno uporabo. V večjih poslovnih enotah in v svojih prodajnih centrih imamo nameščene tudi polavtomatske defibrilatorje za zagotavljanje pomoči v primeru zastoja srca.

O preventivnih pregledih in cepljenjih proti različnim boleznim ter o aktualnih zdravstvenih vsebinah zaposlene obveščamo prek portala za zdravje Modro jabolko. Zdrav način življenja promoviramo tudi z objavo koristnih člankov ter informacij o gibanju in zdravi prehrani.

V Telekomu Slovenije in GVO je področje varnosti in zdravja pri delu vključeno v kolektivno pogodbo, prav tako ga ureja Izjava o varnosti z ocenami tveganj tudi v preostalih druųbah v Sloveniji, kjer nimajo kolektivne pogodbe. V formalnih odborih za varnost in zdravje zaposlenih, ki pomagajo svetovati v programih varnosti in zdravja ter nadzirati njihovo delovanje, imamo v Telekomu Slovenije 6 zaposlenih [0,25 % zaposlenih], v druųbi GVO pa 3 [0,69 % zaposlenih].⁸⁹

V drugih druųbah v tujini je to področje urejeno z zakonodajo posameznih držav oz. s politiko poslovanja.

Zdravstveno varstvo

Za zaposlene v Telekomu Slovenije in drugih odvisnih druųbah v Sloveniji smo izvajali preventivne zdravstvene preglede v skladu z zakonodajo. Tudi v tem letu smo za delavce, ki se pri delu zadržujejo v gozdovih, izvedli cepljenja proti klopnemu meningoencefalitisu.⁹⁰ Cepljenje proti gripi omogočamo vsem zaposlenim v Sloveniji, čeprav opažamo upadanje zanimanja. Tovrstna cepljenja v druųbah v tujini niso sistematično organizirana.

Zdravstveno varstvo in poškodbe pri delu⁹¹

Varstvo pri delu in zdravstveno varstvo	2016	2015	2014	Ind. 16/15
Število poškodb:	44	45	36	98
Št. izgubljenih delovnih dni	1.315	1.291	1.090	102
Št. izgubljenih delovnih ur	10.199	9.684	8.431	105
Št. zdravstvenih pregledov	820	976	1.124	84
- Predhodni pregledi	92	46	64	109
- Obdobni pregledi	746	930	1.060	80
Št. smrtnih primerov	0	0	0	-

V Skupini Telekom Slovenije nimamo zaposlenih z visoko stopnjo poklicnih bolezni.⁹²

88 GRI GS 103-1, 103-2, 103-3

89 GRI GS 403-1, 403-4

90 GRI I03

91 GRI GS 403-2

92 GRI GS 403-3

Požarna varnost

V družbah Skupine Telekom Slovenije v letu 2016 nismo imeli požara. Nadaljevali smo izdelavo požarnih redov in revidiranja načrtov evakuacije ter požarnih načrtov po objektih, kjer je prišlo do pomembnejših sprememb. Usposabljanje za požarno varnost je bilo sestavni del izobraževanj iz varnosti pri delu. V vseh objektih so bili pregledani in servisirani gasilniki ter hidrantne mreže, izvedli pa smo tudi več vaj evakuacij iz objektov.

Na fotografiji je primer vaje evakuacije na Cigaletovi ulici, kjer je bilo evakuiranih 383 zaposlenih.

Certifikat Družini prijazno podjetje

Certifikat Družini prijazno podjetje je del družbene odgovornosti Telekoma Slovenije in je močno vpet v organizacijsko kulturo družbe. Vrednote, ki izhajajo iz certifikata, so prepletene med vsemi 21 sprejetimi ukrepi, s čimer stremimo k uspešnemu usklajevanju poklicnega in družinskega življenja zaposlenih. Dobro prakso uveljavljamo skozi aktivnosti, ki jih izvajamo vsako leto:

- varstvo otrok zaposlenih v času šolskih počitnic,
- organizacija LEGO-delavnic za otroke,
- obdarovanje novorojenčkov,
- obisk Dedka Mraza za predšolske otroke,
- obdarovanje prvošolčkov,
- sodelovanje v projektu Botrstvo,
- sodelovanje pri šolskih tekmovanjih v Ekokvizu,
- sodelovanje v projektu Vesela šola,
- sodelovanje v projektu Bralna značka,
- dan odprtih vrat za devetošolce in srednješolce v BrihtaLabu.

Starševski dopust⁹³

Dopust iz naslova starševskega varstva je več kot le zakonska pravica do odsotnosti z dela zaradi materinskega, očetovskega in starševskega dopusta, je tudi eden od kazalnikov, ki ga uvrščamo v kategorijo usklajevanja poklicnega in družinskega življenja. Zaposleni, ki dobijo pravico do starševskega dopusta, jo tudi v celoti izkoristijo. V večini primerov so to mamice, redkeje očetje.

V Skupini Telekom Slovenije je v letu 2016 starševski dopust izkoristilo 128 zaposlenih, od tega 70 v Telekomu Slovenije, 13 v drugih družbah v Sloveniji in 45 v družbah jugovzhodne Evrope. Po zaključku koriščenja starševskega dopusta se zaposleni v večini primerov vrnejo na delovno mesto.

	Skupina Telekom Slovenije			Telekom Slovenije		
	2016	2015	2014	2016	2015	2014
Število zaposlenih, ki so izkoristili starševski dopust	128	111	144	70	70	84
ženske	121	109	136	67	69	77
moški	7	2	8	3	1	7
Število (delež v %) zaposlenih, ki so se po izkoriščenem starševskem dopustu vrnili na delovno mesto	101 [78,9 %]	87 [78,4 %]	126 [78,5 %]	68 [97,1 %]	68 [97,1 %]	82 [97,6 %]
ženske	94 [77,7 %]	85 [78,0 %]	118 [68,8 %]	65 [97,0 %]	67 [97,1 %]	75 [97,4 %]
moški	7 [100 %]	2 [100 %]	8 [100 %]	3 [100 %]	1 [100 %]	7 [100 %]

Komuniciranje z zaposlenimi⁹⁴

V Skupini Telekom Slovenije z zaposlenimi komuniciramo prek različnih komunikacijskih kanalov. Zaposleni in upokojeni sodelavci v skupini lahko dostopajo do intranetnega novičarskega portala Oglasi.se, prek katerega komuniciramo vse relevantne dogodke, aktivnosti in novice v naših družbah, poslanstvo, vrednote, prodajno ponudbo ter spodbujanje k skrbi za okolje in inovativnost ter angažiranje zaposlenih za sodelovanje v prodajnih akcijah. Portal pripravljamo v slovenskem in angleškem jeziku.

93 GRI GS 401-3

94 GRI GS 102-43, 102-44

Intranetni portal je v Telekomu Slovenije osrednje orodje komuniciranja z zaposlenimi, saj omogoča ažuren prenos aktualnih informacij, ob tem pa tudi varno prenašanje internih dokumentov. Zaposlenim so dostopni različni dokumenti, kot so priročniki, pravilniki, navodila, obrazci ipd. Poleg intranetnega portala za komuniciranje z zaposlenimi uporabljamo še druga orodja, kot so kolegiji, delovna srečanja in delavnice, e-pisma, oglasne deske, priložnostni dogodki za zaposlene in podobno.

Vsaka izmed družb v Skupini Telekom Slovenije ima vzpostavljene svoje kanale komuniciranja z zaposlenimi.

2.11 ODGOVORNOST DO KAKOVOSTNEGA TRAJNOSTNEGA VODENJA

Prvi v Sloveniji smo pridobili potrdilo o skladnosti sistema vodenja neprekinjenega poslovanja z zahtevami standarda ISO 22301.

V matični in odvisnih družbah smo brez neskladnosti prestali vse recertifikacijske in redne presoje skladnosti z zahtevami standardov SIST EN ISO/IEC.

Obseg certifikacije sistema vodenja informacijske varnosti [skladnost z ISO/IEC 27001] smo razširili na področje tehnične pomoči uporabnikom.

Izvedli smo prvi del samoocene odličnosti poslovanja po zahtevnem EFQM-modelu za matično družbo.

Ohranili smo certifikat za notranja pravila Telekoma Slovenije.

Zunanje presoje so, ob notranjih presojah in vodstvenih pregledih, ključni mehanizem neodvisnega preverjanja delovanja sistemov kakovostnega vodenja in zagotavljanja nenehnosti izboljšav.

Za Telekom Slovenije je bil v letu 2016 na tem področju ključni dosežek uspešna certifikacijska presoja skladnosti sistema upravljanja neprekinjenega poslovanja [SUNP] z zahtevami standarda ISO 22301. Po našem vedenju smo jo opravili kot prvi v Sloveniji.

Uspešno smo razširili tudi obseg certifikacije skladnosti sistema vodenja varovanja informacij [SVVI] z zahtevami standarda ISO/IEC 27001 za procese, usmerjene k zunanjim kupcem, z vključitvijo pripadajočega dela pomoči uporabnikom (oz. klicnega centra).

Recertifikacijska presoja sistema vodenja energetske učinkovitosti [skladnost z zahtevami ISO 50001] je pokazala, da so bili cilji za leto 2016 skoraj v celoti izpolnjeni, kljub omejenim razpoložljivim virom. Tovrstni certifikat nam z izvajanjem energetskih pregledov, glede na površino pokritih prostorov Telekoma Slovenije, omogoča letni prihranek v višini 40 tisoč evrov.

V okviru projekta elektronskega cestninjenja smo pripravili priročnik kakovosti projekta, skladno z ISO 10005.

V letu 2016 je zanimanje poslovnih uporabnikov za certifikate sistemov kakovostnega vodenja upadlo, z izjemo področja varovanja informacij in neprekinjenega poslovanja. Dokazila o pridobljenih certifikatih smo tako priložili okoli 30 zahtevkom za ponudbo ali vprašalnikom. Poizvedb zasebnih uporabnikov skoraj ni bilo.

Pregled potrdil o skladnosti (ISO-certifikati) in njihovega obsega veljavnosti za Telekom Slovenije in odvisne družbe

Družba – certifikat:	Obseg veljavnosti certifikacije (kot navedeno na certifikatu):
Telekom Slovenije	
SIST EN ISO 50001 (izdaja: 2011) veljavnost: 31. 1. 2020	Razvoj, načrtovanje, izgradnja in upravljanje telekomunikacijskega omrežja ter storitev.
SIST ISO 22301 (izdaja: 2012) veljavnost: 11. 4. 2019	Storitve in procesi družbe Telekom Slovenije, d. d.
SIST ISO/IEC 27001 (izdaja: 2013) Veljavnost: 28. 4. 2017	Zagotavljanje storitev in podpora uporabnikom, sistemska integracija in izvajanje projektov ter IKT-storitev v oblaku.
SIST EN ISO 14001 (izdaja: 2004) veljavnost: 15. 9. 2018	Razvoj, načrtovanje, izgradnja in upravljanje telekomunikacijskega omrežja in storitev.
GVO	
SIST EN ISO 9001 (izdaja: 2008) Veljavnost: 31.12.2017	Projektiranje, gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih in elektroenergetskih omrežij.
SIST EN ISO 14001 (izdaja: 2004) Veljavnost: 31.12.2017	Projektiranje, gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih in elektroenergetskih omrežij.
Avtenta	
SIST EN ISO 9001 (izdaja: 2008) Veljavnost: 15. 9. 2018	Razvoj in integracija poslovnih rešitev, zagotavljanje storitev in svetovanje uporabnikom, sistemska integracija in izvajanje projektov, izobraževanje, IKT-storitve v oblaku, prodaja in produktno vodenje.

Preostali certifikati in naročene neodvisne preveritve

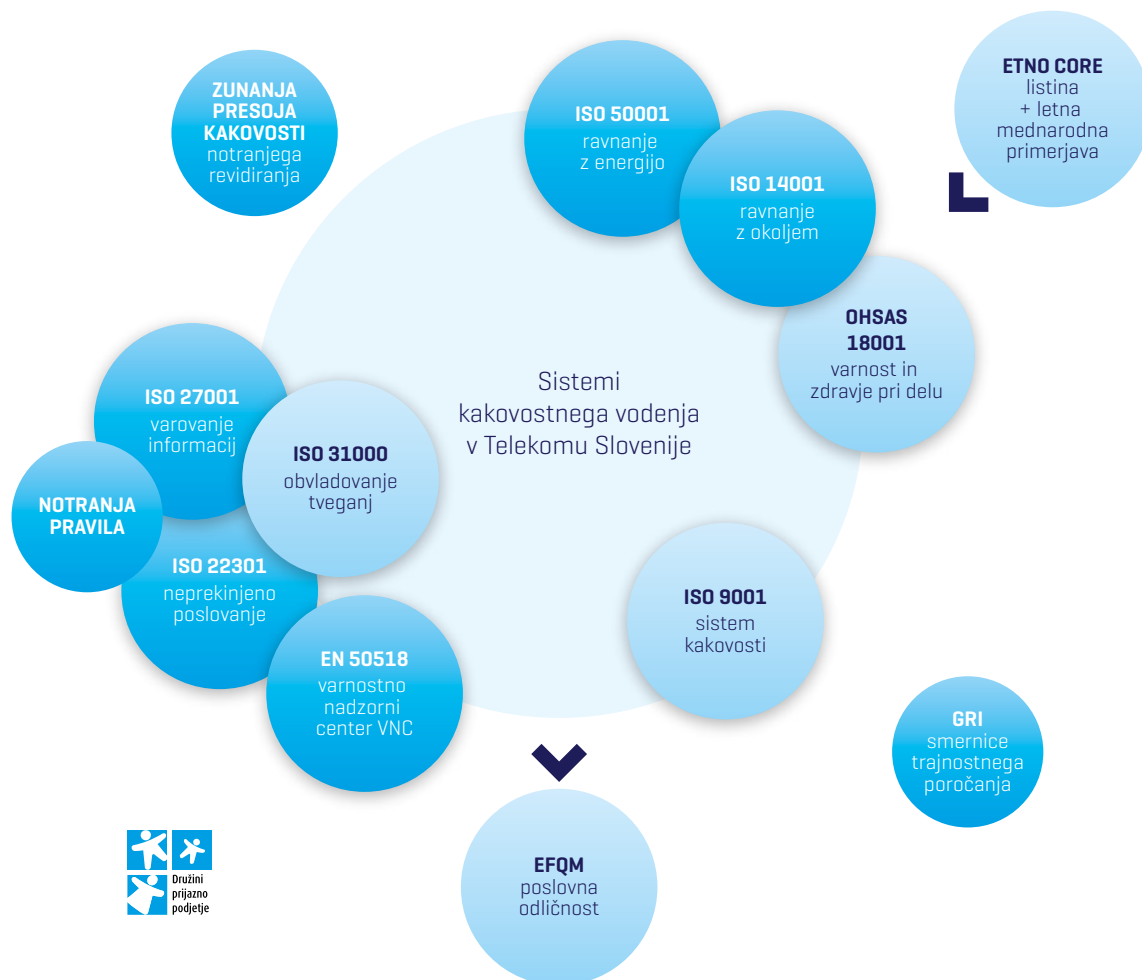
V letu 2016 je pooblaščen revizijska hiša opravila zunanjo presojo kakovosti notranjega revidiranja. Vsako leto z neodvisno zunanjo presojo preverjamo skladnost letnega poročila s smernicami GRI.

Telekom Slovenije je ohranil certifikate za varnostne storitve in do družine prijazno podjetje, ob koncu leta pa opravil vse potrebno še za nadaljnjo veljavnost notranjih pravil z najperspektivnejšim segmentom elektronskega arhiviranja dokumentov.

V Telekomu Slovenije smo v letu 2016 za matično družbo izvedli samooceno odličnosti poslovanja po metodologiji EFQM BEM (Business Excellence Matrix).

Pregled vseh sistemov kakovostnega vodenja v Telekomu Slovenije na 31. 12. 2016 podajamo v naslednji sliki. Temno modra polja prikazujejo tiste, pri katerih je bila opravljena neodvisna zunanja presoja in certifikacija, za svetlo modre pa ocenjujemo, da njihova urejenost izpolnjuje kriterije samoocene SD (Self-Declared-System), kot jo ti standardi dopuščajo.

Sistemi kakovostnega vodenja v Telekomu Slovenije na 31. 12. 2016.

2.12 ODGOVORNOST DO NARAVNEGA OKOLJA⁹⁵

Že 7 leto zapored smo izboljšali rezultate na področju energetske učinkovitosti.

Porabo najpomembnejšega energenta – električne energije [v kWh] smo zmanjšali še za 0,7 %.

Zaradi širitve mobilnega omrežja LTE/4G smo v Telekomu Slovenije izvedli 252 dodatnih celovitih meritev EMS-vplivov na okolje, v Ipku na Kosovu pa 25.

Izdelali smo metodologijo ocenjevanja ogljičnega odtisa Telekoma Slovenije.

Odgovorno ravnanje z okoljem je del naše družbene odgovornosti, ki je vgrajena v strategijo Skupine Telekom Slovenije. Napredek na tem področju spremljamo z merljivimi energetskimi in okoljskimi kazalniki.

Ključne usmeritve energetske in okoljske politike Telekoma Slovenije so:

- načrtno preprečevanje in zmanjševanje vplivov dejavnosti na okolje in življenjski prostor,
- redno spremljanje porabe virov, zlasti energije in stroškov,
- zastavljanje strateških [okvirnih] in izvedbenih energetskih ter okoljskih ciljev, ki so uravnoteženi s posebnostmi našega poslovanja in razvoja,
- stalno izboljševanje zaščite okolja,
- prenos najboljših lastnih in drugih dobrih energetskih ter okoljskih praks na družbe v skupini,
- vključevanje svetovno priznanih smernic energetskega in okoljskega razvoja v razvoj storitev,
- spremljanje in izpolnjevanje vseh zahtev slovenskega ter evropskega pravnega reda in
- izpolnjevanje normativnih in etičnih energetskih ter okoljskih zavez.

95 GRI GS 103-1, 103-2, 103-3

Energetsko in okoljsko poročilo Telekoma Slovenije

V letu 2016 smo v okviru sistema učinkovitega ravnanja z energijo in okoljem (SURE/O) izvedli številne aktivnosti. Energetski zakon v Sloveniji od družb zahteva sistematično zagotavljanje energetske učinkovitosti. Med drugim ureja področje energetskih izkaznic in energetskih pregledov, kjer smo s skupno več kot 90 zaključenimi energetskimi pregledi med vodilnimi v Sloveniji. V letu 2016 so se jim pridružili še pregledi klimatskih sistemov.

V Telekomu Slovenije smo aktivno sodelovali pri pripravi področnih podzakonskih aktov energetskega zakona, med katerimi bodo imeli nekateri (npr. obvezni pregledi klimatskih sistemov) negativni stroškovni učinek na poslovni izid. V letu 2017 nas čaka izvedba energetskih pregledov za vozni park, ki jo zahteva podzakonski akt energetskega zakona (EZ-1).

Z zaposlenimi o učinkoviti rabi energije komuniciramo prek intranetnih strani. Enourno usposabljanje – energetsko-okoljsko osnovno šolo mora v okviru obveznega usposabljanja s področja varstva pri delu in požarnega varstva opraviti vsak zaposleni v Telekomu Slovenije ter v družbah GVO, TSmedia in Avtenta enkrat v treh letih. Že vrsto let podpiramo projekt Ekokviz, namenjen izobraževanju osnovnošolcev na področju okolja, energije, narave in ekologije.

Regulatorjem tega področja in drugim državnim organom (ARSO, SURS, CURS/FURS, AKOS, ETNO, Intrastat, Ekstrastat) poročamo redno in pregledno.

Pregled izvedbe energetskih in okoljskih ciljev Telekoma Slovenije v letu 2016⁹⁶

ZAVEZA I: zmanjšujemo porabo energije in emisije v okolje

Okvirni cilj A: Zmanjšanje porabe električne energije do 31. 12. 2017 za 7 % [v kWh; izhodiščno leto 2009].

IZVEDBENI CILJ	ROK	OCENA IN KOMENTAR
A1. Sistem energetskega managementa (EM) v redni uporabi – zajete vsaj 92 % porabe.	30. 6. 2016	Sistem EM skladno s planom polno operabilen. Nismo še zadovoljni s stopnjo uporabe vseh potencialnih uporabnikov. Cilj 2017: 95 %.
A2. Vgradnja analizatorjev ob vsaki predelavi električnih priključkov. Cilj 2016: 20 lokacij (dodatno poraba klim)	Fazni pristop (fazni mejnik 31. 12. 2016)	Cilj presežen. Vključenih skoraj 100 analizatorjev. Večletna naloga se nadaljuje v 2017 v zmanjšanem obsegu (pod 50).
A3. Ureditev klimatizacije v sistemih enostavnega prezračevanja na manj toplotno obremenjenih lokacijah. Cilj 2016: 25 lokacij	Fazni pristop (fazni mejnik 31. 12. 2016)	Cilj presežen (okoli 30 lokacij) – se nadaljuje v 2017 v zmanjšanem obsegu (okoli 10 lokacij).
A4. Zamenjava okvarjenih klimatskih naprav z energetsko učinkovitejšimi. Cilj 2016: 30 klim	Fazni pristop (fazni mejnik 31. 12. 2016)	Redno izvajano – število skladno z načrtom in sredstvi. Večletna naloga se nadaljuje v 2017 v zmanjšanem obsegu.
A5. Dvig mejnih vrednosti temperature v ključnih tehnoloških prostorih [diferencirano po ravneh omrežja, oddaljenosti od centrov]. Faza 3 – nadzor izvajanja	30. 6. 2016	Izvedbene aktivnosti uspešno zaključene – za učinkovitost ukrepa potreben nadaljnji nadzor izvajanja.
A6. Pospešena virtualizacija strežnikov	Fazni cilj 31. 12. 2016	V 2016 rahla rast zaradi specifičnih zahtev projektov. V 2017 načrtovana še počasnejša rast (do največ 0,5 % letno).

Okvirni cilj B: Zmanjšanje števila vozil glede na leto 2015.

IZVEDBENI CILJ	ROK	OCENA IN KOMENTAR
B1. Zmanjšanje števila službenih vozil za 2 % glede na stanje 2015.	31. 12. 2016	Število osebnih, tovornih in delovnih vozil se je v 2016, v primerjavi z 2015, zmanjšalo za 7 %, v primerjavi z 2013 pa za 9 %.
B2. Doseganje povprečne vrednosti 140 g CO ₂ eq/km pri nakupu novih vozil.	31. 12. 2016	Povprečna vrednost izpustov vozil je 140 g CO ₂ eq/km, pri novo dobavljenih vozilih pa 121,6 g CO ₂ eq/km.
B3. Uporaba električnih vozil v Ljubljani med lokacijami Telekoma Slovenije.	31. 12. 2016	Pripravljajo se aktivnosti za uporabo vozil za zaposlene med lokacijami Telekoma Slovenije v Ljubljani.
B4. Zmanjšanje tiskanja potnih nalogov. Sistemski prenos podatkov o km v SAP/FM. Posledično vzpostavljen sistemski arhiv	31. 12. 2016	V decembru 2016 na segmentu tehnikov vzpostavljen sistemski avtomatičen vnos števila km v sistem.

ZAVEZA II: zmanjšujemo količino neselektivno zbranih odpadkov in emisije

Okvirni cilj C: Zmanjšanje količine mešanih komunalnih odpadkov za 10 % do 31. 12. 2017 [izhodiščno leto 2009].

IZVEDBENI CILJ	ROK	OCENA IN KOMENTAR
C1. Izločitev še dveh lokacij, kjer ne nastajajo komunalnim podobni odpadki, iz sistema zbiranja.	31.12.2016	Kljub poskusom, cilj v celoti ni izpolnjen. Več občin sprejelo odloke, ki realizacijo otežujejo.
C2. Izvedba zavarovanja/za-mreženja enega ekološkega otoka v 2016.	31.12.2016	Prenos izvedbe v 2017.

Okvirni cilj D: Doseči 100 % priključenost sanitarnih odpadnih voda na javne kanalizacijske sisteme do 31. 12. 2017 ter obvladovanje stroškov in porabe vode.

IZVEDBENI CILJ	ROK	OCENA IN KOMENTAR
D1. Izdelava akcijskega plana za področje javne kanalizacije in individualnih čistilnih naprav.	30. 9. 2016	Planski koncept pripravljen.
D2. Posodobitev evidence lokacij, ki niso priključene na javno kanalizacijsko omrežje.	1. 12. 2016	Interna evidenca narejena.
D3. Preveritev razpoložljivosti/ažurnosti dokumentacije oljnih lovilcev.	1. 11. 2016	Aktivnosti v teku. Potrebne dodatne aktivnosti za določene lokacije.

Okvirni cilj E: Zagotavljanje polne varnosti pri ravnanju z nevarnimi snovmi (zmanjšanje nevarnosti razlitij ipd.).

IZVEDBENI CILJ	ROK	OCENA IN KOMENTAR
E1. Nabava in vzdrževanje brezhibnosti opreme za ukrepanje v primeru razlitij nevarnih snovi.	Stalna naloga	Vse znane potrebe izpolnjene. Stalna naloga - analiza sprememb potreb ostaja tudi v prihodnje.
E2. Prenova dokumentacije cistern.	30. 09. 2016	Več aktivnosti. Ni zaključeno na vseh lokacijah. V 2017 zaključek akcije na področju obvladovanja nevarnih snovi.
E3. Zamenjava 90 % preostalih klimatov z »F22« z okoljsko prijaznejšim (regulativa).	31. 12. 2016	V zaključevanju - zamenjujejo se ob okvarah. V 2017 dodaten nadzor, ali so podatki popolni.
E4. Prenova dokumentacije oljnih lovilcev, hidrantov in kanalizacij.	30. 09. 2016	Aktivnosti zaradi nove regulative v zaključku. Potrebne dodane aktivnosti v 2017.

Okvirni cilj F: Zmanjšanje emisij hrupa in emisij v ozračje preko posodabljanja tehnoloških naprav.

IZVEDBENI CILJ	ROK	OCENA IN KOMENTAR
F1. Energetski pregledi. Cilj 2016: 2 zgradbi - posnetek stanja in analiza; okrepljeno spremljanje realizacije ukrepov	Fazni pristop (fazni mejnik 31. 12. 2016)	Izvedene vse aktivnosti po načrtu - število preseženo na račun sodelovanja s ponudniki električne energije.
F2. Priprava potrebnih energetskih izkaznic za objekte Telekom Slovenije	Fazni pristop (fazni mejnik 31. 12. 2016)	Izvedba na vseh lokacijah predvidenih za prodajo. v 2016 za to ni bilo potrebe.
F3. Izdelava posnetka stanja zunanje razsvetljave - faza III - preverjanje in po potrebi realizacija.	Fazni pristop (fazni mejnik 31. 12. 2016)	Vse začete aktivnosti izvedene. Aktivnosti se nadaljujejo v zmanjšanem obsegu v 2017.

Drugi cilji 2016 s področja ravnanja z energijo in okoljem.*

IZVEDBENI CILJ	ROK	OCENA IN KOMENTAR
G1. Požarno varstvo: izvedba meritev in prenova dokumentacije strelovodov in napeljav, 2 sodelavca na izpit NPK2	Fazni mejnik 31. 12. 2016	Intenzivno delo na terenu. Nadaljnje aktivnosti na velikih lokacijah [številne periodične meritve tudi v 2017].
G2. Komuniciranje trajnostnega razvoja in SURE/O, sodelovanje v treh zunanjih družbeno odgovornih projektih in okrepljeno interno komuniciranje.	31. 12. 2016	Okrepljeno energetska [in okoljsko] komuniciranje. Objavljenih več člankov, izvedene tri akcije.
G3. Izvedba energetske-okoljskih usposabljanj. V 2016 najmanj 2 seminarja v lastni režiji in 400 sodelavcev skupine na »energetske-okoljski osnovni šoli«.	31. 12. 2016	Letno srečanje z usposabljanjem. Energetske-okoljska OŠ v okviru obveznih usposabljanj za varnost pri delu. Namensko usposabljanje v službi za nabavo. Obsežna usposabljanja o modelu EFQM in procesih.
G4. Evidenca lokacij v SAP – dograditev.	30. 6. 2016	Aplikacija še ni v celoti zaključena. Nadaljnje aktivnosti v 2017 [poenotenje s strani zunanjega izvajalca].
G5. Eksplozijski prostori – zaključek operativnih aktivnosti za vse lokacije ter usposabljanja.	30. 4. 2016	Še manj kot 10 lokacij s klasičnimi baterijami – število eksplozijskih prostorov in s tem pomen še naprej upada.
G6. Požarne lopute – pregled in evidenca stanja po lokacijah, ureditev pogodbenih razmerij, sanacija po inšpekcijskih pregledih	Fazni pristop [fazni mejnik] 31. 12. 2016	Izvedenih veliko aktivnosti. Potrebno redno vzdrževanje, zato cilj ostaja tudi v 2017.
G7. Zaključek poizkusa izračuna ogljičnega odtisa družbe.	30. 9. 2016	Zaključeno.
G8. Dopolnitev delovnih navodil [ogrevanje, sončne elektrarne, varnostna in pomožna razsvetljava].	29. 10. 2016	Pripravljeno. Večji del objavljen na intranetu – zaključek in kontrola ažurnosti v 2017.
G9. Izdelava popisa lokacij in tehničnih podatkov ogrevanja.	1. 8. 2016	Izdelano. Cilj zaključen.
G10. Izključevanje klimatov v 6 poslovnih stavbah v nočnem času.	1. 10. 2016	Izvedeno. Cilj zaključen.

* Cilji, ki niso neposredno povezani s SURE/O, vendar se zaradi učinkovitosti izvedbe vodijo z istim mehanizmom kot energetske in okoljske cilji.
 ■ Cilj dosežen ■ Cilj delno dosežen – nadaljne aktivnosti

Ocena ogljičnega odtisa⁹⁷

V letu 2016 smo aktivnosti namenili prepoznavanju virov emisij toplogrednih plinov (TGP) in oceni ogljičnega odtisa Telekoma Slovenije. V preteklosti smo že ocenjevali naš vpliv na emisije TGP v okviru večletnega ETNO benchmarkinga, kjer smo vključevali porabo električne energije, energentov pri ogrevanju prostorov ter goriv voznega parka. V novi izračun ogljičnega odtisa smo v letu 2016 zajeli še nenamerne izpuste plinov HFC pri klimatizaciji prostorov (florirani toplogredni plini), porabo goriv pri prevozih zaposlenih v službo in nazaj, uporabo lastnih avtomobilov za službene namene ter letalske prevoze zaposlenih. Postavili smo model za opredelitev ogljičnega odtisa v skladu z mednarodno uveljavljeno metodologijo GHG Protocol (Greenhouse Gas Protocol).

Ocena ogljičnega odtisa kaže, da k emisijam TGP Telekoma Slovenije največ prispeva raba električne energije, in sicer skoraj tri četrtine vseh emisij TGP. Medletna primerjava ogljičnega odtisa je padajoča, kar je posledica vrste ukrepov, ki jih Telekom Slovenije izvaja že več let (energetski management, zmanjševanje števila službenih vozil in prevoženih kilometrov, virtualizacija strežnikov, manjša poraba papirja, izdaja e-računov ipd.).

Ocena emisij Telekoma Slovenije po skupini virov emisij⁹⁸

Skupina virov emisij	2016*	2015	2014	2013	2012	Ind. 15/14
Scope 1 – neposredne	n. p.	3.396,40	3.498,30	3.642,06	3.532,77	97
Scope 2 – posredne zaradi energije	n. p.	39.872,20	45.193,47	45.914,01	46.782,67	88
Scope 3 – ostale posredne	n. p.	8.116,18	8.871,28	9.419,17	9.836,57	91
Skupaj v tonah CO ₂ -ekv	n.p.	51.384,78	57.563,06	58.975,25	60.152,01	89

* Podatkov za leto 2016 še ni mogoče izračunati, ker je faktor za izračun CO₂ iz dobavljene električne energije, ki ga sporoči dobavitelj, dostopen šele v drugi polovici koledarskega leta.

97 GRI GS 103-1, 103-2, GS 305-1, 305-2, 305-3

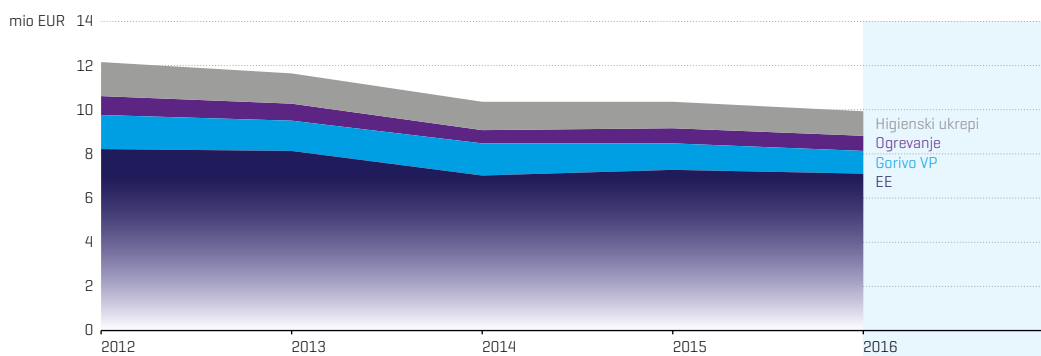
98 Za preračun, ki še ni verificiran pri pristojni organizaciji, smo uporabili javno dostopne emisijske faktorje. Izračun bomo v prihodnje verificirali ter tako še bolj celostno pristopiti k izračunu ogljičnega odtisa, po principu od začetka do konca. S tem bomo bolj poglobljeno analizirali še vse preostale emisije TGP v okviru celotne dobavne in oskrbovalne verige in razširili izračun na druge posredne emisije TGP. Ugotovljamo namreč, da neposredne emisije TGP iz lastnega delovanja predstavljajo le manjši delež ogljičnega odtisa.

Električna energija⁹⁹

Energetski in okoljski stroški Skupine Telekom Slovenije so pred vzpostavitvijo projekta ISO 50001 znašali skoraj 20 milijonov evrov, v Telekomu Slovenije pa 14 milijonov evrov. V letu 2016 so bili ti stroški za matično družbo za 3,6 milijona evrov nižji. Dve tretjini tega stroška predstavlja strošek električne energije. Proizvodnja lastnih sončnih elektrarn je dosegla 0,26 % skupne porabe električne energije.

Računalniško podprt sistem energetskega managementa, ki omogoča učinkovit nadzor nad porabo električne energije in ga bomo v prihodnje še nadgrajevali, zajema že skoraj 2.200 merilnih mest, 80 lokacij z ogrevalnimi napravami in skoraj 9.000 podatkov.

Energetski in okoljski stroški Telekoma Slovenije v evrih

Strošek in poraba električne energije, goriva in drugih okoljskih ukrepov v Telekomu Slovenije

Telekom Slovenije	2016	2015	2014	Ind. 16/15
Strošek električne energije [v EUR]	7.131.975	7.294.588	7.076.704	98
Poraba električne energije [MWh]*	77.340	77.882	78.358	99
Poraba električne energije v TJ*	277	279	281	99
Poraba goriva za vozni park v TJ	35,0	33,2	35,6	105
Strošek goriva za vozni park [v EUR]	1.049.563	1.216.307	1.336.649	86
Strošek goriva za ogrevanje [v EUR]	638.519	679.231	637.862	94
Strošek higienskih ukrepov** [v EUR]	1.121.259	1.186.548	1.284.961	94

Vir: SAP; razen poraba električne energije – sistem energetskega managementa.

* Vključuje porabo električne energije Telekoma Slovenije, TSmedia, Avtente, lokacij RTV.

** Strošek higienskih ukrepov obsega stroške čiščenja, komunalnih storitev, vode, ravnanja z odpadki, dimnikarskih storitev in drugih higienskih ukrepov (deratizacije, dezinfekcije itd.).

Gorivo za vozni park¹⁰⁰

Skupno število vozil v Telekomu Slovenije smo v letu 2016 zmanjšali za 7 %, porabo goriva pa zaradi večjega obsega gradnje širokopasovnih omrežij ter terenske prodaje povečali za 6 %. Strošek goriva je bil za odstotek nižji kot v letu 2015.

Število vozil po vrsti goriva in poraba v litrih v Telekomu Slovenije*

Telekom Slovenije	Dizel Število vozil	Dizel Poraba v litrih	Bencin Število vozil	Bencin Poraba v litrih	Skupaj število vozil	Skupaj poraba v litrih
2016	301	459.135	420	572.550	721	1.031.685
2015	285	411.694	490	565.075	775	976.769
2014	286	410.382	510	641.202	796	1.051.584

Vir: SAP/BI

* V letu 2016 prikazujemo podatke na 31. 12. 2016 glede na dejansko število vozil in porabo goriva. V predhodnih letih se je poraba spremljala glede na povprečno število vozil, na katerih je bila spremljana poraba.

99 GRI GS 302-1
100 GRI GS 302-1

Ravnanje z odpadki¹⁰¹

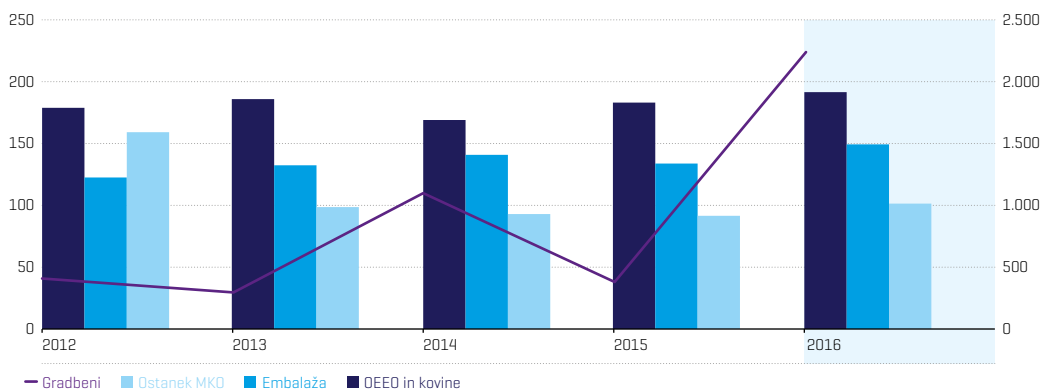
V okoljih, v katerih deluje, Skupina Telekom Slovenije sodi med manj intenzivne onesnaževalce okolja. V letu 2016 smo imeli količinsko največ gradbenih odpadkov; zaradi del pri izgradnji optičnega omrežja in baznih postaj v ruralnih okoljih smo zabeležili njihov občutni porast. V letu 2017 povečanja količine tovrstnih odpadkov ne pričakujemo.

Oddali smo 560 ton ločeno zbranih odpadkov (brez gradbenih in mešanih komunalnih odpadkov), kar je okoli 10 % več od povprečja zadnjih let. Količina nevarnih odpadkov je bila prav tako za 10 % večja kot leta 2015, vendar še vedno precej pod povprečjem preteklih let. Svinčeni akumulatorji so s 17 tonami predstavljali 75 % teže nevarnih odpadkov.

V Telekomu Slovenije dosledno ločujemo odpadke, zato se manjšajo tudi količine oddanih mešanih komunalnih odpadkov. Na lokacijah, kjer zaposleni niso stalno prisotni, odpovedujemo odvoze odpadkov ali pa zmanjšujemo število odvozov oziroma prostornino zabojnikov. Za sodelavce smo pripravili obvestilo o pravilnem ločevanju odpadkov, ki je objavljeno na internih spletnih straneh.

Za naše uporabnike smo na spletnih straneh objavili lokacije, kjer lahko oddajo stare mobitele, polnilnike ter drugo odpadno električno in elektronsko opremo. V Telekomovih centrih imamo na vidnem mestu nameščene posebne posode za zbiranje odpadnih baterij in skrbimo za njihovo okolju prijazno odstranitev. Na prodajnih mestih lahko uporabniki oddajo tudi odpadno embalažo kupljenih izdelkov.

Količine ločeno zbranih odpadkov v Telekomu Slovenije v letu 2016

*[Brez mešanih komunalnih odpadkov – MKO], OEEO – odpadna električna in elektronska oprema

Ravnanje z vodo

Telekom Slovenije vode ne potrebuje kot prevladujoče sestavine za opravljanje svoje dejavnosti in ni njen večji porabnik. Zaradi razpršenosti lastniških lokacij po vsej Sloveniji je podvržen različnim občinskim odlokom glede zagotavljanja komunalnih storitev in sistemom spremljanja podatkov o porabi pitne vode ter odvajanju in čiščenju komunalne odpadne in padavinske vode.

Elektromagnetna sevanja¹⁰²

Zaradi širitve mobilnega omrežja četrte generacije smo v Telekomu Slovenije v letu 2016 izvedli 252 dodatnih celovitih meritev vplivov na okolje (223 v letu 2015). Sevanje se je na baznih postajah, ki jih nadgrajujemo s tehnologijo LTE/4G, nekoliko povečalo, vendar so vse postaje okoljsko sprejemljive in v mejah slovenske zakonodaje, ki je v določenih vidikih strožja od evropske. Vsa poročila meritev elektromagnetnega sevanja predajamo Agenciji RS za okolje, kjer hranijo zadnje podatke o vplivih na okolje, in so dostopne vsem prebivalcem. V sodelovanju s Forumom EMS prebivalce o sevanjih in preostalih vplivih na okolje ozaveščamo z brošurami na naših prodajnih mestih. Forum EMS je v okviru projekta e-karta EMS razvil mobilno aplikacijo, ki širši javnosti omogoča dostop do podatkov o sevalnih obremenitvah okolja z visokofrekvenčnimi EMS ter izpostavljenosti zaradi uporabe mobitela: http://www.inis.si/index.php?id=348&no_cache=1#.WIHhbVzNQvU.

S širitvijo omrežja je meritve EMS opravljala tudi družba IPKO na Kosovu, in sicer na 25 baznih postajah. Rezultati so pokazali, da je izpostavljenost sevanju precej nižja od priporočil mednarodne komisije ICNIRP.

101 GRI GS 301-1, GS 103-1, 103-2, 103-3, GS 306-2

102 GRI PA8, GRI GS 102-11

Brezpapirno poslovanje

Telekom Slovenije spodbuja uporabo elektronskega poslovanja. Tiskanje dokumentov in porabo papirja zmanjšujemo tako pri poslovanju znotraj kot zunaj podjetja. V letu 2016 smo tako porabili 16 % manj pisarniškega papirja kot v predhodnem letu.

Poraba pisarniškega papirja v Telekomu Slovenije v evrih

2016	2015	2014	2013	Ind. 16/15
19.145	22.830	27.248	30.204	84

V družbah v Sloveniji dobavitelje spodbujamo k uvajanju elektronskih računov in povečevanju deleža digitalne dokumentacije. V Telekomu Slovenije smo tako v letu 2016 prejeli že 32 % računov v elektronski obliki, kar je za 3 % več kot v letu 2015.

K odgovornemu ravnanju z okoljem spodbujamo tudi svoje uporabnike, ki lahko z e-storitvami pomembno zmanjšajo svoj ogljični odtis, pri tem pa v Telekomu Slovenije za podpis naročniških dokumentov uporabljamo podpis z digitalnim kvalificiranim certifikatom. Uporabnikom omogočamo tudi podpis dokumentov prek digitalne tablice, s čimer omogočamo, da vse večji delež dokumentov ne spreminja izvirne oblike in ostaja celoten življenjski cikel v elektronski obliki.

Poleg tega uporabnike spodbujamo k prejemanju elektronske oblike računa, ki je mogoča prek e-banke ali prek e-pošte. Z brezpapirnim poslovanjem v procesih zagotavljanja storitev smo zmanjšali stroške papirja, kartuš ter vzdrževanja tiskalnikov. Naši tehniki na terenu tako ne tiskajo več dokumentov, prav tako se elektronsko podpisujejo. Velik delež pogodb in drugih dokumentov po podpisu pošiljamo uporabnikom v elektronski obliki.

Arhivsko gradivo družbe predstavlja pomemben del dokumentarnega gradiva in ima trajni pomen za njeno zgodovino, širše okolje, znanost, kulturo in pravno varnost. Za upravljanje celotnega življenjskega cikla dokumentov in zagotavljanje ustreznosti notranjih pravil smo izvajali projekt Notranja pravila – zakonsko skladno upravljanje dokumentov.

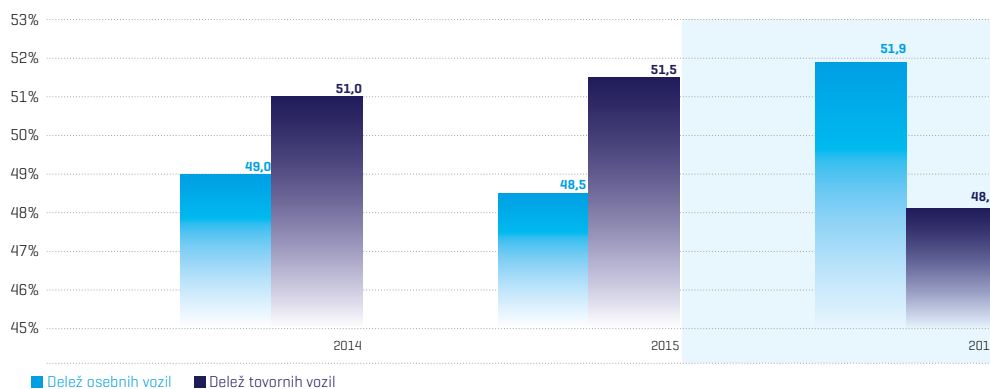
E-račune uporabljajo tudi v TSmedii, prav tako elektronske obrazce za nabavo in rezervacije službenih vozil. Dobaviteljem naročilnice pošiljamo v elektronski obliki.

Zmanjševanje vplivov na okolje z učinkovito nabavo in logistiko

V letu 2016 smo na področju nabave in logistike izvedli več sistemskih sprememb, ki imajo pozitivne učinke tudi na okolje. Dogovarjamo se za možnost najema električnih vozil za službeno uporabo, s čimer bomo v določenem delu zamenjali dosedanje uporabo prevozov, in jo nameravamo ponuditi tudi zaposlenim v Ljubljani za prevoze med lokacijami. Za večje število uporabnikov službenih vozil smo organizirali izobraževanje v šoli varne vožnje. S tem smo poleg povečane varnosti vplivali tudi na ozaveščenost glede porabe goriva in izpustov CO₂. Pri nakupih novih vozil redno preverjamo porabo goriva in izpuste CO₂, kar je poleg varnosti in cene tudi kriterij za izbor.

Vzpostavili smo sistemski prenos podatkov o številu kilometrov v elektronski obliki, kar bo zmanjšalo tiskanje papirnih nalogov, prihranilo čas in posledično povečalo produktivnost zaposlenih. V logistiki nameravamo v prihodnjem letu v celoti uvesti brezpapirno poslovanje, tudi v povezavi z zunanjimi ponudniki poštnih storitev.

Delež osebnih in tovornih vozil v Telekomu Slovenije

Pri nabavi klimatskih naprav upoštevamo najvišje energetske standarde glede porabe električne energije. Ves čas spremljamo zakonodajne zahteve in zamenjujemo naprave tudi zaradi novih predpisov glede uporabe okolju škodljivih hladilnih plinov. Za dodatno zmanjšanje porabe električne energije v obstoječe klimatske naprave vgrajujemo merilce temperature, ki spremljajo temperaturo in uravnavajo njihovo delovanje.

Ključni okoljski kazalniki v drugih družbah Skupine Telekom Slovenije

Za družbe v Sloveniji večji delež energetskih in okoljskih storitev operativno izvaja matična družba, odgovornost za svoje energetske in okoljske vplive pa ob tem krepijo tudi družbe same.

GVO je zaradi prevozov in delovnih strojev največji porabnik goriv med odvisnimi družbami, strošek goriv je v letu 2016 znašal 452 tisoč evrov, kar je za 4 % manj kot v letu 2015. V družbi so nadaljevali zamenjavo starih vozil z novimi z ekološko sprejemljivejšimi motorji ter ozaveščanje zaposlenih o varčni in varni vožnji. 20 sodelavcem, ki so v predhodnem letu v največji meri pripomogli k zmanjševanju porabe goriva, so omogočili udeležbo na tečaju varne vožnje v AMZS-centru Vransko. Na testiranju so imeli tudi vozila na električni pogon, vendar se za njihovo uvrstitev v vozni park niso odločili, saj baterije še ne omogočajo daljših razdalj vožnje. Na področju rabe električne energije v funkcijskih lokacijah na omrežju OŠO skrbijo, da so klimatske naprave ustrezno vzdrževane in nastavljene na predpisane režime delovanja.

Avtenta v okviru najema prostorov izvaja stalne ukrepe tako za varčno rabo električne energije kot razvrščanje odpadkov. TSmedia najema hibridna službena vozila. Zaradi svojega družbenega in okoljskega pomena Soline predstavljajo simbol trajnostne naravnosti Skupine Telekom Slovenije, zato o njeni dejavnosti več poročamo v nadaljevanju.

Soline

Družba Soline je skladno s koncesijsko pogodbo, sklenjeno z Republiko Slovenijo, upravljavka državnega območja Krajinski park Sečoveljske soline (KPSS). Vsa zemljišča in druge nepremičnine znotraj parka so v državni lasti, območje pa meri 750 ha.¹⁰³ KPSS je uvrščen na seznam mednarodno pomembnih mokrišč pod okriljem Ramsarske konvencije in je del ekološkega omrežja EU Natura 2000.

Solinski ekosistem je specifično obalno mokrišče. V celotnem procesu pridelave soli ne nastajajo okolju škodljivi stranski produkti, saj proces temelji le na tradicionalnih, 700 let starih postopkih in sestavinah iz lokalnega okolja. Država od družbe Soline zahteva nadaljevanje izvajanja tradicionalne pridelave soli, saj je ta ključna za vzdrževanje kulturne krajine in obstoj biodiverzitete. Uporaba grajene in prometne infrastrukture je omejena na minimum.

Raziskave so potrdile, da proces pridelave soli v prostor ne vnaša invazivnih tujerodnih vrst. Njihov obseg in število za zdaj nista tolikšna, da bi to imelo bistvene posledice na ekosisteme in združbe. Število in številčnost vrst v KPSS se v zadnjih desetih letih nista zmanjšala, nasprotno, opažamo stalno rast populacij. Z dodatnimi ukrepi, namenjenimi stanju hidrološkega režima, se povečuje tudi obseg naravnih habitatov, za katere so značilne slanoljubne rastline. Večjih sprememb ekoloških procesov v letu 2016 nismo zaznali.

Ključne upravljalvske cilje za obdobje 2011–2021 določa Načrt upravljanja za KPSS, ki ga je sprejela Vlada Republike Slovenije. Med cilje sodijo ohranitev mokriščnega značaja solinskega ekosistema, njegove biodiverzitete ter ekonomskih in kulturnih vrednosti območja.¹⁰⁴ Dosegamo jih z naslednjimi aktivnostmi:

- vzdrževanje solinskega ekosistema,
- ohranjanje tradicionalnih postopkov pridelave soli in stoletja starih tehnoloških postopkov,
- izvajanje solinarske dejavnosti, ki je sestavni del ekonomskega razvoja kraja še iz preteklih časov.

Družba Soline mora ministrstvu za okolje in prostor vsako leto v potrditev predložiti letni načrt in poročilo o upravljanju parka. Vsak poseg v okolje, ki presega običajne vplive, morajo potrditi pristojne službe varstva narave in kulturne dediščine.

Za ozaveščanje in ohranjanje kulturne dediščine na tem območju je vključenost lokalne skupnosti zelo pomembna. V upravljanje parka jo vključujemo v okviru sodelovanja v Odboru KPSS. Sodelovanje prav tako poteka pri organizaciji skupnih dogodkov in predstavitev, ki jih pripravljajo v občini.

V KPSS sicer ni ogroženih vrst z globalnega seznama ogroženih vrst IUCN.¹⁰⁵ Okoli 20 ptičjih vrst, dve ribji, štiri vrste dvoživk in ena vrsta plazilca so vključeni v dodatke k Ptičji direktivi in Habitatni direktivi EU. Vsaj 45 rastlin je uvrščenih na nacionalni seznam ogroženih rastlinskih vrst. Območje je prepoznano kot eno od dveh, ki sta na državni ravni pomembni za selitev ptic po določenih Ptičje direktive. Še mnogo več vrst pa je na nacionalnih seznamih ogroženih skupin in vrst.

Na območju KPSS smo nadaljevali politiko stroge omejitve prometa z motornimi vozili v parku, in sicer tako za zaposlene kot za obiskovalce. Z uvedbo vozila na električni pogon vožnja v parku tako ni več dovoljena, kar velja tako za vožnjo na delovno mesto kot obisk parka. Po naši oceni smo na letni ravni v parku s tem ukrepom zmanjšali količino izpustov v ozračje za 9,45 t CO₂. Od tega je prihranek izpustov za zaposlene 5,85 t na leto.¹⁰⁶

V družbi Soline si zaradi občutljivega okolja, v katerem delujemo, prizadevamo za stalno izboljševanje energetske učinkovitosti. S spremembami v režimu uravnavanja klimatskih naprav in ogrevanja v objektu za obiskovalce smo tako že v preteklih letih zmanjšali porabo električne energije. Za komunikacijo na področju mednarodnega sodelovanja pri upravljanju parka uporabljamo spletne konference in mobilno telefonijo, tako na letni ravni opravimo za okoli od 20 do 30 % manj službenih poti. V družbi Soline prav tako nismo prejeli nobene kazni zaradi nespoštovanja okoljskih zakonov in predpisov.¹⁰⁷ V letu 2016 je bila glede na predhodno leto poraba energentov višja, kar je bila posledica bistveno večje proizvodnje in prodaje soli (za 15 %), večjega števila obiskovalcev parka (za 25 %) in večjega obiska term Lepa Vida (za 51 %).

Poraba energentov v družbi Soline¹⁰⁸

Soline	2016	2015	2014	Ind. 16/15
Poraba plina v [m ³]	4.467	3.486	4.413	128
Poraba elektrike [v MWh]	380,54	337,27	347,39	113
Poraba goriva [v litrih]	57.500	47.860	51.057	120

V začetku leta 2015 smo pridobili sredstva za projekt Cars out oz. Okoljsko prijazen obisk zavarovanih območij, ki ga je sofinanciral Finančni mehanizem EGP 2009–2014. Projekt je trajal do 30. 4. 2016, z njim pa smo uredili parkovne poti v Krajinskem parku Sečoveljske soline. V okviru projekta so bile urejene dostopne poti, vstop na večjo portirnico (z možnostjo najema koles in ogleda videopredstavitve vsebin), sprehajalna pot do term Thalasso Spa Lepa Vida, kupili pa smo tudi električno vozilo za obisk muzeja. S tem je KPSS prvi krajinski park v Sloveniji, v katerem obiskovanje parka z motornimi vozili ni več mogoče. Obiskovalci lahko KPSS obišejo le še peš, s kolesi, električnimi vozili ali po morju. Gradbena dela so bila zaključena v letu 2015, v letu 2016 pa je največji del naložbe predstavljal nakup električnega vozila. Skupni stroški projekta znašajo 998.442,40 evrov, od katerih je bilo 95 % nepovratnih sredstev.

Na fotografiji je električno vozilo, nova pridobitev družbe Soline v okviru projekta Cars out.

104 GRI GS 103-1, 103-2, 103-3

105 GRI GS 304-4

106 GRI GS 305-5

107 GRI GS 307-1

108 GRI GS 302-1

Družbe v jugovzhodni Evropi¹⁰⁹

V družbah jugovzhodne Evrope z energetskim in okoljskim knjigovodstvom ter računovodstvom spremljamo kazalnike porabe električne energije in naftnih derivatov. Višji stroški električne energije pri Blicnetu so delno posledica rasti obsega poslovanja. IPKO ima med stroški znaten delež goriv zaradi manj stabilne električne oskrbe na Kosovu, saj ob številnih izpadih za proizvodnjo električne energije uporablja tudi agregate.

Kljub temu je IPKO v letu 2016 zmanjšal porabo električne energije za 2 %, stroške goriva pa za 11 %. To je dosegel tudi z izvedbo številnih projektov, med katerimi sta tudi izboljšanje nadzora in uravnavanje generatorjev (prihranek 36.500 l goriva) ter modernizacija GSM postaj z opremo 3G in LTE/4G, ki je energetsko manj potratna. S temi projekti je družba v letu 2016 skupno količino izpustov v zrak zmanjšala za okoli 118 t CO₂eq. Njihova skupna ocenjena količina neposrednih in posrednih izpustov toplogrednih plinov (Scope 1 in 2) je sicer v letu 2016 znašala 4.310 t CO₂eq.

Stroški električne energije v družbah jugovzhodne Evrope

v EUR	2016	2015	2014	Ind. 16/15
IPKO	1.313.332	1.338.180	1.209.181	98
Blicnet	128.252	119.304	98.542	108

Stroški goriva v družbah jugovzhodne Evrope

v EUR	2016	2015	2014	Ind. 16/15
IPKO	317.238	356.626	393.964	89
Blicnet*	42.769	49.507	51.140	86

* Vključuje strošek daljinskega ogrevanja.

2.13 ODGOVORNO VAROVANJE OBJEKTOV, SISTEMOV, INFORMACIJ IN INFORMACIJSKIH TEHNOLOGIJ¹¹⁰

Poslovno okolje je izpostavljeno različnim oblikam varnostnih tveganj, ki jih v Skupini Telekom Slovenije obvladujemo s kontinuiranim vlaganjem v razvoj korporativne varnosti.

Izvajanje varnostne politike

S skrbnim izvajanjem varnostne politike zagotavljamo varnost tako zaposlenih, poslovnih partnerjev in uporabnikov naših storitev kot poslovnih informacij ter celotnega premoženja družb v skupini.

Varnost informacij in informacijskih tehnologij

Na področju varovanja informacij in informacijskih tehnologij skrbimo, da so vsem zaposlenim in pogodbenim izvajalcem poznana temeljna načela in cilji informacijske varnosti ter neprekinjenega poslovanja. Za obvladovanje tveganj na tem področju imamo vzpostavljena sistema upravljanja informacijske varnosti in neprekinjenega poslovanja, kar dokazujeta tudi pridobljena certifikata ISO 27001:2013 in ISO 22301:2012. Naš cilj je postopno združevanje obeh vzpostavljenih procesov v enoten, učinkovitejši proces.

Varnostna tveganja obvladujemo tudi z aktivnostmi za preprečevanje zlorab, s pravočasnim obveščanjem naših uporabnikov in objavljanjem obvestil in navodil, ki uporabnikom naših storitev zagotavljajo ustrezno zaščito. Posebno pozornost namenjamo širjenju varnostne kulture v Skupini Telekom Slovenije. V ta namen izvajamo številna izobraževanja s področja splošne varnosti, informacijske varnosti, neprekinjenega poslovanja in preprečevanja zlorab, zaposlene pa po zaključenem izobraževanju tudi testiramo.

109 GRI GS 302-1, 302-4

110 GRI GS 103-3

2.14 VSEBINSKO KAZALO PO STANDARDU POROČANJA GRI¹¹¹

Kazalo po standardu poročanja GRI GS (Global Standards) – osnovna opcija [»in accordance« – Core]				
SPLOŠNA STANDARDNA RAZKRITJA				
GRI standard in razkritje	Opis	Meje poročanja [znotraj in zunaj organizacije]	Poglavje/ stran	Opombe/zunanja preveritev ¹¹⁰
GRI 101: Osnova 2016				
GRI 102: Splošna razkritja 2016 Predstavitev organizacije 2016				
102-1	Ime organizacije	Skupina Telekom Slovenije	1.1.1./str. 8	✓
102-2	Blagovne znamke, produkti in storitve	Skupina Telekom Slovenije	2.6.2./str. 89–91, 2.6.3./str. 92–97	✓ Za storitve, ki jih tržijo družbe v Skupini Telekom Slovenije, nimamo omejitev.
102-3	Sedež organizacije	Skupina Telekom Slovenije	1.1.1./str. 8	✓
102-4	Države, v katerih organizacija deluje	Skupina Telekom Slovenije	1.6./str. 18	✓ Skupina Telekom Slovenije deluje v osmih državah.
102-5	Lastništvo in pravna oblika	Skupina Telekom Slovenije	1.14./str. 50–53	✓
102-6	Trgi [geografska, sektorska razdelitev in tipi odjemalcev]	Skupina Telekom Slovenije	1.6./str. 18, 2.6.2./str. 89–91, 2.6.3./str. 92–97	✓
102-7	Velikost organizacije [število zaposlenih, število dejavnosti, prihodki od prodaje, obveznosti/kapital, število produktov in storitev]	Skupina Telekom Slovenije	- število zaposlenih: 2.10./str. 119 - prihodki od prodaje, obveznosti/kapital: 1.2./str. 9, 2.1./str. 56, 2.6.2./str. 89, - število produktov in storitev: 2.6.2./str. 89	✓
102-8	Zaposleni po vrsti zaposlitve, vrsti pogodbe, regiji in spolu	Skupina Telekom Slovenije	2.10./str. 119	✓ Pri podatkih o številu zaposlenih glede na pogodbo [stalno/zakasno] ne poročamo po spolu, prav tako ne pri podatkih o številu zaposlenih glede na način zaposlitve [polni/krajši delovni čas]. Ne poročamo o aktivnostih s strani pogodbenih delavcev. Podatke o zaposlenih zbiramo prek vprašalnika, ki ga izpolnijo vse družbe v skupini.
102-9	Opis oskrbne verige organizacije	Telekom Slovenije	2.7./str. 104, 105	✓ Ne poročamo o številu dobaviteljev.
102-10	Pomembnejše spremembe v zvezi z velikostjo organizacije, strukturo, lastništvom in oskrbno verigo	Skupina Telekom Slovenije, Telekom Slovenije	- velikost in struktura organizacije: 1.6./str. 18, - lastništvo: 1.14./str. 50–53 - oskrbna veriga: 2.7./str. 104–105	✓
102-11	Pojasnilo, ali in kako organizacija upošteva previdnostno načelo	Telekom Slovenije, IPKO, lokalno in širše okolje	2.12./str. 134	
102-12	Zunanje listine, načela in druge ekonomske, okoljske in družbene pobude, katerih podpisnica in podpornica je organizacija	Skupina Telekom Slovenije	1.7./str. 19	✓
102-13	Članstvo v organizacijah	Skupina Telekom Slovenije	1.7./str. 19	✓

111 GRI GS 102-54, 102-55

112 Izjava o preveritvi poročanja o trajnostnem razvoju po smernicah GRI je v točki 2.15., na strani 148.

GRI standard in razkritje	Opis	Meje poročanja [znotraj in zunaj organizacije]	Poglavje/ stran	Opombe/zunanja preveritev ¹¹⁰
Strategija in analiza				
102-14	Izjava najvišjega nosilca odločanja v organizaciji o pomenu trajnostnega razvoja za organizacijo in strategija	Skupina Telekom Slovenije	1.3./str. 6–87	✓ Cilji s področja trajnostnega razvoja skupine so opredeljeni v Strateškem poslovnem načrtu Skupine Telekom Slovenije za obdobje 2016–2020, ki ga je sprejela Uprava Telekoma Slovenije. Strateške usmeritve se dostopne na spletni strani družbe http://www.telekom.si/o-podjetju/predstavitev/strateske-usmeritve .
Etika in integriteta				
102-16	Vrednote, načela, standardi in načela ravnanja, kot so kodeksi ravnanja in etični kodeks	Skupina Telekom Slovenije, dobavitelji, lokalna in širša skupnost	1.8.1./str. 21, 2.5.5./str. 80, 2.10./str.118	✓
Upravljanje				
102-18	Upravljavska struktura organizacije, vključno s komisijami najvišjega organa upravljanja	Skupina Telekom Slovenije	1.12./str. 34, 35, 37, 38, 40, 41	✓
Vključevanje deležnikov				
102-40	Seznam skupin deležnikov, s katerimi organizacija sodeluje	Skupina Telekom Slovenije	1.9./str. 28–29	✓
102-41	Delež zaposlenih po kolektivni pogodbi	Skupina Telekom Slovenije	2.11./str. 119	✓
102-42	Izhodišča za izbor in prepoznavanje deležnikov, s katerimi organizacija sodeluje oz. jih vključuje	Skupina Telekom Slovenije	1.9./str. 28–29	✓
102-43	Pristopi k vključevanju deležnikov in pogostost sodelovanja po skupinah deležnikov.	Skupina Telekom Slovenije	- pristopi k vključevanju in načini vključevanja vseh skupin deležnikov 1.9./str. 28–29, - pristopi k vključevanju in pogostost sodelovanja z regulatorji in mediji: 1.12./str. 42, - pristopi k vključevanju in pogostost sodelovanja z vlagatelji: 1.14./str. 53 - pristopi k vključevanju in pogostost sodelovanja z uporabniki: 2.6.4./str.97–98, 2.6.5./str. 100–101 - pristopi k vključevanju in pogostost sodelovanja z zaposlenimi: 2.10./str. 124	✓ V pripravo poročila so bili deležniki vključeni posredno in neposredno. Glej razkritje 102-46. Ne poročamo o pogostosti sodelovanja z dobavitelji in lokalno skupnostjo.
102-44	Ključne teme in vprašanja, izpostavljena v procesu sodelovanja z deležniki ter odziv organizacije nanje [tudi prek poročanja]	Skupina Telekom Slovenije	1.9./str. 28–29, 1.12./str. 42, 2.5.3./str. 77, 2.6.4./str. 98, 2.6.5./str. 100, 2.10./str. 124,126, 2.10./str. 124	✓ Ne poročamo o odzivih na dobavitelje in lokalne skupnosti.
Podatki o poročilu				
102-45	Seznam subjektov, vključenih v konsolidirane računovodske izkaze	Skupina Telekom Slovenije	Pojasnilo 5 Računovodskega poročila [sestava Skupine Telekom Slovenije]/ str. 182–184	
102-46	Proces definiranja vsebine poročila in zamejitev tem	Skupina Telekom Slovenije	1.10./str. 30	
102-47	Seznam vseh bistvenih tem	Skupina Telekom Slovenije	2.14./str. 139–147	Bistvene teme, ki jih je Skupina Telekom Slovenije prepoznala, so navedene v pričujočem GRI – kazalu. O nebstvenih temah ne poročamo.
102-48	Učinki sprememb podatkov iz predhodnih poročil in razlogi za spremembe	Skupina Telekom Slovenije	1.10./str. 30	

GRI standard in razkritje	Opis	Meje poročanja [znotraj in zunaj organizacije]	Poglavje/ stran	Opombe/zunanja preveritev ¹¹⁰
Podatki o poročilu				
102-49	Pomembnejše spremembe v primerjavi s predhodnimi obdobji poročanja v zvezi z zamejitvijo obsega in tem	Skupina Telekom Slovenije	1.10./str. 30	V primerjavi s predhodnimi poročili se obseg tem ni bistveno spremenil. Dodana so bila le posamezna razkritja [305-1, 305-2, 305-3 in 202-1]
102-50	Obdobje poročanja	Skupina Telekom Slovenije	1.10./str. 30	✓
102-51	Datum zadnjega predhodnega poročila	Skupina Telekom Slovenije	1.10./str. 30	✓
102-52	Cikel poročanja (letno, četrletno)	Skupina Telekom Slovenije	1.10./str. 30	✓
102-53	Kontaktne podatki za vprašanja v zvezi s poročilom	Skupina Telekom Slovenije	1.1.1./str. 8	✓
102-54	Sklic glede poročanja v skladu s standardi GRI		1.10./str. 23	✓
102-55	Kazalo po smernicah GRI.		2.14./str. 139-147	
102-56	Zunanja preveritev poročanja	Skupina Telekom Slovenije	1.10./str. 30, 2.15./str. 148	✓ Letna poročila redno predajamo v zunanjo preveritev od leta 2009, ko smo v poročilo vpeljali smernice trajnostnega poročanja GRI. Obseg in podlaga zunanje preveritve sta razvidni iz izjave o preverjanju trajnostnega poročila.

SPECIFIČNA STANDARDNA RAZKRITJA

Upravljalški pristopi in razkritja	Bistvene teme	Meje poročanja	Stran	Razlogi za opustitev/pojasnila	Zunanja preveritev
EKONOMSKI VPLIVI					
GRI 201: Ekonomska uspešnost 2016					
103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej.	Skupina Telekom Slovenije	1.3./str. 13-14		
201-1	Neposredno ustvarjena in distribuirana ekonomska vrednost [prihodki, stroški dela in druga nadomestila zaposlenim, donacije in druga vlaganja v skupnost, izplačila delničarjem]	Skupina Telekom Slovenije, delničarji, lokalna in širša skupnost	- Prihodki, stroški dela, izplačila delničarjem: 1.2./str. 9-12, - prihodki: 2.1./str. 56 2.6.3./str. 92 - donacije in druga vlaganja v skupnost: 2.9./str. 112		✓
201-2	Finančni vplivi in druga tveganja ter priložnosti za dejavnosti organizacije, povezane s podnebnimi spremembami	Skupina Telekom Slovenije, uporabniki	2.4./str. 62	V Skupini Telekom Slovenije so zaradi izpostavljenosti naše telekomunikacijske opreme med ključnimi tveganji opredeljena tveganja iz zunanjega okolja oz. tveganja podnebnih sprememb, prav tako so ta tveganja prisotna pri družbi Soline in vplivajo na pridelavo soli ter obiskanost term Lepa Vida. V letu 2016 ni bilo večjih vplivov zaradi podnebnih sprememb. Tveganja zmanjšujemo predvsem z gradnjo optičnega omrežja.	✓
201-3	Obveznosti iz pokojninskega načrta	Skupina Telekom Slovenije [zaposleni]	2.11./str. 113, 120		✓

Upravljavski pristopi in razkritja	Bistvene teme	Meje poročanja	Stran	Razlogi za opustitev/pojasnila	Zunanja preveritev
EKONOMSKI VPLIVI					
GRI 202: Prisotnost na trgu 2016					
103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej		1.3./str. 14		
202-1	Razmerje med najnižjo plačo v družbi in minimalno plačo v državi, po spolu.	Skupina Telekom Slovenije	2.10./str. 123		
GRI 203: Posredni ekonomski vplivi 2016					
103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Skupina Telekom Slovenije	- 103-1, 103-2: 2.3./str. 60, - 103-3: 2.8.1./str. 108-109		
203-1	Razvoj in vpliv pomembnejših infrastrukturnih vlaganj ter storitev, ki jih organizacija podpira.	Skupina Telekom Slovenije, uporabniki, lokalna in širša skupnost	2.3./str. 60, 2.8./str. 106-108		✓
GRI 205: Protikorupcijsko ravnanje 2016					
103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Skupina Telekom Slovenije	2.5.5./str. 80	Področje protikorupcijskega ravnanja, v povezavi z upravljavskim pristopom GRI GS 103-3, preverja in ustrezno prilagaja pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto.	
205-1	Število in delež aktivnosti, pri katerih so bila preverjena tveganja, povezana s korupcijo, in pri katerih so bila tovrstna tveganja potrjena.	Skupina Telekom Slovenije	2.5.5./str. 80		✓
GRI 206: Varstvo konkurence 2016					
103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Skupina Telekom Slovenije	2.5.5./str. 80	Področje varstva konkurence, v povezavi z upravljavskim pristopom GRI GS 103-3, preverja in ustrezno prilagaja pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto.	
206-1	Število pravnih postopkov s področja varstva konkurence, monopolnih praks in izidi zaključenih postopkov	Skupina Telekom Slovenije	2.5.4./str. 79		✓
OKOLJSKI VPLIVI					
GRI 302: Energija 2016					
103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Skupina Telekom Slovenije	2.12./str. 129	Področje energije v Sloveniji ureja v letu 2014 sprejet Energetski zakon in v letu 2015 sprejete spremembe zakona [EZ-1A]. Za obvladovanje vplivov na tem področju imamo vzpostavljen imamo tudi sistem v skladu z mednarodnim standardom ISO 50001 – Sistem upravljanja z energijo ter ISO 14001 – Sistem ravnanja z okoljem.	
302-1	Poraba energije v organizaciji.	Telekom Slovenije, TSmedia, Avtenta, IPKO, Blicnet, Soline	2.12./str. 133, 137, 138		✓
302-4	Zmanjšanje porabe energije.	Telekom Slovenije, TSmedia, Avtenta, IPKO, Blicnet, Soline	2.12./str. 138		✓

Upravljavski pristopi in razkritja	Bistvene teme	Meje poročanja	Stran	Razlogi za opustitev/pojasnila	Zunanja preveritev
OKOLJSKI VPLIVI					
GRI 304: Biodiverziteteta 2016					
103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Soline	2.12./str. 137		
304-1	Lokacija in velikost zemljišča, ki ga podjetje upravlja in se nahaja na zaščitene naravovarstvenih območjih	Soline, lokalna in širša skupnost	2.12./str. 136		✓
304-4	Število vrst z rdečega seznama IUCN in nacionalnega seznama zaščitene vrste, ki živijo na območjih vpliva dejavnosti podjetja	Soline, lokalna in širša skupnost	2.12./str. 137		✓
GRI 305: Emisije v zrak 2016					
103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Telekom Slovenije, lokalna in širša skupnost		Skupina Telekom Slovenije večino izpustov toplogrednih plinov povzroči posredno s porabo električne energije in neposredno zaradi ogrevanja ter voznega parka. Na področju izpustov toplogrednih plinov smo v Sloveniji zavezani evropski Uredbi ES 1005/2009 o snoveh, ki tanjšajo ozonski plašč, Uredbi ES 842/2006 o določenih fluoriranih toplogrednih plinih in Uredbi o uporabi ozonu škodljivih snovi in fluoriranih toplogrednih plinov. V letu 2016 smo izdelali metodologijo za izračun ogljičnega odtisa.	
305-1	Neposredne emisije toplogrednih plinov [Scope 1]		2.12./str. 132		
305-2	Posredne emisije toplogrednih plinov zaradi energije [Scope 2]		2.12./str. 132		
305-3	Ostale neposredne emisije toplogrednih plinov [Scope 3]		2.12./str. 132		
305-5	Znižanje emisij toplogrednih plinov	Soline, lokalna in širša skupnost	2.12./str. 137		✓
GRI 306: Odpadne vode in odpadki 2016					
103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Telekom Slovenije	2.12./str. 129		
306-2	Celotna količina odpadkov po vrsti in načinu odstranjevanja	Telekom Slovenije	2.12./str. 136	Niso vključeni kvantitativni podatki o načinih odstranjevanja.	✓
GRI 307: Skladnost 2016					
103-1 103-2 103-3		Telekom Slovenije	2.5.5./str. 80 2.12./str. 134	Redno in pregledno poročanje regulatorjem in drugim državnim organom (ARSO, SURS, CURS/FURS, APEK, ETNO, Intrastat) je pomemben del naših energetske in okoljske aktivnosti.	
307-1	Vrednost pomembnejših glob in nadenarnih sankcij zaradi nespoštovanja okoljske zakonodaje ter regulative	Telekom Slovenije, Soline	2.5.5./str. 81 2.12./str. 137		✓

Upravljavski pristopi in razkritja	Bistvene teme	Meje poročanja	Stran	Razlogi za opustitev/pojasnila	Zunanja preveritev
DRUŽBENI (SOCIALNI) VPLIVI					
GRI 401: Zaposlovanje 2016					
103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Skupina Telekom Slovenije	2.10./str. 118	103-3: Etični kodeks se spreminja na podlagi periodičnih pregledov s strani pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto.	
401-1	Število in delež novih zaposlenih ter fluktuacija	Skupina Telekom Slovenije	2.10./str. 118, 119	Podatkov ne prikazujemo po spolu.	✓
401-2	Ugodnosti za zaposlene za polni delovni čas, ki niso na voljo zaposlenim za določen ali skrajšan delovni čas glede na glavne dejavnosti	Telekom Slovenije, GVO, TSmedia, Avtenta	2.10./str. 123		✓
401-3	Vrnitev na delo in stopnja zadržanja zaposlenih po izkoriščenem starševskem dopustu [po spolu]	Skupina Telekom Slovenije, Telekom Slovenije	2.10./str. 126	Ne poročamo o številu upravičencev do starševskega dopusta, o številu zaposlenih, ki so bili še zaposleni 12 mesecev po zaključku starševskega dopusta ter o deležu zadržanja zaposlenih, ki so koristili starševski dopust.	✓
GRI 402: Odnosi med zaposlenimi in vodstvom 2016					
103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Telekom Slovenije	2.10./str. 125		
402-1	Najkrajše obdobje vnaprejšnjega obveščanja o pomembnih spremembah v poslovanju, vključno s podatkom, ali je le-to opredeljeno v kolektivni pogodbi.	Telekom Slovenije	2.10./str. 124		✓
GRI 403: Varstvo in zdravje pri delu 2016					
103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Skupina Telekom Slovenije	2.10./str. 125		
403-1	Delež zaposlenih v formalnih odborih za zdravje in varnost zaposlenih, ki pomagajo svetovati v programih zdravja in varnosti in nadzirati njihovo delovanje	Telekom Slovenije	2.10./str. 125	0 kazalniku poročamo številčno.	✓
403-2	Stopnja poškodb pri delu	Skupina Telekom Slovenije	2.10./str. 125	Poročanje se nanaša na število primerov.	✓
403-3	Zaposleni z visoko stopnjo tveganja za poklicne bolezni	Skupina Telekom Slovenije	2.10./str. 125		✓
403-4	Vključenost področja zdravja in varstva pri delu v formalne pogodbe s sindikati (kolektivna pogodba)	Telekom Slovenije, GVO	2.10./str. 125		✓
GRI 404: Izobraževanje 2016					
103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Skupina Telekom Slovenije	2.10./str. 121		
404-1	Povprečno število ur izobraževanja po zaposlenem, po spolu in po kategorijah zaposlenih	Skupina Telekom Slovenije, Telekom Slovenije	2.10./str. 121	Podatkov ne prikazujemo po kategorijah zaposlenih.	✓
404-2	Programi za usposabljanje in vseživljenjsko učenje.	Skupina Telekom Slovenije	2.10./str. 122	Ne poročamo o programih vseživljenjskega učenja.	✓
404-3	Delež zaposlenih, ki so vključeni v redne preglede uspešnosti in razvoja poklicne kariere po spolu	Skupina Telekom Slovenije	2.10./str. 124	Ne poročamo po kategorijah zaposlenih. Po spolu pa ne poročamo, ker ne delamo razlik po spolu.	✓

Upravljavski pristopi in razkritja	Bistvene teme	Meje poročanja	Stran	Razlogi za opustitev/pojasnila	Zunanja preveritev
DRUŽBENI (SOCIALNI) VPLIVI					
GRI: 405: Različnost in enake možnosti 2016					
103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Skupina Telekom Slovenije	2.10./str. 121		
405-1	Struktura organov upravljanja in struktura zaposlenih po kategorijah (spol, starost, pripadniki manjšin, drugi relevantni kazalniki različnosti)	Skupina Telekom Slovenije	2.10./str. 123	Poročamo o številu zaposlenih po spolu.	✓
405-2	Stopnja osnovne plače žensk v primerjavi z moškimi, po pomembnejših lokacijah in dejavnostih	Telekom Slovenije	2.10./str. 123		✓
GRI 412: Pregled človekovih pravic 2016					
103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Skupina Telekom Slovenije	2.10./str. 121 103-3: 2.13./str. 138		
412-2	Število ur izobraževanja zaposlenih o politiki človekovih pravic in postopkih v zvezi z njihovimi temami, pomembnimi za dejavnost podjetja, ter delež zaposlenih, vključenih v takšno izobraževanje	Telekom Slovenije	2.10./str. 121	Na področju izobraževanja o človekovih pravicah smo se osredotočili na varovanje osebnih podatkov. Ne poročamo o deležu vključenih.	✓
GRI 406: Nediskriminacija 2016					
103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Skupina Telekom Slovenije	2.10./str. 118	103-3: Etični kodeks se spreminja na podlagi periodičnih pregledov s strani pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto.	
406-1	Število primerov diskriminacije in ukrepi za njeno odpravo	Skupina Telekom Slovenije	2.10./str. 118		✓
GRI 408: Otroško delo 2016					
103-1	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Skupina Telekom Slovenije	2.10./str. 118	Tema je za Skupino Telekom Slovenije bistvena, saj deluje tudi na trgih zunaj Slovenije.	
408-1	Dejavnosti in pomembnejši dobavitelji, pri katerih je bilo prepoznano pomembnejše tveganje za kršitve s področja otroškega dela, in sprejeti ukrepi.	Skupina Telekom Slovenije	2.10./str. 118	Večina dobaviteljev Skupine Telekom Slovenije je iz evropskih držav.	✓
GRI 409: Prisilno ali obvezno delo 2016					
103-1	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Skupina Telekom Slovenije	2.10./str. 118	Tema je za Skupino Telekom Slovenije bistvena, saj deluje tudi na trgih zunaj Slovenije.	
409-1	Dejavnosti in pomembnejši dobavitelji, pri katerih je bilo prepoznano pomembnejše tveganje za kršitve s področja prisilnega dela, in sprejeti ukrepi.	Skupina Telekom Slovenije	2.10./str. 118	Večina dobaviteljev Skupine Telekom Slovenije je iz evropskih držav.	✓

Upravljavski pristopi in razkritja	Bistvene teme	Meje poročanja	Stran	Razlogi za opustitev/pojasnila	Zunanja preveritev
DRUŽBENI (SOCIALNI) VPLIVI					
GRI 415: Javne politike 2016					
103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Skupina Telekom Slovenije	103-3: 2.5.5./str. 80	Na področju javnih politik za Telekom Slovenije obstaja tveganje pritiska regulatorja z vidika cenovnih, tehničnih in tehnoloških obveznosti. Telekom Slovenije proaktivno sodeluje v vseh regulatornih postopkih s podajanjem pripomb, stališč ter ustreznih analiz. O spoštovanju korporativne integritete in preprečevanju nasprotja interesov članov nadzornega sveta ter uprave je družba Telekom Slovenije podala izjavo o upravljanju (poglavje 1.14. letnega poročila). Pravilnik o obravnavi in odobritvi sponzorstev in donatorstev je še v fazi potrjevanja.	
415-1	Vrednost prispevkov organizacije v politične namene	Skupina Telekom Slovenije	2.5.5./str. 80, 81		✓
GRI 419: Družbeno-ekonomska skladnost 2016					
103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Skupina Telekom Slovenije	2.5.5./str. 80	Področje družbeno-ekonomskih skladnosti, v povezavi z upravljavskim pristopom GRI GS 103-3, preverja in ustrezno prilagaja pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto.	
419-1	Vrednost denarnih kazni ter število nenedarnih sankcij zaradi neskladnosti z zakonodajo in regulativo na družbenem in ekonomskem področju	Skupina Telekom Slovenije	2.5.5./str. 81		✓
GRI 417: Trženje in označevanje izdelkov 2016					
103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Telekom Slovenije, TSmedia, IPKO, uporabniki	2.6.6./str. 102		
417-3	Število kršitev zaradi neskladnosti z regulativo in s kodeksi na področju trženjskega komuniciranja, vključno z oglaševanjem, promocijami in sponzorstvi, po vrstah kršitev in izidih postopkov.	Telekom Slovenije, TSmedia, IPKO, uporabniki	2.6.6./str. 103		✓
SPECIFIČNI SEKTORSKI KAZALNIKI – MEDIJI [GRI G4]					
Dostopnost medijskih vsebin					
DMA		Telekom Slovenije, TSmedia, uporabniki, lokalna in širša skupnost	2.6.4./str. 99		
G4-M4	Ukrepi za izboljšanje dostopnosti medijskih vsebin in zaščito ranljivega občinstva	Telekom Slovenije, TSmedia, uporabniki, lokalna in širša skupnost	2.6.4./str. 99		

Upravljavski pristopi in razkritja	Bistvene teme	Meje poročanja	Stran	Razlogi za opustitev/pojasnila	Zunanja preveritev
SPECIFIČNI SEKTORSKI KAZALNIKI – TELEKOMUNIKACIJE					
Notranje delovanje					
I01	Infrastrukturne investicije v telekomunikacijsko omrežje po regijah	Skupina Telekom Slovenije, uporabniki, lokalna in širša skupnost	2.3./str. 60, 2.8.1./str. 108		
I03	Ukrepi za zdravje in varnost terenskega osebja	Telekom Slovenije, IPKO, Blicnet	2.10./str. 125		
Zagotavljanje dostopa do IKT-produktov in storitev					
PA1	Politike in prakse zagotavljanja dostopa do telekomunikacijske infrastrukture, produktov in storitev prebivalcem oddaljenih in manj naseljenih območij	Telekom Slovenije, IPKO, Blicnet, uporabniki, lokalna in širša skupnost	2.6.4./str. 100		
PA2	Politike in prakse za premagovanje ovir pri dostopu in uporabi telekomunikacijskih produktov in storitev v zvezi z jezikom, kulturo, nepismenostjo, pomanjkljivo izobrazbo, prihodki, posebnimi potrebami in starostjo	Telekom Slovenije, uporabniki	2.6.4./str. 100		
PA3	Politike in prakse zagotavljanja razpoložljivosti in zanesljivosti telekomunikacijskih produktov in storitev	Telekom Slovenije	2.8.2./str. 110		
PA4	Kvantitativna raven razpoložljivosti telekomunikacijskih produktov in storitev na območjih delovanja	Telekom Slovenije, IPKO	2.6.3./str. 92, 2.6.4./str.100		
PA6	Programi za zagotavljanje in vzdrževanje telekomunikacijskih povezav in storitev v izrednih razmerah in v primeru naravnih katastrof	Telekom Slovenije	2.8.2./str. 109		
PA8	Politike in prakse komuniciranja z javnostmi o vsebinah, povezanih z EMS.	Telekom Slovenije, IPKO, uporabniki, lokalna in širša skupnost	2.12./str. 134		
PA10	Pobude za zagotavljanje preglednosti stroškov in tarif	Telekom Slovenije, uporabniki	2.6.4./str. 98, 99		
Tehnološke aplikacije					
TA2	Primeri telekomunikacijskih produktov, storitev in aplikacij, ki lahko nadomestijo neko fizično obliko uporabe (npr. telefonski imenik na spletu, videokonference ipd.).	TSmedia, uporabniki	2.6.3./str. 96, 97		

Izjava o preverjanju trajnostnega poročila

Namen in obseg preveritve

Na zahtevo družbe Telekom Slovenije, d. d., Cigaletova 15, 1000 Ljubljana, Slovenija smo na osnovi standardov za trajnostno poročanje GRI Sustainability Reporting Standards, 2016, opravili neodvisno preverjanje trajnostnega poročila, ki je integrirano v »Letno poročilo Skupine Telekom Slovenije in družbe Telekom Slovenije, d. d., za leto 2016«. Pobudo za preveritev poročila je družba dala prostovoljno. Preverjali smo, ali so dejstva in podatki, navedeni v poročilu, verodostojni in odražajo dejansko stanje na področju trajnostnega razvoja družbe in skupine.

Omejitve

Trajnostno poročilo se nanaša na Skupino Telekom Slovenije in matično družbo Telekom Slovenije, d. d., v okviru obsega in mej, kot so določeni v poglavju 1.10 letnega poročila in posameznih razkritjih. Čeprav je poročilo skupno, se posamezna razkritja nanašajo zgolj na krovno družbo Telekom Slovenije ali na Skupino Telekom Slovenije. Večina prepoznanih deležnikov pri pisanju poročila ni sodelovala neposredno, pač pa jih je zastopalo 42 strokovnih sodelavcev, ki so analizo bistvenosti izvedli v okviru petih delovnih skupin. Njihovo delovanje je opisano v poglavju 1.10. Interese dobaviteljev so zajeli z namenskim vprašalnikom. Prav tako so bili podatki za Skupino Telekom Slovenije zbrani s tremi namenski vprašalniki, neposrednega izvora nekaterih podatkov nismo mogli preveriti, saj naročnik tega ni zagotovil. Ker zunanji deležniki na delavnicah neposredno niso sodelovali, lahko to vpliva na načel bistvenosti in celovitosti poročila. Ker je bilo oblikovanje poročila v času preveritve še v delu, smo v kazalu GRI (poglavje 2.14) preverili le pravilnost sklicev na poglavja poročila.

Metodologija preveritve

V postopku preverjanja deležniki niso sodelovali, saj naročnik preverjanja tega ni naročil oziroma zagotovil. Zato je preverjanje zajemalo pregled trajnostnega poročila v letnem poročilu družbe in skupine, razgovor z odgovornimi predstavniki družbe ter preverjanje dokumentacije in drugih podatkov na sedežu družbe. Podatkov v revidiranih računovodskih izkazih nismo ponovno preverjali.

Odgovornost

Vodstvo družbe Telekom Slovenije, d. d. in Skupine Telekom Slovenije je odgovorno za informacije, predstavljene v poročilu in določanje meril za ocenjevanje. Odgovorno je tudi za zbiranje, razvrščanje in overjanje podatkov ter poročanje. SIQ in njegovi predstavniki niso sodelovali pri obdelavi in prikazu podatkov v poročilu. Predstavniki SIQ so odgovorni za neodvisno preverjanje skladnosti poročila s smernicami GRI in dejanskim stanjem ter za pripravo mnenja o trajnostnem poročilu.

Neodvisnost

SIQ je strokovna, neodvisna in nepristranska institucija, ki nudi celovite rešitve s področja preskušanja in certificiranja proizvodov, ocenjevanja sistemov vodenja, meroslovja in izobraževanja. Mednarodno veljavnost in visoko strokovno raven našega dela potrjujejo številne akreditacije in članstva v mednarodnih certifikacijskih shemah in združenjih. Preveritelja, ki sta izvedla preverjanje, sta registrirana presojevalca za sisteme vodenja kakovosti, ravnanja z okoljem oziroma EMAS ter vodenja varnosti in zdravja pri delu.

Ugotovitve

Preveritelja sta skrbno preverila upoštevanje zahtev standardov in načel poročanja ter obvezna razkritja za osnovno raven poročanja. Trajnosten razvoj je opredeljen kot sestavni del strategije, ki jo določajo strateške usmeritve Skupine Telekom Slovenije za obdobje 2016-2020. Družba je v svojem poročilu v okviru 26 področij prikazala 48 razkritij, ki vključujejo tudi 11 sektorskih kazalnikov (Telekomunikacije in Mediji). Razkriti pristopi vodstva in rezultati kazalnikov potrjujejo trajnostno naravnost vodenja družbe in skupine. Na podlagi ugotovitev izjavljamo, da so dejstva in podatki, navedeni v trajnostnem poročilu, verodostojni in odražajo dejansko stanje sistemov vodenja in trajnostnega delovanja družbe Telekom Slovenije, d. d. in Skupine Telekom Slovenije. Ob upoštevanju navedenih omejitev in metodologije preverjanja ugotavljamo, da trajnostno poročilo kot integralni del »Letnega poročila Skupine Telekom Slovenije in družbe Telekom Slovenije, d. d., za leto 2016« ustreza zahtevam standardov za trajnostno poročanje GRI Sustainability Reporting Standards, 2016, osnovna raven. Vodstvo družbe Telekom Slovenije, d. d. z odločitvijo o zunanjem neodvisnem preverjanju trajnostnega poročila za matično družbo in Skupino Telekom Slovenije širi zavedanje o pomenu trajnostnega razvoja. S tem prispeva k uveljavljanju mednarodno primerljivih dobrih praks na področju poročanja o trajnostnem razvoju.

Priporočila

Med preverjanjem smo prepoznali nekaj priložnosti za izboljšanje delovanja in poročanja na področju trajnostnega razvoja, ki smo jih zapisali v poročilu o preverjanju. V tej zvezi izpostavljamo priporočila glede aktivnejšega vključevanja deležnikov v pripravo in preverjanje poročila, večjo jasnost sklicev, večjo preglednost in neposrednost prikazov ter natančnejši opis izbora bistvenosti oziroma pristopov upravljanja (GRI 103).

Za in v imenu SIQ

Ljubljana, 15.3.2017

Miloš Seražin
Ocenjevanje sistemov vodenja

Igor Bizjak

SIQ
SISTEMSKO IZOBRAŽEVANJE
PRAKSA
SI-1000 Ljubljana / Slovenija

VSAK DOGOVOR
ZAČENJAMO
Z DOBRIMI
ZAMISLIMI

Do odličnih rezultatov vodijo
dobre zamisli, ki jih zavzeto
in predano spreminjamo v dejanja.

Kazalo

3.	RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE TELEKOM SLOVENIJE IN DRUŽBE TELEKOM SLOVENIJE, D. D., ZA LETO 2016	154
3.1	Uvodna pojasnila	154
3.2	Računovodsko poročilo Skupine Telekom Slovenije	155
3.2.1	Računovodski izkazi Skupine Telekom Slovenije	155
3.2.2	Pojasnila k uskupinjenim računovodskim izkazom	161
	1. Poročevalska družba	161
	2. Podlaga za sestavitev	161
	3. Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev	166
	4. Določanje poštene vrednosti	181
	5. Sestava Skupine Telekom Slovenije	182
	6. Poročanje po segmentih	185
	7. Čisti prihodki od prodaje	188
	8. Drugi prihodki iz poslovanja	189
	9. Stroški storitev	189
	10. Stroški dela	190
	11. Drugi odhodki poslovanja	191
	12. Finančni prihodki in finančni odhodki	191
	13. Davek iz dobička, odložene terjatve in obveznosti za davek	192
	14. Dobiček na delnico	194
	15. Neopredmetena sredstva	195
	16. Opredmetena osnovna sredstva	198
	17. Naložbe v pridružene družbe in skupne podvige	200
	18. Druge finančne naložbe	200
	19. Ostala dolgoročna sredstva	201
	20. Naložbene nepremičnine	202
	21. Sredstva za odtujitev	203
	22. Zaloge	203
	23. Poslovne in druge terjatve	204
	24. Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	204
	25. Denar in denarni ustrezniki	205
	26. Kapital in rezerve	205
	27. Dolgoročno odloženi prihodki	207
	28. Rezervacije	208
	29. Dolgoročne poslovne obveznosti	209
	30. Prejeta posojila	209
	31. Druge dolgoročne finančne obveznosti	210
	32. Poslovne in druge obveznosti	210
	33. Druge kratkoročne finančne obveznosti	210
	34. Kratkoročno odloženi prihodki	211
	35. Vnaprej vračunani stroški in odhodki	211
	36. Knjigovodske in poštene vrednosti	211
	37. Pogojne obveze	212
	38. Posli s povezanimi strankami	214
	39. Stroški revizorja	217
	40. Upravljanje finančnih tveganj	218
	41. Splošno pooblastilo in pravica do uporabe radijske frekvence ter številok	222
	42. Dogodki po datumu bilance	223
3.2.3	Poročilo neodvisnega revizorja za Skupino Telekom Slovenije	224

3.3	Računovodsko poročilo družbe Telekom Slovenije, d. d.	232
3.3.1	Ločeni računovodski izkazi Telekoma Slovenije, d. d.	232
3.3.2	Pojasnila k ločenim računovodskim izkazom Telekoma Slovenije, d. d.	238
	1. Splošno o družbi	238
	2. Podlaga za sestavitev	238
	3. Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev	242
	4. Določanje poštene vrednosti	256
	5. Čisti prihodki od prodaje	256
	6. Drugi prihodki iz poslovanja	257
	7. Stroški storitev	257
	8. Stroški dela	258
	9. Drugi odhodki poslovanja	259
	10. Finančni prihodki in finančni odhodki	260
	11. Davek iz dobička, odložene terjatve in obveznosti za davek	260
	12. Dobiček na delnico	262
	13. Neopredmetena sredstva	263
	14. Opredmetena osnovna sredstva	265
	15. Naložbe v odvisne družbe	268
	16. Druge finančne naložbe	272
	17. Ostala dolgoročna sredstva	273
	18. Naložbene nepremičnine	274
	19. Sredstva za odtujitev	275
	20. Zaloge	276
	21. Poslovne in druge terjatve	276
	22. Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	277
	23. Denar in denarni ustrezniki	277
	24. Kapital in rezerve	278
	25. Dolgoročno odloženi prihodki	280
	26. Rezervacije	280
	27. Dolgoročne poslovne obveznosti	282
	28. Prejeta posojila	282
	29. Druge dolgoročne finančne obveznosti	283
	30. Poslovne in druge obveznosti	283
	31. Druge kratkoročne finančne obveznosti	283
	32. Kratkoročno odloženi prihodki	284
	33. Vnaprej vračunani stroški in odhodki	284
	34. Knjigovodske in poštene vrednosti	284
	35. Pogojne obveze	285
	36. Posli s povezanimi strankami	287
	37. Stroški revizorja	292
	38. Upravljanje finančnih tveganj	292
	39. Splošno pooblastilo in pravica do uporabe radijske frekvence ter številčk	297
	40. Učinek pripojitve	298
	41. Dogodki po dnevu bilance	299
3.3.3	Poročilo neodvisnega revizorja za družbo Telekom Slovenije, d. d.	300

3. RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE TELEKOM SLOVENIJE IN DRUŽBE TELEKOM SLOVENIJE, D. D., ZA LETO 2016

3.1 UVODNA POJASNILA

Računovodsko poročilo poleg uvodnih pojasnil sestavljata dve vsebinsko zaokroženi poglavji, in sicer:

- Računovodsko poročilo Skupine Telekom Slovenije in
- Računovodsko poročilo družbe Telekom Slovenije, d. d.

Računovodsko poročilo Skupine Telekom Slovenije in Telekoma Slovenije, d. d., je pripravljeno v skladu z veljavno zakonodajo in z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU (v nadaljevanju MSRP).

Revizijska družba KPMG SLOVENIJA, d. o. o., je revidirala oba sklopa računovodskih poročil in za vsakega od njiju izdala ločeno mnenje, ki je priloženo vsakemu od obeh poročil.

3.2 RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE TELEKOM SLOVENIJE

3.2.1 Računovodski izkazi Skupine Telekom Slovenije

Uskupinjeni izkaz poslovnega izida za obdobje, ki se je končalo 31. 12. 2016

v tisoč EUR	Pojasnilo	2016	2015 - prilagojeno*
Čisti prihodki od prodaje	7	701.748	728.279
Drugi prihodki iz poslovanja	8	9.433	17.663
Nabavna vrednost prodanega blaga		-62.304	-65.486
Stroški materiala in energije		-14.706	-16.312
Stroški storitev	9	-301.402	-314.361
Stroški dela	10	-116.053	-130.215
Amortizacija	15, 16, 20	-163.142	-155.555
Drugi odhodki poslovanja	11	-17.452	-13.188
Skupaj odhodki poslovanja		-675.059	-695.117
Dobiček iz poslovanja		36.122	50.825
Finančni prihodki	12	23.557	39.224
Finančni odhodki	12	-19.396	-18.805
Delež poslovnega izida pridruženih družb in skupnih podvigov	12, 17	-6.415	-6.271
Dobiček pred obdavčitvijo		33.868	64.973
Davek iz dobička	13	-541	-243
Odloženi davki	13	6.613	3.829
Čisti dobiček poslovnega obdobja		39.940	68.559
Dobiček na delnico - osnovni in popravljeni v EUR	14	6,14	10,54

* Prilagoditve so razkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitev. Pojasnila na straneh od 161 do 222 so sestavni del teh uskupinjenih računovodskih izkazov.

Uskupinjeni izkaz drugega vseobsegajočega donosa za obdobje, ki se je končalo 31. 12. 2016

v tisoč EUR	Pojasnilo	2016	2015 – prilagojeno*
Čisti dobiček obdobja		39.940	68.559
Drugi vseobsegajoči donos, ki se v prihodnosti sme prenesti v izkaz poslovnega izida			
Prevedbene rezerve		-1	1.205
Sprememba poštene vrednosti za aktuarske primanjkljaje in presežke		-435	-395
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo	26	1	-14
Odloženi davek	13	0	3
Sprememba prerazvrstitve poštene vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo v poslovni izid	26	-300	0
Odloženi davek od spremembe prerazvrstitve poštene vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo v poslovni izid	13	51	0
Sprememba odloženih davkov zaradi preračuna davčne stopnje	13	-17	0
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo, v neto znesku		-265	-11
Drugi vseobsegajoči donos poslovnega obdobja po davkih		-701	799
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega obdobja		39.239	69.358

* Prilagoditve so razkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitve.

Pojasnila na straneh od 161 do 222 so sestavni del teh uskupinjenih računovodskih izkazov.

Uskupinjena bilanca stanja na 31. 12. 2016

v tisoč EUR	Pojasnilo	31. 12. 2016	31. 12. 2015 – prilagojeno*	1. 1. 2015 – prilagojeno*
SREDSTVA				
Neopredmetena sredstva	15	211.757	198.608	191.869
Opredmetena osnovna sredstva	16	690.140	721.080	751.264
Naložba v skupni podvig	17	124	141	127
Druge finančne naložbe	18	3.177	9.574	13.440
Ostala dolgoročna sredstva	19	30.320	29.238	28.027
Naložbene nepremičnine	20	4.180	5.021	4.076
Odložene terjatve za davek	13	36.141	29.001	24.108
Skupaj dolgoročna sredstva		975.839	992.663	1.012.911
Sredstva za odtujitev	21	1.818	913	95.338
Zaloge	22	23.512	27.134	29.837
Poslovne in druge terjatve	23	150.823	150.962	150.888
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	24	53.057	35.797	32.321
Terjatve za davek iz dobička		145	128	69
Kratkoročne finančne naložbe	18	119.670	103.356	1.320
Denar in denarni ustrezniki	25	42.554	10.614	23.902
Skupaj kratkoročna sredstva		391.579	328.904	333.675
Skupaj sredstva		1.367.419	1.321.567	1.346.586
KAPITAL IN OBVEZNOSTI				
Vpoklicani kapital	26	272.721	272.721	272.721
Kapitalske rezerve	26	181.488	181.488	181.488
Rezerve iz dobička	26	238.773	218.543	218.492
Zakonske rezerve		51.612	51.612	51.561
Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže		3.671	3.671	3.671
Lastne delnice in lastni poslovni deleži		-3.671	-3.671	-3.671
Statutarne rezerve		54.854	54.854	54.854
Druge rezerve iz dobička		132.307	112.077	112.077
Zadržani čisti poslovni izid	26	14.788	29.602	26.253
Zadržani poslovni izid preteklih let		-4.922	-38.957	22.011
Poslovni izid tekočega leta		19.710	68.559	4.242
Rezerve za poštene vrednosti	26	-1.304	-604	-198
Prevedbene rezerve	26	-24	-23	-1.228
Manjšinski delež		-580	0	0
Skupaj kapital in rezerve		705.862	701.727	697.528
Dolgoročno odloženi prihodki	27	10.794	10.474	11.545
Rezervacije	28	38.586	43.992	78.299
Dolgoročne poslovne obveznosti	29	11.572	2.056	5.150
Prejeta dolgoročna posojila in krediti	30	156	5.604	35.827
Druge dolgoročne finančne obveznosti	31	99.861	1.433	309.753
Odložene obveznosti za davek	13	1.280	1.140	998
Skupaj dolgoročne obveznosti		162.249	64.699	441.572
Obveznosti za odtujitev		0	0	22.592
Poslovne in druge obveznosti	32	140.664	129.933	122.742
Obveznost za davek iz dobička		341	82	161
Prejeta kratkoročna posojila in krediti	30	304.379	80.747	23.765
Druge kratkoročne finančne obveznosti	33	4.330	303.194	98
Kratkoročno odloženi prihodki	34	9.407	10.081	10.937
Vnaprej vračunani stroški in odhodki	35	40.187	31.104	27.191
Skupaj kratkoročne obveznosti		499.308	555.141	207.486
Skupaj obveznosti		661.557	619.840	649.058
Skupaj kapital in obveznosti		1.367.419	1.321.567	1.346.586

* Prilagoditve so razkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitve. Pojasnila na straneh od 161 do 222 so sestavni del teh uskupinjenih računovodskih izkazov.

Uskupinjen izkaz gibanja kapitala za obdobje, ki se je končalo 31. 12. 2016*

	Vpoklicani kapital		Rezerve iz dobička				Zadržani čisti poslovni izid		Rezerve za poštene vrednosti finančnih instrumentov	Rezerve za aktuarske primanjkljaje in presežke	Prevedbena rezerva	Skupaj	Neobvladujoči delež	Skupaj
	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička	Zadržani poslovni izid preteklih let	Poslovni izid tekočega leta						
Stanje 1. 1. 2016	181.488	51.612	3.671	-3.671	54.854	112.077	-38.957	68.559	943	-1.547	-23	701.727		701.727
Čisti poslovni izid obdobja							39.940	39.940				39.940		39.940
Druji vseobsegajoči poslovni izid obdobja									-265	-435	-1	-701		-701
Vseobsegajoči poslovni donos obdobja skupaj	0	0	0	0	0	0	0	39.940	-265	-435	-1	39.239	0	39.239
Izplačilo dividend							-32.527					-32.527		-32.527
Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	-32.527	0	0	0	0	-32.527	0	-32.527
Prenos poslovnega izida preteklega leta v zadržani poslovni izid							68.559	-68.559				0		0
Prenos na druge rezerve po sklepu uprva						20.230		-20.230				0		0
Spremembe v sestavi skupine							-1.997					-1.997	-580	-2.577
Stanje 31. 12. 2016	181.488	51.612	3.671	-3.671	54.854	132.307	-4.922	19.710	678	-1.982	-24	706.441	-580	705.862

* Več v prilogi 26.

Uskupljeni izkaz gibanja kapitala za obdobje, ki se je končalo 31. 12. 2015

	Vpoklicani kapital		Rezerve iz dobička				Zadržani čisti poslovni izid		Prevedbena rezerva	Skupaj		
	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička	Zadržani poslovni izid preteklih let	Poslovni izid tekočega leta				
Stanje 1. 1. 2015, prvotno poročano	181.488	51.561	3.671	-3.671	54.854	112.077	22.175	1.506	954	-1.152	-1.228	694.956
Vpliv spremembe računovodske usmeritve								4.425				4.425
Popravek napake								-1.854				-1.854
Stanje 1. 1. 2015 – prilagojeno*	181.488	51.561	3.671	-3.671	54.854	112.077	22.175	4.077	954	-1.152	-1.228	697.527
Čisti poslovni izid obdobja								68.559				68.559
Druzi vseobsegajoči poslovni izid obdobja									-11	-395	1.205	799
Vseobsegajoči poslovni donos obdobja skupaj	0	0	0	0	0	0	0	68.559	-11	-395	1.205	69.358
Izplačila dividend							-65.198					-65.198
Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	-65.198	0	0	0	0	-65.198
Prenos poslovnega izida preteklega leta v zadržani poslovni izid							4.077	-4.077				0
Prenos na zakonske rezerve		51					-51					0
Druge							40					40
Stanje 31. 12. 2015 – prilagojeno*	181.488	51.612	3.671	-3.671	54.854	112.077	-38.957	68.559	943	-1.547	-23	701.727

* Prilagoditve so razkrite v točki e. Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitve. Pojasnila na straneh od 161 do 222 so sestavni del teh uskupljenih računovodskih izkazov.

Uskupinjeni izkaz denarnih tokov za obdobje, ki se je končalo 31. 12. 2016

v tisoč EUR	Pojasnilo	2016	2015 prilagojeno*
Denarni tokovi pri poslovanju			
Čisti dobiček poslovnega leta		39.940	68.559
Prilagoditve za:			
Amortizacijo	15, 16, 20	163.142	155.555
Slabitve in odpise opredmetenih osnovnih sredstev, neopredmetenih sredstev in naložbenih nepremičnin		2.183	1.386
Dobiček/izgubo pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev		669	-3.470
Finančne prihodke	12	-23.557	-39.224
Finančne odhodke	12	25.811	25.076
Davek od dobička z odloženimi davki		-6.072	-3.586
Denarni tok iz poslovanja pred spremembami čistih obratnih sredstev in rezervacijami		202.116	204.296
Spremembo poslovnih in drugih terjatev		2.745	3.146
Spremembo aktivnih časovnih razmejitev		-11.509	-3.476
Spremembo drugih dolgoročnih sredstev		-1.077	-1.211
Spremembo zalog		3.638	3.264
Spremembo rezervacij		-5.436	-34.307
Spremembo dolgoročno in kratkoročno odloženih prihodkov		-354	-1.868
Spremembo vnaprej vračunanih stroškov in odhodkov		9.083	3.913
Spremembo poslovnih in drugih obveznosti		14.942	2.793
Plačani davek iz dobička		-314	-661
Čista denarna sredstva iz poslovanja		213.834	175.889
Denarni tokovi iz naložbenja			
Prejemki pri naložbenju		8.605	58.695
Prejemki od prodaje osnovnih sredstev		1.061	5.552
Prejete dividende		168	174
Prejete obresti		121	1.267
Prejemki od prodaje naložbenih nepremičnin		195	0
Prejemki pri odtujitvi dolgoročnih finančnih naložb		6.689	51.068
Prejemki pri odtujitvi kratkoročnih finančnih naložb		371	634
Izdatki pri naložbenju		-160.122	-193.449
Nakup opredmetenih osnovnih sredstev		-84.032	-82.076
Nakup neopredmetenih dolgoročnih sredstev		-63.706	-37.818
Nakup finančnih naložb		-3.620	-2
Naložbe v odvisne in pridružene družbe		-1.081	-66.819
Dana posojila		-7.683	-6.734
Čista denarna sredstva, porabljena pri naložbenju		-151.517	-134.754
Denarni tokovi iz financiranja			
Prejemki pri financiranju		420.000	273.000
Prejeta dolgoročna posojila		300.000	0
Prejeta kratkoročna posojila		20.000	273.000
Prejemki od izdanih obveznic		100.000	0
Izdatki pri financiranju		-450.377	-327.423
Izdatki za odobritev prejetih posojil in izdajo obveznic		-1.313	0
Poplačilo izdanih komercialnih zapisov		0	-44
Odplačila kratkoročnih posojil		-70.500	-222.500
Odplačila dolgoročnih posojil		-30.222	-23.760
Poplačilo izdanih obveznic		-300.000	0
Plačane obresti		-15.890	-15.967
Izplačilo dividend		-32.452	-65.152
Čista denarna sredstva, porabljena pri financiranju		-30.377	-54.423
Čisto povečanje/zmanjšanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		31.940	-13.288
Končno stanje denarnih sredstev		42.554	10.614
Začetno stanje denarnih sredstev		10.614	23.902

* Prilagoditve so razkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitev. Pojasnila na straneh od 161 do 222 so sestavni del teh uskupinjenih računovodskih izkazov.

3.2.2 Pojasnila k uskupinjenim računovodskim izkazom

1. Poročevalska družba

Telekom Slovenije, d. d., [v nadaljevanju »Telekom Slovenije« ali »družba«] in njene odvisne družbe ter skupni podvig predstavljajo Skupino Telekom Slovenije [v nadaljevanju »Skupina Telekom Slovenije« ali »skupina«].

Telekom Slovenije je delniška družba s sedežem na Cigaletovi 15, Ljubljana, Slovenija, ustanovljena in delujoča v Sloveniji. Delnice matične družbe so uvrščene v redno kotacijo Ljubljanske borze vrednostnih papirjev.

Na 31. 12. 2016 ima Republika Slovenija 4.087.569 delnic oziroma 62,54% delež v družbi Telekom Slovenije.

Glavna dejavnost skupine je prodaja telekomunikacijskih storitev in izdelkov, v okviru katerih ponujamo fiksne in mobilne storitve, internet in televizijo, gradnjo in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij, sistemske integracije poslovnih komunikacij, digitalne vsebine in oglaševanje.

2. Podlaga za sestavitev

a. Izjava o skladnosti

Priloženi uskupinjeni računovodski izkazi Skupine Telekom Slovenije so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja [MSRP], kot jih je sprejela Evropska unija, ter s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja [OPMSRP], in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah [ZGD].

Skupinske računovodske izkaze je uprava odobrila 2. 3. 2017.

b. Podlage za merjenje

Računovodski izkazi skupine so pripravljani ob predpostavki, da bo skupina v prihodnosti nadaljevala poslovanje. Poslovanje skupine ni sezonske narave. Izkazi so pripravljani z uporabo načinov merjenja, ki so predstavljeni v spodnji tabeli.

Pomembnejša sredstva in obveznosti, izkazane v uskupinjeni bilanci stanja, skupina meri:

Dolgoročna sredstva	Način merjenja
Neopredmetena sredstva	
<ul style="list-style-type: none">od tega sredstva s končno dobo koristnosti	po nabavni vrednosti
<ul style="list-style-type: none">od tega sredstva z nedoločeno dobo koristnosti – dobro ime	po nabavni vrednosti
Opredmetena osnovna sredstva	po nabavni vrednosti
Naložbe v pridružene družbe in skupne podvige	po nabavni vrednosti
Druge finančne naložbe	
<ul style="list-style-type: none">od tega naložbe, razpoložljive za prodajo, ki kotirajo na borzi	po pošteni vrednosti
<ul style="list-style-type: none">od tega naložbe razpoložljive za prodajo, ki ne kotirajo na borzi in katerih vrednosti se ne da zanesljivo določiti	po nabavni vrednosti
Ostala dolgoročna sredstva	po nabavni vrednosti
Naložbene nepremičnine	po nabavni vrednosti
Odložene terjatve za davek	po nediskontiranem znesku, izmerjenem po davčnih stopnjah
Kratkoročna sredstva	Način merjenja
Sredstva za odtujitev	po nižji vrednosti izmed nabavne ali nadomestljive vrednosti
Zaloge	po metodi drsečih povprečnih cen
Poslovne in druge terjatve	po odplačni vrednosti
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	po nabavni ali ocenjeni vrednosti
Kratkoročne finančne naložbe	po odplačni vrednosti
Denar in denarni ustrezniki	po nabavni vrednosti

Dolgoročne obveznosti	Način merjenja
Dolgoročno odloženi prihodki	po nabavni ali ocenjeni vrednosti
Rezervacije	
<ul style="list-style-type: none"> od tega rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade 	po sedanji vrednosti ocenjenih bodočih izplačil na osnovi aktuarskega izračuna
<ul style="list-style-type: none"> ostale rezervacije 	po sedanji vrednosti ocenjenih bodočih poravnav
Dolgoročne poslovne obveznosti	po odplačni vrednosti
Prejeta dolgoročna posojila in krediti	po odplačni vrednosti
Druge dolgoročne finančne obveznosti	po odplačni vrednosti
Odložene obveznosti za davek	po nediskontiranem znesku, izmerjenem po davčnih stopnjah
Kratkoročne obveznosti	Način merjenja
Poslovne in druge obveznosti	po odplačni vrednosti
Prejeta kratkoročna posojila in krediti	po odplačni vrednosti
Druge kratkoročne finančne obveznosti	po odplačni vrednosti
Kratkoročno odloženi prihodki	po nabavni ali ocenjeni vrednosti
Vnaprej vračunani stroški in odhodki	po nabavni ali ocenjeni vrednosti

c. Funkcijska in predstavitvena valuta

Priloženi uskupinjeni računovodski izkazi so sestavljeni v evrih, ki je funkcijska valuta obvladujoče družbe. Vse računovodske informacije, predstavljene v evrih, so zaokrožene na tisoč enot, v kolikor ni drugače določeno.

d. Uporaba pomembnih ocen in presoje

Priprava računovodskih izkazov od posloводства zahteva določene ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na neodpisano vrednost sredstev in obveznosti skupine ter na razkritje možnih obveznosti na dan bilance stanja ter zneskov prihodkov in odhodkov skupine v obdobju, ki se konča na dan bilance stanja.

Prihodnjih dogodkov in njihovega vpliva ni mogoče določiti z gotovostjo. Zato se pri računovodskih ocenah uporabi presoja, ki se spreminja glede na nove dogodke, izkušnje, dodatne informacije ter kot posledica sprememb poslovnega okolja, v katerem skupina deluje. Dejanske vrednosti se lahko razlikujejo od ocenjenih. Oblikovanje ocen in s tem povezane predpostavke in negotovosti so opisane v usmeritvah k posameznim postavkam v poglavju 3, Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev.

Ocene in predpostavke se redno pregledujejo. Spremembe računovodskih ocen se pripoznajo za obdobje, v katerem se ocene spremenijo, ter za vsa prihodnja obdobja, na katera spremembe vplivajo.

Presoje

Informacije o presojah, ki imajo najbolj pomembne vplive na skupinske računovodske izkaze, so:

- presoja ali gre pri najemih za poslovni ali finančni najem – pojasnilo 3.f;
- presoja pripoznavanja prihodkov (agent ali principal) – pojasnilo 3.u;
- presoja, da so evidentirane slabitve posameznih sredstev ustrezne oz. da nobeno od neslabljenih sredstev v posamezni denar ustvarjajoči enoti ne kaže znamenj slabitev – pojasnilo 2.c;
- presoja, ali gre pri zahtevkih za pogojno obveznost ali rezervacijo – pojasnilo 3. p in 37.

Predpostavke in ocene

Ocene in predpostavke, ki najbolj vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so:

- določitev življenjskih dob opredmetenih in neopredmetenih sredstev – pojasnili 3.d in 3.e ter pojasnili 15 in 16;
- popravki vrednosti dvomljivih terjatev – pojasnili 3.l in 23;
- odloženi davki – pojasnili 3.w in 13;
- ocena višine rezervacij – pojasnili 3.p in 28.

e. Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj

Sprememba računovodske usmeritve

Skupina Telekom Slovenije je 1. 1. 2016 prostovoljno spremenila računovodsko usmeritev pripoznavanja dela prodajnih provizij.

Skupina je provizije posrednikom, ki so namenjene pridobivanju novih naročnikov ali zadržanju obstoječih, pred spremembo pripoznavala kot strošek prodajnih provizij v tekočem obdobju. Po spremembi skupina pripozna stroške, povezane s pridobivanjem novih naročnikov, kot neopredmeteno osnovno sredstvo, ko so izpolnjeni naslednji pogoji:

- podpisana pogodba z naročnikom za določeno obdobje (življenjska doba sredstva, tj. čas vezave naročnika),
- kapitalizirajo se le provizije posrednikom za sklenjene pogodbe z vezavo naročnikov (zanesljivo opredeljena nabavna vrednost).

Prodajne provizije se evidentirajo kot sredstvo, ko so izpolnjeni zgornji pogoji. V primeru, da bi prekinjena razmerja in naknadni poračuni prodajnih provizij presegali 5 % vrednosti letne višine kapitaliziranih provizij, bi skupina neopredmetena sredstva iz naslova prodajnih provizij ustrezno znižala. Ocena prekinitev se letno preverja.

MRS 8 skupini dovoljuje spremembo računovodske usmeritve v primeru, da njena uporaba zagotovi zanesljivejše, relevantnejše in ustrežnejše informacije o učinkih transakcij, drugih poslovnih dogodkov in stanj na finančno stanje, finančni izid in denarne tokove družbe.

Sprememba računovodske usmeritve za provizije posrednikom se uporabi za pogodbe, sklenjene od 1. 5. 2014, ko skupina razpolaga z ustreznimi podlagami za spremljavo provizij posrednikom skladno z opredeljenimi pogoji.

Skupina meni, da je s to spremembo zagotovila ustrežnejšo predstavitev bilance stanja in zagotovila boljše informacije poslovanja predvsem zaradi boljše primerljivosti z računovodskimi izkazi drugih podjetij, ki opravljajo enako ali podobno dejavnost.

Čisti dobiček za leto 2015 se je zaradi spremembe računovodske usmeritve povečal za 2.384 tisoč evrov. Povečanje je nastalo zaradi znižanja stroškov prodajnih provizij v višini 6.933 tisoč evrov, novo pripoznane amortizacije v višini 4.061 tisoč evrov ter zaradi znižanja odloženih davkov v višini 488 tisoč evrov.

Bilančna vsota 31. 12. 2015 se je zaradi spremembe računovodske usmeritve povečala za 7.204 tisoč evrov iz naslova povečanja neopredmetenih osnovnih sredstev in znižala za odložene terjatve za davek v višini 395 tisoč evrov.

Čisti dobiček za leto 2016 je zaradi spremembe računovodske usmeritve višji za 2.724 tisoč evrov, kot bi bil brez spremembe računovodske usmeritve (zaradi znižanja stroškov prodajnih provizij v višini 9.825 tisoč evrov, novo pripoznane amortizacije v višini 8.166 tisoč evrov ter spremembe odloženih davkov v višini 1.066 tisoč evrov). Bilančna vsota na 31.12.2016 je zaradi spremembe računovodske usmeritve večja za 10.216 tisoč evrov (predvsem iz naslova povečanja neopredmetenih osnovnih sredstev).

Popravek napake

Skupina Telekom Slovenije je med letom 2016 ugotovila napako pri pripoznavanju prihodkov in napačno pripoznanje odloženih terjatev in obveznosti za davek v preteklih letih v družbi IPKO ter napako pri pripoznavanju finančnih prihodkov iz naslova uporabe kapitalske metode pri družbi Antenna TV SL.

Pomembnejši vplivi popravkov napak v izkazih odvisne družbe IPKO Telecommunications:

- preveč pripoznani prihodki v letu 2015. Družba IPKO je v povezavi s pripoznavanjem prihodkov ugotovila, da so bili prihodki v letu 2015 za predplačniške naročnike pripoznani dvakrat. Družba je ob izdaji računa pripoznala prihodke namesto odloženih prihodkov, nato pa ob opravljeni storitvi ponovno pripoznala prihodke namesto znižanja odloženih prihodkov. Družba je napako odpravila tako, da je znižala poslovne prihodke za leto 2015 v višini 1.264 tisoč evrov ter povečala odložene prihodke;
- družba IPKO je v preteklih obdobjih napačno izračunavala odložene davke iz naslova razlike med poslovno in davčno amortizacijo sredstev. S popravkom napake so dodatno oblikovali odložene obveznosti za davke za leto 2014 v višini 802 tisoč evrov in odpravili odložene terjatve za davek v višini 828 tisoč evrov, kar

je rezultiralo v nižjem zadržanem dobičku na dan 1. 1. 2015 v višini 1.630 tisoč evrov. Popravek napake za leto 2015 se odraža v dodatnem oblikovanju odloženih obveznosti za davek v višini 926 tisoč evrov in odpravi odloženih terjatev v višini 704 tisoč evrov ter skupnem znižanju zadržanih dobičkov v letu 2015 1.333 tisoč evrov.

Skupaj z ostalimi popravki, ki se nanašajo na poslovne prihodke in stroške, je družba IPKO na 1. 1. 2015 znižala zadržane dobičke v višini 1.690 tisoč evrov, na 31. 12. 2015 je znižala čisti dobiček leta 2015 v višini 1.333 tisoč evrov. Skupaj je zaradi popravka napake zadržani dobiček nižji v višini 3.023 tisoč evrov. Bilančna vsota na dan 31. 12. 2015 je nižja za 1.230 tisoč evrov.

Pridružena družba Antenna TV SL je popravila svoje izkaze:

- za napačno obračunano amortizacijo za kratkoročne programske pravice v letu 2013 in delno v letu 2014 v višini 335 tisoč evrov, ter naknadno oslabila dobro ime v višini 1.200 tisoč evrov za leto 2015.

Zaradi teh popravkov je skupina na dan 1. 1. 2015 znižala zadržane dobičke iz let 2013 in 2014 v višini pripadajočega deleža popravka (49 %), ki znaša 164 tisoč evrov, in popravila izkaz poslovnega izida za leto 2015 za pripadajoči del izgube (49 %) v višini 587 tisoč evrov. Zaradi uporabe kapitalske metode je skupina za leto 2015 povečala finančne odhodke za delež poslovnega izida pridruženih družb in skupnih podvigov.

V tabeli so prikazani vplivi spremembe računovodske usmeritve in popravka napake na uskupinjene izkaze po posameznih postavkah:

Uskupinjeni izkaz poslovnega izida za obdobje, ki se je končalo 31. 12. 2015

v tisoč EUR	Predhodno poročano	Vpliv spremembe računovodske usmeritve	Vpliv popravka napake Antenna TV SL	Vpliv popravka napake IPKO Telecommunication	Prilagojeno
Prihodki	747.206			-1.264	745.942
Stroški storitev	-321.246	6.933		-48	-314.361
Amortizacija	-151.494	-4.061			-155.555
Drugi odhodki	-225.201				-225.201
Dobiček iz poslovanja	49.265	2.872	0	-1.312	50.825
Finančni prihodki	39.224				39.224
Finančni odhodki	-24.489		-587		-25.076
Dobiček pred obdavčitvijo	64.000	2.872	-587	-1.312	64.973
Davek iz dobička	-243				-243
Odloženi davki	4.338	-488		-21	3.829
Skupaj vpliv na izkaz poslovnega izida	68.095	2.384	-587	-1.333	68.559
Dobiček na delnico - osnovni in popravljeni v EUR	10,47				10,54

Uskupinjena bilanca stanja na 1. 1. 2015

v tisoč EUR	Predhodno poročano	Vpliv spremembe računovodske usmeritve	Vpliv popravka napake Antenna TV SL	Vpliv popravka napake IPKO Telecommunication	Prilagojeno
SREDSTVA					
Neopredmetena sredstva	187.537	4.332			191.869
Opredmetena osnovna sredstva	751.264				751.264
Odložene terjatve za davek	24.843	93		-828	24.108
Ostala dolgoročna sredstva	45.670				45.670
Ostala kratkoročna sredstva	333.675				333.675
Skupaj sredstva	1.342.989	4.425	0	-828	1.346.586
KAPITAL IN OBVEZNOSTI					
Vpoklicani kapital	272.721				272.721
Kapitalske rezerve	181.488				181.488
Rezerve iz dobička	218.492				218.492
Zadržani poslovni izid	23.681	4.425	-164	-1.690	26.253
Rezerve za poštene vrednosti	-1.426				-1.426
Skupaj kapital in rezerve	694.956	4.425	-164	-1.690	697.528
Dolgoročne obveznosti	443.119		164		443.283
Odložene obveznosti za davek	161			802	963
Kratkoročno odloženi prihodki	10.878			60	10.937
Kratkoročne obveznosti	193.875				193.875
Skupaj obveznosti	648.033	0	164	862	649.058
Skupaj kapital in obveznosti	1.342.989	4.425	0	-828	1.346.586

Uskupinjena bilanca stanja na 31. 12. 2015

v tisoč EUR	Predhodno poročano	Vpliv spremembe računovodske usmeritve	Vpliv popravka napake Antenna TV SL	Vpliv popravka napake IPKO Telecommunication	Prilagojeno
SREDSTVA					
Neopredmetena sredstva	191.404	7.204			198.608
Opredmetena osnovna sredstva	721.080				721.080
Odložene terjatve za davek	30.100	-395		-704	29.001
Ostala dolgoročna sredstva	143.974				143.974
Poslovne in druge terjatve	152.530			-526	152.004
Ostala kratkoročna sredstva	76.900				76.900
Skupaj sredstva	1.315.988	6.809	0	-1.230	1.321.567
KAPITAL IN OBVEZNOSTI					
Vpoklicani kapital	272.721				272.721
Kapitalske rezerve	181.488				181.488
Rezerve iz dobička	218.543				218.543
Zadržani poslovni izid preteklih let	-41.528	4.425	-164	-1.690	-38.957
Poslovni izid tekočega leta	68.095	2.384	-587	-1.333	68.559
Rezerve za poštene vrednosti	-627				-627
Skupaj kapital in rezerve	698.692	6.809	-751	-3.023	701.727
Dolgoročne obveznosti	66.871		751		67.622
Odložene obveznosti za davek	193			947	1.140
Kratkoročno odloženi prihodki	9.155			926	10.081
Kratkoročne obveznosti	541.077			-80	540.997
Skupaj obveznosti	617.296	0	751	1.793	619.840
Skupaj kapital in obveznosti	1.315.988	6.809	0	-1.230	1.321.567

3. Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev

a. Osnove za uskupinjevanje

Skupinski računovodski izkazi so sestavljeni na osnovi računovodskih izkazov družbe Telekom Slovenije in njenih odvisnih družb, skupnega podviga in pridruženih družb na 31. 12. 2016. Računovodski izkazi družb v skupini so pripravljene za isto poročevalsko obdobje kot računovodski izkazi matične družbe, z uporabo istih računovodskih usmeritev. V primeru različnih računovodskih usmeritev posamezne družbe pripravijo potrebne prilagoditve svojih računovodskih izkazov, ki so podlaga za pripravo uskupinjenih računovodskih izkazov.

Odvisne družbe

Odvisne družbe so tiste družbe, ki jih Telekom Slovenije neposredno ali posredno prek svojih odvisnih družb obvladuje. Skupina obvladuje podjetje, če je izpostavljena spremenljivemu donosu ali ima pravico do donosa iz svoje udeležbe v tej družbi. Obvladovanje obstaja, ko ima Telekom Slovenije zmožnost vplivati na finančne in poslovne odločitve družbe za pridobivanje koristi iz njenega delovanja.

Poslovne združitve se obračunavajo po prevzemni metodi na datum prevzema oziroma od dne, ko matična družba ali družba v skupini obvladuje odvisno družbo.

Računovodski izkazi odvisnih družb so vključeni v uskupinjene računovodske izkaze od datuma, ko se tako obvladovanje začne. Iz skupine so odvisne družbe izključene v trenutku, ko preneha kontrolni vpliv matične družbe ali družbe v skupini. V primeru, da pomemben vpliv nad odvisno družbo preneha med letom, uskupinjeni računovodski izkazi vsebujejo rezultat družbe vse do dne, ko je še obstajal nadzor nad odvisno družbo. Po

izgubi nadzora skupina odpravi sredstva in obveznosti odvisne družbe ter dobiček ali izgubo zaradi izločitve družbe pripozna v izkazu poslovnega izida.

Ob pripravi uskupinjenih računovodskih izkazov so izločeni vsi posli, stanja in nerealizirani dobički transakcij med družbami v skupini.

Naložbe v pridružene družbe in skupni podvig

Pridružena družba je družba, v kateri ima skupina pomemben vpliv, nima pa kontrolnega vpliva. Pomemben vpliv pomeni imeti moč sodelovati pri odločitvah o finančni in poslovni politiki podjetja, v katerega se naložbi, ne pa tudi moči obvladovati ali skupaj obvladovati politiko poslovanja ali podajati odločitve. Skupni podvig je skupna ureditev, pri kateri imajo stranke s skupnim obvladovanjem ureditve pravice do čistih sredstev ureditve. Skupina je stranka v skupnem podvigu s skupnim obvladovanjem tega podviga. Pri naložbah v pridružene družbe in skupni podvig skupina uporablja kapitalsko metodo.

Po kapitalski metodi se finančna naložba v pridruženo družbo in skupne podvige najprej pripozna po nabavni vrednosti, knjigovodska vrednost pa se poveča ali zmanjša tako, da se pripozna delež v poslovnem izidu tega podjetja.

b. Tuje valute

Posli v tuji valuti

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v funkcionalno valuto po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva, terjatve in obveznosti se na dan bilance stanja preračunajo v funkcionalno valuto z uporabo dnevnega tečaja menjave na dan bilance stanja. Nedenarna sredstva in obveznosti v tuji valuti, ki so merjene po izvorni vrednosti, se preračunajo z uporabo tečaja, veljavnega na dan transakcije. Nedenarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti, merjene po pošteni vrednosti, se preračunajo z uporabo tečaja na dan, ko je bila določena poštena vrednost. Vse tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, kar pa ne velja za razlike, ki nastanejo pri preračunu kapitalskih instrumentov, razvrščenih kot razpoložljivi za prodajo, ki se pripoznajo neposredno v drugem vseobsegajočem donosu.

Družbe, ki poslujejo v tuji valuti

Na poročevalski dan odvisne družbe v tujini, katerih funkcionalna valuta ni evro, računovodske izkaze preračunajo v evro z uporabo tečaja Evropske centralne banke (ECB), za izkaz poslovnega izida pa uporabijo povprečni tečaj poročevalskega obdobja.

Tečajne razlike, ki nastanejo pri preračunu iz funkcionalnih v predstavitevno valuto, se izkažejo neposredno v kapitalu kot prevedbena rezerva in v izkazu drugega vseobsegajočega donosa, vse dokler odvisna družba v tujini ni odtujena, tedaj se znesek tečajnih razlik prenese iz prevedbene rezerve v izkaz poslovnega izida.

c. Denar ustvarjajoča enota

Denar ustvarjajoča enota na nivoju skupine je posamezna družba v skupini. Za družbe v skupini, ki so poslovale z negativnim poslovnim izidom in izkazovale negativni kapital, je skupina presojala potrebo po slabitvi.

Test oslabitve finančnih naložb

Skupina spremlja plane in realizacijo kazalnikov poslovanja v odvisnih družbah. Na podlagi preverbe znamenj slabitve je skupina pristopila k oceni poštene vrednosti dolgoročnih finančnih naložb v družbe Antenna TV SL, TSmedia in IPKO.

Antenna TV SL

Cenitev družbe Antenna TV SL na 31. 10. 2016 je opravil pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij. Vrednost je bila določena z metodo sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov, ki temelji na petletnih projekcijah družbe. Projekcija prihodkov Antenna TV SL v letu 2017 temelji tudi na dodatnih prihodkih iz naslova spremembe poslovnega modela, za katere se ocenjuje, da bi iz tega naslova v drugi polovici leta 2017 znašali 300 tisoč EUR mesečno, v nadaljnjih letih pa se predvideva pomembna rast prihodkov iz tega naslova. Morebitno nedoseganje projekcij EBITDA zaradi nedoseganja načrtovanih koristi iz naslova spremembe poslovnega modela bi lahko pomembno vplivalo na vrednost. Uporabljena diskontna stopnja pri projekciji je 11,9 %, ocena dolgoročne stopnje rasti pa je 2 %. Analiza občutljivosti v odvisnosti od tehtanih povprečnih stroškov celotnega kapitala v razponu od 10,9 % do 12,9 % (od -1,0 do +1,0 % uporabljene diskontne stopnje) in dolgoročne stopnje rasti v razponu od 1,0 % do 3,0 % glede na uporabljeno stopnjo vpliva na spremembo vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov kot razvidno v tabeli analize občutljivosti.

Analiza občutljivosti - sprememba NSV lastniškega kapitala

vpliv spremembe predpostavke	-1,0%	+1,0%
g- stopnja rasti	-621	760
WACC -diskontna stopnja	1.009	-806

Skladno s cenilnim poročilom pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij skupina ugotavlja, da na podlagi cenitve družbe in analize občutljivosti ni znakov, ki bi kazali potrebo po oslabitvi sredstev skupine.

TSmedia

Pri testiranju oslabeitev vrednosti družbe TSmedia je bila uporabljena metoda neto sedanje vrednosti bodočih pričakovanih denarnih tokov, ki temelji na petletnih projekcijah družbe. Cenitev na dan 30. 9. 2016 je opravil neodvisni ocenjevalec vrednosti podjetij. Uporabljena diskontna stopnja pri projekciji je 9,49%, denarni tokovi nad pet let pa so ekstrapolirani s povprečno 2% stopnjo rasti.

Analiza občutljivosti nadomestljive vrednosti v odvisnosti od tehtanih povprečnih stroškov celotnega kapitala v razponu od 8,49 % do 10,49 % [od -1,0 do +1,0 % uporabljene diskontne stopnje] in dolgoročne stopnje rasti v razponu od 1,0 % do 3,0 % glede na uporabljeno stopnjo vpliva na spremembo vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov in je razvidna v tabeli analize občutljivosti.

Analiza občutljivosti - sprememba NSV lastniškega kapitala

vpliv spremembe predpostavke	-1,0%	+1,0%
g- stopnja rasti	-280	366
WACC -diskontna stopnja	604	-462

Skladno s cenilnim poročilom pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij skupina ugotavlja, da na podlagi cenitve družbe in analize občutljivosti ni znakov, ki bi kazali potrebo po oslabitvi sredstev skupine.

IPKO

Pri testiranju oslabeitev vrednosti družbe IPKO je bila uporabljena metoda neto sedanje vrednosti bodočih pričakovanih denarnih tokov. Cenitev na dan 31. 12. 2016 je opravil neodvisni ocenjevalec vrednosti podjetij. Uporabljena diskontna stopnja pri projekciji je 12,16%, ocena dolgoročne stopnje rasti pa je 2 %. Analiza občutljivosti nadomestljive vrednosti v odvisnosti od tehtanih povprečnih stroškov celotnega kapitala v razponu od 11,16 % do 13,16 % [od -1,0 do +1,0 % uporabljene diskontne stopnje] in dolgoročne stopnje rasti v razponu od 1,0 % do 3,0 % glede na uporabljeno stopnjo vpliva na spremembo vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov in je razvidna v tabeli analize občutljivosti.

Analiza občutljivosti - sprememba NSV lastniškega kapitala

vpliv spremembe predpostavke	-1,0%	+1,0%
g- stopnja rasti	-5.697	6.942
WACC -diskontna stopnja	13.028	-10.712

Skladno s cenilnim poročilom pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij skupina ugotavlja, da na podlagi cenitve družbe in analize občutljivosti ni znakov, ki bi kazali potrebo po oslabitvi sredstev skupine.

d. Neopredmetena sredstva

Družbe v skupini pripoznajo neopredmetena sredstva, ko je verjetno, da bodo v skupino pritekale z njimi povezane gospodarske koristi in ko je mogoče zanesljivo izmeriti njihovo nabavno vrednost.

Neopredmetena sredstva s končno dobo koristnosti se po začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrani amortizacijski popravek vrednosti in izgubo iz oslabitve. Vsaka neopredmetena sredstva, razen dobrega imena, imajo končno dobo koristnosti.

Dobro ime nastane ob prevzemu odvisne ali druge družbe in se meri po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano izgubo zaradi oslabitve.

Skupina spremlja življenjske dobe in preostalo vrednost pomembnejših neopredmetenih sredstev po skrbnikih teh sredstev in delovni skupini, ki letno preverja dobo koristnosti in preostalo vrednost, ter jih, če

so pričakovanja bistveno drugačna od ocen amortizacijske stopnje, preračuna za sedanja in bodoča obdobja. Učinek take spremembe skupina opiše v pojasnilih v obračunskem obdobju, v katerem je prišlo do nje.

Amortizacija neopredmetenih sredstev se obračunava na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstva in se začne obračunavati s prvim dnevom naslednjega meseca, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo, razen licenc, programskih pravic in koncesij, ki se začnejo amortizirati v mesecu, ko se začnejo uporabljati.

Ocenjene dobe koristnosti skupin neopredmetenih osnovnih sredstev v letih

Skupine neopredmetenih osnovnih sredstev	Dobe koristnosti v letih
• koncesije	3 do 20
• blagovne znamke	10
• licence	1 do 7
• programske pravice – TV vsebine	1 do 6
• prodajne provizije	1 do 2
• lista kupcev	5
• računalniški programi	3 do 5
• druge premoženjske pravice	5 do 20

Stroški pridobljenih koncesij za uporabo radiofrekvenčnega spektra se usredstviijo po nabavni vrednosti in se enakomerno časovno amortizirajo v dobi trajanja koncesijske pogodbe, kar je med 3 in 20 leti (glej pojasnilo 41).

Usredstveni stroški zajemajo stroške materiala, neposredne stroške dela in ostale stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi sredstva za nameravano uporabo. Skupina po skrbnikih projektov nadzoruje, da se kapitalizirajo le stroški, ki sledijo opredeljenim merilom.

Skupina pripozna stroške razvijanja med neopredmetenimi sredstvi, če jih lahko zanesljivo izmeri, če je izdelek ali postopek strokovno in poslovno izvedljiv, če bo njegova uporaba prinašala bodoče gospodarske koristi, če skupina razpolaga z ustreznimi viri za dokončanje razvijanja in če ima namen uporabiti ali prodati sredstvo.

Skupina po skrbnikih mesečno spremlja potek projektov in investicij. Če ugotovi, da se določen projekt ne bo dokončal, se izvede odpis.

Prodajne provizije so stroški, ki so neposredno povezani s pridobivanjem novih naročnikov in se evidentirajo kot neopredmeteno osnovno sredstvo, ko so izpolnjeni naslednji pogoji:

- podpisana pogodba in vezava naročnika (življenjska doba sredstva, tj. čas vezave naročnika);
- kapitalizirajo se le provizije posrednikom za sklenjene pogodbe z vezavo naročnikov (zanesljivo opredeljena nabavna vrednost).

Prodajne provizije se evidentirajo kot sredstvo, ko so izpolnjeni zgornji pogoji. V primeru, da bi prekinjena razmerja in naknadni poračuni prodajnih provizij presegali 5 % vrednosti letne višine kapitaliziranih provizij, bi skupina neopredmetena sredstva iz naslova prodajnih provizij ustrezno znižala. Ocena prekinitev se letno preverja.

Skupina najmanj enkrat letno, na dan računovodskih izkazov, preveri knjigovodsko vrednost pomembnejših sredstev, da bi ugotovila, ali obstajajo kazalniki, da je treba katero od neopredmetenih sredstev oslabilo. Pomembnejše neopredmeteno sredstvo je tisto, katerega knjigovodska vrednost presega 5 % knjigovodske vrednosti vseh neopredmetenih dolgoročnih sredstev, če le-ta predstavljajo vsaj 5 % vrednosti vseh sredstev. Pri ocenjevanju, ali ti kazalniki obstajajo, skupina preveri, ali je prišlo do pomembnih tehnoloških sprememb, spremembe trga oziroma bistvenega padca obrestnih mer, in če kazalniki obstajajo, se ugotovi nadomestljiva vrednost sredstva. Slabitev se izvede, če knjigovodska vrednost neopredmetenega sredstva pomembno presega nadomestljivo vrednost.

Skupina v tekočem in prihodnjih letih načrtuje pozitiven rezultat in denarne tokove, zato ni ugotavljala slabitve sredstev.

Slabitev dobrega imena se ugotavlja za denar ustvarjajočo enoto. Slabitev dobrega imena zahteva ocenitev vrednosti pri uporabi denar ustvarjajoče enote. Določitev sedanje vrednosti prihodnjih denarnih tokov od posloводства zahteva tako oceno pričakovanih denarnih tokov iz denar ustvarjajoče enote kot tudi določitev primerne diskontne stopnje.

Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida med drugimi odhodki poslovanja v postavki slabitev neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev.

e. Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva v lasti družb v skupini se ob pridobitvi izkažejo po nabavni vrednosti. V nabavno vrednost se vključijo vsi stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi opredmetenega sredstva za nameravano uporabo.

Ocenjeni stroški vzpostavitve lokacij za sprejemno-oddajne postaje v prvotno stanje se izkažejo kot sestavni del nabavne vrednosti sredstva in se amortizirajo v njegovi ostali dobi koristnosti. Znesek rezervacij, potrebnih za vzpostavitev prvotnega stanja, diskontiran na sedanjo vrednost, se izkaže med dolgoročnimi rezervacijami.

Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva, zgrajenega ali izdelanega v skupini, vključuje stroške materiala, neposredne stroške dela in ustrezen del režijskih stroškov. Stroški gradnje ali izdelave opredmetenih osnovnih sredstev, ki so vključeni v nabavno vrednost, se pripoznajo kot znižanje stroškov v poslovnem izidu. Za pripoznanje teh stroškov skupina upošteva enake kriterije kot pri neopredmetenih sredstvih.

Kadar so posamezne postavke sredstev sestavljene iz delov, ki imajo različne dobe koristnosti, se ti deli obravnavajo kot posamezne postavke opredmetenih osnovnih sredstev.

Kasnejši izdatki v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi povečajo njihovo nabavno vrednost, če je verjetno, da bodo njihove bodoče gospodarske koristi pritekale v skupino.

Skupina po skrbnikih projektov mesečno spremlja potek projektov in investicij. Če ugotovi, da se določen projekt ne bo dokončal, se izvede odpis.

Merjenje po pripoznanju

Opredmetena osnovna sredstva se po začetnem pripoznanju merijo po nabavni vrednosti in zmanjšujejo zaradi amortiziranja oziroma slabitev.

Skupina letno preverja dobo koristnosti in preostalo vrednost pri pomembnejših postavkah opredmetenih osnovnih sredstev, amortizacijske stopnje pa glede na to preračuna za sedanja in prihodnja obdobja, če so pričakovanja bistveno drugačna od ocen. Učinek spremembe ocene skupina opiše v pojasnilih v obračunskem obdobju, v katerem je prišlo do nje.

Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev se obračunava posamično na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstev.

Ocenjene dobe koristnosti skupin opredmetenih osnovnih sredstev v letih

Skupine opredmetenih osnovnih sredstev	Dobe koristnosti v letih
• zgradbe	50
• elektro- in strojne instalacije	15 do 30
• kabelska kanalizacija	33,3
• kabelsko omrežje – zračno	10
• kabelsko omrežje – zemeljsko	20
• centrale	5 do 12,5
• druga oprema	1 do 15

Zemljišča in opredmetena osnovna sredstva v gradnji ali izdelavi se ne amortizirajo. Opredmetena osnovna sredstva v gradnji ali izdelavi se pripoznajo po nabavni vrednosti. Amortizacija se začne obračunavati prvi dan naslednjega meseca, ko so razpoložljiva za uporabo.

Skupina po skrbnikih osnovnih sredstev letno preverja zunanje in notranje okoliščine (pomembne tehnološke spremembe, spremembe trga, zastarelost ali fizično stanje posameznega opredmetenega sredstva), ki bi lahko bile pomemben kazalnik (ne)ustreznosti dobe koristnosti ali potrebe po slabitvi opredmetenih osnovnih sredstev. Opredmeteno osnovno sredstvo je oslabiljeno, če njegova knjigovodska vrednost presega nadomestljivo vrednost. Nadomestljiva vrednost je poštena vrednost, zmanjšana za stroške pri prodaji, ali vrednost pri uporabi najmanjše denar ustvarjajoče enote, in sicer tista, ki je večja. Vrednost pri uporabi se oceni kot sedanja vrednost pričakovanih bodočih denarnih tokov, pri čemer so ti diskontirani na sedanjo vrednost z uporabo diskontne stopnje pred davki.

Slabitev se pripozna v izkazu poslovnega izida med drugimi odhodki iz poslovanja.

f. Sredstva, prejeta in dana v najem

Najem je pogodbeno razmerje, v katerem najemodajalec prenese na najemnika v zameno za plačilo ali niz plačil pravico do uporabe sredstva za dogovorjeni čas. Finančni najem je najem, pri katerem se prenesejo vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva. Lastninska pravica lahko preide na drugo stran ali pa tudi ne. Poslovni najem je najem, ki ni finančni najem in pri katerem se najeta sredstva ne pripoznajo v bilanci stanja. Začetek najema je datum, ko najemnik lahko začne izkoriščati pravico do uporabe najetega sredstva.

Skladno s kriteriji, ki jih opredeljujejo računovodski standardi, skupina presoja ali gre za poslovni ali finančni najem.

Vsi najemi v skupini so opredeljeni kot poslovni najemi. Pri poslovnem najemu skupina stroške najema časovno enakomerno pripozna v izkazu poslovnega izida, v postavki stroški storitev.

Sredstva, ki jih skupina daje v poslovni najem, izkazuje med svojimi opredmetenimi sredstvi. Prihodke od najemnin časovno enakomerno pripozna med čistimi poslovnimi prihodki v dobi najema. Vsi stroški, povezani s sredstvi, danimi v najem (vključno z amortizacijo), so pripoznani med odhodki obdobja.

g. Finančna sredstva

Skupina na začetku pripozna posojila in terjatve na dan njihovega nastanka. Ostala finančna sredstva skupina pripozna na pogodbeni datum, oziroma ko skupina postane stranka v pogodbenih določilih instrumenta. Skupina odpravi pripoznanje finančnega sredstva, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko skupina prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva.

Skupina po začetnem pripoznanju razvrsti neizpeljana finančna sredstva v eno izmed naslednjih skupin:

- finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida;
- finančne naložbe v posojila in terjatve;
- za prodajo razpoložljiva finančna sredstva.

Finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida – v to skupino so razvrščeni izpeljani finančni instrumenti. Sredstva se pripoznajo po pošteni vrednosti, pripadajoči stroški posla pa se pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku. Finančna sredstva so merjena po pošteni vrednosti, znesek spremembe poštene vrednosti pa se pripozna v poslovnem izidu.

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so sredstva, ki niso uvrščena v nobeno od drugih skupin. Pripoznajo se na dan sklenitve nakupa. Ob začetnem pripoznanju se ta finančna sredstva izmerijo po pošteni vrednosti, ki se jim prištejejo še transakcijski stroški posla, ki izhajajo neposredno iz nakupa ali izdaje finančnega sredstva.

Naložbe v lastniške vrednostne papirje, ki se razvrstijo med finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo, in ki kotirajo na borzi, se izkažejo po pošteni vrednosti. Poštena vrednost naložb v te lastniške vrednostne papirje se meri po zaključnem borznem tečaju. Če se poštene vrednosti finančnih naložb, s katerimi se ne trguje na borzi, ne da zanesljivo določiti (ker skupina ne more pridobivati informacij, da bi lahko ocenila pošteno vrednost), se merijo po nabavni vrednosti, skupina pa letno ugotavlja, ali obstajajo znamenja oslabilve teh naložb.

Dobički ali izgube iz prevrednotenja se pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu in so prikazani neposredno v kapitalu v rezervi za pošteno vrednost v neto znesku (to pomeni, zmanjšani za odložene davke). Ko se taka naložba odpravi, se odpravijo tudi nabrane izgube ali dobički, ki so bili predhodno pripoznani v okviru kapitala, ter se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Obresti dolžniških vrednostnih papirjev se pripoznajo v izkazu poslovnega izida z uporabo ефективne obrestne mere.

Finančne naložbe v posojila in terjatve se ob začetnem pripoznanju merijo po izvorni vrednosti, po začetnem pripoznanju pa se merijo po odplačni vrednosti z uporabo ефективne obrestne mere, zmanjšani za izgubo zaradi oslabitve. Skupina pripozna posojila in terjatve na dan njihovega nastanka [več o terjativah v pojasnilu I, Poslovne in druge terjatve].

Oslabitev finančnih sredstev

Na dan bilance stanja skupina preverja, ali obstajajo objektivni razlogi, da je treba finančna sredstva oslabiti. Objektivni razlogi za slabitev finančnih sredstev so lahko: večje finančne težave dolžnika [likvidnostne težave, zmanjšanje kapitala družbe, zamujanje pri izpolnjevanju pogodbenih obvez itd.], na podlagi katerih je upravičeno sklepati o prihodnjem stečaju. Skupina tudi preverja, ali delujoči trg za posamezno finančno sredstvo deluje in ali je bilo sklenjenih dovolj transakcij, da odražajo njegovo pošteno vrednost. V primeru naložb v lastniške vrednostne papirje so objektivni razlogi tudi, če katera izmed naložb pomembno (več kot 20 % nabavne vrednosti) ali trajno (več kot 12 mesecev) izgublja vrednost ali če obstajajo pokazatelji, da bi družba, v kateri ima skupina delež, lahko šla v stečaj. V tem primeru je potrebno oblikovanje popravka njene začetno izkazane vrednosti v breme prevrednotovalnih finančnih odhodkov.

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Če je pri finančnih sredstvih, razvrščenih kot razpoložljiva za prodajo, ugotovljena slabitev, je potrebno kumulativno izgubo, pripoznano v kapitalu, odpraviti in jo pripoznati v poslovnem izidu, čeprav pripoznanje pri finančnih sredstvih ni bilo odpravljeno. Znesek kumulativne izgube, ki se prerazvrsti iz kapitala in pripozna v poslovnem izidu, je razlika med nabavno vrednostjo (po odštetju vseh vračil in odplačil glavnice) in sprotno pošteno vrednostjo, zmanjšano za izgubo iz oslabitve, ki je bila prej pripoznana v poslovnem izidu.

Izguba zaradi oslabitve, ki je pripoznana v poslovnem izidu, se ne more razveljaviti prek poslovnega izida, razen če se v naslednjem obdobju poštena vrednost dolžniškega instrumenta, razvrščenega kot razpoložljiv za prodajo, poveča in je mogoče to povečanje nepristransko povezati z dogodkom, ki se pojavi po pripoznanju izgube zaradi oslabitve v poslovnem izidu. V tem primeru se taka izguba zaradi oslabitve razveljavi in se znesek razveljavljene izgube pripozna v izkazu poslovnega izida.

Posojila

Če obstajajo nepristranski dokazi, da je pri posojilih nastala izguba zaradi oslabitve, se njen znesek izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo finančnega sredstva in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, ki so razobresteni [diskontirani] po izvorni effektivni obrestni meri finančnega sredstva. Izguba zaradi oslabitve se pripozna v poslovnem izidu kot prevrednotovalni finančni odhodek in izkaže kot popravek vrednosti posojil.

Če se v naslednjem obdobju velikost izgube zaradi oslabitve zmanjša in če je zmanjšanje možno nepristransko povezati z dogodkom po pripoznanju oslabitve, je treba že prej pripoznano izgubo zaradi oslabitve razveljaviti. Razveljavitev izgube zaradi oslabitve se pripozna v poslovnem izidu.

Hierarhija poštenih vrednosti

Pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov je bila upoštevana naslednja hierarhija ravnih določanja poštene vrednosti:

1. nivo: določanje poštene vrednosti neposredno s sklicevanjem na uradno objavljeno ceno na aktivnem trgu;
2. nivo: druge tehnike ugotavljanja poštene vrednosti na podlagi predpostavk s pomembnim vplivom na pošteno vrednost, ki so v skladu z opaznimi trenutnimi tržnimi transakcijami z istimi instrumenti, bodisi neposredno bodisi posredno;
3. nivo: druge tehnike ugotavljanja poštene vrednosti na podlagi predpostavk s pomembnim vplivom na pošteno vrednost, ki niso v skladu z opaznimi trenutnimi tržnimi transakcijami z istimi instrumenti.

h. Ostala dolgoročna sredstva

Vnaprej plačane najemnine predstavljajo pretežno najem prostorov in zemljišč za potrebe postavitve baznih postaj in zakupe optičnih vlaken. Najemnine se časovno razmejujejo za dobo trajanja pogodbenega razmerja ter se jih časovno enakomerno prenaša med stroške najemnin, pri čemer se prenos v stroške prične z začetkom veljavnosti pogodbe. Za dolgoročne zakupe optičnih vlaken so pogodbe sklenjene za točno določeno obdobje, ki traja od 15 do 25 let.

Prodajne vzpodbude dane naročnikom se pripoznajo v višini negativne razlike med prodajno in povprečno drsečo ceno sredstev, ki so predmet prodajnih vzpodbud. Negativna razlika med prodajno in povprečno drsečo ceno sredstev, ki so predmet prodajnih vzpodbud se izkaže v okviru dolgoročno oziroma kratkoročno razmejenih stroškov, odvisno od predvidene obvezne dobe vezave naročnika. V pogodbeni dobi naročniškega razmerja se tako razmejene stroške mesečno enakomerno prenaša v stroške prodajnih vzpodbud v okviru stroškov storitev. Če je naročniška pogodba prekinjena ali če se naročnika izključi iz omrežja zaradi neplačevanja računov, se dolgoročno odloženi stroški prodajnih vzpodbud vsaj enkrat letno ustrezno odpravijo oziroma oslabijo.

Med ostalimi dolgoročnimi sredstvi se evidentirajo popusti, ki se v breme prihodkov razmejujejo v predvideni dobi trajanja naročniškega razmerja, ter prodaja blaga na odloženo plačilo, ki zapade v obdobju, daljšem od 12 mesecev.

i. Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine se ob začetnem pripoznanju izmerijo po nabavni vrednosti. Nabavna vrednost naložbene nepremičnine obsega njeno nakupno ceno in vse njej neposredno pripisljive stroške. Po začetnem pripoznanju se naložbene nepremičnine vrednotijo po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrani amortizacijski popravek vrednosti in izgubo zaradi oslabitve.

Amortizacija naložbenih nepremičnin se obračunava posamično na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstev. Zemljišča se ne amortizirajo.

Doba koristnosti naložbenih nepremičnin je enaka kot za istovrstna opredmetena osnovna sredstva.

Skupina preverja znamenja slabitve enako kot pri opredmetenih osnovnih sredstvih.

j. Sredstva za odtujitev

Sredstva za odtujitev so sredstva, za katera skupina pričakuje, da bo njihova vrednost poravnana predvsem s prodajo in ne z nadaljnjo uporabo. Prodaja teh sredstev mora biti zelo verjetna in predvidena v naslednjih dvanajstih mesecih. Prodaja je zelo verjetna v primeru, ko skupina prejme pisno zavezo kupca za nakup sredstev in poslovodstvo sprejme sklep o prodaji.

Sredstva se prerazvrstijo med sredstva za odtujitev po knjigovodski vrednosti ali po poštenu vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje, in sicer po tisti, ki je nižja. Sredstva, razvrščena med sredstva za odtujitev, se ne amortizirajo.

Izgubo zaradi oslabitve sredstev za odtujitev skupina pripozna v izkazu poslovnega izida v postavki drugi odhodki poslovanja, slabitev neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev [pojasnilo 11].

Skupina letno preverja, ali sredstva še izpolnjujejo sodila za izkazovanje med sredstvi za odtujitev. V primeru, da sredstva ne izpolnjujejo več teh sodil, jih prerazvrstimo nazaj med opredmetena osnovna sredstva. Taka sredstva se izmerijo po nižji izmed naslednjih vrednosti:

- knjigovodski vrednosti pred razvrstitvijo sredstva med sredstva za odtujitev, prilagojena za morebitno amortizacijo, ki bi bila pripoznana v primeru, da nepremičnina ne bi bila razvrščena med nepremičnine, namenjene prodaji;
- nadomestljivi vrednosti na datum naknadne odločitve, da sredstvo ne bo odtujeno.

Skupina vključi prilagoditve knjigovodske vrednosti sredstev, ki ne sodijo več med sredstva za odtujitev, v poslovni izid v obdobju, v katerem niso več izpolnjena sodila za pripoznanje.

k. Zaloge

Ob začetnem pripoznanju se zaloge ovrednotijo po nabavni ceni, ki jo sestavljajo nakupna cena, v kateri so upoštevani na računu pripoznani popusti, uvozne in druge nevrtačljive nakupne dajatve ter neposredni stroški nabave.

Zaloge se vrednotijo po metodi drsečih povprečnih cen.

Zaloge z malo gibanja, zastarele ali poškodovane zaloge se odpišejo na čisto iztržljivo vrednost, ki je nižja od knjigovodske vrednosti ali ocenjene prodajne vrednosti, dosežene v okviru rednega poslovanja, zmanjšane za stroške dokončanja in stroške prodaje količinske enote.

l. Poslovne in druge terjatve

Terjatve iz poslovanja se na začetku izkažejo po izvorni vrednosti. Po začetnem pripoznanju so terjatve izkazane po odplačni vrednosti, zmanjšani za oslabitve. Glede na zapadlost so razvrščene med kratkoročna finančna sredstva [zapadlost do 12 mesecev] ali dolgoročna finančna sredstva [zapadlost nad 12 mesecev].

Skupina oblikuje popravke vrednosti kratkoročnih terjatev do kupcev skupinsko, glede na izkušnje iz preteklih let in pričakovanj v prihodnosti, ter na osnovi kreditne sposobnosti posameznih kupcev. Kreditno sposobnost kupcev ocenjuje z interno razvitim bonitetnim modelom, ki temelji na kombinaciji zunanje bonitetne ocene in plačilnih navad za kupce, ki so pravne osebe, ter plačilne zgodovine za kupce, ki so fizične osebe (poglavje 40, Upravljanje finančnih tveganj – Kreditno tveganje).

Pri skupinskem oblikovanju popravka vrednosti terjatev so izločene terjatve, za katere je poslovodstvo iz utemeljenih razlogov opravilo individualno presojo izterljivosti. Razlog za izvedbo individualne presoje izterljivosti sta poleg velikosti terjatve tudi hkraten obstoj terjatev in obveznosti do istega poslovnega partnerja ter dodatne informacije in analize o finančnem stanju ter poslovanju partnerja.

Terjatve, za katere se oblikuje popravek vrednosti terjatev, se v celoti izkažejo kot dvomljive. Izguba zaradi oslabitve terjatev se pripozna v izkazu poslovnega izida in kot popravek vrednosti terjatev.

m. Kratkoročne aktivne časovne razmejitve

Med kratkoročnimi aktivnimi časovnimi razmejitvami skupina evidentira predvsem odložene stroške, vnaprej vračunane prihodke za že opravljene storitve in dobavljeno blago, za katere še ni bilo izstavljenega računa, vnaprej vračunane prihodke in odložene stroške mednarodnega obračuna ter kratkoročni del prodajnih vzpodbud. Med kratkoročnimi aktivnimi časovnimi razmejitvami se evidentirajo tudi kratkoročni popusti, ki se razmejujejo v predvideni dobi trajanja naročniškega razmerja.

n. Denar in denarni ustrezniki

Denar in denarni ustrezniki vključujejo denarna sredstva v blagajni in prosto razpoložljiva sredstva na računih pri bankah ter kratkoročne depozite do treh mesecev zapadlosti, kjer je tveganje spremembe poštene vrednosti minimalno.

o. Dolgoročno odloženi prihodki

Med dolgoročno odloženimi prihodki se evidentirajo vnaprej zaračunane kolokacije [kolokacija je storitev, ki omogoča drugim operaterjem gostovanje v prostorih skupine za namestitev njihove lastne TK-opreme], zakupi optike in sofinancirani projekti. Dolgoročno odloženi prihodki za kolokacije in zakupe se prenašajo med poslovne prihodke glede na pogodbeno določen čas zakupa ali kolokacije.

p. Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, ko zaradi preteklega dogodka obstaja sedanja obveza [pravna ali posredna] in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo pritekanje gospodarskih koristi, ter je mogoče znesek obveze zanesljivo izmeriti. V primeru pomembnega učinka se rezervacije določijo na podlagi diskontiranih pričakovanih bodočih denarnih tokov.

Skupina obravnava obveznosti z nedoločeno višino in nedoločenim časovnim nastankom glede na oceno poslovodstva o višini in časovnem nastanku obveznosti ter verjetnosti odtoka sredstev, ki bi bila potrebna za poravnavo pravnih in posrednih obveznosti.

Možne obveznosti v računovodskih izkazih niso pripoznane, saj njihovega zneska ni bilo mogoče zanesljivo izmeriti ali pa bo njihov dejanski obstoj potrjen z nastopom ali nenastopom dogodkov šele v nenapovedljivi prihodnosti, na kar pa skupina ne more vplivati.

Poslovodstvo posamezne družbe v skupini redno mesečno preverja, ali je za poravnavo možne obveznosti verjeten odliv sredstev, ki omogočajo ekonomske koristi. V primeru, da ta postane verjeten, se možna obveznost prerazporedi tako, da se zanjo v računovodskih izkazih oblikuje rezervacija v trenutku, ko se spremeni stopnja verjetnosti.

Rezervacije se črpajo neposredno za stroške oziroma odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane.

Pomembne presoje poslovodstva Telekoma Slovenije so potrebne pri merjenju in pripoznavanju izpostavljenosti skupine pogojnim obveznostim, ki izhajajo iz nerešenih sodnih sporov.

Rezervacije za obveznosti za tožbe se oblikujejo na podlagi ocen strokovnih služb o verjetnem izidu tožb. Skupina preverja primernost oblikovanja rezervacij za vsak tožbeni postopek posebej glede na višino tožbenega zahtevka, predmet tožbe, navedbe tožeče stranke in glede na potek posameznega postopka. Zaradi negotovosti so lahko dejanske obveznosti drugačne od prvotno ocenjenih. Poslovodske ocene se lahko spremenijo, če skupina pridobi nove informacije. Popravki teh ocen lahko bistveno vplivajo na rezultate poslovanja. Učinke in podrobnejše informacije v zvezi s tožbami in oblikovanimi rezervacijami za posamezne tožbe je poslovodstvo označilo kot poslovno skrivnost in jih zato ne razkriva. Višina oblikovanih rezervacij za obveznosti za tožbe je razkrita v pojasnilu 28, Rezervacije.

Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade so oblikovane na podlagi zakonskih predpisov, kolektivnih pogodb in internih aktov, po katerih obstaja zaveza k plačilu odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad zaposlenim. Rezervacije so oblikovane na podlagi aktuarskega izračuna, ki ga pripravi pooblaščen aktuar. Oblikovane so v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Izračun se naredi za vsakega zaposlenega, upoštevajoč stroške odpravnine ob upokojitvi ter strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Ob zaključku vsakega poslovnega leta se preveri višino tako oblikovanih rezervacij in se jih ustrezno poveča ali zmanjša. To velja predvsem za določitev diskontne stopnje, ocene fluktuacije zaposlenih in ocene rasti plač. Ocena obveznosti za te rezervacije se zaradi kompleksnosti aktuarskega izračuna in dolgoročnosti v prihodnosti lahko spremeni. Uporabljene predpostavke so razkrite v pojasnilu 28, Rezervacije.

Rezervacije za stroške odstranitve baznih postaj se nanašajo na stroške odstranitve sprejemno-baznih postaj in vzpostavitev najetih nepremičnin v prvotno stanje. Znesek rezervacije je najboljša ocena odstranitve baznih postaj. Evidentira se v višini diskontirane vrednosti za čas trajanja koncesijske pogodbe. Uporabljena diskontna stopnja temelji na dolgoročni stopnji donosa netveganih vrednostnih papirjev. Podlaga za evidentiranje ocene je analiza dejanskih stroškov razgradnje baznih postaj, ki se jo pripravi praviloma vsaka tri leta. Konec vsakega leta skupina oceni, ali so oblikovane rezervacije zadostne, in ustrezno prilagodi višino rezervacije.

Rezervacije za prestrukturiranje podjetja se nanašajo na odpravnine zaposlenim ob kadrovskem prestrukturiranju in se oblikujejo, ko so del strateškega poslovnega načrta in je znano število in dinamika odhodov delavcev.

q. Prejeta posojila

Prejeta posojila se ob začetnem pripoznanju izkažejo po pošteni vrednosti, zmanjšani za morebitno nastale stroške.

Po začetnem pripoznanju se prejeta posojila izkažejo po odplačni vrednosti z uporabo efektivne obrestne mere. Razlike med prvotno vrednostjo in vrednostjo odplačila se pripoznajo v izkazu poslovnega izida v času trajanja posojilne pogodbe.

Skupina odpravi pripoznanje posojil, ko so pogodbene obveznosti izpolnjene, razveljavljene ali zastarane.

r. Druge finančne obveznosti

Med drugimi finančnimi obveznostmi skupina evidentira obveznosti v zvezi z obveznicami in razdelitvijo poslovnega izida (dividende) ter obveznost za odkup deleža, za katerega je model vrednotenja in učinke posloводства označilo kot poslovno skrivnost in jih ne razkriva.

Dividende se pripoznajo kot obveznost v obdobju in v višini, v kateri so potrjene na skupščini.

Druge finančne obveznosti se ob pripoznanju izmerijo po pošteni vrednosti, zmanjšani za morebitne stroške posla. Obveznice se po začetnem pripoznanju merijo po odplačni vrednosti z uporabo efektivne obrestne mere.

s. Poslovne in druge obveznosti

Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti se ob začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti, po začetnem pripoznanju pa so izkazane po odplačni vrednosti.

t. Kratkoročne pasivne časovne razmejitev

Kot kratkoročno odloženi prihodki se evidentirajo vnaprej zaračunani kratkoročno odloženi prihodki iz obračuna za mednarodne storitve, ovrednotene po opravljenem prometu, za katere še niso bili izstavljeni računi, kratkoročni del kolokacij, odloženi prihodki od prodaje predplačniških kartic, program zvestobe kupcev in druge vnaprej zaračunane storitve ter blago.

Kot vnaprej vračunani stroški so evidentirani stroški za neizkoriščene letne dopuste, stroški iz obračuna za mednarodne storitve, ovrednoteni po opravljenem prometu, za katere skupina še ni prejela računov, in drugi vračunani stroški. Razlike do dejanskih stroškov se vključijo v poslovni izid po prejemu računov. Če skupina ne prejme računa za že vnaprej vračunane stroške, jih odpravi v roku 3 let po pripoznanju. Izjema so stroški iz obračuna za mednarodne storitve, katerih odprava se individualno presoja.

u. Prihodki

Prihodki zajemajo prodajno vrednost prodanega blaga in storitev, opravljenih v obdobju. Prihodki od prodaje storitev se pripoznajo, ko so storitve opravljene in ne obstaja nikakršna negotovost glede poravnave. Prihodki od prodaje blaga in materiala se pripoznajo ob prodaji. Pri prodaji storitev z dodano vrednostjo skupina nastopa kot agent, zato so prihodki pripoznani na neto osnovi.

Prihodki so pripoznani brez davka na dodano vrednost, drugih davkov in s prodajo povezanih morebitnih popustov.

Prihodki mobilnega segmenta vključujejo prihodke od priključnin, naročnin, pogovorov, sporočil, prenosa podatkov, roaming out in dodatnih storitev (na primer storitve z dodano vrednostjo, M-vrata) ter prihodke od prodaje mobilnih telefonov in dodatne opreme.

Prihodki od prodaje predplačniških kartic se odložijo in se pripoznajo v obdobju, ko naročnik izkoristi predplačniške storitve. V primeru, da jih naročnik ne opravi (koristi), se prihodek pripozna, ko poteče veljavnost posameznega predplačniškega računa.

Prihodki fiksne segmenta vključujejo prihodke od priključnin, naročnin, pogovorov in prihodke od prodaje trgovskega blaga. Fiksne storitve zajemajo prihodke širokopasovnih storitev, klasične govorne fiksne telefonije in Centreksa, fiksnih podatkovnih storitev (storitve z dodano vrednostjo), podatkovne komunikacije, IT-storitev in blaga ter prihodke drugih telekomunikacijskih storitev.

Priključnine v mobilnem in fiksnem segmentu se evidentirajo v obdobju, ko je opravljena priključitev uporabnika. Naročnine skupina zaračunava mesečno. Ob prodajnih akcijah, ki uporabnikom ponujajo popust na mesečno naročnino ob pogoju vezave za določeno obdobje, se popust razmeji v celotnem obdobju vezave. Prihodek storitev z dodano vrednostjo skupina izkazuje na neto osnovi v višini pogodbene provizije. Prihodki IT-storitev in blaga (sistemska integracija, računalništvo v oblaku, upravljanje celostnih IT-rešitev) se evidentirajo v odvisnosti od pogodbenega razmerja s kupcem. V primeru zagotavljanja in vzdrževanja storitev se prihodki zaračunavajo mesečno ali pa razmejijo v pogodbeni dobi. Če se licence ali IT-produkti prodajo, se prihodki pripoznajo v obdobju prodaje.

Prihodki iz veleprodajnega trga zajemajo prihodke širokopasovnega dostopa, razvezanega dostopa, medomrežnega povezovanja, zakupa omrežja, nacionalnega sledenja domačih in tujih medoperaterskih storitev.

Prihodki od mednarodnega povezovanja so pripoznani na podlagi ocene pričakovane vrednosti glede na promet, ki je bil opravljen v preteklem mesecu. Mesečne razlike med ocenami in dejanskimi prihodki nastajajo predvsem zaradi dovoljenega odstopanja pri podatkih o mesečnem prometu in sprememb v ceni. Dovoljeno odstopanje je po pogodbah različno, največ 2 % pogodbene vrednosti. Razlike se vključijo v poslovni izid, ko se ugotovijo dejanski prihodki. Prihodki so pripoznani na bruto osnovi, saj skupina storitve zagotavlja z lastnim omrežjem in opremo, na podlagi pogodbeno dogovorjenih cen. Prihodki se pripoznajo v obdobju, ko so storitve opravljene.

Drugi prihodki in drugo trgovsko blago zajemajo predvsem prihodke od gradnje in vzdrževanja omrežja s strani družbe GVO, poslovnih IT-rešitev s strani družbe Avtenta, soli in povezanih proizvodov družbe Soline ter multimedijskih vsebin družbe TSmedia.

Prihodki iz novih storitev

Prihodki iz novih storitev zajemajo predvsem prihodke od električne energije in finančnih prihodkov (Moneta). Prihodki od električne energije se pripoznajo po bruto osnovi. Trošarina, prispevki in uporaba omrežja za električno energijo se ne prištevajo k prihodkom od prodaje, temveč kot odtegnjena obveznost.

Skupina v vseh primerih sledi usmeritvi hkratnega pripoznanja prihodkov in stroškov v obdobju opravljene storitve ali prodaje blaga, ne glede na to, kdaj je plačilo realizirano.

v. Finančni prihodki in odhodki

Prihodki in odhodki od obresti se pripoznajo v izkazu poslovnega izida glede na preteklo obdobje v obdobju, v katerem so nastali na osnovi pogodbene obrestne mere.

Prihodki od dividend drugih podjetij se pripoznajo na dan, ko skupina pridobi pravico do dividende.

w. Davek iz dobička

Davek iz dobička poslovnega leta vključuje tekoči davek in odloženi davek.

Davek iz dobička se pripozna v izkazu poslovnega izida, razen če se nanaša na postavke, ki so neposredno pripoznane v drugem vseobsegajočem donosu ali kapitalu. V tem primeru je pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu ali v kapitalu.

Tekoči davek je pričakovani znesek davka iz dobička, ki ga je treba poravnati glede na obdavčljivi dobiček v posameznem letu z uporabo davčnih stopenj, ki so veljavne na bilančni datum, ter vseh prilagoditev, pripoznanih v obdobju za davek za prejšnja obdobja.

Odloženi davki se izkažejo z uporabo metode obveznosti po bilanci stanja za vsečasne razlike, ki se pojavijo med knjigovodskimi in davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti. Znesek odloženega davka se ugotovi na osnovi pričakovanega načina plačila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti z uporabo pričakovane davčne stopnje v naslednjih letih.

Odložene terjatve za davek se pripoznajo, če je verjetno, da se bo pojavil zadosten obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti odbitnečasne razlike.

Odloženi davek se evidentira neposredno v kapitalu, če se davek nanaša na postavke, evidentirane v istem ali drugem obdobju neposredno v breme ali dobro kapitala.

x. Izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi na osnovi postavk v bilanci stanja 31. 12. 2016 in 31. 12. 2015, izkaza poslovnega izida za leto 2016 in dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev odtokov in pritokov.

y. Novi standardi, dopolnila, pojasnila ter spremembe, ki so sprejeti in še niso stopili v veljavo

Družbe Skupine Telekom Slovenije niso predčasno uporabile nobenega standarda ali pojasnila, ki še ni veljavno in bo začelo veljati v prihodnosti.

Novi standardi, dopolnila, pojasnila ter spremembe, navedeni v nadaljevanju, še niso veljavni in se med pripravo letnih računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo na dan 31. 12. 2016, niso upoštevali:

MSRP 9 – Finančni instrumenti [Velja za vsa letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2018. Uporablja se za nazaj, razen izjemoma. Preračun prejšnjih obdobj ni potreben in je dovoljen, v kolikor so podatki na voljo in brez uporabe spoznanj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.]

Ta standard nadomešča MRS 39 – Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje, le da MRS 39 izjemoma ostaja v veljavi v primeru ščitenja poštene vrednosti portfelja finančnih sredstev ali finančnih obveznosti pred tveganjem spremembe obrestne mere; družbe imajo možnost odločati se med uporabo računovodskega ščitenja skladno z MSRP 9 ali obstoječim obračunavanjem varovanja pred tveganjem po MRS 39 v vseh primerih obračunavanja.

Čeprav sta temelja dovoljenega merjenja finančnih sredstev – odplačna vrednost, poštena vrednost skozi drugi vseobsegajoči donos (PVDVD) in poštena vrednost skozi poslovni izid (PVPI) – podobna MRS 39, se kriteriji za določitev ustreznega merjenja pomembno razlikujejo.

Finančno sredstvo se izmeri po odplačni vrednosti, ko so izpolnjeni naslednji pogoji:

- sredstva se vodijo v okviru poslovnega modela, ki je namenjen zbiranju pogodbenih denarnih tokov;
- pogodbeni določila vsebujejo natančne datume denarnih tokov, ki so zgolj plačila glavnice in obresti od neplačane glavnice.

Nadalje lahko skupina naknadne spremembe poštene vrednosti (vključno pozitivne in negativne tečajne razlike) kapitalskega instrumenta, ki ni namenjen trgovanju, nepreklicno predstavi v okviru ostalega vseobsegajočega donosa. Omenjene naknadne spremembe se v nobenem primeru več ne morejo prerazvrstiti v poslovni izid.

Dolžniški instrumenti, ki so izmerjeni po pošteni vrednosti skozi ostali vseobsegajoči donos, prihodki od obresti, pričakovane kreditne izgube ter pozitivne in negativne tečajne razlike se pripoznajo v poslovnem izidu na enak način kot sredstva, izmerjena po odplačni vrednosti. Ostali dobički in izgube so pripoznani v drugem vseobsegajočem donosu in so po odpravi pripoznanja prerazvrščeni med poslovni izid.

Model izračuna oslabitve skladno z MSRP 9 nadomešča model nastalih izgub, kot ga pozna MRS 39, ki zajema tudi model pričakovanih kreditnih izgub; slednje pomeni, da se bo oslabitev lahko pripoznala še preden bo do izgube sploh prišlo.

MSRP 9 vsebuje nov splošni model obračunavanja varovanja pred tveganjem, ki zadevno obračunavanje bolje prilagaja obvladovanju tveganj. Različne vrste razmerij varovanja pred tveganjem – poštena vrednost, denarni tok in neto naložbe v tuje družbe – ostanejo nespremenjene, vendar je potrebna dodatna ocena.

Standard vsebuje nove zahteve, ki jih je potrebno izpolniti (nadaljevanje in ustavitvev obračunavanja varovanja pred tveganjem), in omogoča dodatnim vrstam izpostavljenosti, da se obravnavajo kot varovane postavke.

Potrebna so dodatna obsežna razkritja v zvezi z obvladovanjem tveganj in z dejavnostmi varovanja pred tveganji.

Skupina predvideva, da MSRP 9 ne bo pomembno vplival na računovodske izkaze. Razvrstitev in merjenje finančnih instrumentov skupine se ob upoštevanju MSRP 9 ne bosta bistveno spremenila.

Skupina še ni dokončala metodologije, slabitev, ki jo bo uporabila skladno z MSRP 9.

MSRP 15 – Prihodki iz pogodb s kupci [Velja za vsa letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2018. Uporaba pred tem datumom je dovoljena. Standard v EU še ni bil sprejet.]

Novi standard zagotavlja okvir, ki nadomešča obstoječa navodila za pripoznanje prihodkov po MSRP. Družbe uporabljajo petstopenjski model za določitev, kdaj pripoznati prihodke in do katere višine. Novi model opredeljuje, da se prihodki pripoznajo, ko družba prenese nadzor blaga ter storitev na stranko, in sicer v višini, do katere družba pričakuje, da je upravičena. Z ozirom na izpolnjene kriterije se prihodki pripoznajo:

- čez čas in na način, ki prikazuje poslovanje družbe; ali
- v trenutku, ko je nadzor blaga in storitev prenešen na kupca.

MSRP 15 uvaja tudi načela, ki družbo zavezujejo k zagotavljanju kakovostnih in obsežnih razkritij, ki uporabnikom računovodskih izkazov dajejo uporabne informacije v zvezi z vrsto, višino, časovnim vidikom in negotovostjo prihodkov ter denarnih tokov, ki izhajajo iz pogodb s kupci.

S tem standardom bosta nadomeščena predvsem standarda MRS 18 – Prihodki in MRS 11 – Pogodbe o gradbenih delih. Ob prvi uporabi tega standarda mora družba spremembe v celoti uveljaviti v tekočem letu. To vključuje uporabo za nazaj za pogodbe, ki se niso zaključile na začetku poročanega obdobja. Za predhodna obdobja standard dovoljuje uveljavitev sprememb v celoti za nazaj [z določenimi omejitvami] ali uveljavitev sprememb v otvoritveni bilanci kapitala ob prvi uporabi standarda [začetek tekočega poročanega obdobja].

Skupina predvideva, da bo standard na dan prve uporabe pomembno vplival na njene računovodske izkaze, saj se bo spremenilo merjenje njenih prihodkov. Vplivi bodo predvsem pri pogodbah z več elementi (npr. kombinacija naročnine na storitve z nakupom aparata). Pri tovrstnih pogodbah se bo v primerjavi z obstoječim načinom pripoznavanja prihodkov povečal delež prihodkov od prodaje blaga na račun prihodkov od prodaje storitev. Trenutno v skupini poteka projekt implementacije novega standarda in uvedba nove IT-podpore novemu standardu. Vrednostne spremembe bodo analizirane skozi projekt, zato do njegovega zaključka ni mogoče podati zanesljive ocene vplivov.

MSRP 16 – Najemi [Velja za vsa letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2019. Uporaba pred tem datumom je dovoljena pod pogojem, da hkrati uporabljajo tudi MSRP 15 – Prihodki iz pogodb s kupci. Standard v EU še ni bil sprejet.]

Standard bo nadomestil MRS 17 – Najemi ter dosedanja pojasnila. Nov standard določa, da bodo najemniki uporabljali enoten model za večino postavk najema v bilanci stanja, poslovni in finančni najem pa se po novem standardu ne bosta več razlikovala.

Skladno z MSRP 16, se za pogodbo o najemu smatra pogodba, ki za določeno obdobje daje pravico do uporabe določenega sredstva v zameno za plačilo. Nov model za take pogodbe določa, da najemnik pripozna pravico do uporabe sredstva in obveznost iz najema. Pravica do uporabe sredstva se amortizira, obresti pa se pripišejo k obveznosti.

Standard za najemnike uvaja številne omejene izjeme, ki vključujejo:

- najeme za obdobje 12 mesecev ali manj, brez nakupne opcije, in
- najeme, kjer ima zadevno sredstvo nizko vrednost [poceni/cenovno nizki najemi/‘small-ticket leases’].

Obračunavanje najemov se na strani najemodajalcev bistveno ne spremeni. Najemodajalec najem opredeli kot poslovni ali finančni glede na naravo najema. Najem se razvrsti kot finančni najem, če se z njim prenesejo vsa pomembna tveganja in koristi, povezane z lastništvom. V nasprotnem primeru gre za poslovni najem.

Skupina predvideva, da bo dopolnilo na dan prve uporabe pomembno vplivalo na njene računovodske izkaze, saj mora v izkazu finančnega položaja pripoznati obveznosti, ki izhajajo iz poslovnih najemov in v katerih je skupina najemnik.

Dopolnilo k MSRP 2 – Plačilo z delnicami: Razvrščanje in merjenje plačil z delnicami [Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2018. Uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena. Dopolnilo še ni potrjeno s strani EU.]

Dopolnilo natančneje opredeljuje plačila z delnicami na naslednjih področjih:

- učinki obveznih in neobveznih pogojev glede merjenja plačil z delnicami, ki se poravnajo v gotovini;
- plačila z delnicami z možnostjo poravnave v primeru obveznosti pri viru odtegnjenega davka; in
- spremembe pogojev plačil z delnicami, ki zadevajo razvrstitev plačil, poravnanih v gotovini, v plačila, poravnana s kapitalom.

Skupina predvideva, da nov standard na dan prve uporabe ne bo pomembno vplival na njene računovodske izkaze, saj skupina ne sklepa poslov, kjer se plačuje z delnicami.

Dopolnilo k MSRP 10 – Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 – Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige: Prodaja ali vložek sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem ali skupnim podvigom [Dan uporabe še ni bil določen s strani UOMRS; uporaba pred datumom je dovoljena.]

Dopolnilo pojasnjuje, da je pri poslih s pridruženim podjetjem ali skupnim podvigom višina pripoznanih dobičkov ali izgub odvisna od tega, ali je prodano ali vloženo sredstvo del posla, kjer:

- sta celotni dobiček ali izguba pripoznana, ko posel, sklenjen med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem ali skupnim podvigom, zajema prenos sredstva ali sredstev, ki predstavljajo družbo (ne glede na to, ali se sredstvo nahaja v podružnici ali ne), medtem ko
- sta delni dobiček ali izguba pripoznana, ko posel, sklenjen med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem ali skupnim podvigom, zajema sredstva, ki ne predstavljajo družbe, četudi se ta sredstva nahajajo v podružnici.

Skupina predvideva, da nov standard na dan prve uporabe ne bo pomembno vplival na njene računovodske izkaze.

Dopolnilo k MRS 7 – Izkaz denarnih tokov [Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2017. Uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena. Dopolnilo še ni potrjeno s strani EU.]

Dopolnilo zahteva dodatna razkritja, ki bodo uporabnikom pomagala vrednotiti spremembe v obveznostih iz financiranja, vključno s spremembami denarnih tokov in nedenarnimi spremembami (npr. vplive pozitivnih in negativnih tečajnih razlik, spremembe pri prevzemu ali izgubi nadzora nad podružnicami, spremembe poštene vrednosti).

Skupina predvideva, da nov standard na dan prve uporabe ne bo pomembno vplival na njene računovodske izkaze.

Dopolnilo k MRS 12 – Davek iz dobička: Pripoznanje terjatev za odložene davke v zvezi z nerealiziranimi izgubami [Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2017. Uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena. Dopolnilo še ni potrjeno s strani EU.]

Dopolnilo natančneje pojasnjuje, na kakšen način in kdaj v določenih primerih obračunati odložene terjatve za davke ter kako določiti višino prihodnjih obdavčljivih prihodkov za namen presoje pripoznavanja odloženih terjatev za davke.

Skupina predvideva, da nov standard na dan prve uporabe ne bo pomembno vplival na njene računovodske izkaze, saj skupina že meri prihodnje obdavčljive dobičke na način, kot ga zahteva dopolnilo.

Spremembe MRS 40 – Naložbene nepremičnine [Veljajo za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2018 ali pozneje; uporabljajo se za naprej. Te spremembe še niso potrjene s strani EU.]

Spremembe utrjujejo načelo iz MRS 40 – Naložbene nepremičnine glede prenosov v naložbene nepremičnine ali iz njih, tako da zdaj določa, da se takšen prenos opravi samo, če pride do spremembe pri uporabi nepremičnine. V skladu s spremembami se prenos opravi, kadar in zgolj kadar pride do dejanske spremembe v uporabi – tj. sredstvo začne ali preneha ustrezati opredelitvi pojma naložbena nepremičnina, o spremembi uporabe pa obstajajo dokazila. Zgolj sprememba namena posloводства ni razlog za prenos.

Skupina predvideva, da spremembe na dan prve uporabe ne bodo pomembno vplivale na njene računovodske izkaze, saj skupina prenese nepremičnino v naložbene nepremičnine ali iz njih samo, kadar pride do dejanske spremembe v uporabi nepremičnine.

OPMSRP 22 – Transakcije v tujih valutah in predujmi [Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje. Ta določila še niso potrjena s strani EU.]

V pojasnilu je razjasnjeno, kako določiti datum transakcije za namen določitve menjalnega tečaja, ki se uporabi ob začetnem pripoznanju s tem povezanega sredstva, odhodka ali prihodka (ali njegovega dela) ob odpravi pripoznanja nedenarnega sredstva ali nedenarne obveznosti v zvezi z danim ali prejetim predujmom v tuji valuti. V takšnem primeru je datum transakcije enak datumu, na katerega podjetje najprej pripozna nedenarno sredstvo ali nedenarno obveznost v zvezi z danim ali prejetim predujmom.

Skupina predvideva, da pojasnilo na dan prve uporabe ne bo pomembno vplivalo na njene računovodske izkaze, saj skupina ob začetnem pripoznanju nedenarnih sredstev ali nedenarnih obveznosti v zvezi z danimi ali prejetimi predujmi uporablja menjalni tečaj, ki je v veljavi na dan transakcije.

Letne izboljšave

Cikel letnih izboljšav MSRP 2014–2016 je bil objavljen 8. decembra 2016 in uvaja spremembe dveh standardov ter posledične spremembe drugih standardov in pojasnil, ki imajo za posledico računovodske spremembe za namene predstavljanja, pripoznavanja ali merjenja. Spremembe MSRP 12 – Razkritje deležev v drugih podjetjih veljajo za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2017 ali pozneje, spremembe MRS 28 – Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige pa veljajo za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.

4. Določanje poštene vrednosti

Glede na računovodske usmeritve skupine in razčlenitve je v nekaterih primerih potrebna določitev poštene vrednosti tako finančnih kot tudi nefinančnih sredstev in obveznosti. Poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja oziroma poročanja je skupina določila po metodah, ki so opisane v nadaljevanju. Kjer so v zvezi s predpostavkami za določitev poštenih vrednosti potrebna dodatna pojasnila, so ta navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oziroma obveznosti skupine.

Naložbene nepremičnine

Pri naložbenih nepremičninah je potrebno letno razkrivati pošteno vrednost. Skupina zato enkrat letno ugotavlja pošteno vrednost s pomočjo zunanjih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin. Za podlago ocene vrednosti je upoštevana poštena vrednost definirana kot cena, ki bi bila prejeta za prodajo sredstva ali plačana za prenos v urejenem poslu med tržnimi udeleženci na dan merjenja. Pri oceni vrednosti je preverjena primernost uporabe vseh metod za ocenjevanje vrednosti lastninskih pravic: metoda tržnih primerjav, na donosu zasnovan način in nabavnovrednostni način.

Naložbe, razpoložljive za prodajo

Poštena vrednost finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo, ki kotirajo na borzi je določena na podlagi zaključnega borznega tečaja na datum poročanja.

Poslovne in druge terjatve

Kratkoročne poslovne terjatve niso diskontirane zaradi kratkoročnosti, so pa upoštewane slabitve na pošteno vrednost.

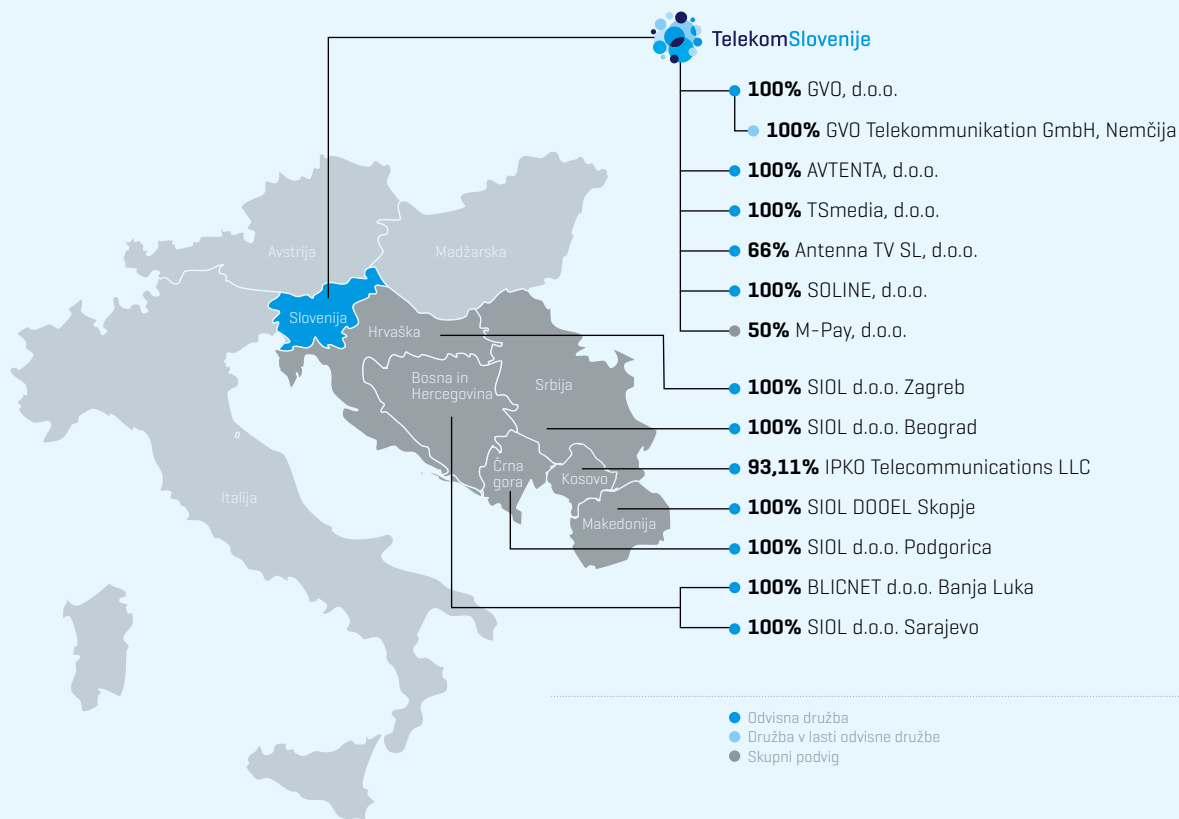
Finančne obveznosti

Finančne obveznosti iz naslova obveznic se za potrebe poročanja določi na osnovi borznega tečaja na dan poročanja.

5. Sestava Skupine Telekom Slovenije

Odvisne družbe in skupni podvig¹

Skupino Telekom Slovenije sestavljajo matična družba Telekom Slovenije in naslednje odvisne družbe ter skupni podvig:

¹ GRI GS 102-45

Odvisne družbe

Naziv	Naslov	Država	Dejavnost	Davčna stopnja	Delež glasovnih pravic v %		Knjigovodska vrednost kapitala na		Poslovni izid	
					31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015		
SLOVENIJA										
1	GVO, gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij, d. o. o.	Slovenija	gradbena in vzdrževalna dela na telekomunikacijskem kabelskem omrežju	17%	100%	100%	18.988	16.982	2.120	941
2	Avtentia, napredne poslovne rešitve, d. o. o.	Slovenija	sistemske in integrator	17%	100%	100%	1.749	1.580	175	56
3	TSmedia, medijske vsebine in storitve, d. o. o.	Slovenija	multimedijske in internetne vsebine	17%	100%	100%	-2.939	-1.397	-1.592	-5.780
4	SOLINE Pridelava soli, d. o. o.	Slovenija	pridelava soli ter ohranjanje in upravljanje krajinskega parka	17%	100%	100%	2.666	2.909	-233	-283
5	Debitel, d. *	Slovenija	telekomunikacijske storitve	17%	100%	0%	0	6.391	0	-86
6.	Antenna TV SL, d. o. o. **	Slovenija	televizijska dejavnost	17%	66%	49%	-1.650	-26.586	-13.074	-11.628
TUJINA										
6	IPKO Telecommunications, LLC	Kosovo	telekomunikacijske storitve	10%	93%	93%	-4.472	1.531	-6.003	-3.487
7	Blicnet d. o. o., Banja Luka	Bosna in Hercegovina	telekomunikacijske storitve	10%	100%	100%	15.038	13.871	1.167	740
8	ONE, d. o. o., Skopje ***	Makedonija	telekomunikacijske storitve	10%	0%	0%	0	19.289	0	-3.902
9	Digi Plus Multimedia, d. o. o. e. l., Skopje ***	Makedonija	storitve digitalne televizije	10%	0%	0%	0	315	0	-31
10	SIOL, d. o. o., Zagreb	Hrvaška	telekomunikacijske storitve	20%	100%	100%	610	584	20	70
11	SIOL, d. o. o., Sarajevo	Bosna in Hercegovina	telekomunikacijske storitve	10%	100%	100%	1.747	1.725	22	47
12	SIOL, d. o. o., Podgorica	Črna gora	telekomunikacijske storitve	9%	100%	100%	2.701	2.640	61	-28
13	SIOL, d. o. o., Skopje	Makedonija	telekomunikacijske storitve	10%	100%	100%	1.195	1.073	129	66
14	SIOL, d. o. o., Palilula, Beograd	Srbija	telekomunikacijske storitve	15%	100%	100%	225	160	65	60
15	GVO Telecommunication GmbH	Nemčija	gradbena in vzdrževalna dela na telekomunikacijskem omrežju	15%	100%	100%	-58	-55	-3	-2

* vključeno v skupino od 1. 10. 2015 dalje, na 1. 1. 2016 družba pripojena družbi Telekom Slovenije, d. d.

** vključeno v skupino na dan 31. 12. 2016

*** vključeno v skupino do 31. 7. 2015

Pridružene družbe in skupni podvig

Naziv	Naslov	Država	Dejavnost	Davčna stopnja	Delež v kapitalu v %	Delež glasovalnih pravic v %	Delež glasovalnih pravic v %	Knjigovodska vrednost kapitala na		Poslovni izid	
								31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
1.	M-Pay, Družba za mobilno plačevanje, storitve in trgovino, d. o. o.	Slovenija	obdelava mobilnih plačil	17%	50%	50%	50%	243	234	9	10
2.	SETCCE, d. o. o.****	Slovenija	raziskovalna in razvojna dejavnost na drugih področjih naravoslovja in tehnologije	17%	0%	0%	36%	446	491	-39	25

**** vključeno v skupino do 30. 11. 2016

V družbi IPKO ima Telekom Slovenije 100% ekonomsko lastništvo zaradi dogovora o nakupu preostalega deleža z manjšinskimi lastniki. Skupina ekonomsko obvladuje družbo IPKO, zato v uskupinjenih izkazih ne izkazuje obveznosti do manjšinskih lastnikov.

Na koncu poročevalskega obdobja ima Skupina Telekom Slovenije naložbo v skupni podvig, in sicer 50% lastniški delež v družbi M-Pay, ki je družba za mobilno plačevanje, storitve in trgovino.

Naložba v skupni podvig je v izkaze Skupine Telekom Slovenije vključena po kapitalski metodi.

Spremembe v sestavi skupine

Družba Antenna TV SL

Družba TSmedia je 16. decembra 2016 dokapitalizirala pridruženo družbo Antenna TV SL v višini 144 tisoč evrov in tako postala 50,1% lastnica družbe ter pridobila kontrolni vpliv v družbi. S tem je skupina družbo Antenna TV SL prerazvrstila iz pridružene družbe v odvisno družbo in jo na dan 31. 12. 2016 vključila v uskupinjene izkaze. Do 31. 12. 2016 je bila družba Antenna TV SL v uskupinjenih izkazih upoštevana po kapitalski metodi.

Telekom Slovenije je 21. decembra 2016 od odvisne družbe TSmedia po knjigovodski vrednosti odkupil 50,1% delež v Antenna TV SL. Telekom Slovenije je nato družbo Antenna TV SL dokapitaliziral s stvarnimi vložki v višini 17.813 tisoč evrov. Pri dokapitalizaciji s stvarnimi vložki je sodeloval tudi drugi lastnik. Telekom je z dodatno denarno dokapitalizacijo v višini 3.460 tisoč evrov postal lastnik 66% deleža v družbi Antenna TV SL.

Družba Setcce

Skupina Telekom Slovenije je 8. decembra 2016 podpisala pogodbo o prodaji svojega deleža v pridruženi družbi Setcce. Družba je bila v uskupinjene izkaze vključena do novembra 2016.

6. Poročanje po segmentih

Razkritja poslovanja po segmentih temeljijo na sistemu notranjega poročanja, ki ga poslovodstvo uporablja pri odločanju. Za poročanje po segmentih je kot merilo uporabljen sedež opravljanja dejavnosti – tako skupina poslovanje predstavlja v dveh segmentih, in sicer Slovenija ter druge države.

Slovenija – v ta segment so zajete vse družbe, katerih sedež je v Sloveniji, zajema pa predvsem dejavnost na področju telekomunikacijskih storitev fiksne in mobilne telefonije, izgradnjo in vzdrževanje telekomunikacijskega omrežja, ponudbo multimedijskih ter internetnih storitev in vsebin ter digitalno televizijo. V ta segment so zajete naslednje družbe: Telekom Slovenije, GVO, Avtenta, TSmedia, Soline in družba Antenna TV SL, družba M-Pay pa je skupni podvig.

Druge države – zajete so vse preostale družbe v skupini, in sicer IPKO, Blicnet, SiOL Zagreb, SiOL Sarajevo, SiOL Podgorica, SiOL Skopje, SiOL Beograd in GVO Telekommunikation GmbH. Glavna dejavnost tega segmenta je ponujanje telekomunikacijskih storitev.

Prodaja med segmenti se opravlja po tržnih vrednostih. V postopku uskupinjevanja so izločeni vsi medsebojni posli, ki so zajeti med izločitvami in prilagoditvami.

Skupina ne razkriva finančnih prihodkov in odhodkov po segmentih, saj financiranje skupine poteka centralno, na ravni matične družbe. Razkritje o prihodkih zunanjih strank za vsak izdelek in storitev ali vsako skupino podobnih izdelkov in storitev je opisano v pojasnilu 7, Čisti prihodki od prodaje.

Računovodske usmeritve segmentov so enake računovodskim usmeritvam skupine, ki so opisane v poglavju 3.

Poslovna segmenta 2016

v tisoč EUR	Slovenija	Druge države	Izločitve in prilagoditve	Uskupinjeno
Prodaja kupcem	634.077	67.671	0	701.748
Prodaja med segmenti	63.070	23.082	-86.152	0
Prihodki po segmentih skupaj	697.147	90.753	-86.152	701.748
Drugi prihodki	8.897	1.024	-488	9.433
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	-69.691	-1.094	8.481	-62.304
Stroški materiala in energije	-19.132	-2.049	6.475	-14.706
Stroški storitev	-311.927	-51.928	62.453	-301.402
Stroški dela	-116.168	-7.335	7.450	-116.053
Amortizacija	-138.313	-26.145	1.316	-163.142
Drugi odhodki poslovanja	-17.705	-618	871	-17.452
Skupaj odhodki poslovanja	-672.936	-89.169	87.046	-675.059
Dobiček iz poslovanja za posamezni segment	33.108	2.608	406	36.122
Delež poslovnega izida pridruženih družb in skupnih podvigov	-6.415			-6.415
Finančni prihodki				23.557
Finančni odhodki				-19.396
Dobiček pred obdavčitvijo				33.868
Davek iz dobička				-541
Odloženi davki				6.613
Čisti dobiček poslovnega leta				39.940

Drugi podatki po segmentih – stanje 31. 12. 2016

v tisoč EUR	Slovenija	Druge države	Izločitve in prilagoditve	Uskupinjeno
Sredstva segmenta poročanja	1.421.016	163.468	-217.065	1.367.419
Slabitve in odpisi nefinančnih sredstev segmenta	4.785	161		4.946
Neodpisana vrednost dobrega imena	3.603	580		4.183
Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige z uporabo kapitalske metode	-9			-9
Investicije v neopredmetena sredstva	67.187	2.751		69.938
Investicije v opredmetena osnovna sredstva	73.209	12.624		85.833
Obveznosti segmenta poročanja	667.564	145.878	-151.885	661.557

Čisti prihodki po segmentih v letu 2016

v tisoč EUR	Slovenija	Druge države	Izločitve in prilagoditve	Uskupinjeno
Mobilni segment končni trg	235.067	31.834	-988	265.913
Fiksni segment končni trg	196.507	33.749	-1.000	229.256
Novi viri prihodkov	2.017			2.017
Veleprodajni trg	188.898	24.935	-30.742	183.091
Drugi prihodki in trgovsko blago	74.658	235	-53.422	21.471
Skupaj čisti prihodki od prodaje	697.147	90.753	-86.152	701.748

Poslovna segmenta 2015 – prilagojeno*

v tisoč EUR	Slovenija	Druge države	Izločitve in prilagoditve	Uskupinjeno
Prodaja kupcem	629.067	99.212	0	728.279
Prodaja med segmenti	51.526	33.795	-85.321	0
Prihodki po segmentih skupaj	680.593	133.007	-85.321	728.279
Drugi prihodki	17.315	1.930	-1.582	17.663
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	-69.626	-2.414	6.554	-65.486
Stroški materiala in energije	-16.465	-3.173	3.326	-16.312
Stroški storitev	-301.484	-83.246	70.369	-314.361
Stroški dela	-124.051	-10.390	4.226	-130.215
Amortizacija	-127.222	-30.494	2.161	-155.555
Drugi odhodki poslovanja	-10.983	-2.821	616	-13.188
Skupaj odhodki poslovanja	-649.831	-132.538	87.252	-695.117
Dobiček iz poslovanja za posamezni segment	48.077	2.399	349	50.825
Delež poslovnega izida pridruženih družb in skupnih podvigov	-6.271			-6.271
Finančni prihodki				39.224
Finančni odhodki				-18.805
Dobiček pred obdavčitvijo				64.973
Davek iz dobička				-243
Odloženi davki				3.829
Čisti dobiček poslovnega leta				68.559

* Prilagoditve so razkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitev.

Drugi podatki po segmentih – stanje 31. 12. 2015 – prilagojeno*

v tisoč EUR	Slovenija	Druge države	Izločitve in prilagoditve	Uskupinjeno
Sredstva segmenta poročanja	1.386.767	262.736	-327.936	1.321.567
Slabitve in odpisi nefinančnih sredstev segmenta	3.878	275		4.153
Neodpisana vrednost dobrega imena	3.603	580		4.183
Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige z uporabo kapitalne metode	14			14
Investicije v neopredmetena sredstva	37.807	7.762		45.569
Investicije v opredmetena osnovna sredstva	67.923	17.126		85.049
Obveznosti segmenta poročanja	641.041	221.046	-242.247	619.840

* Prilagoditve so razkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitev.

Čisti prihodki po segmentih v letu 2015 – prilagojeno*

v tisoč EUR	Slovenija	Druge države	Izločitve in prilagoditve	Uskupinjeno
Mobilni segment končni trg	245.391	52.353	-2.789	294.955
Fiksni segment končni trg	200.890	39.806	-2.871	237.825
Novi viri prihodkov	1.484			1.484
Veleprodajni trg	177.414	39.895	-42.982	174.327
Drugi prihodki in trgovsko blago	55.414	953	-36.679	19.688
Skupaj čisti prihodki od prodaje	680.593	133.007	-85.321	728.279

* Prilagoditve so razkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitev.

7. Čisti prihodki od prodaje

v tisoč EUR	2016	2015 – prilagojeno*
Mobilni segment končni trg	265.913	294.955
Fiksni segment končni trg	229.256	237.825
Novi viri prihodkov	2.017	1.484
Veleprodajni trg	183.091	174.327
Drugi prihodki in trgovsko blago	21.471	19.688
Skupaj čisti prihodki od prodaje	701.748	728.279

* Prilagoditve so razkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitve.

Čisti prihodki od prodaje so v letu 2016 dosegli 701.748 tisoč evrov, kar je manj od doseženih v letu 2015, vendar je ob tem potrebno upoštevati, da prihodki iz leta 2015 niso neposredno primerljivi, saj je bila družba One vključena v skupino do 31. 7. 2015 (s 44.138 tisoč evrov čistih prihodkov od prodaje), kar vpliva na vse segmente prihodkov. Ob primerjavi doseženih prihodkov v letu 2015 brez družbe One so doseženi čisti prihodki leta 2016 višji od prihodkov v letu 2015 brez družbe One.

Na **mobilnem segmentu končni trg** so prihodki nižji zaradi nižjih prihodkov od mobilnih naročnikov (prehod na nove, za naročnike ugodnejše pakete z vključenimi vsebinami) in predplačnikov. Prihodki od prodaje mobilnega trgovskega blaga so na ravni doseženih v letu 2015.

Prihodki na **fiksnem segmentu končni trg** so nižji zaradi pričakovanega upadanja prihodkov klasične govorne telefonije [ki je posledica upadanja klasičnih priključkov in nadomeščanja s cenejšo IP-telefonijo]. Tega padca ni uspela kompenzirati niti rast prihodkov IT-storitev, ki so višji predvsem zaradi visoke rasti prihodkov od upravljanja celovitih IT rešitev in storitev v oblaku.

Med novimi **viri prihodkov** evidentiramo prihodke finančnih storitev in energetike, ki so v letu 2016 višji od doseženih v predhodnem letu.

Prihodki na **veleprodajnem trgu** so bili višji od doseženih v letu 2015. Na domačem trgu so višji prihodki zaradi več priključkov na širokopasovnem in razvezanem dostopu, nacionalnem sledenju, pa tudi zaradi več klicev v mobilno omrežje Telekoma Slovenije. Zaradi pripojitve družbe Debitel pa poslovanje z njim ni več evidentirano kot veleprodajno, zato prihodki niso neposredno primerljivi z doseženimi v letu 2015. V tujini na nižje prihodke vplivajo tudi nižji prihodki dohodnih klicev na Kosovu zaradi vedno večje uporabe brezplačnih spletnih govornih aplikacij. Rast prihodkov na mednarodnem trgu pa je rezultat višjih prihodkov od tranzita mednarodnega prometa, zakupov kapacitet in mednarodnega dohodnega prometa na račun 'A number' obračuna dohodnih klicev iz tujine. Največji delež stroškov mednarodnega prometa je z operaterji v Avstriji, Nemčiji in Belgiji.

Drugi prihodki in trgovsko blago so višji predvsem zaradi višjih prihodkov od materiala ter drugih, ne-TK-storitev.

8. Drugi prihodki iz poslovanja

v tisoč EUR	2016	2015
Prihodki od odprave rezervacij	2.675	5.265
Prihodki od prejetih državnih in drugih pomoči	867	2.664
Dobiček pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev	453	4.485
Prevrednotovalni poslovni prihodki	32	328
Drugi prihodki	5.406	4.921
Skupaj drugi prihodki iz poslovanja	9.433	17.663

Prihodki od odprave rezervacij se nanašajo predvsem na odpravo rezervacij za tožbe.

Pretežni del dobička pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2015 je bil realiziran s prodajo optičnega omrežja.

Drugi prihodki se nanašajo na pogodbene kazni, sodne stroške.

9. Stroški storitev

v tisoč EUR	2016	2015 - prilagojeno*
Stroški telekomunikacijskih storitev	135.099	128.473
• Medomrežno povezovanje	35.559	27.884
• Roaming	8.247	11.436
• Mednarodni obračun	90.565	84.976
• Druge telekomunikacijske storitve	728	4.177
Stroški zakupa vodov	10.660	9.131
Stroški multimedijjskih vsebin	21.042	26.582
Stroški prodajnih vzpodbud	17.539	23.126
Stroški prodajnih provizij	4.004	4.873
Stroški vzdrževanja opredmetenih osnovnih sredstev	25.590	28.956
Stroški najema opredmetenih osnovnih sredstev	13.321	15.908
Stroški sejmov, oglaševanja, sponzoriranja in reprezentance	13.742	17.139
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	11.192	12.364
Povračila stroškov v zvezi z delom	876	908
Stroški zavarovalnih premij	3.920	3.929
Stroški komunikacijskih storitev	2.924	3.417
Stroški bančnih storitev	1.135	1.849
Stroški drugih storitev	40.358	37.707
Skupaj stroški storitev	301.402	314.361

* Prilagoditve so razkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitve.

Konsolidacija poslovanja, izključitev družbe One iz popolne konsolidacije [vključena do 31. 7. 2015] ter optimizacija stroškov so vplivale, da so vsi segmenti stroškov storitev nižji, razen stroškov telekomunikacijskih storitev, ki so povezani z obsegom prometa.

Stroški vzdrževanja opredmetenih osnovnih sredstev so nižji predvsem zaradi izpogajanih nižjih stroškov vzdrževanja z zunanjimi izvajalci ter zaradi optimizacije IT-sistemov in tehnologij ter postopnega ukinjanja določenih sistemov.

Stroški najema opredmetenih osnovnih sredstev so nižji zaradi optimizacije nepremičnin.

Večji del stroškov drugih storitev predstavljajo stroški podizvajalcev, ki so višji predvsem zaradi širitve optičnega dostopovnega omrežja in zaradi pričetka del, povezanih s pridobljenim poslom vzpostavitve elektronskega cestninjenja.

10. Stroški dela

v tisoč EUR	2016	2015
Plače in nadomestila plač	95.140	99.007
Prispevki za socialno varnost	19.911	21.464
• od tega prispevki za pokojninsko zavarovanje	13.319	14.051
Drugi stroški dela	11.695	13.658
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	2.502	7.571
Usredstveni lastni proizvodi in storitve	-13.195	-11.485
Skupaj stroški dela	116.053	130.215

Na znižanje stroškov dela so vplivale tudi rezervacije za prestrukturiranje podjetja [pojasnilo 28. Rezervacije].

Od skupne vrednosti usredstvenih lastnih proizvodov in storitev v višini 14.951 tisoč evrov [v letu 2015: 13.107 tisoč evrov] jih je v stroških dela izkazanih 13.195 tisoč evrov [v letu 2015: 11.485 tisoč evrov]. Storitve, opravljene za potrebe skupine, so usredstvene med neopredmetenimi in opredmetenimi osnovnimi sredstvi [pojasnilo 15 in 16].

Struktura zaposlenih po stopnji izobrazbe

Število zaposlenih v poslovnem letu glede na dejansko izobrazbo	Začetek leta 2016	Konec 2016	Spremembe v letu 2016	Povprečno število delavcev glede na izobrazbo v letu 2016*	Povprečno število delavcev glede na izobrazbo v letu 2015*
I. stopnja	46	45	-1	46	50
II. stopnja	48	47	-1	48	58
III. Stopnja	10	17	7	14	12
IV. stopnja	304	293	-11	299	393
V. stopnja	1.267	1.153	-114	1.210	1.312
VI. stopnja	869	869	0	869	878
VII. stopnja	1.113	1.089	-24	1.101	1.252
Magistri in doktorji	146	152	6	149	164
Skupaj	3.803	3.665	-138	3.736	4.119

* izračun stanja zaposlenih z začetka in konca poročevalskega obdobja

Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obdobju poročanja 2016 je bilo 3.615 delavcev [v letu 2015: 3.991 delavcev].

11. Drugi odhodki poslovanja

v tisoč EUR	2016	2015
Rezervacije	3.014	260
Izguba pri prodaji in izločitvi neopredmetenih ter opredmetenih osnovnih sredstev	1.122	1.015
Odpisi zalog	2.625	2.767
Slabitev in odpisi terjatev	7.411	5.684
Slabitev neopredmetenih in opredmetenih sredstev	2.183	1.386
Usredstveni lastni proizvodi in storitve	-1.756	-1.622
Ostali odhodki	2.853	3.698
Skupaj drugi odhodki poslovanja	17.452	13.188

Odhodki za rezervacije so v letu 2016 višji zaradi oblikovanja dodatnih rezervacij za verjetne obveznosti po tožbah [pojasnilo 28].

Med odhodki iz naslova slabitve opredmetenih in neopredmetenih sredstev je skupina pripoznala slabitev nepremičnine na Vilharjevi in Hacquetovi ulici v Ljubljani v višini 1.486 tisoč evrov [pojasnilo 16] in slabitev naložbene nepremičnine rudnik v Sečovljah v višini 610 tisoč evrov [pojasnilo 20].

12. Finančni prihodki in finančni odhodki

v tisoč EUR	2016	2015 - prilagojeno*
Prihodki iz dividend	168	175
Drugi prihodki iz deležev	106	10.676
Prihodki od obresti	2.231	2.526
Neto pozitivne tečajne razlike	576	0
Drugi finančni prihodki	20.476	25.847
Skupaj finančni prihodki	23.557	39.224
Odhodki za obresti izdanih obveznic	15.761	15.121
Odhodki za obresti	1.875	1.314
Neto negativne tečajne razlike	0	2.027
Slabitev in odpisi finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo	488	0
Slabitev in odpisi danih posojil	2	0
Drugi finančni odhodki	1.270	343
Skupaj finančni odhodki	19.396	18.805
Finančni izid	4.161	20.419
Delež v rezultatu pridruženih družb in skupnih podvigov	-6.415	-6.271

* Prilagoditve so razkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitev.

Drugi prihodki iz deležev v letu 2015 v višini 10.676 tisoč evrov in neto negativne tečajne razlike so posledica izločitve družbe ONE iz skupine.

Drugi finančni prihodki v letu 2015 in 2016 so nastali iz naslova povečanje finančne terjatve iz pogodbe o izstopu skupine iz družbe ONE.VIP, ki je bila sklenjena s Telekom Austria Group.

13. Davek iz dobička, odložene terjatve in obveznosti za davek

v tisoč EUR	2016	2015 – prilagojeno*
Davek tekočega leta	-541	-243
Odložene terjatve/obveznosti za davek	6.968	4.313
Drugi davki, ki niso izkazani v drugih postavkah	-355	-484
Skupaj davek	6.072	3.586

* Prilagoditve so razkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitev.

Med drugimi davki, ki niso izkazani v drugih postavkah, skupina izkazuje odpis davčnega odtegljaja v tujini plačanega davka.

Uskladitev med dejanskim in izračunanim odhodkom za davek z upoštevanjem efektivne davčne stopnje

v tisoč EUR	2016	2015 – prilagojeno*
Dobiček/izguba pred obdavčitvijo	33.868	64.973
Davek iz dobička, upoštevajoč predpisano davčno stopnjo	-5.758	-11.045
Neobdavčene prejete dividende	298	38
Neobdavčen dobiček od odsvojitve lastniškega deleža	9	25
Koriščenje davčne olajšave v tekočem obdobju	11.626	220
Odprava davčnih olajšav, koriščenih v prejšnjih letih	-170	-1
Sprememba davčne stopnje	3.801	0
Davčno nepriznani odhodki	-3.206	16.200
Drugo	-528	-1.851
Skupaj odhodek za davek	6.072	3.586
Efektivna davčna stopnja	0,00%	0,00%

* Prilagoditve so razkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitev.

V letu 2016 je bila izkoriščena davčna olajšava v višini 11.626 tisoč evrov. V letu 2015 davčne olajšave niso bile koriščene zaradi davčne izgube.

Neizkoriščene davčne olajšave na dan 31. 12. 2016 znašajo 29.908 tisoč evrov.

Skupina v letu 2016 ni oblikovala odloženih terjatev za davek v višini 2.358 tisoč evrov [v letu 2015 1.316 tisoč evrov], ki izhajajo predvsem iz naslova davčnih izgub družb v skupini.

V letu 2016 se je spremenil Zakon o davku od dohodka pravnih oseb v Sloveniji [Ur. list RS 68/2016], ki je spremenil davčno stopnjo iz 17 % na 19 %. Skupina je v letu 2016 preračunala odložene davke na stopnjo 19 %. Zaradi spremembe davčne stopnje je skupina pripoznala povečanje terjatev za odložene davke v dobro poslovnega izida in povečanje obveznosti za odložene davke v breme kapitala.

Terjatve za odložene davke

v tisoč EUR	2016	2015 – prilagojeno*	Prek poslovnega izida
Neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva	14.744	10.027	4.717
Finančne naložbe	970	785	185
Terjatve iz poslovanja	7.001	5.567	1.434
Davčna izguba	11.494	10.284	1.210
Rezervacije	1.932	2.338	-406
Odložene terjatve za davek	36.141	29.001	7.140

* Prilagoditve so razkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitev.

Obveznosti za odložene davke

v tisoč EUR	2016	2015 – prilagojeno*	Prek poslovnega izida	Prek vseobsegajočega donosa
Neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva	1.121	947	-174	0
Finančne naložbe	159	193	0	34
Odložene obveznosti za davek	1.280	1.140	-174	34

* Prilagoditve so razkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitev.

Gibanje terjatev za odložene davke

v tisoč EUR	Terjatve za odložene davke
Stanje 1. 1. 2015	24.843
Sprememba računovodske usmeritve in popravek napake	-735
Stanje 1.1.2015 – prilagojeno*	24.108
Povečanje v poslovnih združitvah	441
Odprava/Črpanje	-7.448
Oblikovanje	11.900
Stanje 31. 12. 2015	29.001
Odprava/Črpanje	-4.436
Oblikovanje	7.775
Preračun davčne stopnje 19 %	3.801
Stanje 31. 12. 2016	36.141

* Prilagoditve so razkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitev.

14. Dobiček na delnico

Osnovni čisti dobiček na delnico je izračunan tako, da čisti dobiček obračunskega obdobja, ki pripada navadnim delničarjem, delimo s tehtanim povprečnim številom v obračunskem obdobju uveljavljajočih se navadnih delnic.

Tehtano povprečno število uveljavljajočih se navadnih delnic se izračuna iz podatkov o številu uveljavljajočih se navadnih delnic ob upoštevanju morebitnih odkupov in prodaj znotraj obdobja ter ob upoštevanju časa, v katerem so bile delnice udeležene pri ustvarjanju dobička.

Popravljeni čisti dobiček na delnico se ne izračunava, saj družba nima popravljanih potencialnih rednih delnic.

v tisoč EUR	2016	2015 – prilagojeno*
Čisti poslovni izid, namenjen razdelitvi delničarjem, lastnikom navadnih delnic matične družbe	39.940	68.559
Tehtano povprečno število navadnih delnic za dobiček na delnico	6.505.478	6.505.478
Dobiček na delnico	6,14	10,54

* Prilagoditve so razkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitev

Tehtano povprečno število navadnih delnic

v tisoč EUR	2016	2015
Tehtano povprečno število navadnih delnic za dobiček na delnico	6.535.478	6.535.478
Manj lastne delnice družbe	-30.000	-30.000
Skupaj	6.505.478	6.505.478

15. Neopredmetena sredstva

Koncesije in licence

Koncesije praviloma predstavljajo pravice do uporabe frekvence spektra GSM, UMTS in LTE mobilne telefonije na področju Republike Slovenije ter GSM na Kosovu v skupnem znesku 101.434 tisoč evrov [v letu 2015: 76.899 tisoč evrov]. Dobe trajanja posameznih koncesij so razkrite v pojasnilu 41, v tabeli Koncesije za storitve mobilne telefonije.

Ostale licence se nanašajo na licence za uporabo računalniških programov.

Neodpisane vrednosti pridobljenih koncesij 31. 12. 2016 znašajo: v Sloveniji za UMTS 19.777 tisoč evrov [v letu 2015: 23.792 tisoč evrov], za GSM 35.192 tisoč evrov [v letu 2015: 153 tisoč evrov] ter za LTE 22.159 tisoč evrov [v letu 2015 23.943 tisoč evrov]. Na Kosovu neodpisana vrednost koncesij za GSM znaša 24.306 tisoč evrov [v letu 2015: 29.011 tisoč evrov].

Telekom Slovenije je v letu 2014 kupil koncesijo za GSM-frekvenco v višini 37.705 tisoč evrov, ki bo v uporabi 15 let, in sicer od januarja 2016 dalje [v letu 2015 opredeljena kot sredstvo v izgradnji].

Med koncesijami in licencami skupina izkazuje tudi programske pravice.

Dobro ime v višini 3.603 tisoč evrov in poštena vrednost liste kupcev v višini 4.272 tisoč evrov sta nastali pri prevzemu družbe Debitel, d. d., v letu 2015.

Dobro ime v višini 580 tisoč evrov pa je nastalo pri prevzemu družb KI-SISTEMI kompjuterski inženjering [v višini 187 tisoč evrov], Netkom, Banja Luka [v višini 373 tisoč evrov] ter PROFEL i Pavič-Mamič Tatjana [v višini 20 tisoč evrov].

Skupina je opravila test slabitve liste kupcev, nastale iz prevzema družbe Debitel. Za oceno vrednosti je bila uporabljena metoda presežnih donosov in ocenjena vrednost pri uporabi. V okviru izbrane metode se za vsa pripoznana sredstva opredeli donos, ki naj bi ga ta sredstva ustvarjala in prinašala lastnikom. Na podlagi te metode je vrednost baze naročnikov ocenjena na 5.045 tisoč evrov z razponom ocene med 4.775 tisoč evrov in 5.320 tisoč evrov. Uporabljena diskontna stopnja je bila 8,99 %, zahtevana donosnost sredstev v višini 10,79 % in zahtevana donosnost obratnega kapitala v višini 3,3 %. Ugotovljeno je bilo, da nadomestljiva vrednost liste kupcev presega knjigovodske vrednosti, zato ni potrebe po slabitvi. Ker skupina ni zaznala znamenj slabitev liste kupcev, tudi ni zaznala znakov slabitve dobrega imena.

Opravljen je bil test slabitve dobrega imena, nastalega s prevzemom družb KI-SISTEMI kompjuterski inženjering, Netkom, Banja Luka ter PROFEL i Pavič-Mamič Tatjana. Izračuni temeljijo na projekcijah bodočih denarnih tokov omenjenih družb za obdobje od 2017 do 2021. Glavni uporabljeni predpostavki pri izračunu sta pričakovana stopnja rasti v višini 2 % in diskontna stopnja v višini 15 %. Ugotovljeno je bilo, da nadomestljiva vrednost denar ustvarjajočih enot presega njihovo knjigovodsko vrednost, zato ni potrebe po oslabitvi dobrega imena.

Družbe v skupini na neopredmetenih sredstvih nimajo omejene lastninske pravice, prav tako pa sredstva niso predmet obremenitve.

Na 31. 12. 2016 družbe v skupini izkazujejo pogodbene obveze za neopredmetena sredstva v višini 4.598 tisoč evrov [v letu 2015: 2.629 tisoč evrov], ki se nanašajo na vzpostavitev računalniških sistemov in na licence za računalniške programe.

Gibanje neopredmetenih sredstev 2016

v tisoč EUR	Dobro ime	Koncesije in licence	Prodajne provizije	Računalniški programi	Druge neopredmetena sredstva	Neopredmetena sredstva v izgradnji	Drugo	Skupaj
Nabavna vrednost								
Stanje 1. 1. 2016	108.156	285.232	15.690	123.061	47.824	57.290	61	637.314
Povečanja	0	731	0	505	1	58.917	0	60.154
Osnovna sredstva, ustvarjena v skupini	0	0	0	0	0	3.552	0	3.552
Povečanje v poslovnih združitvah	1.200	0	0	0	4.792	9	230	6.232
Prenosi v uporabo	0	62.444	9.825	14.671	4.582	-91.522	0	0
Zmanjšanja	0	-19.338	0	-1.759	-15	0	0	-21.112
Odpisi	0	-124	0	-3	0	0	0	-127
Drugi prenosi*	0	318	0	1.313	0	-865	-23	743
Stanje 31. 12. 2016	109.356	329.263	25.515	137.788	57.184	27.381	268	686.756
Popravek vrednosti								
Stanje 1. 1. 2016	103.973	189.643	7.744	108.970	28.106	267	3	438.706
Povečanja	0	0	60	0	0	0	0	60
Povečanje v poslovnih združitvah	1.200	0	0	0	2.267	0	32	3.499
Zmanjšanja	0	-19.334	0	-1.699	-14	0	0	-21.047
Odpisi	0	-121	0	-3	0	0	0	-124
Drugi prenosi*	0	-702	0	811	550	0	2	661
Amortizacija	0	29.208	8.166	13.244	2.625	0	1	53.244
Stanje 31. 12. 2016	105.173	198.694	15.970	121.323	33.534	267	38	474.999
Neodpisana vrednost								
Stanje 1. 1. 2016	4.183	95.589	7.946	14.091	19.718	57.023	58	198.608
Stanje 31. 12. 2016	4.183	130.569	9.545	16.465	23.650	27.114	230	211.757

* V okviru drugih prenosov so zajeti prenosi med neopredmetenimi sredstvi in opredmetenimi osnovnimi sredstvi, prenosi med skupinami sredstev ter prenosi v zaloge.

Gibanje neopredmetenih sredstev 2015 – prilagojeno *

v tisoč EUR	Dobro ime	Koncesije in licence	Prodajne provizije	Računalniški programi	Druga neopredmetena sredstva	Neopredmetena sredstva v izgradnji	Drugo	Skupaj
Nabavna vrednost								
Stanje 1. 1. 2015 prvotno poročano	105.472	284.462	0	126.699	43.724	53.525	123	614.005
Vpliv spremembe računovodske usmeritve	0	0	5.017	0	0	0	0	5.017
Stanje 1. 1. 2015 – prilagojeno*	105.472	284.462	5.017	126.699	43.724	53.525	123	619.022
Razlika iz preračuna na predstavitevno valuto	0	38	0	1	0	1	0	40
Povečanja	0	6.267	0	576	3	26.241	0	33.087
Osnovna sredstva, ustvarjena v skupini	0	0	0	0	0	4.837	0	4.837
Povečanje v poslovnih združitvah	3.603	0	3.730	1.624	5.621	0	0	14.578
Prenosi v uporabo	0	6.520	7.030	10.518	124	-24.192	0	0
Zmanjšanja	-919	-1.400	-87	-16.937	-8	-15	0	-19.366
Odpisi	0	-6.680	0	-478	-1.640	-241	0	-9.039
Drugi prenosi**	0	-3.975	0	1.058	0	-2.866	-62	-5.845
Stanje 31. 12. 2015 – prilagojeno*	108.156	285.232	15.690	123.061	47.824	57.290	61	637.314
Popravek vrednosti								
Stanje 1. 1. 2015 prvotno poročano	104.892	179.227	0	113.896	28.182	267	4	426.468
Vpliv spremembe računovodske usmeritve	0	0	685	0	0	0	0	685
Stanje 1. 1. 2015 – prilagojeno*	104.892	179.227	685	113.896	28.182	267	4	427.153
Razlika iz preračuna na predstavitevno valuto	0	7	0	1	0	0	0	8
Povečanje v poslovnih združitvah	0	0	2.832	1.613	0	0	0	4.445
Zmanjšanja	-919	-2.347	-87	-16.964	-21	0	0	-20.338
Odpisi	0	-6.628	30	-228	-1.640	0	0	-8.466
Drugi prenosi**	0	-4.171	0	-2.600	0	0	-4	-6.775
Amortizacija	0	23.555	4.284	13.252	1.585	0	3	42.679
Stanje 31. 12. 2015 – prilagojeno*	103.973	189.643	7.744	108.970	28.106	267	3	438.706
Neodpisana vrednost								
Stanje 1. 1. 2015 prvotno poročano	580	105.235	0	12.803	15.542	53.258	119	187.537
Stanje 1. 1. 2015 – prilagojeno*	580	105.235	4.332	12.803	15.542	53.258	119	191.869
Stanje 31. 12. 2015 – prilagojeno*	4.183	95.589	7.946	14.091	19.718	57.023	58	198.608

* Prilagoditve so razkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitve.

** V okviru drugih prenosov so zajeti prenosi med neopredmetenimi sredstvi in opredmetenimi osnovnimi sredstvi, prenosi med skupinami sredstev ter prenosi v zaloge.

16. Opredmetena osnovna sredstva

Pomembnejša povečanja opredmetenih osnovnih sredstev v uporabi v letu 2016 se nanašajo predvsem na izgradnjo in posodobitev kableskega omrežja, pridobitev kableske kanalizacije ter telekomunikacijske in druge opreme. Med drugo opremo so zajeti modemi, setup-boxi, ostala oprema pri naročnikih, pohištvo, avtomobili in ostala oprema.

Povečanja z notranjim razvijanjem se nanašajo na storitve, ki so opravljene za skupino in se nanašajo predvsem na montažo baznih postaj ter modemov.

Družbe v skupini na opredmetenih osnovnih sredstvih nimajo omejene lastninske pravice, prav tako sredstva niso predmet obremenitve.

Pogodbene obveze za opredmetena osnovna sredstva 31. 12. 2016 znašajo 2.382 tisoč evrov (v letu 2015: 4.109 tisoč evrov) in se v največji meri nanašajo na gradnjo telekomunikacijskega omrežja.

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev 2016

v tisoč EUR	Zemljišča, zgradbe in kableska kanalizacija	Kabelsko omrežje	Telefonske centrale	Oprema za mobilno omrežje	Druga oprema	Sredstva v izgradnji	Drugo	Skupaj
Nabavna vrednost								
Stanje 1. 1. 2016	438.550	964.860	275.464	656.600	458.783	33.496	78	2.827.831
Razlika iz preračuna na predstavitveno valuto	0	0	0	0	1	0	0	1
Povečanja	58	2.893	6	3.041	3.798	63.982	0	73.778
Osnovna sredstva, ustvarjena v skupini	0	0	0	0	0	11.399	0	11.399
Povečanje v poslovnih združitvah	0	0	0	0	656	0	0	656
Prenos iz sredstev v izgradnji	6.885	12.908	3.938	6.696	35.087	-65.513	0	1
Zmanjšanja	-1.092	-17	-443	-13.472	-14.707	-384	0	-30.115
Odpisi	-1.427	-1	-1.256	-31.419	-34.707	-71	0	-68.881
Drugi prenosi*	10	2.059	176	4.398	-323	-7.247	76	-851
Stanje 31. 12. 2016	442.984	982.702	277.885	625.844	448.588	35.662	154	2.813.819
Popravek vrednosti								
Stanje 1. 1. 2016	140.929	766.880	263.944	545.586	378.022	11.390	0	2.106.751
Razlika iz preračuna na predstavitveno valuto	0	0	0	0	6	0	0	6
Povečanja	195	0	2	152	82	0	0	431
Povečanja v poslovnih združitvah	0	0	0	0	402	0	0	402
Zmanjšanja	-137	-3	-417	-13.293	-12.318	0	0	-26.168
Odpisi	-1.427	-1	-1.256	-31.413	-34.650	0	0	-68.747
Slabitev	1.486	0	0	0	0	0	0	1.486
Amortizacija	15.362	24.348	3.715	34.720	31.687	0	0	109.832
Drugi prenosi*	1	-6	6	-59	-256	0	0	-314
Stanje 31. 12. 2016	156.409	791.218	265.994	535.693	362.975	11.390	0	2.123.679
Neodpisana vrednost								
Stanje 1. 1. 2016	297.621	197.980	11.520	111.014	80.761	22.106	78	721.080
Stanje 31. 12. 2016	286.575	191.484	11.891	90.151	85.613	24.272	154	690.140

* V okviru drugih prenosov so zajeti prenosi med neopredmetenimi sredstvi in opredmetenimi osnovnimi sredstvi, prenosi med skupinami sredstev ter prenosi v zaloge.

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev 2015

v tisoč EUR	Zemljišča, zgradbe in kabelska kanalizacija	Kabelsko omrežje	Telefonske centrale	Oprema za mobilno omrežje	Druga oprema	Sredstva v izgradnji	Drugo	Skupaj
Nabavna vrednost								
Stanje 1. 1. 2015	432.317	951.661	276.866	661.289	472.696	48.117	119	2.843.065
Razlika iz preračuna na predstavitevno valuto	6	2	0	88	19	9	0	124
Povečanja	1.424	3.115	3	1.831	2.921	66.416	0	75.710
Osnovna sredstva, ustvarjena v skupini	0	0	0	0	0	8.270	0	8.270
Povečanje v poslovnih združitvah	0	0	0	0	1.067	0	2	1.069
Prenos iz sredstev v izgradnji	11.358	14.138	3.978	19.510	35.252	-84.236	0	0
Zmanjšanja	-4.811	1.203	-431	-6.379	-11.430	2.865	0	-18.983
Odpisi	-463	-116	-4.978	-20.967	-38.411	-36	0	-64.971
Drugi prenosi*	-1.281	-5.143	26	1.228	-3.331	-7.909	-43	-16.453
Stanje 31. 12. 2015	438.550	964.860	275.464	656.600	458.783	33.496	78	2.827.831
Popravek vrednosti								
Stanje 1. 1. 2015	129.985	748.760	266.010	537.566	398.090	11.390	0	2.091.801
Razlika iz preračuna na predstavitevno valuto	3	0	0	36	16	0	0	55
Povečanja	34	0	0	-27	29	0	0	36
Povečanja v poslovnih združitvah	0	0	0	0	951	0	0	951
Zmanjšanja	-4.478	-42	-403	-4.709	-9.031	0	0	-18.663
Odpisi	-462	-115	-4.976	-20.940	-38.343	0	0	-64.836
Slabitev	1	0	0	0	0	0	0	1
Amortizacija	15.870	25.697	3.313	38.301	29.642	0	0	112.823
Drugi prenosi*	-24	-7.420	0	-4.641	-3.332	0	0	-15.417
Stanje 31. 12. 2015	140.929	766.880	263.944	545.586	378.022	11.390	0	2.106.751
Neodpisana vrednost								
Stanje 1. 1. 2015	302.332	202.901	10.856	123.723	74.606	36.727	119	751.264
Stanje 31. 12. 2015	297.621	197.980	11.520	111.014	80.761	22.106	78	721.080

* V okviru drugih prenosov so zajeti prenosi med neopredmetenimi sredstvi in opredmetenimi osnovnimi sredstvi, prenosi med skupinami sredstev ter prenosi v zaloge.

Skladno z MRS 36 – Oslabitev sredstev mora skupina na dan bilance stanja preveriti, ali obstajajo pokazatelji, ki bi nakazovali, da je potrebno kakšno sredstvo oslabiti. Če tako znamenje obstaja, mora skupina oceniti nadomestljivo vrednost sredstva in sredstvo po potrebi oslabiti. Skupina je glede na načrtovano spremembo namembnosti nepremičnine na Vilharjevi in Hacquetovi ulici v Ljubljani preverila tržno vrednost obeh nepremičnin in pri tem ugotovila, da je potrebno obe nepremičnini oslabiti. Cenitev nepremičnin je opravil pooblaščen ocenjevalec nepremičnin, ki je pri oceni vrednosti uporabil metodo tržnih primerjav, ter ocenil stroške prodaje v višini 2 %. Na osnovi te cenitve je skupina oslabila obe nepremičnini in pripoznala druge odhodke iz naslova slabitve neopredmetenih in opredmetenih sredstev [pojasnilo 11] v višini 1.486 tisoč evrov.

17. Naložbe v pridružene družbe in skupne podvige

V letu 2016 je skupina prodala svoj delež v pridruženi družbi Setcce in pri tem ustvarila 104 tisoč evrov dobička od prodaje, ki jih je pripoznala med finančnimi prihodki iz deležev.

V družbi Antenna TV SL je skupina v letu 2016 dokupila delež in postala 66% lastnica. Družbo je zato na dan 31. 12. 2016 odpriznala kot pridruženo družbo in jo vključila v uskupinjene izkaze kot odvisno družbo. Pri tem je skupina ustvarila 671 tisoč evrov izgube, ki je pripoznana med drugimi finančnimi odhodki.

V Skupino Telekom Slovenije je kot skupni podvig vključena le še družba M-Pay, ki na dan 31. 12. 2016 skupaj s pripisanim dobičkom po kapitalski metodi znaša 124 tisoč evrov.

Družba ne kotira na nobeni od javnih borz vrednostnih papirjev.

18. Druge finančne naložbe

Dolgoročne finančne naložbe

v tisoč EUR	2016	2015
Naložbe v druge delnice in deleže, razpoložljive za prodajo	2.423	3.210
Skupaj finančne naložbe, razpoložljive za prodajo	2.423	3.210
Posojila podjetjem	325	5.785
Posojila zaposlencem	429	579
Skupaj dana posojila	754	6.364
Skupaj druge finančne naložbe	3.177	9.574

Vse naložbe v delnice in deleže so razporejene kot finančne naložbe, razpoložljive za prodajo.

Od skupne vrednosti v znesku 2.423 tisoč evrov se 1.454 tisoč evrov (v letu 2015: 1.453 tisoč evrov) nanaša na finančne naložbe, ki kotirajo na borzi vrednostnih papirjev in so pripoznane po pošteni vrednosti.

Ostale naložbe se vrednotijo po nabavni vrednosti, saj ne kotirajo na borzi vrednostnih papirjev in za njih skupina ne more pridobiti informacij, da bi lahko ocenila pošteno vrednost.

Finančne naložbe ne služijo kot zavarovanje in so proste bremen.

Kratkoročne finančne naložbe

v tisoč EUR	2016	2015
Druga kratkoročna posojila	474	3.109
Druge kratkoročne finančne naložbe	118.897	100.010
Depoziti pri bankah	299	237
Skupaj kratkoročne finančne naložbe	119.670	103.356

Med drugimi kratkoročnimi finančnimi naložbami skupina izkazuje terjatev iz naslova prodaje družbe ONE.VIP, v kateri ima skupina 45% delež. Kljub pomembnemu deležu pa skupina ne obvladuje družbe ONE.VIP, saj zaradi sestave poslovnih in nadzornih organov ne more vplivati na njeno poslovanje, hkrati pa skupina nima pravic do dividend in posledično nima ekonomskega vpliva.

Na datum poročanja je imela skupina pri banki vezan 1 depozit (na 31. 12. 2015: 1 depozit) v skupni višini 299 tisoč evrov (2015: 237 tisoč evrov) z zapadlostjo 91 dni (2015: 91 dni). Letna obrestna mera znaša 0,01 % (letna obrestna mera 2015: 0,05 %).

Tabela posojil

v tisoč EUR	2016	2015
Dolgoročna dana posojila	754	6.364
Dana posojila	325	5.785
Posojila zaposlencem	429	579
Kratkoročna dana posojila	474	3.109
Del dolgoročnega posojila, ki zapade v 12 mesecih – dana posojila	310	2.538
Del dolgoročnega posojila, ki zapade v 12 mesecih – posojila zaposlencem	132	170
Kratkoročna dana posojila in obresti	3	364
Kratkoročne terjatve za obresti	29	37
Stanje konec obdobja dana posojila	1.228	9.473

Zapadlost dolgoročnih in kratkoročnih posojil ter drugi podatki so razkriti v pojasnilu 40, Upravljanje finančnih tveganj.

Obrestna mera posojil, danih drugim, se giblje med 0,78 % in 5 %, obrestna mera posojil, danih zaposlencem, pa med 3,00 % in 6,23 %.

19. Ostala dolgoročna sredstva

v tisoč EUR	2016	2015
Vnaprej plačane najemnine	12.853	11.446
Dolgoročno odloženi stroški prodajnih vzpodbud	2.731	3.171
Dolgoročne poslovne terjatve	13.461	13.463
Drugi dolgoročno odloženi stroški	1.275	1.158
Skupaj ostala dolgoročna sredstva	30.320	29.238

Med dolgoročnimi poslovnimi terjatvami skupina izkazuje prodajo blaga na obroke v višini 13.181 tisoč evrov (2015: 13.226 tisoč evrov), katerih zapadlost je daljša od enega leta. Za terjatve, ki izhajajo iz plačil na obroke, se popravek vrednosti terjatev oblikuje na kratkoročnem delu.

Gibanje ostalih dolgoročnih sredstev brez dolgoročnih poslovnih terjatev in dolgoročno odloženih stroškov

v tisoč EUR	Najemnine	Prodajne vzpodbude
Stanje 1. 1. 2015	10.230	2.898
Povečanja v poslovnih združitvah	0	978
Povečanje	2.780	15.605
Prenos med stroške	-1.564	-16.310
Stanje 31. 12. 2015	11.446	3.171
Povečanja v poslovnih združitvah	237	0
Povečanje	3.169	14.620
Prenos med stroške	-1.999	-15.060
Stanje 31. 12. 2016	12.853	2.731

Vnaprej plačane najemnine predstavljajo pretežno najem prostorov in zemljišč za bazne postaje ter zakupe optičnih vlaken.

20. Naložbene nepremičnine

Gibanje naložbenih nepremičnin 2016

v tisoč EUR	Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost			
Stanje 1. 1. 2016	4.865	1.977	6.842
Zmanjšanja	0	-167	-167
Stanje 31. 12. 2016	4.865	1.810	6.675
Popravek vrednosti			
Stanje 1. 1. 2016	1.232	589	1.821
Zmanjšanja	0	-2	-2
Slabitev	340	270	610
Amortizacija	0	66	66
Stanje 31. 12. 2016	1.572	923	2.495
Neodpisana vrednost			
Stanje 1. 1. 2016	3.633	1.388	5.021
Stanje 31. 12. 2016	3.293	887	4.180

Gibanje naložbenih nepremičnin 2015

v tisoč EUR	Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost			
Stanje 1. 1. 2015	4.563	861	5.424
Povečanja	302	1.116	1.418
Stanje 31. 12. 2015	4.865	1.977	6.842
Popravek vrednosti			
Stanje 1. 1. 2015	961	387	1.348
Slabitev	271	149	420
Amortizacija	0	53	53
Stanje 31. 12. 2015	1.232	589	1.821
Neodpisana vrednost			
Stanje 1. 1. 2015	3.602	474	4.076
Stanje 31. 12. 2015	3.633	1.388	5.021

Skupina vodi naložbene nepremičnine po nabavni vrednosti.

V letu 2016 je skupina ocenila pošteno (tržno) vrednost nepremičnin v Sečovljah. Cenitev je opravil pooblaščen ocenjevalec nepremičnin na dan 15. 6. 2016. Pri oceni vrednosti se je preverila primernost uporabe vseh metod za ocenjevanje zemljišč: metoda tržnih primerjav, metoda razporejanja [allocation], metoda izločevanja [extraction], metoda zemljiškega ostanka [land residual], metoda uglavničenja [ground rent capitalisation] ter metoda razvoja zemljišča [subdivision development]. Glede na namen vrednotenja, vrste nepremičnin in razpoložljive podatke se je uporabil način [metoda] tržnih primerjav.

V skladu z opravljenimi analizami trga nepremičnin, izvedenimi načini ocene vrednosti in upoštevanjem predpostavk ter omejitev skupina ocenjuje, da znaša poštena vrednost pravic na nepremičnini na dan vrednotenja 2.992 tisoč evrov.

Skupina je na osnovi te cenitve naložbeno nepremičnino v Sečovljah slabila v višini 610 tisoč evrov in pripoznala odhodke iz naslova slabitve neopredmetenih in opredmetenih sredstev [pojasnilo 11].

Merjenje poštene vrednosti za naložbene nepremičnine je kategorizirano kot 3. nivo.

Prihodki od naložbenih nepremičnin, pripoznani v poslovnem izidu v letu 2016, znašajo 181 tisoč evrov (2015: 45 tisoč evrov). Stroške, povezane z naložbenimi nepremičninami, je skupina v izkazu poslovnega izida v letu 2016 pripoznala v višini 165 tisoč evrov (2015: 153 tisoč evrov) in jih izkazuje v stroških materiala in energije ter stroških storitev, pod postavkama stroški vzdrževanja opredmetenih osnovnih sredstev in stroški drugih storitev (pojasnilo 9) ter v postavki ostali odhodki (pojasnilo 11) v drugih odhodkih poslovanja.

21. Sredstva za odtujitev

Sredstva za odtujitev na dan 31. 12. 2016 so zemljišča in zgradbe, ki jih družbe v skupini ne nameravajo uporabljati v poslovne namene in za katere so poslovodstva družb sprejela sklep o njihovi prodaji. Ta je predvidena v naslednjih dvanajstih mesecih.

v tisoč EUR	Sredstva za odtujitev
Stanje 1. 1. 2015	95.338
Povečanja	428
Prodaja	-91.389
Prenos na opredmetena osnovna sredstva	-2.827
Slabitev	-637
Stanje 31. 12. 2015	913
Povečanja	932
Prodaja	-27
Stanje 31. 12. 2016	1.818

Sredstva za odtujitev so se v letu 2016 povečala za 932 tisoč evrov zaradi prenosa iz opredmetenih osnovnih sredstev na sredstva za odtujitev.

Znižanje sredstev za odtujitev v letu 2015 se v celoti nanaša na prodajo sredstev družb ONE in Digi Plus Multimedia.

22. Zaloge

v tisoč EUR	2016	2015
Material	11.133	9.397
Proizvodi	584	582
Trgovsko blago	11.773	17.146
Predujmi za zaloge	22	9
Skupaj zaloge	23.512	27.134

Zaloge materiala so višje zaradi zalog telekomunikacijskega materiala in opreme za modernizacijo baznih postaj.

V letu 2016 je skupina odpisala 2.625 tisoč evrov zalog (2015: 2.767 tisoč evrov). Po čisti iztržljivi vrednosti je vrednoteno za 1.601 tisoč evrov (2015: 96 tisoč evrov) materiala in 465 tisoč evrov (2015: 763 tisoč evrov) trgovskega blaga. Ostale zaloge so vrednotene po prvotni nabavni vrednosti, saj je bila nabavna vrednost teh zalog nižja od čiste iztržljive vrednosti.

23. Poslovne in druge terjatve

v tisoč EUR	2016			2015
	Bruto vrednost	Popravek vrednosti	Neto vrednost	Neto vrednost
Poslovne terjatve	142.160	-25.693	116.467	121.095
Terjatve do tujih operaterjev	23.566	-3.709	19.857	16.988
Terjatve do domačih operaterjev	20.077	-14.324	5.753	6.047
Skupaj terjatve	185.803	-43.726	142.077	144.130
Dani predujmi	2.143	0	2.143	1.478
Terjatve za DDV in druge davke	5.711	0	5.711	4.537
Druge terjatve	898	-7	891	817
Skupaj druge terjatve	8.753	-7	8.746	6.832
Skupaj poslovne in druge terjatve	194.555	-43.733	150.823	150.962

Poslovne terjatve se ne obrestujejo.

Popravek vrednosti terjatev

v tisoč EUR	2016	2015
Stanje 1. 1.	-41.013	-39.004
Pridobitev novih družb	-107	-1.541
Popravki v letu	-15.067	-17.563
Odprava popravkov	8.542	12.365
Odpisi	3.912	4.226
Tečajne razlike	0	504
Stanje konec obdobja	-43.733	-41.013

Način ocenjevanja pri oblikovanju popravka vrednosti terjatev v letu 2016 ni spremenjen.

24. Kratkoročne aktivne časovne razmejitve

v tisoč EUR	2016	2015
Odloženi stroški	11.886	8.432
Vnaprej vračunani prihodki za že opravljene storitve in dobavljeno blago [še ni računa]	8.266	5.034
Vnaprej vračunani prihodki in odloženi stroški – mednarodni obračun	15.969	10.685
Kratkoročni del prodajnih vzpodbud	11.752	10.603
Drugo	5.184	1.043
Skupaj aktivne časovne razmejitve	53.057	35.797

Odloženi stroški se nanašajo pretežno na najem prostorov za bazne postaje, zakupe vodov, vzdrževanje opreme in programov ter odložene stroške za radijske frekvence.

25. Denar in denarni ustrezniki

v tisoč EUR	2016	2015
Denarna sredstva v blagajni in na računih v banki	42.538	9.438
Kratkoročni depoziti pri bankah z zapadlostjo do treh mesecev	16	1.176
Skupaj denar in denarni ustrezniki	42.554	10.614

Denarna sredstva na računih v banki se obrestujejo po obrestnih merah bank za pozitivna stanja na računih, nočni depoziti pa po pogodbenih obrestnih merah.

Kratkoročni depoziti so sklenjeni za obdobje od enega do treh mesecev. Depoziti se obrestujejo po obrestnih merah, ki so določene za posamezno depozitno obdobje.

Skupina ima odprte kreditne linije oziroma revolving posojila za uravnavanje likvidnosti v višini 95,5 milijona evrov. Na dan 31. 12. 2016 posojila oziroma linije niso bile črpane. Skupina ima z bankami podpisane tudi pogodbe o limitu na transakcijskih računih v višini 9 milijonov evrov, ki prav tako niso bili črpani.

Kreditne linije skupina prikazuje v pojasnilu 30, Prejeta posojila.

26. Kapital in rezerve

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015 - prilagojeno*	1. 1. 2015 - prilagojeno*
KAPITAL IN REZERVE			
Vpoklicani kapital	272.721	272.721	272.721
Kapitalske rezerve	181.488	181.488	181.488
Rezerve iz dobička	238.773	218.543	218.492
Zakonske rezerve	51.612	51.612	51.561
Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	3.671	3.671	3.671
Lastne delnice in lastni poslovni deleži	-3.671	-3.671	-3.671
Statutarne rezerve	54.854	54.854	54.854
Druge rezerve iz dobička	132.307	112.077	112.077
Zadržani čisti poslovni izid	14.788	29.602	26.253
Zadržani poslovni izid preteklih let	-4.922	-38.957	22.011
Poslovni izid tekočega leta	19.710	68.559	4.242
Rezerve za poštene vrednosti finančnih instrumentov	678	943	954
Rezerve za aktuarske primanjkljaje in presežke	-1.982	-1.547	-1.152
Prevedbene rezerve	-24	-23	-1.228
Manjšinski delež	-580	0	0
Skupaj kapital in rezerve	705.862	701.727	697.528

* Prilagoditve so razkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitve.

Vpoklicani kapital

Odobreni, izdani in v celoti vplačani kapital znaša 272.721 tisoč evrov in je razdeljen na 6.535.478 navadnih imenskih kosovnih delnic. Vsaka kosovna delnica ima enak delež in pripadajoč znesek v osnovnem kapitalu.

Lastniška struktura

Delničar	31. 12. 2016		31. 12. 2015	
	Število delnic	Delež v %	Število delnic	Delež v %
Republika Slovenija	4.087.569	62,54	4.087.569	62,54
Slovenski državni holding, d. d. (SDH)	277.839	4,25	277.839	4,25
Individualni delničarji	794.839	12,16	768.131	11,75
Druge domače pravne osebe	211.488	3,24	237.996	3,64
Kapitalska družba, d. d.	365.175	5,59	365.175	5,59
Finančne družbe in skladi	445.871	6,82	500.870	7,66
Tuje pravne osebe	322.697	4,94	267.898	4,10
Lastne delnice	30.000	0,46	30.000	0,46
Skupaj	6.535.478	100	6.535.478	100,00

Stanje in gibanje kapitala sta predstavljeni v izkazu gibanja kapitala. V letu 2016 ni bilo sprememb v številu izdanih delnic.

Kapitalske rezerve ob koncu poslovnega leta 2016 znašajo 181.488 tisoč evrov in se smejo uporabiti pod pogoji in za namen, ki jih določa zakon. Kapitalske rezerve niso namenjene delitvi. Gibanje kapitalskih rezerv je vidno v izkazu gibanja kapitala.

Zakonske rezerve družbe oblikujejo tako, da skupaj s kapitalskimi rezervami znašajo 20 % njihovega osnovnega kapitala. Skupina ima na dan 31. 12. 2016 oblikovane zakonske rezerve v višini 51.612 tisoč evrov.

Kapitalske in zakonske rezerve se, v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah, lahko v presežnem znesku porabijo za povečanje osnovnega kapitala iz sredstev družbe in za kritje čiste ter prenesene izgube, če se hkrati ne uporabijo rezerve iz dobička za izplačilo dobička delničarjem.

Na 31. 12. 2016 je imela matična družba 30.000 lastnih delnic, kar predstavlja 0,46 % kapitala. Njihovo število je nespremenjeno od pridobitve v letu 2003. Lastne delnice v višini 3.671 tisoč evrov se izkazujejo kot odbitna postavka kapitala in so izkazane po nabavni vrednosti. V enaki višini se skladno z zakonskimi zahtevami oblikujejo tudi rezerve za lastne delnice.

Lastne delnice sme skupina pridobivati le po določbah 247. člena Zakona o gospodarskih družbah [ZGD-1].

Statutarne rezerve se uporabljajo za oblikovanje rezerv za lastne delnice, za kritje izgube, za povečanje osnovnega kapitala ter za kritje vseh vrst poslovnih in drugih tveganj. Družbe v skupini oblikujejo statutarne rezerve, dokler njihova višina ne doseže 20 % osnovnega kapitala posamezne družbe. Te rezerve se lahko porabijo v skladu s statutom za povečanje osnovnega kapitala, za pokrivanje tekoče in prenesene izgube, če ni mogoče pokriti te izgube z drugimi viri, ter za oblikovanje lastnih delnic, če niso na razpolago drugi viri.

Ob sestavitvi letnega poročila lahko skupina oblikuje druge rezerve iz dobička do višine 50 % čistega poslovnega izida poslovnega leta, zmanjšane za oblikovane statutarne ali zakonske rezerve. Druge rezerve iz dobička se lahko uporabijo za katere koli namene, skladno z zakonom, statutom, poslovno politiko in sklepi skupščine.

Zadržani čisti poslovni izid

Zadržani čisti poslovni izid vključuje prenesene dobičke prejšnjih let in čisti poslovni izid tekočega leta.

Na podlagi sklepa skupščine delničarjev 13. 5. 2016 se je bilančni dobiček za leto 2015 v znesku 42.254 tisoč evrov uporabil za izplačilo dividend v višini 32.527 tisoč evrov, kar predstavlja 5,00 evra na delnico. [V letu 2015 so bile izplačane dividende za leto 2014 v znesku 65.055 tisoč evrov, kar znaša 10,00 evra na delnico.] Preostali del v višini 9.726 tisoč evrov se prenese v naslednje leto.

Dividende so bile izplačane delničarjem, ki so bili dva delovna dneva po sprejemu sklepa na skupščini družbe vpisani v delniško knjigo kot imetniki delnic s pravico do dividend, in sicer v roku 90 dni po sprejemu tega sklepa na skupščini.

Predlagano izplačilo dividend za leto 2016:

Znesek za izplačilo dividend:	32.527.390,00 evra
Dividenda na navadno delnico:	5,00 evra

Rezerva za poštene vrednosti finančnih instrumentov

Rezerva za poštene vrednosti finančnih instrumentov vključuje spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo.

Spremembe rezerv za poštene vrednosti finančnih naložbe, razpoložljivih za prodajo

v tisoč EUR	2016	2015
Stanje 1. 1.	943	954
Prevrednotenje finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo (krepitev)	1	-14
Odloženi davki	0	3
Prerazvrstitev prevrednotenja finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo, v poslovni izid	-300	0
Odloženi davek od prerazvrstitve prevrednotenja finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo, v poslovni izid	51	0
Sprememba odloženih davkov zaradi preračuna davčne stopnje	-17	0
Stanje 31. 12.	678	943

Rezerva za aktuarske primanjkljaje in presežke

Kot rezerva za aktuarski presežek ali primanjkljaj se izkazujejo spremembe sedanje vrednosti obveznosti do zaposlenecv zaradi sprememb v aktuarskih predpostavkah in na podlagi izkustvenih prilagoditev.

V letu 2016 se je znižal za -435 tisoč evrov (2015: -395 tisoč evrov) in je konec leta 2016 znašal -1.982 tisoč evrov (2015: -1.547 tisoč evrov).

Prevedbene rezerve

Prevedbene rezerve izhajajo iz valutnih razlik, nastalih pri vključevanju računovodskih izkazov odvisnih družb v uskupinjene računovodske izkaze. V letu 2016 se je prevedbena rezerva znižala za -1 tisoč evrov in tako konec leta 2016 znaša -24 tisoč evrov (2015: -23 tisoč evrov).

27. Dolgoročno odloženi prihodki

v tisoč EUR	2016	2015
Vnaprej zaračunane kolokacije	7.366	6.603
Drugi dolgoročno odloženi prihodki	3.428	3.871
Skupaj dolgoročno odloženi prihodki	10.794	10.474

Vnaprej vračunane kolokacije se nanašajo na oddajo prostorov in opreme drugim operaterjem.

28. Rezervacije

v tisoč EUR	2015	Povečanje v poslovnih združitvah	Črpanje	Odprava	Oblikovanje	Sprememba diskontne stopnje	2016
Rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah	20.689	0	-1.438	-2.030	2.987	0	20.208
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade	11.340	30	-284	-405	774	195	11.650
Rezervacije za ocenjene stroške odstranitve sprejemno-oddajnih postaj	3.155	0	-9	1	66	232	3.445
Druge rezervacije	1.264	0	-265	-623	189	0	565
Rezervacije za prestrukturiranje podjetja	7.544	0	-7.544	0	2.718	0	2.718
Skupaj rezervacije	43.992	30	-9.540	-3.057	6.734	427	38.586

v tisoč EUR	2014	Povečanje v poslovnih združitvah	Črpanje	Odprava	Oblikovanje	Sprememba diskontne stopnje	2015
Rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah	55.276	0	-30.255	-4.563	231	0	20.689
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade	10.961	105	-464	-63	627	174	11.340
Rezervacije za ocenjene stroške odstranitve sprejemno-oddajnih postaj	3.032	0	-4	-7	24	110	3.155
Druge rezervacije	1.730	0	-346	-412	292	0	1.264
Rezervacije za prestrukturiranje podjetja	7.300	0	-7.300	0	7.544	0	7.544
Skupaj rezervacije	78.299	105	-38.369	-5.045	8.718	284	43.992

Rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah

Rezervacije za obveznosti za tožbe so oblikovane na podlagi ocene verjetnega izida, ki je opravljena z visoko stopnjo previdnosti. Datuma zapadlosti obveznosti ni mogoče določiti. Tožbe se med drugim nanašajo na očitane domnevne zlorabe prevladujočega položaja na trgih, na katerih posluje Telekom Slovenije, za katere pa je Agencija za varstvo konkurence Republike Slovenije (AVK) po uradni dolžnosti proti družbi Telekom Slovenije v preteklih letih uvedla več postopkov. Tožbe, za katere so oblikovane rezervacije, so v različnih fazah postopka. V do sedaj pravnomočno zaključenih zadevah je bila Skupina Telekom Slovenije v večji meri uspešna, kar skladno s pravili borze tekoče objavlja. Rezervacije so oblikovane na podlagi ocene posloводства in na osnovi pridobljenih pravnih mnenj v višini 20.208 tisoč evrov [v letu 2015 20.689 tisoč evrov].

Proti družbam Skupine Telekom Slovenije so vložene tožbe v skupnem znesku 264.380 tisoč evrov [2015: 308.629 tisoč evrov] – pojasnilo 37 Pogoje obveze.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi so oblikovane na osnovi aktuarskih izračunov. Pri izračunu je bila uporabljena diskontna stopnja 1,75 %, kolikor je konec decembra 2016 znašala donosnost 15-letnih podjetniških obveznic z visoko boniteto v evroobmočju [v letu 2015 je znašala diskontna stopnja 2,15 %]. Stopnja fluktuacije zaposlenih je upoštevana glede na starostne intervale in znaša od 0 % do 3,5 % [v letu 2015 se je gibala od 0 % do 3,5 %]. Obveznosti posameznih družb v skupini so enake sedanji vrednosti ocenjenih bodočih izplačil.

Rezervacije za ocenjene stroške odstranitve sprejemno-oddajnih postaj

Rezervacije so oblikovane v višini predvidenih stroškov odstranitve, diskontirane z diskontno stopnjo 1,75 % letno [2015: 2,15 % letno], kolikor je konec decembra 2016 znašala donosnost 15-letnih podjetniških obveznic z visoko boniteto v evroobmočju.

Rezervacije za prestrukturiranje podjetja

Skupina je v letu 2016 v celoti črpala rezervacije za prestrukturiranje podjetja v višini 7.544 tisoč evrov, ki so bile oblikovane v preteklem poročevalskem obdobju. Skladno s poslovnim načrtom je skupina oblikovala nove rezervacije v višini 2.718 tisoč evrov, ki se nanašajo na odpravnine zaposlenim ob kadrovskem prestrukturiranju in bodo črpane v letu 2017.

29. Dolgoročne poslovne obveznosti

v tisoč EUR	2016	2015
Pogodbene obveznosti za programske pravice TV-vsebin	9.702	1.793
Microsoftove licence	1.803	0
Drugo	67	263
Skupaj dolgoročne poslovne obveznosti	11.572	2.056

V letu 2016 so se obveznosti za programske pravice povečale zaradi novo pripoznanih pogodb za zagotavljanje TV-vsebin.

30. Prejeta posojila

To pojasnilo vsebuje informacijo o pogodbenih pogojih, ki veljajo za prejeta posojila. Več informacij o izpostavljenosti obrestnemu in tečajnemu tveganju je navedenih v pojasnilu 40, Upravljanje finančnih tveganj.

v tisoč EUR	2016	2015
Prejeta dolgoročna posojila		
Bančna posojila	156	5.604
Skupaj dolgoročni del	156	5.604
Prejeta kratkoročna posojila		
Bančna posojila	0	50.500
Tekoča zapadlost dolgoročnih posojil	304.378	30.222
Obresti od posojil	1	25
Skupaj kratkoročni del	304.379	80.747

Pogodbena določila prejetih posojil

v tisoč EUR	Dolgoročni del 31. 12. 2016	Kratkoročni del 31. 12. 2016	Pogodbena obrestna mera	Zapadlost zadnjega obroka	Način zavarovanja
Dolgoročne finančne obveznosti do bank		305.387	3mEURIBOR + 0,083 %	2017	nezavarovano
			3mEURIBOR + 0,105 %	2017	nezavarovano
			6mEURIBOR + 1,65 %	2023	bianko menice
			6mEURIBOR + 1,70 %	2021	bianko menice
			6mEURIBOR + 1,60 %	2018	bianko menice
	156	62	6mEURIBOR + 3,574 %	2020	zastavna pravica na premoženju

Skupina ima odprte kratkoročne kreditne linije oziroma revolving posojila, ki so zavarovana z bianko menicami. Kratkoročne kreditne linije oziroma revolving posojila zapadejo v letu 2017 in imajo fiksno ali spremenljivo obrestno mero ter pribitek od 0,90 % do 3,00 %. Prav tako ima skupina z bankami podpisane pogodbe o limitu na transakcijskih računih z obrestno mero od 1,60 % do 3,8 %. Vsa dolgoročna posojila tujih in domačih bank so v evrih (EUR) in se obrestujejo z uporabo spremenljivih obrestnih mer.

Banke, ki so odobrile posojila, zahtevajo vzdrževanje v posojilnih pogodbah opredeljenih vrednosti finančnih kazalnikov na ravni Skupine Telekom Slovenije: delež servisiranja dolga, delež servisiranja obresti, razmerje med dolgom in kapitalom, razmerje med neto finančnim dolgom in EBITDA, delež kapitala v vsoti vseh

obveznosti in kapitala ter razmerje med EBITDA in finančnimi odhodki. Nedoseganje predpisane vrednosti kazalnikov je lahko razlog za predčasno zapadlost posojil v plačilo. Na 31. 12. 2016 so bile vse finančne zaveze na ravni skupine dosežene. Kršeno je bilo le eno izmed ostalih pogodbenih določil, zato je skupina dolgoročno obveznost v višini 300.000 tisoč evrov na 31. 12. 2016 prenesla na kratkoročne obveznosti. Banke posojilodajalke so za kršeno pogodbeno določilo že podale spregled.

31. Druge dolgoročne finančne obveznosti

v tisoč EUR	2016	2015
Obveznice	99.857	0
Drugo	4	1.433
Skupaj druge dolgoročne finančne obveznosti	99.861	1.433

Telekom Slovenije je v juniju 2016 izdal obveznice v nominalni vrednosti 100.000 tisoč evrov z nespremenljivo letno obrestno mero 1,95 % in rokom dospelosti 10. junij 2021. Celotna izdaja obsega 100.000 apoenov po 1.000 evrov. Obresti dospevajo v plačilo letno, nominalna vrednost pa dospe v izplačilo v celoti v enkratnem znesku. Obveznice so vrednotene po metodi odplačne vrednosti po 1,994% efektivni obrestni meri.

32. Poslovne in druge obveznosti

v tisoč EUR	2016	2015
Obveznosti do dobaviteljev	92.758	86.561
Obveznosti do domačih operaterjev	4.597	3.499
Obveznosti do tujih operaterjev	14.844	12.207
Obveznost za DDV in druge davčne obveznosti	5.649	6.499
Obveznosti do zaposlenih	8.615	10.069
Obveznosti za predujme in varščine	1.188	1.076
Druge obveznosti	13.013	10.022
Skupaj poslovne in druge obveznosti	140.664	129.933

Poslovne obveznosti niso obrestovane in so običajno poravnane v dogovorjenem roku od 8 do 120 dni. Obveznosti do operaterjev prav tako niso obrestovane in so običajno poravnane v dogovorjenem roku od 10 do 90 dni od dneva izstavitve računa.

33. Druge kratkoročne finančne obveznosti

v tisoč EUR	2016	2015
Obveznosti iz izdanih obveznic	1.053	299.911
Druge finančne obveznosti	3.277	3.283
Skupaj druge kratkoročne finančne obveznosti	4.330	303.194

Obveznica v nominalni vrednosti 300.000 tisoč evrov, ki jo je Telekom Slovenije izdal v decembru 2009, je bila poplačana v decembru 2016.

34. Kratkoročno odloženi prihodki

v tisoč EUR	2016	2015
Odloženi prihodki od prodaje predplačniških kartic	6.087	6.902
Razmejene naročnine in kratkoročni del kolokacij	1.621	1.832
Kratkoročni del vladne podpore za opredmetena osnovna sredstva	234	123
Drugi odloženi prihodki	1.465	1.224
Skupaj kratkoročno odloženi prihodki	9.407	10.081

35. Vnaprej vračunani stroški in odhodki

v tisoč EUR	2016	2015
Vnaprej vračunani stroški in odhodki za že opravljene storitve in dobavo blaga	20.454	14.941
Vnaprej vračunani stroški in odloženi prihodki – mednarodni obračun	12.833	10.272
Vnaprej vračunane plače in nagrade	2.301	1.132
Vnaprej vračunani stroški za neizkoriščene letne dopuste	4.245	4.170
Drugo	354	589
Skupaj vnaprej vračunani stroški in odhodki	40.187	31.104

36. Knjigovodske in poštene vrednosti

Tabela vsebuje podatke o razvrstitvi v ravni hierarhije poštene vrednosti le za sredstva in finančne obveznosti, ki so merjene po pošteni vrednosti in za katere se poštena vrednost razkriva.

Knjigovodske in poštene vrednosti finančnih instrumentov na 31. 12. 2016

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	1. nivo	2. nivo	3. nivo
Naložbene nepremičnine	4.180	4.180			4.180
Dolgoročna finančna sredstva					
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	1.454	1.454	1.454		
Dana posojila	754	754			754
Kratkoročna finančna sredstva					
Dana posojila	474	474			474
Dolgoročne finančne obveznosti					
Obveznice	99.857	104.000	104.000		
Prejeta posojila	156	156			156
Kratkoročne finančne obveznosti					
Obveznice	-42	-42			
Obresti od obveznic	1.095	1.095			1.095
Prejeta posojila	304.379	304.379			304.379
Druge finančne obveznosti	3.277	3.277			3.277

Skupina v letu 2016 ni imela prehodov med nivoji poštene vrednosti.

Knjigovodske in poštene vrednosti na 31. 12. 2015

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	1. nivo	2. nivo	3. nivo
Naložbene nepremičnine	5.021	5.021			5.021
Dolgoročna finančna sredstva					
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	1.453	1.453	1.453		
Dana posojila	6.364	6.364			6.364
Kratkoročna finančna sredstva					
Dana posojila	3.109	3.109			3.109
Dolgoročne finančne obveznosti					
Prejeta posojila	5.604	5.604			5.604
Druge finančne obveznosti	1.433	1.433			1.433
Kratkoročne finančne obveznosti					
Obveznice	299.471	308.640	308.640		
Obresti od obveznic	440	440			440
Prejeta posojila	80.747	80.747			80.747
Druge finančne obveznosti	3.283	3.283			3.283

V tabelo skupina ne vključuje poslovnih terjatev in obveznosti, saj so te izrazito kratkoročne in se praviloma poravnajo prej kot v 180 dneh.

Prav tako v tabelo niso vključene finančne naložbe, ki jih skupina vrednoti po nabavni vrednosti. Vrednost teh naložb na dan 31.12. 2016 znaša 969 tisoč evrov [2015: 1.757 tisoč evrov].

Skupina sredstev in obveznosti, za katere ne ugotavlja poštene vrednosti, ni razvrstila v nobeno od kategorij poštene vrednosti.

37. Pogojne obveze

Obveznosti in terjatve iz poslovnega najema

Družbe v skupini kot najemjemalci

Družbe v skupini izkazujejo obveznosti iz poslovnega najema opredmetenih osnovnih sredstev. Te zajemajo zakupe vodov, najeme poslovnih prostorov in najem baznih postaj.

Najemnine za zakupe vodov na mednarodnem področju se oblikujejo glede na povpraševanje in ponudbo z upoštevanjem cenovnih okvirov, ki veljajo za domače operaterje. Medoperaterski zakupi v Sloveniji so v večini storitev regulirani z javno objavljenimi ceniki. Za dolgoročne najeme se sklepajo pogodbe s točno določenim obdobjem, večinoma za 15 let. Najemne pogodbe za kratkoročne najeme se v večini sklepajo za obdobje 12 mesecev z avtomatskim enomesečnim podaljševanjem. Naročnik lahko odpove pogodbo oziroma naročilo v skladu z določili pogodbe oz. naročila. Za predčasno odpoved se naročniku obračunajo penali.

Za poslovne prostore in bazne postaje je najemnina določena glede na cenike lastnikov ter primerjavo z lastnim cenikom za oddajo prostorov in baznih postaj. Najemne pogodbe so sklenjene za nedoločen čas ali za 15 let z možnostjo podaljšanja na podlagi novih pogajanj. Pri pogodbah, sklenjenih za nedoločen čas, obstajajo pogoji prekinitve. Ti pogoji so lahko sledeči:

- najemnik lahko pisno odpove pogodbo v roku 3 mesecev, če se izkaže predmetna nepremičnina za tehnično neustrezno ali ni potrebe po njej;
- razvezni pogoji, če najemnik v roku do 2 let ne pridobi gradbenega dovoljenja za gradnjo bazne postaje;
- lastnik nepremičnine lahko poda sporazumno odpoved, v primeru da krajan ne bi soglašali s postavitvijo bazne postaje (pred tem obstajajo pogajanja z njimi, pojasnitve v zvezi z delovanjem bazne postaje);
- lastnik lahko prekine pogodbo brez odpovednega roka, če najemnik uniči objekt;

- 3- do 12-mesečni odpovedni rok v primeru kršitve določb sklenjene pogodbe s strani najemnika;
- možnost odpovedi v roku 1 leta s strani lastnika nepremičnine po določbah Obligacijskega zakonika in Zakona o poslovnih stavbah in poslovnih prostorih.

Pri pomembnejših najemnih pogodbah ima skupina opredelitev, da ima v primeru prodaje predmeta najema kot najemnik enake pogoje za odkup.

Družbe v skupini kot najemjemalci

Rok zapadlosti	2016	2015
• do 1 leta	21.583	17.709
• od 1 do vključno 5 let	77.452	66.268
• nad 5 let	85.784	70.722

V poročanem obdobju so v izkazu poslovnega izida pripoznani stroški poslovnega najema 19.578 tisoč evrov [2015: 19.372 tisoč evrov].

Družbe v skupini kot najemodajalci

Družbe v skupini izkazujejo terjatve iz naslova poslovnega najema opredmetenih osnovnih sredstev. Nanašajo se predvsem na kolokacije, najem prostorov in najem baznih postaj. Podlaga za opredelitev možnih plačil najemnin so za regulirane storitve vzorčne pogodbe, za neregulirane pa komercialni ceniki storitev.

Družbe v skupini kot najemodajalci

Rok zapadlosti	2016	2015
• do 1 leta	37.616	36.998
• od 1 do vključno 5 let	143.089	144.847
• nad 5 let	177.881	179.747

Podlage za plačila najemnin se oblikujejo pod enakimi pogoji, kot če skupina nastopa kot najemjemalec. Najemne pogodbe za skupno uporabo prostorov, kolokacij in baznih postaj so v večini sklenjene za nedoločen čas. Odpovedni rok je od 2 do 12 mesecev.

V poročanem obdobju so celotni prihodki od najemnin, izkazani v izkazu poslovnega izida, znašali 40.919 tisoč evrov [2015: 39.366 tisoč evrov].

Možne obveznosti iz naslova tožb

v tisoč EUR	2016	2015
Možne obveznosti iz naslova tožb	264.380	308.629

Na dan bilance stanja je proti skupini vloženih 70 tožb [2015: 83 tožb], od katerih so tri večje: tožba družbe T-2 v višini 129.557 tisoč evrov, tožba družbe Telemach [prej Tušmobil] v višini 87.392 tisoč evrov in tožba družbe SKY NET v višini 33.047 tisoč evrov.

Na podlagi sklenjenega sporazuma v februarju 2017 se bo izpostavljenost Telekom Slovenije iz naslova prejetih tožb znižala v višini 87.392 tisoč evrov [pojasnilo 42 Dogodki po datumu bilance].

Tožbe so v različnih fazah postopkov, in sicer:

- v gospodarskem sporu T-2 zoper Telekom Slovenije je bil tožbeni zahtevek T-2 pravnomočno zavržen. T-2 je zoper sodbo Višjega sodišča v Ljubljani vložil revizijo, o kateri pa Vrhovno sodišče RS še ni odločilo. Predlog T-2 za obnovo pravnomočno zaključenega postopka je bil v letu 2016 pravnomočno zavržen.
- v gospodarskem sporu Telemach [prej Tušmobil] zoper Telekom Slovenije zaradi plačila 28.176 tisoč evrov je bil tožbeni zahtevek Telemacha pravnomočno zavržen v višini 26.784 tisoč evrov. Glede razlike, in sicer zneska v višini 1.392 tisoč evrov, je Višje sodišče v Ljubljani s sodbo razveljavilo in zadevo vrnilo na Okrožno sodišče v novo sojenje pred novega sodnika.
- v gospodarskem sporu Telemach [prej Tušmobil] zoper Telekom Slovenije zaradi plačila 86.000 tisoč evrov teče postopek na prvi stopnji z vlaganjem vlog na obeh straneh.

- v gospodarskem sporu SKY NET zoper Telekom Slovenije zaradi plačila odškodnine v višini 25.960 tisoč evrov je bil primarni tožbeni zahtevak SKY NET-a pravnomočno zavržen. Okrožno sodišče bo v ponovnem postopku odločalo še o podrednem zahtevku, tj. izpolnitvi pogodbe.
- v gospodarskem sporu SKY NET zoper Telekom Slovenije zaradi izpolnitve pogodbe v okviru 7.087 tisoč evrov je Okrožno sodišče v Ljubljani s sklepom predmetno pravno zadevo pridružilo k pravdni zadevi iz prejšnje alineje, pod katero se sedaj vodita oba postopka.

Na podlagi ocene posloводства in na osnovi pridobljenih pravnih mnenj so oblikovane rezervacije iz tožb v višini 20.208 tisoč evrov [pojasnilo 28, Rezervacije].

Glede na potek postopkov je težko z zadostno stopnjo verjetnosti napovedati čas zaključka posamezne zadeve.

Dane garancije

Skupina zagotavlja naslednja jamstva:

v tisoč EUR	2016	2015
Garancije za dobro opravljeno delo in za odpravo napak	7.142	4.725
Druga jamstva	448	2.896
Skupaj dane garancije	7.590	7.621

Podporno pismo, dano odvisnim družbam

Matična družba Telekom Slovenije se je pisno obvezala, da bo družbam TSmedia, IPKO Telecommunications in Antenna TV SL v obdobju do 31. 12. 2017 zagotavljala tolikšno finančno podporo in pomoč, kolikšna bo potrebna za zagotavljanje ustrezne kapitalne strukture in plačilne sposobnosti odvisnih družb, da bodo družbe v omenjenem obdobju lahko pravočasno poravnale vse svoje zapadle obveznosti.

Nobena od naštetih obveznosti ne izpolnjuje pogojev za pripoznanje med bilančne postavke, skupina pa iz tega naslova ne pričakuje materialnih posledic.

38. Posli s povezanimi strankami

Povezane osebe so posamezniki ali družbe, ki so povezani s Skupino Telekom Slovenije.

Posli s fizičnimi osebami

Povezane fizične osebe [predsednik in člani uprave, predsednik in člani nadzornega sveta] imajo skupaj v lasti 1.542 delnic družbe, kar predstavlja 0,02361% lastniški delež.

V letu 2016 ni bilo odobrenih posojil povezanim fizičnim osebam.

Podatki o skupinah oseb

v tisoč EUR	Skupni bruto znesek vseh prejemkov	Izplačila kot udeležba v dobičku na podlagi sklepa skupščine	Posojila	
			Neodplačan del 31. 12. 2016	Odplačila v letu 2016
Člani uprave skupaj	713	-	-	-
• Rudolf Skobe	177	-	-	-
• Tomaž Seljak	164	-	-	-
• Aleš Aberšek	120	-	-	-
• Ranko Jelača	124	-	-	-
• Vesna Lednik	113	-	-	-
• Mateja Božič	14	-	-	-
Člani nadzornega sveta	254	-	-	-
Člani komisij nadzornega sveta	23	-	-	-
Drugi vodstveni delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	5.039	-	16	6

Posojila drugim vodilnim delavcem družbe, zaposlenim na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, so odobrena z od 4,01% do 4,13% letno obrestno mero in z odplačilno dobo do 15 let.

Skupina ni nobeni od skupin oseb odobrila predujmov ali poroštev niti ne izkazuje obveznosti do teh oseb. Prav tako omenjenim skupinam ni odpisala ali odpustila nobenih zneskov.

Prejemki članov uprave – razčlenjeno

v EUR	Plača	Spremenljivi prejemek*	Povračila stroškov	Regres	Zavarovalne premije	Bonitete	PDPZ	Skupaj bruto**	Skupaj neto***
Rudolf Skobe [1. 1.–31. 12.]	141.012	21.200	2.321	1.100	721	8.210	2.819	177.383	75.255
Tomaž Seljak [1. 1.–31. 12.]	141.012	9.994	2.146	1.100	721	6.292	2.819	164.084	71.214
Aleš Aberšek [15. 3.–31.12.]	106.063	-	1.228	825	2.742	6.900	2.114	119.872	48.164
Ranko Jelača [15. 3.–31.12.]	112.068	-	1.296	825	677	7.421	2.114	124.401	54.322
Vesna Lednik [1. 1.–31. 12.]	98.702	2.499	1.289	1.100	721	5.709	2.819	112.839	49.685
Mateja Božič [1. 1.–12. 1.]	4.529	9.445	43	-	61	169	89	14.336	6.519
Skupaj	603.386	43.138	8.323	4.950	5.643	34.701	12.774	712.915	305.159

* Spremenljivi prejemek predstavlja nagrado za uspešnost poslovanja za pretekla obdobja, in sicer:

– Rudolf Skobe: za leti 2013 in 2015;

– Tomaž Seljak: za leto 2015, za leto 2013 pa je prejel letno nagrado za čas opravljanja funkcije direktorja sektorja;

– Vesna Lednik: za leto 2015;

– Mateja Božič: za leto 2013.

** Skupaj bruto predstavlja vsoto vseh vrst stroškov dela, vključujoč neto prejemke (povračila stroškov), zavarovalne premije, bonitete in PDPZ (prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje).

*** Skupaj neto predstavlja vsoto neto prejemkov članov uprave, vključujoč zavarovalne premije in bonitete, ki dejansko zmanjšujejo neto prejemek članov uprave, vendar brez PDPZ, ki ga član uprave ne prejeme osebno, temveč se nakaže pokojninski družbi.

Člani uprave niso prejeli udeležbe v dobičku, opcij, provizij, drugih prejemkov.

Obveznosti do povezanih oseb

Družba Telekom Slovenije ima do povezanih oseb obveznosti iz naslova prejemkov, ki še niso bili izplačani (obveznosti družbe za nagrade iz naslova uspešnosti poslovanja za leto 2015) in ki znašajo:

v tisoč EUR	Skupni znesek obveznosti
Člani uprave skupaj	11
Drugi vodstveni delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	0

Prejemki članov nadzornega sveta [razčlenjeno]

v EUR	Seje	Osnovno plačilo za opravljanje funkcije	Komisije	Potni stroški	Zavarovanje odgovornosti	Skupaj bruto*	Skupaj neto**
Zunanji člani							
Borut Jamnik [1. 1.–31. 12.]	4.345	28.000	2.655	0	322	35.322	25.455
Tomaž Berločnik [1. 1.–31. 12.]	4.785	19.250	660	0	322	25.017	17.961
Adolf Zupan [1. 1.–31. 12.]	5.020	22.400	1.980	1.221	322	30.943	22.271
Bernarda Babič [1. 1.–31. 12.]	4.345	19.250	2.655	3.112	322	29.684	21.355
Marko Hočever [1. 1.–31. 12.]	3.920	21.000	3.080	0	322	28.322	20.364
Matej Golob Matzele [1. 1.–12. 5.]	2.255	7.677	1.100	0	0	11.032	8.024
Dimitrij Marjanovič [13. 5.–31. 12.]	2.255	11.798	1.320	0	322	15.695	11.181
Notranji člani							
Primož Per [1. 1.–31. 12.]	5.020	17.500	1.980	0	322	24.822	17.819
Samo Podgornik [1. 1.–31. 12.]	5.060	17.500	660	0	322	23.542	16.888
Dean Žigon [1. 1.–31. 12.]	4.345	22.400	2.655	0	322	29.722	21.383
Skupaj	41.350	186.775	18.745	4.333	2.898	254.101	182.701

* Skupaj bruto predstavlja vsota vseh vrst stroškov sejin, osnovnih plačil za opravljanje funkcij, komisij, vključujoč neto prejemke (potni stroški) in zavarovanje odgovornosti.

** Skupaj neto predstavlja vsota neto prejemkov, vključujoč zavarovanje odgovornosti, ki dejansko zmanjšuje neto prejemek članov nadzornega sveta, skupaj s potnimi stroški.

Drugih prejemkov člani nadzornega sveta niso prejeli.

Prejemki članov komisij nadzornega sveta [razčlenjeno]

v EUR	Seje	Osnovno plačilo za opravljanje funkcije	Komisije	Potni stroški	Zavarovanje odgovornosti	Skupaj bruto*	Skupaj neto**
Zunanji člani komisij							
Barbara Nose [1. 1.-31. 12.]	0	8.750	3.080	0	0	11.830	8.604
Mladen Kaliterna [1. 4.-30. 4.]	0	583	660	0	0	1.243	904
Miha Kerin [1. 7.-31. 12.]	0	3.500	660	0	0	4.160	3.026
Alenka Stanič [1. 4.-30. 4., 1. 7.-31. 12.]	0	4.083	1.320	0	0	5.403	3.930
Skupaj	0	16.916	5.720	0	0	22.636	16.464

* Skupaj bruto predstavlja vsoto osnovnega plačila za opravljanje funkcije in plačila komisij.

** Skupaj neto predstavlja neto prejemek članov komisije nadzornega sveta.

Posli z lastniki in njihovimi povezanimi družbami

Največji lastnik družbe Telekom Slovenije je Republika Slovenija, ki ima skupaj s Slovenskim državnim holdingom 66,75% delež v družbi Telekom Slovenije.

Z lastniki povezane družbe so tiste, v katerih imata Republika Slovenija in SDH skupno neposredno najmanj 20% lastniški delež. Seznam teh družb je objavljen na spletni strani SDH [<http://www.sdh.si/sl-si/upravljanje-nalozb/seznam-nalozb>].

Skupna vrednost poslov je prikazana v spodnji tabeli.

Terjatve in obveznosti

v tisoč EUR	2016	2015
Odprte poslovne terjatve	1.615	1.823
Odprte poslovne obveznosti	1.036	1.003

Prihodki in stroški

v tisoč EUR	2016	2015
Prihodki iz poslovanja	14.809	8.101
Stroški za nakup materiala in storitev	7.383	7.878

Vse transakcije med povezanimi osebami potekajo po tržnih cenah.

39. Stroški revizorja

v tisoč EUR	2016	2015
Storitve revidiranja	111	166
Druge storitve dajanja zagotovil	14	4
Druge nerevizijske storitve	6	1
Skupaj stroški revizorja	131	171

Stroški se nanašajo na stroške revizorja, ki revidira letno poročilo Skupine Telekom Slovenije. V mreži revizijskih družb KPMG je Skupina Telekom Slovenije imela dodatne stroške za druge nerevizijske storitve v višini 160 tisoč evrov v letu 2016 (2015: 32 tisoč evrov).

40. Upravljanje finančnih tveganj

V skupini finančnih tveganj so najpomembnejša kreditno tveganje, tveganje kratkoročne in dolgoročne plačilne sposobnosti ter obrestno tveganje. Izpostavljenost posameznim vrstam finančnih tveganj ter ukrepe za njihovo obvladovanje Skupina Telekom Slovenije izvaja in presoja na podlagi učinkov na denarne tokove ter odhodke financiranja. Izpostavljenost valutnim tveganjem je ocenjeno kot nizka, zato se za uravnavanje uporabljajo le metode naravnega ščitjenja. V nadaljevanju so podrobneje prikazana najpomembnejša finančna tveganja, ki jih skupina skladno s sprejeto politikom redno ocenjuje in preverja ustreznost ukrepov za njihovo obvladovanje.

Kreditno tveganje

Kreditno tveganje je tveganje finančne izgube, če naročnik ali pogodbeni stranka svojih obveznosti ne plača v celoti ali jih sploh ne poravnava.

Maksimalno izpostavljenost kreditnemu tveganju predstavlja knjigovodska vrednost finančnih sredstev, ki na 31. 12. 2016 znaša:

Izpostavljenost kreditnemu tveganju

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015 - prilagojeno*
Dana posojila	1.228	9.473
Druge kratkoročne finančne naložbe	119.196	100.247
Poslovne in druge terjatve	150.823	150.962
• Od tega terjatve do kupcev	142.077	144.130
Denar in denarni ustrezniki	42.554	10.614
SKUPAJ	313.801	271.296

* Prilagoditve so razkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitve.

Kreditno tveganje oziroma tveganje neizpolnitve obveznosti nasprotne stranke izhaja predvsem iz neplačevanja obveznosti s strani naročnikov (maloprodaja) in s strani operaterjev (veleprodaja). Najvišjo izpostavljenost kreditnemu tveganju predstavljajo terjatve do kupcev. Te so na 31. 12. 2016 znašale 142.077 tisoč evrov in so se, v primerjavi s koncem leta 2015, zmanjšale za 2.053 tisoč evrov. Večino poslovnih in drugih terjatev skupine predstavljajo terjatve Telekom Slovenije.

V družbah v skupini so uvedeni postopki upravljanja terjatev, ki zajemajo spremljanje bonitete poslovnih partnerjev, zavarovanje terjatev, spremljanje visokega prometa naročnikov in izterjavo. Izterjava se izvaja po vnaprej postavljenem terminskem načrtu, zunanja izterjava pa poteka prek specializiranih agencij. V Telekomu Slovenije je za sklenitev in spremembo naročniškega razmerja, ter nakup blaga na odlog plačila, potrebna predhodna avtorizacija. Kot dodaten ukrep za obvladovanje kreditnega tveganja imajo večje družbe v skupini implementirane sisteme za preprečevanje zlorab (FMS – Fraud Management System), tiste z večjim številom postpaid plačnikov pa tudi bonitetne module (CMS – Credit Management System).

Kreditno tveganje je zaradi uvedenih postopkov upravljanja terjatev ocenjeno kot obvladljivo.

Skupina Telekom Slovenije spremlja kreditno tveganje tudi v preostalih segmentih poslovanja. Denar na TRR se razporeja po načelih minimizacije tveganj in zasledovanja ustrezne razpršenosti naložb. Viški denarnih sredstev se razporejajo tudi v okviru skupine, skladno s potrebami po finančnih sredstvih. Tveganju je izpostavljena tudi pri terjatvah iz naslova odložene prodaje naložbe v družbo ONE.VIP ter pri posojilih, danih tretjim osebam in zaposlencem. Tveganje se pri posojilih obvladuje z različnimi instrumenti zavarovanj v posojilnih pogodbah, kot so ustanovitev zastavne pravice na nepremičninah in premičninah, odstop obstoječih in bodočih terjatev, zastave na deležih, poroštvene izjave ali druge ustrezne oblike zavarovanj.

v tisoč EUR	31. 12. 2016			31. 12. 2015		
	Bruto vrednosti	Popravek vrednosti	Neto vrednost	Bruto vrednosti	Popravek vrednosti	Neto vrednost
Skupaj terjatve do kupcev	185.803	-43.726	142.077	185.136	-41.006	144.130
Nezapadle terjatve do kupcev	122.392	-4	122.388	122.267	-17	122.250
Zapadle						
do vključno 30 dni	11.768	-6	11.762	13.671	-8	13.663
od vključno 31 do vključno 60 dni	4.113	-7	4.106	3.739	-14	3.725
od vključno 61 do vključno 90 dni	1.384	-18	1.366	1.511	-36	1.475
od vključno 91 do vključno 120 dni	1.042	-644	397	1.880	-408	1.472
od vključno 121 dni naprej	45.105	-43.047	2.058	42.068	-40.523	1.545
Skupaj zapadle terjatve do kupcev	63.411	-43.722	19.690	62.869	-40.989	21.880
Druge poslovne terjatve	8.753	-7	8.746	6.839	-7	6.832
Skupaj terjatve	194.555	-43.733	150.823	191.975	-41.013	150.962

Roki zapadlosti danih posojil

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Zapadle	60	60
Nezapadle:	1.168	9.413
• v manj kot 3 mesecih	86	566
• od 3 do 12 mesecev	328	2.483
• od 1 do 2 let	322	5.612
• od 2 do 5 let	319	640
• več kot 5 let	113	112
Skupaj	1.228	9.473

Analiza starosti danih posojil na 31. 12. 2016

v tisoč EUR	Nezapadle	Zapadle					Skupaj
		Manj kot 3 mesece	Od 3 do 12 mesecev	Od 1 do 2 let	Od 2 do 5 let	Več kot 5 let	
Dana posojila	1.168	18	13	0	29	0	1.228

Analiza starosti danih posojil na 31. 12. 2015

v tisoč EUR	Nezapadle	Zapadle					Skupaj
		Manj kot 3 mesece	Od 3 do 12 mesecev	Od 1 do 2 let	Od 2 do 5 let	Več kot 5 let	
Dana posojila	9.413	30	0	30	0	0	9.473

Tveganje kratkoročne in dolgoročne plačilne sposobnosti

Plačilna sposobnost skupine je rezultat aktivnega načrtovanja in uravnavanja denarnih tokov, zagotavljanja ustrezne ročnosti ter razpršitve finančnega dolga, financiranja v okviru skupine, optimiziranja obratnega kapitala in denarnih sredstev. Likvidnostno tveganje na ravni skupine se obvladuje v matični družbi, ki načrtuje in spremlja potrebe po finančnih sredstvih odvisnih družb in jim zagotavlja potrebne finančne vire. Kratkoročna neuravnoteženost denarnih tokov se uravnava s pomočjo bančnih kratkoročnih revolving linij in limitov na TRR. Skupna likvidnostna rezerva v obliki kratkoročnih linij pri bankah ter limitov na TRR je na 31. 12. 2016 znašala 105,5 milijona evrov.

Na ravni skupine se izkazuje relativno nizka zadolženost, kar predstavlja dobro izhodišče za doseganje ustrezne kreditne bonitete in s tem nižjih stroškov zadolževanja. Večina finančnih obveznosti skupine se nanaša na dolgoročno sindicirano posojilo v višini 300 milijonov evrov in na izdajo obveznic v višini 100 milijonov evrov.

Družba je ob zapadlosti, v decembru 2016, poplačala obveznosti iz naslova izdanih obveznic v višini 300 milijonov evrov. Obveznosti so bile refinancirane z dolgoročnim sindiciranim posojilom v enaki višini. Posojilna pogodba je bila podpisana v marcu 2016. Telekom Slovenije je tako predčasno zagotovil potrebna finančna sredstva, s čimer je odpravil tveganje refinanciranja in izkoristil ugodne razmere zadolževanja na bančnem trgu.

Obveznosti iz naslova posojila so bile ob koncu decembra 2016, skladno z zahtevami računovodskih standardov, v poslovnih knjigah razvrščene kot kratkoročne, saj je prišlo do kršitve določila iz posojilne pogodbe. Banke posojilodajalke so v februarju 2017 podale spregled za kršitev (waiver), tako da s tem povezana tveganja iz tega naslova ne obstajajo.

V juniju 2016 je Telekom Slovenije izdal nove obveznice na domačem trgu v višini 100 milijonov evrov za namen financiranja investicij, s čimer je dodatno izboljšal strukturo virov financiranja. Posledično so se znižala s tem povezana tveganja.

Zapadlost finančnih obveznosti Skupine Telekom Slovenije na 31. 12. 2016 in 31. 12. 2015 na osnovi pogodbenih, nediskontiranih plačil

v tisoč EUR	Zapadle	Na vpoklic	Do 3 mesece	Od 3 do 12 mesecev	Od 1 do 2 let	Od 2 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
2016								
Posojila in krediti	0	0	0	305.450	0	156	0	305.606
Predvidene obresti od posojil	0	0	0	4.941	0	0	0	4.941
Druge finančne obveznosti	3.267	0	0	1.105	4	100.000	0	104.376
Predvidene obresti od obveznic	0	0	0	1.950	0	0	0	1.950
Obveznosti do dobaviteljev	13.396	2.350	112.123	12.795	6.803	4.769	0	152.236
Skupaj	16.663	2.350	112.123	326.241	6.807	104.925	0	569.109
2015								
Posojila in krediti	0	0	72.606	8.141	5.449	155	0	86.351
Predvidene obresti od posojil	0	0	120	23	0	0	0	143
Druge finančne obveznosti	198	0	3.059	299.937	1.419	0	14	304.627
Predvidene obresti od obveznic	0	0	0	14.625	0	0	0	14.625
Obveznosti do dobaviteljev	36.404	1.137	82.310	10.082	1.250	806	0	131.989
Skupaj	36.602	1.137	158.095	332.808	8.118	961	14	537.735

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje je tveganje negativnega vpliva spremembe tržnih obrestnih mer na poslovanje skupine. Izpostavljenost obrestnemu tveganju skupine na 31. 12. 2016 izhaja iz potencialne rasti referenčne obrestne mere EURIBOR, saj ima skupina več obrestno občutljivih obveznosti kot naložb.

V Skupini Telekom Slovenije se zasleduje ciljno razmerje med variabilno obrestovanimi in fiksno obrestovanimi oziroma ščitenimi finančnimi obveznostmi, ki znaša okrog 50 % dolga s fiksno oziroma ščiteno obrestno mero

V strukturi obrestovanih finančnih obveznosti skupine na dan 31. 12. 2016 predstavljajo obveznosti iz naslova prejetih posojil in finančnega najema, ki se obrestujejo po spremenljivih obrestnih merah, vezanih na 3- in 6-mesečni EURIBOR, 75,3-odstotni delež. Preostale obveznosti so iz naslova izdanih obveznic s fiksno obrestno mero.

Obrestna izpostavljenost v letu 2016 ni bila zavarovana, saj je Telekom Slovenije dolgoročno posojilo v višini 300 milijonov evrov, ki v strukturi obrestno občutljivih finančnih obveznosti predstavlja 98,2odstotni delež, črpal šele v drugi polovici decembra 2016. Varovanje obrestne mere po tem posojilu je bilo sklenjeno v letu 2017, v višini polovice dveh tranš, sedemletne (100 milijonov evrov) in petletne (100 milijonov evrov), za celotno obdobje trajanja posamezne tranše.

Izpostavljenost obrestnemu tveganju

v tisoč EUR	2016	2015
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri		
Finančne terjatve*	561	19.732
Finančne obveznosti	305.618	86.367
Neto finančne terjatve/obveznosti	305.058	66.635

* Pri finančnih terjativah je upoštevan bruto znesek danih posojil, brez upoštevanja oslabitev.

V tabelo niso vključeni neobrestovani finančni instrumenti in instrumenti, obrestovani po fiksni obrestni meri, saj niso izpostavljeni obrestnemu tveganju.

Analiza občutljivosti

V spodnji tabeli je predstavljena analiza občutljivosti spremembe obrestne mere na dobiček skupine pred obdavčitvijo na dan poročanja, pri čemer so vse druge spremenljivke konstantne.

Tabela obrestnega tveganja

	Zvišanje/znižanje obrestne mere	Učinek na dobiček pred obdavčitvijo v tisoč EUR
2016		
EURO	+100 bt	-3.051
EURO	-100 bt	3.051
2015		
EURO	+100 bt	-666
EURO	-100 bt	666

Za leto 2017 se ne pričakuje bistvenega dviga referenčne obrestne mere EURIBOR.

Vrednosti obrestne mere EURIBOR

EURIBOR	Vrednost na 31. 12. 2015	Vrednost na 31. 12. 2016	% spremembe OM
3-mesečni	-0,132	-0,319	-141,67
6-mesečni	-0,042	-0,221	-426,19

Upravljanje s kapitalom

Ključni cilji upravljanja kapitala skupine so kapitalska ustreznost in posledično dolgoročna plačilna sposobnost ter finančna stabilnost skupine, s čimer se skuša zagotoviti čim boljše kreditna boniteta za financiranje poslovanja in nadaljnjega razvoja skupine, s tem pa tudi doseganje čim višje vrednosti za delničarje.

V skupini se spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika neto finančne zadolženosti v kapitalu in kazalnika deleža kapitala v bilančni vsoti. V okviru neto finančnih obveznosti skupina vključuje prejeta posojila in druge finančne obveznosti, znižane za znesek kratkoročnih finančnih naložb in denarnih sredstev. Pri sprejemanju odločitev o upravljanju s kapitalom skupina sledi tudi finančnim zavezam iz kreditnih pogodb.

v tisoč EUR	2016	2015 – prilagojeno*
Prejeta posojila in druge finančne obveznosti	408.726	390.978
Manj kratkoročna dana posojila in depoziti ter denarna sredstva	-162.224	-113.970
Neto obveznosti	246.502	277.008
Kapital	705.862	701.727
Bilančna vsota	1.367.419	1.321.567
Neto dolg v kapitalu	34,9%	39,5%
Kapital v bilančni vsoti	51,6%	53,1%

* Prilagoditve so razkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitve.

41. Splošno pooblastilo in pravica do uporabe radijske frekvence ter številke

Storitve fiksne in mobilne telefonije

Skupina ima splošno pooblastilo za posredovanje elektronskega komunikacijskega omrežja oziroma storitev elektronskih komunikacij. Pred začetkom opravljanja storitve javnega komunikacijskega omrežja v Sloveniji mora družba pisno obvestiti Agencijo za komunikacijska omrežja in storitve (v nadaljevanju: agencija). Pred začetkom opravljanja storitve na podlagi pooblastila družbi ni treba pridobiti nikakršne izključne odločbe ali zagotoviti administrativnega dejanja lokalnega upravnega organa.

Skupina je dolžna plačati letno nadomestilo v znesku 545 tisoč evrov (2015: 893 tisoč evrov) za naslednje pomembnejše storitve elektronskih komunikacij:

- javno dostopne telefonske storitve na fiksni lokaciji;
- storitve v javnem mobilnem omrežju;
- medoperaterske storitve in tranzit;
- podatkovne storitve in dostop do interneta;
- storitve dajanja javnega komunikacijskega omrežja v zakup in
- zagotavljanje javnih komunikacijskih omrežij.

Znesek nadomestila je določen na podlagi tarife iz splošnega akta agencije.

Družbe v skupini letno plačujejo nadomestila tudi za pravico do uporabe radijske frekvence, pravico do uporabe številkega prostora ter druge pravice za opravljanje fiksne in mobilne telefonije.

V letu 2016 je skupni znesek nadomestil znašal 8.861 tisoč evrov (2015: 9.749 tisoč evrov).

Koncesije za storitve mobilne telefonije v skupini

Koncesijska pogodba	Datum podelitve pooblastila	Obdobje	Nadomestilo
Koncesijska pogodba za uporabo radiofrekvenčnega spektra za opravljanje storitev UMTS/IMT-2000	27. 11. 2001	do 21. 9. 2021	Začetni znesek nadomestila 91.804 tisoč evrov
Koncesijska pogodba za uporabo radiofrekvenčnega spektra za storitve mobilne telefonije GSM 900	3. 4. 2013	do 3. 1. 2016	Začetni znesek nadomestila 4.302 tisoč evrov
Odločba o dodelitvi radijskih frekvenc za LTE 800 MHz, UMTS 2100 MHz	26. 5. 2014	od 31. 5. 2014 do 31. 5. 2029	Začetni znesek nadomestila 26.835 tisoč evrov
Odločba o dodelitvi radijskih frekvenc za GSM 900 in 1800 MHz, LTE 2600 MHz	26. 5. 2014	od 4. 1. 2016 do 4. 1. 2031	Začetni znesek nadomestila 37.705 tisoč evrov
Koncesijska pogodba za izgradnjo, vzdrževanje in delovanje druge generacije GSM v mobilnem omrežju na območju Kosova	6. 3. 2007	do 5. 3. 2022	Začetni znesek nadomestila 75.000 tisoč evrov
Koncesija pridobljena na podlagi odločbe 726 AKREP [2 x 10 Mhz na 1800Mhz] na območju Kosova	6. 12. 2015	do 30. 7. 2019	Začetni znesek nadomestila 5.926 tisoč evrov

42. Dogodki po datumu bilance stanja

Januar

Bonitetna agencija S&P Global Ratings je Telekomu Slovenije dodelila dolgoročno bonitetno oceno BB+, oceno prihodnjih izgledov pa opredelila kot stabilno. Bonitetna agencija S&P ocenjuje, da bo Telekom Slovenije, ki se na domačem trgu sooča z močno konkurenco ter pritiskom na cene in marže, svoj tržni položaj ohranjal z nadaljnjim vlaganjem v razvoj omrežja in da bo poslovanje družbe tudi v prihodnje stabilno.

Februar

S pogodbo zahtevano število bank je 14. februarja 2017 podalo spregled kršitve enega od pogodbenih določil v posojilni pogodbi za dolgoročno posojilo v višini 300.000 tisoč evrov.

Telekom Slovenije je 27. februarja 2017 z družbo Telemach podpisal sporazum o ureditvi medsebojnih razmerij. S podpisom sporazuma sta družbi uredili odprta medsebojna razmerja, tako da družbi druga do druge nimata nobenih obveznosti iz naslova spornih medsebojnih razmerij. Podrobnosti podpisanega sporazuma Telekom Slovenije ne bo razkrival.

Marec

S 1. marcem 2017 je vodenje družbe Blicnet prevzel mag. Simon Furlan. Mag. Simon Furlan, ki ga je nadzorni svet za direktorja družbe Blicnet imenoval za mandatno obdobje dveh let, je v Telekomu Slovenije vodil Sektor za marketing. Dosedanji direktor družbe Blicnet, mag. Igor Bohorč, je s 1. marcem 2017 v Telekomu Slovenije prevzel vodenje strateške poslovne enote Poslovni trg.

3.2.3 Poročilo neodvisnega revizorja za Skupino Telekom Slovenije

KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o. Telefon: +386 (0) 1 420 11 10
Železna cesta 8a +386 (0) 1 420 11 60
SI-1000 Ljubljana • Telefaks: +386 (0) 1 420 11 58
Slovenija Internet: <http://www.kpmg.si>

Poročilo neodvisnega revizorja

Lastnikom družbe Telekom Slovenije d.d.

Mnenje

Revidirali smo priložene konsolidirane računovodske izkaze družbe Telekom Slovenije d.d. in njenih odvisnih družb (»skupine«), ki vključujejo konsolidirano bilanco stanja na dan 31. decembra 2016, konsolidiran izkaz poslovnega izida, konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa, konsolidiran izkaz gibanja kapitala in konsolidiran izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju so priloženi konsolidirani računovodski izkazi resničen in pošten prikaz konsolidiranega finančnega položaja skupine na dan 31. decembra 2016 ter njenega konsolidiranega poslovnega izida in konsolidiranih denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska Unija (»MSRP kot jih je sprejela EU«).

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost. Potrjujemo tudi, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste zadeve, ki so na osnovi naše strokovne presoje najbolj pomembne pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov tekočega obdobja. Te zadeve smo naslovili v okviru naše revizije konsolidiranih računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o teh izkazih. V zvezi s ključnimi revizijskimi zadevami ne podajamo ločenega mnenja.

Pripoznavanje prihodkov	
<p>Čisti prihodki od prodaje za leto, ki se je zaključilo 31 decembra 2016: 701.748 TEUR (31 december 2015: 728.279 TEUR).</p> <p>Sklicujemo se na računovodske izkaze: pojasnilo 3.2.2 točka 3.u Prihodki (računovodske usmeritve) in pojasnilo 3.2.2 točka 7 (pojasnila).</p>	
Ključna revizijska zadeva	Naš odziv
<p>Večina prihodkov skupine se nanaša na prihodke mobilnih in fiksnih storitev na končnem trgu, veleprodajnih trgov (na primer medomrežno povezovanje, medoperaterske storitve, širokopasovni dostop).</p> <p>Skupina različne naprave, opremo in storitve prodaja v okviru enega posla. Prihodki posameznih sestavin istega posla se lahko v skladu z relevantnimi računovodskimi standardi pripoznavajo različno (npr. najemi, principal vs. agent). Pomembna presoja je potrebna pri ločevanju sestavin kompleksnih pogodb in pri določanju ustrezne višine in časa pripoznavanja prihodkov za vsako od posameznih sestavin posla.</p> <p>Za evidentiranje in obdelavo velikega števila transakcij nizkih vrednosti skupina uporablja kompleksno programsko podporo za obračun (billing).</p> <p>Zaradi zgoraj naštetega in v luči spreminjajočih se cenovnih modelov in vzpodbud je tveganje v zvezi s točnostjo pripoznanih prihodkov inherentno za dejavnost, v kateri skupina deluje.</p> <p>Pomembno tveganje je povezano tudi s pripoznavanjem prihodkov za posle, ki niso vključeni v obračun (billing), kot na primer določeni posli na veleprodajnem trgu.</p> <p>Glede na zgoraj opisane dejavnike ocenjujemo, da je pripoznavanje prihodkov ključna revizijska zadeva.</p>	<p>Med drugim smo v okviru izvedbe naših revizijskih postopkov:</p> <ul style="list-style-type: none"> S pomočjo naših strokovnjakov s področja informacijskih tehnologij smo med drugim preizkušali delovanje kontrol pri obračunu (billing), dostopnih kontrol, kontrole nad vzpostavitvijo računov strank, kontrole nad ceniki in spremembami le-teh, razmejitev dolžnosti in kontrole, ki so vzpostavljene nad prenosi podatkov med različnimi informacijskimi sistemi v procesu pripoznavanja prihodkov; Presojali smo ustreznost računovodskih usmeritev skupine v zvezi s pripoznavanjem prihodkov za ključne proizvode in storitve ter njihovo skladnost z relevantnimi računovodskimi standardi; Preverjali smo skladnost podatkov med obračunom (billing) in glavno knjigo; Na osnovi pregleda vzorca pogodb, ki se tipično sklepajo in so bile sklenjene v letu, smo med drugim: <ul style="list-style-type: none"> presojali, kako skupina opredeljuje posamezne sestavine v okviru istega posla; ocenjevali presoje, ki jih je poslovodstvo uporabilo, da bi prihodke primerno razporedilo po sestavinah posla; kritično ocenjevali presoje, ki jih je skupina uporabila vezano na računovodenje posameznih sestavin istega posla, kot na primer: elementi najema, morebitna agentska razmerja in čas pripoznavanja prihodkov. Pregledovali smo ročne knjižbe v dnevnikih knjiženja, vključno s podporno dokumentacijo, pri čemer smo se osredotočali na knjižbe po datumu bilance stanja.

Rezervacije za verjetne obveznosti za tožbe ter pogojne obveze iz naslova tožb	
<p><i>Knjigovodska vrednost rezervacij za tožbene zahtevke na dan 31. december 2016: 20.208 TEUR (31.12.2015: 20.689 TEUR); pogojne obveze iz naslova tožb na dan 31. december 2016: 264.380 TEUR (31.12.2015: 308.629 TEUR).</i></p> <p><i>Sklicujemo se na računovodske izkaze: pojasnilo 3.2.2 točka 3.p Rezervacije (računovodske usmeritve), pojasnilo 11 Drugi odhodki poslovanja, pojasnilo 28 Rezervacije in pojasnilo 37 Pogojne obveze (pojasnila).</i></p>	
Ključna revizijska zadeva	Naš odziv
<p>Skupina je pri poslovanju izpostavljena potencialnim zahtevkom iz naslova tožb in postopkov, ki jih vodijo regulatorni organi.</p> <p>Kot je opisano v pojasnilu 28 Rezervacije in 37 Pogojne obveze, je na dan 31. december 2016 skupina izpostavljena postopkom Agencije za varstvo konkurence Republike Slovenije (AVK) v zvezi z očitki domnevne zlorabe prevladujočega položaja na trgih, na katerih posluje. Na očitane domnevne kršitve so vezane tudi tožbe T-2 in Telemacha. Med ostalimi pomembnimi je še tožbeni zahtevk SKY-NET.</p> <p>Pri presojanju ali gre za pogojno obvezo ali rezervacijo, je prisotna velika mera negotovosti, pri odločanju o tem pa skupina uporablja pomembne predpostavke in presoje. Zneski zahtevkov so pomembni, presoja potrebe po oblikovanju rezervacij pa je v veliki meri subjektivna.</p>	<p>Naši revizijski postopki so med drugim vključevali:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prebiranje zapisnikov nadzornega sveta, revizijske komisije in uprave ter prebiranje korespondence z regulatorji. • Prisostvovanje seji nadzornega sveta in revizijske komisije, na kateri so zunanji zastopniki skupine predstavili odprte tožbene zahtevke. • Pridobili in ovrednotili smo neodvisne potrditve pravnih zastopnikov skupine in z njimi prediskutirali odprte zadeve vključno s postopki pred AVK in zahtevki T-2, Telemach in SKY-NET. • S pomočjo naših pravnih strokovnjakov smo presojali ustreznost ocen in predpostavk, ki jih je skupina uporabila v povezavi s pripoznavanjem rezervacij oziroma razkrivanjem pogojnih obvez iz naslova tožbenih zahtevkov. Pri presojanju smo se osredotočali na verjetnost neugodnega izida posameznega zahtevka in na zanesljivost ocene višine zahtevka. • Presojali smo, ali so omejena razkritja skupine v zvezi s tožbenimi zahtevki glede na določbe relevantnih računovodskih standardov primerna.

Knjigovodska vrednost opredmetenih osnovnih sredstev	
<p><i>Knjigovodska vrednost opredmetenih osnovnih sredstev na dan 31 december 2016: 690.140 TEUR (31 december 2015: 721.080 TEUR); oslabitev, pripoznana v letu 2016: 1.486 TEUR.</i></p> <p><i>Sklicujemo se na računovodske izkaze: pojasnilo 3.2.2 točka 3.e Opredmetena osnovna sredstva (računovodska usmeritev), pojasnilo 11 Drugi odhodki poslovanja in pojasnilo 16 Opredmetena osnovna sredstva (pojasnila).</i></p>	
Ključna revizijska zadeva	Naš odziv
<p>Opredmetena osnovna sredstva predstavljajo pomemben del bilančne vsote v bilanci stanja. Ker skupina posluje v dejavnosti, za katero je značilen hiter tehnološki razvoj in stalno spreminjujoče se tržne razmere, je izpostavljena možni tehnološki zastarelosti opredmetenih osnovnih sredstev. Poleg tega je vrednost kapitala skupine na 31. december 2016 presegala tržno kapitalizacijo, kar v skladu z relevantnimi računovodskimi standardi predstavlja znamenja slabitve nefinančnih sredstev.</p> <p>Življenjske dobe osnovnih sredstev se lahko spremenijo zaradi tehnološkega razvoja in sprememb na trgu. Poslovodstvo uporablja presoje pri določanju življenjskih dob.</p> <p>Določanje nadomestljive vrednosti sredstev, ki je opredeljena kot vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje in sicer tista od obeh, ki je višja, zahteva pomembne poslovodske presoje in ocene. Poslovodstvo uporablja metodo primerljivih prodaj ali metodo diskontiranih denarnih tokov kot osnovo za določitev pošteno vrednosti zemljišč in zgradb.</p> <p>Zgoraj navedene ocene so odvisne od pogleda poslovodstva na uporabo spremenljivk kot so diskontna stopnja in določitev primerljivih prodaj.</p>	<p>Naši revizijski postopki so med drugim vključevali:</p> <ul style="list-style-type: none">• Presojo in preizkušanje notranjih kontrol, ki so oblikovane za potrebe identifikacije znamenj slabitev v povezavi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi ter notranjih kontrol na področju preverjanja življenjskih dob.• S poizvedovanjem pri strokovnem in tehničnem osebju skupine smo v luči našega poznavanja poslovanja skupine in panoge kritično presojali uporabo predpostavk, vezanih na določitev življenjskih dob.• Ovrednotenje primernosti presoj skupine v zvezi z določitvijo denar ustvarjajočih enot in v zvezi z opredelitvijo sredstev, ki bi lahko kazala znamenja slabitev.• Pri sredstvih oziroma denar ustvarjajočih enotah, pri katerih je bilo potrebno izvesti test slabitve smo v sodelovanju z našimi ocenjevalci vrednosti podjetij presojali nadomestljive vrednosti. Naša presoja je med drugim zajemala:<ul style="list-style-type: none">• ovrednotili smo primernost uporabljenih metod pri ocenjevanju;• presojali smo usposobljenost in objektivnost ocenjevalcev vrednosti, ki jih je angažirala skupina;• presojali smo ustreznost predpostavk, ki so jih pri izračunavanju uporabili zunanji ocenjevalci vrednosti, kot so stopnje rasti, deželne stopnje tveganja in WACC;• na osnovi analize uresničevanja preteklih planov smo ovrednotili

	<p>zanesljivost napovedi, ki jih je pripravilo poslovodstvo.</p> <ul style="list-style-type: none">• Ovrednotili smo analizo občutljivosti ključnih uporabljenih predpostavk v ocenah vrednosti, ki jih je pripravila skupina.• Presodili smo zadostnost in ustreznost razkritij v zvezi s pomembnimi presojami in občutljivostjo testov slabitev na spremembo ključnih predpostavk.
--	---

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo »Skupina Telekom Slovenije v letu 2016« in poslovno poročilo, ki je sestavni del letnega poročila. Druge informacije ne vključujejo računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih.

V povezavi z opravljeno revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne s konsolidiranimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne.

Vežano na poslovno poročilo smo presodili ali poslovno poročilo vključuje razkritja, kot jih zahteva Zakon o gospodarskih družbah (v nadaljevanju »zakonska določila«).

Na osnovi postopkov, ki smo jih opravili pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov in na osnovi zgoraj opisanih postopkov menimo:

- da so informacije v poslovnem poročilu za poslovno leto, za katero so pripravljene konsolidirani računovodski izkazi, skladne z informacijami v konsolidiranih računovodskih izkazih ter
- da je bilo poslovno poročilo pripravljeno v skladu z zakonskimi določili.

Poleg tega smo v luči poznavanja in razumevanja skupine in okolja, v katerem ta posluje, ki smo ga pridobili pri opravljanju revizije, dolžni poročati, če bi zaznali pomembno napako v poslovnem poročilu in v zvezi z drugimi informacijami. V zvezi s tem nimamo o čem poročati.

Odgovornost poslovodstva in nadzornega sveta za konsolidirane računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z MSRP kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov skupine odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot osnovo za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo podjetje likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Nadzorni svet je odgovoren za nadzor nad pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov skupine.

Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so konsolidirani računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se štejejo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh konsolidiranih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Se seznanimo z notranjimi kontrolami, pomembnimi za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol skupine.
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in razumnost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujejo dvom v sposobnost skupine, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o primernosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sklenemo, da obstaja pomembna negotovost, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v konsolidiranih računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Naši sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje skupine kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo in vsebino konsolidiranih računovodskih izkazov vključno z razkritji ter ovrednotimo ali konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.
- Pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze v zvezi s finančnimi informacijami družb oz. poslovnih aktivnosti v skupini, da bi izrazili mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih. Odgovorni smo za načrtovanje, nadzor in izvedbo revizije konsolidiranih računovodskih izkazov. Odgovorni smo za naše mnenje.

Revizijsko komisijo med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno z morebitnimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki jih zaznamo med našo revizijo.

Revizijski komisiji posredujemo tudi izjavo o spoštovanju etičnih zahtev v zvezi z neodvisnostjo in jim predstavimo vsa razmerja in druge zadeve, ki bi morebiti lahko vplivale na našo neodvisnost ter kjer je to primerno, o uporabljenih varovalih.

Izmed zadev, ki smo jih predstavili revizijski komisiji, določimo tiste zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov tekočega obdobja in so zato ključne revizijske zadeve. Te zadeve opišemo v našem revizorjevem poročilu, razen če zakoni ali predpisi omejujejo javno razkritje zadeve ali ko v izredno redkih okoliščinah opredelimo, da naj zadeve ne bi vključili v naše poročilo zaradi negativnih posledic.

V imenu revizijske družbe

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Damjan Ančin, FCCA
pooblaščen revizor

Katarina Sitar Šuštar, MBA
pooblaščen revizorka
partner

KPMG Slovenija, d.o.o.
1

Ljubljana, 2. marec 2017

3.3 RAČUNOVODSKO POROČILO DRUŽBE TELEKOM SLOVENIJE, D. D.

3.3.1 Ločeni računovodski izkazi Telekoma Slovenije, d. d.

Ločeni izkaz poslovnega izida Telekoma Slovenije, d. d., za obdobje, ki se je končalo 31. 12. 2016

v tisoč EUR	Pojasnilo	2016	2015 – prilagojeno*
Čisti prihodki od prodaje	5	639.471	634.105
Drugi prihodki iz poslovanja	6	6.963	13.796
Nabavna vrednost prodanega blaga		-69.186	-68.543
Stroški materiala in energije		-10.433	-10.825
Stroški storitev	7	-285.864	-279.730
Stroški dela	8	-96.896	-105.907
Amortizacija	13, 14, 18	-134.946	-123.897
Drugi odhodki poslovanja	9	-16.765	-9.620
Skupaj odhodki poslovanja		-614.090	-598.522
Dobiček iz poslovanja		32.344	49.379
Finančni prihodki	10	30.710	37.238
Finančni odhodki	10	-29.364	-42.566
Dobiček pred obdavčitvijo		33.690	44.051
Davek iz dobička	11	0	0
Odloženi davki	11	6.770	4.258
Čisti dobiček poslovnega obdobja		40.460	48.309
Dobiček na delnico – osnovni in popravljeni v EUR	12	6,22	7,43

* Prilagoditve so razkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitev. Pojasnila na straneh od 238 do 298 so sestavni del teh ločenih računovodskih izkazov družbe Telekom Slovenije.

Ločeni izkaz drugega vseobsegajočega donosa Telekoma Slovenije, d. d., za obdobje, ki se je končalo 31. 12. 2016

v tisoč EUR	Pojasnilo	2016	2015 – prilagojeno*
Čisti dobiček obdobja		40.460	48.309
Drugi vseobsegajoči donos, ki se v prihodnosti sme prenesti v izkaz poslovnega izida			
Sprememba poštene vrednosti za aktuarske primanjkljaje in presežke		-355	-445
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo	24	1	-14
Odloženi davek	11	0	3
Sprememba prerazvrstitve poštene vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo, v poslovni izid	24	-300	0
Odloženi davek od spremembe prerazvrstitve poštene vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo, v poslovni izid	11	51	0
Sprememba odloženih davkov zaradi preračuna davčne stopnje	11	-17	0
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo, v neto znesku		-265	-11
Drugi vseobsegajoči donos poslovnega obdobja po davkih		-620	-456
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega obdobja		39.840	47.853

* Prilagoditve so razkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitev. Pojasnila na straneh od 238 do 298 so sestavni del teh ločenih računovodskih izkazov družbe Telekom Slovenije.

Ločena bilanca stanja Telekom Slovenije, d. d., na 31. 12. 2016

v tisoč EUR	Pojasnilo	31. 12. 2016	31. 12. 2015 – prilagojeno*	1. 1. 2015 – prilagojeno*
SREDSTVA				
Neopredmetena sredstva	13	161.775	133.556	136.608
Opredmetena osnovna sredstva	14	590.826	617.867	644.877
Naložbe v odvisne družbe	15	33.371	49.224	45.781
Naložba v skupni podvig	15	63	65	65
Druge finančne naložbe	16	126.468	134.088	138.048
Ostala dolgoročna sredstva	17	33.272	32.380	32.549
Naložbene nepremičnine	18	4.180	5.021	4.076
Odložene terjatve za davek	11	35.656	28.105	23.363
Skupaj dolgoročna sredstva		985.611	1.000.306	1.025.367
Sredstva za odtujitev	19	1.818	914	80.788
Zaloge	20	19.258	22.552	25.549
Poslovne in druge terjatve	21	145.198	142.550	148.172
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	22	45.443	35.081	31.411
Terjatve za davek iz dobička		125	0	22
Kratkoročne finančne naložbe	16	132.526	111.769	8.504
Denar in denarni ustrezniki	23	34.448	5.020	19.032
Skupaj kratkoročna sredstva		378.816	317.886	313.478
Skupaj sredstva		1.364.427	1.318.192	1.338.845
KAPITAL IN OBVEZNOSTI				
Vpoklicani kapital	24	272.721	272.721	272.721
Kapitalske rezerve	24	180.956	180.956	180.956
Rezerve iz dobička	24	237.272	217.042	217.042
Zakonske rezerve		50.434	50.434	50.434
Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže		3.671	3.671	3.671
Lastne delnice in lastni poslovni deleži		-3.671	-3.671	-3.671
Statutarne rezerve		54.544	54.544	54.544
Druge rezerve iz dobička		132.294	112.064	112.064
Zadržani čisti poslovni izid		36.256	49.063	65.770
Zadržani poslovni izid preteklih let		16.026	754	43.507
Poslovni izid tekočega leta		20.230	48.309	22.263
Rezerve za poštene vrednosti	24	-1.150	-521	-65
Skupaj kapital in rezerve		726.055	719.261	736.424
Dolgoročno odloženi prihodki	25	9.869	9.523	10.572
Rezervacije	26	35.992	40.652	74.740
Dolgoročne poslovne obveznosti	27	11.401	2.056	5.150
Prejeta dolgoročna posojila in krediti	28	0	5.387	35.547
Druge dolgoročne finančne obveznosti	29	99.857	0	302.530
Odložene obveznosti za davek	11	159	193	196
Skupaj dolgoročne obveznosti		157.278	57.811	428.735
Poslovne in druge obveznosti	30	125.937	120.163	117.850
Prejeta kratkoročna posojila in krediti	28	306.316	82.637	23.703
Druge kratkoročne finančne obveznosti	31	4.320	303.167	64
Kratkoročno odloženi prihodki	32	4.610	4.926	7.279
Vnaprej vračunani stroški in odhodki	33	39.911	30.227	24.790
Skupaj kratkoročne obveznosti		481.094	541.120	173.686
Skupaj obveznosti		638.372	598.931	602.421
Skupaj kapital in obveznosti		1.364.427	1.318.192	1.338.845

* Prilagoditve so rozkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nozaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitve. Pojasnila na straneh od 238 do 298 so sestavni del teh ločenih računovodskih izkazov družbe Telekom Slovenije.

Ločeni izkaz gibanja kapitala Telekoma Slovenije, d. d., za obdobje, ki se je končalo 31. 12. 2016*

v tisoč EUR	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička				Zadržani čisti poslovni izid	Rezerve za poštene vrednosti finančnih instrumentov	Rezerve za aktuarske primanjilije in presežke	Skupaj		
			Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lasne delnice	Statutarne rezerve					Druge rezerve iz dobička	Zadržani poslovni izid preteklih let
Stanje 1. 1. 2016	272.721	180.956	50.434	3.671	-3.671	54.544	112.064	754	48.309	943	-1.464	719.261
Čisti poslovni izid obdobja									40.460			40.460
Drugi vseobsegajoči poslovni izid obdobja										-265	-355	-620
Vseobsegajoči poslovni donos obdobja skupaj	0	0	0	0	0	0	0	0	40.460	-265	-355	39.840
Izplačilo dividend								-32.527				-32.527
Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	-32.527	0	0	0	-32.527
Prenos poslovnega izida preteklega leta v zadržani poslovni izid								48.309	-48.309			0
Povečanje v poslovnih združitvah								-510			-9	-519
Prenos na druge rezerve po sklepu uprave							20.230		-20.230			0
Stanje 31. 12. 2016	272.721	180.956	50.434	3.671	-3.671	54.544	132.294	16.026	20.230	678	-1.828	726.055

*Več v prilogi 24.

Ločeni izkaz gibanja kapitala Telekoma Slovenije, d. d., za obdobje, ki se je končalo 31. 12. 2015

v tisoč EUR	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička				Zadržani čisti poslovni izid preteklih let	Poslovni izid tekočega leta	Rezerve za poštene vrednosti finančnih instrumentov	Rezerve za aktuarske primanjkljaje in presežke	Skupaj	
			Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice	Statutarne rezerve						Druge rezerve iz dobička
Stanje 1. 1. 2015 - prvotno poročano	272.721	180.956	50.434	3.671	-3.671	54.544	112.064	43.507	17.838	954	-1.019	731.999
Vpliv spremembe računovodske usmeritve							4.425					4.425
Stanje 1. 1. 2015 - prilagojeno*	272.721	180.956	50.434	3.671	-3.671	54.544	112.064	43.507	22.263	954	-1.019	736.424
Čisti poslovni izid obdobja								48.309				48.309
Drugi vseobsegajoči poslovni izid obdobja										-11	-445	-456
Vseobsegajoči poslovni donos obdobja skupaj	0	0	0	0	0	0	0	0	48.309	-11	-445	47.853
Izplačilo dividend								-65.055				-65.055
Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	-65.055	0	0	0	-65.055
Prenos poslovnega izida preteklega leta v zadržani poslovni izid								22.263	-22.263			0
Drugo								39				39
Stanje 31. 12. 2015 - prilagojeno*	272.721	180.956	50.434	3.671	-3.671	54.544	112.064	754	48.309	943	-1.464	719.261

* Prilagoditve so razkrite v točki e. Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2. Podlaga za sestavitve. Pojasnila na straneh od 238 do 298 so sestavni del teh ločenih računovodskih izkazov družbe Telekom Slovenije.

Ločeni izkaz denarnih tokov Telekoma Slovenije, d. d., za obdobje, ki se je končalo 31. 12. 2016

v tisoč EUR	Pojasnilo	2016	2015 - prilagojeno*
Denarni tokovi pri poslovanju			
Čisti dobiček		40.460	48.309
Prilagoditve za:			
Amortizacijo	13, 14, 18	134.946	123.897
Slabitve in odpis opredmetenih osnovnih sredstev, neopredmetenih sredstev in naložbenih nepremičnin		2.163	1.059
Dobiček/izgubo pri prodaji osnovnih sredstev		523	-3.986
Finančne prihodke	10	-30.710	-37.239
Finančne odhodke	10	29.364	42.567
Davek od dobička z odloženimi davki	11	-6.770	-4.258
Denarni tok iz poslovanja pred spremembami čistih obratnih sredstev in rezervacijami		169.976	170.349
Spremembo poslovnih in drugih terjatev	21	956	4.580
Spremembo aktivnih časovnih razmejitev	22	-11.388	-2.628
Spremembo drugih dolgoročnih sredstev	17	885	-776
Spremembo zalog	20	3.786	2.997
Spremembo rezervacij	26	-4.783	-34.088
Spremembo dolgoročno in kratkoročno odloženih prihodkov	25, 32	-135	-3.403
Spremembo vnaprej vračunanih stroškov in odhodkov	33	9.494	5.437
Spremembo poslovnih in drugih obveznosti	30	15.334	1.464
Plačani davek od dobička		-126	-199
Čista denarna sredstva iz poslovanja		183.999	143.733
Denarni tokovi iz naložbenja			
Prejemki pri naložbenju		34.842	76.330
Prejemki od prodaje osnovnih sredstev		635	5.098
Prejemki od prodaje naložbenih nepremičnin		195	0
Prejete dividende		168	234
Prejete obresti		6.563	9.498
Prejemki pri odtujitvi dolgoročnih finančnih naložb		26.747	61.285
Prejemki pri odtujitvi kratkoročnih finančnih naložb		534	215
Izdatki pri naložbenju		-160.348	-181.990
Nakup opredmetenih osnovnih sredstev		-70.691	-65.910
Nakup neopredmetenih dolgoročnih sredstev		-60.108	-28.474
Nakup finančnih naložb		-3.610	0
Naložbe v odvisne in pridružene družbe		-3.816	-65.862
Dana posojila		-22.123	-21.744
Čista denarna sredstva, porabljena pri naložbenju		-125.506	-105.660
Denarni tokovi iz financiranja			
Prejemki pri financiranju		420.000	274.950
Prejeta dolgoročna posojila		300.000	0
Prejeta kratkoročna posojila		20.000	274.950
Prejemki od izdanih obveznic		100.000	0
Izdatki pri financiranju		-450.259	-327.035
Izdatki za odobritev posojila in izdajo obveznic		-1.313	0
Poplačilo izdanih obveznic		-300.000	0
Poplačilo kratkoročnih komercialnih zapisov		0	-44
Odplačila kratkoročnih posojil		-70.450	-222.500
Odplačila dolgoročnih posojil		-30.160	-23.698
Plačane obresti		-15.884	-15.785
Izplačilo dividend		-32.452	-65.008
Čista denarna sredstva, porabljena pri financiranju		-30.259	-52.085
Čisto povečanje/zmanjšanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		28.234	-14.012
Končno stanje denarnih sredstev	23	34.448	5.020
Začetno stanje denarnih sredstev*	23	6.214	19.032

* Prilagoditve so razkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitve. Pojasnila na straneh od 238 do 298 so sestavni del teh ločenih računovodskih izkazov družbe Telekom Slovenije.

3.3.2 Pojasnila k ločenim računovodskim izkazom Telekoma Slovenije, d. d.

1. Splošno o družbi

Telekom Slovenije je delniška družba s sedežem na Cigaletovi 15, Ljubljana, Slovenija. Njene delnice so uvrščene v redno kotacijo Ljubljanske borze vrednostnih papirjev. Na 31. 12. 2016 je najpomembnejši lastnik Republika Slovenija, ki ima v lasti 4.087.569 delnic oziroma 62,54% delež.

Telekom Slovenije je 1. 6. 2016 v sodni register vpisal pripojitev družbe Debitel, d. d. S pogodbo o pripojitvi je bilo na Telekom Slovenije preneseno celotno premoženje in obveznosti družbe Debitel, d. d. Telekom Slovenije je kot univerzalni pravni naslednik vstopil v vsa pravna razmerja, katerih subjekt je bila družba Debitel, d. d.

Telekom Slovenije zasebnim in poslovnim uporabnikom ponuja storitve s področja mobilnih, fiksnih in IP komunikacij, infrastrukturne ter omrežne rešitve, IT-varnostne in e-poslovne rešitve ter storitve v oblaku.

2. Podlaga za sestavitev

a. Izjava o skladnosti

Priloženi posamični računovodski izkazi družbe Telekom Slovenije so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija, ter s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD).

Družba sestavlja tudi uskupinjene računovodske izkaze Skupine Telekom Slovenije, ki so objavljeni v poglavju Računovodsko poročilo Skupine Telekom Slovenije, na razpolago pa so tudi v Telekomu Slovenije, Cigaletova ulica 15, Ljubljana, Slovenija.

Računovodske izkaze družbe Telekom Slovenije in uskupinjene računovodske izkaze Skupine Telekom Slovenije je uprava družbe odobrila 2. 3. 2017.

b. Podlage za merjenje

Računovodski izkazi Telekoma Slovenije so pripravljani s predpostavko o nadaljevanju poslovanja družbe v prihodnosti. Poslovanje družbe Telekoma Slovenije ni sezonske narave. Izkazi so pripravljani z uporabo načinov merjenja, ki so predstavljeni v spodnji tabeli.

Pomembnejša sredstva in obveznosti, izkazane v bilanci stanja, Telekom Slovenije, d. d., meri:

Dolgoročna sredstva	način merjenja
Neopredmetena sredstva	
• od tega sredstva s končno dobo koristnosti	po nabavni vrednosti
• od tega sredstva z nedoločeno dobo koristnosti – dobro ime	po nabavni vrednosti
Opredmetena osnovna sredstva	po nabavni vrednosti
Naložbe v odvisne družbe in skupni podvig	po nabavni vrednosti
Druge finančne naložbe	
• od tega naložbe, razpoložljive za prodajo, ki kotirajo na borzi	po pošteni vrednosti
• od tega naložbe, razpoložljive za prodajo, ki ne kotirajo na borzi in katerih vrednosti se ne da zanesljivo določiti	po nabavni vrednosti
Ostala dolgoročna sredstva	po nabavni vrednosti
Naložbene nepremičnine	po nabavni vrednosti
Odložene terjatve za davek	po nediskontiranem znesku, izmerjenem po davčnih stopnjah

Kratkoročna sredstva	način merjenja
Sredstva za odtujitev	po nižji vrednosti izmed nabavne ali nadomestljive vrednosti
Zaloge	po metodi drsečih povprečnih cen
Poslovne in druge terjatve	po odplačni vrednosti
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	po nabavni ali ocenjeni vrednosti
Kratkoročne finančne naložbe	po odplačni vrednosti
Denar in denarni ustrezniki	po nabavni vrednosti
Dolgoročne obveznosti	način merjenja
Dolgoročno odloženi prihodki	po nabavni ali ocenjeni vrednosti
Rezervacije	
• od tega rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	po sedanji vrednosti ocenjenih bodočih izplačil na osnovi aktuarskega izračuna
• ostale rezervacije	po sedanji vrednosti ocenjenih bodočih poravnjav
Dolgoročne poslovne obveznosti	po odplačni vrednosti
Prejeta dolgoročna posojila in krediti	po odplačni vrednosti
Druge dolgoročne finančne obveznosti	po odplačni vrednosti
Odložene obveznosti za davek	po nediskontiranem znesku, izmerjenem po davčnih stopnjah
Kratkoročne obveznosti	način merjenja
Poslovne in druge obveznosti	po odplačni vrednosti
Prejeta kratkoročna posojila in krediti	po odplačni vrednosti
Druge kratkoročne finančne obveznosti	po odplačni vrednosti
Kratkoročno odloženi prihodki	po nabavni ali ocenjeni vrednosti
Vnaprej vračunani stroški in odhodki	po nabavni ali ocenjeni vrednosti

c. Funkcijska in predstavitevna valuta

Računovodski izkazi Telekoma Slovenije so sestavljeni v evrih, ki so funkcijska valuta družbe. Vse računovodske informacije, predstavljene v evrih, so zaokrožene na tisoč enot, v kolikor ni drugače določeno.

d. Uporaba pomembnih ocen in presoje

Priprava računovodskih izkazov zahteva od posloводства določene ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na neodpisano vrednost sredstev in obveznosti družbe ter na razkritje potencialnih obveznosti na dan bilance stanja ter zneskov prihodkov in odhodkov družbe v obdobju, ki se konča na dan bilance stanja.

Prihodnjih dogodkov in njihovega vpliva ni mogoče določiti z gotovostjo. Zato se pri računovodskih ocenah uporabi presoja, ki se spreminja glede na nove dogodke, izkušnje, dodatne informacije ter posledice sprememb poslovnega okolja, v katerem družba deluje. Dejanske vrednosti se lahko razlikujejo od ocenjenih. Oblikovanje ocen in s tem povezane predpostavke in negotovosti so opisane v usmeritvah k posameznim postavkam v poglavju 3, Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev.

Ocene in predpostavke se redno pregledujejo. Spremembe računovodskih ocen se pripoznajo v obdobju, za katerega se ocene spremenijo, ter za vsa prihodnja obdobja, na katera spremembe vplivajo.

Presoje

Informacije o presojah, ki imajo najbolj pomembne vplive na računovodske izkaze družbe, so:

- presoja ali gre pri najemih za poslovni ali finančni najem – pojasnilo 3.d;
- presoja pripoznavanja prihodkov [agent ali principal] – pojasnilo 3.s;
- presoja, ali gre pri zahtevkih za pogojno obveznost ali rezervacijo – pojasnilo 3.n in 35.

Predpostavke in ocene

Ocene in predpostavke, ki najbolj vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so:

- določitev življenjskih dob opredmetenih in neopredmetenih sredstev – pojasnili 3.b in 3.c ter pojasnili 13 in 14;
- popravki vrednosti dvomljivih terjatev – pojasnili 3.j in 21;
- slabitev posojil, danih družbam v skupini – pojasnila 3.e, 15 in 16;
- odloženi davki – pojasnili 3.u in 11;
- ocena višine rezervacij – pojasnili 3.n in 26.

e. Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj

Družba je s 1. 1. 2016 prostovoljno spremenila računovodsko usmeritev evidentiranja stroškov prodajnih provizij.

Družba je provizije posrednikom, ki so namenjene pridobivanju novih naročnikov ali zadržanju obstoječih, pred spremembo pripoznavala kot strošek prodajnih provizij v tekočem obdobju. Po spremembi družba pripozna stroške, povezane s pridobivanjem novih naročnikov, kot neopredmeteno osnovno sredstvo, ko so izpolnjeni naslednji pogoji:

- podpisana pogodba z naročnikom za določeno obdobje (življenjska doba sredstva, tj. čas vezave naročnika),
- kapitalizirajo se le provizije posrednikom za sklenjene pogodbe z vezavo naročnikov (zanesljivo opredeljena nabavna vrednost).

Prodajne provizije se evidentirajo kot sredstvo, ko so izpolnjeni zgornji pogoji. V primeru, da bi prekinjena razmerja in naknadni poračuni prodajnih provizij presegali 5 % vrednosti letne višine kapitaliziranih provizij, bi družba neopredmetena sredstva iz naslova prodajnih provizij ustrezno znižala. Ocena prekinitev se letno preverja.

MRS 8 družbi dovoljuje spremembo računovodske usmeritve v primeru, da njena uporaba zagotovi zanesljivejše, relevantnejše in ustrežnejše informacije o učinkih transakcij, drugih poslovnih dogodkov in stanj na finančno stanje, finančno uspešnost in denarne tokove družbe.

Družba meni, da je s to spremembo zagotovila ustrežnejšo predstavitev bilance stanja in zagotovila boljše informacije poslovanja predvsem zaradi boljše primerljivosti z računovodskimi izkazi drugih podjetij, ki opravljajo enako ali podobno dejavnost.

Družba je sledila določilom MRS 8 – Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake ter prilagodila računovodske izkaze za pretekla obdobja skladno z zahtevami MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov. Družba je računovodske izkaze prilagodila za pretekla obdobja od 1. 5. 2014, ko razpolaga z ustreznimi podlagami za spremljavo provizij posrednikom skladno z opredeljenimi pogoji.

V nadaljevanju povzemamo rezultate spremembe računovodske usmeritve v izkazih družbe Telekom Slovenije, d. d., od 1. 1. 2015 po posameznih postavkah.

Ločena bilanca stanja družbe Telekom Slovenije, d. d., na 1. 1. 2015

v tisoč EUR	Predhodno poročano	Vpliv spremembe računovodske usmeritve	Prilagojeno
SREDSTVA			
Neopredmetena sredstva	132.276	4.332	136.608
Opredmetena osnovna sredstva	644.877		644.877
Odložene terjatve za davek	23.270	93	23.363
Ostala dolgoročna sredstva	220.519		220.519
Ostala kratkoročna sredstva	313.478		313.478
Skupaj sredstva	1.334.420	4.425	1.338.845
KAPITAL IN OBVEZNOSTI			
Vpoklicani kapital	272.721		272.721
Kapitalske rezerve	180.956		180.956
Rezerve iz dobička	217.042		217.042
Zadržani poslovni izid	61.345	4.425	65.770
Rezerve za poštene vrednosti	-65		-65
Skupaj kapital in rezerve	731.999	4.425	736.424
Dolgoročne obveznosti	431.248		431.248
Odložene obveznosti za davek	0		0
Kratkoročne obveznosti	171.173		171.173
Skupaj obveznosti	602.421	0	602.421
Skupaj kapital in obveznosti	1.334.420	4.425	1.338.845

Ločeni izkaz poslovnega izida družbe Telekom Slovenije, d. d., za obdobje, ki se je končalo 31. 12. 2015

v tisoč EUR	Predhodno poročano	Vpliv spremembe računovodske usmeritve	Prilagojeno
Prihodki	647.901		647.901
Stroški storitev	-286.663	6.933	-279.730
Amortizacija	-119.836	-4.061	-123.897
Drugi odhodki	-194.895		-194.895
Finančni prihodki	37.239		37.239
Finančni odhodki	-42.567		-42.567
Davek iz dobička	0		0
Odloženi davki	4.746	-488	4.258
Skupaj vpliv na izkaz poslovnega izida	45.925	2.384	48.309

Čisti dobiček za leto 2015 se je zaradi spremembe računovodske usmeritve povečal za 2.384 tisoč evrov. Povečanje je nastalo zaradi znižanja stroškov prodajnih provizij v višini –6.933 tisoč evrov, na novo pripoznane amortizacije v višini 4.061 tisoč evrov ter zaradi znižanja odloženih davkov v višini –488 tisoč evrov.

Ločena bilanca stanja družbe Telekom Slovenije, d. d., na 31. 12. 2015

v tisoč EUR	Predhodno poročano	Vpliv spremembe računovodske usmeritve	Prilagojeno
SREDSTVA			
Neopredmetena sredstva	126.352	7.204	133.556
Opredmetena osnovna sredstva	617.867		617.867
Odložene terjatve za davek	28.500	-395	28.105
Ostala dolgoročna sredstva	320.778		320.778
Ostala kratkoročna sredstva	217.886		217.886
Skupaj sredstva	1.311.383	6.809	1.318.192
KAPITAL IN OBVEZNOSTI			
Vpoklicani kapital	272.721		272.721
Kapitalske rezerve	180.956		180.956
Rezerve iz dobička	217.042		217.042
Zadržani poslovni izid preteklih let	-3.671	4.425	754
Poslovni izid tekočega leta	45.925	2.384	48.309
Rezerve za poštene vrednosti	-521		-521
Skupaj kapital in rezerve	712.452	6.809	719.261
Dolgoročne obveznosti	61.681		61.681
Odložene obveznosti za davek	0		0
Kratkoročne obveznosti	537.250		537.250
Skupaj obveznosti	598.931	0	598.931
Skupaj kapital in obveznosti	1.311.383	6.809	1.318.192

Bilančna vsota na 31. 12. 2015 se je zaradi spremembe računovodske usmeritve povečala za 7.204 tisoč evrov iz naslova povečanja neopredmetenih osnovnih sredstev in znižala za odložene terjatve za davek v višini –395 tisoč evrov.

Čisti dobiček za leto 2016 je zaradi spremembe računovodske usmeritve višji za 2.724 tisoč evrov, kot bi bil brez spremembe računovodske usmeritve [zaradi znižanja stroškov prodajnih provizij v višini 9.825 tisoč evrov, novo pripoznane amortizacije v višini 8.166 tisoč evrov ter spremembe odloženih davkov v višini 1.066 tisoč evrov]. Bilančna vsota na 31. 12. 2016 je zaradi spremembe računovodske usmeritve večja za 10.216 tisoč evrov [predvsem iz naslova povečanja neopredmetenih osnovnih sredstev].

3. Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev

a. Tuje valute

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti se na dan bilance stanja preračunajo v funkcijsko valuto z uporabo dnevnega tečaja menjave na dan bilance stanja. Nedenarna sredstva in obveznosti v tuji valuti, ki so merjene po izvirni vrednosti, se preračunajo z uporabo tečaja, veljavnega na dan transakcije. Nedenarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti in merjene po pošteni vrednosti, se preračunajo z uporabo tečaja na dan, ko je bila določena poštena vrednost. Vse tečajne razlike so pripoznane v izkazu poslovnega izida, kar pa ne velja za razlike, ki nastanejo pri preračunu kapitalskih instrumentov, razvrščenih kot razpoložljivih za prodajo, ki se pripoznajo neposredno v drugem vseobsegajočem donosu.

b. Neopredmetena sredstva

Družba pripozna neopredmetena sredstva, ko je verjetno, da bodo pritekale z njimi povezane gospodarske koristi, in ko je mogoče zanesljivo izmeriti njihovo nabavno vrednost.

Neopredmetena sredstva s končno dobo koristnosti se po začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrani amortizacijski popravek vrednosti in izgubo iz oslabitve. Vsa neopredmetena sredstva, razen dobrega imena, imajo končno dobo koristnosti.

Dobro ime nastane v družbi ob pripojitvi odvisne ali druge družbe oziroma dejavnosti. Meri se po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano izgubo zaradi oslabitve. Ob pripojitvi odvisne družbe nastane dobro ime tako, da družba prevzame vrednost dobrega imena, ki je iz naslova te poslovne združitve pripoznana v skupini.

Družba spremlja življenjske dobe in preostalo vrednost pomembnejših neopredmetenih sredstev prek skrbnikov teh sredstev in prek delovne skupine, ki letno preverja dobo koristnosti in preostalo vrednost, ter v primeru, da so pričakovanja bistveno drugačna od ocen amortizacijske stopnje, preračuna za sedanja in bodoča obdobja. Učinek take spremembe družba opiše v pojasnilih v obračunskem obdobju, v katerem je prišlo do nje.

Amortizacija neopredmetenih sredstev se obračunava na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstva in se začne obračunavati prvi dan naslednjega meseca, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo, razen licenc, programskih pravic in koncesij, ki se začnejo amortizirati v istem mesecu, ko se začne njihova uporaba.

Ocenjene dobe koristnosti skupin neopredmetenih osnovnih sredstev v letih

Skupine neopredmetenih osnovnih sredstev	Dobe koristnosti v letih
• koncesije	3–20
• blagovne znamke	10
• licence	1–7
• programske pravice za TV-vsebine	1–6
• prodajne provizije	1–2
• lista kupcev	5
• računalniški programi	3–5
• druge premoženjske pravice	5–20

Stroški pridobljenih koncesij za uporabo radiofrekvenčnega spektra se usredstviijo po nabavni vrednosti in se enakomerno časovno amortizirajo v dobi trajanja koncesijske pogodbe, ki znaša do 20 let (glej pojasnilo 39, Splošno pooblastilo in pravica do uporabe radijske frekvence in številki).

Usredstveni stroški zajemajo stroške materiala, neposredne stroške dela in ostale stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi sredstva za nameravano uporabo. Družba prek skrbnikov projektov nadzoruje, da se kapitalizirajo le stroški, ki sledijo opredeljenim kriterijem.

Družba pripozna stroške razvijanja med neopredmetenimi sredstvi, če jih lahko zanesljivo izmeri, če je izdelek ali postopek strokovno in poslovno izvedljiv, če bo njegova uporaba prinašala bodoče gospodarske koristi, če družba razpolaga z ustreznimi viri za dokončanje razvijanja in če ima družba namen uporabiti ali prodati sredstvo.

Družba prek skrbnikov mesečno spremlja potek projektov in investicij. Če ugotovi, da se določen projekt ne bo dokončal, se izvede odpis.

Prodajne provizije so stroški, ki so neposredno povezani s pridobivanjem novih naročnikov in se evidentirajo kot neopredmeteno osnovno sredstvo, ko so izpolnjeni naslednji pogoji:

- podpisana pogodba in vezava naročnika (življenjska doba sredstva, tj. čas vezave naročnika),
- kapitalizirajo se le provizije posrednikom za sklenjene pogodbe z vezavo naročnikov (zanesljivo opredeljena nabavna vrednost).

Prodajne provizije se evidentirajo kot sredstvo v višini, ko so izpolnjeni zgornji pogoji. V primeru, da bi prekinjena razmerja in naknadni poračuni prodajnih provizij presegali 5 % vrednosti letne višine kapitaliziranih provizij, bi družba neopredmetena sredstva iz naslova prodajnih provizij ustrezno znižala. Ocena prekinitev se letno preverja.

Družba najmanj enkrat letno, na dan računovodskih izkazov, preverja knjigovodsko vrednost pomembnejših sredstev, da ugotovi, ali obstajajo pokazatelji, ki bi nakazovali, da je treba katero od neopredmetenih sredstev oslabiti. Pomembnejše neopredmeteno sredstvo je tisto, katerega knjigovodska vrednost presega 5 % knjigovodske vrednosti vseh neopredmetenih dolgoročnih sredstev, če ta dosegajo vsaj 5 % vrednosti vseh sredstev. Pri ocenjevanju, ali ti pokazatelji obstajajo, družba preveri, ali je prišlo do pomembnih tehnoloških sprememb, spremembe trga ali bistvenega padca obrestnih mer. Če taki pokazatelji obstajajo, se ugotovi nadomestljiva vrednost sredstva. Slabitev se izvede, če knjigovodska vrednost neopredmetenega sredstva pomembno presega nadomestljivo vrednost.

Družba v tekočem in prihodnjih letih načrtuje pozitiven rezultat in denarne tokove, zato ni ugotavljala slabitev sredstev.

Slabitev dobrega imena se ugotavlja za denar ustvarjajočo enoto. Slabitev dobrega imena zahteva ocenitev vrednosti pri uporabi denar ustvarjajoče enote. Določitev sedanje vrednosti prihodnjih denarnih tokov od posloводства zahteva tako oceno pričakovanih denarnih tokov iz denar ustvarjajoče enote kot tudi določitev primerne diskontne stopnje.

Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida med drugimi odhodki poslovanja, v postavki slabitev neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev.

c. Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva v lasti družbe se ob pridobitvi izkažejo po nabavni vrednosti. V nabavno vrednost se vključijo vsi stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi opredmetenega sredstva za nameravano uporabo.

Ocenjeni stroški vzpostavitve lokacij za sprejemno-oddajne postaje v prvotno stanje se izkažejo kot sestavni del nabavne vrednosti sredstva in se amortizirajo v njegovi preostali dobi koristnosti. Znesek rezervacij, potrebnih za vzpostavitev prvotnega stanja, diskontiran na sedanjo vrednost, se izkaže med dolgoročnimi rezervacijami.

Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva, zgrajenega ali izdelanega v družbi, vključuje stroške materiala, neposredne stroške dela in ustrezen del režijskih stroškov. Stroški izgradnje ali izdelave opredmetenih osnovnih sredstev, ki so vključeni v nabavno vrednost, se pripoznajo kot znižanje stroškov v poslovnem izidu. Za pripoznanje teh stroškov družba upošteva enake kriterije kot pri neopredmetenih sredstvih.

Kadar so posamezne postavke sredstev sestavljene iz delov, ki imajo različne dobe koristnosti, se ti deli obravnavajo kot posamezne postavke opredmetenih osnovnih sredstev.

Družba prek skrbnikov projektov mesečno spremlja potek projektov in investicij. Če ugotovi, da se določen projekt ne bo dokončal, se izvede odpis.

Merjenje po pripoznanju

Opredmetena osnovna sredstva se po začetnem pripoznanju merijo po nabavni vrednosti in zmanjšujejo zaradi amortiziranja oziroma slabitev.

Družba letno preverja dobo koristnosti in preostalo vrednost pri pomembnejših postavkah opredmetenih osnovnih sredstev, amortizacijske stopnje pa glede na to preračuna za sedanja in bodoča obdobja, če so pričakovanja bistveno drugačna od ocen. Učinek spremembe ocene opiše družba v pojasnilih v obračunskem obdobju, v katerem je prišlo do nje.

Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev se obračunava na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstev. Znotraj poslovnega leta se letna amortizacija enakomerno razdeli po obdobjih.

Družba obračunava amortizacijo posamično in samostojno določa letne amortizacijske stopnje glede na dobo koristnosti posameznega opredmetenega osnovnega sredstva.

Ocenjene dobe koristnosti skupin opredmetenih osnovnih sredstev

Skupine opredmetenih osnovnih sredstev	Dobe koristnosti v letih
• zgradbe	50
• elektro- in strojne instalacije	15-30
• kabelska kanalizacija	33,3
• kabelsko omrežje – zračno	10
• kabelsko omrežje – zemeljsko	20
• centrale	5-12,5
• druga oprema	1-15

Zemljišča in opredmetena osnovna sredstva v gradnji ali izdelavi se ne amortizirajo. Opredmetena osnovna sredstva v gradnji ali izdelavi se pripoznajo po nabavni vrednosti in se začnejo amortizirati prvi dan naslednjega meseca, ko so razpoložljiva za uporabo.

Družba prek skrbnikov osnovnih sredstev letno preverja zunanje in notranje okoliščine (pomembne tehnološke spremembe, spremembe trga, zastarelost ali fizično stanje posameznega opredmetenega sredstva), ki bi lahko bile pomemben pokazatelj (ne)ustreznosti dobe koristnosti ali potrebe po oslavitvi opredmetenih osnovnih sredstev. Opredmeteno osnovno sredstvo je oslabiljeno, če njegova knjigovodska vrednost presega nadomestljivo vrednost. Nadomestljiva vrednost je poštena vrednost, zmanjšana za stroške pri prodaji, ali vrednost pri uporabi najmanjše denar ustvarjajoče enote, in sicer tista, ki je večja. Vrednost pri uporabi se oceni kot sedanja vrednost pričakovanih bodočih denarnih tokov, pri čemer so ti diskontirani na sedanjo vrednost z uporabo diskontne stopnje pred davki.

Slabitev se pripozna v izkazu poslovnega izida med drugimi odhodki iz poslovanja.

d. Sredstva, prejeta in dana v najem

Najem je pogodbeno razmerje, v katerem najemodajalec prenese na najemnika v zameno za plačilo ali niz plačil pravico do uporabe sredstva za dogovorjeni čas. Finančni najem je najem, pri katerem se prenesejo vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva. Lastninska pravica lahko preide na drugo stran ali pa tudi ne. Poslovni najem je najem, ki ni finančni najem in pri katerem se najeta sredstva ne pripoznajo v bilanci stanja. Začetek najema je datum, ko najemnik lahko začne izkoriščati pravico do uporabe najetega sredstva.

Skladno s kriteriji, ki jih opredeljujejo računovodski standardi, družba presoja ali gre za poslovni ali finančni najem.

Vsi najemi v družbi so opredeljeni kot poslovni najemi. Pri poslovnem najemu družba stroške najema časovno enakomerno pripoznava v izkazu poslovnega izida, v postavki stroški storitev.

Sredstva, ki jih družba daje v poslovni najem, izkazuje med svojimi opredmetenimi sredstvi. Prihodke od najemnin časovno enakomerno pripoznava med čistimi poslovnimi prihodki v dobi najema. Vsi stroški, povezani s sredstvi, dani v najem (vključno z amortizacijo), so pripoznani med odhodki obdobja.

e. Finančna sredstva

Družba na začetku pripozna posojila in terjatve na dan njihovega nastanka. Ostala finančna sredstva družba pripozna na pogodbeni datum, oziroma ko družba postane stranka v pogodbenih določilih instrumenta. Družba odpravi pripoznanje finančnega sredstva, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko družba prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva prenesejo.

Naložbe v odvisne družbe se v ločenih računovodskih izkazih matične družbe vodijo po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitne izgube iz oslavitve. Naložbe v odvisne družbe se pripoznajo na dan, ko je izvršen prenos tveganj in koristi na obvladujočo družbo – ko dobi kontrolni vpliv.

Znamenja slabitve finančnih naložb v odvisne družbe preverja družba po dveh kriterijih, in sicer:

- primerjava knjigovodske vrednosti finančne naložbe na presečni dan s sorazmernim delom knjigovodske vrednosti celotnega kapitala odvisne družbe. Kot znamenje slabitve se šteje preseganje knjigovodske vrednosti finančne naložbe na presečni dan za več kot 20 % od sorazmernega dela kapitala;
- primerjava realizacije ključnih kazalcev poslovnega leta s projekcijami poslovanja.

Naložbe v pridružene družbe in skupni podvig se v posamičnih računovodskih izkazih vodijo po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitne izgube iz oslabitve. Naložbe se pripoznajo ali pa se pripoznanje odpravi na dan sklenitve nakupa ali prodaje.

Pridružena družba je družba, v kateri ima Telekom Slovenije pomemben vpliv, nima pa kontrolnega vpliva. Pomemben vpliv pomeni imeti moč sodelovati pri odločitvah o finančni in poslovni politiki podjetja, v katerega se naložbi, ne pa tudi moči obvladovati ali skupaj obvladovati politiko poslovanja ali podajati odločitve. Skupni podvig je skupna ureditev, pri kateri imajo stranke s skupnim obvladovanjem ureditve pravice do čistih sredstev ureditve. Telekom Slovenije je stranka v skupnem podvigu s skupnim obvladovanjem tega podviga.

Znamenja slabitve finančnih naložb v pridružene družbe in skupni podvig preverja družba po dveh kriterijih, in sicer:

- primerjava knjigovodske vrednosti finančne naložbe na presečni dan s sorazmernim delom knjigovodske vrednosti celotnega kapitala pridruženega podjetja oziroma skupnega podviga. Kot znamenje slabitve se šteje preseganje knjigovodske vrednosti finančne naložbe na presečni dan za več kot 20 % od sorazmernega dela kapitala;
- primerjava realizacije ključnih kazalcev poslovnega leta s projekcijami poslovanja.

Če znamenja oslabitve obstajajo za odvisne družbe ali naložbe v pridružene družbe, Telekom Slovenije pri zunanjih ocenjevalcih vrednosti naroči cenitev nadomestljive vrednosti sredstva. Nadomestljiva vrednost je vrednost, ki je višja od vrednosti, izračunane po metodi prihodnjih denarnih tokov, ali vrednosti, izračunane po metodi poštene vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje.

Družba po začetnem pripoznanju razvrsti neizpeljana finančna sredstva v eno izmed naslednjih skupin:

- finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida,
- za prodajo razpoložljiva finančna sredstva,
- finančne naložbe v posojila in terjatve.

Finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida – v to skupino so razvrščeni izpeljani finančni instrumenti. Sredstva se pripoznajo po pošteni vrednosti, pripadajoči stroški posla pa se pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku. Finančna sredstva so merjena po pošteni vrednosti, znesek spremembe poštene vrednosti pa se pripozna v poslovnem izidu.

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so sredstva, ki niso uvrščena v nobeno od drugih skupin. Pripoznajo se na dan sklenitve nakupa. Ob začetnem pripoznanju se ta finančna sredstva izmerijo po poštenih vrednostih, ki se jim prištejejo še transakcijski stroški posla, ki izhajajo neposredno iz nakupa ali izdaje finančnega sredstva.

Naložbe v lastniške vrednostne papirje, ki se razvrstijo med finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo, in ki kotirajo na borzi, se izkažejo po pošteni vrednosti. Poštena vrednost naložb v te lastniške vrednostne papirje se meri po zaključnem borznem tečaju. Če se poštene vrednosti finančnih naložb, s katerimi se ne trguje na borzi, ne da zanesljivo določiti [ker družba ne more pridobiti informacij, da bi lahko ocenila pošteno vrednost], se merijo po nabavni vrednosti, družba pa letno ugotavlja, ali obstajajo znamenja oslabitve teh naložb.

Dobički ali izgube iz prevrednotenja se pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu in so prikazani neposredno v kapitalu v rezervi za pošteno vrednost v neto znesku [to pomeni zmanjšani za odložene davke]. Ko se taka naložba odpravi, se odpravijo tudi nabrane izgube ali dobički, ki so bili predhodno pripoznani v okviru kapitala, ter se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Obresti dolžniških vrednostnih papirjev se pripoznajo v izkazu poslovnega izida z uporabo efektivne obrestne mere.

Finančne naložbe v posojila in poslovne terjatve se ob začetnem pripoznanju merijo po izvorni vrednosti, po začetnem pripoznanju pa se merijo po odplačni vrednosti z uporabo efektivne obrestne mere, zmanjšani za izgubo zaradi oslabitve. Družba pripozna posojila in terjatve na dan njihovega nastanka (več o terjatvah v pojasnilu j, Poslovne in druge terjatve).

Oslabitev finančnih sredstev

Na dan bilance stanja družba preverja, ali obstajajo objektivni razlogi, da je treba finančne naložbe oslabiti. Objektivni razlogi za slabitev dolžniških vrednostnih papirjev in danih posojil družbam zunaj Skupine Telekom Slovenije so neizpolnjevanje pogodbeno določenih finančnih zavez pogodbene stranke (zamujanje ali nevrčanje glavnice ali obresti), večje finančne težave dolžnika, na podlagi katerih je upravičeno sklepati o prihodnjem stečaju, ali če izdajatelju vrednostnega papirja pomembno pade bonitetna ocena, kar bi lahko nakazovalo njegov poslabšan finančni položaj.

V primeru naložb v lastniške vrednostne papirje so objektivni razlogi, če katera izmed naložb pomembno (več kot 20 % nabavne vrednosti) ali trajno (več kot 12 mesecev) izgublja vrednost ali če obstajajo pokazatelji, da bi družba lahko šla v stečaj. V tem primeru je potrebno oblikovanje popravka njene začetno izkazane vrednosti v breme prevrednotovalnih finančnih odhodkov.

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Če je pri finančnih sredstvih, razvrščenih kot razpoložljiva za prodajo, ugotovljena slabitev, je potrebno kumulativno izgubo, pripoznano v kapitalu, odpraviti in jo pripoznati v poslovnem izidu, čeprav pri finančnem sredstvu ni bilo odpravljen pripoznanje. Znesek kumulativne izgube, ki se prerazvrsti iz kapitala in pripozna v poslovnem izidu, je razlika med nabavno vrednostjo (po odštetju vseh vračil in odplačil glavnice) in sprotno pošteno vrednostjo, zmanjšano za izgubo iz oslabitve, ki je bila prej pripoznana v poslovnem izidu.

Izguba zaradi oslabitve, ki je pripoznana v poslovnem izidu, se ne more razveljaviti prek poslovnega izida, razen če se v naslednjem obdobju poštena vrednost dolžniškega instrumenta, razvrščenega kot razpoložljiv za prodajo, poveča in je mogoče to povečanje nepristransko povezati z dogodkom, ki se pojavi po pripoznanju izgube zaradi oslabitve v poslovnem izidu. V tem primeru se taka izguba zaradi oslabitve razveljavi in se znesek razveljavljene izgube pripozna v izkazu poslovnega izida.

Posojila

Družba spremlja dinamiko vračanja posojil in v primeru zamud pristopi k preverbi znakov za ugotavljanje slabitve. Če obstajajo nepristranski dokazi, da je pri posojilih nastala izguba zaradi oslabitve, se njen znesek izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo finančnega sredstva in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, ki so razobresteni po izvorni efektivni obrestni meri finančnega sredstva. Izguba zaradi oslabitve se pripozna v poslovnem izidu kot prevrednotovalni finančni odhodek in izkaže kot popravek vrednosti posojil.

Pretežni del danih posojil se nanaša na odvisne družbe. Eden od pokazateljev potrebe po oslabitvi je nižanje naložbe, vendar družba pri povezanih podjetjih individualno presoja potrebo po oslabitvi. V primeru, da je nadomestljiva vrednost lastniškega kapitala odvisne družbe negativna, se pristopi k slabitvi danih posojil.

Če se v naslednjem obdobju velikost izgube zaradi oslabitve zmanjša in če je zmanjšanje mogoče nepristransko povezati z dogodkom po pripoznanju oslabitve, je treba že prej pripoznano izgubo zaradi oslabitve razveljaviti. Razveljavitev izgube zaradi oslabitve se pripozna v poslovnem izidu.

Hierarhija poštene vrednosti

Pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov je bila upoštevana naslednja hierarhija ravni določanja poštene vrednosti:

1. nivo: določanje poštene vrednosti neposredno s sklicevanjem na uradno objavljeno ceno na aktivnem trgu;
2. nivo: druge tehnike ugotavljanja poštene vrednosti na podlagi predpostavk s pomembnim vplivom na pošteno vrednost, ki so v skladu z opaznimi trenutnimi tržnimi transakcijami z istimi instrumenti, bodisi neposredno bodisi posredno;
3. nivo: druge tehnike ugotavljanja poštene vrednosti na podlagi predpostavk s pomembnim vplivom na pošteno vrednost, ki niso v skladu z opaznimi trenutnimi tržnimi transakcijami z istimi instrumenti.

f. Ostala dolgoročna sredstva

Vnaprej plačane najemnine predstavljajo pretežno najem prostorov in zemljišč za potrebe postavitve baznih postaj in zakupe optičnih vlaken. Najemnine se časovno razmejujejo za dobo trajanja pogodbenega razmerja in se jih časovno enakomerno prenaša med stroške najemnin, pri čemer se prenos v stroške začne z začetkom veljavnosti pogodbe. Za dolgoročne zakupe optičnih vlaken so pogodbe sklenjene za točno določeno obdobje, ki traja od 15 do 25 let.

Prodajne vzpodbude, dane naročnikom, se pripoznajo v višini negativne razlike med prodajno in povprečno drsečo ceno sredstev, ki so predmet prodajnih vzpodbud. Negativna razlika med prodajno in povprečno drsečo ceno sredstev, ki so predmet prodajnih vzpodbud se izkaže v okviru dolgoročno oziroma kratkoročno razmejenih stroškov, odvisno od predvidene obvezne dobe vezave naročnika.

V pogodbeni dobi naročniškega razmerja se tako razmejene stroške mesečno enakomerno prenaša v stroške prodajnih vzpodbud v okviru stroškov storitev. Če je naročniška pogodba prekinjena ali če se naročnika izključi iz omrežja zaradi neplačevanja računov, se dolgoročno odloženi stroški prodajnih vzpodbud vsaj enkrat letno ustrezno odpravijo oziroma oslabijo.

Med ostalimi dolgoročnimi sredstvi se evidentirajo popusti, ki se v breme prihodkov razmejujejo v predvideni dobi trajanja naročniškega razmerja, ter prodaja blaga na odloženo plačilo, ki zapade v obdobju, daljšem od 12 mesecev.

g. Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine se ob začetnem pripoznanju izmerijo po nabavni vrednosti. Nabavna vrednost naložbene nepremičnine obsega njeno nakupno ceno in vse njej neposredno pripisljive stroške. Po začetnem pripoznanju se naložbene nepremičnine vrednotijo po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrani amortizacijski popravek vrednosti in izgubo zaradi oslabitve.

Amortizacija naložbenih nepremičnin se obračunava posamično na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstev. Zemljišča se ne amortizirajo.

Doba koristnosti naložbenih nepremičnin je enaka kot za istovrstna opredmetena osnovna sredstva.

Družba preverja znamenja slabitve enako kot pri opredmetenih osnovnih sredstvih.

h. Sredstva za odtujitev

Sredstva za odtujitev so sredstva, za katera družba pričakuje, da bo njihova vrednost poravnana predvsem s prodajo in ne z nadaljnjo uporabo. Prodaja teh sredstev mora biti zelo verjetna in predvidena v naslednjih dvanajstih mesecih. Prodaja je zelo verjetna v primeru, ko družba prejme pisno zavezo kupca za nakup sredstev in poslovodstvo sprejme sklep o prodaji.

Sredstva družba prerazvrsti med nekratkoročna sredstva [ali sredstva za odtujitev] po knjigovodski vrednosti ali po poštenu vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje, in sicer po tisti, ki je nižja. Sredstva, razvrščena med sredstva za odtujitev, se ne amortizirajo.

Izgubo zaradi oslabitve sredstev za odtujitev družba pripozna v izkazu poslovnega izida v postavki Drugi odhodki poslovanja, slabitev neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev [pojasnilo 9].

Družba letno preverja, ali sredstva še izpolnjujejo sodila za izkazovanje med sredstvi za odtujitev. V primeru, da sredstvo ne izpolnjuje več teh sodil, ga družba prerazvrsti nazaj med opredmetena osnovna sredstva.

Taka sredstva družba izmeri po nižji izmed naslednjih vrednosti:

- knjigovodski vrednosti pred razvrstitvijo sredstva med sredstva za prodajo, prilagojena za morebitno amortizacijo, ki bi bila pripoznana v primeru, da nepremičnina ne bi bila razvrščena med nepremičnine, namenjene prodaji;
- nadomestljivi vrednosti na datum naknadne odločitve, da sredstvo ne bo odtujeno.

Družba vključi prilagoditve knjigovodske vrednosti sredstev, ki ne sodijo več med sredstva za odtujitev, v poslovni izid v obdobju, v katerem niso več izpolnjena sodila za pripoznanje.

i. Zaloge

Ob začetnem pripoznanju se zaloge ovrednotijo po nabavni ceni, ki jo sestavljajo nakupna cena, v kateri so upoštevani na računu priznani popusti, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter neposredni stroški nabave.

Zaloge se vrednotijo po metodi drsečih povprečnih cen.

Zaloge z malo gibanja, zastarele ali poškodovane zaloge se odpišejo na čisto iztržljivo vrednost, ki je nižja od knjigovodske vrednosti ali ocenjene prodajne vrednosti, dosežene v okviru rednega poslovanja, zmanjšane za stroške dokončanja in stroške prodaje količinske enote.

j. Poslovne in druge terjatve

Terjatve iz poslovanja se na začetku izkažejo po izvorni vrednosti. Po začetnem pripoznanju so terjatve izkazane po odplačni vrednosti, zmanjšani za oslabitve. Glede na zapadlost so razvrščene med kratkoročna finančna sredstva [zapadlost do 12 mesecev] ali dolgoročna finančna sredstva [zapadlost nad 12 mesecev].

Družba oblikuje popravke vrednosti kratkoročnih terjatev do kupcev skupinsko, glede na izkušnje iz preteklih let in pričakovanj v prihodnosti, ter na osnovi kreditne sposobnosti posameznih kupcev. Kreditno sposobnost kupcev družba ocenjuje s pomočjo interno razvitega bonitetnega modela, ki temelji na kombinaciji zunanje bonitetne ocene in plačilnih navad za kupce, ki so pravne osebe, ter plačilne zgodovine za kupce, ki so fizične osebe [poglavje 38, Upravljanje finančnih tveganj – Kreditno tveganje].

Pri skupinskem oblikovanju popravka vrednosti terjatev so izločene terjatve do odvisnih družb in terjatve, za katere je bila iz utemeljenih razlogov narejena individualna presoja izterljivosti s strani posloводства. Razlogi za izvedbo individualne presoje izterljivosti so poleg velikosti terjatve tudi hkraten obstoj terjatev in obveznosti do istega poslovnega partnerja ter dodatne informacije in analize o finančnem stanju ter poslovanju partnerja.

Terjatve, za katere se oblikuje popravek vrednosti terjatev, se v celoti izkažejo kot dvomljive. Izguba zaradi oslabitve terjatev se pripozna v izkazu poslovnega izida in kot popravek vrednosti terjatev.

k. Kratkoročne aktivne časovne razmejitve

Med kratkoročnimi aktivnimi časovnimi razmejitvami družba evidentira predvsem odložene stroške, vnaprej vračunane prihodke za že opravljene storitve in dobavljeno blago, za katere še ni bilo izstavljenega računa, vnaprej vračunane prihodke in odložene stroške mednarodnega obračuna ter kratkoročni del prodajnih vzpodbud.

Med kratkoročnimi aktivnimi časovnimi razmejitvami se evidentirajo tudi kratkoročni popusti, ki se razmejujejo v predvideni dobi trajanja naročniškega razmerja.

l. Denar in denarni ustrezniki

Denar in denarni ustrezniki vključujejo denarna sredstva v blagajni, prosto razpoložljiva sredstva na računih pri bankah ter kratkoročne depozite do treh mesecev zapadlosti, kjer je tveganje spremembe poštene vrednosti minimalno.

m. Dolgoročno odloženi prihodki

Med dolgoročno odloženimi prihodki družba evidentira vnaprej zaračunane kolokacije [kolokacija je storitev, ki omogoča drugim operaterjem gostovanje v prostorih družbe za namestitve njihove lastne TK-opreme], zakupe optike in sofinancirane projekte.

Dolgoročno odloženi prihodki za kolokacije in zakupe se prenašajo med poslovne prihodke glede na pogodbeno določen čas zakupa ali kolokacije.

n. Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če obstaja zaradi preteklega dogodka sedanja obveza [pravna ali posredna] in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo pritekanje gospodarskih koristi, ter je mogoče znesek obveze zanesljivo izmeriti. V primeru pomembnega učinka se rezervacije določijo na podlagi diskontiranih pričakovanih bodočih denarnih tokov.

Družba obravnava obveznosti z nedoločeno višino in nedoločenim časovnim nastankom glede na oceno posloводства o višini in časovnem nastanku obveznosti ter verjetnosti odtoka sredstev, ki bi bila potrebna za poravnavo pravnih in posrednih obveznosti.

Možne obveznosti v računovodskih izkazih niso pripoznane, saj njihovega zneska ni bilo mogoče zanesljivo izmeriti ali pa bo njihov dejanski obstoj potrjen z nastopom ali nenastopom dogodkov šele v nenapovedljivi prihodnosti, na kar pa družba ne more vplivati.

Posloводство družbe redno mesečno preverja, ali je za poravnavo možne obveznosti verjeten odliv sredstev, ki omogočajo ekonomske koristi. V primeru, da ta postane verjeten, se možna obveznost prerazporedi tako, da se zanjo v računovodskih izkazih oblikuje rezervacija v trenutku, ko se spremeni stopnja verjetnosti.

Rezervacije se črpajo neposredno za stroške oziroma odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane.

Rezervacije za obveznosti za tožbe družba oblikuje na podlagi ocene o mogočem izidu tožb. Primernost oblikovanja rezervacij se preverja za vsak tožbeni postopek posebej, glede na višino tožbenega zahtevka, predmet tožbe, navedbe tožeče stranke in glede na potek posameznega postopka. Zaradi negotovosti so lahko dejanske obveznosti drugačne od prvotno ocenjenih. Poslovodske ocene se lahko spremenijo, če družba pridobi nove informacije. Popravki teh ocen lahko bistveno vplivajo na rezultate poslovanja. Učinke in podrobnejše informacije v zvezi s tožbami in oblikovanimi rezervacijami za posamezne tožbe je posloводство označilo kot poslovno skrivnost in jih zato ne razkriva. Višina oblikovanih rezervacij za obveznosti za tožbe je razkrita v pojasnilu 26, Rezervacije.

Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade so oblikovane na podlagi zakonskih predpisov, kolektivnih pogodb in internih aktov, po katerih obstaja zaveza k plačilu odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad zaposlenim. Rezervacije so oblikovane na podlagi aktuarskega izračuna, ki ga pripravi pooblaščen aktuar. Oblikovane so v višini ocenjenih bodočih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Izračun se naredi za vsakega zaposlenega, upoštevajoč stroške odpravnine ob upokojitvi ter strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve po metodi aktuarskega izračuna. Ob zaključku vsakega poslovnega leta se preveri višino tako oblikovanih rezervacij in se jih ustrezno poveča ali zmanjša. Uporabljene predpostavke so razkrite v pojasnilu 26, Rezervacije.

Rezervacije za stroške odstranitve baznih postaj se nanašajo na stroške odstranitve sprejemno-baznih postaj in vzpostavitev najetih nepremičnin v prvotno stanje. Znesek rezervacije je najboljša ocena odstranitve baznih postaj. Evidentira se v višini diskontirane vrednosti za čas trajanja koncesijske pogodbe. Uporabljena diskontna stopnja temelji na dolgoročni stopnji donosa netveganih vrednostnih papirjev. Podlaga za evidentiranje ocene je analiza dejanskih stroškov razgradnje baznih postaj, ki se jo pripravi praviloma na tri leta. Konec vsakega leta družba oceni, ali so oblikovane rezervacije zadostne, in ustrezno prilagodi višino rezervacije.

Rezervacije za prestrukturiranje podjetja se nanašajo na odpravnine zaposlenim ob kadrovskem prestrukturiranju in se oblikujejo, ko so del strateškega poslovnega načrta ter sta znana število in dinamika odhodov delavcev.

o. Prejeta posojila

Prejeta posojila se ob začetnem pripoznanju izkažejo po pošteni vrednosti.

Po začetnem pripoznanju se prejeta posojila izkažejo po odplačni vrednosti z uporabo efektivne obrestne mere. Razlike med nabavno vrednostjo in vrednostjo odplačila se pripoznajo v izkazu poslovnega izida v času trajanja posojilne pogodbe. Če se dejanska oziroma dogovorjena obrestna mera ne razlikuje pomembno od efektivne obrestne mere, se prejeta posojila v bilanci stanja izkažejo po začetni pripoznani vrednosti, zmanjšani za odplačila.

Družba odpravi pripoznanje posojil, ko so pogodbene obveznosti izpolnjene, razveljavljene ali zastarane.

p. Druge finančne obveznosti

Med drugimi finančnimi obveznostmi družba evidentira obveznosti v zvezi z obveznicami in razdelitvijo poslovnega izida (dividende) ter obveznost za odkup deleža, katerega model vrednotenja in učinke je posloводство označilo kot poslovno skrivnost in jih ne razkriva.

Dividende so pripoznane kot obveznost v obdobju in v višini, v kateri so potrjene na skupščini.

Druge finančne obveznosti se ob pripoznanju izmerijo po pošteni vrednosti, zmanjšani za morebitne stroške posla. Obveznice se po začetnem pripoznanju merijo po odplačni vrednosti z uporabo efektivne obrestne mere.

q. Poslovne in druge obveznosti

Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti se ob začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti, po začetnem pripoznanju pa so izkazane po odplačni vrednosti.

r. Kratkoročne pasivne časovne razmejitve

Kot **kratkoročno odloženi prihodki** se evidentirajo kratkoročno odloženi prihodki iz obračuna za mednarodne storitve, ovrednotene po opravljenem prometu, za katerega pa še niso bili potrjeni obračuni, kratkoročni del kolokacij, odloženi prihodki od prodaje predplačniških kartic, program zvestobe kupcev in druge vnaprej zaračunane storitve ter blago.

Kot **vnaprej vračunani stroški** so evidentirani stroški za neizkoriščene letne dopuste, vnaprej vračunane nagrade in stroški iz obračuna za mednarodne storitve, ovrednotene po opravljenem prometu, za katere družba še ni prejela računov, ter drugi vračunani stroški, ki se nanašajo na obdobje, za katero družba še ni prejela računov. Razlike se vključijo v poslovni izid po prejemu računov. Če družba ne prejme računov za že vnaprej vračunane stroške, jih odpravi v roku 3 let po pripoznanju. Izjema so stroški iz obračuna za mednarodne storitve, katerih odprava se individualno presoja.

s. Prihodki

Prihodki zajemajo prodajno vrednost prodanega blaga in storitev, opravljenih v obdobju. Prihodki od prodaje storitev se pripoznajo, ko so storitve opravljene in ne obstaja nikakršna negotovost glede poravnave. Prihodki od prodaje blaga in materiala se pripoznajo ob prodaji. Pri prodaji storitev z dodano vrednostjo družba nastopa kot agent, zato so prihodki pripoznani na neto osnovi.

Prihodki so pripoznani brez davka na dodano vrednost, drugih davkov in s prodajo povezanih morebitnih popustov.

Prihodki mobilnega segmenta vključujejo prihodke od priključnin, naročnin, pogovorov, sporočil, prenosa podatkov, roaming out in dodatnih storitev (na primer storitve z dodano vrednostjo, M-vrata) ter prihodke od prodaje mobilnih telefonov in dodatne opreme.

Prihodki prodaje predplačniških kartic se odložijo in se pripoznajo v obdobju, ko naročnik koristi predplačniške storitve. V primeru, da jih naročnik ne opravi (koristi), se prihodek pripozna, ko poteče veljavnost posameznega predplačniškega računa.

Prihodki fiksnega segmenta vključujejo prihodke od priključnin, naročnin, pogovorov in prihodke od prodaje trgovskega blaga. Fiksne storitve zajemajo prihodke širokopasovnih storitev, klasične govorne fiksne telefonije in Centreksa, fiksnih podatkovnih storitev (storitve z dodano vrednostjo), podatkovne komunikacije, IT-storitev in blaga ter prihodke drugih telekomunikacijskih storitev.

Priključnine v mobilnem in fiksnem segmentu se evidentirajo v obdobju, ko je opravljena priključitev uporabnika. Naročnine družba zaračunava mesečno. V primeru prodajnih akcij, ki ponujajo uporabnikom popust na mesečno naročnino ob pogoju vezave za določeno obdobje, se preostale naročnine razmejijo v celotnem obdobju vezave. Prihodke storitev z dodano vrednostjo družba izkazuje na neto osnovi v višini pogodbene provizije. Prihodki IT-storitev in blaga (sistemska integracija, računalništvo v oblaku, upravljanje celostnih IT-rešitev) se evidentirajo v odvisnosti od pogodbenega razmerja s kupcem. V primeru zagotavljanja in vzdrževanja storitev se prihodki zaračunavajo mesečno ali pa razmejijo v pogodbeni dobi. V primeru prodaje licenc ali IT-produktov se prihodki pripoznajo v obdobju prodaje.

Prihodki iz veleprodajnega trga zajemajo prihodke širokopasovnega dostopa, razvezan dostop, medomrežno povezovanje, zakupe omrežja, nacionalno sledenje, domače in tuje medoperaterske storitve.

Prihodki od mednarodnega povezovanja so pripoznani na podlagi ocene pričakovane vrednosti glede na promet, ki je bil opravljen v preteklem mesecu. Mesečne razlike med ocenami in dejanskimi prihodki nastajajo

predvsem zaradi dovoljenega odstopanja pri podatkih o mesečnem prometu in sprememb v ceni. Dovoljeno odstopanje je po pogodbah različno, a največ do 2 % pogodbene vrednosti. Razlike se vključijo v poslovni izid, ko se ugotovijo dejanski prihodki. Prihodki so pripoznani na bruto osnovi, saj družba zagotavlja storitve z lastnim omrežjem in opremo, na podlagi pogodbene dogovorjenih cen. Prihodki se pripoznajo v obdobju, ko so storitve opravljene.

Drugi prihodki in trgovsko blago zajemajo prihodke od izvajanja storitev podpore odvisnim družbam, najema prostorov in opreme, turizma, drugih netelekomunikacijskih storitev, prodaje materiala in drugega trgovskega blaga.

Prihodki iz novih storitev zajemajo predvsem prihodke od električne energije in finančnih prihodkov [Moneta]. Prihodki od električne energije se pripoznajo po bruto osnovi. Trošarina, prispevki in uporaba omrežja za električno energijo se ne prištevajo k prihodkom od prodaje, temveč kot odtegnjena obveznost.

Družba v vseh primerih sledi usmeritvi hkratnega pripoznanja prihodkov in stroškov v obdobju opravljene storitve ali prodaje blaga, ne glede na to, kdaj je plačilo realizirano.

t. Finančni prihodki in odhodki

Prihodki in odhodki od obresti so pripoznani v izkazu poslovnega izida glede na pretečeno obdobje v obdobju, v katerem so nastali na osnovi pogodbene obrestne mere.

Prihodki od dividend drugih podjetij se pripoznajo na dan, ko družba pridobi pravico do dividende.

u. Davek iz dobička

Davek iz dobička poslovnega leta vključuje tekoči davek in odloženi davek.

Davek iz dobička se pripozna v izkazu poslovnega izida, razen če se nanaša na postavke, ki so neposredno pripoznane v drugem vseobsegajočem donosu ali kapitalu. V tem primeru je pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu ali v kapitalu.

Tekoči davek je pričakovani znesek davka iz dobička, ki ga je treba poravnati glede na obdavčljivi dobiček v posameznem letu ob uporabi davčnih stopenj, ki so veljavne na datum poročanja, ter vseh prilagoditev, pripoznanih v obdobju za davek za prejšnja obdobja.

Odloženi davki se izkažejo ob uporabi metode obveznosti po bilanci stanja za vse začasne razlike, ki se pojavijo med knjigovodskimi in davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti. Znesek odloženega davka se ugotovi na osnovi pričakovanega načina plačila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti z uporabo pričakovane davčne stopnje v naslednjih letih.

Odložene terjatve za davek se pripoznajo, če je verjetno, da se bo pojavil zadosten obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti odbitne začasne razlike.

Odloženi davek se evidentira neposredno v kapitalu, če se davek nanaša na postavke, evidentirane v istem ali drugem obdobju neposredno v breme ali dobro kapitala.

v. Izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi na osnovi postavk v bilanci stanja z 31. 12. 2016 in 31. 12. 2015, izkaza poslovnega izida za leto 2016 in dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev odtokov in pritokov.

w. Novi standardi, dopolnila, pojasnila ter spremembe, ki so sprejeti in še niso stopili v veljavo

Družba Telekom Slovenije ni predčasno uporabila nobenega standarda ali pojasnila, ki še ni veljavno in bo začelo veljati v prihodnosti.

Novi standardi, dopolnila, pojasnila ter spremembe, navedeni v nadaljevanju, še niso veljavni in se med pripravo letnih računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo na 31. 12. 2016, niso upoštevali:

MSRP 9 – Finančni instrumenti [Velja za vsa letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2018. Uporablja se za nazaj, razen izjemoma. Preračun prejšnjih obdobj ni potreben in je dovoljen, v kolikor so podatki na voljo in brez uporabe spoznanj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.]

Ta standard nadomešča MRS 39 – Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje, le da MRS 39 izjemoma ostaja v veljavi v primeru ščitenja poštene vrednosti portfelja finančnih sredstev ali finančnih obveznosti pred tveganjem spremembe obrestne mere; družbe imajo možnost odločati se med uporabo računovodskega ščitenja skladno z MSRP 9 ali obstoječim obračunavanjem varovanja pred tveganjem po MRS 39 v vseh primerih obračunavanja.

Čeprav sta temelja dovoljenega merjenja finančnih sredstev – odplačna vrednost, poštena vrednost skozi drugi vseobsegajoči donos (PVDVD) in poštena vrednost skozi poslovni izid (PVPI) – podobna MRS 39, se kriteriji za določitev ustreznega merjenja pomembno razlikujejo.

Finančno sredstvo se izmeri po odplačni vrednosti, ko so izpolnjeni naslednji pogoji:

- sredstva se vodijo v okviru poslovnega modela, ki je namenjen zbiranju pogodbenih denarnih tokov;
- pogodbeno določila vsebujejo natančne datume denarnih tokov, ki so zgolj plačila glavnice in obresti od neplačane glavnice.

Nadalje lahko družba naknadne spremembe poštene vrednosti (vključevaje pozitivne in negativne tečajne razlike) kapitalskega instrumenta, ki ni namenjen trgovanju, nepreklicno predstavi v okviru ostalega vseobsegajočega donosa. Omenjene naknadne spremembe se v nobenem primeru več ne morejo prerazvrstiti v poslovni izid.

Dolžniški instrumenti, ki so izmerjeni po pošteni vrednosti skozi ostali vseobsegajoči donos, prihodki od obresti, pričakovane kreditne izgube ter pozitivne in negativne tečajne razlike se pripoznajo v poslovnem izidu na enak način kot sredstva, izmerjena po odplačni vrednosti. Ostali dobički in izgube so pripoznani v drugem vseobsegajočem donosu in so po odpravi pripoznanja prerazvrščeni med poslovni izid.

Model izračuna oslabitve skladno z MSRP 9 nadomešča model nastalih izgub, kot ga pozna MRS 39, ki zajema tudi model pričakovanih kreditnih izgub; slednje pomeni, da se bo oslabitev lahko pripoznala, še preden bo do izgube sploh prišlo.

MSRP 9 vsebuje nov splošni model obračunavanja varovanja pred tveganjem, ki zadevno obračunavanje bolje prilagaja obvladovanju tveganj. Različne vrste razmerij varovanja pred tveganjem – poštena vrednost, denarni tok in neto naložbe v tuje družbe – ostanejo nespremenjene, vendar je potrebna dodatna ocena.

Standard vsebuje nove zahteve, ki jih je potrebno izpolniti (nadaljevanje in ustavitev obračunavanja varovanja pred tveganjem), in omogoča dodatnim vrstam izpostavljenosti, da se obravnavajo kot varovane postavke.

Potrebna so dodatna obsežna razkritja v zvezi z obvladovanjem tveganj in z dejavnostmi varovanja pred tveganji.

Družba predvideva, da MSRP 9 ne bo pomembno vplival na računovodske izkaze. Razvrstitev in merjenje finančnih instrumentov družbe se ob upoštevanju MSRP 9 ne bosta bistveno spremenila.

Družba še ni dokončala metodologije slabitev, ki jo bo uporabila skladno z MSRP 9.

MSRP 15 – Prihodki iz pogodb s kupci (Velja za vsa letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2018. Uporaba pred tem datumom je dovoljena. Standard v EU še ni bil sprejet.)

Novi standard zagotavlja okvir, ki nadomešča obstoječa navodila za pripoznanje prihodkov po MSRP. Družbe uporabljajo petstopenjski model za določitev, kdaj točno pripoznati prihodke in do katere višine. Novi model opredeljuje, da se prihodki pripoznajo, ko družba prenese nadzor blaga ter storitev na stranko, in sicer v višini, do katere družba pričakuje, da je upravičena. Z ozirom na izpolnjene kriterije se prihodki pripoznajo:

- čez čas in na način, ki prikazuje poslovanje družbe; ali
- v trenutku, ko je nadzor blaga in storitev prenešen na kupca.

MSRP 15 uvaja tudi načela, ki družbo zavezujejo k zagotavljanju kakovostnih in obsežnih razkritij, ki uporabnikom računovodskih izkazov dajejo uporabne informacije v zvezi z vrsto, višino, časovnim vidikom in negotovostjo prihodkov ter denarnih tokov, ki izhajajo iz pogodb s kupci.

S tem standardom bosta nadomeščena predvsem standarda MRS 18 – Prihodki in MRS 11 – Pogodbe o gradbenih delih. Ob prvi uporabi tega standarda mora družba spremembe v celoti uveljaviti v tekočem letu. To vključuje uporabo za nazaj za pogodbe, ki se niso zaključile na začetku poročanega obdobja. Za predhodna

obdobja standard dovoljuje uveljavitev sprememb v celoti za nazaj [z določenimi omejitvami] ali uveljavitev sprememb v otvoritveni bilanci kapitala ob prvi uporabi standarda [začetek tekočega poročanega obdobja].

Družba predvideva, da bo standard na dan prve uporabe pomembno vplival na njene računovodske izkaze, saj se bo spremenilo merjenje njenih prihodkov. Vplivi bodo predvsem pri pogodbah z več elementi (npr. kombinacija naročnine na mobilne storitve z nakupom mobilnega aparata). Pri tovrstnih pogodbah se bo v primerjavi z obstoječim načinom pripoznavanja prihodkov povečal delež prihodkov od prodaje blaga na račun prihodkov od prodaje storitev. Trenutno v Telekomu Slovenije poteka projekt implementacije novega standarda in uvedba nove IT-podpore novemu standardu. Vrednostne spremembe bodo analizirane skozi projekt, zato do njegovega zaključka ni mogoče podati zanesljive ocene vplivov.

MSRP 16 – Najemi [Velja za vsa letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2019. Uporaba pred tem datumom je dovoljena pod pogojem, da hkrati uporabljajo tudi MSRP 15 – Prihodki iz pogodb s kupci. Standard v EU še ni bil sprejet.]

Standard bo nadomestil MRS 17 – Najemi ter dosedanja pojasnila. Nov standard določa, da bodo najemniki uporabljali enoten model za večino postavk najema v bilanci stanja, poslovni in finančni najem pa se po novem standardu ne bosta več razlikovala.

Skladno z MSRP 16 se za pogodbo o najemu smatra pogodba, ki za določeno obdobje daje pravico do uporabe določenega sredstva v zameno za plačilo. Nov model za take pogodbe določa, da najemnik pripozna pravico do uporabe sredstva in obveznost iz najema. Pravica do uporabe sredstva se amortizira, obresti pa se pripišejo k obveznosti.

Standard za najemnike uvaja številne omejene izjeme, ki vključujejo:

- najeme za obdobje 12 mesecev ali manj, brez nakupne opcije, in
- najeme, kjer ima zadevno sredstvo nizko vrednost [poceni/cenovno nizki najemi/'small-ticket leases'].

Obračunavanje najemov se na strani najemodajalcev bistveno ne spremeni. Najemodajalec najem opredeli kot poslovni ali finančni glede na naravo najema. Najem se razvrsti kot finančni najem, če se z njim prenesejo vsa pomembna tveganja in koristi, povezane z lastništvom. V nasprotnem primeru gre za poslovni najem.

Družba predvideva, da bo dopolnilo na dan prve uporabe pomembno vplivalo na njene računovodske izkaze, saj mora v izkazu finančnega položaja pripoznati obveznosti, ki izhajajo iz poslovnih najemov in v katerih je družba najemnik.

Dopolnilo k MSRP 2 – Plačilo z delnicami: Razvrščanje in merjenje plačil z delnicami [Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2018. Uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena. Dopolnilo še ni potrjeno s strani EU.]

Dopolnilo natančneje opredeljuje plačila z delnicami na naslednjih področjih:

- učinki obveznih in neobveznih pogojev glede merjenja plačil z delnicami, ki se poravnajo v gotovini;
- plačila z delnicami z možnostjo poravnave v primeru obveznosti pri viru odtegnjenega davka; in
- spremembe pogojev plačil z delnicami, ki zadevajo razvrstitev plačil, poravnanih v gotovini, v plačila, poravnana s kapitalom.

Družba predvideva, da nov standard na dan prve uporabe ne bo pomembno vplival na njene računovodske izkaze, saj družba ne sklepa poslov, kjer se plačuje z delnicami.

Dopolnilo k MSRP 10 in MRS 28: Prodaja ali vložek sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem ali skupnim podvigom [Dan uporabe še ni bil določen s strani UOMRS; uporaba pred datumom je dovoljena.]

Dopolnilo pojasnjuje, da je pri poslih s pridruženim podjetjem ali skupnim podvigom višina pripoznanih dobičkov ali izgub odvisna od tega, ali je prodano ali vloženo sredstvo del posla, kjer:

- sta celotni dobiček ali izguba pripoznana, ko posel, sklenjen med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem ali skupnim podvigom, zajema prenos sredstva ali sredstev, ki predstavljajo družbo (ne glede na to, ali se sredstvo nahaja v podružnici ali ne), medtem ko sta delni dobiček ali izguba pripoznana, ko posel, sklenjen med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem ali skupnim podvigom, zajema sredstva, ki ne predstavljajo družbe, četudi se ta sredstva nahajajo v podružnici.

Družba predvideva, da nov standard na dan prve uporabe ne bo pomembno vplival na njene računovodske izkaze.

Dopolnilo k MRS 7 [Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2017. Uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena. Dopolnilo še ni potrjeno s strani EU.]

Dopolnilo zahteva dodatna razkritja, ki bodo uporabnikom pomagala vrednotiti spremembe v obveznostih iz financiranja, vključno s spremembami denarnih tokov in nedenarnimi spremembami (npr. vplive pozitivnih in negativnih tečajnih razlik, spremembe pri prevzemu ali izgubi nadzora nad podružnicami, spremembe poštene vrednosti).

Družba predvideva, da nov standard na dan prve uporabe ne bo pomembno vplival na njene računovodske izkaze.

Dopolnilo k MRS 12: Pripoznanje terjatev za odložene davke v zvezi z nerealiziranimi izgubami [Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2017. Uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena. Dopolnilo še ni potrjeno s strani EU.]

Dopolnilo natančneje pojasnjuje, na kakšen način in kdaj v določenih primerih obračunati odložene terjatve za davke ter kako določiti višino prihodnjih obdavčljivih prihodkov za namen presoje pripoznavanja odloženih terjatev za davke.

Družba predvideva, da nov standard na dan prve uporabe ne bo pomembno vplival na njene računovodske izkaze, saj družba že meri prihodnje obdavčljive dobičke na način, kot ga zahteva dopolnilo.

Spremembe MRS 40 – Naložbene nepremičnine [Veljajo za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2018 ali pozneje; uporabljajo se za naprej. Te spremembe še niso potrjene s strani EU.]

Spremembe utrjujejo načelo iz MRS 40 – Naložbene nepremičnine glede prenosov v naložbene nepremičnine ali iz njih, tako da zdaj določa, da se takšen prenos opravi samo, če pride do spremembe pri uporabi nepremičnine. V skladu s spremembami se prenos opravi, kadar in zgolj kadar pride do dejanske spremembe v uporabi – tj. sredstvo začne ali preneha ustrezati opredelitvi pojma naložbena nepremičnina, o spremembi uporabe pa obstajajo dokazila. Zgolj sprememba namena posloводства ni razlog za prenos.

Družba predvideva, da spremembe na dan prve uporabe ne bodo pomembno vplivale na njene računovodske izkaze, saj družba prenese nepremičnino v naložbene nepremičnine ali iz njih samo, kadar pride do dejanske spremembe v uporabi nepremičnine.

OPMSRP 22 – Transakcije v tujih valutah in predujmi [Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje. Ta določila še niso potrjena s strani EU.]

V pojasnilu je razjasnjeno, kako določiti datum transakcije za namen določitve menjalnega tečaja, ki se uporabi ob začetnem pripoznanju s tem povezanega sredstva, odhodka ali prihodka [ali njegovega dela] ob odpravi pripoznanja nedenarnega sredstva ali nedenarne obveznosti v zvezi z danim ali prejetim predujmom v tuji valuti. V takšnem primeru je datum transakcije enak datumu, na katerega podjetje najprej pripozna nedenarno sredstvo ali nedenarno obveznost v zvezi z danim ali prejetim predujmom.

Družba predvideva, da pojasnilo na dan prve uporabe ne bo pomembno vplivalo na njene računovodske izkaze, saj družba ob začetnem pripoznanju nedenarnih sredstev ali nedenarnih obveznosti v zvezi z danimi ali prejetimi predujmi uporablja menjalni tečaj, ki je v veljavi na dan transakcije.

[Letne izboljšave](#)

Cikel letnih izboljšav MSRP 2014–2016 je bil objavljen 8. decembra 2016 in uvaja spremembe dveh standardov ter posledične spremembe drugih standardov in pojasnil, ki imajo za posledico računovodske spremembe za namene predstavljanja, pripoznavanja ali merjenja. Spremembe MSRP 12 – Razkritje deležev v drugih podjetjih veljajo za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2017 ali pozneje, spremembe MRS 28 – Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige pa veljajo za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.

4. Določanje poštene vrednosti

Glede na računovodske usmeritve družbe in razčlenitve je v nekaterih primerih potrebna določitev poštene vrednosti tako finančnih kot tudi nefinančnih sredstev in obveznosti. Poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja oziroma poročanja je družba določila po metodah, ki so opisane v nadaljevanju. Kjer so v zvezi s predpostavkami za določitev poštenih vrednosti potrebna dodatna pojasnila, so ta navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oziroma obveznosti družbe.

Naložbene nepremičnine

Pri naložbenih nepremičninah je potrebno letno razkrivati pošteno vrednost. Družba zato enkrat letno ugotavlja pošteno vrednost s pomočjo zunanjih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin. Za podlago ocene vrednosti je upoštevana poštena vrednost definirana kot cena, ki bi bila prejeta za prodajo sredstva ali plačana za prenos v urejenem poslu med tržnimi udeleženci na dan merjenja. Pri oceni vrednosti je preverjena primernost uporabe vseh metod za ocenjevanje vrednosti lastninskih pravic: metoda tržnih primerjav, na donosu zasnovan način in nabavnovrednostni način.

Naložbe, razpoložljive za prodajo

Poštena vrednost finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo, ki kotirajo na borzi, je določena na podlagi zaključnega borznega tečaja na datum poročanja.

Poslovne in druge terjatve

Kratkoročne poslovne terjatve niso diskontirane zaradi kratkoročnosti, so pa upoštewane slabitve na pošteno vrednost.

Finančne obveznosti

Finančne obveznosti iz naslova obveznic se za potrebe poročanja določi na osnovi borznega tečaja na dan poročanja.

5. Čisti prihodki od prodaje

v tisoč EUR	2016	2015
Mobilni segment končni trg	235.067	241.784
Fiksni segment končni trg	196.507	200.890
Novi viri prihodkov	2.017	1.484
Veleprodajni trg	188.898	177.414
Drugi prihodki in drugo trgovsko blago	16.982	12.533
Skupaj čisti prihodki od prodaje	639.471	634.105

Čisti prihodki od prodaje so v letu 2016 za 5.366 tisoč evrov višji v primerjavi z letom 2015. Družba v čistih prihodkih v letu 2016 izkazuje 43.077 tisoč evrov čistih prihodkov od najemnin.

Na mobilnem segmentu končni trg so prihodki nižji zaradi nižjih prihodkov od mobilnih naročnikov (prehod na nove, za naročnike ugodnejše pakete z vključenimi vsebinami) in predplačnikov. Prihodki od prodaje mobilnega trgovskega blaga so na ravni doseženih v letu 2015.

Prihodki na **fiksnem segmentu končni trg** so nižji zaradi pričakovanega upadanja prihodkov klasične govorne telefonije [ki je posledica upadanja klasičnih priključkov in nadomeščanja s cenejšo IP-telefonijo]. Tega padca ni uspela kompenzirati niti rast prihodkov IT-storitev, ki so višji predvsem zaradi visoke rasti prihodkov od upravljanja celovitih IT-rešitev in storitev v oblaku.

Med novimi **virih prihodkov** evidentiramo prihodke finančnih storitev in energetike, ti so v letu 2016 višji od doseženih v predhodnem letu.

Prihodki na **veleprodajnem trgu** so bili višji od doseženih v letu 2015. Na domačem trgu so prihodki višji zaradi več priključkov na širokopasovnem in razvezanem dostopu, nacionalnem sledenju pa tudi zaradi več klicev v mobilno omrežje Telekom Slovenije. Zaradi pripojitve družbe Debitel poslovanje z njim ni več evidentirano kot veleprodajno, zato prihodki niso neposredno primerljivi z doseženimi v letu 2015. Rast prihodkov na

mednarodnem trgu je rezultat višjih prihodkov od tranzita mednarodnega prometa, zakupov kapacitet in mednarodnega dohodnega prometa na račun 'A number' obračuna dohodnih klicev iz tujine. Največji delež stroškov mednarodnega prometa je z operaterji v Avstriji, Nemčiji in Belgiji.

Drugi prihodki in trgovsko blago so višji predvsem zaradi višjih prihodkov od materiala ter drugih, ne TK storitev (pripoznavanje prihodkov elektronskega cestninjenja).

v tisoč EUR	2016	2015
Prihodki od prodaje storitev na domačem trgu	445.594	443.386
Prihodki od prodaje storitev na tujem trgu	124.095	122.467
Prihodki od prodaje trgovskega blaga in materiala na domačem trgu	68.874	65.420
Prihodki od prodaje trgovskega blaga in materiala na tujem trgu	908	2.832
Skupaj čisti prihodki od prodaje	639.471	634.105

6. Drugi prihodki iz poslovanja

v tisoč EUR	2016	2015
Prihodki od odprave rezervacij	1.992	4.500
Prihodki od prejetih državnih in drugih pomoči	762	578
Dobiček pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev	420	4.435
Prevrednotovalni poslovni prihodki	6	297
Drugi prihodki	3.783	3.986
Skupaj drugi prihodki iz poslovanja	6.963	13.796

Prihodki od odprave rezervacij v višini 1.992 tisoč evrov se nanašajo na odpravo rezervacije za tožbo.

Pretežni del dobička v letu 2015 pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev, 3.182 tisoč evrov, je bil realiziran s prodajo optičnega omrežja.

Drugi prihodki se nanašajo na pogodbene kazni in sodne stroške.

7. Stroški storitev

v tisoč EUR	2016	2015 - prilagojeno*
Stroški telekomunikacijskih storitev	144.282	134.086
• medomrežno povezovanje	25.807	14.304
• roaming	10.147	12.189
• mednarodni obračun	108.328	107.593
Stroški zakupa vodov	14.462	11.852
Stroški multimedijskih vsebin	11.988	16.973
Stroški prodajnih vzpodbud	15.432	16.504
Stroški prodajnih provizij	1.126	1.048
Stroški vzdrževanja opredmetenih osnovnih sredstev	28.911	31.189
Stroški najema opredmetenih osnovnih sredstev	8.894	10.704
Stroški sejmov, oglaševanja, sponzoriranja in reprezentance	12.034	12.488
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	8.184	8.834
Povračila stroškov v zvezi z delom	436	424

v tisoč EUR	2016	2015 –prilagojeno*
Stroški zavarovalnih premij	3.347	3.222
Stroški komunikacijskih storitev	3.535	3.527
Stroški bančnih storitev	703	1.114
Stroški drugih storitev	32.530	27.765
Skupaj stroški storitev	285.864	279.730

* Prilagoditve so razkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitev.

Stroški storitev so v letu 2016 v primerjavi z doseženimi v letu 2015 višji za 6.134 tisoč evrov. Konsolidacija poslovanja in optimizacija stroškov sta vplivali, da so nižji vsi segmenti stroškov storitev, razen stroškov telekomunikacijskih storitev, ki so povezani z obsegom prometa, tako so višji stroški medomrežnega povezovanja in mednarodnega obračuna.

Stroški vzdrževanja opredmetenih osnovnih sredstev so nižji predvsem zaradi izpogajanih nižjih stroškov vzdrževanja z zunanji izvajalci ter zaradi optimizacije IT-sistemov in tehnologij ter postopnega ukinjanja določenih sistemov.

Stroški najema opredmetenih osnovnih sredstev so nižji zaradi optimizacije nepremičnin.

Stroški drugih storitev so se v letu 2016 povečali zaradi večjega obsega prodaje licenc ter pričetka del, povezanih s pridobljenim poslom vzpostavitve elektronskega cestninjenja.

8. Stroški dela

v tisoč EUR	2016	2015
Plače in nadomestila plač	75.041	76.889
Prispevki za socialno varnost	16.335	17.009
• od tega prispevki za pokojninsko zavarovanje	11.016	11.726
Drugi stroški dela	8.661	10.784
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade in ter prestrukturiranje podjetja	2.440	7.433
Usredstveni lastni proizvodi in storitve	-5.581	-6.208
Skupaj stroški dela	96.896	105.907

Na znižanje stroškov dela so vplivale tudi rezervacije za prestrukturiranje podjetja (pojasnilo 26, Rezervacije).

Od skupne vrednosti usredstvenih lastnih proizvodov in storitev v višini 6.581 tisoč evrov jih je v stroških dela izkazanih 5.581 tisoč evrov. Storitve, opravljene za potrebe družbe, so usredstvene med neopredmetenimi in opredmetenimi osnovnimi sredstvi (pojasnilo 13, Neopredmetena sredstva, in 14, Opredmetena osnovna sredstva).

Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obdobju poročanja 2016 je bilo 2.417,15 (v letu 2015 2.624,51 delavcev).

Struktura zaposlenih po stopnji izobrazbe

Število zaposlenih v poslovnem letu glede na izobrazbo	Začetek leta 2016 *	Konec leta 2016	Spremembe v letu 2016	Povprečno število delavcev glede na izobrazbo v letu 2016* **	Povprečno število delavcev glede na izobrazbo v letu 2015**
I. stopnja	10	9	-1	10	12
II. stopnja	1	0	-1	1	7
III. stopnja	5	11	6	8	7
IV. stopnja	170	151	-19	161	182
V. stopnja	1.001	862	-139	932	1.033
VI. stopnja	464	422	-42	443	465
VII. stopnja	814	818	4	816	818
Magistri in doktorji	122	130	8	126	124
Skupaj	2.587	2.403	-184	2.495	2.646

* vključuje zaposlene družbe Debitel iz pripojitve 1. 1. 2016

** izračun iz stanja zaposlenih z začetka in konca poročevalskega obdobja

9. Drugi odhodki poslovanja

v tisoč EUR	2016	2015
Rezervacije	2.967	0
Izguba pri prodaji in izločitvi neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev	943	449
Odpisi zalog	2.542	2.740
Slabitev in odpisi terjatev	6.667	3.515
Slabitev neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev	2.163	1.059
Usredstveni lastni proizvodi in storitve	-1.000	-1.157
Ostali odhodki	2.483	3.014
Skupaj drugi odhodki poslovanja	16.765	9.620

Družba je v letu 2016 dodatno oblikovala rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah v višini 2.967 tisoč evrov.

Slabitev in odpis terjatev je v letu 2016 višji iz naslova pripojitve družbe Debitel ter uvedenega stečajnega postopka nad družbo T-2.

Med odhodke iz naslova slabitve neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev je družba pripoznala slabitev nepremičnine na Vilharjevi in Hacquetovi ulici v Ljubljani v višini 1.486 tisoč evrov (pojasnilo 14) in slabitev naložbene nepremičnine rudnika v Sečovljah v višini 610 tisoč evrov (pojasnilo 18).

Od skupne vrednosti usredstvenih lastnih proizvodov in storitev v višini 6.581 tisoč evrov jih je v drugih odhodkih poslovanja izkazanih 1.000 tisoč evrov. Storitve, opravljene za potrebe družbe, so usredstvene med neopredmetenimi in opredmetenimi osnovnimi sredstvi (pojasnilo 13, Neopredmetena sredstva, in 14, Opredmetena osnovna sredstva).

10. Finančni prihodki in finančni odhodki

v tisoč EUR	2016	2015
Prihodki iz dividend in deležev	168	235
Drugi prihodki iz deležev	112	306
Prihodki od obresti	9.004	10.871
Neto pozitivne tečajne razlike	586	0
Drugi finančni prihodki	20.840	25.826
Skupaj finančni prihodki	30.710	37.238
Odhodki za obresti izdanih obveznic	15.761	15.121
Odhodki za obresti	1.837	1.223
Neto negativne tečajne razlike	0	816
Slabitev finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo	489	0
Slabitev finančnih naložb v odvisne družbe	10.392	13.515
Slabitev in odpisi danih posojil	370	11.600
Drugi finančni odhodki	515	291
Skupaj finančni odhodki	29.364	42.566
Finančni izid	1.346	-5.328

Drugi finančni prihodki v letu 2015 in 2016 so nastali iz naslova povečanja finančne terjatve iz pogodbe o izstopu Telekom Slovenije iz družbe ONE.VIP, ki je bila sklenjena s Telekom Austria Group.

Družba Telekom Slovenije je v zadnjem četrtletju 2016 pristopila k preverbi poštene vrednosti naložb v odvisne družbe Antenna TV SL in TSmedia [več v pojasnilu 15, Naložbe v odvisne družbe].

Na podlagi opravljene cenitve družbe Antenna TV SL je družba konec leta 2016 oslabila finančno naložbo v odvisno družbo v višini 10.392 tisoč evrov.

Na podlagi opravljene cenitve odvisne družbe TSmedia je družba oslabila dana posojila v višini 370 tisoč evrov.

11. Davek iz dobička, odložene terjatve in obveznosti za davek

Davčni odhodek, izkazan v izkazu poslovnega izida

v tisoč EUR	2016	2015 - prilagojeno*
Odložene terjatve/obveznosti za davek	7.110	4.742
Drugi davki, ki niso izkazani v drugih postavkah	-340	-484
Skupaj davek	6.770	4.258

* Prilagoditve so razkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitve.

Med drugimi davki za leto 2016, ki niso izkazani v drugih postavkah, družba izkazuje odpis davčnega odtegljaja, ker v tujini plačanega davka ne more uveljavljati, saj davčno osnovo v celoti zmanjšuje za davčne olajšave in nima davčne obveznosti.

Neizkoriščene davčne olajšave na dan 31. 12. 2016 znašajo 28.906 tisoč evrov.

Uskladitev med dejanskim in izračunanim odhodkom za davek z upoštevanjem efektivne davčne stopnje

v tisoč EUR	2016	2015 – prilagojeno*
Dobiček pred obdavčitvijo	33.690	44.051
Davčna stopnja	17%	17%
Davek iz dobička, upoštevajoč predpisano davčno stopnjo	-5.727	-7.488
Neobdavčene prejete dividende	282	38
Neobdavčen dobiček od odsvojitve lastniškega deleža	9	25
Koriščenje davčne olajšave v tekočem obdobju	11.439	0
Odprava davčnih olajšav, koriščenih v prejšnjih letih	-170	0
Sprememba davčne stopnje	3.753	0
Davčno nepriznani odhodki:	-2.467	12.867
• v preteklih obdobjih nepriznani davčni odhodki	-109	18.125
• tekoči davčno nepriznani odhodki	-2.358	-5.258
Ostale postavke	-349	-1.184
Skupaj davek	6.770	4.258
Efektivna davčna stopnja	0,00%	0,00%

* Prilagoditve so razkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitev.

Davčno nepriznani odhodki v višini 2.467 tisoč evrov so v letu 2016 iz naslova davčno nepriznanih odhodkov in nepriznanih slabitev naložb. V letu 2015 so pozitivni zaradi priznanja davčnih odhodkov iz naslova slabitev naložb, ki so bili v preteklih obdobjih davčno nepriznani.

Terjatve za odložene davke

v tisoč EUR	2016	2015 – prilagojeno*	Prek poslovnega izida
Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	14.708	9.571	5.137
Finančne naložbe	970	785	185
Terjatve iz poslovanja	6.820	5.401	1.419
Davčna izguba	11.413	10.212	1.201
Rezervacije	1.745	2.136	-391
Odložene terjatve za davek	35.656	28.105	7.551

* Prilagoditve so razkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitev.

Odložene terjatve za davek iz naslova rezervacij so oblikovane zaradi davčno nepriznanih odhodkov oblikovanja rezervacij za prestrukturiranje podjetja ter rezervacij za jubilejne nagrade, saj so te 50% davčno priznane.

Gibanje terjatev za odložene davke

v tisoč EUR	Terjatve za odložene davke
Stanje 1. 1. 2015	23.270
Sprememba računovodske usmeritve	93
Stanje 1. 1. 2015 – prilagojeno*	23.363
Odprava/Črpanje	-7.032
Oblikovanje	11.774
Stanje 31. 12. 2015	28.105
Povečanje v poslovnih združitvah	441
Odprava/Črpanje	-4.337
Oblikovanje	7.694
Preračun davčne stopnje	3.753
Stanje 31. 12. 2016	35.656

* Prilagoditve so razkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitev.

Obveznosti za odložene davke

v tisoč EUR	2016	2015	Prek vseobsegajočega donosa
Finančne naložbe	159	193	34
Odložene obveznosti za davek	159	193	34

Odložene terjatve in obveznosti za davek so izračunane na podlagi začasnih razlik po metodi obveznosti po bilanci stanja glede na stopnjo obdavčitve dohodka pravnih oseb v naslednjih letih. V obravnavanem obdobju je dohodek pravnih oseb obdavčen s 17% davčno stopnjo [2015: 17%]. V letu 2016 je bil sprejet Zakon o dopolnitvah zakona o davku od dohodkov pravnih oseb [ZDDPO-2N] [Ur. list RS 68/2016], ki se začne uporabljati od 1. 1. 2017 in je zvišal davčno stopnjo na 19 %. Družba je v letu 2016 preračunala odložene davke na stopnjo 19 %. Zaradi spremembe davčne stopnje je družba pripoznala povečanje terjatev za odložene davke v dobro poslovnega izida v višini 3.753 tisoč evrov in povečanje obveznosti za odložene davke v breme kapitala v višini 17 tisoč evrov [več v pojasnilu 24].

12. Dobiček na delnico

Osnovni čisti dobiček na delnico je izračunan tako, da čisti dobiček obračunskega obdobja, ki pripada navadnim delničarjem, delimo s tehtanim povprečnim številom v obračunskem obdobju uveljavljajočih se navadnih delnic.

Tehtano povprečno število uveljavljajočih se navadnih delnic se izračuna iz podatkov o številu uveljavljajočih se navadnih delnic ob upoštevanju morebitnih odkupov in prodaj znotraj obdobja ter ob upoštevanju časa, v katerem so bile delnice udeležene pri ustvarjanju dobička.

Popravljeni čisti dobiček na delnico se ne izračunava, saj družba nima popravljalnih potencialnih rednih delnic.

v tisoč EUR	2016	2015 – prilagojeno*
Čisti poslovni izid, namenjen razdelitvi delničarjem, lastnikom navadnih delnic matične družbe	40.460	48.309
Tehtano povprečno število navadnih delnic za dobiček na delnico	6.505.478	6.505.478
Dobiček na delnico – osnovni in popravljeni v EUR	6,22	7,43

* Prilagoditve so razkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitev.

Tehtano povprečno število navadnih delnic

v tisoč EUR	2016	2015
Tehtano povprečno število navadnih delnic za dobiček na delnico	6.535.478	6.535.478
Manj lastne delnice družbe	-30.000	-30.000
Skupaj	6.505.478	6.505.478

13. Neopredmetena sredstva

Koncesije in licence

Koncesije predstavljajo pravice do uporabe frekvenc spektra GSM, UMTS in LTE. Neodpisana vrednost koncesije za UMTS na 31. 12. 2016 znaša 19.777 tisoč evrov (v letu 2015 23.792 tisoč evrov), neodpisana vrednost koncesije za GSM 35.192 tisoč evrov (v letu 2015 153 tisoč evrov) ter neodpisana vrednost koncesije za LTE 22.159 tisoč evrov (v letu 2015 23.943 tisoč evrov).

Družbi Telekom Slovenije je Agencija za komunikacijska omrežja in storitve 26. 5. 2014 izdala odločbo o uporabi frekvenčnih spektrov 2 x 10 MHz v pasu 800 MHz, 2 x 15 MHz v pasu 900 MHz, 2 x 25 MHz v pasu 1800 MHz, 2 x 35 MHz v pasu 2600 MHz in 1 x 25 MHz v pasu 2600 MHz TDD. Družba je frekvence z veljavnostjo do 31. 5. 2029 v višini 26.835 tisoč evrov začela uporabljati v letu 2014 ter drugi del spektra v višini 37.705 tisoč evrov z veljavnostjo do 4. 1. 2031 v letu 2016. Skupno nadomestilo za koncesnino znaša 64.540 tisoč evrov.

Dobe trajanja posameznih koncesij so razkrite v pojasnilu 39, Splošno pooblastilo in pravica do uporabe radijske frekvence in številke.

Ostale licence se nanašajo na licence za uporabo računalniških programov.

Med koncesijami in licencami družba izkazuje tudi programske pravice za TV-vsebine.

Dobro ime v višini 3.602 tisoč evrov in poštena vrednost liste kupcev v višini 4.272 tisoč evrov je Telekom Slovenije pripoznal pri prevzemu družbe Debitel v letu 2016.

Bazo uporabnikov mobilne telefonije Debitel – listo kupcev – je družba pripoznala kot povečanje drugih neopredmetenih sredstev po pošteni vrednosti na dan prevzema 1. 1. 2016 v znesku 5.340 tisoč evrov, na datum poročanja znaša 4.272 tisoč evrov.

Družba je opravila test slabitve liste kupcev. Za oceno vrednosti je bila uporabljena metoda presežnih donosov in ocenjena vrednost pri uporabi. V okviru izbrane metode se za vsa pripoznana sredstva opredeli donos, ki naj bi ga ta sredstva ustvarjala in prinašala lastnikom. Na podlagi te metode je vrednost baze naročnikov ocenjena na 5.045 tisoč evrov z razponom ocene med 4.775 tisoč evri in 5.320 tisoč evri. Uporabljena diskontna stopnja je bila 8,99%, zahtevana donosnost sredstev v višini 10,79 % in zahtevana donosnost obratnega kapitala v višini 3,3 %. Ugotovljeno je bilo, da nadomestljiva vrednost liste kupcev presega knjigovodske vrednosti, zato ni potrebe po slabitvi. Ker družba ni zaznala znamenj slabitev liste kupcev, tudi ni zaznala znakov slabitve dobrega imena.

Družba nima omejene lastninske pravice na neopredmetenih sredstvih, prav tako pa niso predmet obremenitve.

Pogodbene obveze za neopredmetena sredstva na 31. 12. 2016 znašajo 4.819 tisoč evrov (3.517 tisoč evrov na 31. 12. 2015) in se pretežno nanašajo na nakup programske opreme ter licenc, razvoj programske opreme, BSS-program in nadgradnjo sistemske programske opreme.

Gibanje neopredmetenih sredstev 2016

v tisoč EUR	Dobro ime	Koncesije in licence	Prodajne provizije	Računalniški programi	Druga neopredmetena sredstva	Neopredmetena sredstva v izgradnji	Skupaj
Nabavna vrednost							
Stanje 1. 1. 2016	0	180.631	11.863	106.637	307	55.206	354.644
Povečanja	0	0	0	0	0	57.652	57.652
Osnovna sredstva, ustvarjena v družbi	0	0	0	0	0	2.456	2.456
Povečanje v poslovnih združitvah	3.602	190	3.826	1.443	5.340	0	14.401
Prenosi v uporabo	0	62.108	9.825	13.629	4.508	-90.070	0
Zmanjšanja	0	-19.046	0	-1.674	-14	0	-20.734
Odpisi	0	0	0	0	0	0	0
Drugi prenosi	0	-206	0	1.003	0	0	797
Stanje 31. 12. 2016	3.602	223.677	25.514	121.038	10.141	25.244	409.216
Popravek vrednosti							
Stanje 1. 1. 2016	0	121.971	4.659	94.271	187	0	221.088
Povečanja	0	0	60	0	0	0	60
Povečanje v poslovnih združitvah	0	190	3.084	1.428	0	0	4.702
Zmanjšanja	0	-19.046	0	-1.616	-14	0	-20.676
Drugi prenosi	0	-700	0	811	0	0	111
Amortizacija	0	21.932	8.166	10.714	1.344	0	42.156
Stanje 31. 12. 2016	0	124.347	15.969	105.608	1.517	0	247.441
Neodpisana vrednost							
Stanje 1. 1. 2016	0	58.660	7.204	12.366	120	55.206	133.556
Stanje 31. 12. 2016	3.602	99.330	9.545	15.430	8.624	25.244	161.775

Gibanje neopredmetenih sredstev 2015

v tisoč EUR	Dobro ime	Koncesije in licence	Prodajne provizije	Računalniški programi	Druga neopred- metena sredstva	Neopredmete- na sredstva v izgradnji	Skupaj
Nabavna vrednost							
Stanje 1. 1. 2015 – prvotno poročano	919	174.837	0	114.336	188	49.815	340.095
Vpliv spremembe računovodske usmeritve	0	0	5.017	0	0	0	5.017
Stanje 1. 1. 2015 – prilagojeno*	919	174.837	5.017	114.336	188	49.815	345.112
Povečanja	0	106	0	0	0	25.303	25.409
Osnovna sredstva, ustvarjena v družbi	0	0	0	0	0	3.171	3.171
Prenosi v uporabo	0	6.490	6.933	9.536	124	-23.083	0
Zmanjšanja	-919	-987	-87	-16.913	-5	0	-18.911
Drugi prenosi	0	185	0	-322	0	0	-137
Stanje 31. 12. 2015 – prilagojeno*	0	180.631	11.863	106.637	307	55.206	354.644
Popravek vrednosti							
Stanje 1. 1. 2015 – prvotno poročano	919	105.928	0	100.788	184	0	207.819
Vpliv spremembe računovodske usmeritve	0	0	685	0	0	0	685
Stanje 1. 1. 2015 – prilagojeno*	919	105.928	685	100.788	184	0	208.504
Zmanjšanja	-919	-987	-87	-16.889	-5	0	-18.887
Drugi prenosi	0	249	0	-374	0	0	-125
Amortizacija	0	16.781	4.061	10.746	8	0	31.596
Stanje 31. 12. 2015 – prilagojeno*	0	121.971	4.659	94.271	187	0	221.088
Neodpisana vrednost							
Stanje 1. 1. 2015 – prvotno poročano	0	68.909	0	13.548	4	49.815	132.276
Stanje 1. 1. 2015 – prilagojeno*	0	68.909	4.332	13.548	4	49.815	136.608
Stanje 31. 12. 2015 – prilagojeno*	0	58.660	7.204	12.366	120	55.206	133.556

* Prilagoditve so razkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitev.

14. Opredmetena osnovna sredstva

Pomembnejša povečanja opredmetenih osnovnih sredstev v uporabi se v letu 2016 nanašajo predvsem na pridobitev kableske kanalizacije, izgradnjo in posodobitev kableskega omrežja ter pridobitev telekomunikacijske in druge opreme. Med drugo opremo so zajeti modemi, setup-boxi, ostala oprema pri naročnikih, pohištvo, avtomobili in ostala oprema.

Skladno z MRS 36 – Oslabitev sredstev mora družba na dan bilance stanja preveriti, ali obstajajo pokazatelji, ki bi nakazovali, da je potrebno kakšno sredstvo oslabiti. Če tako znamenje obstaja, mora družba oceniti nadomestljivo vrednost sredstva in sredstvo po potrebi oslabiti. Družba je glede na načrtovano spremembo namembnosti nepremičnine na Vilharjevi in Hacquetovi ulici v Ljubljani preverila tržno vrednost obeh nepremičnin in pri tem ugotovila, da je potrebno obe nepremičnini oslabiti. Cenitev nepremičnin je opravil pooblaščen ocenjevalec nepremičnin, ki je pri oceni vrednosti uporabil metodo tržnih primerjav ter ocenil

stroške prodaje v višini 2 %. Na osnovi te cenitve je družba oslabila obe nepremičnini in pripoznala druge odhodke iz naslova slabitve neopredmetenih in opredmetenih sredstev (pojasnilo 9) v višini 1.486 tisoč evrov.

Osnovna sredstva, ustvarjena v družbi, se nanašajo na storitve, ki so opravljene v družbi in se nanašajo predvsem na montažo opreme baznih postaj, klim, elektroenergetskih naprav in terminalne opreme pri naročnikih.

Družba nima omejene lastninske pravice na opredmetenih osnovnih sredstvih, prav tako sredstva niso predmet obremenitve.

Pogodbene obveze za opredmetena osnovna sredstva na 31. 12. 2016 znašajo 13.881 tisoč evrov (5.246 tisoč evrov na 31. 12. 2015) in se pretežno nanašajo na izgradnjo omrežja, nakup TK-opreme, nakup in gradnjo nepremičnin, zagotavljanje napajanja in klime, nakup strojne opreme, osebnih računalnikov ter nakup opreme za nudenje storitev.

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev 2016

v tisoč EUR	Zemljišča, zgradbe in kabelska kanalizacija	Kabelsko omrežje	Telefonske centrale	Oprema za mobilno omrežje	Druga oprema	Sredstva v izgradnji	Skupaj
Nabavna vrednost							
Stanje 1. 1. 2016	401.219	910.543	274.298	548.525	433.964	21.620	2.590.169
Povečanja	0	0	6	32	1.107	66.566	67.711
Osnovna sredstva, ustvarjena v družbi	0	0	0	0	0	4.125	4.125
Povečanje v poslovnih združitvah	0	0	0	0	996	0	996
Prenos iz sredstev v izgradnji	6.548	12.751	3.938	6.696	32.099	-62.032	0
Zmanjšanja	-1.092	0	-443	-13.111	-14.373	-32	-29.051
Odpisi	-1.426	0	-1.256	-31.419	-34.212	0	-68.313
Drugi prenosi	6	-165	176	-574	-240	0	-797
Stanje 31. 12. 2016	405.255	923.129	276.719	510.149	419.341	30.247	2.564.840
Popravek vrednosti							
Stanje 1. 1. 2016	133.997	735.532	262.729	476.988	363.056	0	1.972.302
Povečanja	195	0	2	152	81	0	430
Zmanjšanja	-137	0	-417	-13.068	-11.797	0	-25.419
Odpisi	-1.426	0	-1.256	-31.413	-34.185	0	-68.280
Slabitev	1.486	0	0	0	0	0	1.486
Amortizacija	14.231	19.060	3.715	27.509	28.209	0	92.724
Drugi prenosi	1	-6	6	-59	-53	0	-111
Stanje 31. 12. 2016	148.347	754.586	264.779	460.109	346.193	0	1.974.014
Neodpisana vrednost							
Stanje 1. 1. 2016	267.222	175.011	11.569	71.537	70.908	21.620	617.867
Stanje 31. 12. 2016	256.908	168.543	11.940	50.040	73.148	30.247	590.826

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev 2015

v tisoč EUR	Zemljišča, zgradbe in kableska kanalizacija	Kabelsko omrežje	Telefonske centrale	Oprema za mobilno omrežje	Druga oprema	Sredstva v izgradnji	Skupaj
Nabavna vrednost							
Stanje 1. 1. 2015	394.165	896.456	275.700	553.394	448.601	32.820	2.601.136
Povečanja	1.409	0	3	24	492	61.692	63.620
Osnovna sredstva, ustvarjena v družbi	0	0	0	0	0	4.194	4.194
Prenos iz sredstev v izgradnji	11.086	14.051	3.978	15.675	32.181	-76.971	0
Zmanjšanja	-4.761	-89	-431	-21	-9.537	-79	-14.918
Odpisi	-463	-68	-4.978	-20.967	-37.488	-36	-64.000
Drugi prenosi	-217	193	26	420	-285	0	137
Stanje 31. 12. 2015	401.219	910.543	274.298	548.525	433.964	21.620	2.590.169
Popravek vrednosti							
Stanje 1. 1. 2015	124.131	714.725	264.795	470.551	382.057	0	1.956.259
Povečanja	34	0	0	-27	18	0	25
Zmanjšanja	-4.296	-42	-403	-15	-7.682	0	-12.438
Odpisi	-462	-68	-4.976	-20.940	-37.471	0	-63.917
Amortizacija	14.592	20.916	3.313	27.305	26.122	0	92.248
Drugi prenosi	-2	1	0	114	12	0	125
Stanje 31. 12. 2015	133.997	735.532	262.729	476.988	363.056	0	1.972.302
Neodpisana vrednost							
Stanje 1. 1. 2015	270.034	181.731	10.905	82.843	66.544	32.820	644.877
Stanje 31. 12. 2015	267.222	175.011	11.569	71.537	70.908	21.620	617.867

15. Naložbe v odvisne družbe

ODVISNE DRUŽBE

Naziv	Naslov	Država	Dejavnost	Davčna stopnja	Delež v kapitalu v % 31.12.2016	Delež glasovalnih pravic v % 31.12.2016	Delež glasovalnih pravic v % 31.12.2015	Knjižovodska vrednost kapitala na		Poslovnilizid	
								31.12.2016	31.12.2015		
SLOVENIJA											
GVO, gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij, d. o. o.											
1	Cigaletova 10, Ljubljana	Slovenija	gradbena in vzdrževalna dela na telekomunikacijskem kabelskem omrežju	17%	100%	100%	100%	18.988	16.982	2.120	941
2	Stegne 19, Ljubljana	Slovenija	sistemske integrator	17%	100%	100%	100%	1.749	1.580	175	56
3	Cigaletova 15, Ljubljana	Slovenija	multimedijske in internetne vsebine	17%	100%	100%	100%	-2.939	-1.397	-1.592	-5.780
4	Seča 115, Portorož	Slovenija	pridelava soli ter ohranjanje in upravljanje krajinskega parka	17%	100%	100%	100%	2.666	2.909	-233	-283
5	Železna cesta 18, 1000 Ljubljana	Slovenija	telekomunikacijske storitve	17%	100%	0%	100%	0	6.391	0	-86
6.	Antenna TV SL, d. o. o.**	Slovenija	televizijska dejavnost	17%	66%	66%	49%	-1.650	-26.586	-13.074	-11.628
TUJINA											
6	IPKO Telecommunications, LLC	Kosovo	telekomunikacijske storitve	10%	93%	93%	93%	-4.472	1.531	-6.003	-3.487
7	Blicnet, d. o. o., Banja Luka	Bosna in Hercegovina	telekomunikacijske storitve	10%	100%	100%	100%	15.038	13.871	1.167	740
8	ONE, d. o. o., Skopje***	Makedonija	telekomunikacijske storitve	10%	0%	0%	0%	0	19.289	0	-3.902
9	Digi Plus Multimedia, d. o. o. e. l., Skopje***	Makedonija	storitve digitalne televizije	10%	0%	0%	0%	0	315	0	-31
10	SiOL, d. o. o., Zagreb	Hrvaška	telekomunikacijske storitve	20%	100%	100%	100%	610	584	20	70
11	SiOL, d. o. o., Sarajevo	Bosna in Hercegovina	telekomunikacijske storitve	10%	100%	100%	100%	1.747	1.725	22	47
12	SiOL, d. o. o., Podgorica	Črna gora	telekomunikacijske storitve	9%	100%	100%	100%	2.701	2.640	61	-28
13	SiOL, d. o. o., Skopje	Makedonija	telekomunikacijske storitve	10%	100%	100%	100%	1.195	1.073	129	66
14	SiOL, d. o. o., Palilula, Beograd	Srbija	telekomunikacijske storitve	15%	100%	100%	100%	225	160	65	60

* družba, pripojena Telekomu Slovenije 1.1.2016

** naložba v odvisno družbo od 21.12.2016

*** naložba v odvisno družbo do 31.7.2015

PRIDRUŽENE DRUŽBE IN SKUPNI PODVIG

Naziv	Naslov	Država	Dejavnost	Davčna stopnja	Delež v kapitalu %	Delež glasovalnih pravic v % 31.12.2016	Delež glasovalnih pravic v % 31.12.2015	Knjižgodska vrednost kapitala na		Poslovni izid	
								31.12.2016	31.12.2015		31.12.2016
1.	M-Pay, Družba za mobilno plačevanje, storitve in trgovino, d. o. o.	Slovenija	obdelava mobilnih plačil	17%	50%	50%	50%	243	234	9	10
2.	SETCCE, d. o. o.****	Slovenija	raziskovalna in razvojna dejavnost na drugih področjih naravoslovja in tehnologije	17%	0%	0%	36%	446	491	-39	25

**** pogodba o prodaji podpisana 8. 12. 2016

Naložbe v odvisne družbe

v tisoč EUR	Zmanjšanje zaradi poslovnih združitvev					2016
	2015	Povečanje	Zmanjšanje	Slabitev		
GVO	5.758					5.758
TSmedia	0					0
Avtenta	1.323					1.323
Soline	147					147
Debitel	15.853	-15.853				0
Antenna TV SL	0		21.629		-21.629	0
IPKO	5.730					5.730
Blicnet	14.477					14.477
SiOL, Zagreb	501					501
SiOL, Podgorica	2.620					2.620
SiOL, Sarajevo	1.710					1.710
SiOL, Skopje	1.005					1.005
SiOL, Beograd	100					100
Naložbe v odvisne družbe	49.224	-15.853	21.629	0	-21.629	33.371
M-Pay	63					63
SETCCE	2			-2		0
Naložba v skupni podvig	65	0	0	-2	0	63
Skupaj naložbe v odvisne družbe in skupni podvig	49.289	-15.853	21.629	-2	-21.629	33.434

1. 6. 2016 je bila v sodni register vpisana pripojitev družbe Debitel k družbi Telekom Slovenije. Glede na to, da je bila družba Telekom Slovenije 100% lastnik družbe Debitel, navedena transakcija predstavlja pravno prestrukturiranje brez zamenjave ekonomskih virov s tretjimi osebami, zato nima takojšnjih posledic na delničarje družbe Telekom Slovenije. Obračunski datum pripojitve družbe Debitel k družbi Telekom Slovenije je bil 1. 1. 2016

Telekom Slovenije in odvisna družba TSmedia sta 21. 12. 2016 sklenili pogodbo, s katero je TSmedia svoj poslovni delež v družbi Antenna TV SL prenesla na Telekom Slovenije. Istega dne je potekala tudi skupščina družbe Antenna TV SL, na kateri sta družbenika družbo dokapitalizirala s stvarnimi vložki. Telekom Slovenije je z dodatno denarno dokapitalizacijo postal družbenik s 66% poslovnim deležem v družbi Antenna TV SL.

Telekom Slovenije je v decembru 2016 na podlagi pogodbe prodal svoj 36% poslovni delež v družbi SETCCE, ki je bila njegova pridružena družba. Družba je pri prodaji ustvarila 110 tisoč evrov dobička od prodaje, ki ga je pripoznala med drugimi prihodki iz deležev (pojasnilo 10, Finančni prihodki in finančni odhodki).

Oslabitev finančnih naložb

Družba Telekom Slovenije spremlja plane in realizacijo kazalnikov poslovanja v odvisnih družb. Na podlagi preverbe znamenj slabitve je družba pristopila k oceni poštene vrednosti dolgoročnih finančnih naložb v odvisne družbe.

Antenna TV SL

Cenitev družbe Antenna TV SL na dan 31. 10. 2016 je opravil pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij. Vrednost je bila določena z metodo sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov, ki temelji na petletnih projekcijah družbe. Projekcija prihodkov Antenna TV SL v letu 2017 temelji tudi na dodatnih prihodkih iz naslova spremembe poslovnega modela, za katere se ocenjuje, da bi iz tega naslova v drugi polovici leta 2017 znašali 300 tisoč EUR mesečno, v nadaljnjih letih pa se predvideva pomembna rast prihodkov iz tega naslova. Morebitno nedoseganje projekcij EBITDA zaradi nedoseganja načrtovanih koristi iz naslova spremembe poslovnega modela bi lahko pomembno vplivalo na vrednost. Uporabljena diskontna stopnja pri

projekciji je 11,9 %, ocena dolgoročne stopnje rasti pa je 2 %. Analiza občutljivosti v odvisnosti od tehtanih povprečnih stroškov celotnega kapitala v razponu od 10,9 % do 12,9 % [od -1,0 do +1,0 % uporabljene diskontne stopnje] in dolgoročne stopnje rasti v razponu od 1,0 % do 3,0 % vpliva na spremembo vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov kot razvidno v tabeli analize občutljivosti.

Analiza občutljivosti - sprememba NSV lastniškega kapitala		
vpliv spremembe predpostavke	-1,0 %	+1,0 %
g- stopnja rasti	-621	760
WACC -diskontna stopnja	1.009	-806

Družba je dolgoročno finančno naložbo v družbo Antenna TV SL na podlagi cenitev oslabilo v višini 21.629 tisoč evrov. V letu 2015 so bila že oslabiljena dana posojila Antenni TV SL v višini 11.237 tisoč evrov, ki so bila v 2016 konvertirana v kapital. Vpliv slabitve naložbe na poslovni izid 2016 tako znaša 10.392 tisoč evrov.

TSmedia

Pri testiranju oslabitev vrednosti družbe TSmedia je bila uporabljena metoda neto sedanje vrednosti bodočih pričakovanih denarnih tokov, ki temelji na petletnih projekcijah družbe. Cenitev na dan 30. 9. 2016 je opravil neodvisni ocenjevalec vrednosti podjetij. Uporabljena diskontna stopnja pri projekciji je 9,49 %, denarni tokovi nad pet let pa so ekstrapolirani s povprečno 2% stopnjo rasti. Na podlagi poročila o oceni vrednosti odvisne družbe je ugotovljeno, da je nadomestljiva vrednost družbe TSmedia na dan 30. 9. 2016 negativna. Ker je knjigovodska vrednost naložbe v družbo TSmedia že oslabiljena na vrednost 0 evrov, se oslabijo dana dolgoročno posojila družbi TSmedia ter se pripozna izguba iz oslabitve v višini 370 tisoč evrov.

Analiza občutljivosti nadomestljive vrednosti v odvisnosti od tehtanih povprečnih stroškov celotnega kapitala v razponu od 8,49 % do 10,49 % [od -1,0 do +1,0 % uporabljene diskontne stopnje] in dolgoročne stopnje rasti v razponu od 1,0 % do 3,0 % vpliva na spremembo vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov in je razvidna v tabeli analize občutljivosti.

Analiza občutljivosti - sprememba NSV lastniškega kapitala		
vpliv spremembe predpostavke	-1,0 %	+1,0 %
g- stopnja rasti	-280	366
WACC -diskontna stopnja	604	-462

IPKO

Pri testiranju oslabitev vrednosti družbe IPKO je bila uporabljena metoda neto sedanje vrednosti bodočih pričakovanih denarnih tokov, ki temelji na petletnih projekcijah družbe. Cenitev na dan 31. 12. 2016 je opravil neodvisni ocenjevalec vrednosti podjetij. Uporabljena diskontna stopnja pri projekciji je 12,16 %, ocena dolgoročne stopnje rasti pa je 2 %. Analiza občutljivosti nadomestljive vrednosti v odvisnosti od tehtanih povprečnih stroškov celotnega kapitala v razponu od 11,16 % do 13,16 % [od -1,0 do +1,0 % uporabljene diskontne stopnje] in dolgoročne stopnje rasti v razponu od 1,0 % do 3,0 % vpliva na spremembo vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov in je razvidna v tabeli analize občutljivosti.

Analiza občutljivosti - sprememba NSV lastniškega kapitala		
vpliv spremembe predpostavke	-1,0 %	+1,0 %
g- stopnja rasti	-5.697	6.942
WACC -diskontna stopnja	13.028	-10.712

Na podlagi opravljene cenitve naložba v družbo IPKO ne izkazuje znamenj slabitve.

16. Druge finančne naložbe

Dolgoročne finančne naložbe

v tisoč EUR	2016	2015
Naložbe v druge delnice in deleže, razpoložljive za prodajo	2.421	3.208
Skupaj finančne naložbe, razpoložljive za prodajo	2.421	3.208
Posojila podjetjem	123.639	130.338
– od tega do družb v skupini	123.314	127.686
Posojila zaposlencem	408	542
Skupaj dana posojila	124.047	130.880
Skupaj druge finančne naložbe	126.468	134.088

Vse naložbe v delnice in deleže so razporejene kot finančne naložbe, razpoložljive za prodajo.

Od skupne vrednosti v znesku 2.421 tisoč evrov se 1.454 tisoč evrov (v letu 2015 1.453 tisoč evrov) nanaša na finančne naložbe, ki kotirajo na borzi vrednostnih papirjev in so pripoznane po poštenu vrednosti.

Ostale naložbe se vrednotijo po nabavni vrednosti, saj ne kotirajo na borzi vrednostnih papirjev in za njih družba ne more pridobiti informacij, da bi lahko ocenila pošteno vrednost.

Finančne naložbe ne služijo kot zavarovanje in so proste bremen.

Kratkoročne finančne naložbe

v tisoč EUR	2016	2015
Druga kratkoročna posojila	9.662	11.541
• od tega do družb v skupini	9.208	8.982
Druge kratkoročne finančne naložbe	122.565	100.000
Depoziti pri bankah	299	228
Skupaj kratkoročne finančne naložbe	132.526	111.769

Med drugimi kratkoročnimi posojili je zajetih 8.179 tisoč evrov posojil odvisnim družbam, skupaj s kratkoročnim delom dolgoročnih danih posojil ter zaračunanih obresti.

Med drugimi kratkoročnimi finančnimi naložbami Telekom Slovenije izkazuje terjatev iz naslova prodaje naložbe v družbo ONE.VIP, v kateri ima Telekom Slovenije 45% delež. Kljub pomembnemu deležu pa Telekom Slovenije ne obvladuje družbe ONE.VIP, saj zaradi sestave poslovnih in nadzornih organov ne more vplivati na njeno poslovanje, hkrati pa Telekom Slovenije nima pravic do dividend in posledično nima ekonomskega vpliva.

Na datum poročanja je imela družba pri banki vezan 1 depozit (na 31. 12. 2015 1 depozit) v skupni višini 299 tisoč evrov (2015: 228 tisoč evrov) z zapadlostjo 91 dni (2015: 91 dni). Letna obrestna mera znaša 0,01 % (letna obrestna mera 2015: 0,05%).

Depozit je namenjen zavarovanju Monete v prvih treh mesecih leta 2017. Depozit ima določeno fiksno obrestno mero, zato podjetje ni izpostavljeno obrestnemu tveganju.

Tabela danih posojil

v tisoč EUR	2016	2015
Dolgoročno dana posojila	124.047	130.880
Dana posojila	123.639	130.338
Posojila zaposlencem	408	542
Kratkoročno dana posojila	9.662	11.541
Del dolgoročnega posojila, ki zapade v 12 mesecih – dana posojila	5.968	7.292
Del dolgoročnega posojila, ki zapade v 12 mesecih – posojila zaposlencem	115	148
Kratkoročno dana posojila in obresti	3.579	4.101
Stanje konec obdobja dana posojila	133.709	142.421

Zapadlost dolgoročnih in kratkoročnih posojil ter drugi podatki so razkriti v pojasnilu 38, Upravljanje finančnih tveganj.

Dolgoročno dana posojila predstavljajo predvsem posojila, dana odvisnim družbam v skupini (2016: 99,4 %, 2015: 97,6 %).

V strukturi kratkoročnih danih posojil prevladujejo posojila, dana odvisnim družbam v skupini (2016: 95 %, 2015: 77,8 %).

Družba je dana posojila odvisni družbi TSmedia na koncu poročevalskega obdobja na podlagi opravljene cenitve družbe TSmedia oslabila v višini 370 tisoč evrov (več v pojasnilu 15, Naložbe v odvisne družbe).

Posojila, dana odvisnim družbam v Sloveniji, so večinoma obrestovana po davčno priznani obrestni meri, skladno s Pravilnikom o priznani obrestni meri. Letna obrestna mera teh posojil se giblje med 0,921 % in 3,50 %. Posojila, dana odvisnim družbam v tujini, so obrestovana po obrestni meri, ki je enaka ponderirani letni obrestni meri, po kateri se na trgu zadolžuje matična družba, povečani za določen pribitek iz naslova kreditnega tveganja, skladno z internim pravilnikom. Obrestna mera teh posojil se giblje med 2,867 % in 5,243 %.

Obrestna mera posojil, danih drugim, se giblje med 0,78 % in 5 %, obrestna mera stanovanjskih posojil, danih zaposlenim, pa med 3,00 % in 6,23 %.

Vsa dana posojila, razen stanovanjskih posojil, danih zaposlenim, so zavarovana z bianko menicami, poroštvenimi izjavami, z odstopom obstoječih in bodočih terjatev oziroma z zastavnimi pravicami na premičninah in nepremičninah. Če se za določeno posojilo oceni, da zavarovanje ni več ustrezno oziroma zadostno, družba lahko zahteva novo zavarovanje.

17. Ostala dolgoročna sredstva

v tisoč EUR	2016	2015
Vnaprej plačane najemnine	15.776	15.456
Dolgoročno odloženi stroški prodajnih vzpodbud	2.744	2.295
Dolgoročne poslovne terjatve	13.485	13.504
Drugi dolgoročno odloženi stroški	1.267	1.125
Skupaj ostala dolgoročna sredstva	33.272	32.380

Med dolgoročnimi poslovnimi terjatvami družba izkazuje prodajo blaga na obroke v višini 13.206 tisoč evrov (2015: 13.269 tisoč evrov), katerih zapadlost je daljša od enega leta. Za terjatve, ki izhajajo iz plačil na obroke, se popravek vrednosti terjatev oblikuje na kratkoročnem delu.

Gibanje ostalih dolgoročnih sredstev brez dolgoročnih poslovnih terjatev in dolgoročno odloženih stroškov

v tisoč EUR	Najemnine	Prodajne vzpodbude
Stanje 1. 1. 2015	14.757	2.957
Povečanje	2.780	15.565
Prenos med stroške	-2.081	-16.227
Stanje 31. 12. 2015	15.456	2.295
Povečanje v poslovnih združitvah	0	892
Povečanje	2.804	14.733
Prenos med stroške	-2.484	-15.176
Stanje 31. 12. 2016	15.776	2.744

Vnaprej plačane najemnine predstavljajo pretežno najem prostorov in zemljišč za potrebe postavitve baznih postaj in zakupe optičnih vlaken.

18. Naložbene nepremičnine

Gibanje naložbenih nepremičnin 2016

v tisoč EUR	Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost			
Stanje 1. 1. 2016	4.865	1.977	6.842
Zmanjšanja	0	-167	-167
Stanje 31. 12. 2016	4.865	1.810	6.675
Popravek vrednosti			
Stanje 1. 1. 2016	1.232	589	1.821
Zmanjšanja	0	-2	-2
Slabitev	340	270	610
Amortizacija	0	66	66
Stanje 31. 12. 2016	1.572	923	2.495
Neodpisana vrednost			
Stanje 1. 1. 2016	3.633	1.388	5.021
Stanje 31. 12. 2016	3.293	887	4.180

Gibanje naložbenih nepremičnin 2015

v tisoč EUR	Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost			
Stanje 1. 1. 2015	4.563	861	5.424
Povečanja	302	1.116	1.418
Stanje 31. 12. 2015	4.865	1.977	6.842
Popravek vrednosti			
Stanje 1. 1. 2015	961	387	1.348
Slabitev	271	149	420
Amortizacija	0	53	53
Stanje 31. 12. 2015	1.232	589	1.821
Neodpisana vrednost			
Stanje 1. 1. 2015	3.602	474	4.076
Stanje 31. 12. 2015	3.633	1.388	5.021

V letu 2016 je družba ocenila pošteno (tržno) vrednost nepremičnin v Sečovljah. Cenitev je opravil pooblaščen ocenjevalec nepremičnin na 15. 6. 2016. Pri oceni vrednosti se je preverila primernost uporabe vseh metod za ocenjevanje zemljišč: metoda tržnih primerjav, metoda razporejanja (allocation), metoda izločevanja (extraction), metoda zemljiškega ostanka (land residual), metoda uglavničenja (ground rent capitalisation) ter metoda razvoja zemljišča (subdivision development); glede na namen vrednotenja, vrste nepremičnin in razpoložljivih podatkov se je uporabil način (metoda) tržnih primerjav.

V skladu z opravljenimi analizami trga nepremičnin, izvedenimi načini ocene vrednosti in upoštevanjem predpostavk ter omejitev Telekom Slovenije ocenjuje, da znaša poštena vrednost pravic na nepremičnini na dan vrednotenja 2.992 tisoč evrov.

Družba je na osnovi te cenitve naložbeno nepremičnino v Sečovljah slabila v višini 610 tisoč evrov in pripoznala odhodke iz naslova slabitve neopredmetenih in opredmetenih sredstev (pojasnilo 9).

Telekom Slovenije vodi naložbene nepremičnine po nabavni vrednosti. Merjenje pošteno vrednosti za naložbene nepremičnine je kategorizirano kot 3. nivo.

Prihodki od naložbenih nepremičnin, pripoznani v poslovnem izidu v letu 2016, znašajo 181 tisoč evrov (2015: 45 tisoč evrov). Stroške, povezane z naložbenimi nepremičninami, je družba v izkazu poslovnega izida v letu 2016 pripoznala v višini 165 tisoč evrov (2015: 153 tisoč evrov) in jih izkazuje v stroških materiala in energije, nadalje v stroških storitev, pod postavkama stroški vzdrževanja opredmetenih osnovnih sredstev ter stroški drugih storitev (pojasnilo 7, Stroški storitev), v postavki ostali odhodki (pojasnilo 9, Drugi odhodki poslovanja) ter v postavki amortizacija naložbenih nepremičnin (glej tabelo Gibanje naložbenih nepremičnin).

19. Sredstva za odtujitev

Sredstva za odtujitev so zemljišča in zgradbe, ki jih družba Telekom Slovenije skladno s procesom racionalizacije in optimizacije nepremičnin v prihodnosti ne namerava uporabljati v poslovne namene. Zanje je uprava družbe sprejela sklep o prodaji, kar se predvideva v naslednjih dvanajstih mesecih. Sredstva za odtujitev se prenesejo med kratkoročna sredstva za odtujitev po knjigovodski vrednosti ali pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje, in sicer po tisti, ki je nižja. Vsa prenesena sredstva je pred prenosom ocenil zunanji cenilec vrednosti nepremičnin. Na 31. 12. 2016 izkazuje družba sredstva za odtujitev, zemljišča in zgradbe, v višini 1.818 tisoč evrov (2015: 914 tisoč evrov). Družba prodajne aktivnosti redno izvaja.

v tisoč EUR	Sredstva za odtujitev
Stanje 1. 1. 2015	80.788
Povečanja	3.628
Prodaja	-80.038
Prenos na opredmetena osnovna sredstva	-2.827
Slabitev	-637
Stanje 31. 12. 2015	914
Povečanja	932
Prodaja	-28
Stanje 31. 12. 2016	1.818

Sredstva za odtujitev so se povečala za 932 tisoč evrov zaradi prenosa iz opredmetenih osnovnih sredstev na sredstva za odtujitev.

Druga nekratkoročna sredstva, namenjena prodaji v letu 2015, se v celoti nanašajo na prodajo družb ONE in Digi Plus Multimedia.

20. Zaloge

v tisoč EUR	2016	2015
Material	10.041	8.448
Trgovsko blago	9.217	14.104
Skupaj zaloge	19.258	22.552

Zaloge materiala so višje zaradi zalog telekomunikacijskega materiala in opreme za bazne postaje ter materiala, vezanega na dostopovne naprave. Nižja zaloga trgovskega blaga je povezana z nižjo zalogo mobilnih aparatov, nekaj manj tudi fiksnih, in IT-opreme.

V letu 2016 je družba odpisala 2.542 tisoč evrov zalog (2015: 2.740 tisoč evrov). Odpis zalog je bil pripoznan med stroški v izkazu poslovnega izida pod postavko Drugi odhodki poslovanja, odpisi obratnih sredstev (pojasnilo 9, Drugi odhodki poslovanja). Po čisti iztržljivi vrednosti je vrednoteno za 465 tisoč evrov trgovskega blaga in za 1.600 tisoč evrov materiala. Ostale zaloge so vrednotene po prvotni nabavni vrednosti, saj je bila nabavna vrednost teh zalog nižja od čiste iztržljive vrednosti. Zaloge niso obremenjene ali zastavljene.

21. Poslovne in druge terjatve

v tisoč EUR	2016			2015
	Bruto vrednost	Popravek vrednosti	Neto vrednost	Neto vrednost
Poslovne terjatve	129.399	-18.248	111.151	112.576
Terjatve do tujih operaterjev	26.048	-3.709	22.339	18.339
Terjatve do domačih operaterjev	19.898	-14.252	5.646	6.529
Skupaj terjatve do kupcev	175.345	-36.209	139.136	137.444
Dani predujmi in varščine	1.137	0	1.137	630
Terjatve za DDV in druge davke	4.197	0	4.197	3.747
Druge terjatve	728	0	728	729
Skupaj druge terjatve	6.062	0	6.062	5.106
Skupaj poslovne in druge terjatve	181.407	-36.209	145.198	142.550

Med poslovnimi terjatvami družba izkazuje 39.014 tisoč evrov obročnih odplačil [2015: 36.870 tisoč evrov].

Poslovne terjatve se ne obrestujejo.

Gibanje popravka vrednosti terjatev

v tisoč EUR	2016	2015
Stanje 1. 1.	-32.222	-32.024
Povečanja v poslovnih združitvah	-1.661	0
Popravki v letu	-14.822	-14.715
Odprava popravkov	8.427	11.290
Odpisi	4.069	3.227
Stanje 31. 12.	-36.209	-32.222

Način ocenjevanja pri oblikovanju popravka vrednosti terjatev v letu 2016 ni spremenjen.

22. Kratkoročne aktivne časovne razmejitve

v tisoč EUR	2016	2015
Odloženi stroški	7.885	6.238
Vnaprej vračunani prihodki za že opravljene storitve in dobavljeno blago	8.331	3.800
Vnaprej vračunani prihodki in odloženi stroški – mednarodni obračun	16.420	13.457
Kratkoročni del prodajnih vzpodbud	11.703	10.543
Drugo	1.104	1.043
Skupaj aktivne časovne razmejitve	45.443	35.081

Odloženi stroški se nanašajo pretežno na najem prostorov za bazne postaje, zakupe vodov, vzdrževanje opreme in programov ter odložene stroške za radijske frekvence.

23. Denar in denarni ustrezniki

v tisoč EUR	2016	2015
Denarna sredstva v blagajni in na računih v banki	34.448	5.020
Skupaj denar in denarni ustrezniki	34.448	5.020

Denarna sredstva na računih v banki se obrestujejo po bančnih obrestnih merah za pozitivna stanja na računih od 0,001 % do 0,01 % letno.

Družba ima odprte kreditne linije oziroma revolving posojila za uravnavanje likvidnosti v višini 96,5 milijona evrov. Na dan 31. 12. 2016 posojila oziroma linije niso bile črpane. Družba ima z bankami podpisane tudi pogodbe o limitu na transakcijskih računih v višini 9 milijonov evrov, ki prav tako niso bili črpani. Kreditne linije družba prikazuje v pojasnilu 28, Prejeta posojila.

24. Kapital in rezerve

v tisoč EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2015 – prilagojeno*
Vpoklicani kapital	272.721	272.721
Kapitalske rezerve	180.956	180.956
Rezerve iz dobička	237.272	217.042
Zakonske rezerve	50.434	50.434
Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	3.671	3.671
Lastne delnice in lastni poslovni deleži	-3.671	-3.671
Statutarne rezerve	54.544	54.544
Druge rezerve iz dobička	132.294	112.064
Zadržani čisti poslovni izid	36.256	49.063
Zadržani poslovni izid preteklih let	16.026	754
Poslovni izid tekočega leta	20.230	48.309
Rezerve za poštene vrednosti finančnih instrumentov	678	943
Rezerve za actuarske primanjkljaje in presežke	-1.828	-1.464
Skupaj kapital in rezerve	726.055	719.261

* Prilagoditve so rozkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nozaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitve.

Vpoklicani kapital

Odobreni, izdani in v celoti vplačani kapital znaša 272.721 tisoč evrov in je razdeljen na 6.535.478 navadnih imenskih kosovnih delnic. Kosovne delnice se ne glasijo na nominalni znesek. Vsaka kosovna delnica ima enak delež in pripadajoč znesek v osnovnem kapitalu. Delež posamezne kosovne delnice v osnovnem kapitalu je določen glede na število izdanih kosovnih delnic.

Lastniška struktura

Delničar	31. 12. 2016		31. 12. 2015	
	Število delnic	Delež v %	Število delnic	Delež v %
Republika Slovenija	4.087.569	62,54	4.087.569	62,54
Slovenski državni holding, d. d. (SDH)	277.839	4,25	277.839	4,25
Individualni delničarji	794.839	12,16	768.131	11,75
Druge domače pravne osebe	211.488	3,24	237.996	3,64
Kapitalska družba, d. d.	365.175	5,59	365.175	5,59
Domače finančne družbe in skladi	445.871	6,82	500.870	7,66
Tuje pravne osebe	322.697	4,94	267.898	4,10
Lastne delnice	30.000	0,46	30.000	0,46
Skupaj	6.535.478	100,00	6.535.478	100,00

Opomba: Z dnem 31. 12. 2016 je družba pričela delničarje kategorizirati v skladu s Standardno klasifikacijo institucionalnih sektorjev.

Stanje in gibanje kapitala sta predstavljeni v izkazu gibanja kapitala. V letu 2016 družba ni izdala niti umaknila delnic, tako da je ostalo njihovo število nespremenjeno.

Kapitalske rezerve

Kapitalske rezerve ob koncu poslovnega leta 2016 znašajo 180.956 tisoč evrov in se smejo uporabiti pod pogoji in za namen, ki jih določa zakon. Kapitalske rezerve niso namenjene delitvi. Gibanje kapitalskih rezerv je vidno v izkazu gibanja kapitala.

Rezerve iz dobička

Družba pri svojem poslovanju oblikuje spodaj navedene rezerve kot del rezerv iz dobička.

Družba oblikuje zakonske rezerve v taki višini, da znaša vsota zakonskih rezerv in kapitalskih rezerv, ki se tem prištevajo na podlagi zakona za namene ugotavljanja potrebne višine zakonskih rezerv, 20 % osnovnega kapitala družbe. Družba ima na dan 31. 12. 2016 oblikovane zakonske rezerve v višini 50.434 tisoč evrov.

Kapitalske in zakonske rezerve se, v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah, lahko v presežnem znesku porabijo za povečanje osnovnega kapitala iz sredstev družbe in za kritje čiste ter prenesene izgube, če se hkrati ne uporabijo rezerve iz dobička za izplačilo dobička delničarjem.

Za leto 2016 je družba skladno z Zakonom o gospodarskih družbah in statutom družbe upoštevala obvezno uporabo čistega dobička in predpisan vrstni red ter ni oblikovala zakonskih in statutarnih rezerv, saj že dosegajo maksimalno dovoljeno višino.

Rezerve za lastne deleže se oblikujejo v višini zneska pridobitve lastnih delnic in niso namenjene delitvi. V letu 2016 družba ni pridobila novih lastnih delnic.

Na 31. 12. 2016 je imela družba 30.000 **lastnih delnic**, kar predstavlja 0,46 % kapitala. Število lastnih delnic je nespremenjeno od njihove pridobitve v letu 2003. Lastne delnice v višini 3.671 tisoč evrov se izkazujejo kot odbitna postavka kapitala in so izkazane po nabavni vrednosti. V enaki višini se skladno z zakonskimi zahtevami oblikujejo tudi rezerve za lastne delnice.

Lastne delnice sme družba pridobivati le po določbah 247. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1).

Statutarne rezerve se uporabljajo za oblikovanje rezerv za lastne delnice, za kritje izgube, za povečanje osnovnega kapitala ter za kritje vseh vrst poslovnih in drugih tveganj. Družba oblikuje statutarne rezerve, dokler njihova višina ne doseže 20 % osnovnega kapitala družbe. Te rezerve se lahko porabijo v skladu s statutom družbe za povečanje osnovnega kapitala, za pokrivanje tekoče in prenesene izgube, če ni mogoče pokriti te izgube z drugimi viri, ter za oblikovanje lastnih delnic, če niso na razpolago drugi viri.

Druge rezerve iz dobička se lahko uporabijo za katerekoli namene v skladu z zakonom, statutom, poslovno politiko in sklepi skupščine. Družba je za leto 2016 20.230 tisoč evrov razporedila za povečanje drugih rezerv iz dobička.

Zadržani čisti poslovni izid

Zadržani čisti poslovni izid vključuje prenesene dobičke prejšnjih let in čisti poslovni izid tekočega leta.

Na osnovi sklepov 27. skupščine družbe Telekom Slovenije, d. d., ki je potekala 13. 5. 2016 v Ljubljani, je bil pod točko sklepa št. 5.1. sprejet sklep o uporabi bilančnega dobička. Bilančni dobiček, ki za leto 2015 znaša 42.253.947,72 evra, se je uporabil za izplačilo dividend v višini 32.527.390,00 evra, kar predstavlja 5,00 evra bruto na posamezno delnico (v letu 2015 so bile izplačane dividende za leto 2014 v znesku 65.054.780,00 evra, kar predstavlja 10,00 evra na posamezno delnico). Preostali del v višini 9.726.557,72 evra se prenese v naslednje leto.

Dividende so bile izplačane delničarjem, ki so bili dva delovna dneva po sprejemu sklepa na skupščini družbe vpisani v delniško knjigo kot imetniki delnic s pravico do dividend, in sicer v roku 90 dni po sprejemu tega sklepa na skupščini.

Ugotovitev bilančnega dobička leta 2016

	v EUR
Čisti poslovni izid leta 2016	40.459.557,95
Preneseni čisti poslovni izid	16.026.243,01
Povečanje rezerv iz dobička	-20.229.778,00
Zmanjšanje dolgoročno odloženih stroškov razvijanja	-3.421.026,89
Skupaj	32.834.996,07

Predlagano izplačilo dividend za leto 2016

Znesek za izplačilo dividende:

32.527.390,00 evra

Dividenda na navadno delnico:

5,00 evra

Rezerva za poštene vrednosti finančnih instrumentov

Rezerva za poštene vrednosti finančnih instrumentov vključuje spremembo vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo.

Spremembe rezerv za poštene vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo

v tisoč EUR	2016	2015
Stanje 1. 1.	943	954
Prevrednotenje finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo (krepitev)	1	-14
Odloženi davki	0	3
Prerazvrstitev prevrednotenja finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo, v poslovni izid	-300	0
Odloženi davek od prerazvrstitve prevrednotenja finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo, v poslovni izid	51	0
Sprememba odloženih davkov zaradi preračuna davčne stopnje	-17	0
Stanje 31. 12.	678	943

Rezerve za aktuarske primanjkljaje in presežke

Kot aktuarski presežek ali primanjkljaj se izkazujejo spremembe sedanje vrednosti obveznosti do zaposlencev zaradi sprememb v aktuarskih predpostavkah in na podlagi izkustvenih prilagoditev. V letu 2016 se je znižal za 364 tisoč evrov in je konec leta 2016 znašal -1.828 tisoč evrov (2015: -1.464 tisoč evrov).

25. Dolgoročno odloženi prihodki

v tisoč EUR	2016	2015
Vnaprej zaračunane kolokacije	7.366	6.603
Drugi dolgoročno odloženi prihodki	2.503	2.920
Skupaj dolgoročno odloženi prihodki	9.869	9.523

Vnaprej vračunane kolokacije se nanašajo na oddajo prostorov in opreme drugim operaterjem.

26. Rezervacije

Gibanje rezervacij v letu 2016

v tisoč EUR	2015	Povečanja v poslovnih združitvah	Črpanje	Odprava	Oblikovanje	Sprememba diskontne stopnje	2016
Rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah	20.339	0	-1.346	-1.992	2.966	0	19.967
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade	9.497	123	-234	-336	529	169	9.748
Rezervacije za ocenjene stroške odstranitve sprejemno-oddajnih postaj	3.155	0	-9	1	66	232	3.445
Druge rezervacije	168	0	-179	0	125	0	114
Rezervacije za prestrukturiranje podjetja	7.493	0	-7.493	0	2.718	0	2.718
Skupaj rezervacije	40.652	123	-9.261	-2.327	6.404	401	35.992

Gibanje rezervacij v letu 2015

v tisoč EUR	2014	Črpanje	Odprava	Oblikovanje	Sprememba diskontne stopnje	2015
Rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah	55.039	-30.200	-4.500	0	0	20.339
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade	9.227	-405	0	526	149	9.497
Rezervacije za ocenjene stroške odstranitve sprejemno-oddajnih postaj	3.032	-4	-7	24	110	3.155
Druge rezervacije	142	-189	0	215	0	168
Rezervacije za prestrukturiranje podjetja	7.300	-7.300	0	7.493	0	7.493
Skupaj rezervacije	74.740	-38.098	-4.507	8.258	259	40.652

Rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah

Rezervacije za obveznosti po tožbah so oblikovane na podlagi ocene verjetnega izida, ki je opravljena z visoko stopnjo previdnosti. Datuma zapadlosti obveznosti ni mogoče določiti. Tožbe se med drugim nanašajo na očitane domnevne zlorabe prevladujočega položaja na trgih, na katerih posluje Telekom Slovenije, za katere pa je Agencija za varstvo konkurence Republike Slovenije (AVK) po uradni dolžnosti proti družbi Telekom Slovenije v preteklih letih uvedla več postopkov. Tožbe, za katere so oblikovane rezervacije, so v različnih fazah postopka. V do sedaj pravnomočno zaključenih zadevah je bil Telekom Slovenije v večji meri uspešen, kar tekoče objavlja skladno s Pravili borze. Na podlagi ocene posloводства in na osnovi pridobljenih pravnih mnenj so oblikovane rezervacije iz tožb v višini 19.967 tisoč evrov (2015: 20.339 tisoč evrov).

Proti družbi so bile na 31. 12. 2016 vložene tožbe v skupnem znesku 259.463 tisoč evrov (v letu 2015: 305.400 tisoč evrov), kar je razloženo v pojasnilu 35, Pogojne obveze.

Rezervacije za ocenjene stroške odstranitve baznih postaj

Rezervacije so bile oblikovane v višini predvidenih stroškov odstranitve, diskontirane z diskontno stopnjo 1,75 % letno (2015: 2,15 % letno), kolikor je konec decembra 2016 znašala donosnost 15-letnih podjetniških obveznic z visoko boniteto v evrskem območju.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi so oblikovane na osnovi aktuarskega izračuna. Pri izračunu je bila uporabljena diskontna stopnja 1,75 %, kolikor je konec decembra 2016 znašala donosnost 15-letnih podjetniških obveznic z visoko boniteto v evrskem območju (v letu 2015 je znašala diskontna stopnja 2,15 %). Stopnja fluktuacije zaposlenih je upoštevana glede na starostne intervale in znaša od 0 % do 3,5 % (v letu 2015 se je gibal od 0 % do 3,5 %). Obveznosti družbe so enake sedanji vrednosti ocenjenih prihodnjih izplačil. Drugih pokojninskih obveznosti družba nima.

Rezervacije za prestrukturiranje podjetja

Družba je v letu 2016 v celoti črpala rezervacije za prestrukturiranje podjetja v višini 7.300 tisoč evrov, ki so bile oblikovane v preteklem poročevalskem obdobju. Skladno s poslovnim načrtom je družba oblikovala rezervacije za reorganizacijo podjetja v višini 2.718 tisoč evrov, ki se nanašajo na odpravnine zaposlenim ob kadrovskem prestrukturiranju in bodo črpane v letu 2017.

27. Dolgoročne poslovne obveznosti

v tisoč EUR	2016	2015
Pogodbene obveznosti za programske pravice TV-vsebin	9.703	1.793
Microsoftove licence	1.695	0
Drugo	3	263
Skupaj dolgoročne poslovne obveznosti	11.401	2.056

V letu 2016 so se obveznosti za programske pravice povečale zaradi novo pripoznanih pogodb za zagotavljanje TV-vsebin.

28. Prejeta posojila

To pojasnilo vsebuje informacijo o pogodbenih pogojih, ki veljajo za prejeta posojila. Več informacij o izpostavljenosti obrestnemu in tečajnemu tveganju je navedenih v pojasnilu 38, Upravljanje finančnih tveganj.

v tisoč EUR	2016	2015
Prejeta dolgoročna posojila		
Bančna posojila	0	5.387
Skupaj dolgoročni del	0	5.387
Prejeta kratkoročna posojila		
Bančna posojila bank	0	50.500
Posojila družb v skupini	2.000	1.950
Tekoča zapadlost dolgoročnih posojil bank	304.316	30.160
Obresti od posojil	0	27
Skupaj kratkoročni del	306.316	82.637

Pogodbena določila prejetih posojil

v tisoč EUR	Dolgoročni del 31. 12. 2016	Kratkoročni del 31. 12. 2016	Pogodbena obrestna mera	Zapadlost zadnjega obroka	Način zavarovanja
Dolgoročne finančne obveznosti do bank		305.387	3mEURIBOR + 0,083%	2017	nezavarovano
			3mEURIBOR + 0,105%	2017	nezavarovano
			6mEURIBOR + 1,65%	2023	bianko menice
			6mEURIBOR + 1,70%	2021	bianko menice
			6mEURIBOR + 1,60%	2018	bianko menice
Finančne obveznosti do družb v skupini		2.000	0,121%	2016	

Družba ima odprte kratkoročne kreditne linije oziroma revolving posojila, ki so zavarovana z bianko menicami. Kratkoročne kreditne linije oziroma revolving posojila zapadejo v letu 2017 in imajo fiksno ali spremenljivo obrestno mero ter pribitek od 0,90 % do 3,00 %. Prav tako ima družba z bankami podpisane pogodbe o koriščenju limita na transakcijskih računih s fiksno obrestno mero od 1,50 % do 3,80 %.

Vsa dolgoročna posojila tujih in domačih bank so v evrih (EUR) in se obrestujejo z uporabo spremenljivih obrestnih mer.

Banke, ki se odobrile dolgoročna posojila, zahtevajo vzdrževanje v posojilnih pogodbah opredeljenih vrednosti finančnih kazalnikov na ravni Skupine Telekom Slovenije: delež servisiranja dolga, delež servisiranja obresti, razmerje med dolgom in kapitalom, razmerje med neto finančnim dolgom in EBITDA, delež kapitala v vsoti

vseh obveznosti in kapitala ter razmerje med EBITDA in finančnimi odhodki. Nedoseganje predpisane vrednosti kazalnikov je lahko razlog za predčasno zapadlost posojil v plačilo. Na 31. 12. 2016 so bile vse finančne zaveze na ravni skupine dosežene. Kršeno je bilo le eno izmed ostalih pogodbenih določil, zato je družba dolgoročno obveznost v višini 300.000 tisoč evrov na 31. 12. 2016 prenesla na kratkoročne obveznosti. Banke posojilodajalke so za kršeno pogodbeno določilo že podale spregled.

29. Druge dolgoročne finančne obveznosti

v tisoč EUR	2016	2015
Obveznosti iz izdanih obveznic	99.857	0
Skupaj druge dolgoročne finančne obveznosti	99.857	0

Telekom Slovenije je v juniju 2016 izdal obveznice v nominalni vrednosti 100.000 tisoč evrov z nespremenljivo letno obrestno mero 1,95 % in rokom dospelosti 10. junij 2021. Celotna izdaja obsega 100.000 apoenov po 1.000 evrov. Obresti dospevajo v plačilo letno, nominalna vrednost pa dospe v izplačilo v celoti v enkratnem znesku. Obveznice so vrednotene po metodi odplačne vrednosti po 1,994% efektivni obrestni meri.

30. Poslovne in druge obveznosti

v tisoč EUR	2016	2015
Obveznosti do dobaviteljev	82.119	78.238
Obveznosti do domačih operaterjev	3.743	2.992
Obveznosti do tujih operaterjev	16.248	14.477
Obveznost za DDV in druge davčne obveznosti	4.683	5.657
Obveznosti do zaposlenih	6.838	8.810
Obveznosti za predujme in varščine	351	465
Druge obveznosti	11.955	9.524
Skupaj poslovne in druge obveznosti	125.937	120.163

Poslovne obveznosti niso obrestovane in so običajno poravnane v dogovorjenem roku od 8 do 120 dni, obveznosti do operaterjev prav tako niso obrestovane in so običajno poravnane v dogovorjenem roku od 15 do 60 dni.

Druge obveznosti so predvsem obveznosti iz naslova cesij in asignacij, obveznosti do ponudnikov blaga in storitev [Moneta], obveznosti iz komisijske in konsignacijske prodaje ter kratkoročni del pripoznanih pogodb za zagotavljanje TV-vsebin.

31. Druge kratkoročne finančne obveznosti

v tisoč EUR	2016	2015
Obveznosti za izplačilo dividend	208	197
Obveznosti iz izdanih obveznic	1.053	299.911
Druge finančne obveznosti	3.059	3.059
Skupaj druge kratkoročne finančne obveznosti	4.320	303.167

Obveznica v nominalni vrednosti 300.000 tisoč evrov, ki jo je Telekom Slovenije izdal v decembru 2009, je bila poplačana v decembru 2016.

32. Kratkoročno odloženi prihodki

v tisoč EUR	2016	2015
Odloženi prihodki od prodaje predplačniških kartic	1.565	1.619
Kratkoročni del kolokacij	1.621	1.832
Kratkoročni del vladne podpore za opredmetena osnovna sredstva	234	123
Drugi odloženi prihodki	1.190	1.352
Skupaj kratkoročno odloženi prihodki	4.610	4.926

Drugi odloženi prihodki se nanašajo predvsem na program zvestobe in storitve informacijsko-komunikacijskih tehnologij.

33. Vnaprej vračunani stroški in odhodki

v tisoč EUR	2016	2015
Vnaprej vračunani stroški in odhodki za že opravljene storitve in dobavo blaga	18.055	13.378
Vnaprej vračunani stroški in odloženi prihodki – mednarodni obračun	16.522	12.555
Vnaprej vračunane plače in nagrade	1.689	737
Vnaprej vračunani stroški za neizkoriščene letne dopuste	3.639	3.531
Drugo	6	26
Skupaj vnaprej vračunani stroški in odhodki	39.911	30.227

34. Knjigovodske in poštene vrednosti

To pojasnilo vsebuje podatke o razvrstitvi v ravni hierarhije poštene vrednosti le za sredstva in finančne obveznosti, ki so merjene po poštenu vrednosti in za katere se poštena vrednost razkriva.

Knjigovodske in poštene vrednosti na 31. 12. 2016

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	1. nivo	2. nivo	3. nivo
Naložbene nepremičnine	4.180	4.180			4.180
Dolgoročna finančna sredstva					
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	1.454	1.454	1.454		
Dana posojila	124.047	124.047			124.047
Kratkoročna finančna sredstva					
Dana posojila	9.662	9.662			9.662
Dolgoročne finančne obveznosti					
Obveznice	99.857	104.000	104.000		
Kratkoročne finančne obveznosti					
Obveznice	-42	-42			
Obresti od obveznic	1.095	1.095			1.095
Prejeta posojila	306.316	306.316			306.316
Druge finančne obveznosti	3.267	3.267			3.267

Knjigovodske in poštene vrednosti na 31. 12. 2015

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	1. nivo	2. nivo	3. nivo
Naložbene nepremičnine	5.021	5.021			5.021
Dolgoročna finančna sredstva					
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	1.453	1.453	1.453		
Dana posojila	130.880	130.880			130.880
Kratkoročna finančna sredstva					
Dana posojila	11.541	11.541			11.541
Dolgoročne finančne obveznosti					
Prejeta posojila	5.387	5.387			5.387
Kratkoročne finančne obveznosti					
Obveznice	299.471	308.640	308.640		
Obresti od obveznic	440	440			440
Prejeta posojila	82.637	82.637			82.637
Druge finančne obveznosti	3.256	3.256			3.256

V tabelo družba ne vključuje poslovnih terjatev in obveznosti, saj so te izrazito kratkoročne in se praviloma poravnava prej kot v 180 dneh.

Prav tako v tabelo niso vključene finančne naložbe, ki jih družba vrednoti po nabavni vrednosti. Vrednost teh naložb na dan 31.12. 2016 znaša 967 tisoč evrov (2015: 1.755 tisoč evrov). Enako velja za finančne naložbe v odvisne družbe, pridružena podjetja in skupne podvige, ki so prav tako merjene po modelu nabavne vrednosti (pojasnilo 15, Naložbe v odvisne družbe).

Družba sredstev in obveznosti, za katere ne ugotavlja poštene vrednosti, ni razvrstila v nobeno od kategorij poštene vrednosti.

35. Pogojne obveze

Obveznosti in terjatve za poslovni najem

Družba kot najemjemalec

Družba izkazuje obveznosti iz poslovnega najema opredmetenih osnovnih sredstev, ki se nanašajo predvsem na zakupe vodov, najem poslovnih prostorov in baznih postaj.

Rok zapadlosti – v tisoč EUR	2016	2015
do 1 leta	25.340	21.170
od 1 leta do vključno 5 let	93.695	81.590
nad 5 let	105.971	90.054

Podlaga za opredelitev plačil najemnin so na domačem segmentu za regulirane storitve vzorčne pogodbe, za neregulirane pa komercialni ceniki storitev.

Na mednarodnem segmentu se cene oblikujejo glede na povpraševanje in ponudbo z upoštevanjem cenovnih okvirjev, ki veljajo za domače operaterje.

Najemne pogodbe so sklenjene za nedoločen ali določen čas z možnostjo podaljšanja na podlagi novih pogajanj. Naročnik lahko odpove pogodbo oziroma naročilo v skladu z določili pogodbe oz. naročila. Za predčasno odpoved se naročniku obračunajo penali.

Za poslovne prostore in bazne postaje je najemnina določena glede na dogovorjeno ceno z lastnikom in glede na pretekle najemnine. V primerih, ko je lastnik operater, se višina najemnine določa glede na njihov cenik ter primerjavo z lastnim cenikom za oddajo prostorov. Najemne pogodbe so sklenjene za nedoločen čas, za čas obratovanja ali za 15 let z možnostjo podaljšanja na podlagi novih pogajanj. Pri pogodbah, sklenjenih za nedoločen čas, obstajajo pogoji prekinitve. Ti pogoji so lahko sledeči:

- najemnik lahko pisno odpove pogodbo v roku 3 mesecev, če se izkaže predmetna nepremičnina za tehnično neustrezno ali ni potrebe po njej;
- razvezni pogoji, če najemnik v roku do 2 let ne pridobi gradbenega dovoljenja za gradnjo bazne postaje;
- lastnik nepremičnine lahko poda sporazumno odpoved, v primeru da krajani ne bi soglašali s postavitvijo bazne postaje (pred tem obstajajo pogajanja z njimi, pojasnitve v zvezi z delovanjem bazne postaje);
- lastnik lahko prekine pogodbo brez odpovednega roka, če najemnik uniči objekt;
- 3- do 12-mesečni odpovedni rok v primeru kršitve določb sklenjene pogodbe s strani najemnika;
- možnost odpovedi v roku 1 leta s strani lastnika nepremičnine po določbah Obligacijskega zakonika in Zakona o poslovnih stavbah in poslovnih prostorih.

V obdobju poročanja 2016 je družba v izkazu poslovnega izida pripoznala stroške poslovnega najema v znesku 23.356 tisoč evrov (2015: 22.556 tisoč evrov) in jih izkazuje med stroški zakupa vodov ter stroški najema opredmetenih osnovnih sredstev (pojasnilo 7, Stroški storitev).

Družba kot najemodajalec

Družba izkazuje terjatve iz poslovnega najema opredmetenih osnovnih sredstev. Nanašajo se na zakupe vodov, najem poslovnih prostorov in baznih postaj.

Rok zapadlosti – v tisoč EUR	2016	2015
do 1 leta	40.347	39.328
od 1 leta do vključno 5 let	150.748	153.513
nad 5 let	187.367	190.244

Podlage za plačila najemnin na domačem segmentu in mednarodnem segmentu se oblikujejo pod enakimi pogoji, kot če družba nastopa kot najemodajalec.

Najemne pogodbe so sklenjene za nedoločen ali določen čas z možnostjo podaljšanja na podlagi novih pogajanj.

Najemne pogodbe za oddajo prostorov in opreme so v večini sklenjene za nedoločen čas (ena večja pogodba, sklenjena za določen čas 5 let). Odpovedni rok je različen, od 2 do 12 mesecev.

V obdobju poročanja 2016 so prihodki od najemnin, izkazani v izkazu poslovnega izida, znašali 43.077 tisoč evrov (2015: 42.115 tisoč evrov) in jih družba izkazuje med prihodki od prodaje storitev na domačem in tujem trgu (pojasnilo 5, Čisti prihodki od prodaje).

Možne obveznosti iz naslova tožb

v tisoč EUR	2016	2015
Možne obveznosti iz naslova tožb	259.463	305.400

Na datum poročanja je bilo proti družbi vloženo 56 tožb (2015: 61 tožb), od katerih so tri največje: T-2 v višini 129.557 tisoč evrov, Telemach (prej Tušmobil) v višini 87.392 tisoč evrov in SKY NET v višini 33.047 tisoč evrov.

Na podlagi sklenjenega sporazuma v februarju 2017 se bo izpostavljenost Telekom Slovenije iz naslova prejetih tožb znižala v višini 87.392 tisoč evrov (pojasnilo 41, Dogodki po datumu bilance).

Tožbe so na 31. 12. 2016 v različnih fazah postopkov, in sicer:

- v gospodarskem sporu T-2 zoper Telekom Slovenije je bil tožbeni zahtevek T-2 pravnomočno zavržen. T-2 je zoper sodbo Višjega sodišča v Ljubljani vložil revizijo, o kateri pa Vrhovno sodišče RS še ni odločilo. Predlog T-2 za obnovo pravnomočno zaključenega postopka je bil v letu 2016 pravnomočno zavržen.

- v gospodarskem sporu Telemach (prej Tušmobil) zoper Telekom Slovenije zaradi plačila 28.176 tisoč evrov je bil tožbeni zahtevek Telemacha pravnomočno zavržen v višini 26.784 tisoč evrov. Glede razlike, in sicer zneska v višini 1.392 tisoč evrov, je Višje sodišče v Ljubljani s sodbo razveljavilo in zadevo vrnilo na Okrožno sodišče v novo sojenje pred novega sodnika.
- v gospodarskem sporu Telemach (prej Tušmobil) zoper Telekom Slovenije zaradi plačila 86.000 tisoč evrov teče postopek na prvi stopnji z vlaganjem vlog na obeh straneh.
- v gospodarskem sporu SKY NET zoper Telekom Slovenije zaradi plačila odškodnine v višini 25.960 tisoč evrov je bil primarni tožbeni zahtevek SKY NET-a pravnomočno zavržen. Okrožno sodišče bo v ponovnem postopku odločalo še o podrednem zahtevku, tj. izpolnitvi pogodbe.
- v gospodarskem sporu SKY NET zoper Telekom Slovenije zaradi izpolnitve pogodbe v okviru 7.087 tisoč evrov je Okrožno sodišče v Ljubljani s sklepom predmetno pravno zadevo pridružilo k pravdni zadevi iz prejšnje alineje, pod katero se sedaj vodita oba postopka.

Na podlagi ocene posloводства in na osnovi pridobljenih pravnih mnenj so oblikovane rezervacije iz tožb v višini 19.967 tisoč evrov (pojasnilo 26, Rezervacije).

Glede na potek postopkov je težko z zadostno stopnjo verjetnosti napovedati čas zaključka posamezne zadeve.

Dane garancije

v tisoč EUR	2016	2015
Garancije za dobro opravljeno delo in za odpravo napak	5.878	3.366
Garancije za zavarovanje pogodbenih obveznosti	2.453	3.166
Druga jamstva	268	2.851
Skupaj dane garancije	8.599	9.383

Dane garancije 2.453 tisoč evrov predstavljajo garancije Telekoma Slovenije bankam za zavarovanje obveznosti odvisnih družb. Telekom Slovenije zaračunava odvisnim družbam nadomestilo v višini 1,0 % letno od zneska garancije in jih družba pripozna med prihodki od prodaje storitev na domačem in tujem trgu (pojasnilo 5, Čisti prihodki od prodaje).

Nobena od naštetih obveznosti ne izpolnjuje pogojev za pripoznanje med bilančne postavke, družba pa iz tega naslova ne pričakuje materialnih posledic.

Dano podporno pismo

Družba Telekom Slovenije je kot edina lastnica družbe TSmedia in večinska lastnica družbe IPKO in Antenna TV SL izdala navedenim družbam podporna pisma, v katerih zagotavlja, da nima namena niti ustaviti poslovanja niti ga pomembno zmanjšati, obenem pa jim bo v naslednjih 12 mesecih od datuma podpisa pisma zagotavljala zadostna finančna sredstva, da bodo lahko redno poravnava vse svoje obveznosti.

36. Posli s povezanimi strankami

Povezane osebe so posamezniki ali družbe, ki so povezani s Telekomom Slovenije.

Posli s fizičnimi osebami

Fizične osebe (predsednik uprave in član uprave, namestnik podpredsednika in člani nadzornega sveta) imajo skupaj v lasti 1.542 delnic družbe z oznako TLSG, kar predstavlja 0,02361% lastniški delež. Preostali člani organov upravljanja in nadzora niso imeli v lasti delnic družbe.

V letu 2016 ni bilo odobrenih posojil povezanim fizičnim osebam.

Podatki o skupinah oseb

v tisoč EUR	Skupni bruto znesek vseh prejemkov	Posojila	
		Neodplačan del 31. 12. 2016	Odplačila v letu 2016
Člani uprave skupaj	713	-	-
• Rudolf Skobe	177	-	-
• Tomaž Seljak	164	-	-
• Aleš Aberšek	120	-	-
• Ranko Jelača	124	-	-
• Vesna Lednik	113	-	-
• Mateja Božič	14	-	-
Člani nadzornega sveta	254	-	-
Člani komisij nadzornega sveta	23	-	-
Drugi vodstveni delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	5.039	16	6

Posojila drugim vodilnim delavcem družbe, zaposlenim na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, so odobrena z od 4,01% do 4,13% letno obrestno mero. Odobrena so bila v skupnem znesku 67 tisoč evrov in z odplačilno dobo do 15 let.

Družba ni nobeni od skupin odobrila predujmov ali poroštev niti ne izkazuje obveznosti, odpisov ali odpuščenih zneskov.

Prejemki članov uprave (razčlenjeno)

v EUR	Plača	Spremenljivi prejemek*	Povračila stroškov	Regres	Zavarovalne premije	Bonitete	PDPZ	Skupaj bruto**	Skupaj neto***
Rudolf Skobe (1. 1.-31. 12.)	141.012	21.200	2.321	1.100	721	8.210	2.819	177.383	75.255
Tomaž Seljak (1. 1.-31. 12.)	141.012	9.994	2.146	1.100	721	6.292	2.819	164.084	71.214
Aleš Aberšek (15. 3.-31.12.)	106.063	-	1.228	825	2.742	6.900	2.114	119.872	48.164
Ranko Jelača (15. 3.-31.12.)	112.068	-	1.296	825	677	7.421	2.114	124.401	54.322
Vesna Lednik (1. 1.-31. 12.)	98.702	2.499	1.289	1.100	721	5.709	2.819	112.839	49.685
Mateja Božič (1. 1.-12. 1.)	4.529	9.445	43	-	61	169	89	14.336	6.519
Skupaj	603.386	43.138	8.323	4.950	5.643	34.701	12.774	712.915	305.159

* Spremenljivi prejemek predstavlja nagrado za uspešnost poslovanja za pretekla obdobja, in sicer:

- Rudolf Skobe: za leti 2013 in 2015;

- Tomaž Seljak: za leto 2015, za leto 2013 pa je prejel letno nagrado za čas opravljanja funkcije direktorja sektorja;

- Vesna Lednik: za leto 2015;

- Mateja Božič: za leto 2013.

** Skupaj bruto predstavlja vsoto vseh vrst stroškov dela, vključujoč neto prejemke (povračila stroškov), zavarovalne premije, bonitete in prastavaljno dodatno pokojninsko zavarovanje (PDPZ).

*** Skupaj neto predstavlja vsoto neto prejemkov članov uprave, vključujoč zavarovalne premije in bonitete, ki dejansko zmanjšujejo neto prejemek članov uprave, in brez PDPZ, ki se nakaže pokojninski družbi.

Člani uprave niso prejeli udeležbe v dobičku, opcij, provizij in drugih izplačil.

Obveznosti do povezanih oseb

Družba Telekom Slovenije ima do povezanih oseb obveznosti iz naslova prejemkov, ki še niso bili izplačani (obveznosti družbe za nagrade iz naslova uspešnosti poslovanja za leto 2015) in ki znašajo:

v tisoč EUR	Skupni znesek obveznosti
Člani uprave skupaj	11
Drugi vodstveni delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	0

Prejemki članov nadzornega sveta [razčlenjeno]

v EUR	Seje	Osnovno plačilo za opravljanje funkcije	Komisije	Potni stroški	Zavarovanje odgovornosti	Skupaj bruto*	Skupaj neto**
Zunanji člani							
Borut Jamnik (1. 1.-31. 12.)	4.345	28.000	2.655	-	322	35.322	25.455
Tomaž Berločnik (1. 1.-31. 12.)	4.785	19.250	660	-	322	25.017	17.961
Adolf Zupan (1. 1.-31. 12.)	5.020	22.400	1.980	1.221	322	30.943	22.271
Bernarda Babič (1. 1.-31. 12.)	4.345	19.250	2.655	3.112	322	29.684	21.355
Marko Hočevnar (1. 1.-31. 12.)	3.920	21.000	3.080	-	322	28.322	20.364
Matej Golob Matzele (1. 1.-12. 5.)	2.255	7.677	1.100	-	-	11.032	8.024
Dimitrij Marjanovič (13. 5.-31. 12.)	2.255	11.798	1.320	-	322	15.695	11.181
Notranji člani							
Primož Per (1. 1.-31. 12.)	5.020	17.500	1.980	-	322	24.822	17.819
Samo Podgornik (1. 1.-31. 12.)	5.060	17.500	660	-	322	23.542	16.888
Dean Žigon (1. 1.-31. 12.)	4.345	22.400	2.655	-	322	29.722	21.383
Skupaj	41.350	186.775	18.745	4.333	2.898	254.101	182.701

* Skupaj bruto predstavlja vsota vseh vrst stroškov sejnin, osnovnih plačil za opravljanje funkcij, komisij, vključujoč neto prejemke (potni stroški) in zavarovanje odgovornosti.

** Skupaj neto predstavlja vsoto neto prejemkov članov nadzornega sveta, vključujoč zavarovanje odgovornosti, ki dejansko zmanjšuje neto prejemek članov nadzornega sveta, skupaj s potnimi stroški.

Drugih prejemkov člani nadzornega sveta niso prejeli.

Prejemki članov komisij nadzornega sveta (razčlenjeno)

v EUR	Seje	Osnovno plačilo za opravljanje funkcije	Komisije	Potni stroški	Zavarovanje odgovornosti	Skupaj bruto*	Skupaj neto**
Zunanji člani komisij							
Barbara Nose [1. 1.-31. 12.]	-	8.750	3.080	-	-	11.830	8.604
Mladen Kaliterna [1. 4.-30. 4.]	-	583	660	-	-	1.243	904
Miha Kerin [1. 7.-31. 12.]	-	3.500	660	-	-	4.160	3.026
Alenka Stanič [1. 4.-30. 4., 1. 7.-31. 12.]	-	4.083	1.320	-	-	5.403	3.930
Skupaj	0	16.916	5.720	0	0	22.636	16.464

* Skupaj bruto predstavlja vsota osnovnega plačila za opravljanje funkcije in plačila komisij.

** Skupaj neto predstavlja neto prejemek članov komisije nadzornega sveta.

Posli s podjetji v skupini

v tisoč EUR	2016	2015
Terjatve do podjetij v skupini	14.631	12.563
Odvisne družbe	14.631	12.402
Pridružene družbe	-	161
Posojila do podjetij v skupini	132.522	136.668
Odvisne družbe	132.522	136.668
Obveznosti do podjetij v skupini	21.386	14.211
Odvisne družbe	21.384	13.753
Skupni podvigi	2	2
Pridružene družbe	-	456
Čisti prihodki	19.738	23.504
Odvisne družbe	18.572	21.986
Pridružene družbe	1.166	1.518
Nakup materiala in storitev v skupini	41.206	49.518
Odvisne družbe	39.932	48.093
Skupni podvigi	8	8
Pridružene družbe	1.266	1.417

Družba ustvarja prihodke s prodajo materiala družbi GVO, z dajanjem poslovnih prostorov in opredmetenih osnovnih sredstev v najem, opravljanjem telekomunikacijskih storitev ter izvajanjem storitev poslovne podpore. Telekom Slovenije poravnava stroške investicijskih gradenj, vzdrževanja in odprave napak.

TSmedia plačuje opravljanje telekomunikacijskih storitev in storitev klicnega centra, vzdrževanje, razvoj in nabavo multimedijjskih platform ter vsebin, storitev poslovne podpore ter najemnino za zunanje digitalne zaslone in poslovne prostore. Matični družbi pa zaračunava prodajo ter upravljanje multimedijjskih storitev in vsebin, uporabo poslovne aplikacije BiziPro, storitve v zvezi z izvajanjem univerzalne imeniške službe in storitve 1977 ter upravljanje, urejanje oglasov in prodajo oglasnega prostora. Obenem zaračunava tudi prihodke iz naslova telefonskega imenika, poslovnega imenika Bizi.si ter izvajanja storitev klicnega centra, ki jih Telekom Slovenije prek skupnega računa fakturira končnim uporabnikom.

Družba zaračunava odvisni družbi Avtenta najem poslovnih prostorov, komunikacijske storitve na lokaciji in storitve podpornih dejavnosti, poravnava pa ji stroške IKT-storitev.

Telekom Slovenije zaračunava odvisni družbi IPKO IP-storitve v mednarodnem prometu, storitev gostovanja njenih uporabnikov, storitev tranzitiranja prometa ter storitve najema sistemov. Odvisna družba zaračunava matični družbi zakupe vodov in telekomunikacijske storitve v mednarodnem prometu ter tudi storitve, vezane na gostovanje uporabnikov.

Terjatve Telekoma Slovenije do odvisne družbe Blicnet vključujejo IP-storitve v mednarodnem prometu in storitve tranzitnega prometa. Odvisna družba zaračunava matični družbi zakupe vodov in telekomunikacijske storitve v mednarodnem prometu.

Medsebojne cene so oblikovane na enakih osnovah kot za ostale uporabnike.

Telekom Slovenije na datum poročanja nima garancij in poroštev, danih odvisnim družbam.

Dana posojila odvisnim družbam

v tisoč EUR	2016	2015
GVO	1.502	3.505
TSmedia	3.894	6.524
IPKO	112.788	116.888
SOLINE	3.164	3.470
SiOL Zagreb	131	0
BLICNET	4.471	5.231
SiOL Sarajevo	200	0
SiOL Skopje	520	740
SiOL Beograd	210	310
Antenna TV SL	5.642	0
Skupaj do povezanih družb	132.522	136.668

Posli z lastniki in njihovimi povezanimi družbami

Največji lastnik družbe Telekom Slovenije je Republika Slovenija, ki ima skupaj s Slovenskim državnim holdingom 66,75% delež v družbi Telekom Slovenije.

Z lastniki povezane družbe so tiste, v katerih imata Republika Slovenija in SDH skupno neposredno najmanj 20% lastniški delež. Seznam teh družb je objavljen na spletni strani SDH [<http://www.sdh.si/sl-si/upravljanje-nalozb/seznam-nalozb>].

Skupna vrednost poslov je prikazana v spodnji tabeli.

Terjatve in obveznosti

v tisoč EUR	2016	2015
Odprte poslovne terjatve	1.615	1.823
Odprte poslovne obveznosti	1.036	1.003

Prihodki in stroški

v tisoč EUR	2016	2015
Prihodki iz poslovanja	14.809	8.101
Stroški za nakup materiala in storitev	7.383	7.878

Vse transakcije med povezanimi osebami potekajo po tržnih cenah.

37. Stroški revizorja

v tisoč EUR	2016	2015
Storitve revidiranja	70	85
Druge storitve dajanja zagotovil	5	4
Druge nerevizijske storitve	4	1
Skupaj stroški revizorja	79	90

Stroški se nanašajo na stroške revizorja, ki revidira letno poročilo Telekom Slovenije. V mreži revizijskih družb KPMG je Telekom Slovenije v letu 2016 imel dodatne stroške za druge nerevizijske storitve v višini 143 tisoč evrov [2015: 32 tisoč evrov].

38. Upravljanje finančnih tveganj

V skupini finančnih tveganj družbe so najpomembnejša kreditno tveganje, tveganje kratkoročne in dolgoročne plačilne sposobnosti ter obrestno tveganje. Izpostavljenost posameznim vrstam finančnih tveganj ter ukrepe za njihovo obvladovanje presojava in izvajamo na podlagi učinkov na denarne tokove ter odhodke financiranja. Izpostavljenost valutnim tveganjem ocenjujemo kot nizko, zato za uravnavanje uporabljamo le metode naravnega ščitena. V nadaljevanju so podrobneje prikazana najpomembnejša finančna tveganja, ki jih skladno s sprejeto politiko redno ocenjujemo in preverjamo ustreznost ukrepov za njihovo obvladovanje.

Kreditno tveganje

Kreditno tveganje je tveganje, da bo družba utrpela finančno izgubo, če naročnik ali pogodbeni stranka svojih obveznosti ne plača v celoti ali jih sploh ne poravnava.

Maksimalno izpostavljenost kreditnemu tveganju predstavlja knjigovodska vrednost finančnih sredstev, ki na 31. 12. 2016 znaša:

Izpostavljenost kreditnemu tveganju

v tisoč EUR	2016	2015
Dana posojila	133.709	142.421
Druge finančne naložbe	122.864	100.228
Poslovne in druge terjatve	145.198	142.550
• od tega terjatve do kupcev	139.136	137.444
Denar in denarni ustrezniki	34.448	5.020
SKUPAJ	436.219	390.219

Kreditno tveganje oziroma tveganje neizpolnitve obveznosti nasprotne stranke izhaja predvsem iz neplačevanja obveznosti s strani naročnikov (maloprodaja) in s strani operaterjev (veleprodaja), deloma tudi iz naslova danih posojil. Najvišjo izpostavljenost kreditnemu tveganju predstavljajo terjatve do kupcev. Te so 31. 12. 2016 znašale 139.136 tisoč evrov in so se v primerjavi z letom 2015 povečale za 1.692 tisoč evrov.

Zaradi velikega števila kupcev je tveganje razpršeno, kar še posebej velja za segment maloprodaje. Terjatve do domačih kupcev obsegajo 84 % vseh terjatv, razliko pa predstavljajo terjatve do tujih kupcev. Med tujimi kupci prevladujejo operaterji iz drugih držav. Najvišja izpostavljenost do posameznega kupca v letu 2016 predstavlja 2 % v celotni izpostavljenosti kreditnemu tveganju.

Kreditno tveganje obvladujemo predvsem s sprotnim ugotavljanjem bonitete poslovnih partnerjev in aktivno izterjavo terjatv. Boniteto poslovnih uporabnikov določamo na osnovi lastnega bonitetnega modela, ki je namenjen predvsem učinkovitemu upravljanju s kreditnim tveganjem, obenem pa služi kot dodaten kazalnik pri zagotavljanju čim boljše skrbi za naše naročnike v prodajnih procesih. Osnovni ukrep za obvladovanje kreditnega tveganja je sprotno izvajanje izterjave po terminskem planu in na koncu izključevanje neplačnikov. Dodatni ukrepi za obvladovanje kreditnega tveganja so spremljanje visokega prometa in obveščanje kupcev o povečani porabi ter preprečevanje in zgodnje odkrivanje zlorab.

Skladno s Pravilnikom o upravljanju s terjatvami zahtevamo od bolj tveganih poslovnih partnerjev zavarovanje potencialnih terjatv, in sicer na operaterskem delu bančne garancije in menice ter na maloprodajnem delu menice in poročila. 31. 12. 2016 je bilo na operaterskem delu kratkoročnih prejetih varščin v višini 258 tisoč evrov.

Postopke pedsodne in sodne izterjave izvajamo v skladu s sprejeto politiko. Družba terjatve slabi skladno z računovodskimi usmeritvami, pri čemer upošteva kriterij starosti posamezne terjatve. Družba oblikuje popravke vrednosti terjatv do kupcev glede na kreditno sposobnost posameznega kupca, izkušnje iz preteklih let in pričakovanja v obračunskem obdobju. Zaradi uvedenih postopkov upravljanja terjatv je kreditno tveganje obvladljivo.

Analiza starosti terjatv na datum poročanja

v tisoč EUR	2016			2015		
	Bruto vrednost	Popravek vrednosti	Neto vrednost	Bruto vrednost	Popravek vrednosti	Neto vrednost
Skupaj terjatve do kupcev	175.345	-36.209	139.136	169.666	-32.222	137.444
Nezapadle terjatve do kupcev	121.606	-4	121.602	93.402	-8	93.394
Zapadle						
• do vključno 30 dni	9.593	-6	9.587	15.954	-8	15.946
• od vključno 31 do vključno 60 dni	3.628	-5	3.623	13.783	-11	13.772
• od vključno 61 do vključno 90 dni	1.169	-7	1.162	11.956	-12	11.944
• od vključno 91 do vključno 120 dni	888	-548	340	1.496	-147	1.349
• od vključno 121 dni naprej	38.461	-35.639	2.822	33.075	-32.036	1.039
Skupaj zapadle terjatve do kupcev	53.739	-36.205	17.534	76.264	-32.214	44.050
Druge poslovne terjatve	6.062	0	6.062	5.106	0	5.106
Skupaj terjatve	181.407	-36.209	145.198	174.772	-32.222	142.550

Družba pozorno spremlja kreditno tveganje tudi na ostalih segmentih poslovanja. Denar na TRR razporejamo po načelih minimizacije tveganj in zasledovanja ustrezne razpršenosti naložb. Tveganju je družba izpostavljena tudi pri terjatvah iz naslova odložene prodaje naložbe v družbo ONE.VIP ter posojil, danih odvisnim družbam, tretjim osebam in zaposlencem. Družba obvladuje tveganje neizpolnitve obveznosti s strani posojilojemalcev z različnimi instrumenti zavarovanj v posojilnih pogodbah, kot so ustanovitev zastavne pravice na nepremičninah in premičninah, odstop obstoječih in bodočih terjatv, zastave na deležih, poročilne izjave ali druge ustrezne oblike zavarovanj. Družba redno spremlja in nadzoruje poslovanje odvisnih družb, s čimer dodatno omejuje kreditno tveganje iz tega naslova.

Roki zapadlosti danih posojil

v tisoč EUR	2016	2015
Zapadle	70	429
Nezapadle:	133.639	141.992
• v manj kot 3 mesecih	1.214	975
• od 3 do 12 mesecev	8.378	10.137
• od 1 do 2 let	12.138	4.093
• od 2 do 5 let	37.352	25.340
• več kot 5 let	74.557	101.447
Skupaj	133.709	142.421

Analiza starosti danih posojil na 31. 12. 2016

v tisoč EUR	Nezapadle	Zapadle					Skupaj
		Manj kot 3 mesece	Od 3 do 12 mesecev	Od 1 do 2 let	Od 2 do 5 let	Več kot 5 let	
Dana posojila	133.639	29	12	0	29	0	133.709

Analiza starosti danih posojil na 31. 12. 2015

v tisoč EUR	Nezapadle	Zapadle					Skupaj
		Manj kot 3 mesece	Od 3 do 12 mesecev	Od 1 do 2 let	Od 2 do 5 let	Več kot 5 let	
Dana posojila	142.326	65	0	30	0	0	142.421

Tveganje kratkoročne plačilne sposobnosti oziroma likvidnostno tveganje

Družba uspešno upravlja z likvidnostnim tveganjem. Denarni tokovi so dokaj stabilni in predvidljivi, kar dodatno pripomore k učinkovitejšemu načrtovanju in uravnavanju likvidnostne pozicije.

Likvidnost se spremlja dnevno in načrtuje na mesečni, dvomesečni in letni ravni, na podlagi česar se pravočasno zaznavajo morebitni primanjkljaji ali presežki likvidnih sredstev. S kratkoročnimi revolving linijami pri bankah in odvisnih družbah ter limitih na TRR družba zagotavlja kratkoročno uravnavanje denarnih tokov in sposobnost za izpolnitev vseh svojih zapadlih obveznosti v vsakem trenutku.

Skupna likvidnostna rezerva družbe v obliki kratkoročnih linij pri bankah in odvisnih družbah ter limitov na TRR je na 31. 12. 2016 znašala 105,5 milijona evrov.

Družba je ob zapadlosti, v decembru 2016, poplačala obveznosti iz naslova izdanih obveznic v višini 300 milijonov evrov. Obveznosti so bile refinancirane z dolgoročnim sindiciranim posojilom v enaki višini. Posojilna pogodba je bila podpisana v marcu 2016. Telekom Slovenije je tako predčasno zagotovil potrebna finančna sredstva, s čimer je odpravil tveganje refinanciranja in izkoristil ugodne razmere zadolževanja na bančnem trgu.

Obveznosti iz naslova posojila so ob bile koncu decembra 2016, skladno z zahtevami računovodskih standardov, v poslovnih knjigah razvrščene kot kratkoročne, saj je prišlo do kršitve določila iz posojilne pogodbe. Banke posojilodajalke so družbi v februarju 2017 podale spregled za kršitev [waiver], tako da s tem povezana tveganja iz tega naslova ne obstajajo.

Zapadlost obveznosti Telekoma Slovenije na 31. 12. 2016 in 31. 12. 2015 na osnovi pogodbenih, nediskon- tiranih plačil

v tisoč EUR	Zapadle	Na vpoklic	Do 3 mesece	Od 3 do 12 mesecev	Od 1 do 2 let	Od 2 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
2016								
Posojila in krediti	0	0	0	307.387	0	0	0	307.387
Predvidene obresti od posojil	0	0	1	4.942	0	0	0	4.943
Druge finančne obveznosti	3.267	0	0	1.095	0	100.000	0	104.362
Predvidene obresti od obveznic	0	0	0	1.950	0	0	0	1.950
Obveznosti do dobaviteljev in druge poslovne obveznosti	9.467	1.294	105.459	9.717	6.632	4.769	0	137.338
Skupaj zapadlost	12.734	1.294	105.460	325.091	6.632	104.769	0	555.980
2015								
Posojila in krediti	0	0	72.608	10.029	5.387	0	0	88.024
Predvidene obresti od posojil	0	0	120	23	0	0	0	143
Druge finančne obveznosti	198	0	3.059	299.910	0	0	0	303.167
Predvidene obresti od obveznic	0	0	0	14.625	0	0	0	14.625
Obveznosti do dobaviteljev in druge poslovne obveznosti	35.057	465	76.709	7.932	1.250	806	0	122.219
Skupaj zapadlost	35.255	465	152.496	332.519	6.637	806	0	528.178

Tveganje dolgoročne plačilne sposobnosti in upravljanje s kapitalom

V letu 2016 je družba pridobila novo dolgoročno financiranje v višini 400 milijonov evrov: 300 milijonov evrov prek dolgoročnega sindiciranega posojila in 100 milijonov evrov prek izdaje 5-letnih obveznic. Posojilo je razdeljeno na tri tranše z različno dinamiko odplačevanj, kar bo bodoči denarni tok razbremenilo velikih enkratnih zapadlosti dolga. Z novimi dolgoročnimi viri je družba bistveno izboljšala strukturo virov financiranja.

Hkrati uspešno poslovanje družbe povečuje njen lastniški kapital in zagotavlja dolgoročno plačilno sposobnost.

Ključni namen upravljanja s kapitalom družbe je kapitalska ustreznost in finančna stabilnost družbe. Družba spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika neto finančnega dolga v kapitalu in kazalnika deleža kapitala v bilančni vsoti. V okviru neto finančnih obveznosti družba vključuje prejeta posojila in druge finančne obveznosti, znižane za znesek kratkoročnih finančnih naložb in denarnih sredstev. Pri sprejemanju odločitev o upravljanju s kapitalom sledimo tudi finančnim zavezam iz kreditnih pogodb.

Družba izkazuje relativno nizko zadolženost, kar predstavlja dobro izhodišče za doseganje ustrezne kreditne bonitete in s tem nižjih stroškov zadolževanja.

v tisoč EUR	2016	2015 – prilagojeno*
Prejeta posojila in druge finančne obveznosti	410.493	391.191
Manj kratkoročne finančne naložbe in denarna sredstva	-166.974	-116.789
Neto finančne obveznosti	243.519	274.402
Kapital	726.055	719.261
Bilančna vsota	1.364.427	1.318.192
Neto dolg v kapitalu	33,5 %	38,2 %
Kapital v bilančni vsoti	53,2 %	54,6 %

* Prilagoditve so razkrite v točki e, Sprememba računovodskih usmeritev in preračun za nazaj, v poglavju 2, Podlaga za sestavitve.

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje je tveganje negativnega vpliva spremembe tržnih obrestnih mer na poslovanje družbe. Izpostavljenost obrestnemu tveganju na 31. 12. 2016 izhaja iz potencialne rasti referenčne obrestne mere EURIBOR, saj ima družba več obrestno občutljivih obveznosti kot naložb.

V družbi se zasleduje ciljno razmerje med variabilno obrestovanimi in fiksno obrestovanimi oziroma ščitenimi finančnimi obveznostmi, ki znaša okrog 50 % dolga s fiksno oziroma ščiteno obrestno mero.

V strukturi obrestovanih finančnih obveznosti družbe na dan 31. 12. 2016 predstavljajo obveznosti iz naslova prejetih posojil, ki se obrestujejo po spremenljivih obrestnih merah, vezanih na 3- in 6-mesečni EURIBOR, 75-odstotni delež. Preostale obveznosti so iz naslova izdanih obveznic in prejetega posojila s strani odvisne družbe, ki se obrestujejo po fiksni obrestni meri.

Obrestna izpostavljenost v letu 2016 ni bila zavarovana, saj je Telekom Slovenije dolgoročno posojilo v višini 300 milijonov evrov, ki v strukturi obrestno občutljivih finančnih obveznosti predstavlja 98,2-odstotni delež, črpal šele v drugi polovici decembra 2016. Varovanje obrestne mere po tem posojilu je bilo, skladno s posojilno pogodbo, sklenjeno v februarju 2017, v višini polovice dveh tranš, sedemletne (100 milijonov evrov) in petletne (100 milijonov evrov), za celotno obdobje trajanja posamezne tranše.

Z namenom zaščite pred porastom referenčnih obrestnih mer se zasleduje ciljno razmerje med variabilnimi in fiksnimi oziroma ščitenimi finančnimi obveznostmi, ki znaša vsaj 50 % dolga s fiksno oziroma ščiteno obrestno mero.

Izpostavljenost obrestnemu tveganju

v tisoč EUR	2016	2015
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri		
Finančne terjatve*	6.173	19.732
Finančne obveznosti	305.387	86.047
Neto finančne obveznosti	299.214	66.315

* Pri finančnih terjatvah je upoštevan bruto znesek danih posojil, brez upoštevanja oslabitev.

V tabelo niso vključeni neobrestovani finančni instrumenti in instrumenti, obrestovani po fiksni obrestni meri, saj niso izpostavljeni obrestnemu tveganju.

Analiza občutljivosti

V spodnji tabeli je predstavljena analiza občutljivosti spremembe obrestne mere na dan poročanja na dobiček družbe pred obdavčitvijo, pri čemer so vse druge spremenljivke konstantne.

	Zvišanje/znižanje osnovne obrestne mere	Učinek na dobiček pred obdavčitvijo v tisoč EUR
2016		
EURO	+100 bt	-2.992
EURO	-100 bt	2.992
2015		
EURO	+100 bt	-663
EURO	-100 bt	663

Za leto 2017 se ne pričakuje bistvenega dviga referenčne obrestne mere EURIBOR.

Vrednosti obrestne mere EURIBOR v letu 2016

EURIBOR	Vrednost na 31. 12. 2015	Vrednost na 31. 12. 2016	% spremembe OM
3-mesečni	-0,132	-0,319	-141,67
6-mesečni	-0,042	-0,221	-426,19

39. Splošno pooblastilo in pravica do uporabe radijske frekvence ter številke

Storitve fiksne in mobilne telefonije

Družba Telekom Slovenije ima splošno pooblastilo za posredovanje elektronskega komunikacijskega omrežja oziroma storitev elektronskih komunikacij. Pred začetkom opravljanja storitve javnega komunikacijskega omrežja v Sloveniji mora družba pisno obvestiti Agencijo za komunikacijska omrežja in storitve (v nadaljevanju agencija). Pred začetkom opravljanja storitve na podlagi pooblastila družbi ni treba pridobiti nikakršne izključne odločbe ali zagotoviti administrativnega dejanja lokalnega upravnega organa.

Družba Telekom Slovenije je dolžna plačati letno nadomestilo v znesku 545 tisoč evrov (2015: 893 tisoč evrov) za naslednje pomembnejše storitve elektronskih komunikacij:

- javno dostopne telefonske storitve na fiksni lokaciji,
- storitve v javnem mobilnem omrežju,
- medoperaterske storitve in tranzit,
- podatkovne storitve in dostop do interneta,
- storitve dajanja javnega komunikacijskega omrežja v zakup in
- zagotavljanje javnih komunikacijskih omrežij.

Znesek nadomestila je določen na podlagi tarife iz splošnega akta agencije.

Prav tako je družba Telekom Slovenije dolžna plačati letno nadomestilo za pravico do uporabe radijske frekvence in številke. Nadomestilo za uporabo radijske frekvence znaša 474 tisoč evrov (2015: 830 tisoč evrov), medtem ko nadomestilo za pravico do uporabe številkega prostora v istem obdobju znaša 260 tisoč evrov (2015: 444 tisoč evrov). Znesek nadomestil je določen na podlagi tarife iz splošnega akta agencije.

Stroški nadomestil so vključeni v izkazu poslovnega izida v stroških storitev, in sicer v zadnji postavki, Stroški drugih storitev (pojasnilo 7).

Storitve mobilne telefonije

Koncesijska pogodba	Datum podelitve pooblastila	Obdobje	Nadomestilo
Koncesijska pogodba za uporabo radiofrekvenčnega spektra za storitve UMTS/IMT-2000	27. 11. 2001	20 let	koncesnina 91.804 tisoč evrov
Koncesijska pogodba za uporabo radiofrekvenčnega spektra za storitve mobilne telefonije GSM 900	3. 4. 2013	do 3. 1. 2016	koncesnina 4.302 tisoč evrov
Odločba o dodelitvi radijskih frekvenc za LTE 800 MHz, UMTS 2100 MHz	26. 5. 2014	od 31. 5. 2014 do 31. 5. 2029	koncesnina 26.835 tisoč evrov
Odločba o dodelitvi radijskih frekvenc za GSM 900 in 1800 MHz, LTE 2600 MHz	26. 5. 2014	od 4. 1. 2016 do 4. 1. 2031	koncesnina 37.705 tisoč evrov

40. Učinek pripojitve

Obračunski datum pripojitve družbe Debitel k družbi Telekom Slovenije je bil 1. 1. 2016, zato je družba Telekom Slovenije v svojih računovodskih evidencah pripojitev pripoznala od navedenega datuma dalje, torej v celotnem poročevalnem obdobju 2016. Pri tem so bile izločene vse medsebojne terjatve in obveznosti med družbama.

S pripojitvijo so bila vsa sredstva in obveznosti družbe Debitel prenesena na družbo Telekom Slovenije, pri čemer je družba Telekom Slovenije na dan pripojitve pripoznala tudi neopredmeteno sredstvo – listo kupcev – v višini 5.340 tisoč evrov in dobro ime v višini 3.602 tisoč evrov.

Ob pripojitvi je bila uporabljena združitevna metoda.

Učinek pripojitve družbe Debitel, d. d. na 1. 1. 2016

	v tisoč EUR
Neopredmetena sredstva	6.097
Dobro ime	3.602
Opredmetena osnovna sredstva	114
Terjatve iz poslovanja	3.115
Zaloge	492
Denarna sredstva	1.194
Ostala sredstva	1.887
Skupaj sredstva	16.501
Zadržani dobički	-519
Obveznosti do dobaviteljev	493
Druge obveznosti	489
Skupaj obveznosti	463
Naložba v družbi Telekom Slovenije	-15.853
Izločitev medsebojnih terjatev in obveznosti	-185

41. Dogodki po datumu bilance stanja

Januar

Bonitetna agencija S&P Global Ratings je Telekomu Slovenije dodelila dolgoročno bonitetno oceno BB+, oceno prihodnjih izgledov pa opredelila kot stabilno. Bonitetna agencija S&P ocenjuje, da bo Telekom Slovenije, ki se na domačem trgu sooča z močno konkurenco ter pritiskom na cene in marže, svoj tržni položaj ohranjal z nadaljnjim vlaganjem v razvoj omrežja in da bo poslovanje družbe tudi v prihodnje stabilno.

Februar

S pogodbo zahtevano število bank je 14. februarja 2017 podalo spregled kršitve enega od pogodbenih določil v posojilni pogodbi za dolgoročno posojilo v višini 300.000 tisoč evrov.

Telekom Slovenije je 27. februarja 2017 z družbo Telemach podpisal sporazum o ureditvi medsebojnih razmerij. S podpisom sporazuma sta družbi uredili odprta medsebojna razmerja, tako da družbi druga do druge nimata nobenih obveznosti iz naslova spornih medsebojnih razmerij. Podrobnosti podpisanega sporazuma Telekom Slovenije ne bo razkrival.

Marec

S 1. marcem 2017 je vodenje družbe Blicnet prevzel mag. Simon Furlan. Mag. Simon Furlan, ki ga je nadzorni svet za direktorja družbe Blicnet imenoval za mandatno obdobje dveh let, je v Telekomu Slovenije vodil Sektor za marketing. Dosedanji direktor družbe Blicnet, mag. Igor Bohorč, je s 1. marcem 2017 v Telekomu Slovenije prevzel vodenje strateške poslovne enote Poslovni trg.

3.3.3 Poročilo neodvisnega revizorja za družbo Telekom Slovenije, d. d.

KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o.
Železna cesta 8a
SI-1000 Ljubljana
Slovenija

Telefon: +386 (0) 1 420 11 10
+386 (0) 1 420 11 60
Telefaks: +386 (0) 1 420 11 58
Internet: <http://www.kpmg.si>

Poročilo neodvisnega revizorja

Lastnikom družbe Telekom Slovenije d.d.

Mnenje

Revidirali smo priložene ločene računovodske izkaze družbe Telekom Slovenije d.d. (»družbe«), ki vključujejo ločeno bilanco stanja na dan 31. decembra 2016, ločen izkaz poslovnega izida, ločen izkaz drugega vseobsegajočega donosa, ločen izkaz gibanja kapitala in ločen izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju so priloženi ločeni računovodski izkazi resničen in pošten prikaz ločenega finančnega položaja družbe na dan 31. decembra 2016 ter njenega ločenega poslovnega izida in ločenih denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska Unija (»MSRP kot jih je sprejela EU«).

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku Revizorjeva odgovornost za revizijo ločenih računovodskih izkazov. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo ločenih računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost. Potrjujemo tudi, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste zadeve, ki so na osnovi naše strokovne presoje najbolj pomembne pri reviziji ločenih računovodskih izkazov tekočega obdobja. Te zadeve smo naslovili v okviru naše revizije ločenih računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o teh izkazih. V zvezi s ključnimi revizijskimi zadevami ne podajamo ločenega mnenja.

Pripoznavanje prihodkov	
<p>Čisti prihodki od prodaje za leto, ki se je zaključilo 31 decembra 2016: 639.471 TEUR (31 december 2015: 634.105 TEUR).</p> <p>Sklicujemo se na računovodske izkaze: pojasnilo 3.3.2 točka 3.s Prihodki (računovodske usmeritve) in pojasnilo 3.3.2 točka 5 (pojasnila).</p>	
Ključna revizijska zadeva	Naš odziv
<p>Večina prihodkov družbe se nanaša na prihodke mobilnih in fiksnih storitev na končnem trgu, veleprodajnih trgov (na primer medomrežno povezovanje, medoperaterske storitve, širokopasovni dostop).</p> <p>Družba različne naprave, opremo in storitve prodaja v okviru enega posla. Prihodki posameznih sestavin istega posla se lahko v skladu z relevantnimi računovodskimi standardi pripoznavajo različno (npr. najemi, principal vs. agent). Pomembna presoja je potrebna pri ločevanju sestavin kompleksnih pogodb in pri določanju ustrezne višine in časa pripoznavanja prihodkov za vsako od posameznih sestavin posla.</p> <p>Za evidentiranje in obdelavo velikega števila transakcij nizkih vrednosti družba uporablja kompleksno programsko podporo za obračun (billing).</p> <p>Zaradi zgoraj naštetega in v luči spreminjajočih se cenovnih modelov in vzpodbud je tveganje v zvezi s točnostjo pripoznanih prihodkov inherentno za dejavnost, v kateri družba deluje.</p> <p>Pomembno tveganje je povezano tudi s pripoznavanjem prihodkov za posle, ki niso vključeni v obračun (billing), kot na primer določeni posli na veleprodajnem trgu.</p> <p>Glede na zgoraj opisane dejavnike ocenjujemo, da je pripoznavanje prihodkov ključna revizijska zadeva.</p>	<p>Med drugim smo v okviru izvedbe naših revizijskih postopkov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • S pomočjo naših strokovnjakov s področja informacijskih tehnologij smo med drugim preizkušali delovanje kontrol pri obračunu (billing), dostopnih kontrol, kontrole nad vzpostavitvijo računov strank, kontrole nad ceniki in spremembami le-teh, razmejitev dolžnosti in kontrole, ki so vzpostavljene nad prenosi podatkov med različnimi informacijskimi sistemi v procesu pripoznavanja prihodkov; • Presojali smo ustreznost računovodskih usmeritev družbe v zvezi s pripoznavanjem prihodkov za ključne proizvode in storitve ter njihovo skladnost z relevantnimi računovodskimi standardi; • Preverjali smo skladnost podatkov med obračunom (billing) in glavno knjigo; • Na osnovi pregleda vzorca pogodb, ki se tipično sklepajo in so bile sklenjene v letu, smo med drugim: <ul style="list-style-type: none"> - presojali, kako družba opredeljuje posamezne sestavine v okviru istega posla; - ocenjevali presoje, ki jih je poslovodstvo uporabilo, da bi prihodke primerno razporedilo po sestavinah posla; - kritično ocenjevali presoje, ki jih je družba uporabila vezano na računovodenje posameznih sestavin istega posla, kot na primer: elementi najema, morebitna agentska razmerja in čas pripoznavanja prihodkov. • Pregledovali smo ročne knjižbe v dnevnikih knjiženja, vključno s podporno dokumentacijo, pri čemer smo se osredotočali na knjižbe po datumu bilance stanja.

Rezervacije za verjetne obveznosti za tožbe ter pogojne obveze iz naslova tožb	
<i>Knjigovodska vrednost rezervacij za tožbene zahtevke na dan 31. december 2016: 19.967 TEUR (31.12.2015: 20.339 TEUR); pogojne obveze iz naslova tožb na dan 31. december 2016: 259.463 TEUR (31.12.2015: 305.400 TEUR).</i>	
<i>Sklicujemo se na računovodske izkaze: pojasnilo 3.3.2 točka 3.n Rezervacije (računovodske usmeritve), pojasnilo 9 Drugi odhodki poslovanja, pojasnilo 26 Rezervacije in pojasnilo 35 Pogojne obveze (pojasnila).</i>	
Ključna revizijska zadeva	Naš odziv
<p>Družba je pri poslovanju izpostavljena potencialnim zahtevkom iz naslova tožb in postopkov, ki jih vodijo regulatorni organi.</p> <p>Kot je opisano v pojasnilu 26 Rezervacije in 35 Pogojne obveze, je na dan 31. december 2016 družba izpostavljena postopkom Agencije za varstvo konkurence Republike Slovenije (AVK) v zvezi z očitki domnevne zlorabe prevladujočega položaja na trgih, na katerih posluje. Na očitane domnevne kršitve so vezane tudi tožbe T-2 in Telemacha. Med ostalimi pomembnimi je še tožbeni zahtevek SKY-NET.</p> <p>Pri presojanju ali gre za pogojno obvezo ali rezervacijo, je prisotna velika mera negotovosti, pri odločanju o tem pa družba uporablja pomembne predpostavke in presoje. Zneski zahtevkov so pomembni, presoja potrebe po oblikovanju rezervacij pa je v veliki meri subjektivna.</p>	<p>Naši revizijski postopki so med drugim vključevali:</p> <ul style="list-style-type: none">• Prebiranje zapisnikov nadzornega sveta, revizijske komisije in uprave ter prebiranje korespondence z regulatorji.• Prisostvovanje seji nadzornega sveta in revizijske komisije, na kateri so zunanji zastopniki družbe predstavili odprte tožbene zahtevke.• Pridobili in ovrednotili smo neodvisne potrditve pravnih zastopnikov družbe in z njimi prediskutirali odprte zadeve vključno s postopki pred AVK in zahtevki T-2, Telemach in SKY-NET.• S pomočjo naših pravnih strokovnjakov smo presojali ustreznost ocen in predpostavk, ki jih je družba uporabila v povezavi s pripoznavanjem rezervacij oziroma razkrivanjem pogojnih obvez iz naslova tožbenih zahtevkov. Pri presojanju smo se osredotočali na oceno posloводства o verjetnosti neugodnega izida posameznega zahtevka in o zanesljivosti ocene višine zahtevka.• Presojali smo, ali so omejena razkritja družbe v zvezi s tožbenimi zahtevki glede na določbe relevantnih računovodskih standardov primerna.

Nadomestljive vrednosti naložb v odvisne družbe in posojil odvisnim družbam	
<p><i>Knjigovodska vrednost naložb v odvisne družbe na dan 31. december 2016: 33.371 TEUR (31. december 2015: 49.224 TEUR); knjigovodska vrednost posojil odvisnim družbam na dan 31. december 2016: 132.522 TEUR (31. december 2015: 136.668 TEUR) oslabitev naložb v odvisne družbe, pripoznana v letu 2016: 10.392 TEUR (2015: 13.515 TEUR); oslabitev posojil, danih odvisnim družbam v letu 2016: 370 TEUR (2015: 11.600 TEUR).</i></p> <p><i>Sklicujemo se na računovodske izkaze, pojasnilo 3.3.2 točka 3.e Finančna sredstva (računovodska usmeritev), pojasnilo 10 Finančni prihodki in odhodki in pojasnilo 15 Naložbe v odvisne družbe (pojasnila).</i></p>	
Ključna revizijska zadeva	Naš odziv
<p>Na dan 31. december 2016 je imela družba dvanajst odvisnih družb, ki jih je med drugim po potrebi podpirala z odobravanjem posojil. Tri odvisne družbe zgodovinsko poslujejo z izgubo in imajo negativni kapital, kar kaže na morebitna znamenja oslabitve v skladu z relevantnimi računovodskimi standardi.</p> <p>Pri ugotavljanju nadomestljive vrednosti teh naložb na osnovi bodočih denarnih tokov je ena od ključnih presoj posloводства vezana na načrtovane denarne tokove, poleg tega pa je pri ugotavljanju prisotna tudi velika mera subjektivne presoje in sicer predvsem pri določanju WACC, deželnih stopenj tveganja in stopenj rasti.</p> <p>Zgoraj opisane negotovosti pri ocenjevanju so bile pomembne predvsem pri odvisnih družbah IPKO, TSmedia in Antenna TV SL, ki so v zadnjem obdobju poslovale z izgubo in imao negativni kapital.</p>	<p>Naši revizijski postopki so med drugim vključevali:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ovrednotenje presoj, ki jih je posloводство uporabilo pri ugotavljanju, ali obstajajo znamenja oslabitev in posledično pri izvedbi testov oslabitev. Med drugim smo se o poslovanju odvisnih družb pogovarjali s poslovodstvom družbe in odvisnih družb. • V sodelovanju z našimi ocenjevalci vrednosti podjetij smo ovrednotili ocene in presoje, ki jih je uporabila družba pri določitvi nadomestljivih vrednosti, med drugim smo: <ul style="list-style-type: none"> – ovrednotili primernost uporabljenih metod pri ocenjevanju; – presojali smo usposobljenost in objektivnost ocenjevalcev vrednosti, ki jih je angažirala družba; – presojali smo ustreznost predpostavk, ki so jih pri izračunavanju uporabili zunanji ocenjevalci vrednosti, kot so stopnje rasti, deželne stopnje tveganja in WACC; – na osnovi analize uresničevanja preteklih planov smo ovrednotili zanesljivost napovedi, ki jih je pripravilo posloводство. • Ovrednotili smo analizo občutljivosti ključnih uporabljenih predpostavk v ocenah vrednosti, ki jih je pripravila družba. • Presodili smo zadostnost in ustreznost razkritij v zvezi s pomembnimi presojami in občutljivostjo testov slabitev na spremembo ključnih predpostavk.

Knjigovodska vrednost opredmetenih osnovnih sredstev	
<p>Knjigovodska vrednost opredmetenih osnovnih sredstev na dan 31 december 2016: 590.826 TEUR (31 december 2015: 617.867 TEUR); oslabitev, pripoznana v letu 2016: 1.486 TEUR.</p> <p>Sklicujemo se na računovodske izkaze: pojasnilo 3.3.2 točka 3.c Opredmetena osnovna sredstva (računovodska usmeritev), pojasnilo 9 Drugi odhodki poslovanja in pojasnilo 14 Opredmetena osnovna sredstva (pojasnila).</p>	
Ključna revizijska zadeva	Naš odziv
<p>Opredmetena osnovna sredstva, ki v največji meri vsebujejo zemljišča, zgradbe, kabelsko kanalizacijo in kabelsko omrežje, predstavljajo pomemben del bilančne vsote v bilanci stanja. Ker družba posluje v dejavnosti, za katero je značilen hiter tehnološki razvoj in stalno spreminjajoče se tržne razmere, so ključna področja računovodenja teh sredstev vezana na določitev življenjskih dob, identifikacijo morebitnih znamenj slabitev in ugotavljanje nadomestljivih vrednosti.</p> <p>Družba ocenjene življenjske dobe pregleduje letno, pri čemer upošteva različne tržne in tehnološke dejavnike, ki bi lahko vplivali na pričakovano življenjsko dobo sredstev in bi posledično lahko imeli pomemben vpliv na amortizacijo ali odhodke zaradi slabitev.</p> <p>Presojanje potrebe po oslabitvi sredstev družba izvaja na nivoju posameznega sredstva ali na nivoju denar ustvarjajoče enote, pri čemer uporablja vrednost pri uporabi ali pošteno vrednost, zmanjšano za stroške prodaje. Rezultati presoje potrebe po slabitvi so odvisni od uporabljenih predpostavk.</p> <p>Knjigovodska vrednost kapitala družbe na 31. december 2016 presega tržno kapitalizacijo, kar v skladu z relevantnimi računovodskimi standardi predstavlja znamenje slabitev za nefinančna sredstva.</p> <p>Zaradi zgoraj opisanih okoliščin smo to področje opredelili kot ključno revizijsko področje.</p>	<p>Naši revizijski postopki so med drugim vključevali:</p> <ul style="list-style-type: none">• Presojanje in preizkušanje notranjih kontrol, ki so oblikovane za potrebe identifikacije znamenj slabitev v povezavi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi ter notranjih kontrol na področju preverjanja življenjskih dob.• S poizvedovanjem pri strokovnem in tehničnem osebju družbe smo v luči našega poznavanja poslovanja družbe in panoge kritično presojali uporabo predpostavk, vezanih na določitev življenjskih dob• Ovrednotenje primernosti presoj družbe v zvezi z določitvijo denar ustvarjajočih enot in v zvezi z opredelitvijo sredstev, ki bi lahko kazala znamenja slabitev.• Pri sredstvih oziroma denar ustvarjajočih enotah, pri katerih je bilo potrebno izvesti test slabitve smo kritično presodili predpostavke in ocene, ki jih je uporabila družba pri določitvi nadomestljivih vrednosti. Naša presoja je med drugim vključevala presojo načrtovanih denarnih tokov, diskontnih stopenj, WACC v povezavi z našim poznavanjem poslovanja družbe.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo »Skupina Telekom Slovenije v letu 2016« in poslovno poročilo, ki je sestavni del letnega poročila. Druge informacije ne vključujejo računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih.

V povezavi z opravljeno revizijo ločenih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z ločenimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne.

Vezano na poslovno poročilo smo presodili ali poslovno poročilo vključuje razkritja, kot jih zahteva Zakon o gospodarskih družbah (v nadaljevanju »zakonska določila«).

Na osnovi postopkov, ki smo jih opravili pri reviziji ločenih računovodskih izkazov menimo:

- da so informacije v poslovnem poročilu za poslovno leto, za katero so pripravljene ločeni računovodski izkazi, skladne z informacijami v ločenih računovodskih izkazih ter
- da je bilo poslovno poročilo pripravljeno v skladu z zakonskimi določili.

Poleg tega smo v luči poznavanja in razumevanja družbe in okolja, v katerem ta posluje, ki smo ga pridobili pri opravljanju revizije, dolžni poročati, če bi zaznali pomembno napako v poslovnem poročilu. V zvezi s tem nimamo o čem poročati.

Odgovornost poslovodstva in nadzornega sveta za ločene računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev ločenih računovodskih izkazov v skladu z MSRP kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo ločenih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi ločenih računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot osnovo za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo podjetje likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Nadzorni svet je odgovoren za nadzor nad pripravo ločenih računovodskih izkazov družbe.

Revizorjeva odgovornost za revizijo ločenih računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so ločeni računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se štejejo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh ločenih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v ločenih računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam;

- se seznanimo z notranjimi kontrolami, pomembnimi za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in razumnost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujejo dvom v sposobnost družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o primernosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sklenemo, da obstaja pomembna negotovost, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v ločenih računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Naši sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje družbe kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo in vsebino ločenih računovodskih izkazov vključno z razkritji ter ovrednotimo ali ločeni računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Revizijsko komisijo med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno z morebitnimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki jih zaznamo med našo revizijo.

Revizijski komisiji posredujemo tudi izjavo o spoštovanju etičnih zahtev v zvezi z neodvisnostjo in jim predstavimo vsa razmerja in druge zadeve, ki bi morebiti lahko vplivale na našo neodvisnost ter kjer je to primerno, o uporabljenih varovalih.

Izmed zadev, ki smo jih predstavili revizijski komisiji, določimo tiste zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji ločenih računovodskih izkazov tekočega obdobja in so zato ključne revizijske zadeve. Te zadeve opišemo v našem revizorjevem poročilu, razen če zakoni ali predpisi omejujejo javno razkritje zadeve ali ko v izredno redkih okoliščinah opredelimo, da naj zadeve ne bi vključili v naše poročilo zaradi negativnih posledic.

V imenu revizijske družbe

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Damjan Ahčin, FCCA
pooblaščen revizor

Katarina Sitar Šuštar, MBA
pooblaščen revizorka
partner

KPMG Slovenija, d.o.o.
1

Ljubljana, 2. marec 2017

4. PRILOGA

4.1 DRUŽBE V SKUPINI TELEKOM SLOVENIJE

Telekom Slovenije, d. d., je obvladujoča družba v Skupini Telekom Slovenije, ki deluje na trgih jugovzhodne Evrope.

Družba:	Telekom Slovenije, d. d.
Sedež:	Ljubljana
Naslov:	Cigaletova ulica 15, 1000 Ljubljana
Enotna identifikacijska številka:	5014018000
Davčna številka:	SI98511734
Številka vpisa v sodni register:	Vložna številka 1/24624/00, Okrožno sodišče v Ljubljani
Število delnic:	6.535.478
Kosovne delnice – oznaka:	TLSG
Telefon:	+ 386 1 234 10 00
Telefaks:	+ 386 1 231 47 36
Spletna stran:	www.telekom.si
Elektronski naslov:	info@telekom.si
Twitter:	@TelekomSlo
Facebook:	https://sl-si.facebook.com/TelekomSlovenije
LinkedIn:	https://www.linkedin.com/company/telekom-slovenije
Instagram:	Telekom_Slovenije

Odvisne družbe v skupini

Družbe v Sloveniji

Družba:	GVO, gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij, d. o. o.
Sedež:	Ljubljana
Naslov:	Cigaletova ulica 10, 1000 Ljubljana
Telefon:	+ 386 1 234 1950
Spletna stran:	www.gvo.si
Elektronski naslov:	gvo@telekom.si
Družba:	GVO Telekommunikation GmbH
Sedež:	DE 48683 Ahaus, Bundesrepublik Deutschland
Naslov:	Schorlemer StraÙe 48
Telefon:	+386 1 234 1950
Spletna stran:	www.gvo.si/de
Elektronski naslov:	gvo@telekom.si

Družba:	AVTENTA, napredne poslovne rešitve, d. o. o.
Sedež:	Ljubljana
Naslov:	Stegne 19, 1000 Ljubljana
Telefon:	+ 386 1 583 68 00
Spletna stran:	www.avtenta.si
Elektronski naslov:	prodaja@avtenta.si, marketing@avtenta.si
Družba:	TSmedia, medijske vsebine in storitve, d. o. o.
Sedež:	Ljubljana
Naslov:	Cigaletova ulica 15, 1000 Ljubljana
Telefon:	+ 386 1 473 00 10
Spletna stran:	www.tsmedia.si
Elektronski naslov:	info@tsmedia.si
Družba:	Antenna TV SL, televizijska dejavnost, d. o. o.
Sedež:	Ljubljana
Naslov:	Stegne 19
Telefon:	+ 386 1 473 00 00
Spletna stran:	www.planet-tv.si
Elektronski naslov:	info@planet-tv.si
Družba:	SOLINE Pridelava soli, d. o. o.
Sedež:	Portorož
Naslov:	Seča 115, 6320 Portorož/Portorose
Telefon:	+ 386 5 672 13 43
Spletna stran:	www.soline.si
Elektronski naslov:	prodaja@soline.si
Družba:	M-PAY, Družba za mobilno plačevanje, storitve in trgovino, d. o. o.
Sedež:	Maribor
Naslov:	Ul. Vita Kraigherja 3, 2000 Maribor
Elektronski naslov:	https://www.nkbm.si/M-PAY

Družbe v tujini

Družba:	IPKO Telecommunications LLC
Sedež:	Priština, Kosovo
Naslov:	Lagija Ulpiana Rruga »Zija Shemsiu« Nr. 34, Prishtinë
Telefon:	+ 381 38 700 700,
Spletna stran:	www.ipko.com
Elektronski naslov:	info@ipko.com
Družba:	Blicnet d. o. o. Banja Luka
Sedež:	Banja Luka, Bosna in Hercegovina
Naslov:	Majke Jugovića 25
Telefon:	+ 387 51 921 000
Spletna stran:	www.blic.net
Elektronski naslov:	office@blicnet.ba
Družba:	SIOL d. o. o.
Sedež:	Zagreb, Hrvaška
Naslov:	Margaretska 3
Spletna stran:	www.siol.com
Družba:	SiOL d. o. o. Sarajevo
Sedež:	Sarajevo, Bosna in Hercegovina
Naslov:	Fra Anđela Zvizdovića 1
Družba:	SIOL d. o. o. Podgorica
Sedež:	Podgorica, Črna gora
Naslov:	Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 106
Družba:	SIOL D00EL Skopje
Sedež:	Skopje, Makedonija
Naslov:	Dimitrie Chupovski 4-1/14
Družba:	SIOL d.o.o. Beograd-Palilula
Sedež:	Beograd, Srbija
Naslov:	27. marta 11

4.2 SLOVAR KRATIC, TUJK IN STROKOVNIH IZRAZOV

Kratica	Angleški izraz	Slovenski prevod
AKOS	Agency for Communication Networks and Services of the Republic of Slovenia	Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije
ARKEP	Regulatory Authority of Electronic and Postal Communications of Kosovo	Agencija za elektronske in poštne komunikacije Kosova
ARPU	Average Revenue Per User	Povprečni prihodek na uporabnika
ARPL	Average Revenue Per Line	Povprečni prihodek na linijo
ATM	Asynchronous Transfer Mode	Asinhroni prenosni način
AR	Augmented Reality	Obogatena resničnost
AVK	Slovenian Competition Protection Agency	Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence
BB	BroadBand	Širokopasovni dostop
BI/DW	Business Intelligence / Data Warehouse	Poslovna inteligenca / podatkovno skladišče
BI	Business Intelligence	Poslovna inteligenca
BDP		Bruto domači proizvod
	Big data	Veľepodatki
-	Billing	Sistem za zaračunavanje
-	Branding	Znamčenje
	Bundle (packet)	Skupek v paket povezanih storitev
	BusinessConnect	Sodobna rešitev za upravljanje dokumentarnega gradiva
BTL	Below the line	Aktivnosti pod črto
BSS	Business Support System	Sistem za podporo poslovanju
BSS/OSS	Business/Operational Support System	Sistem za podporo poslovnega procesa / sistemi za operativni podporni proces
-	BusinessConnect	Sodobna rešitev za upravljanje z dokumentarnim gradivom
B2B	Business-to-Business	Poslovanje med podjetji
B2C	Business-to-Customer	Poslovanje do končnih uporabnikov
BU PURE LRIC	Long-Run Incremental Cost	Dolgoročno prirastni stroški od spodaj navzgor
CAGR	Compound Annual Growth Rate	Povprečni letni prirast
CAPEX	Capital Expenditure	Vrednost investicij
CATV	Cable Television	Kabelska televizija
COBIT	Control Objectives for Information and Related Technology	
CEM	Customer Experience Management	Upravljanje uporabniške izkušnje
	Cloud services	Storitve v oblaku
CRM	Customer relationship management	Sistemi za upravljanje z uporabniki
-	Cross-sale	Navzkrižna prodaja
CPE	Customer Premise Equipment	Oprema pri uporabniku
C-RAN	Cloud - Radio Access Network	
CURS/FURS	Customs administration of the Republic of Slovenia/ Financial administration of the Republic of Slovenia	Carinska uprava RS/Finančna uprava RS
CWDM	Coarse wavelength division multiplexing	Grobo valovno multipleksiranje
D2D	Door to door	Od vrat do vrat
-	Data offload	Razbremenjevanje mobilnih podatkovnih omrežij na druge tehnologije

Kratica	Angleški izraz	Slovenski prevod
DECT	Digital enhanced cordless telecommunications	Digitalne izboljšane brezvrvične telekomunikacije
DDOS	Distributed Denial of Services	Porazdeljena zavrnitev storitve
DMS	Data management sistem	Sistem upravljanja podatkovnih knjižnic
Docsis	Data Over Cable Service Interface Specification	Specifikacija [standard] prenosa podatkov prek kabelskih sistemov
DSC	Diameter Signalling Controller	Krmilnik signalizacije diameter
DTV	Digital television	Digitalna televizija
DVB-x/IP	Digital Video Broadcast – IP over x [C, S, T]	Digitalna videoradiodifuzija s podporo prenosa IP-podatkovnih paketov preko MPEG-transportnega toka
DVB-T	Digital Video Broadcasting–Terrestrial	Prizemna digitalna videoradiodifuzija
DVB-T/C/S	Digital Video Broadcasting–Terrestrial/Cable/Satellite	Prizemna/kabelska/satelitska digitalna videoradiodifuzija
DWDM	Dense Wavelength Division Multiplex	Gosti valovni multipleks
EBIT	Earnings before interest, taxes	Dobiček iz poslovanja pred obrestmi in davki
EBITDA	Earnings before interest, taxes, depreciation and amortization	Dobiček iz poslovanja pred obrestmi, davki in amortizacijo
EFQM	European Foundation for Quality Management	Evropska nagrada za poslovno odličnost
ERP	Enterprise Resource Planning	Poslovni informacijski sistem
eTOM	Enhanced Telecom Operations Map	
ECS		Elektronsko cestninjenje
EU	European Union	Evropska unija
E2E	End to End	
(Evolved) EDGE	Enhanced Data rates for GSM Evolution	Hitri prenos podatkov prek mobilnega omrežja – nadgradnja kodne sheme GPRS na višje hitrosti
EUREM	European EnergyManager	Evropski energetskega menedžer
FC	Fiber channel	Optični kanal
FTTH	Fiber To The Home	Optično vlakno do hiše/stanovanja
FTTH/B/N	Fiber To The Home / Business / Node	Optika do hiše/podjetja/vozlišča
FTTx	Fiber To The Exchange	Optika do X
	Flagship	Vodilna [referenčna] trgovina
GOŠO	Construction of Open Broadband network	Gradnja odprtega širokopasovnega omrežja [bele lise – subvencionirano s sredstvi EU]
GPON	Gigabit Pasive Optical Network	Gigabitno pasivno optično omrežje
GRI	Global reporting initiative	Model trajnostnega poročanja
HET-NET	Heterogeneous Network	
HFC	Hybrid Fiber Coax	Hibridno optično koaksialno omrežje
IFRS/MSRP	International Financial Reporting Standards	Mednarodni standardi računovodskega poročanja
IoT	Internet of Things	Internet stvari
IKT	Information and Communication Technologies	Informacijsko-komunikacijske tehnologije
IMS	IP Multimedia Subsystem	Podsistem za IP-večpredstavostne komunikacije
ISO	International Organization for Standardization	Mednarodna organizacija za standardizacijo
ISP	Internet Service provider	Ponudnik internetnih storitev
IT	Information Technology	Informacijska tehnologija
ITIL	Information Technology Infrastructure Library	

Kratica	Angleški izraz	Slovenski prevod
IP	Internet Protocol	Internetni protokol
IMS	Internet protocol Multimedia System	
IMS/VOLTE	IP Multimedia Core Network Subsystem Voice over LTE (Long-Term Evolution)	IP-multimedijski sistem/govor prek LTE-omrežja
IMF WEO	International Monetary Fund World Economic Outlook	
IP TV	IP television	Televizija prek internetnega protokola
ISDN	Integrated Services Digital Network	Digitalno omrežje z integriranimi storitvami
KFI	Key Financial Indicators	Ključni finančni indikatorji poslovanja
KK		Ključni kadri
KPI	Key Performance Indicators	Ključni kazalniki poslovanja
KPSS	Sečovlje Salina Nature park	Krajinski park Sečoveljske soline
LTE	Long Term Evolution	LTE/4G, post LTE/4G, po 3 GPP mobilnem standardu
LTE-A	Long Term Evolution Advanced	LTE/4G z višjo prenosno hitrostjo podatkov (več kot 300 Mb/s)
M2M	Machine to Machine	Komunikacijska povezava med napravami
MBB	Mobile Broadband	Mobilni širokopasovni dostop
MMS	Multimedia Messaging Service	Multimedijski sporočilni sistem
M&A	Mergers and Aquisition	Združitve in prevzemi
MVNO	Mobile Virtual Network Operator	Mobilni operater navideznega omrežja
MUX/DEMUX	Multiplexer/demultiplexer	Multiplekser/demultiplekser
MPLS	Multiprotocol label switching	Tehnologija za posredovanje, usmerjanje in preklapljanje prometnih tokov skozi omrežje
MPLS VPN	MPLS Virtual private network	Navidezno zasebno omrežje
MRS/IAS	International Accounting Standards	Mednarodni računovodski standardi
MSRP/IFRS	International Financial Reporting Standards]	Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja
NOC	Network Operations Center	
NGA	Next Generation Access	Hitro dostopovno omrežje
NGN	Next Generation Networks	Širokopasovna omrežja naslednje generacije
NFV	Network Functions Virtualization	
OPEX	Operational Expenditure	Stroški poslovanja brez amortizacije
OHSAS 18001	Occupational Health and Safety Advisory Services Standard	Svetovni standard za varnost in zdravje pri delu
OMS	Order management system	Sistem upravljanja naročil
OPEX	Operational Expenditure	Stroški poslovanja brez amortizacije
OSS	Operations Support system	Sistem za podporo delovanja
OŠD	Construction of Open Broadband	Odperta širokopasovna omrežja
OTT	Over-the-top content	Storitve, ki delujejo neodvisno od omrežja - distribucija video- in avdio vsebin prek interneta
-	Performance Management	Zagotavljanje uspešnosti zaposlenih
OPMSRP		Pojasnilo odbora za pojasnjevanje mednarodnih računovodskih standardov
P2P	Point to Point	Povezava točka-točka (medtočkovna povezava)
P2MP	Point to Multiple Point	Povezava točka-več točk
PLM	Product lifecycle management	Upravljanje življenjskega cikla produkta

Kratica	Angleški izraz	Slovenski prevod
POP	Point Of Presence	Dostopovno vozlišče
RAK / CRA	Communications regulatory agency BH	Regulatorna agencija za komunikacije Bosne in Hercegovine
RAN	Radio Access Network	Radijsko mobilno dostopovno omrežje
RAS	Revenue Assurance System	Sistem za preprečevanje odtekanja prihodkov
RAN BSC	Radio Access Network Base Station Control;	Radijsko dostopovno omrežje, kontroler baznih postaj
RAN TM	Radio access Network Transmission Modernization	Razpis za posodobitev radijskega in prenosnega omrežja
-	Resale	Preprodaje maloprodajnih produktov
ROA	Return on Assets	Dobičkonosnost sredstev
ROADM	Reconfigurable Optical Add-Drop Multiplexer	Nastavljiv optični multipleksor za dodajanje in odvzemanje
ROE	Return on Equity	Dobičkonosnost kapitala
ROD	Regional Optical Network	Regionalno optično omrežje
RNO	Access cable network	Razvodno naročniško omrežje
RTNBA	Real time next best action	Najboljša ponudba v realnem času
SACC	Service Aware Charging and Control	Zaračunavanje in kontrola prometa na podlagi storitev
SDV/VAS	Value Added Services	Storitve z dodano vrednostjo
SOC	Service Operations Center	
SOP		Pojasnilo strokovnega odbora za pojasnjevanje
SDN/NFV	Software Defined Network / Network Functions Virtuali	
SME / SOHO	Small and Medium Eneterprises / Small Office Home Office	Mala in srednja podjetja
SMS	Short Message Service	Storitev kratkih sporočil
SMB	Small and medium size business	Mali in srednje veliki poslovni uporabniki
SME	Small and Medium Eneterprises	Mala in srednja podjetja
SLA	Service Level Agreement	Sporazum o ravni zagotavljanja storitev
	Up-sale	Nadgradnja storitev
SURS	Statistical office of Republic Slovenia	Statistični urad Republike Slovenije
TDM	Time Division Multiplex	Časovni multipleks, sistem s porazdeljevanjem časa
ULR		Usredstvena lastna režija
UMTS/HSPA	Universal Mobile Telecommunications System/High Speed Packet Access	Univerzalni mobilni telekomunikacijski sistem/protokol 3G, ki pomeni nadgradnjo omrežja UMTS in omogoča večje prenosne hitrosti
UMAR		Urad za makroekonomske analize in razvoj
USD	Universal Service Obligation	Obveznost zagotavljanja univerzalnih storitev
VR	Virtual Reality	Navidezna resničnost
VoIP	Voice over IP	Govor prek IP-protokola
VDSL	Very High Speed Digital Subscriber Line	Digitalni naročniški vod z zelo visokimi hitrosti
xDSL	X Digital Subscriber Line	Digitalna naročniška linija
Wi-Fi	Wireless Fidelity	Brezžično omrežje po standardih IEEE 802.11
WMS	Warehouse management system	Upravljanje skladiščnega poslovanja
WFM	Workforce Management	Sistem za optimizacijo terenskega dela
QoE	Quality of Experience	Kakovost izkušnje
XaaS storitve	Anything as a Service	Ponudba celostne palete storitev v oblaku

Izdajatelj: Telekom Slovenije, d.d., Cigaletova 15, 1000 Ljubljana
Priprava besedil in uredništvo: Skupina Telekom Slovenije in Studio Kernel
Lektoriranje: Studio Kernel, d.o.o.
Idejna in grafična zasnova: LUNA \TBWA, Ljubljana
Fotografije: Bojan Puhek, TSmedia in Telekom Slovenije, d.d.